

סֵפֶר
אֲשֶׁר בַּנַּחַל
חֵלֶק צו

והוא קבץ מכתבים ושאלות ותשובות אשר בנחל הנוכח מקור
הכמה יסדתם, ענגנים נוראים ונפלאים, עצות יקרות,
התחזקות והתעוררות להתקרב אל השם יתברך בכל דרגה
וידרשה מפל מקום שהוא, יהיה מי שיהיה.

בנוי ומיסד על-פי דברי
רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו
ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון
הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אגים ליה
רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו
ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, פתובים ומאמרי חכמינו הקדושים
מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי
חסידו ברסלב
עיה"ק ירושלים תובכ"א

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה
וכל ספרי אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי תלמידיו הקדושים

בארץ ישראל
יבנאל עיר ברסלב
גליל

בארצות הברית
מתיבתא היכל הקודש – חסידי ברסלב
Mesifta Heichal Hakodesh
1129-42nd street
Brooklyn N.Y. 11219

מוסדות "היכל הקודש" חסידי ברסלב בארץ ובחו"ל
שע"י עמותת "ישמח צדיק – קהילת ברסלב בגליל"
בנשיאות כ"ק מוהרא"ש שליט"א – הצדיק מיבנאל
רח' רבי נחמן מברסלב 1, ת.ד. 421 יבנאל, 15225
טלפון רב קווי: 04-6708356 – פקס: 04-6708359

פְּתַח דְבָר

הַנְּהַח חֻלְקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְּחָל", נִדְפְּסוּ כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמֵחִים וּמְחֻזְקִים עֲצָמָם עִם סִפְרִים אֵלֹהִים, וְכָל חַיּוֹתָם וְהַתְּמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הֵיא רַק עַל יָדָם, וַיִּמָּה גַם שְׁאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לְוִקְחִים מִסִּפְרִים אֵלֹהִים, כִּי הַסִּפְרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהַנְּהַח סִפְרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסֵדֶר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כְּרוֹךְ מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסִרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמֵנוּ לְסֵדֶר אֶת כָּל חֻלְקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְּחָל", מִהַמְּכַתֵּב הָרִאשׁוֹן שְׁנֵדְפֵס עַד עַתָּה, דְּבַר הַמְּסַתְּפִים בְּיֹתֵר מִשְׁבָּעִים אֶלֶף מְכַתְּבִים, וְסִדְרְנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֵדֶר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּנוּ אַחֲרֵי-כֵן מִכַּתֵּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּס, וּכְמוֹ-כֵן סִדְרְנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנֵסְנוּ אֶת כָּל מְרָאֵי הַמְּקוּמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים וְ"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֵינָיִם עַל

כל מכתב ומכתב, המביא תמצית הנושאים שמדבר עליהם במכתב.

ולאחר עמל ויגיעה רבה, אנו מדפיסים עתה את כרך צו, ומקוים להוציא אחריו את כל שאר הפרקים כפי סדר השנים, כרך אחר כרך, ובלבנו תקנה, שכל מי שיקרא בזה, יהנה ויחיה את עצמו מאד, כי מכתבים אלו הם אוצר כלי חמדה, הפותחים דרך חדשה בפרושים נפלאים על פסוקי תנ"ך ועל מאמרי חז"ל הקדושים בגמרא ומדרשים ובזהר הקדוש וכו', וגלויים חדשים בהשגות אלקות, מלבשים בכמה לבושים מלבושים שונים, עד אשר אפלו הירוד והנמוך ביותר, יוכל גם-כן להמשיך על עצמו השגות אלקותו יתברך באופן נפלא ונעלה מאד, משכל עליון לשכל תחתון, מעילא לעלול, כאשר יודה מי שרגיל בהם.

וכל המכתבים הם עצות נוראות ונפלאות בעבודת השם יתברך, איך להחזיק מעמד על כל מה שעובר עליו ברוחניות ובגשמיות, בפרטי פרטיות, ונותנים עצות נפלאות איך להתמודד עם כל בעיות החיים שעוברות על כל אחד ואחד בזה העולם מקטן ועד גדול.

אשרי מי שיתמיד בהם, ואז ימשיך על עצמו ערכות, נעימות, ידידות, זיו וחיות אלקותו יתברך, ויזכה לאשר אמת ונצחית לאור באור החיים, חבליים נפלו ל'נו בנעימים, אור הגנוז והצפון שעליו נאמר ע'ין ל'א ר'אתה אלקים זולתיך י'עשה, ויזכה לגאלה ש'ל'מ'ה, אמן ואמן!

המוציאים לאור

הַקְדָּמָה

מבוא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג – הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-פן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר שהוא זה – דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לה על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשאר אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשיזכה לבטל את עצמו לגמרי אל

הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים – החפצים לשמע בקולו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה לצאת משגעונו ומשטיותיו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-הר"ן, סימן סז), כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-פן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק בפשוטם ולהלבישם בכלים מפלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות כרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שפן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-פן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הפולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ז"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה א), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם כמטחוי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאר ויותר ויותר וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים גשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרך התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים כחול הזים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשט, או דרוש, או רמז, או סוד, או פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או

ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובודאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה בשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם כאלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמוד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה כראוי כי לכך נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעיין ולהביט בספרים הרבה מאד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאד, ולמה לא נלמד קל וחסר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הכל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארץ ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארץ וטוב לעולמי עד ולנצח

נִצְחִים?! וְהֲלֹא כַּמָּה תַּחבּוּלוֹת עוֹשִׂים וְכַמָּה סִפְרִים לְאֲלָפִים וְלִרְבּוֹת מַחְבְּרִים בְּשִׁבִיל עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קַל וְחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ שֶׁל קַל וְחֹמֶר כַּמָּה אֲלָפִים אֲלָפִים וְרַב רַבִּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ' סִפְרִים עַד אֵין קֶץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל הַתְּכָלִית הָאֲחֻרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין לְעֲצֻמְנוּ צִידָה לְדַרְכֵנוּ הַרְחוֹקָה מְאֹד מְאֹד, וְכִבֵּר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאוּוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבְהִבְלִיוּ וּבְטַעֲיוֹתָיו וְכוּ', וְכַמָּה סִפְרִים וְתַחבּוּלוֹת אֵין מִסְפָּר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כִּדִּי לְמַצֵּא עֶצֶה וְתַחבּוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁוֹת בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְלוּיִים בְּנוֹ לְהַצִּיל כָּלֵם מִנֵּי שַׁחַת, וּלְהַחְיֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נִצְחִיִּים, לְקַרְבָּם אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוֹשׁ, כִּי תוֹרַת ה' תְּמִימָה, כִּי לֹא נִגְעוּ בָּהּ עַדִּין.

נִמְצָא, שֶׁכָּל הַסִּפְרִים הַקְדוּשִׁים וְהַנוֹרָאִים שֶׁכָּבֵר נִמְצָאִים בְּעוֹלָם, עַדִּין לֹא נִגְעוּ בְּעֵצֶם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רְאֵה וְהִבֵּן כַּמָּה סִפְרִים צְרִיכִים עוֹד, עַד שְׁנַתְחִיל לִגְעַת בְּתוֹרָה, מִכָּל שָׁפֶן וְכָל שָׁפֶן לָבוֹא לְחַדְרֶיהָ וְלִירֵד לְעַמְקָהּ, עַל-כֵּן כָּל הַסִּפְרִים הַקְדוּשִׁים שֶׁחִבְרוּ עַד הַנְּהָ, עַדִּין אֵינָם חֹלְקִים אֶחָד מֵאֶלֶף מַעֲמֵק רַבּוּי הַסִּפְרִים שֶׁיִּתְגַּלוּ עוֹד, בְּעֵת שֶׁיִּתְגַּלוּ סִתְרֵי וְרֵזֵי הַתּוֹרָה הָאֲמִתִּיִּים, עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַזְהֵר לֹא לִלְעַג וּלְבִזּוֹת שׁוֹם סִפֵּר הַהוֹלֵךְ עַל-פִּי דֶרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, עַל-פִּי הַגְּמָרָא וְהַמְדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזֶּהר הַקְדוּשׁ וְהָאֲרִיז"ל, כִּי כָּלֵם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כַּמָּה וְכַמָּה מְדִינוֹת וְעִירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּבְמִקוּמוֹת אֱלוֹ מִתְפַּשְׁטִים אֱלוֹ הַסִּפְרִים וְהֵם מְחִינִן אֶת עֲצֻמָּן בָּהֶם, וּבְמִקוּמוֹת אַחֲרֵים מְחִינִן אֶת עֲצֻמָּן בְּסִפְרִים אַחֲרֵים דִּיקָא וְכוּ'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, כִּאֲשֶׁר יִרְאֶה הַרוֹאֶה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכו', וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכו', וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרפבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקוהו בענוה של שקר, אמה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — בשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים

עליהם בַּעֲתֵי־הַלָּלוּ נְסִיווֹנוֹת כָּאֱלוֹ, אֲשֶׁר לֹא שֶׁעָרוּם אָבוֹתֵינוּ וְאָבוֹת אָבוֹתֵינוּ בְּלִי שׁוּם גְּזֻמָּא כָּלֵל, מִמֶּשׁ כְּמוֹ בְּדוֹר הַמַּבּוּל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְאִין מִי שְׁיִרְחַם עֲלֵיהֶם כָּלֵל, כִּי נִתְפָּשְׁטוּ סְפָרֵי מִיָּנוֹת וְנֶאֱוָף לְאַלְפִים וְלִרְבּוּבוֹת, אֲשֶׁר רַבִּים נִתְפָּסוּ בְּזֶה בִּיּוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְחִבְרָא חִבְרֵי אֵית לֵיהּ, וְחִבְרָא דְחִבְרֵי חִבְרֵי אֵית לֵיהּ, וְאֶחָד מִכְשִׁיל אֶת חִבְרוֹ, וְשׁוּם רֹאשׁ יְשִׁיבָה וּמִשְׁגִּיחַ אֵינוֹ יוֹדֵעַ מִזֶּה כָּלֵל (אוֹ עוֹשֶׂה אֶת עֲצָמוֹ כְּאֵינוֹ יוֹדֵעַ), וְעַל־יְדֵי־זֶה נִשְׁקָעִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם; עַל־כֵּן הִתְקַרַּח לְהִרְחִיב אֶת הַדְּבִיר בְּכַמָּה מִיָּנֵי דְבוּרִים, כְּאֲשֶׁר אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל, לְמוֹתֵרְנָת ו"ל: כְּשִׁיגִיעַ בְּכַתִּיבָתוֹ לְעִנְיָן "אָמוּנָה" אוֹ "צִדִּיק", יִרְחִיב אֶת הָעֵט, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַנְצִל וְלִצְאֵת מִהַחֲשֶׁךְ, כִּי אִם עַל־יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת אֶל הַצִּדִּיק הָאֱמֵת, אֲשֶׁר מְגַלֶּה אָמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲמַתָּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְרַחֲמָנוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא הָרוּפָא הָאֱמֵתִי, הָרוּפָא הַמְּמַחֵה מְאֹד מְאֹד (עֵינִי לְקוּטֵי־מוֹהֲרֵין, חֶלֶק א', סִימָן ל), וְהוּא וְאֲנָשָׁיו יְכוּלִים לִירֵד אֶל כָּל מִיָּנֵי צְנוּרוֹת שֶׁל הַסְטֵרָא אַחֲרָא לְהַכְנִיעָהּ, לְשַׁבְּרָהּ וּלְבַטְלָהּ, וּלְהַרִים אֶת הַנְּפָשׁוֹת שֶׁנִּשְׁקָעוּ שָׁם (עֵינִי לְקוּטֵי־מוֹהֲרֵין, חֶלֶק א', סִימָן ח).

עַל־כֵּן אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצִּדִּיק הָאֱמֵת מִיַּחֲדֵי הַדּוֹרוֹת, שֶׁהוּא גָּמַר כָּל הַתְּקוּנִים וְכוּ', שֶׁהוּא תְּקוּנַת כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְתְּקוּנַת כָּל הַדּוֹרוֹת וְתְּקוּנַת כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכוּ', נֶחֱל הַנוֹבֵעַ בּוֹ מְקוֹר הַחֲכָמָה הַקְּדוּמָה הַיּוֹצֵאת מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעִתִּיק וְכוּ', גְּאֻלְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְכוּ', וְאֵל אֲנָשָׁיו הַיְקָרִים שֶׁבְּכָל דּוֹר, שֶׁהֵם צִדִּיקֵי הָאֱמֵת שֶׁבְּדוֹר, כִּי כָּל אֶחָד מֵאֲנָשָׁיו הוּא אֵיבָר לְצִדִּיק, וּבְהִתְחַבְּרוֹתָם יַחַד, שָׁם כָּל הַצִּדִּיק וְכוּ'.

וְאִזּוֹ יִזְכָּה לְתַקּוּן אֱמֵתִי וְנִצְחִי, וְיִזְכָּה לְהַתְּגַלּוֹת הָאוֹר הַגָּנוּז, אֲשֶׁר עֵינִי לֹא רָאֵתָה אֱלֵקִים זוֹלָתָה יַעֲשֶׂה וְיִזְכָּה לְגֻאֲלָהּ שְׁלָמָה, אֲמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן!

ספר אשר בנחל כרך צו

כא תרפט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח, ה' שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל כלליות אנשי
שלוֹמנו היקרים, "חסדי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש" די בכל
אתר ואתר, הוי"ה עליהם ישרה שכונתו תמיד, וישמרם ויצילם מפל
צרה ומפל צוקה, מפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל
מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! חסדי השם יתברך, שזכנו הקדוש-ברוך-
הוא בזכות חנם להתקרב אל רבנו ז"ל, אשר הזכות הזו עולה על
כל הזכיות, וכל זמן שאדם מלבש בלבוש גשמי וחקרי אינו יודע
מהי הזכות הגדולה להתקרב אל רבנו ז"ל. ולכן צריכים לבקש
הרבה את הקדוש-ברוך-הוא, שעד הנשימה האחרונה שנגשם
בעולם הזה, נזכה להתקרב אל רבנו ז"ל.

רבנו ז"ל אומר (ספר-המדות, אות צדיק, סימן נג): קרבת הצדיקים
טוב בעולם הבא ובעולם הזה; לא סתם באנו, ואנו מקרבים אל
רבנו ז"ל, לא ולא! הרבי שלנו הוא רבי מהעולם הבא, רבי המגלה
לנו את הקדוש-ברוך-הוא, רבי שמחזק ומעודד ומשמח אותנו.

וְאָמַר פֶּעַם רַבְּנּוּ ו"ל (תּוֹרַת־מִוֶּהֲרָן, סִימָן שְׁלֵה): הָאֵם לֹא הִיִּיתִי יָכוֹל לִהְיוֹת כְּמוֹ צַדִּיק מִפְּרָסָם, שְׂבָאִים אֵלָיו, וְלֹא יוֹדְעִים מִדּוּעַ בָּאִים, הוֹלְכִים מִמֶּנּוּ, וְלֹא יוֹדְעִים עִם מַה הוֹלְכִים?! לֹא וְלֹא! אֲנִי עֹזְבֵתִי הַכֹּל, וְלִקְחֵתִי עֲצָמִי לְהַחְזִירְכֶם לְמוֹטָב; וְאָמַר רַבְּנּוּ ו"ל(עֵינַן שָׁם, סִימָן רַכַּח): אֲנִי רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת מִכֶּם חֲדוּשִׁים בְּאֵלוֹ, שְׁעוֹד לֹא הָיָה בְּעוֹלָם. וְאַחֲר־כֵּן בְּשֶׁהִתְחִלָּה הַמַּחְלָקֶת עַל רַבְּנּוּ ו"ל, אָמַר רַבְּנּוּ ו"ל עַל הַחֹלֶק שָׁלוֹ: אוֹתוֹ מִתֵּר לָכֶם לְשֵׁנָא, כִּי הוּא שְׂבַר אֶתְכֶם כְּחֲרָס הַנְּשֻׁבָר.

וְלָכֵן, מֵאַחַר שְׁאַנְחֵנוּ עֲדִין מַחְזִיקִים בְּרַבְּנּוּ ו"ל, עֲלִינוּ מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְחָה וְלִרְקוֹד בְּשִׁמְחָה. וְאָמַר רַבְּנּוּ ו"ל (שִׁיחֹת־הַר"ן, סִימָן קַעו): עֲלִיכֶם לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד, שְׂיֵשׁ לָכֶם רַבִּי כְּזֶה. וּבְאַמְתָּ, כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתָּנוּ, כְּשִׁיעֵשָׁה לַעֲצֹמוֹ אֶת חֲשָׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ — מַה הָיָה אֵתִי?! מַה עָבַר עָלַי?! וּמַה הִבִּיא אוֹתִי לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנּוּ ו"ל? וְלָמָּה זָכָה אוֹתִי רַבְּנּוּ ו"ל?! אִם נִזְכָּה לְיִשׁוּב הַדַּעַת הַזֶּה, אֲנִי חוֹשֵׁב שְׁשׁוּם דָּבָר בְּעוֹלָם, לֹא יוּכַל לְנַתֵּק אוֹתָנוּ מִרַבְּנּוּ ו"ל. וְאָמַר רַבְּנּוּ ו"ל (תּוֹרַת־מִוֶּהֲרָן, סִימָן רַצב): הָעוֹלָם, רָאוּי שְׂיִתְמָהוּ עַל גִּדְּל הָאֲהָבָה שְׂיִהְיֶה בֵּינֵינוּ. אִם יֵשׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה, הָרִי אָנוּ צָרִיכִים לְשִׁמְחָה מְאֹד בְּיַחַד. וּמַה אָנוּ רוֹאִים? שְׁהַסְמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה אֶת שָׁלוֹ, וְגוֹרֵם פְּרוּדִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהַכֹּל — כְּדִי שְׁלֹא נִקְבַּל אֶת אוֹר רַבְּנּוּ ו"ל, כִּי אוֹר רַבְּנּוּ ו"ל אֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל אֲלָא בְּיַחַד, אִם עוֹד נִשְׁמָה מִתְקַרְבֶּת וְעוֹד נִשְׁמָה מִתְקַרְבֶּת, וּבְצוּפָא מְקַבְּלִים אֶת הָאוֹר הַזֶּה. לָכֵן הִזְהִירָנוּ רַבְּנּוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מִוֶּהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן לר) עַל נִקְדַּת הַחֲבֵר, בְּכַחֲנִינָת: וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין, שְׂצָרִיכִים לְקַבֵּל זֶה מִזֶּה. וְעַל זֶה הַסְמ"ךְ-מ"ם עוֹבֵד קָשָׁה מְאֹד, שְׁלֹא תִהְיֶה אַחַדוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה שְׁנַעֲשׂוֹת קְבוּצוֹת, קְבוּצוֹת, וְכָל קְבוּצָה אוֹמְרֶת: "הַקְּבוּצָה שְׁלִי הַחֲשׂוּבָה בְּיוֹתֵר" וְכוּ', אֲנִי צוֹחֵק, מַה זֶה קְבוּצוֹת, קְבוּצוֹת?! הֲלֹא אֶפְלוּ אִם אֵלָיו רָאִשֵׁי הַקְּבוּצוֹת יִהְיוּ צַדִּיקִים קְדוּשִׁים, שְׁלֹא טַעְמוֹ טַעַם חֲטָא מִימִיָּהֶם, זֶה גַּם-כֵּן מִגְּחָף, כִּי לָמָּה שְׂתִּהְיֶינָה קְבוּצוֹת?! הֲלֹא יֵשׁ לָנוּ אֶת רַבְּנּוּ ו"ל, וְלָמָּה אָנוּ צָרִיכִים

דְּבַר אַחַר?! וּמִכָּל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן, שְׂרָאשֵׁי הַקְּבוּצוֹת — 'שְׁלֹשׁוֹם' עָבְרוּ עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, עַל כָּל הַעֲרִיּוֹת, בַּר מִיָּנָן, וְאַתְמוֹל חֲזְרוּ בְּתִשְׁבָּה, וְהַיּוֹם הֵם רָאשֵׁי קְבוּצָה, וְהוֹגֵי דַעוֹת, הָאֵין זֶה מְגַחֵךְ?!

וְלָכֵן, עֲלֵיכֶם לְדַעַת, שְׁעַקֵּר הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ו"ל זֶה רַק עַל-יְדֵי לַמּוֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְאֵין זֶה תְּלוּי בְּשׁוֹם קְבוּצָה וּבְשׁוֹם רָאשֵׁי קְבוּצָה, הַכַּל הֶבֶל וְדַמְיוֹן גָּדוֹל! כְּפִי שְׂאָדָם לּוֹמֵד הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, "סִפְרֵי-הַמַּדּוֹת", "סִפְרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", "שִׁיחּוֹת-הַר"ן" וְ"חֵי-מוֹהַר"ן" וְכוּ', וְהוּא בְּקִי בְּזֶה בְּעַל-פֶּה מִמֶּשׁ, כִּף הוּא מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, כִּי כִף אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב), שְׂפָנִיו, שְׂכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ גְּנוּזִים בְּתוֹךְ סִפְרוֹ, וְאִם אָדָם רוֹצֵה לְרְאוֹת אֶת רַבְּנוּ ו"ל — יִלְמַד אֶת הַסֵּפֶר שְׁלוֹ. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קעג), שֶׁהִנָּפֵשׁ וּפְנִימִיּוֹת הִנָּפֵשׁ שֶׁל הַצַּדִּיק הִיא בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר, בְּסוֹד 'אֲנָכִי' — רָאשֵׁי תְבוּת: אֲנִי נִפְשִׁי כְּתִבִּית יְהִיבִית, בְּתוֹךְ הַכְּתָב נִמְצְאָת הִנָּפֵשׁ וּפְנִימִיּוֹת הִנָּפֵשׁ. וְלָכֵן אִם אָדָם רוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וְלִהְיוֹת מְקַשֵּׁר אֵלָיו, שִׁיִּלְמַד סִפְרֵיו ו"ל, וְאוֹי לוֹ לְמִי שֶׁנִּקְרָא עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל, וְאֵינוֹ לּוֹמֵד יוֹם אֶחָד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, כִּי אֵף שֶׁמְצַלִּיחַ לְהַטְעוֹת אֶת אַחֲרִים, אֵף מְטַעֵה יוֹתֵר אֶת עַצְמוֹ! וּבּוֹדָאֵי זוֹ רַחֲמָנוּת גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְהַטְעוֹת אֶת הַבְּרִיּוֹת, וְלַעֲבֹד' עַל בְּנֵי-אָדָם מְאֹד מְאֹד.

הִנֵּה בָּא אֶחָד, וְאוֹמֵר שֶׁהוּא חוֹזֵר בְּתִשְׁבָּה, וְהוּא רָאשׁ קְבוּצָה, וְנוֹתֵן תְּקוּנִים, וְאוֹמֵר: אַתָּה גְּלָגוּל זֶה וְכוּ', אַתָּה תְּקוּן זֶה וְכוּ' וְכוּ'. וְעַלִּי לְהִבְהִיר לָכֶם, שְׂמִימוֹת הָאֶרֶץ ו"ל עַד הַיּוֹם, לֹא הָיָה שׁוֹם צַדִּיק שֶׁהִתְפָּאֵר שִׁיּוֹדֵעַ מַגְּלִילוֹתֵי נְשָׁמוֹת, וְאֵף הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע, שֶׁהָיָה חַדוּשׁ שְׂבַח-הַדּוֹשִׁים, שֶׁרַבְּנוּ ו"ל אָמַר עָלָיו, שֶׁהָיָה רַבִּי שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, וְאֵף פַּעַם לֹא דִבֵּר מַגְּלִילוֹתִים, אֵף פַּעַם לֹא דִבֵּר מִתְקוּנִים, כִּי זֶה הָיָה רַק בִּימֵי הָאֶרֶץ ו"ל, וּמֵאֵז נִסְתַּיִם הָעֲנָן. וְהַיּוֹם אָנוּ רוֹאִים, אֲשֶׁר צָצִים כְּפִטְרִיּוֹת אַחַר הַגֶּשֶׁם, כָּל מֵינֵי בּוֹרִים וְרִיקִים, קָלִים וּפּוֹחֲזִים, וּכְבָר יוֹדְעִים מַגְּלִילוֹתֵי נְשָׁמוֹת, וְנוֹתְנֵי תְּקוּנִים. יֵשׁ סֵפֶר בְּשֵׁם: "רַב פְּעֻלִים", וְבוֹ שְׂאֵלוֹת וְתִשְׁבּוֹת מִהַגְּאוֹן הַמְּקַבֵּל רַבִּי יוֹסֵף חַיִּים מִבְּגֵד זִי"ע, וּבִסּוֹף מְדַפְּסוֹת

תשובות בנסתר, שנקרא: "סוד ישרים", והוא כותב לאחד, שפנה עצמו 'מקבל': מה אתה חושב? מפני שסימפת שש או שבע פעמים ספר "עץ חיים", אתה כבר מקבל?! וכך הוא כותב למישהו, שבאמת סים את ה"עץ חיים" כשבע פעמים, שעם כל זאת איננו 'מקבל' עדין. מכל שכן וכל שכן, אדם שאף פעם לא פתח ספר "עץ חיים", ואינו יודע כיצד לקראו, וכיצד יכנה עצמו בשם 'מקבל'!?

ולגבי מה אני אומר את זאת? אלא להורות לכם, שיכולים 'לעבד' על הבריות בנקל, ובפרט כשאינם יודעים בין ימים לשמאלם. ולכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סד), שעל הקדוש-ברוך-הוא ישגן הרבה קשיות, פי יש הרבה דברים שאיננו מבינים, ושכלנו מצמצם וקטן מאד, ואם אדם נכנס בחקירות, אזי יבוא, ויחמא לצלן, לכפירות ואפיקורסות, ויכנס בחלל הפנוי. ואומר רבנו ז"ל, שיש קשיות שאי אפשר להסבירן, וגם הקשיות הן שטיות, אף מחמת שאין בנמצא אדם שיכול להשיב לה, אזי נדמה שאלו הן קשיות גדולות. ומביא רבנו ז"ל דגמא: רב חכם וגאון בתורה אומר איזה פלפול בגמרא, רש"י ותוספות, לפני עמי-הארצות, והוא בונה בנן בפלפול עמק, והשומעים בוים, ויושבים ומאזינים, ואינם מבינים דבר, אזי מהנהנים בראשם: אהה, אהה! כאלו הדרשן מדבר משהו עמק, ולפתע נכנס תלמיד חכם גדול שמבין בלמוד, ויושב ומקשיב, ושומע שהדרשן מדבר שטיות והבל, פי אין פה שום קשיה ותרוע, וכל הבנן זהו דמיון אחד גדול. אומר רבנו ז"ל: כף אלו ששואלים קשיות על הקדוש-ברוך-הוא, שנדמה שאלו קשיות חזקות, אבל מי שנוכלל באין סוף ברוך הוא, ובא מעולמות העליונים, רואה שהמקשה קשיות הוא עם הארץ, ואינו יודע מה שמדבר. פי על מי אתה מדבר?! על הקדוש-ברוך-הוא?! מי אתה לגמרי?! טפה סרוחה! וכיצד מלאך לבך לדבר עליו יתברך?! ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן נב): על הקדוש-ברוך-הוא יש הרבה קשיות, וכך צריך להיות, פי שכלנו מצמצם, ואין יכולים להבינו יתברך. כמו-כן על הצדיק יש

קשיות, ואין מבינים את הצדיק. ובאמת כיצד נוכל להבין את הצדיק?! הבה נערוך לעצמנו חשבון צדק בישוב הדעת — מי אנחנו?! כיצד עברו עלינו ימי הנעורים, הלא אנו מלאים חטאת נעורים, מחנו מלא הרהורים רעים, עינינו מלכלכות, יש ביינינו אנשים שיש להם מחלה, שעל כל אשה העוברת ברחוב, הם מכרחים להסתכל, אוננו סתומות, ובמקום לשמע בקול הצדיקים, אנו רצים ומתרוצצים מה שפלוני אומר, ומה שאלמוני דבר, האף שלנו בכעס וברציחה, הפה שלנו מלא נבול פה, וכילות וליצנות, הידים שלנו מלאות גנבה וגזלה, "ידיכם דמים מלאו", כדברי הנביא ישעיה (א, טו), פי, רחמנא לצלן, אילו עברות עשינו, רגלינו הוליכו אותנו לכל המקומות המטופים. זה אנחנו! וזו המציאות! ואיך מלאנו לבנו, כשאנו מלכלכים כל-כף — מקדקד ראשנו עד כף רגלנו, ומכף רגלנו עד קדקד ראשנו, לדבר ולהבין צדיק הדבוק בהקדוש-ברוך-הוא, שכל הממחשבה שלו דבוק באין סוף ברוך הוא, ואיננו מפסיק ליחד יחודים, עיניו אינן רואות כלום — רק אלקות! אוננו אינן שומעות כלום — רק אלקות! וכמוכא (שיחות-הר"ן, סימן נב), שמפל הדברים צועק קול הקדוש-ברוך-הוא, וקורא את האדם להתקרב אליו. ויש לו אריכות אפים, והוא סבלן כזה, שאין דגמתו, ופיו נקרא מלפום, כמוכא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד). הינו שפיו של הצדיק מלא פום, מלא אלקות, ומדבר רק מהקדוש-ברוך-הוא. והגמרא בערוכין אומרת: הגוף של האדם הולך אחר הראש; אם יש ראש כזה, שהמח דבוק באין סוף ברוך הוא, המחשבה מיחדת יחודים קדושים, העינים מסתפלות רק על רוחניות חיות אלקות, האזנים שומעות רק כרוזים מן השמים, החטם סבלן גדול ומאריך אף, ופיו קדוש וטהור, אזי ממילא כל הגוף קדוש וטהור, צח ומזכך.

ועתה, הבה ונחשב חשבוננו של עולם! מגשמים כמנו! בעלי עברות כמנו! איך אנחנו יכולים להבין את הצדיק?! איך יש לנו העזה ועזות מצח לשאל שאלות על הצדיק?! כשאנו כל-כף מלכלכים. איי, תשאלו שאלה: הלא אומרים עליו שאיננו צדיק?

אֲזַי כָּבֵר אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (ספֿר־הַמִּדּוֹת, אוֹת צַדִּיק, סִימָן קלו): אֵין לָךְ צַדִּיק,
 שְׂאִין עָלָיו מַחְלָקֶת וּמַחְקָרִים. כִּי זֶה לְמַעַן הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן. וְכֵן
 אוֹמֵר (שֵׁם, סִימָן קלד): הַלִּיצְנוֹת אֵינָה מְנִיחָה אֶת הָאָדָם לִילָף
 לְצַדִּיקִים; וּמִי מֵאֲתָנוּ אֵינוּ לָךְ?! הֲלֹא קִלְפַת הַלִּיצְנוֹת דְּבוּקָה בְּנוֹ
 מָאד?! מִי מֵאֲתָנוּ אֵין בּוֹ לִיצְנוֹת, וּמִדּוּעַ? מִחֲמַת שְׁחָטָאנוּ, עֲוִינוּ
 וּפְשַׁעְנוּ. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (דִּרָךְ אֶרֶץ זוּטָא ו): תַּחֲלַת עֲבָרָה
 הִרְהוּר הֵלֵב, שְׁנִיָּה לָהּ לִיצְנוֹת; קָדָם אָדָם מִהֲרַהֵר אַחַר נְשִׁים, זְנוּת
 וְנֹאֵף, וְאַחֲרֵי־כֵן עוֹשֶׂה לִיצְנוֹת. לְכֵן כְּשֵׁרוּאִים אֶחָד הַעוֹשֶׂה לִיצְנוֹת
 מֵאַחַר, סִימָן שֶׁהוּא נוֹאֵף, וּמְכַל שֶׁכֵּן כְּשֵׁאָדָם מִחֲצִיף פָּנָיו נִגְד
 הַצַּדִּיק, סִימָן שֶׁהוּא נוֹאֵף. כִּי כֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּעֲנִית
 ז): כָּל אָדָם שֵׁישׁ בּוֹ עֲזוֹת פָּנִים, בְּיָדוּעַ שְׁעֵבֵר עֲבָרָה; וְכֵן: כָּל מִי
 שֶׁהוּא עוֹ פָּנִים — מִתֵּר לְקִרְוֹתוֹ רָשָׁע; וְכֵן: כָּל אָדָם שֵׁישׁ בּוֹ עֲזוֹת
 פָּנִים — מִתֵּר לְשִׁנְאוֹ; וְאֵף שֶׁהֲלֹא יֵשׁ לָאוּ (וַיִּקְרָא יט, יז): "לֹא
 תִשָּׂא אֶת אַחִיךָ בַּלְבָּבָךְ", אֲבָל אִם יֵשׁ בּוֹ עֲזוֹת, וּמִדְּבַר נִגְד הַצַּדִּיק,
 מִתֵּר לְקַרְא אוֹתוֹ רָשָׁע וּלְשִׁנְאוֹ. וְאִם חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים
 מֵאֲמַר זֶה, הֲרִי זֶה מֵאֲמַר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא!

וְיָדוּעַ, אֲשֶׁר פֵּעַם בָּא אֵיזָה תַלְמִיד אֶל מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, וַיִּשְׁבוּ
 אֶצְלוֹ אִזוּ הָאֶפִיקוֹרְסִים. וּשְׂאֵלוּהוּ שְׂאֵלָה: מַה הֵינּוּ קָשָׁה רַמָּה לְמַת
 כְּמַחַט בַּגּוֹף חִי? וְהַסְבִּירָם בְּהַסְבֵּר הַגִּיּוֹנִי וְשִׁכְלִי. וַיִּשֶׁב שֵׁם הַתַּלְמִיד
 וְהָאִזִּין, וּכְשֶׁהֲלָכוּ, אָמַר לְמוֹהֲרַנְ"ת ו"ל: רַבִּי, גַּם לִי פִרְשְׁתָּם פִּרוּשׁ
 זֶה, וְהוּא מָאד הַגִּיּוֹנִי, וְאֲנִי מְבִינּוּ. כִּינֵן שֶׁשְּׂמַע כֵּן מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל,
 הַקְּפִיד עָלָיו מָאד, וְאָמַר: אַתָּה צָרִיךְ הַסְבֵּר?! אֶצְלִי, אִם חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים מִשְׁהוּ, הֲרִי הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אוֹמֵר כֵּן! כְּזוֹ
 אֲמוּנַת חֲכָמִים הַחֲדִיר בְּנוֹ מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל. וְרַק זוֹ נִקְרְאת אֲמוּנַת
 חֲכָמִים, לִידַע שֶׁמֵאֲמַרִי חַז"ל, הֵם מֵאֲמַרִי הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ!

וּמָה אָנוּ רוֹאִים? שֶׁכָּל דוֹר וְדוֹר הַרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים,
 הַמְשַׁפִּילִים, הָעַרְב־רַב, כִּיצַד תְּפָסוּ אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּרִשְׁתָּם?
 הַחֲדִירוּ בָּהֶם קְרִירוֹת, עַל־יְדֵי שְׁעֵשׂוּ לִיצְנוֹת מִצַּדִּיקֵי הַדוֹר וּמִחֲכָמֵי
 יִשְׂרָאֵל; כִּי הַסֵּמ"ךְ־מ"ם — כִּיצַד לוֹכַד אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 בְּכַפִּירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת? עַל־יְדֵי שְׁמִקְרַר מִהִיָּדוּת, מְצַנֵּן מֵאֲמוּנַת

חֲכָמִים. וְהַפֵּל בָּא מִקְלַפֶּת הַלִּיצָנוּת. רוּאִים בַּחוּרִים צְעִירִים, שְׂבוּעֵר לָבֶם לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וּבָאִים כָּל מֵינֵי נוֹאֲפִים פְּכָלְבִים, [כִּי הַפֵּלֵב הוּא הַנוֹאֲף הַגְּדוֹל בְּיִתְרוֹ], וּמִתְלוֹצְצִים מֵהִצְדִּיקִים, מִדְּבַר רַבְּנוּ ו"ל, וְהַבַּחוּרִים שׁוֹמְעִים אֶת זֹאת — וּבּוֹרְחִים. אוֹי לָהֶם לְאוֹתָם לִיצָנִים, שְׂגוֹרְמִים לְדַחֵק אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מֵהִצְדִּיקִים, וּבִפְרָט מִרַבְּנוּ ו"ל!

וְלָכֵן, מֵאַחַר שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אוֹתָנוּ בְּזִכְיוֹת חֲנֻם לְדַעַת מִרַבְּנוּ ו"ל, לְהֵאֱמִין בְּרַבְּנוּ ו"ל, עָלֵינוּ לֹא לְהִיּוֹת נְאִיבִיִּים, שׁוֹטִים וְאֹוִלִים, אֲלֵא לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, כִּי רַק עַל-יְדֵי-זֶה אָנוּ מִקְרָבִים אֶל רַבְּנוּ ו"ל — אִם נִלְמַד הַרְבֵּה מְאֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֲזַ לֹא יוּכְלוּ לְעַבְדוֹ עָלֵינוּ.

וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים בְּאֲבוֹת: לֹא עִם הָאֶרֶץ חֲסִיד; מִי שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ הַלְכָה — אֵינוּ יְכוּל לְהִיּוֹת חֲסִיד. כִּי קֹדֶם צָרִיף לִידַע הַהֲלָכָה, אֵיךְ צָרִיף לְהִתְנַהֵג. וְלָכֵן הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ו"ל לְלַמֵּד הַלְכָה בְּכָל יוֹם, וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כט), שְׁכָל יְהוּדִי וְיִהוּדִי מַחֲיִב לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם פְּמָה הַלְכוֹת. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (נִדְּהָ עג.): כָּל הַשׁוֹנֶה הַלְכוֹת בְּכָל יוֹם מִבְּטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא. קֹדֶם צָרִיכִים לְלַמֵּד הַרְבֵּה תוֹרָה, וְאֲזַ יוֹצְאִים מִפְּלֵל 'עִם הָאֶרֶץ', וְיְכוּלִים לְהִתְחִיל לְהִיּוֹת 'חֲסִיד', וְזֶה בְּנִגְלָה שְׁבַתוֹרָה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּנִסְתֵּר שְׁבַתוֹרָה, יְכוּלִים לְרַמּוֹת אֶת הַבְּרִיּוֹת, כִּי הֵהוּא מְדַבֵּר אֶתְךָ שְׁפָה שְׂאִינְךָ מִבֵּין כָּלֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִגְרָם מֵה שְׁנִגְרָם, שְׁמוּלִיכִים בְּנִי-אָדָם שׁוֹלֵל, וְנוֹתְנִים תְּקוּנִים, וּבְנִי-אָדָם רָצִים אַחַר זֹאת, וְאֵינֶם יוֹדְעִים כָּלֵל שְׁלֹא מִנְיָה וְלֹא מִקְצָתִיהָ; כִּי זֶה טָבַע אָדָם, שְׂאוּהֵב לְהִטְעוֹת אֶת עַצְמוֹ, אוֹהֵב שְׂיַדְבְּרוּ עִמּוֹ מִיִּסְטִיקָה, שְׁפָה גְבוּהָה שְׂאִינְנוּ מִבֵּין. אִי... הֵהוּא עוֹבֵד עָלֶיךָ, אֵךְ הָאָדָם רוֹצֵה לְהַשְׁלוֹת עַצְמוֹ וְאוֹמַר: "מָה פִּתְאֹם?!" אֵךְ בָּא רַבְּנוּ ו"ל, וְאוֹמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא): אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שְׁלֹא יִטְעֶה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מִטְעֶה מְאֹד. וְצָרִיכִים לְרַאוֹת שְׁלֹא יַעֲבְדוּ עָלֵיכֶם.

לָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּלֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׂזִכִּיתֶם לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ

ו"ל, אָזי תִּלְמְדוּ הַרְבֵּה סִפְרֵי רַבְנוּ ו"ל, וּמָה שֶׁלֹּא כָּתוּב בְּסִפְרֵי רַבְנוּ ו"ל — הַכֹּל דְּמִיּוֹן, וְאַף אֶחָד לֹא יִדְבַר בְּשֵׁם רַבְנוּ ו"ל, דְּבַר שֶׁכֻּלָּל אֵין לוֹ שׁוּם קָשֶׁר לְרַבְנוּ ו"ל.

וְאַתָּן דְּגַמָּא לָזֶה: הַסִּימָא שֶׁל גַּמְגוּם: ג' נח' נחמ' וכו', הַכְּנִיסוּ כָּל-כָּךְ בְּעוֹלָם, עַד שְׁחוּשְׁבִים שְׁזָה מִשְׁהוּ, וּלְמַעֲשָׂה, זֶה סֶתֶם לִיצְנוּת, וְאֵין לָזֶה שׁוּם מְקוֹר בְּסִפְרֵי רַבְנוּ ו"ל. אָבֵל שֶׁקָּר — כְּשִׁחוּזְרִים עָלָיו כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים, הוּא מִתְחִיל לַחֲדוּר לְרֵאשִׁי בְּנֵי-אָדָם, עַד שֶׁיִּשְׁנָם הָאוּמְרִים, שֶׁמִּשְׁהוּ יֵשׁ בָּזֶה. מִכָּל זֶה לְמִדִּים, עַד כַּמָּה יְכוּלִים לְרַמּוֹת בְּנֵי-אָדָם.

וּמָה אָנוּ רוֹאִים? גְּדוֹל כַּח הַטְּמָאָה! יוֹם אַחַר יוֹם בְּכָלִי הַתְּקַשְׁרֵת וּבְעִתּוֹנִים, שֶׁכֵּלָם כְּאֶחָד כְּלֵי טְנֵפֶת גְּדוֹל, שְׁעָה אַחַר שְׁעָה, מְדַבְּרִים פְּתוּחַ גָּד הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְנִגְדָּה כָּל הַקְּדוּשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְנִגְדָּה כָּל הַחֲרָדִים לְדַבַּר ה', וְנִתְקַבֵּל בְּאֲזֵנֵי הַשׁוֹמְעִים וּבְעֵינֵי הַקּוֹרְאִים, עַד שֶׁשׁוֹמְעִים אֶחָד נוֹבַח, וְשׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ: עַל מָה וְלָמָּה?! וְאוֹמְרִים: אֲנִי שִׁמְעֵתִי אֶת הַדְּבָרִים, אֲנִי רֵאִיתִי אֶת זֹאת, אֲנִי קָרָאתִי עַל כָּךְ בְּעִתּוֹן. וְאַף אֶחָד אֵינוֹ חוֹזֵר וְשׁוֹאֵל: וּמָה בְּכָךְ? מִיֵּהוּ הַכֶּתֵב? אִם לֹא נוֹאֵף כִּפְלָב! מִי הוּא הַשְּׂדֵרָן? אִם לֹא מְגוּל! מִיֵּהוּ הַשְּׂחָקָן? אִם לֹא מְזֵהָם בְּזֵהֶמֶת גְּאוּף?! וְשִׁלְשָׁתָם בְּצוּפָא: הַשְּׂחָקָן וְהַשְּׂדֵרָן וְהַכֶּתֵב — הֵם כּוֹפְרִים לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן! וּמִמֶּה אֲנִי צָרִיף לְהִתְפַּעֵל?! וְאִם-כֵּן אֵף שִׁיאֵמַר פְּלוֹנִי: אָבֵל קָרָאתִי אֶת זֹאת בְּעִתּוֹן, שִׁמְעֵתִי בְּחֻדְשׁוֹת, רֵאִיתִי בְּתַקְשֻׁרְתּוֹ וְכוּ', וְכוּ', אֵךְ אֵין אִישׁ שׁוֹאֵל: וּמָה בְּכָךְ?! וְכֵךְ 'עוֹבְדִים' עַל בְּנֵי-אָדָם. אָבֵל כְּשֶׁאָדָם מְקַרֵּב אֶל רַבְנוּ ו"ל, רַבְנוּ ו"ל מְכַנִּים בּוֹ הַדְּעַת הָאֱמֶת, וְאָדָם אוֹמֵר לְעַצְמוֹ: רַגַע! עַצֵּר! תִּתְחִיל לְהִתְבּוֹדֵד אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תִּתְחִיל לְדַבַּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְכוּ'. וְכִשְׁאָדָם מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, מִתְחִילָה לְהַכְּנִס בּוֹ אֱמֶת אַחֲרֵת, כִּי מִי שֶׁמְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נִבְּנִית אֶצְלוֹ הָאֱמוּנָה, וְכִכְאֲשֶׁר יֵשׁ אֶצְלוֹ אֱמוּנָה, מִתְחִיל לְהִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ הַשֶּׁקֶר וְהַלִּיצְנוּת. כִּי שֶׁקֶר וְלִיצְנוּת אֵינָם עוֹלִים בְּקִנְיָה אֶחָד עִם אֱמוּנָה, כִּי הָאֱמוּנָה מְסַלֶּקֶת אֶת הַשֶּׁקֶר, מְעַט מִן הָאוֹר דוֹחָה הַרְבֵּה מִן הַחֹשֶׁךְ; מִי שִׁישׁ לוֹ אֱמוּנָה בְּבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אֵינוֹ

צריך — לא מלאכים ולא שרפים, ומכל שכן לא בני-אדם, אלא את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו! וזו התכלית שאדם צריך להגיע אליה בזה העולם, שלא יתפעל ולא יבהל משום בריה שבעולם. אף שיאמרו לו בשם ר' מיכל, ובשם ר' ברל, בשם ר' געצל, ובשם ר' זרח וכו' וכו', ומה בכך? ! אמונה היא החסון נגד כל הקבלי העבליים שיש היום בעולם. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כה), היום צריכים לקרא את היצר הרע בשם: כח המדמה. ומוהר"ן ז"ל כותב על זה: "ולא זכיתי להבין פונתו בזה". ואמר על זה ר' אברהם בר' נחמן טולטשינער ז"ל, בעל מחבר ספר: "באור הלקוטים", הינו מאחר שנתגלה אלינו הנחל נובע מקור חכמה, שהוא בא משער החמשים, מעולם הבינה, מי יכול להיות נגדו? ! רק כח המדמה! ולכן אם אדם מקרב באמת אל רבנו ז"ל, הוא מסיר מעצמו את המדמה, את הדמיון, ואין אצלו כבר דמיונות. פי מי שמקרב אל רבנו ז"ל, ראשו נפתח, מחו חושב כבר אחרת, עיניו מסתכלות כבר אחרת, ומתחיל להתבונן — מה קורה פה? ! הרי אני שומע פה דבורים כאלו, שאינני שומע בשום מקום בעולם! אני קורא פה דבורים, שאינני קורא בשום ספר בעולם! ... ואת אדם זה אין יכולים לרמות.

לכן, אנשי שלומנו היקרים! הנה קרב ובא חדש אדר, עלינו להיות שמחים ועליזים, ולרקוד בכל יום, ולהיות רק בשמחה. פי רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד): מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד; וגם חכמי הרופאים אומרים, שכל המחלות והחלאים רעים באים לאדם רק מחמת העצבות והעצלות. על-כן עלינו להיות שמחים ועליזים, שנבראנו מזרע ישראל, ולא עשנו כגויי הארצות, ולא להסתפל על אנשי שלומנו האחרים, מה יש לנו אדם? ! איזה קשר יש לנו עמָהם? !

עלינו לפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם במסירות גפש הכי גדולה, כל אחד ואחד מאנשי שלומנו מחיב לקחת חבילה של קונטרסים וחוברות ולהפיצם, וזהו התקון האמתי. ומה הינו תקון? הלא דברנו שאין תקונים? אלא הפונה כאן שונה לגמרי — תקון אמונה, גלוי

הַאֲמוּנָה זֶה הַתַּקוּן, לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל
נִקְדָּה זוֹ עָלֵינוּ לַעֲבֹד בְּיָתֵר שְׂאת וּבְיָתֵר עוֹ.

וְלִכֵּן כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתְּנוּ שְׂרוּצָה לְמַחֵק אֶת הַמֶּן-עַמְלָק, אֶת
כָּל הַלִּיצָנִים — שְׂיַפִּיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
אוֹמְרִים: לֵץ תִּפְּחֶה — זֶה עַמְלָק; אַתָּה רוּצָה לְשַׁבֵּר אֶת הַלֵּץ, לְהַכּוֹת
אֶת עַמְלָק — תַּפִּיץ אֲמוּנָה. כִּי אֵיךְ מִשֶּׁה רַבְּנוּ נִלְחַם עִם עַמְלָק?
”וְהִיָּה פֶּאֶשֶׁר יָרִים מִשֶּׁה יָדָיו — וְגַבַּר יִשְׂרָאֵל”, אוֹמְרִים חֻכְמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (ראש השנה כט.): וְכִי יָדָיו שָׁל מִשֶּׁה עוֹשׂוֹת מְלַחְמָה אוֹ
שׁוֹבְרוֹת מְלַחְמָה? אֲלֵא בְּזִמְנֵי שְׂיִשְׂרָאֵל מִסְתַּכְּלִים כָּלִפִּי מַעְלָה,
וּמִשְׁעַבְדִּים אֶת לִבָּם לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים — הֵיוּ מִתְּגַבְּרִים, וְאִם לֹא
— הֵיוּ נוֹפְלִים; כִּי תִכְףּ-וּמִדְּ כְּשִׁשׁוֹכְחִים מִמֶּנּוּ? תִּבְרַךְ, חַס וְשְׁלוֹם,
כָּבֹד וְגַבַּר עַמְלָק’. וְלִכֵּן עַקֵּר הַחֹב הַמִּנְחָ עָלֵינוּ עַכְשָׁיו — לְהַפִּיץ
אֲמוּנָה! וְלֹא לְהַתְּפַעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָרְנוּ בְּזִכְיוֹת חַנּוּם, שְׂיִישׁ לָנוּ קְבוּץ קְדוּשׁ,
קְהֵלָה קְדוּשָׁה בְּיַבְנָאֵל, שְׂאֲנִי יָכוֹל לְהַתְּפָאֵר עִם הַקְּהֵלָה הַזֶּה בַּפְּנֵי
בֵּית-דִין שֶׁל מַעְלָה, אֵין כְּמוֹהַ בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ.
בְּוֵדָאֵי יְשָׁנָם ‘מְדַבְּרִים’ וְלִיצָנִים, אָבָל בְּכֻלְיָיוֹת — אֲנַחְנוּ חוּץ
לְיִשׁוּב, בֵּין שְׂדוֹת לְהָרִים, וְהַיְלָדִים מְקַבְּלִים חֲנוּףָ שֶׁל אֲמוּנָה,
הַמְּלַמְּדִים מְדַבְּרִים עִם הַיְלָדִים רַק אֲמוּנָה, הַמּוֹרֹת מְדַבְּרוֹת עִם
הַתְּלַמִּידוֹת רַק אֲמוּנָה, שְׂדָבֵר כְּזֶה אֵין בְּכָל הָעוֹלָם. אָנוּ מִשְׁקִיעִים
בְּמוֹסְדוֹת הַחֲנוּףָ שְׁלָנוּ דְּמִים — תַּרְתִּי מִשְׁמַע, הֵן כְּסָף וְהֵן דָּם
וּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ. אַף אֶחָד בְּעוֹלָם אֵינְנוּ רוּצָה לְעֲזָרְנוּ, אֵין לָנוּ שׁוּם
גּוֹף שְׂתוּמָךְ בְּנוּ, אֵינְנוּ מְקַבְּלִים כְּסָף מֵאַף אֶחָד, הַמְּלַמְּדִים עוֹשִׂים
עֲבוֹדָתָם בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, הַמּוֹרֹת עוֹשׂוֹת מְלַאכְתָּן נְאֻמָּנָה, אֵיזָה חֲנוּףָ
מְצַלַח מְקַבְּלִים כְּאֵן! הַחֶסֶד שְׂעוֹשִׂים אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ זֶה עִם זֶה —
מִמֶּשׁ לְהַפְּלִיא! הַאֲהָבָה וְהַשְׂמִיחָה שְׂשׁוֹרְרוֹת בֵּינֵיהֶם — הִיא לְמוֹפֵת
וְלְדַגְמָא. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂיָבֵא וְיִצְטָרֵף לְקַהֲלָתְנוּ, וְאֲשֶׁרִי
וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂיַעֲזֹר לְמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ, שְׂעוֹמְדִים לְקָרִס, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן.
אָנוּ חֲיָבִים חוֹבוֹת עֲצוּמִים לְמְלַמְּדִים וְלַמּוֹרֹת, וְהַגְּעֵנוּ לְמַצְבֵּים,

שְׁהִיגֵעוּ מִיָּם עַד נֶפֶשׁ, וְרוֹצִים לְעַקֵּל לָנוּ חֲפָצִים, וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתָרֵם לְמוֹסְדוֹתֵינוּ.

קִבְעֵנוּ, שְׁבִכָל יוֹם שְׁנֵי בִשְׁבוּעַ יוֹצְאִים לְהַפְצָה מְרֻכָּזַת לְמַעַן הַמוֹסְדוֹת, וְאֵת הַפֶּסֶף יִמְסְרוּ אֶף וְרַק לְר' ... גֵּרוֹ זְאִיר, שֶׁהוּא גִבְאֵי צְדָקָה בְּעִבוּר הַמוֹסְדוֹת, וּמֵאלוּ הַטְּפִי טַפִּין שְׁנִכְנָסִים, מְשֻׁלְמִים לְמַלְמָדִים וְלַמּוֹרֹת, וּמְשַׁפְּרִים מֵה שְׁדָרוּשׁ שְׁפוּר.

עֲזַרְנוּ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּמִמֶּשׁ בְּזִכּוֹת חַנּוּם, שְׁזֵה הַרְצוֹן שְׁלִי, זֶה הַקּוּוֵי שְׁלִי, לְהִקִּים בֵּית-מִדְרָשׁ עֲנֻקִי, שִׁיְהִיָּה מְקוּם לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּמִתְחַתְּיוֹ לְבָנוֹת אוֹלָם שְׁמֻחוֹת. שְׁנִים עַל גְּבֵי שְׁנַיִם אָנִי מִתְפַּלֵּל עַל כֶּף לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; וְהִנֵּה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם קִלְקַל לִי כַּמָּה וְכַמָּה תְּכֻנִיּוֹת, וּיְכַבֵּר הַפְּסֻדָתִי בְּעֻטְיוֹ חֲמָשִׁים אֶלֶף דּוֹלָר, עֵקֶב הַתְּכֻנִיּוֹת שֶׁסִּבֵּל לִי. וְעַדִּין אֵין רִשְׁיוֹנוֹת, וְאִם אֵין דֵּי בְּכֶף, קִפְצָתִי וְהַחִילוֹתִי לְבָנוֹת אוֹלָם שְׁמֻחוֹת, לְמִי? לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ! מְסַפֵּר לִי אָבָא אֶחָד, שֶׁעַד הַיּוֹם הוּא חַיֵּב אַרְבָּעִים אֶלֶף שְׁקָל, רַק בְּעִבוּר לִילָה אֶחָד, שִׁחַתֵּן אֶת בֵּיתוֹ. וְנַעֲשֶׂה בְּעַל חוּב. וְאֶמְרָתִי לוֹ: הִנֵּה אָנִי בּוֹנֵה כָּאֵן אוֹלָם שְׁמֻחוֹת, שְׁלֵא יִצְטָרְכוּ לְהַכְנִס לְחוּב כְּזֶה, סֶף הַכֵּל יַעֲלֶה כַּמָּה מֵאוֹת דּוֹלָר וְתוֹ לֹא, רַק בְּעִבוּר נִקְיוֹן וְאֶכֶל, וְהַשְׁמָחָה זֹה שְׁמָחָה! וְרַק בְּעִבוּר זֶה אָנִי בּוֹנֵה אֶת הָאוֹלָם, שְׁאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְשָׂאֵר יְהוּדִים טוֹבִים לֹא יִקְרְסוּ תַּחַת לַחֵץ וְעַל. וְלִצְעָרֵי הָרֵב, בְּעוֹנוֹתֵי הָרַבִּים, נִפְלָתִי בַּפֶּח אֶצֶל אֵיזֶה עַרְבֵי מְזֵהֵם, אֲשֶׁר בָּרַח עִם מְלִיּוֹן שְׁקָלִים.

וְאֲנִי מְכַרְחָ לֹאמַר לָכֶם, שִׁיְהוּדִי אֶחָד לָקַח עַל עֲצֻמוֹ אֶת הַמְּשִׁמָּה לְהַצִּיל אוֹתִי מִהַפְּחָ, וּמֵאֵז שְׁלָקַח עַל עֲצֻמוֹ אֶת זֹאת, הַסִּיר מִמֶּנִּי אֲבָנִים; כִּי חֲשַׁבְתִּי שְׁזֵהוּ זֶה, כֹּל יְמֵי חַיֵּי אֶהְיֶה חַיֵּב חוֹבוֹת, חַס וְשְׁלוֹם.

הִנֵּה אָנִי מְדַפֵּס סִפְרֵי רַבְּנוּ וִ"ל, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אַרְבָּעִים שָׁנָה, כְּשֶׁעוֹד לֹא הִכִּירוּ כָּלֵל מֵה זֶה בְּרִסְלָב, וְחַפֵּץ ה' בְּיַדִּי הַצְּלִיחַ, וּבְרָאֵשׁ הַשָּׁנָה שְׁעֵבֵר בָּאוּ קְרוֹב לְעֶשְׂרֵת אֲלָפִים אִישׁ, וּמֵאֵין בָּאוּ? אִם לֹא מִהַקּוֹנְטְרָסִים וְהַחֻכְרוֹת שֶׁהַפְּצָנוּ לְמְלִיוֹנִים. וְזוֹ עֲבָדָה, שְׁאֵין עָלֶיהָ

עוֹרְרִין! אֲבָל לְשֹׁכֵב תַּחַת גַּל אֲבָנִים מְרַצִּיחָה כְּזוֹ שֶׁל עַרְכֵי — זֶה עוֹד לֹא הָיָה לִי... וּבְיָדָי אֲנִי נוֹתֵן תּוֹדָה לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שֵׁשׁ לָהֶם חֵלֶק, שֶׁעָזְרוּ לִי לְצִאת מֵהַחֻבוֹת, וְעוֹזְרִים לִי לְצִאת מֵהַחֻבוֹת.

אֲנִי מְקַנֶּה מְאֹד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּקִרְוֹב מְאֹד נִתְחַלל גַּם לְבָנוֹת אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְנִקְבֵּל אֶת הָאֲשׁוּרִים! הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעַל הַבֵּית! לֹא הַנְּעוּדוֹת, לֹא הַנְּעוּדָה הַמְקוּמֵית, וְלֹא הַמְּחֻזְזֵית! הַכֹּל דְּמִיּוֹן אֶחָד גָּדוֹל. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת הָעוֹלָם, וְנִקְבֵּל לְפִתְעַת אֶת הָאֲשׁוּרִים, וְנִבְנָה בֵּית-הַכְּנֶסֶת עֲנָקִי, וְאֶת הָאוֹלָם שְׂמַחוֹת נְסִיִּים, וַיְהִי הַכִּי יָפֵה בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים! אָנוּ נִבְנָה אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ לְבִסּוּף, וַיְהִי זֶה חֲדוּשׁ, מֵעֵין בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְאַתֶּם יוֹדְעִים אֶת שֵׁיטְתִי, שֶׁכָּל כְּסוּפֵי לְהִקָּים בֵּית-הַכְּנֶסֶת כְּזֶה, שֶׁיִּכְוָלִים לְהִתְפַּלֵּל בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת אֶחָד כָּל הַנְּסֻחָאוֹת: אֲשֶׁכְּנִידִים וּסְפָרְדִים, תּוֹנִיסָאִים, תִּימָנִים, מְרוֹקָאִים, פְּרָסִים, הוּנְגָרִים, פּוֹלְנִים, לִיטָאִים וְחִסְיָדִים וְכוּ' וְכוּ'. כִּי אֲצַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד חֲשׁוּבוֹת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאִין אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ גְּזַעְנוֹת, וְזֶה יְהִי רַק בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁם יְבוֹאוּ כָּלֵם לְהִתְפַּלֵּל, וּמֵעֵין זֶה אָנוּ רוֹאִים בְּכַתֵּל הַמַּעְרָבִי, אֲבָל גַּם שָׁם יִשְׁנִם מְנַיְנִים מְנַיְנִים, אֲבָל אֲצִלְנוּ בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת מִתְפַּלְלִים כָּלֵם בְּיַחַד, וְזֶה הַרְצוֹן שְׁלִי — לְמַחֵק אֶת הַגְּזַעְנוֹת, שֶׁנֶּאֱהָב זֶה אֶת זֶה, אָנוּ כְּלָנוּ יְלָדִים שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים יד, א): "בָּנִים אַתֶּם לְהוֹנִי" אֱלֹהֵיכֶם", וְזֶה דְּבָר שֶׁאִין רוֹאִים בְּשׁוּם מְקוֹם.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים! עֲכָשׁוּ מִתְקַרֵּב חֲדָשׁ אֲדָר, חֲדָשׁ הַשְּׂמֵחָה, הַסְּמִי"ךְ-מ"ם יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע־עוֹלָם, שֶׁיְהִיוּ פְרוּדִים בֵּינֵינוּ. הִבָּה לֹא נִתֵּן לוֹ הַהֲנָאָה הַזֶּה, הַהֲזַדְמָנוֹת הַזֶּה. הִבָּה נִתְאַחַד יַחַד! וְנַעֲשֶׂה תְקֵנָה חֲדָשָׁה, שֶׁאֲחַר כָּל תְּפִלָּה וְתְפִלָּה נִרְקָד וְנִהְיֶה בְּשְׂמֵחָה, וְזֶה יוֹרֵד מֵאַתְּנוּ אֶת הַלְחָצִים. כִּי כְּלָנוּ בְּלַחֵץ, וּמִי לֹא?!

עֲכָשׁוּ אֲנִי פּוֹנֶה לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. תְּדַעוּ

לְכֶם, שֵׁשׁ עֶכְשָׁו הַזְדַּמְנוֹת פֶּז לְהֵרֵשׁם וְלִקְנוֹת דִּירָה חֲדָשָׁה. בּוֹנִים דִּירוֹת, זֶה הָיָה כְּחֵלוֹם, וְהִנֵּה הִתְגַּשְׁם. אַף אֶחָד לֹא הָאָמִין, שִׁיגִיעַ הַיּוֹם הַזֶּה, הַיּוֹם הַמֵּיחָל, שִׁיבְנוּ דִירוֹת. וְהִנֵּה בְרוּךְ הַשֵּׁם, מִתְחִילִים לִבְנוֹת. וְצָרִיכִים רַק לְהֵרֵשׁם, וְתִהְיֶה לְכֶם וִילָה, וְאֵף שְׂאִין מִתְכוּוֹנָנִים עֲדִין לְבוֹא לְגוֹר, כִּדְאִי לְכֶם לְהִשְׁקִיעַ בְּדִירָה. כִּי תִהְיֶה פֹה עִיר גְּדוֹלָה, וְתִרְוִיחוּ רְוָחִים גְּדוֹלִים, אִם תִּשְׁקִיעוּ פֹה בִּיבְנָאֵל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִי שְׂאִנִּי מִבְּקָשׁ וּמִתְפִּלָּל בְּעַדְכֶם, שִׁיִּשְׁלַח לְכֶם בְּרָכָה וְהִצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיכֶם, וּבְרִיאוֹת; כִּי הָעֶקֶר זֶה הַבְּרִיאוֹת! אִם הֵייתֶם הוֹלְכִים לְקַיֵּם מִצְוֹת בְּקוֹר חוֹלִים, הֵייתֶם עוֹבְרִים בְּכַתִּי חוֹלִים, וְנִבְהָלִים לְמִרְאֵה עֵינֵיכֶם, מִסַּפְנִים מְאוֹת וְאַלְפִים וְרִבְבוֹת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל חוֹלִים. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל רְפוּאָה שְׁלֵמָה. וְהִבָּה נִתְחִיל לְהִתְפַּלֵּל עַל כָּל חוֹלֵי עַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁתִּהְיֶה לָהֶם רְפוּאָה שְׁלֵמָה! לָמָּה יִהְיוּ לָנוּ טְעָנוֹת עָלֵינוּ יִתְבָּרַךְ?! כִּשְׁבָרוּךְ הַשֵּׁם, אָנוּ בְּרִיאִים, הַיְלָדִים בְּרִיאִים, הָאִשָּׁה בְּרִיאָה וְכוּ', וְלָמָּה נִבָּא בְּטְרוּנוֹת עָלֵינוּ יִתְבָּרַךְ, בְּשַׁעַר שְׁמַתִּי־סָרִים חוֹלִים רַבִּים?! הִבָּה בְּכָל הַתְּבוּדוֹת שְׂאִנוּ מִתְבוּדָדִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נִבְקָשׁ: "אֲבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ, שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוֹלֵי עַם יִשְׂרָאֵל". הִבָּה נִפְסִיק מִהַקְנָאָה וְהַשְׁנָאָה בֵּינֵינוּ! שְׁזֵה הָיָה הֶמֶן-עַמְלָק, שְׁפָל כַּחוֹ 'הַפָּרָד וּמְשַׁל', וְאָמַר (אֲסַתָּר ג, ח): "יִשְׁנוּ עִם אֶחָד מִפְּזָר וּמִפָּרָד מִכָּל הָעַמִּים". וּבָאָה אֲסַתָּר וְאָמְרָה: "לֵךְ כָּנֶס אֶת כָּל הַיְהוּדִים"; כִּי עָקַר הַתְּרוּפָה — לְקַבֵּץ בַּיַּחַד אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִם אֵינְנוּ זוֹכִים לְקַבֵּץ אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, הִבָּה נִקְבֵּץ יַחַד אֶת כָּל תְּלִמִּידֵי "הַיַּכְל-הַקְדוּשׁ", וְאֵל תַּחֲיוּ בְּאִשְׁלִיּוֹת, שֶׁ"בְּרִסְלָב" נִמְצָא פֹה אוֹ שֵׁם, "בְּרִסְלָב" נִמְצָא הֵיכָן שְׁמֵדְבָרִים מִרְבֵּנוּ ז"ל, וְהֵיכָן שְׁלוֹמֵדִים סְפָרֵי רְבֵנוּ ז"ל, וְהֵיכָן שְׁמִפְיָצִים סְפָרֵי רְבֵנוּ ז"ל! הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְרַחֵם עָלֵינוּ, וְיִשְׁלַח לָנוּ אֶת הַגּוֹאֵל צִדְקָה, וְיַגְאֵלנוּ גְּאֻלַּת עוֹלָם.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תרצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַ, ה' שָׁבֵט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הִנֵּה עֲכָשׁוּ מְסַפֵּר לִי הַמְּנַהֵל הָרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׁבִנְךָ ... מִפְּרִיעַ לִפְתָּה, לְדַעֲתִי, אִם לֹא יִטַּפֵּל כְּמוֹ שְׁצָרִיךָ, הוּא יִפְגֵּס לְאִיזָה מוֹסֵד חֲנוּכִי, זֶה לֹא יִמְלֹט שְׁבִנְךָ תָּמִיד יִהְיֶה הַצּוֹדֵק וְכֻלָּם אֲשָׁמִים, זֶה כָּבֹד נִמְאָס כָּל אֵלֹהֵי הַמְּרִיבוֹת, הוּא מִתְחַצֵּף לְרַבֵּי שָׁלוֹ, וְהָרַבִּי רוֹצֵה לְעֻזֹב בְּגִלְלוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם.

הַכּוֹתֵב בְּצַעַר...

כּא תרצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַ, ה' שָׁבֵט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

לֹא חֹסֵר שׁוֹם דְּבָר מִמַּכְתָּבְךָ, אֲקַנְהָ שׁ ... הַגִּיעַ הַיּוֹם, נָא לְהוֹדִיעֵנִי, וְאִם ... לְמַד עִמָּהֶם. מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שְׁתַּדַּוּח לִי מֵהַ קוֹרָה, אֲנִי צָרִיךְ לְהִרְבֶּה יְשׁוּעוֹת וְרַחֲמִים מְרַבִּים, אֲקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנֹזְכָה לְרֵאוֹת יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת בְּמִפְּלֹתוֹ שֶׁל הַרְשָׁע, שְׁעַל-יְדִי-זֶה יִתְעַלֶּה וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ לְנִצָּח.

הַמְּצַפֶּה לְתִשׁוּבָה מְהִירָה...

כּא תרצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַ, ה' שָׁבֵט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אַקֶנֶה שְׁהַקְנֻטְרַס "שְׁמַחַת הַחַיִּים" בְּסֵדֶר, וְהַפֵּל הוֹלֵךְ עַל נְכוּן, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָכֶם תְּמִיד שְׁמַחַת הַחַיִּים בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם.

... טֵלְפֵן עֶכְשָׁו, שֶׁהוּא רוֹצֶה קְנֻטְרַסִּים "ט"ו בְּשָׁבֵט" כַּמָּה מֵאוֹת, וְהוּא בּוֹדֵאֵי מְשַׁלֵּם לָךְ, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְדַאֵג בְּעִבּוּרוֹ, כִּי הוּא רוֹצֶה לְחַלְקוֹ בְּתוֹךְ יְבִנְאֵל.

אִם אָפֿשֶׁר לְבַקֵּשׁ אֶת ... וְאֶת ... שְׁיִשְׁלַח דו"ח — מַה טוֹב וּמַה נְעִים, וּבִפְרָט מַה קָרָה הַיּוֹם.

אִין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַפְּעֻלוֹת שֶׁהַסְּפָרִים פּוֹעֲלִים בְּעוֹלָם, מִמָּשׁ עוֹשִׂים מִהַפְּכָה רויחֵנִית בְּשֶׁקֶט בְּשֶׁקֶט, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לִבֵּנוּ וְתִגַּל נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

אָבֵל אָנִי צָרִיךְ לִישׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת, כִּי אָנִי מְשַׁלֵּם מְחִיר כְּבֵד עַל הַכֵּל.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ...

כא תרצג.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּשִׁלַּח, ה' שָׁבֵט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֵל ... גִּרוּ יֵאִיר.

מָאָד מָאָד רְצִיתִי, שֶׁתִּמְסַר אֶת הַמְּכַתֵּב שֶׁכְּתַבְתִּי לִישִׁיבָה קְטַנָּה אֵל הַרֵב ... וְהוּא דִּיקָא שְׁיִקְרָא אֶת הַמְּכַתֵּב בְּפִנֵּי הַבַּחּוּרִים וְלֹא אַחֲרַי, כִּי הוּא הַמְּמַנֶּה עַל הַחֲנוּךְ וְהוּא הַמְּנַהֵל, אַקֶּנֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַבַּחּוּרִים יִשְׁתַּנּוּ, כִּי פְּשׁוּט הַמְּלַחֲמָה עָלַי פְּנִים וְאַחֲרַי, מִבֵּית וּמִבְּפִנֵּים וּמִבְּחוּץ וְעַל הַחֲוֹצוֹת וְכוּ' אֵל תְּשַׁכַּח, אָנֹכִי עוֹסְקִים בְּעֶסֶק קְדוּשׁ וְנוֹרָא, אָשֶׁר אִין לוֹ תַּחְלִיף, לְגִלוֹת אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ וְ"ל בְּעוֹלָם, לְהַתְדִיר אַמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל, אָשֶׁר זוּהִי הַגְּאֻלָּה, כִּי עַקֵּר הַגְּלוּת הִיא רַק מַחֲמַת חֲסָרוֹן אַמוּנָה (לְקוּטִי-מוֹהֲרֵ"ן, חֵלֶק א', סִימָן ז'), וְכֹל עֵינֵינוּ הוּא רַק אַמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְעַל כָּלֵם — אָנֹכִי רוֹצִים

לְבָנוֹת "עִיר בְּרֶסֶלֶב", אֲשֶׁר הִסְמֵ"ף-מ"ם אֹרֵב עַל דְּבַר זֶה גַם-כֵּן מִבֵּית וּמִבְּחוּץ וְכוּ', אֲבָל לֹא יוֹעִיל לוֹ כְּבָר כְּלוּם, כִּי רַבְּנוּ ו' לֵאמֹר: "נִצְחָתִי וְאַנְצָח", בְּנֻדָּאֵי אֲנִי סוֹבֵל בֵּין כָּף מַה שְּׂאֲנִי סוֹבֵל, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין וְשְׂפִיכוֹת דְּמַיִם, אֲבָל אֲנִי מְקַנֶּה שְׁנַעֲבֹר עַל הַכֹּל.

רְאֵה לְהִתְנַדֵּעַ אֲצֶל ... אֵיךְ הוֹלֵךְ הַסֵּדֵר שֶׁל הַיּוֹם, יַעֲזוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנֹזְפָה לְעֹבֵר עַל הַכֹּל, וְיִנְצֵחַ אֶת הַקָּרֵב.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ...

תְּתַלֶּה אֶת הַמְּכַתֵּב כְּלָלִי עַל לוּחַ הַמוֹדְעוֹת.

כא תרצד.

בְּעֹזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר בְּשִׁלַּח, ה' שְׁבֻט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה יִגִּיעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

פֹּה תִקְבַּל רְצוּף הַמְּכַתֵּב שְׁשִׁלַּחְתִּי לְ... וְאַתָּה יְכוֹל לְהִרְאוֹת אֶת זֶה לְ... עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי עֲכָשׁוּ אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִרְבּוֹת לְעֲצֻמְנוּ יְדִידִים וְאוֹהֲבִים, וְכִבֵּר אֲמַר הַחֶכֶם: "אֵל יִמְעַט אֲצִלְךָ אֶפְלוּ אֶלְךָ יְדִידִים, וְתִשְׁמַר עֲצֻמְךָ אֶפְלוּ מִשׁוֹנָא אֶחָד". מַה לְעֵשׂוֹת, עֲכָשׁוּ הַתְּחִילָה הַמְּלַחְמָה, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲנַחְנוּ הוֹלְכִים עַל דְּרָךְ הַנִּכּוֹנָה וְרַק נִצְלִיחַ. אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִתְגַּאֲהַר בְּכֶם, שְׂסוּף כָּל סוּף פְּתַחְתֶּם אֶת פִּיכֶם. הַגִּיעַ הַזְּמַן שְׁנִלְחַם עַל קְיוּמְנוּ... חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂזַכֵּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֵל רַבְּנוּ ו' ל', וְהוּא מְכַנֵּס בְּנוּ אֲמוּנָה, שְׂנֻדַּע שְׂאִין בְּלַעֲדֵינוּ יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְאַנְחָנוּ תְלוּיִים וְעוֹמְדִים רַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְרַק הוּא יִתְבָּרַךְ יְכוֹל לְעֹזֵר לָנוּ, וְהוּא יַעֲזוֹר לָנוּ, "וְשׂוֹא תְשׁוּעַת אָדָם" (תְּהִלִּים ס, ג), וְכִכֵּל שְׂנֹכְנִים דְּבַר זֶה בְּדַעַתְנוּ — נִצְלִיחַ יוֹתֵר בְּכָל הָעֲנָנִים.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַע מִמֶּךָ...

כא תרצה.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר בְּשִׁלְחַ, ה' שָׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, הֵרֵב ... גֵּרוּ יְאִיר.

שָׁלַחְתִּי מִכְּתָב לְהַבְחֹרִים אֶצֶל ... וְתִקְרָא אֶת זֶה וְיִקְא אֶתָּה אֲלֵיהֶם, כִּי הֵם מְאֹד מִתְחַצְּפִים לְר' .... וְהוּא גִשְׁבֵּר, וְצָרִיכִים לְהַעֲמִיד אוֹתָם עַל הַמָּקוֹם, כִּי אַחֲרַת הוּא יַעֲזֹב, חֶסֶד וְשְׁלוֹם.

עַל-כֵּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא חֲזוּק וְאַמִּץ מְאֹד מְאֹד עִם נִקְדָּתָךְ, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת כָּלֵל, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר לָנוּ בְּנִסֵּי נִסִּים, וְלֹא רוֹאִים רַק פְּסִיעָה אַחַת, כְּמוֹ שֶׁאַמַּר מוֹהֲרֵנִי ת' ז"ל, אֲשֶׁר בְּדַבַּר רַבְּנוּ ז"ל לֹא רוֹאִים רַק אֶת הַפְּסִיעָה הָרִאשׁוֹנָה וְלֹא יוֹתֵר, חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יֵשׁ עוֹלָם וּמְלוֹאוֹ, וְכֵן אֶחָד עָסוּק בְּעִסְקוֹ וְכוּ', וְאַפְלוּ בֵּין אֲנֹשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּכִלְלִיּוֹת כָּל אֶחָד עָסוּק בְּמַגְבִּיּוֹת וְאַסְפַּת כֶּסָפִים בְּעֵבוֹר הַמוֹסְדוֹת שְׁלוֹ וְכוּ', כָּל אֶחָד עָסוּק בְּעִסְקֵי הַפְּרֻטִּיִּים, וְתִהְיֶה לְאֵל, זַכְנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁאַנּוּ אֵין לָנוּ עֵסֶק אַחֵר, רַק לְבָנוֹת "עִיר בְּרֶסֶלֶב", וְלִהְפִּיץ אֶת אוֹרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם. אֲשֶׁרֵנוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שְׁזָכְנוּ לְפָל בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תרצו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר בְּשִׁלְחַ, ה' שָׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵן טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אַקְוֶה שֶׁקְּבִלְתָּ אֶת הַחֲמֵשׁ-מֵאוֹת דוֹלָר בְּעֵבוֹר חֶשְׁבוֹן הַכֶּשֶׁר לְכַבוֹד שַׁבַּת-קִדְשׁ.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואני מקנה שממש בקרוב מאד תוכל להפגס אל תוך הדירה שלך, ויהיה לך רק שמחות בבידתך תמיד, ותחתן את כל ילדיך בנקל ובכבוד גדול.

רק חזק ואמץ לתפס בכל יום כמו חמש דקות תפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, שדבר זה מאד מאד חשוב בכל העולמות, אשרי מי שחזק בזה בכל יום, כי כל הישועות של האדם תלויות בזה, וכפי שמרבה לדבר עמו יתברך, כמו-כן זוכה לראות נסים נגלים. תאמין לי, שאין בעל הגס מכיר בנסו (נדח לא), הקדוש-ברוך-הוא עשה עמך ממש נסים נגלים, חתנת את שני בנדיך, ויתקלה לאל, בנית בנן נפלא שהיה ממש בגדר אי-אפשר, והסמ"ך-מ"ם רצה רק לבטל אותך, ועכשו הוא יוצא מפליו על הצלתך, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שפבר נשמע בשורות משמחות תמיד.

המצפה לשמע ממך...

כא תרצו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בשלח, ו' שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי הקר לי מאד ... נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

אודות הכפירות והאפיקורסות, תדע, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, שזה בא לאדם על-ידי חטאיו המרבים, כי כשאדם חוטא, נכנסת בו כפירות ואפיקורסות, עד שיש בני-אדם, שכל-כך חטאו, שהחטאים מפרידים בינם לבינו יתברך. וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אמונה, סימן כב): הפשע של האדם מכניס כפירה לאדם; ולכן חבל מאד להפגס בדברים כאלו, ובפרטיות בחלל הפנוי וכו',

שָׂרְבִים הַתִּפְקְרוּ עַל-יְדֵי-זֶה, וּבִאֲמַת אֵין לָךְ עוֹד יוֹתֵר טוֹב מֵאֲמוּנָה, כִּי כְּשֶׁזּוֹכָה הָאָדָם לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, אַזִּי הוּא חַי חַיִּים טוֹבִים, חַיִּים נְעִימִים, עֲרָבִים וּמְתוּקִים, אֲשֶׁרִי לוֹ בְּזֶה וְאֲשֶׁרִי לוֹ בְּבֹא, וּמָה צְרִיכִים לְחַקֵּר. וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשְׁטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סד), שֶׁעַל-יְדֵי אֲמוּנָה זוֹכִים לְעֵבֶר מֵעֵבֶר לְעֵבֶר; וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְכַנִּס אֶת עֲצָמוֹ בְּאֲמוּנָה, שְׂזָה הֵקֵב שְׁלוֹ [אֲמוּנָה עוֹלָה ק"ב], וּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֲמוּנָה בְּעֵיל וְאֲמוּנָה בְּנִפְיָק הֵם הֵקֵבִים שְׁלוֹ, וְיָכוֹל לְעֵבֶר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם, וְאֶפְלוּ שֶׁיֵּשׁ לוֹ רַגְלִים חוֹלוֹת, אֲבָל אִם הוֹלֵךְ עַל קַבִּים, שְׂזָה עוֹלָה ב' פְּעָמִים אֲמוּנָה, אִזּוֹ יָכוֹל לְעֵבֶר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם, כִּי לְפַעְמִים גַּם כְּשֶׁאָדָם עוֹלָה לְמַעְלָה מֵרְבוּי אוֹר הוּא נִשְׂרָף וְנִתְבַּטֵּל לְגַמְרִי (לְקוּשְׁטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פב), וְלְפַעְמִים כְּשִׁיּוֹצֵא בְּחוּץ, גַּם אִזּוֹ נוֹפֵל (לְקוּשְׁטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ו'), אֲבָל עַל-יְדֵי הֵקֵבִים שְׁלוֹ שֶׁהִיא הָאֲמוּנָה, שֶׁמֵּאֲמִין בּוֹ יִתְבַּרֵךְ הֵן בְּעֵלְיָה וְהֵן בִּירִידָה, וְיוֹדֵעַ שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ כָּלֵל, וְהוּא תָּמִיד שֶׁשׁ וְשִׁמַּח וּמְקִים אֶת מִצְוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ בְּדֶרֶךְ קִבְלַת עַל, אִזּוֹ יָכוֹל לְעֵבֶר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם.

בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, הוֹלְכִים וּמְסֻתוֹבְבִים בְּעוֹלָם הַתְּהוֹ אֶלְפֵי וּרְבֻבוֹת נִשְׁמוֹת כְּאֵלוֹ, שֶׁהֵם חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם חֲכָמִים, וְלִבְסוּף הֵם טַפְשִׁים גְּדוֹלִים, כִּי בְּלִי אֲמוּנָה הָאָדָם הוּא טַפֵּשׁ. וּבְכַרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ: וְהֵנָּה מְצָרִים נוֹסֵעַ אַחֲרֵיהֶם — רָאשֵׁי תְּבוֹת: א' מ'ו'ן' כִּי קִלְפַת מְצָרִים שְׂבָאָה בְּדֶרֶךְ כָּלֵל מִפִּיָּה שֶׁהוּא פֶּרְעָה נוֹסֵעַ אַחֲרֵי הָאֲמוּנָה כְּדֵי לְהַכְשִׁילוֹ, אֲבָל כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְקִים אֶת מִצְוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ בְּדֶרֶךְ קִבְלַת עַל, אִזּוֹ נִתְקִים אֶצְלוֹ: ג'ר מ'צָנָה וְתוֹרָה א'וֹר — רָאשֵׁי תְּבוֹת א' מ'ו'ן', שֶׁנִּשְׁמַר מִכָּל רַע.

נָא וְנָא רָאָה לְחֻזַק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שְׂבָעוֹלָם, וְתַפִּיץ אֶת אוֹר רַבֵּנוּ ז"ל, וְתַקַּח אֶת חֲבֵרֶיךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל שְׁגַם הֵם יִפְיִצוּ אֶת אוֹר רַבֵּנוּ ז"ל; כִּי בְּאֲמַת לֹא יִשְׁאָר מֵאֲתָנוּ רַק זֶה שְׁנִזְכָּה לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת אֲמַתָּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין עֲרֵף אֵלָיָה. וְתַדַּע שֶׁהַכָּל נִעְלָם וְנִסְתָּר מְאֹד מְאֹד, כִּי אִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם רוֹאִים וְכוּ', הָיוּ

רוֹקְדִים מְרַב שְׂמֵחָה וְכוּ', אֶף הַכֹּל גִּעְלָם בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיוֹן.

רְאֵה לְהַפְלִיל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד תִּסְתַּפֵּל עַל רוּחַנִיּוֹת חַיִּית
אֱלֹקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, הַמְּחִיָּה וּמְהִינָה וּמְקַיֶּמֶת אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה,
וְדוּמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיִּית אֱלֹקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ,
וְהֵם כְּסוּי לְאֱלֹקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תרחצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַת, ו' שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

כָּבֹד פְּתַבְתִּי לָךְ זֶה שָׁבוּעַ יָמִים מְכַתֵּב, וְאֲנִי לֹא מִתְעַלֵּם כְּלָל
וְכוּ', רַק כָּל תְּפִלָּתִי וְתַקוּנֹתִי שִׁיחֹזֵר הַשְּׁלוֹם-בֵּית לְבֵיתְכֶם, וְתַגּוּרוֹ
בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת.

נָא וְנָא אֵל תַּתְּגַרְשִׁי בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן, רַק תִּמְשִׁיכִי לְהַתְּפַלֵּל
וּלְהַדְלִיק נְרוֹת לְכָבוֹד הַצְּדִיקִים, שְׁבִנְכוֹתֶם יִהְיֶה שְׁלוֹם-בֵּית בְּיַנְיָכֶם,
וּבְעֵלְךָ יַעֲזֹב אֶת הַשְּׁטִיּוֹת, וַיִּגְרָשׁוּ אוֹתוֹ מִשָּׂמָה, וְכָל הַעֶסֶק יִתְפָּרַד
וַיִּחֹזֵר לְחַיִּית חַיִּים נוֹרְמָלִיִּים.

הַכֹּפֵל הַדְּבָר לֹא לְהַתְּגַרֵּשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעֵדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי דְרַכְךָ, וְתַבְּשְׂרֵי לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תרצט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַ, וְי' שְׁבֻט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד מָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

בְּעֵינַי ... תְּאֲמִין לִי בְּשִׁעָה שֶׁהִתְיַעַץ עִמִּי בְּעֵינַי עֲסָקְיוֹ, עֲלָה לִי
תִּכְף־וּמִיד בְּמַחְשָׁבָתִי — מַה טוֹב וּמַה נָּעִים אִם הִיִּית עוֹשֶׂה עִמּוֹ
עֶסֶק בְּיַחַד, כִּי תָרִי הוּא בְּתַחוּם הַבָּשָׂר הַרְבֵּה שָׁנִים, וּמַה גַּם הוּא
בְּמִרְכּוּז הָאָרֶץ, וּבְפֶרֶט בְּאַשְׁדוֹד שְׁגָרִים שָׁם אֲנֹשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וְגַם
אֲנָשִׁים תְּרַדִּים, הֵיךְ טוֹב מָאד, שֶׁתַּעֲשֶׂה עִמּוֹ אֵיזָה עֶסֶק, וְכֵן תִּתְרַחֵב
פְּרִנְסָתְךָ, וְגַם לוֹ תִּהְיֶה פְּרִנְסָה. וְהַעֲקָר שֶׁיֵּצֵא בְּעוֹלָם "עוֹף בְּרִסְלָב".

מַה טוֹב וּמַה נָּעִים לְקַבֵּל גַּם מֵעוֹד כַּמָּה חִסְדֵיּוֹת כְּגוֹן בְּעֵלֶז
אוֹ גוֹר הַכֶּשֶׁר, וְעַל־יְדֵי־זֶה תוּכַל לְשׁוֹק גַּם לָהֶם, כִּי מָאד מָאד רְצִיתִי
שֶׁעוֹף בְּרִסְלָב יִשְׁגֶּשֶׁג מָאד מָאד, לְכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מַה שֶׁבִּכְחֶךָ,
וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יוֹלִיךְ אוֹתְךָ בְּדֶרֶךְ הַנִּכּוֹן וְהַיָּשָׁר.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, אֲקַוֶּה לְהִיּוֹת
בְּעוֹד כַּמָּה יָמִים בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, עֲדִין אֵינִי יוֹדֵעַ בְּדִיוֹק מְתִי.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תש.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַ, וְי' שְׁבֻט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... נְרוּ יְאִיר.

ידידי היקר! ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפל בדעתך משום דבר יהיה מה שיהיה ויהיה איך שיהיה, וזה הלמוד שקבלנו מרבנו ז"ל, שבתקף הקטנות והירידות והנפילות והחלישות הדעת שעוברים על האדם, הוא צריך להחזיק את עצמו בכל מיני אפנים שבעולם, ודיקא על-ידי זה יצליח את דרכו, כי באמת בזה העולם הנסיונות קשים ומרים מאד מאד, כי מצד אחד האדם צריך להיות דבוק בחי החיים בו יתברך, אבל מצד שני האדם מתקרר בכל פעם, ונופל ונחלש וכו' וכו', ועל-כן צריכים להתחזק בכל פעם לעשות התחלה חדשה, ודיקא על-ידי זה מצליחים.

מהרנ"ת ז"ל אמר, שאי-אפשר להצליח בדרכי רבנו ז"ל, אלא על-ידי התחדשות, כשאדם מחדש עצמו בכל פעם מחדש, רק על-ידי זה מצליחים, ולכן ראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה עצומה, ותעבד הרבה על נקדת השמחה, כי על זה צריכים למסור את נפשו מאד מאד, כי טבע של האדם שנמשך אחר העצבות והעצלות, וצריכים למסור את נפשו בפעל ממש להיות בשמחה, ועל-כן ראה לשמח את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואז דיקא תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

גא ונא ראה להתמיד בלמוד התורה הקדושה, אשר אין לך עוד שמחה כשמחת התורה, ובפרט כשזוכים ללמד על-פי סדר דרך הלמוד שהזהירנו רבנו ז"ל להתחיל מהתחלה, וללמד פרק אחר פרק ודרך אחר דף, עד שיזכה לסיים את המסכתא, ואז יתחיל עוד מסכתא ועוד מסכתא, עד שיזכה לסיים את כל הש"ס, וכן בכל ספר וספר להתחיל מהתחלה, ולהמשיך עד שגומרים את הספר. וחכמינו הקדושים אמרו (ויקרא רבה, פרשה ל', סימן ב'): שבע שמחות שבענו בחמשה שמחות: מקרא, משנה, תלמוד, תוספתא ואגדות, כי אין לך עוד יותר שמחה מזה שאדם זוכה לסיים מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכות ואגדות, בריתות ותוספתאות, כי סוף כל סוף רק זה מה שישאר לנו. וכמאמר התנא הקדוש (אבות פרק ו, י'): 'אין מלוין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה

ומצוות ומעשים טובים בלבד; וכן אמר אליהו הנביא (תנא דבי אליהו, פָּרָק טו): לְפִי שֶׁכָּל הַמְרֵבָה שִׁיחֹת וּתְפִלוֹת, הֵם הַמְלִוִּין אוֹתוֹ עַד שֶׁמֵּגִיעַ לְבֵית עוֹלָמוֹ; וְעַל-כֵּן רָאָה לְחַקֵּק בְּדַעְתָּךְ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב וְדִיעוֹת אֵלוֹ, כִּי לֹא יִשְׁאַר מִמֶּךָ שׁוֹם דָּבָר רַק הַדְּבוּרִים שֶׁתִּדְבַר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמִּדְּבָרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שֶׁאֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי בְּזֶה שֶׁמִּדְּבָרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּזֶה נִתְגַּלָּה תִּקְוַת הָאֱמוּנָה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא כָּאֵן, וְאֵין בְּלִעְדֵּי נִמְצָא; כִּי בְּאֶמֶת הַמְּאֲמִין הָאֱמֵתִי, שְׂיִוְדַע וְעַד, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדֵּי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה תְּנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, הוּא מְדַבֵּר וּמְסַפֵּר וּמְשִׁיחַ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ; כִּי בְּאֶמֶת לְמִי נִשְׁפָּךְ אֶת לִבִּנוֹ, אִם לֹא לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל. וְעַל-כֵּן רָאָה לְהִתְמִיד בְּדַבַּר זֶה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהִתְמַדָּה גְּדוּלָּה, וְאֵל תְּסַתְּכַל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, רַק תְּמִיד תִּזְכֹּר מַה לָּךְ עִם אֲחֵרִים, אִף אֶחָד לֹא מִבֵּין אוֹתָךְ כְּמוֹ שֶׁאִתָּה מִבֵּין אֶת עֲצֻמְךָ בְּעֲצֻמְךָ, וְרַבֵּנוּ ו"ל הַזְּהִירָנוּ עַל דָּבָר זֶה מְאֹד מְאֹד — לְדַבֵּר וּלְשׁוֹחַ וּלְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְזוֹ נִקְרָאת הַתְּבוּדָּה, וְרַק זֶה מַה שֶׁיִּלְוֶה אוֹתָךְ עַד הַרְגַע הָאַחֲרוֹן, וּכְמוֹ-כֵן לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מַה שֶׁאָדָם זוֹכֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם זֶה מַה שֶׁנִּשְׁאַר מִמֶּנּוּ. וְעַל-כֵּן מַה טוֹב וּמַה נְּעִים לַעֲשׂוֹת חֲבֵרוֹתָא עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל-כָּל-פְּנִים שְׁעָה אַחַת לְלַמֵּד עִמּוֹ, וּבִיָּתֵר הַזְּמַן הַפְּנוּי לְחִטּוֹף בְּעֲצֻמוֹ שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן — הֵן בְּמִקְרָא, וְהֵן בְּמִשְׁנָה, וְהֵן בְּגִמְרָא, וְהֵן בְּמִדְּרָשׁ, וְהֵן בְּשִׁלְחַן עָרוּף, וְהֵן בְּזִהָרָה, וְהֵן בְּתַקוּנִים וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל הַעֲקָר לִידַע אֶת הַכָּלֵל הַגְּדוּל שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל: "מְעַט גַּם-כֵּן טוֹב", כִּי אֲסוּר לְקַחַת עַל עֲצֻמוֹ עַל גְּדוּל, שְׂאֵז לֹא עוֹשִׂים שׁוֹם דָּבָר, אֲלֵא לְדַעַת, אֲשֶׁר מְעַט גַּם-כֵּן טוֹב. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁאוֹחֵז בְּזֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רָאָה לֹא לְהִיּוֹת שְׁבוּר מְשׁוּם דָּבָר שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי עֲקָר גְּדֻלַת מַעֲלַת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הִיא — כְּשׁוֹזְכִים לְדַבֵּק אֶת עֲצָמָם בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵינָם נִשְׁפָּרִים מְשׁוּם דָּבָר, אֲלֵא יוֹדְעִים שֶׁהַכָּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאִם כֵּן מַה וְלָמָּה לוֹ לְהִיּוֹת שְׁבוּר מֵאִיזָה אָדָם;

אֲדַרְבֶּה, עָלֵינוּ לְדַעַת, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדֵי יִתְבַרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַרֵךְ מִנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד, דְּבַר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה רַק מִרְשׁוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ, וּמִי שְׁמִכְנִיס בְּעֶצְמוֹ יְדִיעוֹת אֵלוֹ, אֵינוֹ מִתְפַּחַד וְאֵינוֹ מִתְיָרָא מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם. וְלִכְלֵל זֶה זוֹכִים דִּיקָא עַל-יְדֵי תוֹרָה וְתַפְלָה, שְׁהֵם הָעֲזוּת דִּקְדוּשָׁה שְׁמִכְנִיס בְּאָדָם עֲזוּת, שְׁלֹא יִירָא וְלֹא יִפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי תוֹרָה וְתַפְלָה הֵם עֲזוּת דִּקְדוּשָׁה (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כב), וְהֵם הֵם הַמְכְּנִיסִים בְּאָדָם שְׁמִחָה עֲצוּמָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁיֵאֲחֹז בְּזֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשָׁה-בְרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ תְּמִיד, שְׁתַּבְּשֶׁר לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

מֵרַב טְרוֹדוֹתֵי הָעֵתָקָתִי אֶת הַמְּכַתֵּב הַזֶּה לְעוֹד כְּפָה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

כא תשא

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַ, ו' שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל .... תַּחֲוִיָּה.

רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֶצְמְךָ בְּיֹתֵר לְהִיּוֹת בְּשְׁמִחָה תְּמִיד, כִּי הַשְׁמִיחָה הִיא הַיְסוּד בְּקִיּוּם הָאָדָם, וְהַשְׁמִיחָה מְכַנְסֶת בְּאָדָם סְבִלְנוֹת עֲצוּמָה, כִּי עַל-יְדֵי שְׁמִיחָה נִתְרַחֵב הַמַּחֲזִין וְהַדַּעַת, וְהַפְּעֵס וְהַאֲכֹרִיּוֹת וְהַקְּמָצוֹת בָּאִים מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין, וְלִכֵּן הַזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל כָּל-כָּף הַרְבֵּה עַל מַדַּת הַשְׁמִיחָה, וְצָרִיכִין לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשְׁמִיחָה, וְהַשְׁמִיחָה תְּרַחֵב לְךָ אֶת הַדַּעַת, וְתוֹצִיא אוֹתְךָ מִהַגְּלוּת וּמִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין. וְעַקֵּר הָעֲצָה לְהַגִּיעַ לְשְׁמִיחָה הוּא — לֹא לְשׁוֹבֵר עֶצְמְךָ, וְאֲדַרְבֶּה, לְהַשְׁתַּדֵּל לְמַצָּא בְּעֶצְמְךָ נִקְדוּת טוֹבוֹת, כִּי

בְּדַרְךָ כָּלֵל אִשָּׁה מְרַגֵּיֶשֶׁה אֶת עֲצָמָה נְחוּתָה וְכוּ', וְעִזּוּבָה וְכוּ', וּמִשְׁפֹּלֶת וְכוּ', וּכְאֵלֹוּ הִיא לֹא שָׁוָה שׁוֹם דָּבָר, שָׁוָה מֵה שְׁמִכְנִיס בָּהּ עֲצָבוֹת וְדִכְאוֹן, וְזֶה הוֹרֵס לָהּ אֶת הַחַיִּים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אָבֵל בּוֹ בְּרָגַע שֶׁהָאִשָּׁה תִּתְחַזֵּק בְּכָל מִיַּגֵּי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתֹאמֶר לְעֲצָמָה: "אֲנִי בֵּן שָׁוָה, וַיֵּשׁ לִי עֵרֶךְ עֲצָמִי", וְלֹא תִפְּל בְּדַעְתָּה כָּלֵל, אֲדַרְבָּה, תִּמְצָא בְּעֲצָמָה תְּמִיד נִקְדוּת טוֹבוֹת, וְעַל־יְדִי־זֶה הִיא תִתְעַלָּה מֵעַלָּה מְעַלָּה, וְשׁוֹם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָהּ.

וְלִכֵּן רְאֵי לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְלֹא לְהִשְׁבֵּר מִכֵּל מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּבֵית וְכוּ', וְכֵן מִבְּחוּץ מֵהִשְׁכָּנוֹת וְכוּ', אֲדַרְבָּה, עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי יֵשׁ לָךְ, תְּהִלָּה לְאֵל, לְתֵרֵם הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד לְזוּלְתָךְ, וּבְזֶה שֶׁתְּחַזְּקִי וְתִשְׁמַחִי וְתַעֲוֹדְדִי בְּנִשִּׁים אַחֲרוֹת, אֶת מִמְּלִיא תְהִיָּה מְחֻזָּקֶת וּמְעֻדָּת, וּבִכְפֻרְטִיּוֹת שֵׁישׁ לָךְ אֶת הַהִקְדָּמוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁמְלַמֵּד אוֹתָנוּ לְמוֹדִים כָּל־כָּף עֲמָקִים אֵיךְ לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד אֲפִלּוּ בְּתַקְּףָה הִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת וְכוּ', וּבְתַקְּףָה הַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְכוּ' לְהַתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה וּבְמַצַּב רוּחַ טוֹב, וְאֵת זֶה אֶת מְחִיבָת גַּם לְתֵרֵם לְזוּלְתָךְ, כִּי אִם אֶת יוֹדַעַת מְלֻמוֹדִים גְּפֻלָּאִים כְּאֵלֶּה, הַמְּחַזְּקִים וּמְאַמְצִים אוֹתָךְ, שֶׁתְּחַזְּקִי מֵעַמֵּד בְּכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ, וְלֹא תִשְׁמִי לֵב לְשׁוֹם דָּבָר, עֲלֶיךָ לְהַתְחַלֵּק בִּידִיעוֹת עִם אֵלֶּה גַּם עִם זוּלְתָךְ, וְזֶה יִכְנִיס בְּךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר הַבְּטָחוֹן עֲצָמִי וְהָאֲמוּנָה בְּעֲצָמְךָ, הִיגוּ כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן קמ): כְּמוֹ שֶׁצָּרִיכִין לְהֵאָמֵן בְּהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ-כֵן צָרִיכִין גַּם לְהֵאָמֵן בְּעֲצָמוֹ, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה — כְּפִי שֶׁאָדָם מְאַמֵּן בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר הוּא כֹל יְכוּל, כֵּן הוּא צָרִיךְ לְהֵאָמֵן גַּם בְּעֲצָמוֹ, שֶׁהוּא כֵּן יְכוּל, כִּי עַל־פִּי־רַב אֵין לְאָדָם אֲמוּנָה בְּעֲצָמוֹ, וּבִכְפֻרְטִי אִשָּׁה, שֶׁמְרַגֵּיֶשֶׁה אֶת עֲצָמָה יְרוּדָה וְנִפְוֵלָה וּמִשְׁפֹּלֶת, וְאֵין לָהּ אֲמוּנָה בְּעֲצָמָה, וְזֶה מְכַנֵּס בָּהּ דִּכְאוֹן פְּנִימִי, עַד שֶׁהִיא מְרַגֵּיֶשֶׁה עֲצָמָה תְּמִיד מִשְׁפֹּלֶת וְכוּ' וְכוּ'.

וְלִכֵּן רְאֵי מֵהַיּוֹם וְהִלָּאָה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ שְׂמִחַת הַחַיִּים, וְתְּמִיד תִּסְתַּפְּלִי בְּרְאֵי עַל הַפְּנִים שֶׁלְךָ בְּאִפְּן אַחַר לְגַמְרִי, לֹא כְּמוֹ שֶׁהִסְתַּפְּלֶת עֲלֶיךָ עַד עֲכָשׁוּ, כְּאֵלֹוּ אֶת לֹא שָׁוָה שׁוֹם דָּבָר וְכוּ', וּכְאֵלֹוּ

אין לך שום תקנה וכו', לא, לא, אל תגידי זאת, אלא תדעי שהלמודים העמקים של רבנו ז"ל הם להחדיר בנו אמונה ברוח ומזככת בו יתברך. ותכף-ומיד שמאמינים בו יתברך שהוא לבד נמצא, ובלעדיו אין שום נמצא, אז מפילא מתחזק האמון בעצמו, והבטחון עצמי וכו', וזוכים להיות בשמחה, ולהרגיש טעם בחיים. ולכן תשתדלי מאוד מאוד לדבר עם זולתך דבורי אמונה ובטחון, שבוודאי יהיה טוב וכו', ובזכות זה גם את תתחזקי בכל מיני התחזקות, ותהיי תמיד שמחה ועליזה, ותהיה לך סבלנות גדולה, ועל-ידי-זה תחזיקי מעמד בכל מה שעובר עליך בפית ובחזן.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שיהיה לך טוב בחיים ושמחת החיים כל ימי חייך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תשב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בשלח, ו' שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה אָל ... גרו יאיר.

עכשו קבלתי את הספרים.

מה אמר לך! אין לתאר ואין לשער את הפאר והיפי והחן של הספר "אשר בנחל" חלק ט', ממש להפליא פלאי פלאים, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה להוציא חלק אחר חלק, שהוא ממש פאר ויפי, אשריכם ואשרי חלקכם! גם הספר "מקור שמחה" מאוד יפה, יעזר לכם הקדוש-ברוך-הוא בהצלחה מרבה בכל הענינים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כּא תשג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּשִׁלַח, ו' שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... תַּחֲיִיה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ. נָא לְפָנוּת אֶל רוּפֵא פְּרָטִי, וְלִשְׂאֵל
חֲנוּת דַּעְתּוֹ, כִּי כְּשֶׁהַמִּים יוֹרְדִים זֶה סִפְנָה, וּבּוֹדָאי צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת
זְרוּז, אֲבָל רַק אַחֲרֵי יַעֲוֹץ עִם רוּפֵא פְּרָטִי.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֵשׁ עֲלֶיךָ, שְׁתַּעֲבְרֵי הַכֹּל בְּקִלּוֹת, וּתְבַשְׂרֵי לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת
בְּקָרוֹב מְאֹד.

הַמְצַפֶּה לִשְׁמֹעַ מִמֶּךָ רַק טוֹב...

כּא תשד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּשִׁלַח, ו' שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲדַרְבֶּה אֶל תְּהִיָּה בְּצַעַר, חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, אֵינִי מִקְפִּיד עַל זֶה כָּלֵל,
רַק רְצִיתִי שְׁמִכָּאן וְלִהְבֵּא תּוֹצִיא אֶת זֶה, כִּי פָּשוּט אֵין לִי רְגַע פְּנוּי,
וְאֲנִי טְרוּד רַב הַיּוֹם וְרַב הַלִּילָה, וְלֹא חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, שְׂאֲנִי מִקְפִּיד עֲלֶיךָ,
אֲדַרְבֶּה, רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ אֶת גְּדֹל הָאֱהָבָה שֶׁיֵּשׁ לִי אֵלֶיךָ,
אַחֲרֵי שְׂאֲנִי רוֹאֶה אֶת פְּעֻלָּתְךָ, שְׂאֵין מִי שְׁיֻכַּל לְהַשׁוֹת אֵלֶיךָ,
וּבְפְּרָטִיּוֹת הַיְפִי שֶׁל "אֲשֶׁר בְּנַחַל", זֶה מְשֻׁהוּ מְשֻׁהוּ.

בְּעֵינַי ... עֲלָה לִי תַכְּף הַרְעִיוֹן בְּשַׁעֲה שֶׁשָּׁלַח לִי, אֲבָל לֹא רְצִיתִי
לְהִיּוֹת הַגּוֹרֵם, עַד שֶׁתְּהִיָּה הַתְּעוֹרְרוֹת מְשֻׁנִּיָּהם, וְעַכְשָׁו שֶׁכָּבֵר נְתוּעְדוֹ

לח   אשר   כא תשה   בנחל

יחד, אני מאוד מאוד שמח, כי רצייתי מאוד שייכנס "עוף ברסלב" בארץ ישראל. והיה טוב שיעבדו יחד, וגם לה תצא מזה טובה.

ה"אור יבנאל" הוא יפי כזה, הלואי שנוכל להדפיס בכל שבוע, ועל ידי זה יפלו כל שונאינו ומתנגדינו. הכפל הדבר, אל תבלבל עצמך מזה, רק מהיום והלאה אל תכניס יותר.

הדורש שלומך כל הימים...

כא תשה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בשלח, ז' שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ידידי ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עכשו עינתי ב"אוצר הקנטרסים" חלק א', ושם יש קנטרס "אין בעיות" (קנטרס ג'), ובאמת אתה צודק שאין קנטרס "מספיק בעיות", וזה יהיה בחלק ט'. לעת עתה תכניס בחלק ח' במקום הנ"ל את קנטרס "מי אשם", וכך הפל יהיה מסדר, אני מקווה להקדוש-ברוך הוא מעכשו כבר לסדר את הקנטרסים החדשים בסדר כזה, שיוכלו להדפיס גם בוודים וגם בכרכים של "אוצר-הקנטרסים", כי תהלה לאל, מרבוי הקנטרסים מאבדים את החשבון, וחבל על כל קנטרס שילך לאבוד, כי תהלה לאל, כל הקנטרסים עושים ממש מהפכה, אשריכם ואשרי חלקכם! תראה לכתב אם הבנת.

ראה להתקשר אל ... ו... ותאמר להם, כי בחסדו יתברך אהיה בביתם ביום שלישי הבא בסביבות שתים עד שלש, ותאמר ל... שייכין את בית-המדרש בשעה שמונה בלילה לומר שם דרשה לאנשי שלומנו.

אקווה שהפל יתהפך לטובה, כי אני צריך לישועות גדולות, והקדוש-ברוך-הוא יוציאני מהצרות שמסבבות אותי, הכפל הדבר,

אֲשֶׁר כּא תשוּ — כּא תשוּ בַּנַּחַל לט

לא להכניס יותר בקנטרסים או בספרים שיפנו אלי, כי פשוט אין לי רגע מנוחה.

המצפה לתשובה מהירה...

כא תשו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בשלח, ז' שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא להיות בביתכם ביום שלישי הבא בסביבות שתיים שלש, ושם אקבל קהל עד שעה שמונה, שאמר שעור בבית-המדרש לאנשי שלומנו.

שמעתי שהתועדת עם ר' ... גרו יאיר, השוחט, באמת תכף-ומיד כשהתיעצת עמי, עלה במחשבותי, שהיה טוב מאד, שתעשה עמו איזה עסק, כי היום, בעוונותינו הרבים, מערכת הכשרות ירדה פלאים, רחמנא לישזבן, וצריכים לשמר מאד מאד איזה בשר קונים, כי בנקל יכולים להכשל בנבלות וטרפות, רחמנא לצלן, אשר מטמטם את הדעת והלב גם יחד, ואי-אפשר אחר-כך להשיג שום השגה קלה, ואפלו אמונה פשוטה לא יכולה להכנס באדם שאכל טרפות, רחמנא לצלן, ועל-כן היה טוב, אם אתה יכול לפתח עסק בשויק בשר "עוף ברסלב", והקדוש-ברוך-הוא יתן לך הצלחה מרבה, ואשתך תקרב מאות ואלפי נשים להקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תשו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בשלח, ז' שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה יגיעו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות הפְּצָה, תִּאֲמִין לִי, מִי שֶׁמִּתְבוּנֵן מֵה שְׁעוֹבֵר הַיּוֹם עַל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמֵה שֶׁהַקְּנֻטְרִיסִים עוֹשִׂים וּפּוֹעֲלִים בָּהֶם, אִז הוּא בְטוּל הַבְּחִירָה.

תִּרְאֶה לְמִסֹּר אֶת שְׁנֵי הַמִּכְתָּבִים הָאֵלֶּה לִיעוּדָם, כִּי הֵם מְאֹד נְחוּצִים.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תשח

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּשִׁלְחָה, ז' שָׁבָט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאַתָּה צוֹדֵק בְּמֵאֵת הָאֲחוּזִים, שְׂיֵשׁ כַּמָּה בְּעִוֹת פְּנִימִיּוֹת בְּכַמָּה בַּחוּרִים וְזֶה בְּרוּר. וְצָרִיכִים הֵם לְטְפוּל שְׂרָשׁ, הֵינּוּ לְרִדְתָּ אֵל גְּבֻכֵי נַפְשָׁם, וְלַעְזוֹר לָהֶם, כִּי זֶה הַיְסוּד אֲצֶל רַבְּנֵנוּ ז"ל, שְׁאִסוּר לְהַתִּיאֵשׁ מִשׁוּם בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי אֲצֶל כָּל יְהוּדֵי יִשׂ נִקְדָּה מֵה שְׂאִין בְּזוּלָתוֹ (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לד); וְצָרִיכִים רַק לַעֲבֹד עַל נִקְדָּתוֹ לְחִזְקָה וְלְהַגְבִּיחָה וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחַ לְהַתְגַּבֵּר עַל כָּל הַמְכַשׁוּלוֹת וְכוּ', כִּי עֲלִינוּ עוֹבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי שְׂיודֵעַ גְּבֻכֵי נַפְשׁוֹ, וְרַבְּנֵנוּ ז"ל עוֹבֵד עִם נִקְדָּתֵנוּ, אֲשֶׁרֵנוּ שְׂיֵשׁ לָנוּ רַבִּי אָמֵת כְּזֶה, רַבִּי רַחֲמָן כְּזֶה, תְּהִלָּה לְאֵל, הֵינּוּ אֲצֶלָּו עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוּמָן, כֵּן יִזְכְּנוּ לְהִיּוֹת כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, וְהַעוֹלָה עַל הַכַּל לְבָנוֹת "עִיר בְּרִסְלָב" בֵּין הָרִים גְּבוּהִים, שְׁנוּכַל לְקַיֵּם בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשִּׁיטוֹת "הַנְּעוֹר בְּלִילָה" כְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נב); בְּיוֹם רֹאשׁוֹן בְּלִילָה תִקְבַּל מִמְּנִי, בְּעִזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ אֶלְפִים וְחֲמִש־מֵאוֹת דוּלָר, וְעַל-כֵּן אֵין לְךָ מֵה לְדַאֵג, רַק תַּחֲדִיר אֲמוּנָה וְיִרְאֵת שְׁמַיִם בְּתוֹךְ הַבַּחוּרִים. וּבִבְקָר יִהְיֶה מִכְתָּב אֶרֶךְ לְאֲשֶׁתְּךָ, שְׁתוּכַל לְקַחַת עִמָּךְ.

רק חזק ואמץ מאד מאד, אם אני יכלתי להחזיק מעמד אחר
משברים כאלו בשבועות האחרונים, אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא,
שגם אתה תעבר על זה.

המצפה לתשובה ממך...

כא תשט.

בעזרת השם ותפלה, יום רביעי לסדר בשלח, ז' שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

עדין בדיוק איני יודע אם אני נוסע הלילה או ביום ראשון, כי
אני מסבב בתלאות רבות, ירחם עלי הקדוש-ברוך-הוא.

אודות מצב-הרוח שלך וכו', לדעתי, אתה לוקח על עצמך על
יותר גדול מכך, ותשמר מאד מאד לא לפסע פסיעות רחבות ...
אלא לך לאט לאט, השיחות הן לא שיכות לאוצר הקנטרסים, הן
היו רק להשלים את הגליון.

רק חזק ואמץ מאד מאד, כי הספרים עושים פעולות גדולות
בעולם, ממש מהפכה רוחנית בשקט בשקט, אבל כל החצים של
הסמ"ך-מ"ם נכנסים רק בי, ואיני יודע לשית עצות, כי המלחמה
עלי מבפנים ואחור מבית ומבחוץ, אשר אין אתה יכול אפלו להבין.
והנה אתה הולך וצועד וכו', אשריך ואשרי חלקך, שנכתרת על-ידי
רבנו ו"ל להיות השליח שלו בהדפסת ספריו הקדושים, העקר אל
תפחד כלל, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ואם היית רואה ומבין
ומתבונן איך אני חי, ממש הולך על חבל דק, ולא יודע מה יהיה
בעוד שעה וכו' ולא בעוד יום וכו', אז היית משתומם איך אני
מחזיק מעמד.

המצפה לשמע ממך...

כא תשי.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בשלח, זו שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי עכשו את הדו"ח מהאספת נשים שהתאספתן בליל ראשון, ומאד מאד נהגיתי מזה, כי זה כל חלקי מפל עמלי, שפתחתי עמכם יחד, ואשה תחזק את רעותה, ודיקא על-ידי-זה נוכל לעבר על כל המכשולות והמניעות והעפובים, שהם על דרכנו מהסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו וזכרו, שאינו נח פרגע, רק מתכנן כל מיני תכנונים לעשות רשעות וכו', אשר אתם אפלו אינכם יודעים מה מתבשל בשקט וכו', הקדוש-ברוך-הוא גדול מאד מאד, ורבונו ז"ל אמר: "נצחתי ואנצח", בן יקום כאן ביבנאל, שיהיה "עיר ברסלב" על אפו וחתו של הרשע, ימח שמו וזכרו, ולא יועיל לו שום דבר כלל.

רציתי מאד מאד, אם את יכולה להחליף את מסבת ט"ו בשבט ליום שלישי בערב, כי ביום שני בערב תהיה אספת נשים מאד דחופה, וכפי התכנון שלי, בעזרתו יתברך, האספה לא יכולה להתקיים רק בליל שני, ועל-כן טוב שתחליפי את התאריך של המסבה לליל שלישי.

בענין הצניעות, בודאי זה יסוד ועקר בחיי היהדות, וזה יסוד הבית היהודי ויסוד האשה היהודית, וצריכים ללמד מזה בבית-ספר ולמסר נפשנו, שהבנות תקבלנה חנוף יסודי בצניעות בלי שום פשרות כלל.

המחכה לתשובה ממך...

הידיעון החדשי זה דבר נפלא, ומקשר את הנשים יחד.

כא תשיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֹדֵר בְּשִׁלְחַ, ז' שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶיךָ.

וְאֲנִי חוֹזֵר וּמְדַגֵּישׁ, שְׂאִין אֶצְלִי עֲנֵג וְשִׂמְחָה, כְּמוֹ כְּשִׂאֲתָן מִתְקַבְּצוֹת יָחַד, וְאֶשֶׁה מְחִזְקָת אֶת רְעוּתָהּ, יוֹם שְׁלִישִׁי לֹא בָּא בְּחֶשְׁבוֹן, וְעַל־כֵּן רַק בְּיוֹם רְבִיעִי אוֹ בְּצִהְרִים אוֹ אַחַר הַצִּהְרִים קִדְּם הַחֲתָנָה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אֶת הַחִידוּן ט"ו בְּשִׁבְט. נָא לְהִתְקַשֵּׁר עִם הָרַב ... וְלִהְיוֹדִיעַ לוֹ אֵת זֶה, כִּי אֲנִי צָרִיךְ לְהִתְאִים אֶת סֹדֵר הַזְּמַנִּים שְׁלִי, כִּי אֲנִי מְאֹד מְאֹד לְחוּץ הַפֶּעַם, וְיֵשׁ עָלַי עַל וְטִרְחָא עֲצוּמָה מִהֶרְבֵּה דְבָרִים נְחוּצִים עַד מְאֹד, שְׂאֲנִי צָרִיךְ לְפַעֵל.

הַמְּחַפָּה לְתִשׁוּבָה מִמֶּךָ...

כא תשיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר בְּשִׁלְחַ, ח' שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ אֶל יְדִידִי ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת כָּל מַכְתְּבֶיךָ.

אוֹדוֹת ... לְדַעֲתִי, יֵשׁ פֶּה אִי הַבְּנוֹת בֵּין הַנָּשִׁים, וְאֲנִי מְקַנָּה לְיִשְׂרָאֵל אֶת הַדְּרָכִים וְהַסְּפָקוֹת בְּיוֹם שְׁנֵי בַלְיָלָה בְּאַסְפַּת נָשִׁים, וְהַכֹּל יָבֵא עַל מְקוֹמוֹ בְּשִׁלּוֹם.

אוֹדוֹת הַמוֹדְעוֹת שְׁשִׁלְחָתָּהּ, תְּשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה, וּבְאַמַּת זוֹ בְּשׁוֹרָה טוֹבָה עַד מְאֹד, מִמֶּשׁ חֶסֶד מִהַשְׂמִים, וְרוֹאִים הַתְּחִלָּת מִפְּלֵת הַסֵּמ"ף-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, כִּי אִם כָּבָר צָרִיךְ לְהַצְטַרֵּף לְחִגְיַת ט"ו בְּשִׁבְט בְּמַגְדֵּל, זֶה סִימָן שְׁפָאן בִּיבְנָאֵל אֵין לוֹ כָּבָר מִהַ לַעֲשׂוֹת,

ימח שמו וזכרו, את ההפסד הוא כָּבַר עֲשָׂה, רחמנא לצלן, שנגעתקו בגללו כל-כף הרבה נשמות ישראל, על-ידי הסתה הפרועה שלו נגדנו, כי אחרת רב המושבה כָּבַר היו חוזרים בתשובה, אם לא הסתת הרשע מרשע הזה, שם רשעים ירקב, חוטא ומחטיא את הרבים, אקנה בקרוב לעשות "פורים דיבנאל", אחר מפלתו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תשיג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בשלח, ח' שבט ה'תשנ"ד.

שלום רב אל ... תחיה.

באמת רציתי להאריך לך, אך טרדותי רבו כמו שרבו, ובאתי לביתי מאחר, אך עם כל זאת אמרתי לרוץ על-כל-פנים שורותים אלו אליך למען לישוב דעתך ולהרגיע אותך, אשר המצב עדין לא כל-כך חמור כמו שמסיתים אותך, ועדין לא סוף העולם, ולא רוצים כלום.

עליך להבין, כי בעלך מרגיש ספוק רוחני גדול מאד שתורם בזה שלומך עם תלמידים, ומה גם הוא משלים עצמו גם-כן באותו זמן בתורה ובתפלה, כי כאן ביבנאל הוא מקום שקט מאד, ומי שבאמת רוצה להגיע אל איזו שלמות, אי אפשר לו רק במקום שקט, שיש שם שלות הנפש. ותהלה לאל, אם היו בני-אדם מנצלים את הזמן ואת המקום, לא היה חסר להם שום דבר — לא בגשמיות ולא ברוחניות, והיה להם כל טוב. ועל-כן, לדעתי, לא כדאי לך לריב ביניכם, חסוֹן־שלום, חסוֹן־שלום, כי ימינו כצל עובר, וחבל על הזמן היקר לבלות את החיים במריבות עם וכוחים, שזה ממש גיהנום בזה העולם, בשעה שיכולים להפוך את החיים לגן-עדן ממש.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא להיות בשבוע הבא בארצנו

הַקְדוּשָׁה, וַיִּשְׁלַם לְבַעַלְךָ הַכֹּל, וַיִּשְׁלַם אֶת כָּל הַחֹבוֹת וְכוּ', הַעֲקָר
 לֹא כְדַאי לָךְ לַחֲיוֹת בְּמַרְיוֹת וּבְמַרְיבוֹת בְּשִׁבִיל הַסְתּוֹת הַמְשַׁפְּחָה,
 הַגִּיעַ הַזְמַן שֶׁתִּתְחַלְּוּ לַחַיּוֹת עֲצָמָאִים, וְלֵאמֹר אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי,
 וְשִׁתְהִיָּה בִּינֵיכֶם הַבְּנֵה הַדְּדִית, וְאֶחָד יְכַבֵּד אֶת הַשָּׁנִי, וַיִּתְהַפְּכוּ
 הַחַיִּים שְׁלָכֶם לְגִן-עֵדֶן מִמֶּשׁ, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִזֶּה, שְׁמַרְגִּישִׁים אֶת
 הַשֶּׁקֶט וְהַשְׁלוֹה בְּבֵית, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הַיְלָדִים גְּדִלִים וּמְצַלִּיחִים מְאֹד
 מְאֹד, כִּי הַיְלָדִים כְּשֵׁרוּאִים שֵׁישׁ הַבְּנֵה הַדְּדִית בֵּין הַהוֹרִים, וַיֵּשׁ
 אֶהְבֶּה בִּינֵיהֶם, וַיֵּשׁ שְׁלוֹם וְשְׁלוֹה בִּינֵיהֶם, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁפַּע גַּם
 עֲלֵיהֶם מִהַאֲוִירָה הַזֶּה, אֲבָל כְּשֵׁישׁ הַהַפּוּף, אֲזַי כָּל הַבֵּית הַפּוּף, וַיֵּשׁ
 כַּעַס וּמַרְיבוֹת וְכוּ', וְזֶה מִשְׁפִּיעַ עַל הַתְּפִתְחוֹת הַיְלָדִים, וְעַל-כֵּן אֲנִי
 מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶת שְׁנֵיכֶם, שֶׁתִּישְׁבוּ עֲצָמְכֶם לְשַׁעֲה קֵלָה, מִה
 וְלָמָּה לָכֶם לָרִיב, תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַעֲבָר, וְתַעֲשׂוּ שְׁלוֹם בִּינֵיכֶם, וְאֲזַי תִּרְאוּ
 אֵיךְ שְׁלֹא יִחְסֹר לָכֶם שׁוֹם דָּבָר — לֹא גִשְׁמִיּוֹת וְלֹא רוּחַגִּיּוֹת, וַיִּהְיֶה
 לָכֶם מְכֹל טוֹב.

הַקְדוּשָׁה-כְּרוּף-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלִתִי שְׁאֲנִי
 מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם, שְׁיִהְיֶה לָכֶם מְכֹל טוֹב.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תשׁיד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּשִׁלַח, ח' שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֵל ... וְזוּגְתוּ ... שְׁיַחֲיוּ נֹצֵחַ.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְכֶם הַקָּשָׁה וְכוּ', אֵךְ עֲלֵיכֶם לְדַעַת,
 כִּי הַשְׁכְּרוֹן לֵב מְבִיא אֶת הָאָדָם לְעִנְוָה, שְׁיִהְיֶה כְּטֹל בְּעֵינֵי עֲצָמוֹ
 לְגַמְרִי, וּבְזֶה מְבַטֵּל אֶת כַּח הַסִּמְ"ךְ-מ"ם, יִמַח שְׁמוֹ, כִּי עִנְוָה עוֹלָה
 בְּדִיוֹק כְּמִסְפֵּר שְׁמוֹ סִמְא"ל, אֲשֶׁר אֵי-אֶפְשֵׁר לְהַכְנִיעוֹ, אֲלֵא עַל-יְדֵי
 מִדַּת עִנְוָה וּבִטּוֹל, וְכִשְׁנֹכְנֶסָה בְּאָדָם אֵיזוֹ יִשׁוּת אוֹ מְצִיאוֹת, אֲזַי

בָּאָה אֵלָיו אִיזוֹ צָרָה וּמְצַר וְכוּ', וְשׁוֹבֵרֶת אוֹתוֹ וּמְפִילָה רוּחוֹ. וְאִם יֵשׁ לְאָדָם שְׂכָל וְדַעַת, תִּכְרַף-וּמִיד הוּא מִהַפֵּךְ הַכֹּל אֶל הַקִּדְשָׁה, וְאִזּו יתְפַרְדּוּ מִמֶּנּוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אֲוֶן.

חֲזָקוּ וְאִמְצוּ מְאֹד מְאֹד, וְאִין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר שְׂמֻחָתִי בְּסִפּוֹר "אֲשֶׁר בַּנְּחַל" חֶלֶק ט', אֲשֶׁר מִמֶּשׁ לֹא יָז מִתּוֹךְ יָדֵי, אִיזוֹ נֶעַל יָפָה, אִיזוֹ נֶעַל עִם חֵן, הִרִי זֶה כְּמוֹ שְׂאֵמֵר הַתֵּם הַקְּדוֹשׁ (עִין סְפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ט'), וְשִׂמַּח בְּחֶלְקוֹ מְאֹד מְאֹד. אֶפְלוּ הִיָּה לְהַנְעֵל שְׁלֹשׁ קְצוּוֹת — שִׂמַּח מְאֹד מְאֹד, עִין שָׁם; וְיֵשׁ לוֹמֵר לְמָה דִּיקָא אָמַר רַבְנּוּ וְ"ל ג' קְצוּוֹת, כִּי שְׁלֹשׁ נִקְדוּת שֶׁהוּא סְגוּל, הוּא מְקוֹר הָאֱמֶת, כִּי אֵיךְ שְׁלֹא תִהְיֶה אוֹתוֹ נִשְׂאָרוֹת שְׁלֹשׁ נִקְדוּת סְגוּל, כְּמוֹ אֱמֶת, אֵיךְ שְׁלֹא תִהְיֶה אוֹתָהּ, הִיא נִשְׂאָרֵת אֱמֶת, כִּי אֵי-אֶפְשֶׁר לְכַטֵּל אֶת הָאֱמֶת בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן, כִּי (תַּהֲלִים קִמּוּ, ו): "הַשְּׂמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם", הוּא יתְבַרֵךְ בְּעֶצְמוֹ שׁוֹמֵר אֶת הָאֱמֶת. וְהִנֵּה סְגוּל עוֹלָה צ"ט וְעִם הַד' אוֹתוּיּוֹת ק"ג כְּמִסְפַּר אֱמוּנָה עִם הַכּוֹלָל, כִּי אֱמֶת וְאֱמוּנָה הוֹלְכוֹת יחדוֹ (עִין לְקוּטֵי-מוֹהַבֵּן, חֶלֶק א', סִימָן ז'), וְלִכֵּן הַתֵּם הִיָּה תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְהִחִיָּה אֶת עֶצְמוֹ עִם מַה שֶּׁעָשָׂה אֶפְלוּ שֶׁהִיָּה לְנֶעַל שְׁלֹשׁ קְצוּוֹת, הַתְּפֹאֵר אִיזוֹ נֶעַל מִתְקָה, אִיזוֹ נֶעַל יָפָה הִיא זוֹ, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה הַכְּנִיעַ אֶת הַסֵּמ"ך-מ"ם, שֶׁרָצָה לְהַפִּילוֹ בְּעֶצְבוּת. וְעַל-כֵּן נֶעַל עִם הַכּוֹלָל עוֹלָה כְּמִסְפַּר סְמָא"ל, כִּי עַל-יְדֵי אֱמֶת שֶׁהוּא סְגוּל, הָעוֹלָה אֱמוּנָה עִם הַכּוֹלָל כְּנ"ל, מְכַנְיַעִים אוֹתוֹ לְגַמְרֵי. וְלִכֵּן רְאוּי לָכֶם לְשִׂמַּח מְאֹד מְאֹד עִם עֲבוֹדַתְכֶם עֲבוֹדַת הַקִּדְשׁ, שְׂאֵתֶם עוֹסְקִים בָּזֶה, כִּי אִין עוֹד שְׂמֻחָה כְּשִׂמְחָה זוֹ, שִׁיּוּצָא עוֹד חֶלֶק "אֲשֶׁר בַּנְּחַל", אֲשֶׁר יָבוֹא הַיּוֹם וְיִאָּעוֹב הָעוֹלָם הַזֶּה, אִזּו יַעֲשׂוּ הַסְּפָרִים רִשָּׁם גְּדוּל בְּעוֹלָם.

לא נראה שֶׁאֲבוֹא כְּבָר הַיּוֹם, אֲלֵא תִכְרַף-וּמִיד אַחַר שְׁבֵת.

הַמְצַפֶּה לְשִׂמְעַ מִמֶּךָ לְמַעַן שְׂתַחֲיֵנִי...

כא תשטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּשִׁלְחַ, ח' שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סִלָּה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, הֵרֵב ... גִּירוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֻצַח.

מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אִם אַתָּה יְכוּל לַעֲשׂוֹת אֶת חִידוּן ט"ו בְּשִׁבְט בְּיוֹם
רְבִיעִי בַּצְּהָרִים, כִּי בְלִיל שְׁנֵי יֵשׁ לִי אֲסִפָּה עִם נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
שֵׁשׁ בִּינִיחֵן הַמוֹן חֲלוּקֵי דְבָרִים, וּבְיוֹם שְׁלִישִׁי הַהֶכְרַח לִי לְהִיּוֹת
בְּאֲשֶׁדוּד לְסֵדֶר גַּם שֵׁם כַּמָּה דְבָרִים נְחוּצִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ דָּשֵׁם,
וְעַל-כֵּן מַה טוֹב בְּיוֹם רְבִיעִי בַּצְּהָרִים, כִּי בְלִילָה הַחֲתֻנָּה, יַעֲזֹר
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִתֵּן חַיִּים, וְנִזְכֶּה לְהוּצִיא מִכַּח אֶל הַפְּעַל מַה
שְׂאֲנִי צָרִיךְ לַפְעַל.

הַעֲקָר רָאָה לְדַבֵּר עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּעֶגְנֵן הַשְּׁלוֹם וְהַאֲחֻדוּת,
כִּי כְּשֶׁתְּהִיָּה אַהֲבָה וְשְׁלוֹם בִּינֵינוּ, אִזְ דִּיקָא נְצָלִיחַ. וְאִם חֶסֶד-וְשְׁלוֹם,
תְּשֻׁרָה אֵיזָה מְרִיבָה אוֹ וּפְחִים, אִזְ הַפֵּל נְהָרֵס, חֶסֶד וְשְׁלוֹם. עַל-כֵּן
הַעֲקָר הוּא שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, שְׁנֵיהֶם עוֹלָה עַל הַפֵּל, וְזֶה שְׂאֲנוּ מְבָרְכִים
בְּבִרְכַת נְשׂוֹאֵינִ: "שְׁמַח תְּשֻׁמַּח רַעִים הָאֱהוּבִים", כְּשֵׁשׁ אֲנָשִׁים שֶׁהֵם
"רַעִים אֱהוּבִים", אוֹהֲבִים אֶחָד אֶת הַשְּׁנֵי, אִזְ שֵׁיף "שְׁמַח תְּשֻׁמַּח",
שְׁלֵא רַק הוּא שְׁמַח, אֲלָא גַּם יְכוּל לְשֻׁמַּח אַחֲרִים. כִּי בְּדֶרֶךְ כָּל
טֹבֵעַ שֶׁל הָאָדָם שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ "שְׁמַח", הוּא יְכוּל גַּם לְשֻׁמַּח אַחֲרִים,
"תְּשֻׁמַּח" אֶת זוֹלָתָךְ, מִתִּי? כְּשֶׁהֵם רַעִים אֱהוּבִים, וְהַמְשִׁיף הַבְּרָכָה:
"כְּשִׁמְחָךְ יִצִּירָךְ בְּגִן-עֵדֶן מְקֻדָּם". אָדָם הָרֵאשׁוֹן הִיָּה יִצִּיר כְּפִיו שֶׁל
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיֵּשֶׁב לְבַד בְּגִן-עֵדֶן, וְנִהְיָה מְזִיו הַשְּׁכִינָה, וְלֹא
הִיָּתָה לוֹ שׁוֹם קְנָאָה וְשִׁנְאָה וְלֹא תַחֲרוּת, וְלֹא חֶפְשׁ כְּבוֹד, רַק הִיָּה
דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּדְבָקוֹת אֲמֵת, וְדִיקָא כְּשֶׁאָדָם דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אִזְ
יְכוּלָה לְהִיּוֹת אַהֲבָה בֵּין אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וְשֵׁיף שְׂיִהִיָּה "רַעִים
הָאֱהוּבִים", כִּי אִזְ סִימָן שֵׁשׁ לוֹ אֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא עִמוֹ יִתְבָּרַךְ
בְּאֲחֻדוּת אַחַת, וְאִזְ הוּא גַּם בְּאֲחֻדוּת עִם נְשִׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאִזְ הוּא

בעצמו "שמח", ויכול גם להגיע למדרגת "תשמח" — לשמח גם אחרים. ונדבר זה צריכים להכניס בין אנשי שלומנו בפרטיות ובין כלל נשמות ישראל, ואז הנה היחוד העליון בין קדשא בריך הוא ושכנתיה חתן וכלה, אשרי מי שאינו מטעה עצמו בזה העולם, פי החיים כל-כף יפים, אם רק עושים מהם רצונו יתברך. ולהפוך החיים כל-כף מרים — אם נעתיקים ממנו יתברך. ולכן כל עבודתנו צריכה להיות רק להכניס שמחה ואהבה בין נשמות ישראל, אשרי מי שזוכה לזה!

אשרנו שיש לנו רבי אמת בזה.

המצפה לשמע ממך, אם קבלת הצעתי.

כא תשטז

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר בשלח, ט' שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל פלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסדי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הנו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרם ויצילם מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר, ולהחזיק את עצמכם ביחד, כי כל זה עקר הצלחתנו — אם נחזיק את עצמנו ביחד, פי בו ברגע שתהיה ביניכם, חס-ושלום, איזו מחלקת או סכסוכים או ופוחים, אתם פבר עושים סדק בקיר ובחומה שסביבותיכם, פי עקר החומה והקיר סביבות חבריא קדישא, הוא רק אהבה, אחנה ורעות. ובשעה שיש בין קבוץ קדוש של יהודים אהבה, אחנה ורעות, ואוהבים אחד את השני, ועוזרים אחד להשני במסירות נפש הכי גדולה, תכף ומיד נבנית סביבם חומה בצורה וקיר עבה, אשר שום שטן ומשחית לא יוכל להכנס בה. ואמר הרב הקדוש הבעל התניא זי"ע, ששמע מרבו המגיד הקדוש ממעזריטש

זי"ע, שְׁמֵלֶאכִים וּשְׂרָפִים לֹא יְכוּלִים לְגַשֵּׁת אֶל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁיֵשׁ סְבִיבוֹתֵיהֶם חוֹמָה בְּצוּרָה וְקִיר עֲבָה הַכְּלִיל מֵאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת. תִּתְּאוּרֵוּ לְעִצְמְכֶם מֵה פּוֹעֵל בְּשָׁמַיִם כְּשֶׁקְּבוּצָה אַחַת מֵאַחֲנֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִחֲזִיקִים אֶת עִצְמָם בְּיַחַד, עַד שְׁמֵלֶאכִי מַעֲלָה יִרְאִים וּפּוֹחֲדִים וְזוֹחֲלִים לְגַשֵּׁת אֲלֵיהֶם. וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלוּ שֶׁתִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם אַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאִישׁ אֶת רַעְוֵהוּ יֹאמֵר חֲזוּק.

נָא וְנָא תִמְשִׁיכוּ לְהַתּוֹעֵד בֵּינֵיכֶם — הֵן בְּלִיל שַׁבָּת, לְעִשׂוֹת "עֲנֵג שַׁבָּת", וְהֵן לְלַמֵּד בְּצוּתָא בְּסַעֲדַת רַעוּא דְרַעוּיָן "סַעֲדָה שְׁלִישִׁית", וְהֵן לְהַתְּאֹסֵף בְּסַעֲדַת "מְלִיגָה מְלִפָּה", וְכָל אֶחָד יִלְמַד אִיזָה קִטְעַ מִתְּנָא דְבֵי אֲלֵיהוּ, וְאִישׁ אֶת רַעְוֵהוּ יֹאמֵר חֲזוּק, וְיִסְפֹּר סְפוּרֵי הַפְּצָה, שְׁנֵה סְפוּרֵי צְדִיקִים, וְתִשְׁכַּחוּ כְּבָר מְהֵרָע וְכוּ', רַק תִּתְּחִילוּ לְדַבֵּר מֵהַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שְׁיֵשׁ אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְדִיקָא עַל-יְדֵיזָה נְצִלִיחַ דְרַכְּנֵנוּ.

אֲשֶׁרְנוּ מֵה טוֹב חֻלְקֵנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, וּמֵה יָפָה יִרְשָׁתְנוּ, שְׁזַכְּנוּ לְהַתְּקַרֵּב לְרַבְּנוּ וְ"ל, וְאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזָה, מְרַבֵּי נִפְלָא כְּזָה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וְרָאוּ לְהִיּוֹת חֲזוּקִים מְאֹד מְאֹד לְשִׁמּוֹר בְּכָל מִינֵי שְׁמִירָה, שְׁלֹא תִפְגַּס אִיזוּ קִנְיָה אוֹ שְׁנֵאָה אוֹ תַחְרוּת בֵּינֵיכֶם, חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, שְׁדִיקָא עַל-יְדֵיזָה תִצְלִיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם, וְזַכְרוּ זֹאת הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, כִּי בְּזָה תְלוּיָה עֲקַר הַצְּלִיחַת הַקְּבוּץ הַקְדוּשׁ שְׁלָנוּ — אִם נְחִזִּיק אֶת עִצְמָנוּ בְּיַחַד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתִּצְלִיחוּ בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וְנִזְכָּה לְהַתְּעַנֵּג בְּזִיו שְׁכִינַת עֲזוֹ יְהִבְרַךְ תְּמִיד.

הַמֵּאחַל לְכֶם שַׁבָּת שְׁלוֹם...

כא תשיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסִדְרַר בְּשִׁלְחַ, ט' שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... רֵאשׁ הַמוֹעֵצָה יַבְנָאֵל.

תֶּאֱמִין לִי, שְׁעֵדִין אֲנִי בְּטוֹחַ שְׁהֶאֱהָבָה וְהִדְיוֹת בִּינִינוּ לֹא נִפְסְקָה, עַל אִף שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁמִסִּיתִים וּמִדִּיתִים אוֹתָךְ תָּמִיד נִגְדָנוּ, וְחוֹשְׁבִים כִּי בְּזָה יוֹכְלוּ לְהַפְחִידָנוּ, עָלֵי לְהוֹדִיעַ לָךְ, חֲכָל חֲכָל שְׁלֹא תִפְקַח אֶת עֵינֶיךָ, אִיךָ שְׁיִוְעֵצִי אֲחִיתִפֵּל מִיַּעֲצִים לָךְ עֲצוֹת רְעוֹת, עָלֶיךָ לְחַיּוֹת עִם הַמְּצִיאוֹת, וּכְדָאֵי לְהַתְמוֹדֵד עִם זֶה, וְהַהֲלָה לְאֵל, אֲנַחְנוּ אֲנָשִׁים קָלִים וְיִכּוּלִים לְהַשְׁתּוֹת עִמָּנוּ, לֹא כְמוֹ שְׁהַרְשַׁע מִסִּית וּמִדִּית נִגְדָנוּ, וּבִין כָּךְ הוֹרִיד אֶת כָּל הַמוֹשְׁבָה לְפִי פַחַת זֶה עֲשָׂרִים שָׁנָה.

מָה אִמַר לָךְ, חֲכָל מְאֹד שְׁיִוְלִיכוּ אוֹתָךְ שׁוֹלֵל, וְאִתָּה חוֹשֵׁב, כִּי בְּזָה שְׁתַּעֲשֶׂה עֲצָמָךְ קְשׁוּיחַ יוֹעִיל לָךְ, טוֹב שְׁתִּפְקַח אֶת עֵינֶיךָ, וְתִסְתַּפֵּל עַל הָעֵתִיד בְּעֵינַיִם בְּרוּרוֹת וְעַם דַּעַת פְּתוּחָה, וְאִזּוּ יִהְיֶה הַצֶּדֶק וְהַיֶּשֶׁר גַּר לְרַגְלֶיךָ, לֹא-כֵן אִם תִּחְשַׁב שְׁתַּעֲשֶׂה לָנוּ צְרוּת, אֲנִי מִבְּטִיחַ לָךְ, כִּי בְּאוֹתוֹ בּוֹר שְׁתִּכְרָה לָנוּ, בּוֹ תִפֵּל בְּלִי שׁוּם סִפְקָ, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת הָעוֹלָם בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְהוּא בְּעַל-הַבַּיִת שֶׁל יַבְנָאֵל, וְעַל-כֵּן כְּדָאֵי לָךְ כְּבָר לְפָקַח אֶת עֵינֶיךָ. וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּגְיִחַ תִּפְלִין בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר תִּכְמִינוּ הַקְּדוֹשִׁים אִמְרוּ: "כָּל הַמְּנִיחַ תִּפְלִין — זוֹכָה לְחַיִּים" (מְנַחוֹת מִד.), וְהַתִּפְלִין הֵם עוֹ לְעַם יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כא תשיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׂשׂוּי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּשִׁלְחָה (שַׁבַּת שִׁירָה) ט' שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לֵוִיֹּת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַיְזוּ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

מָאד מָאד רְצִיתִי לְשָׁבוֹת עִמָּכֶם הַשַּׁבָּת הַזֹּאת, אִף מִי יוֹדֵעַ דְּרָכֵי הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, שְׁבוּדָאֵי נַעְלָם נַעְלָם, וְהַכֵּל לְטוֹבָה גְּדוּלָה, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ מִנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּדֶרֶךְ נִפְלְאוֹהּ מָאד מָאד נִגְלָה וְנִסְתָּר, הִנֵּה נִתְגַּלָּה אֲלֵינוּ בְּגִלּוּי נוֹרָא מָאד מָאד, וְרוֹאִים חֲסִידוֹ הַמְרַבִּים, וְהִנֵּה כָּבֵר נִסְתָּר וְנַעְלָם וְנִתְמַלֵּא הַלֵּב מְלֵא קְשִׁיּוֹת וְסִפְקוֹת עָלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַד שְׁנִדְמָה שְׂמֵעוֹלָם לֹא רָאוּ טוֹב בְּחַיִּים... וּמִי שֶׁהוּא בֵּר דַּעַת, אֵינּוּ עוֹזֵב אֶת הַקְּדוּשַׁת־בְּרוּךְ־הוּא אִף בְּמַצַּב הַכִּי חֲשׂוֹךְ וְהַכִּי יְרוּד, כִּי יוֹדֵעַ אֲשֶׁר הַהַעֲלָם וְהַהִסְתָּר הֵם רַק לְפִי שְׂעָה, וְאִם יַעֲמְדוּ בְּנִסְיוֹן, יִתְגַּלָּה אֲלֵינוּ יוֹתֵר יוֹתֵר בְּתוֹסְפוֹת גִּלּוּי מָאד מָאד, אֲבָקֶשׁ אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, נָא וְנָא תַחְזִיקוּ עִמָּכֶם בְּיַחַד, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזוּק, וְיִשְׁתַּתַּף בְּשִׂמְחָתוֹ, וְלִהְיוֹךְ בְּצַעְרוֹ, חֲסִי־וְשִׁלּוֹם, וְזֶה מוֹרָה עַל גְּדֹל הָאֱהָבָה שֶׁיֵּשׁ אֶחָד לְהַשְׁנִי, וְזוֹ אֵינֶה חֲכָמָה לְבַטֵּל אֵיזָה אָדָם מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְלִשְׁכְּרוּ וְלִסְלָקוֹ וְכוּ', כִּי אִז לֹא יִשְׁאַר שְׂרִיד וּפְלִיט וְכוּ', וְכֵן בְּעִצְמוֹ יִשְׁבֵּר לְגַמְרֵי, אֲלֵא צְרִיכִים לְחַפֵּשׂ וְלִבְקֶשׁ וְלִמְצֹא אֶת הַטוֹב שֶׁבְּכֹל אֶחָד וְאֶחָד, וְכֵן נוֹכַח לְבָנוֹת קַהֲלָה מָאד מָאד יַפְהָ.

נָא וְנָא לְשָׁמֵר עַל הַיְלָדִים, וְלַחֲזֹק וְלַעֲזוּד אֶת הַמְּלַמְדִים וְהַמּוֹרוֹת, שֶׁהֵם מְשַׁקִּיעִים הַרְבֵּה בְּתוֹךְ הַיְלָדִים, וְעַל־כֵּן בְּמָקוֹם לְבוֹא אֲלֵיהֶם עִם טְעָנוֹת וְעִם בְּקָרָת, יוֹתֵר טוֹב לַתֵּן לָהֶם מִתְחַמָּה וְתוֹדָה וְלַחֲזֹק אוֹתָם, כִּי הֵם עוֹשִׂים עֲבוּדָה מְצִינָת, וְכֵן הַמְּנַהֵל וְהַמְּנַהֵלֶת.

אֵל תִּשְׁכַּחוּ כְּרַגְעַת אֶת גְּדֹל הַקְּשִׁיִּים שֶׁיֵּשׁ לָנוּ עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט,

ומי ומי הגורמים לזה, ובנדאי הקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אותנו כלל. ורואים כבר במציאות את גדל ההשג הזה שפבר זכינו להשיג: תלמוד-תורה משלנו, בית-ספר משלנו, מקנה משלנו, שוחט משלנו, גנים ופעוטון משלנו, ועוד היד נטויה, שתהיינה ישיבות משלנו, כוללים משלנו, הכנסת אורחים משלנו... על אף שעדין מעקר הישועה אנחנו רחוקים, עם כל זאת אם נסתפל על הטוב, נראה שפבר זכינו עד עכשו להשיגים גדולים, ועוד נזכה לראות נסים וגלים למעלה מדרך הטבע.

נא ונא תמשיכו להתפלל בעדי, אני מכרח להודות בפני קהל ועדה, שכל התפלות שלכם עזרו לי מאד מאד, ממש נתהפך מקצה אל הקצה, אבל עדין אני צריך לעוד הרבה ישועות. ועקר הישועה שפבר אזכה לבוא בקביעות לגור עמכם ביבנאל, ולא אצטרף לטלטל עצמי מהכא להתם ומהתם להכא נע ונוד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם תמיד.

המאחל לכם שבת שלום...

כא תשיט

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר בשלח (שבת שירה), ט' שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

כפי הנראה אניע ביום ראשון אחר הצהרים בשעה ארבע עם אל-על, ואני צריך משם לנסע הישר לאבי מורי, ומשם אני נוסע ליבנאל, ויעזר הקדוש-ברוך-הוא, שאוכל לישר הכל על הצד הנכון, וביום שלישי אהיה באשדוד אצל ... ובערב אמר דרשה באשדוד, ובלייל רביעי יש לי חתנה בנתנה, וביום חמישי אהיה

אָצֶלְךָ, זוֹ הַתְּכֵנִית שְׁלִי לְעֵת עֵתָהּ, אִם יִתֵּן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַחַיִּים.

רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיּוֹי אֶפְנִים שְׁבַע-עוֹלָם, וְאַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל מָה אָמַר לְךָ! כָּל הַנְּסִיעָה הַזֹּאת הִיא מִיַּתְרָת, וְאִין לִי כָּבֵד בַּח לְהִיּוֹת נֶע וְנֹד, אֲךָ מָה לַעֲשׂוֹת, אִם אֲנִי לֹא נוֹסֵעַ עִכְשָׁו, חֲסִי-שְׁלוֹם, חֲסִי-שְׁלוֹם, כָּל יְגִיעַתִּי עוֹלָה לְרִיק, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְעַם כָּל הַעֲגָמַת גִּפְשׁ וְהַצֶּעֶר וְכו', עֲדִין אֲנִי מְחִזֵּק עֲצָמִי, שְׁאֲנוּ מִשְׁאִירִים בְּזֵה הָעוֹלָם סִפְרִים גִּפְלָאִים כְּאֵלוֹ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וּבְכִפְרֵט אַתֶּם, שֶׁהִנָּכֶם זוֹכִים לְעוֹר לִי לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל, וְאִוִי לְכֶם לְשִׁמּוֹחַ מְאֹד מְאֹד.

נָא לְהַתְקַשֵּׁר אֶל ... אִם זֶה בְּסִדְרֵי לְהִיּוֹת אֶצְלָם בְּשָׁעָה 2-3, וְכֵן תִּתְקַשֵּׁר אֶל ... בְּשִׁבְלֵי בֵית-הַכְּנֶסֶת, הִיִּיתִי מְעַדִּיף בְּמִקוֹם שְׁקֵט, נָא לֹא לְהוֹדִיעַ בְּדִיוֹק הַיּוֹם מְתִי אֲנִי בָּא וְכו', הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמְרֵנִי בְּדַרְכֵי.

הַמְּחַכָּה לְתַשׁוּבָה תִּכְתֵּף וּמִיד אַחַר הַבְּדִלָה אֶצְלָכֶם...

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שְׁבֵת שְׁלוֹם...

כא תשכ

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְבֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרֵי יִתְרוֹ ט"ז ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יְגִיעוֹ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגְּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַזֹּאת עֲלֵיהֶם יִשְׁמְרֵם וַיִּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל גִּנְעָה וּמִחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהִצְלַחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיִתְרָה לְהִיּוֹת בְּיַחַד, כִּי אֶצְל רַבְּנוּ ז"ל הָיָה דְבָר זֶה מְאֹד מְאֹד יְסוּד חֲזָק, שְׁנִיחִיזִיק אֶת עֲצָמָנוּ בְּיַחַד, וּבְכִפְרוּשׁ גָּלָה לָנוּ בְּשָׁעָה כְּשִׁיבָא מְעִיר בְּרִסְלָב לְעִיר

אומן להסתלק לעלא וילעלא וכו' וכו' בזו הלשון: "באם תחזיקו את עצמכם ביחד, על-ידי-זה תוכלו עוד להמשיך אותי אליכם". ואמרו על זה אנשי שלומנו היקרים, אם גם עכשו נחזיק את עצמנו ביחד, ואיש את רעהו יאמר חזק, על-ידי-זה נוכל להמשיך את רבנו ו"ל אצלנו. והעקר הוא ללמד הרבה ספרי רבנו ו"ל, כי באמת פניו, שכלו וחקמתו גנוזים בתוך ספריו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קעג, וסימן קצב), ועל-פן בשעה שמדברים מתורתו של רבנו ו"ל, אז הוא חי והוא נמצא בינינו. ולכן אתם צריכים להשתדל להחזיק את עצמכם ביחד, ולדבר ביחד מעצותיו הקדושות של רבנו ו"ל, וזה צריך להיות כל דבוריכם — לדבר רק מתורתו ועצותיו הקדושות, ותמיד ישמעו אתכם לדבר רק מרבנו ו"ל, ועל-ידי-זה רבנו ו"ל יהיה אתכם תמיד.

נא ונא ראו לקיים זאת, כי עליכם לדעת, אשר אי-אפשר להיות איש פשוט, אלא כשמחזיקים את עצמם ברבנו ו"ל, כי בעוונותינו הרבים, עובר עלינו בזה העולם מה שעובר וכו' וכו' על כל אחד ואחד, כאשר ידוע לכל אחד ואחד בנפשו וכו' וכו', שהסמ"ך-מ"ם אורב על כל אחד ואחד להפילו בכל פעם בעברות מגנות, עם כל זאת על-ידי גדל עמק עצותיו הקדושות של רבנו ו"ל, גם אנחנו יכולים לצאת. וכבר אמר רבנו ו"ל (חיי-מוהר"ן, סימן שנח), שעם כל שיחה ושיחה שהוא משיח ומדבר עמנו, יכולים להיות על ידו איש פשוט, ואפלו צדיק גמור כל ימי חייו כמו שאני רוצה (אזוי ווי איך מיין א גוטער איד), הינו כי רבנו ו"ל היה מבין מה זה איש פשוט, ועל-פן בפרוש אמר, שאם גלף עם כל שיחה ושיחה, נהיה צדיקים גמורים, אם ירצו לילף עם השיחה כפי שדבר. ובאמת בשעה שרבנו ו"ל דבר את שיחותיו הקדושות ותורתו הקדושה, אמר בעמקות בזו עמק עמק נפלא ונורא מאד, שיש בזה התעוררות גדולה לדורי דורות. ולכן מי שרק יטה את עצמו לדברי רבנו ו"ל, יבין וישפיל דבר מתוך דבר, ויזכה למצא עצה בנפשו איך להנצל מהפח קיוש שגפול אליו.

נא ונא תזכרו, אשר דבר רבנו ו"ל הוא נצחי, וזה לא היה רק

בזמנו, אלא השאיר לנו השארה גדולה מאד, אוצרי אוצרות עשירות גדולה, וזה היה ההפרש בין תלמידי רבנו ז"ל ובין מוהרנ"ת ז"ל, כי הם חשבו שדבר רבנו ז"ל הוא רק לדורו, אבל מוהרנ"ת ז"ל הבין, שדבר רבנו ז"ל הוא לדורי דורות. ולכן ראו לחזק ולאמץ עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם, להשתדל להתנגע בתוך תורתו של רבנו ז"ל, ואיש את רעהו יאמרו חזק, ועל-ידי-זה תצליחו את דרככם תמיד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כא תשכא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר יתרו, ט"ז שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויךדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידים ברסלב" הגרים בניבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכנינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! תאמינו לי, שקשה היה עלי פירדתכם, וצר ומר לי מאד שהצרכתי לחזור, אף הכל מאת ה', ובנדאי אסור לדחוק את השעה, ובנדאי יבוא היום ויכבר א'פטר מפל אלו הטלטולים להיות נע ונר, ואזפה להגיע לישוב טוב.

ראו לחזק ולאמץ עצמכם מאד מאד להיות באהבה, אתנה ורעות. והאמת אנידה לכם, אף שלא שהיתי עמכם עכשו רק כמה ימים ספורים, עם כל זאת ראיתי את השנוי לטובה שקרה במחניכם, לבלי הכר ממש, אשר המצב נשתנה לגמרי, רואים את הרצינות בין אנשי שלומנו ממש כפי רוחו של רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתמשיכו פך ולא תתבלבלו משום דבר שבעולם, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ועוד תראו נסים נגלים

שִׁיעֵשָׁה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִמָּנוּ, שְׁיִהְיוּ לָנוּ מְבֹנִים בְּשִׁבִיל
הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה וּבְשִׁבִיל בֵּית-הַסֵּפֶר, וְהַכֵּל מְשַׁלְּנוּ, וְלֹא נִצְטָרֵךְ שׁוּם
טוֹבוֹת מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם.

הַעֲקֹר וְהִסוּד שֶׁהַכֵּל תְּלֹוֵי בּוֹ, שְׁתַּאֲחָזוּ עִצְמָכֶם בְּיַחַד בְּאַהֲבָה,
אַחֲוָה וְרַעוּת, וְזֶה יְסוּד הַצְּלָחָתְנוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

הַמֵּאֲחִיל לָכֶם שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כא תשכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, י"ח שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

אִף שֶׁשְׁמַעְתִּי שֶׁהַתְּחִלָּה לְהִתְמִיד בְּכֹל יוֹם לְגַרְסַת הַרְבֵּה דְּפִים
גְּמָרָא, שְׁנָה טוֹב מְאֹד מְאֹד, וְזִכְרוֹן וְטָהֳרַת הַנֶּפֶשׁ, אִף אֲסוּר שְׁנָה
יִהְיֶה עַל חֲשׁבוֹן שְׁעוֹת הַיְשִׁיבָה, הֵינּוּ שְׂאֵתָה מְכַרְח לְהַצְטָרֵךְ
לְשַׁעוּרִים שֶׁל הַיְשִׁיבָה, וְלְהַכְנִיֵס אֶת רֵאשֵׁן בְּמָה שְׂאֵתָה לּוֹמֵד שֵׁם,
וּבְזִמְן הַפְּנוּי שֶׁלָּךְ תְּגַרְס הַרְבֵּה, הֵינּוּ בְּמִקּוֹם לְהִתְקוּטֵט וְכוּ' אוֹ לְרִיב
וְכוּ' אוֹ לְהִתְנַכַּח וְכוּ', תְּגַרְס הַרְבֵּה דְּפִים גְּמָרָא, אֲבָל אֲסוּר לְהַזְנִיחַ
אֶת סְדְרֵי הַיְשִׁיבָה, וְאַנִּי מְקַנְיָה שֶׁתַּעֲשֶׂה רְצוֹנִי, וּתְקַיֵּם (קָהֳלַת ז', יח):
"טוֹב אֲשֶׁר תֵּאֲחָז בְּזֶה, וְגַם מְזֶה אֵל תַּנַּח אֶת יָדְךָ, כִּי יֵרָא אֱלֹקִים
יֵצֵא אֶת כָּלָם", הֵינּוּ לְהִתְמִיד בְּשַׁעוּרֵי הַיְשִׁיבָה, וְלְהִתְעַמֵּק בָּהֶם,
וְלְהַשְׁתַּדֵּל לְהַכִּיֵּן אֶת אֲשֶׁר לּוֹמֵד, מְלַבֵּד זֹאת שַׁעוּר בְּגֵרָסָא דְּפִים
גְּמָרָא, נָא וְנָא תְקַיֵּם אֶת רְצוֹנִי, שֶׁהוּא רְצוֹן רַבָּנוּ וְ"ל שְׂאֵמֵר, אֲשֶׁר
טוֹב לְלַמֵּד הַרְבֵּה בְּגֵרָסָא, וְכֵן לְלַמֵּד בְּעִיּוֹן. וְלִכֵּן הַשַּׁעוּר בַּיְשִׁיבָה
יִהְיֶה שַׁעוּר עִיּוֹן, וְהַגְרָסָא יִהְיֶה בְּזִמְן הַפְּנוּי שֶׁלָּךְ.

נָא לְכַתֵּב לִי תַכְּף-וּמִיָּד מִכְתָּב, אִם אֵתָה מְקַיֵּם אֶת רְצוֹנִי.

הַמְּחַפֶּה לְתַשׁוּבָה מֵהִיָּרָה...

כא תשכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, י"ח שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד, צְמוּד בְּפִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַבְּשׂוּרָה הַמְשַׁמַּחַת שֶׁנּוֹלַד לָךְ בֵּן
לְמִזֵּל טוֹב, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה הַבְּרִית בְּעֵתוֹ וּבְזִמְנוֹ,
וְתַעֲשֶׂה עִם הַסְּנֵדקָאוֹת כְּמוֹ שֶׁדִּבַּרְתִּי עִמָּךְ, וְכֵן אֶת הַשֵּׁם תִּתְיַעֵץ עִם
אָבִיךָ, וּמָה שְׂיֵאמֵר — בֶּן תַּעֲשֶׂה. אֲקוּהָ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁתּוֹכֵל לַעֲבֹר דִּירָה לִירוּשָׁלַיִם רַחֲבָה וּגְדוֹלָה, וְכֵן תִּהְיֶה לָךְ דִּירָה
בְּיַבְנָאֵל, רַק תְּדַבֵּר עִם אָבִיךָ כְּמִסִּיחַ לְפִי תָמוּ, שֶׁעַכְשָׁיו הַמְּקוֹם צָר
לָךְ וְכוּ' בְּלִי עֵינַי הָרַע הַמְשַׁפְּחָה גְּדוֹלָה, וְיֵשׁ לָךְ סֵף הַכֵּל שְׁנֵי חֲדָרֵי
שָׁנָה לִילָדִים וְכוּ' וְכוּ', וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּמְצָא חֵן
בְּעֵינֵיהֶם, וְיִקְנֶנּוּ לָךְ דִּירָה רַחֲבַת יָדַיִם בִּירוּשָׁלַיִם, וּכְשֶׁאֲבוֹא
לִירוּשָׁלַיִם אֶתְאַכְסֵן אֲצִלְךָ, וּמָה גַם שְׂיִקְיָם (מִיכָה ד, ב): "כִּי מִצִּיּוֹן
תֵּצֵא תוֹרָה, וְדִבַּר הַגּוֹי"ה מִירוּשָׁלַיִם", שֶׁאַתָּה עוֹסֵק בְּהַדְפַּסַּת
הַסְּפָרִים, שְׂיֵצֵא מֵעִיר הַקְּדוֹשׁ יְרוּשָׁלַיִם דִּיקָא.

מָה אֵמֵר לָךְ! רְאוּי לָכֶם לְשַׁמַּח מָאד מָאד עַל נַעַם חֻלְקָךְ, אֲשֶׁר
בַּנַּחַל שָׁם גּוֹרְלָךְ, וְאַתָּה זוֹכֶה לְהַדְפִּיס סְפָרִים יְקָרִי עֲרֶךְ כְּאֵלוֹ,
הַמְּחַיִּים נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁרִיכֶם.

רְאֵה לְמִסֵּר "מִזֵּל טוֹב" לְאִשְׁתְּךָ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר,
שֶׁהַבְּרִית תִּהְיֶה בְּעֵתוֹ וּבְזִמְנוֹ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תשכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, י"ט שְׁבֻט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיִיה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת שְׁנֵי מִכְתָּבֶיךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצֻטָּעַר בְּצִעְרֶךָ
הַקָּשָׁה, אֵיךְ נִפְלְטָה בְּפִח כְּזֶה לְחַיּוֹת עִם עֲרָבִי, יִמַּח שְׁמוֹ, וְאֶת לֹא
יִוֹדַעַת בְּעֶצְמָךְ בְּאִיזָה פִּיח נִפְלְטָה, וְאֶת עוֹד מְצַדִּיקָה אוֹתוֹ, וּלְבִסוּף
אֶת מְבַקְשֵׁת בְּרָכָה בְּשִׁבְלִי... בְּשִׁעָה שֶׁהוּא רוֹצֵה לְרַצַּח אוֹתְךָ.

אוֹדוֹת בְּנֶךָ, אִם לֹא תַעֲזֹבֵי אֶת הָעֲרָבִי, תִּדְעֵי שֶׁאֶת מְסַכְּנַת אֶת
חַיִּיךָ.

נָא וְנָא תִּכְרֹף-וּמִיד לְעוֹב אֶת הָעֶרֶל טְמֵא.

וְכֵן לְתַת לְבֵן שֵׁם אֲבִרְהֵם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתִּצְאֵי מִהַפִּיח יִקְוֶשׁ הַזֶּה שֶׁנִּפְלְטָה בּוֹ.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תשכּה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, י"ט שְׁבֻט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיִיה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבֶךָ.

רְאֵי לְהַיּוֹת שְׁמִיחָה וְעֲלִיזָה, וְתִשְׁתַּדְּלֵי מְאֹד מְאֹד לְשִׁמּוֹר שְׁבֵת-
קֹדֶשׁ בְּכָל פְּרֻטִיָּה וְדִקְדוּקָיָה, וְעַל-יַדֵּי-זֶה תִּנְשָׁעֵי בִישׁוּעָה שְׁלָמָה.

אָפּוּר   כּא תשכו — כּא תשכו   בּנחל   נט

נָא וְנָא לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבַר, וְאִז תִּרְאִי נִסִּים נִגְלִים
שִׁיעֲשֵׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחֵי דְרַבְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תשכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מְשֻׁפְּטִים, י"ט שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאִי לְשִׁמּוֹר שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְאִז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ, וְתִזְכִּי לְמִצְאָ
אֶת בֶּן זִוְגָךְ מַה שְּׁיִוָּתֵר מֵהָר, כִּי הַשַּׁבָּת הִיא זִוּוּגָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

אִם אֶפְשָׁר לְקַבֵּל אֶת כָּל הַסְּפָרִים — מַה טוֹב וּמַה נְּעִים, עַל-פִּי
הַכְּתָבַת "קֶרֶן הַדְּפָסָה וְהַפְּצָה לְסִפְרֵי חֲסִידוֹת בְּרֶסֶלֶב", תִּבְקָשִׁי מֵהֶם
הַסְּפָרִים, וְהֵם יִתְּנוּ לָךְ בְּחַפְזָא לֵב.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחֵי דְרַבְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תשכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מְשֻׁפְּטִים, י"ט שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ.

אִין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל הַחֲסֵד חֲנָם שֶׁעֲשִׂיתֶם עִמָּדִי,
שְׁבַשְׁלַתֶם בְּכָל יוֹם עֲבוּרֵי אֲכָל בְּהִיוֹתִי בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, יַעֲזֹר לָכֶם

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזָכוֹת זֶה, שִׁיְהִי לָכֶם שְׁלוֹם-בַּיִת וְאַהֲבָה גְדוֹלָה
תִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם, וּתְחַזְקוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל
לְשַׁבֵּר אֶתְכֶם.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ לִהְיוֹת בְּשְׁלוֹם וְאַהֲבָה עִם כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשָׁךְ עֲלֵיכֶם שְׁלוֹם רַב מִמְּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תִקְבְּלוּ רְצוּף סֵף מֵאָה וְחֲמִשִּׁים שְׁקָלִים שְׁקִנִּיתֶם לִי אֶכֶל
בְּכָל יוֹם.

כא תשכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לַסֵּדֶר מִשְׁפָּטִים, י"ט שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אֶף מְרַב טְרִדוֹתִי וְיִגִּיעוֹתִי לֹא הִיְתָה
הָאִפְשָׁרוֹת לְעֲנוּת לְךָ תִּכְף-וּמִיָּד, וְהִנֵּה פֹה תִקְבַּל אֶת כָּל מַה שֶׁרְצִיתִי,
וּמֵאֵד מֵאֵד רְצִיתִי שֶׁתִּגְמַר אֶת הָעֲרִיכָה עוֹד הַשְּׁבוּעַ דִּיקָא, כִּי זֶה
צְרִיךְ לִהְיוֹת עַל עַרְב־שַׁבַּת-קִדְּשׁ שֶׁעָבַר, כִּי אֲנִי רוֹצֵה שֶׁיֵּצֵא לְאוֹר
עַל-כָּל-פָּנִים פְּעֻמִּים בְּחֻדָּשׁ, בְּאַחַד בְּחֻדָּשׁ וּבִט"ו בְּחֻדָּשׁ (וְכָל זֶה
שֶׁיְךָ עוֹד עַל חֲמִשָּׁה עָשָׂר לְחֻדָּשׁ), וּמִי יִתֵּן, שֶׁיַּעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שֶׁנִּזְכָּה לְהִדְפִּיס בְּכָל שְׁבוּעַ, כִּי הֵם דְּבוּרִים כָּל-כָּף יָפִים, אֲשֶׁר
אֵין אֲתָה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי מִי שֶׁרַק רוֹאֶה אֶת זֶה, מְשַׁבַּח
אוֹתוֹ מֵאֵד מֵאֵד, וְלִכֵּן רָאָה לְהַמְשִׁיךְ לְהִדְפִּיס כְּמוֹ שֶׁהִדְפַּסְתָּ, וְזֶה
לֹא שֶׁיְךָ לְאַף אֶחָד רַק בֵּינִי לְבֵינְךָ כִּפְּאֶשׁר נִדְּבַר בֵּינֵינוּ, וּבְנֻדָּאֵי אֲתָה
צוֹדֵק שֶׁאֵין לְזָרִים לְהִתְעַרֵב בְּכָל זֶה, וְכֵן בְּעֵנֵן הַתְּשָׁלוּם, בְּרַגַע
שֶׁתּוֹצִיאוּ לְאוֹר — תִּקְבַּל טְשַׁעַק, וְזֶה כָּלֵל אֵינוֹ שֶׁיְךָ ... וְאֵין לְךָ
מֵה לְדַאג, כִּי סִדְרָתִי בְּסִדְרֵי נִכּוֹן, שֶׁמִּמְסָפֶר זֶה תִּקְבַּל שְׁכָרְךָ, וְזֶה

יעזור לך בפּרנָסָתְךָ (מלכוד מה שאני חייב לך עתה ישלם בעזרתו יתברך, עד הפרוטה האחרונה). לדעתי, אין אתה צריך לקצור מהמאמר "מסביב לעולם", כי הוא מאוד מאוד יפה, אדרבה תכניס תמונות מנוף העולם, ויוצא מזה מוסר השכל באמונה פשוטה, ובגיי-אדם מתחזקים מזה, אקנה שתבין הכל, וכן תעשה את רצוני לגמר את העריכה במשך יומים, כדי שנוכל להדפיסו תכף-ומיד.

ל... נולד בן ל"מזל טוב", וכן אחיך עשה הלילה שדוּף עם בתו ... תחיה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תשכט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר משפטים, "ט שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ידידי ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות החשבון של החלות תעשה כטוב בעיניך, אני שולח לך עוד כסף, כי הם כספי צדקה, ואני צריך זכות גדולה וכו', וזה חלקי מכל עמלי, שאזכה לעזור ליהודים על שבת, ויהיה להם שפע ברכה והצלחה, וזו כל מגמתי להשפיע טוב לכל בר ישראל.

אודות החסדים, הלואי שתזכר את זה כל ימי חייך, כי בעוונותי הרבים, לא לוקח הרבה זמן, ולכל מי שעשיתי עמו טובה גשמית או רוחנית, משלם לי בחזרה רעה גדולה, חס-ושלום, על לא דבר, ומתחיל לדבר עלי כל דבר אסור, ועל-כן מי שכן מזכיר את החסדים, זה חסד ושבח גדול. ובאמת רואים בגיי-אדם, שהקדוש-ברוך-הוא משפיע עליהם כל טוב, ובמקום לתן לו יתברך תודה והודאה, עוד יש טענות עליו יתברך, רחמנא לצלן, כאלו אף פעם לא עשה להם שום דבר. וזו מעלת הכרת הטוב, ולהפוך גנות כפוי טובה. הקדוש-ברוך-הוא יעזור לנו להכיר את הטוב הנראה

והנגלה תמיד, ולהודות ולשבח ולפאר את הקדוש ברוך הוא ואת צדיקיו, פמוכא (לקויט-מוהר"ן, חלק א', סימן כט), שעל-ידי-זה זוכה למחין נקיים ולתקון הפללי.

אודות הבר-מצנה, לא מכרח להיות באותו יום, ובפרט כשיצא מזה חלול שבת יום טוב, חס-ושלום, יכולים לעשות את הסעדה כמה ימים אחר-כך, וזה בטוח.

ואודות הרב ... צריכים הרבה רחמים שישאר עמנו, כי הוא מלמד בחסד עליון, ואני מאד מאד אוהב אותו.

המצפה לשמע בשורות משמחות...

ראה לתלות את המכתב פללי בלוח המודעות.

כא תשל.

בעזרת השם ותכנה, יום שני לסדר משפטים, י"ט שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אַל ... גרו יאיר.

ראה לכתב דו"ח מה פעלת היום, וכן ראה היום לדבר עם ... אני מקנה שיפתח את עיניו ויבין דבר על אשוריו, ואם יהיה קשוח — השב לו מנה אפים בלי שום פחד, כי אני רואה שרק כך הוא מבין. פה תקבל גם מכתב ששלחתי לו ביום ששי בדאר (עם כל זאת אתה יכול למסר לו את זה גם עכשו), כי לדעתי, אם יקרא במכתב בכבוד ראש, יפקח את עיניו, ויראה מה לפניו. יכולים לפתח כל-כך יפה את יבנאל, וכל התושבים יתנו, לולא הרשע מרשע הזה, שמסית ומדיח, וכל פונתו היא רק לטובת עצמו, כדי שיוכל לגנב מהמועצה הדתית, ועל-כן הוא זורק עפר בעינים וכו'.

אל תשכח לסדר את הדירה של ... פי חבל, ועכשו יש לנו

הַזְדַּמְנוּת פּוֹ, שְׁאֵתָה תִפְנֵס לְדִירָה זוֹ, וְאִנְחֵנוּ נִבְנָה אֶת בֵּית־הַסֶּפֶר
בְּדִירָה שְׁלֶךְ.

הַמְצַפָּה לְתִשׁוּבָה מֵהִירָה...

כא תשלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מִשְׁפָּטִים, י"ט שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לְדַעְתִּי, כָּל הַצְרוֹת וְהַבְעֵיּוֹת שְׁלֶךְ הֵן רַק מִפְּנֵי שְׁאִינְךָ זְהִיר
בְּכַבּוּד אֲשֶׁתְּךָ, וְאֵתָה עוֹבֵר עַל מֵאֲמֵר חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּבֹא מִצִּיעָא
נט.): לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם זְהִיר בְּכַבּוּד אֲשֶׁתּוֹ, שְׁאִין בְּרָכָה מִצוּיָה בְּתוֹךְ
בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם, אֲלֵא בְּשִׁבִיל אֲשֶׁתּוֹ; וְאָמְרוּ (שם): לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם
זְהִיר בְּאוֹנָאת אֲשֶׁתּוֹ, שְׁמִתוֹךְ שְׂדֵמְעָתָה מִצוּיָה אוֹנָאתָה קְרוּבָה;
וּפְרָשׁ רַש"י: "אוֹנָאתָה הִינּוּ פְרַעְנִיּוֹת, אוֹנָאתָה מְמַהֵר לְבוֹא, וּמִי יוֹדֵעַ
כַּמָּה עַנְשִׁים קָשִׁים וּמְרִים בָּאִים עַל הָאָדָם, וְהוּא אֵינּוּ יוֹדֵעַ מֵהִיכָן
מִגִּיעִים לוֹ דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, וְאֵינּוּ שֵׁם עַל לְבוֹ שְׂזָה בָּא לוֹ, מִחֲמַת
שְׁמֻזְזוּל וּמְצַעַר כָּל־כֶּף אֶת אֲשֶׁתּוֹ עַל שְׂטִיּוֹת וְהַבְּלִים וְכוּ', שְׁמַלְבִּישׁ
אֶת זֶה בְּחֻמְרוֹת שֶׁל צְנִיעוּת וְכוּ', וְאֵינָם רַק הֶבֶל נְרִיק. וּכְבָר אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (גִּטִּין ז.): מִדַּת פְּפוּס בֵּן יְהוּדָה שְׁהִיָּה נוֹעַל בְּפָנֵי
אֲשֶׁתּוֹ וְיִוָּצֵא, וְעַיִן פְּרוּשׁ רַש"י שֵׁם; וְכֵל זֶה בָּא מֵהַתְנַהְגוֹת שֶׁל
חֻמְרוֹת הֶבֶל שְׁנֹדְבָקוֹ בָּךְ, שְׂזָה לְפִי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל סְתָם שְׁגַעוֹן וְכוּ'
וְעַצְבִּים וְכוּ'. וּכְבָר אָמַר הַחֶכֶם: מִן הַזְהִירוֹת שְׁלֵא לְהַזְהֵר; וְעַל־כֵּן
לְחַבֵּר סְפָרִים עַל מִדַּת מְרָה שְׁחוּרָה זֶה סְתָם חֶבֶל עַל הַפֶּסֶף וְהִגִּיעָה
וְהִטְרָחָה, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל שְׁזוּרָק אֶת בְּנֵי־אָדָם לְכַפִּירוֹת
וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
כ"ח, שְׁאֵלוֹ בְּנֵי־אָדָם אֲשֶׁר בָּאִים לְשִׁמְעַ בְּדַבְרֵי הַתְּלַמִּידֵי־חֲכָמִים
שְׂדִין יְהוּדָאִין, נוֹפְלִים אַחֲר־כֶּף בְּכַפִּירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, רַחֲמָנָא
לִישְׁזַבְּן, עַיִן שֵׁם. וְעַל־כֵּן לֹא כְמוֹ שְׁהֵם חוֹשְׁבִים שְׁיִחַבְּרוּ אֵיזָה סֶפֶר

בְּחִמְרוֹת שֶׁל הַבַּל, וְזֶה יִהְיֶה לְתוֹעֵלַת הַרְבִּים, אֲדַרְבֵּהּ, זֶה יִזְיַק לַרְבִּים, כִּי הַיּוֹם כָּלֵל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הֵם שְׁבוּרִים כְּחֶרֶס הַנֶּשֶׁבֶר, וּפְשֻׁטוֹת אַמוּנָה לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, הִיא מִדְּרַגָּה הַכִּי עֲלִיוֹנָה, כְּפִי שְׁמִתְגַּבְּרִים הָאֶפִיקוֹרְסִים בְּכַפִּירוֹת, וְלוֹעֲגִים מִכָּל הַקְדוּשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, וּמְמַלְאִים אֶת כָּל הָאָרֶץ עִם גְּאוּף, שְׁקוּץ, תַּעֲוֹב וְזוּהוּם, וְדַבְּרֵי לַעַג וְבוֹז נִגְדוּ יִתְבַּרֵךְ, וַיֵּשׁ לָהֶם עֶזֶר מֵרַעֲבָנִים, יַמַּח שְׁמֵם, אֲשֶׁר הֵם רְקוּבִים בְּתוֹךְ תוֹכֶם, מְכַשִּׁילִים אֶת הַרְבִּים עִם כְּרִיתוֹת וּמִיתוֹת בֵּית־דִּין, הֵן בְּנִדָּה וְהֵן בְּחִלּוּל שַׁבַּת וְכוּ', וְאִין פּוֹצֵה פֶה וּמְצַפְצֵף. חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (שַׁבַּת קַלֵּט): אִם רָאִיתָ צְרוֹת רְעוֹת בְּאוֹת עַל יִשְׂרָאֵל, צֵא וּבִדַק בְּדַגְנֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁכָל פְּרַעְנוֹת בָּאָה עַל הָעוֹלָם, אֵינָה אֶלָּא בְּשִׁבְלִים... וְנִתְקַיֵּם (סוֹטָה מֵט): פְּנֵי הַדּוֹר כְּפְנֵי הַכֶּלֶב, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן; כִּי הַכֶּלֶב הוּא עֹז וְחֲצוּף שְׁבַחֲיוֹת (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה מֵב); וְעַל־כֵּן, לְדַעֲתִי, כָּלֵךְ כְּבָר מִכָּל הַשְּׁטִיּוֹת שֶׁנִּדְבְּקוּ בָּהּ, וְצָרִיכִים לְצַעֵק הַרְבֵּה הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ שִׁינְדְבֵךְ מַחוּ, וְקֹדֶם עַל הָאָדָם לְתַקֵּן אֶת הַמְצוּוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לְחִבְרוֹ, וְאַחֲרֵי־כֵן יִתַּקֵּן אֶת הַמְצוּוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לְמָקוֹם. וּבְאֵמַת זֶה תְּלוּי בְּזוּה, כִּי הַמְאֲמִין הָאֱמֵתִי שֶׁמְאֲמִין שְׁאִין בַּלְעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, הוּא לֹא יִפְרִיד בֵּין אָדָם לְחִבְרוֹ לְבֵין אָדָם לְמָקוֹם, אֲדַרְבֵּהּ, הוּא יוֹדֵעַ אֲשֶׁר אִין שׁוֹם הַפְּרִשׁ בִּינֵיהֶם כָּלֵל, וּבְזוּה נִמְדָּד הָאָדָם וּגְדָלְתוֹ — אִיךְ שְׁמִתְנַהֵג בֵּין אָדָם לְחִבְרוֹ. וְהַקְפִּיד הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עַל כְּבוֹד הַכְּרִיּוֹת יוֹתֵר מֵעַל כְּבוֹדוֹ, עַד שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרַכּוֹת יט): גְּדוֹל כְּבוֹד הַכְּרִיּוֹת, שְׁדוּחָה לֹא תַעֲשֶׂה שְׁבַתוֹרָה, וּכְבוֹד הַכְּרִיּוֹת מִתְחִיל בְּבֵיתוֹ שֶׁל אָדָם, וּבֵיתוֹ זֶה אֶשְׁתּוֹ (יוֹמָא ב.); וְעַל־כֵּן כָּל מֵה שֶׁהִזְהִירוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים עַל כְּבוֹד הַכְּרִיּוֹת, מִתְחִיל קֹדֶם בְּבֵיתוֹ, שְׁאֲסוּר לְהִתְאַכְזֹר כָּל־כֶּף עַל אֶשְׁתּוֹ וְלִהְחַמִּיר עֲלֶיהָ חִמְרוֹת שֶׁל הַבַּל, אֲשֶׁר לְבַסּוֹף תִּמְרֹד לְגַמְרֵי, וַיִּגְרַם לָהּ לְבוֹא לְיַדֵּי קְלָקוּלִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְצָרִיכִים לְהִיּוֹת עֲרוּם בְּיִרְאַת חֵטָא, וְאִם תִּקְבַּל עַל עֲצָמָךְ לְתַקֵּן אֶת כָּל זֹאת, אֲזוּ תִרְאֶה שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא נְסִים נִגְלִים בְּרַפּוּאֹת הַבֶּן. וְאִם הָאֲרִיז״ל גִּלְהַ פַּעַם לְאַחַד שְׁצַעַר תִּרְנַגּוּלוֹת, שְׁלַקַּח מֵהֶם הַסֵּלֶם שְׁלֹא יִכְלוּ לְשִׁתּוֹת מַיִם, וּבָאָה עֲלָיו צָרָה גְדוֹלָה כָּל־כֶּף, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה כְּשֶׁאָדָם מְצַעַר אֶת אֶשְׁתּוֹ, שְׁבָאָה עֲלָיו צָרָה כָּל־כֶּף

גדולה. ועל-כן במקום לחבר ספרים שאין בהם שום תועלת ותקנה, כדאי לחבר ספר הינו "זה ספר תולדות אדם", להתחיל להיות אדם, "צו זיין א מענטש אין שטוב", ותולדותיהם של צדיקים – מעשים טובים, ובזה יתקן הכל.

נא ונא אל תקח את דברי אלו בחריפות וכו' או בעקיצות, חס-ושלום, חס-ושלום, אלא נתקיים כבר "ותעל שועתה לשמים", כי צעקת אשתך עלתה עד כסא הכבוד. ולכן ראה תכף-וימיד לשנות את דרכך, ושמו מאד מאד בכבוד אשתך, ואז תראה ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך.

הכלל הדבר, תשנה את כל הנהגותיך עם אשתך, ואל תתאכזר עמה, ואל תסגר אותה בבית כמו פפוס בן יהודה, שדבר זה גורם אחר-כך קלקולים רבים, רחמנא לצלן, ומהחמרות של שטות יוצאות אחר-כך עברות חמורות, כידוע ספורים רבים בעולם, רחמנא לישזון.

העקר ראה להתמיד לצעק בכל יום אליו יתברך, במקום שאין שם בני-אדם, ותבקש רחמים רבים על עצמך ועל אשתך ועל בנה, והקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מתפלל בעדך, שיימתקו כל הדינים ממך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

קבל האמת ממי שאמרה.

כא תשלב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים, כ' שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד אֲנִי מְצַטְעֵר בְּצַעֲרְךָ
הַקָּשָׁה מִמֶּה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם, עִם כָּל זֹאת רְאֵה לְנַחֵם אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל
מִינֵי נַחֲמוֹת, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְמִשְׁךָ אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַצַּעַר, כִּי הַנִּמְשָׁךְ
אֲחֵר הַצַּעַר — הַצַּעַר נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו; וְעַל-כֵּן רְאֵה לְקַיֵּם אֶת דְּבָרֵי
רַבְנוּ ז"ל (לְקוּשְׁיֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצ"ה), שֶׁפָּרַשׁ אֶת הַפְּסוּק (תְּהִלִּים
ד, ב): "בְּצָר הִרְחַבְתָּ לִּי", שֶׁבְתוֹךְ הַצָּרוֹת צְרִיכִים לְמַצֵּא הִרְחָבוֹת, כִּי
דִּיקָא עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְהַחְזִיק מֵעַמָּד. וְזֶה עָקֵר גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל,
שֶׁמִּכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, הוּא מְשַׁתְּדֵל לְמַצֵּא הִרְחָבוֹת, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר
מִשׁוּם דְּבָר, וּבִפְרָט אִתָּהּ, שֶׁכָּבֹד עָבַר עָלֶיךָ בְּחַיֶּיךָ מַה שֶׁעָבַר, אִתָּהּ
צְרִיךְ לְהַחְזִיז אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְעוֹלָם. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל
— לְהַמְשִׁיךְ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתוֹךְ עֲנִינֶיךָ, וְתָמִיד תִּזְכָּר
מֵאַמְרֵם ז"ל (בְּרִכּוֹת ה.): כֹּל שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חָפֵץ בּוֹ — מְדַכָּאוֹ
בְּיִסוּרִים, וְאִם קִבְלָם — יִרְאֶה זֶרַע יִאֲרִיךָ יָמִים.

מַה אָמַר לָךְ! אֲתָמוּל בְּלִילָה הָרְאוּ לִי אֶת הַתְּמוּנוֹת שֶׁל
הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה וְהַבֵּית-סֵפֶר. מַה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַקָּרָ! לְדַעַתִּי, אִתָּהּ
צְרִיךְ לְרַקֵּד מְרִב שְׂמֻחָה, "אִם קָטָן אִתָּהּ בְּעִינֶיךָ, רֹאשׁ שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל
אִתָּהּ", בְּלִי שׁוּם גְּזֻמָּא, כִּי כָּל הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה עוֹמֵד עָלֶיךָ, וְתִהְיֶה
לְאֵל, אִתָּהּ מְשַׁקִּיעַ רַבּוֹת, וְרוֹאִים מִמֶּשׁ גִּפְלֹאוֹת, יַעֲזוּר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא שִׁירְחִיב לָנוּ, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ כָּפֵי הַנִּרְאָה הַמוֹעֲצָה רוֹצָה לְלַכֵּת
לְקַרְאֲתָנוּ, וְיִתְרַחֵב לָנוּ הַמְּקוֹם, וְאִזּוֹ הַכֹּל יָבוֹא עַל מְקוֹמוֹ בְּשָׁלוֹם.
רַק חֲזוּק וְאַמֶּץ וְהַדְּבָק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתָמִיד תִּחַשְׁבֵּב רַק מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרֵךְ, וְכָפֵי שֶׁתִּזְכָּר בְּעֵלְמָא דְאַתִּי בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ-כֵן תִּשְׁכַּח
מִהָעֵבֶר שֶׁלָּךְ, שֶׁזֶה יְסוּד גְּדוֹל אֲצֵל רַבְנוּ ז"ל — לְשַׁכַּח תָּמִיד אֶת
הָעֵבֶר, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְהַתְּחִיל תָּמִיד קְדִימָה, וּלְהַצְלִיחַ תָּמִיד.

וּלְזוּגְתָךְ ... תַּחֲנִיָּה, רְאֵי לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יִשְׁבֵּר
אוֹתְךָ, וְאִךְ שְׁאֲנִי מִבֵּין הֵיטֵב הֵיטֵב אֶת מְכֹאוֹבֵי לְבָבְךָ וְכוּ' וְכֹל מַה
שֶׁעָבַר עָלֶיךָ, עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לְדַעַת, כִּי בּוֹדָאֵי צְדִיק וְיִשָּׁר הוּא,
וּמִי יוֹדֵעַ מִמֶּה הַצִּיל אֶתְכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי לְפַעְמִים יְכוּל
לְהִיזוֹת עָבֵר בְּעַל מוּם, חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַיּוֹדֵעַ
תְּעִלּוּמוֹת, צוֹפֵה מִרְאֵשׁ מַה יְהִיָּה בְּסוּף, וּמִרְחֵם עַל כָּל מַעֲשָׂיו.

ועל-כן ראי לנוח הרבה, ותחזרי אל עצמך, והקדוש-ברוך-הוא
בודאי לא יעזב, ותבשרו לי תמיד בשורות משמחות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתתי שאני
מבקש ומתפלל בעדכם תמיד, שאתם חקוקים בפנימיות לבבי, כי
כל התלמוד-תורה עומד עליך, יעזר הקדוש-ברוך-הוא בזכות
תינוקות של בית רבן, ימשך עליכם שפע ברכה והצלחה בכל
מעשה ידיכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כא תשלג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים, כ' שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

אקווה להקדוש-ברוך-הוא, שבקרוב מאוד תוכל להכנס לדירה
שליך, וכן תוכל להשכיר את יתר הדירות לשכנים טובים.

הבקר מגיע הבחור ... גרו יאיר, אם אפשר להשתדל בעבורו
בשביל שדוף טוב — מה טוב ומה נעים, או אולי אחד מאנשי
שלומנו יודעים, כי חבל שישתובב שמה כמה חדשים בשעמום.

וכן הודיע לי היום הבחור ... גרו יאיר, שבשעה טובה ומצלחת
הולך לגמר שדוף, ויעשה את הארוסין למעלה באולם "היכל-
הקדוש", ועל-כן מה טוב ומה נעים לעורר את כל אנשי שלומנו,
שכל אחד יאפה ויבשל משהו, כי אין לו מי שיעזר לו, וכן הכלה
יתומה, ולמצוה רבה יחשב, ולא צריכים לעשות דבר גדול, רק כל
אחד יעשה משהו קטן, והסעדה תהיה סעדה, כמו שספר רבנו ז"ל
בהספור של הבעל בטחון און די סעדה איז גיווען א סעדה (תתודע
אצלו מתי הוא רוצה לעשות את זה), ולמצוה רבה יחשב.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תשלד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים, כ' שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הו"ה עליהם ושרה שכינתו תמיד, וישמרם ויצילם מפל צרה וצוקה ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אתכם, כי באמת ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, על אשר בנחל שם גורלנו, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל; ולא בחנם שאמר רבנו ז"ל: תכף-ומיד פשמןכירים את עצמם בי, נעשים כקטן שנולד דמי; כי באמת רבנו ז"ל מחדיר בנו אמונה פשוטה בו? תברך, לידע ולהודיע ולהודיע, שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, וככל שאדם מכניס בדעתו ידיעות אלו, על-ידי-זה הוא בעצמו מתחדש בכל פעם, ובכל יום, ובכל שעה, ובכל רגע ממש, כי האמונה היא בחינת שנה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לה), וכמו שבשנה האדם מתחדש את פחותיו ואת עצביו וכו', כמז-כן מי שחזק באמונה פשוטה בו יתברך, על-ידי-זה הוא מתחדש בכל עת ורגע, וגם יש לו עצבים חזקים, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותו. ועל-כן ראו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, על אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו, ובזכות השמחה הזו ימשך עלינו שפע ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו, כי השמחה היא כלי להמשיך בו כל מיני השפעות טובות, וצריכים שתדעו, אשר השמחה לא באה לאדם בקלות, אלא צריכים למסר את נפשו על זה. וככל שאדם שש ושמח, כן נתרחב דעתו

ומחו, וזוּכָה לְהִיּוֹת כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֲלֵקוּתוֹ יִתְבַרְךָ.
 וְעַל-כֵּן תַעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעְעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה,
 וְאִישׁ אֶת רַעְהוֹ יֹאמֶר חֲזוּק. וְצָרִיכִים מִמֶּשׁ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ
 לְמַדַּת הַשִּׂמְחָה, כִּי כָּפִי פִּגְעִי וּמְקַרִי הַזְּמַן, קָשָׁה מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת
 בְּשִׂמְחָה, וּבִפְרָט מִי שְׂכָבֵר נֶפֶל בַּחֻבּוֹת וּבְצָרוֹת וּבְיִסּוּרִים, לוֹ מְאֹד
 מְאֹד קָשָׁה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה. וְעַל-כֵּן צָרִיכִים מְסִירוֹת נֶפֶשׁ בְּפַעַל מִמֶּשׁ
 לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְרְאוּי לָכֶם לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם אַחֵר כָּל תְּפִלָּה וּתְפִלָּה,
 וּלְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמְכֶם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי רַבְּנוּ וְ"ל הִזְהִירָנוּ עַל דְּבַר
 זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ פַּעַם לְפָנַי רֹאשׁ-חֹדֶשׁ אֶדְרֹ: הִנֵּה
 נִכְנָסִים יְמֵי אֶדְרֹ הַקְּדוּשִׁים, וְעַם יִשְׂרָאֵל יִרְקְדוּ וְיִמְחָאוּ כַּף אֶל כַּף,
 עַל-יְדֵי-זֶה יִמְתְּקוּ כָּל הַדֵּינִים מֵהֶם, וְאִז גְּלָה אֶת הַתּוֹרָה בְּלִקְוֹטֵי-
 מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן י', שְׁעַל-יְדֵי רִקְוֹדִים וְהַמְחָאֵת כַּף אֶל כַּף
 נִמְתְּקִים הַדֵּינִים, וּכְמוֹ-כֵן אַתֶּם צָרִיכִים לְרֹאוֹת גַּם-כֵּן לְקַבֵּל אֶת יְמֵי
 אֶדְרֹ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי כָּפִי הַנִּרְאָה, תִּהְיֶה לָנוּ עֲכָשׁוּ יְשׁוּעָה גְדוֹלָה
 מְאֹד מְאֹד, נְסִים נִגְלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּנוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִזְכָּה
 לְהַפְטֵר מֵהַסֵּמ"ך-מ"ם הַמְּנַעַמְלֵק הַמְּכַנֵּס בְּנוֹ קְרִירוֹת וּסְפָקוֹת
 וּחְלִישׁוֹת הַדַּעַת, צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְסִירוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

וּמְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, אִם אֶפְשֶׁר שְׁפַל אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִגְמְרוּ מֵעַכְשָׁו
 עַד יוֹם הַפּוּרִים הַבָּא עֲלֵינוּ לְטוֹבָה מְסַכֶּת מְגֻלָּה בְּגִרְסָא, כְּמוֹ
 שְׁנוֹהֲגִים אֲצִלְנוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, וְעַל-יְדֵי סִיוֵם מְסַכְתָּא גִזְכָּה לְבַטֵּל
 אֶת כָּל הַטְּמְאוֹת וְהַזְּהָמוֹת שְׁנֹדְבָקוּ בְּנוּ, וְנִזְכָּה לְכָל טוֹב אֲמִתִּי
 וְנִצְחִי. וּמֵאֵן דְּרִירֵת מְסַכְתָּא חֲדָא, יְהִיבְנָא לָהּ עֲלָמָא חֲדָא (עֵין תְּקוּנֵי
 זְהַר יֵד.), מִי שְׁזוֹכָה לְסִיִּים מְסַכְתָּא, מְקַבֵּל בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן עוֹלָם שְׁלָם,
 וּכְדַאי לְהַכִּין עֲצָמֵנוּ לְכַבּוֹד חַג הַפּוּרִים לְלַמֵּד מְסַכֶּת מְגֻלָּה אֶפְלוּ
 בְּגִרְסָא, וְאִם אֶפְשֶׁר לְצַרְףּ גַּם אֶת הִירוּשָׁלַיִם וְהַתּוֹסְפָתָא — מַה טוֹב
 וּמַה נָּעִים, וְכַכָּה יְהִי לָנוּ בְּיַיִת שְׁלָם, שֶׁהוּא רֹאשֵׁי תְבוּת: בְּבָלִי,
 יְרוּשָׁלַיִם, תְּוֹסְפָתָא. אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַקִּים זֹאת, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא
 יִשָּׂאֵר מֵאַתְּנוּ רַק זֶה, כְּמֵאֲמַר הַתַּנָּא הַקְּדוּשׁ (אֲבוֹת פְּרָק ו, י): אֵין מְלוּיִן
 לוֹ לְאַדָּם לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֲלֵא תּוֹרָה
 וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבְדוּ. וְצָרִיכִים לְזַכֵּר אֶת זֶה תָּמִיד, כִּי יִמִּינוּ

כָּצֵל עוֹבֵר, הָעֶקֶר אֶל תְּפַחְדוֹ כָּלֵל, כִּי בַעַל-הַבַּיִת בִּיבְנֵאֵל הוּא רַק
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיִּקְרָא מֶה שֶׁאָמַר אֶסְרָף (תהלים פא, יג): "וְאֲשַׁלְּחֵהוּ
בְשָׂרֵירוֹת לִבָּם יִלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם" (שִׁילְכוּ עִם הַמוֹעֲצָה שְׁלָהֶם),
"לוֹ עַמִּי שָׁמַע לִי יִשְׂרָאֵל בְּדַרְכֵי יְהִלְכוּ, כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אֲכַנִּיעַ וְעַל
צָרֵיהֶם אֲשִׁיב יָדַי", וְזָכְרוּ זֹאת הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, כִּי, תִּהְלֶה לְאֵל, אִם
זוֹכִים לְאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזוֹכֶת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזַי אֵין מֶה לְהִתְפַּחֵד כָּלֵל,
כִּי אֲנַחְנוּ תְלוּיִים וְעוֹמְדִים רַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַנְּסִים
יְדִיעוֹת אֵלֵינוּ בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאֲזַי טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים!

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תשלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מְשַׁפְּטִים, כ' שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאֵין אֶתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת
גְּדֵל שְׂמֵחַתִּי מִהַדוּ"ח שֶׁכְּתַבְתָּ לִּי.

מֶה אָמַר לְךָ! רוֹאִים וְשׁוֹמְעִים אֶת הַהִתְקַדְּמוֹת שֶׁל הַבְּחוּרִים
שֶׁנִּשְׁעֲשׂוּ יוֹתֵר רְצִינִיִּים, בְּנֻדְאֵי צָרִיכִים עוֹד הַרְבֵּה הַרְבֵּה לְדַבֵּר עִמָּהֶם,
כִּי רַבְּנוּ ו"ל אָמַר, שֶׁהַדְּבוּר יֵשׁ לוֹ כַּח גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְאִם מְדַבְּרִים
הַרְבֵּה מִהַתְּכַלִּית הַנִּצְחִית, וּבִפְרָט בִּימֵי הַנְּעוּרִים, אֲזַי נִחְקַק בְּדַעְתָּם.
וְלִכֵּן רְאֵה לְהַכְנִיס בָּהֶם יִרְאַת שָׁמַיִם, וּלְדַבֵּר עִמָּהֶם רַק מִהַתְּכַלִּית
הַנִּצְחִית, וְלֹא לְהַסְתַּפֵּל עַל הַגִּיל, אֲדַרְבָּה, הֵם עֲכָשׁוּ בַּגִּיל הַכִּי יָפֵה,
כִּי מַגִּיל הַבְּרִי-מְצוּהָ עַד גִּיל הַחֲתֻנָּה — חֲמֵשׁ שָׁנִים הָאֵלוֹ הֵן הַכִּי
יָפוֹת שֶׁל בְּחוּר, וְאִם לוֹקַח אֶת עֲצָמוֹ בְּיָדוֹ, יָכוֹל לְהַצְּלִיחַ מְאֹד
מְאֹד, וּלְסַיֵּם אֶת כָּל הַתַּנְּוָה, וְכָל הַשִּׁשָּׁה סְדָרֵי מְשֻׁנָּה, וְכָל הַשִּׁס
וְד' חֻלְקֵי שְׁלֹחַן עָרוּף בְּמִשְׁךְ הַחֲמֵשׁ שָׁנִים הָאֵלוֹ, צָרִיכִים רַק רְצוֹן
חֲזָק לְהַתְּעַלּוֹת בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאֶת הַרְצוֹן הַזֶּה אֶתָּה צָרִיף
לְהַחֲדִיר בָּהֶם, וְאֲזַי יִצְלִיחוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתַּפִּלָּל בְּעַדְךָ, שְׂיִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה, וּתְבַשֵּׂר לִי בְשׂוֹרוֹת מִשְׁמָחוֹת, וְנִזְכֶּה כְּבָר לְרֵאוֹת בְּשִׂמְחָתְךָ, שְׂאֲתָה גֵר עִם אֲשֶׁתְּךָ כְּאֵן בִּיבְנֵאֵל, כִּי רַבְּנוּ ו"ל לֹא הִחֲזִיק מִמְּלַמֵּד שְׂאֲיִנו גֵר עִם אֲשֶׁתּוֹ, אֲנִי מִקְנֵה שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְהִיא תִסְפָּּם לְהַפְגִּס בְּדִירָה הַחֲדָשָׁה.

רֵאָה לְהַקְרִיא אֶת הַמִּכְתָּב הַזֶּה לְהַתְלַמִּידִים, וְאֲנִי מִקְנֵה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂזֵה יַעֲשֶׂה פְעֻלָּה גְדוֹלָה אֲצִלָּם, כִּי הֵם מְאֹד מְאֹד חִקוּקִים בַּלְבָּבִי, וְאֲנִי רוֹצֵה לְרֵאוֹת מֵהֶם הַרְבֵּה נַחַת, שְׂיִזְכּוּ לְהַתְעַלּוֹת בַּתּוֹרָה וּבִירְאֵת שָׁמַיִם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תשלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגֵּרִים בְּ"יִבְנֵאֵל עִיר בְּרִסְלָב", הַנְי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחְלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיֹתֵר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הָעֵקֶר הוּא לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְעַקֵּר הַשִּׂמְחָה, שְׂזַכִּינוּ לְהִיּוֹת מִקְרָבִים אֶל רַבִּי נִפְלָא כְּזֵה, וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר, שְׂאֲתֶם צְרִיכִים לְהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחִים, שְׂיִשׁ לָכֶם רַבִּי כְּזֵה, וְאָמַר (שִׂיחַת-הַר"ן, סִימָן קעז), שְׂרְאוּי לָכֶם לְשִׂמְחַ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֶף-עַל-פִּי שְׂאִין אֲתֶם יוֹדְעִים מִגְדֻלַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, רְאוּי לָכֶם לְסַמֵּךְ עָלַי, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ מִגְדֻלְתּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלָכֵן רְאוּי לָכֶם לְשִׂמְחַ בִּי, שְׂזַכִּיתֶם שְׂיִהְיֶה לָכֶם רַבִּי כְּזֵה. רוֹאִים מְזֵה אֶת רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל שְׂהֵיָה לוֹ, שְׂנִהְיֶה שְׂמֵחִים וְעַלִּיזִים, שְׂזַכִּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו. וּבְאֲמַת כְּפִי פִגְעִי וּמִקְרֵי הַזְּמַן רוֹאִים, שְׂאֵם לֹא הֵיִינוּ מִקְרָבִים אֶל רַבְּנוּ ו"ל, מִי יוֹדֵעַ מֵה הֵיָה לָנוּ, וּמֵה הֵיָה נַעֲשֶׂה עִמָּנוּ. וְלָכֵן עֲלֵינוּ לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד, שְׂזַכִּינוּ

להתקרב אל רבנו ו"ל, וזו צריכה להיות השמחה של פלנו, וביחד נחזק את עצמנו מאד מאד.

נא ונא ראו לשמח מאד מאד על נעם חלקכם, אשר בנחל שם חלקכם וגורלכם, שאתם יודעים מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, ופעם דבר מוהרנ"ת ו"ל מגדלת רבנו ו"ל, והפליג בשבחו פדרפו, ואז היה גיסו, שהיה מתנגד גדול על דבר רבנו ו"ל, והתחיל לומר בקול: מה אתם פל-פך מפליגים ומרעישים בעולם מגדלת רבנו ו"ל? ענה ואמר לו מוהרנ"ת ו"ל: מה אני מרעיש עכשו מרבנו ו"ל? והתחיל לומר בנגון: "אז בקול רעש גדול אדיר וחוץ משמיעים קול"... זה נקרא רעש בקול לעתיד תגלה ויתפרסם שם רבנו ו"ל, ואז יהיה רעש גדול מגדלתו. ולכן עליכם לשמח מאד מאד, שיש לכם חלק בהפצת מעינות החכמה חוצה, ואתם זוכים לגלות ולפרסם את דעת רבנו ו"ל בתכלית הגלוי. ולכן ראו להחזיק את עצמכם ביחד, וברגע שתחזיקו את עצמכם ביחד, שום מזיק ושום משחית שליחי הסמ"ך-מ"ם לא יוכלו לכם.

ראו לחזק את עצמכם להיות חזקים ואמיצים בדבר רבנו ו"ל, ואין לכם במה להתבייש כלל. ואמר רבנו ו"ל (ת"י-מוהר"ן, סימן רטו): מה יש לכם להתבייש, פי אתם יודעים ממני; מה יש לנו להתבייש, כל העולם לא נברא אלא בשבילנו [נפתלי וואס האבין מיר זיך צו שעמין], בשבילנו נברא העולם, והיה אז בשמחה מאד. ובאמת רואים פאן ביבנאל, איך שהסמ"ך-מ"ם מסית ומדיח נגדנו יומם ולילה, ואף-על-פי-כן אנתנו מחזיקים מעמד, בזה ראוי לנו מאד מאד לשמח. ולכן אבקש את כל אחד ואחד מאנשי שלומנו — תתחזקו יחד, ותשתדלו שכל אחד ואחד ימצא לעצמו חבר טוב שילמד עמו על-פל-פנים שעה אחת ביום, ועל-ידי-זה נצליח דרבנו תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כא תשלו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר משפטים, כ"א שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי הקור לי
מאד ... ואתו עמו ... שיחיו.

הנה קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי שהלכת אל ..
והתיעצת עמו, ואני ידעתי מראש, שיד הסמ"ך-מ"ם באמצע, ימח
שמו וזכרו, הוא רוצה העקר את המועצה הדתית, ששם הוא הפלי
שלו לגנב מה שיותר, ועל-כן עושה כל מיני תחבולות, העקר
שתהיה המועצה דתית אצלו... ועכשו צריכים פה חכמת שלמה
לדעת איך ללכת, כי עצם ההתקרבות ש... התחיל להתקרב אלינו,
זה גם-כן תרגיל מהסמ"ך-מ"ם, כי הוא רוצה לתפס אותנו
במצודתו, אבל אנחנו צריכים להיות עכשו פקחים, ולדעת איך
להתנהג עמו, אם הוא מבטיח לנו עכשו בכתב על-ידי עורך-דין,
ותראו את זה שאנחנו כלולים בתקציב שלו, ויש לנו בית-ספר, אז
גלף עמו בכל מחיר, אבל אם הוא יתחמק בשה"י פה... צריכים
לדעת, שהוא סתם שקרן ועובר עלינו, ואז עלינו ללכת עם ... אפלו
שיעלה לנו מה שיעלה וכו' וכו', ובאמת יותר גרוע ממה שהיה לנו
עד עכשו לא יכול להיות, ואנחנו צריכים להיות חזקים ואמיצים
מאד מאד, לא לפחד ממנו ולא מהסמ"ך-מ"ם, ימח שמו וזכרו,
ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שעכשו בחדש אדר תהיה לו מפלה
גדולה מאד, כי תתארו לעצמכם כל-כף הרבה נשמות ישראל הוא
מעבב מלחזר בתשובה, אז הוא רשע מרשע, שחטא הרבים תלוי
על צוארו, ימח שמו וזכרו, והוא עושה ממש שואה רוחנית, ומכאן
אני רואה את הפנים של ה'רע-בנים' האלו, שמכשילים את הרבים,
רחמנא לצלן, בסקילה וכריתות ומיתות בית-דין וחלול שבת וטהרת
המשפחה וכשרות וכו' וכו'. ולכן תעשו את זה, אם הוא מתחייב
בכתב דיקא על-ידי עורך-דין כתוב וחתום, שאנחנו בתוך התקציב
שלו, ויש לנו את הבית-ספר, אז גלף אתו עמו, אחרת עלינו להתחבר

עם ... וְלַעֲשׂוֹת בְּלוֹק חוּסִים, בְּאִפְּן שְׁלֹא יִלָּךְ לוֹ כָּל-כָּף קָל, וְאֵל תִּפְחָדוּ וְאֵל תִּהְיוּ בְּטָלְנִים, וְתַעֲשׂוּ כְּמוֹ שְׂאֲנֵי אוֹמֵר לָכֶם, וּבְאֲמַת הַכֹּל חֶסֶד חֲנָם וְנִס גְּלוּי, שְׁעֲשֵׂה עִמָּנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבּוֹדֵאי אִם לֹא תִפֹּץ בְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לֹא הִיָּה מְרֹאָה לָנוּ אֶת זֶה. וְלִכֵּן צָרִיכִים לְנַצֵּל אֶת הַטּוֹבוֹת רַק בְּשִׁבִיל הַיְהוּדוּת, בְּשִׁבִיל בְּנֵי־בְנֵי־בֵית-הַסֵּפֶר וְתַלְמוּד-תּוֹרָה, וְהַכֹּל צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּחֻכְמָה עֲצוּמָה, שְׂיִהְיֶה כְּתוֹב וְחָתוּם עַל-יְדֵי עוֹרֵף-דִּין דִּיקָא, וְלֹא עַל-יְדֵי הַבְּטָחָה בַּפֶּה, שְׂוֵה לֹא שְׂוֵה שׁוּם דְּבָר, כִּי אֲפֹלוּ בְּכַתָּב גַּם-כֵּן לֹא שְׂוֵה שׁוּם דְּבָר, רַק עַל-יְדֵי עוֹרֵף-דִּין, וְהַנְרֹאָה בְּעֵינֵי כְּתַבְתִּי.

נָא וְנָא תִהְיוּ חֲזָקִים מְאֹד מְאֹד, כִּי הַשְּׂבוּעוֹת הָאֵלוּ יִהְיוּ מְאֹד מְאֹד קְרִיטִיִּים, וְאֲנִי מְקַנְיָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעַכְשָׁו יִקְבֹּל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מִכָּה חֲזָקָה מְאֹד. וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ לְהַתִּיעֵץ עִם ... בְּכָל דְּבָר, וְכֵן עִם ... וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹלִיךְ אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַנְּכוֹנָה, שְׂנִזְנָפָה כְּבָר לְבָנוֹת אֶת בֵּית-הַמְּדַרְשׁ הַגָּדוֹל וְהַתַּלְמוּד-תּוֹרָה וְהַבֵּית-סֵפֶר, וְנִרְחִיב אֶת גְּבוּלָנוּ.

הַמֵּאֲחִיל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

נָא ... וְכֵן ... לְשַׁלַּח לִי דְוֹחִים פְּרֻטִיִּים, כִּי הֵם עֹנְיָנִים חִיוּנִיִּים, שְׂאֲנֵי צָרִיךְ לְדַעַת כָּל פְּרֻט וּפְרֻט.

כא תשלח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל צְעִרִי וְעִגְמַת נַפְשִׁי מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלַיךְ — אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְלִדְעָתִי, אֵל תִּמְכֹּר אֶת הַרְּכָב, כִּי רָכַב זֶה רִגְלֵי הָאָדָם, וּבְפֻרְט בְּעִירָה קִטְנָה צָרִיכִים רָכַב, וְחֻכָּל לָךְ

לְמַכְרוֹ. לְדַעֲתִי, תִּפְגַּס בְּעֶסֶק שֶׁל הַבִּיצִים וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לְצֵאת לְהַפְצָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עָלֶיךָ שְׁפַע גְּדוֹל, וְכֵן אֵל תִּתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֹּן, כִּי בְּמַצָּבִים הֵכִי קָשִׁים וּגְרוּעִים אָסוּר לִפְל בְּדַעֲתוֹ כָּלֵל, אֲלֵא לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, כִּי אֵין זֶה חֲכָמָה לְהַשְׁבֵּר, עֲקָר הַחֲכָמָה — אֵיךְ לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְזֶה מֵה שֶׁמְלַמֵּד אוֹתָנוּ רַבְּנוּ וִ"ל. וְחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (תַּעֲנִית ח.): כֹּל הַשְּׂמֵחַ בְּיִסּוּרֵין שְׂבָאִים עָלָיו, מְבִיא יְשׁוּעָה לְעוֹלָם; וְעַל-כֵּן תִּשְׂמַח מְאֹד מְאֹד, וְתַעֲשֶׂה כֹּל מִיָּגִי פְעֻלוֹת שְׂבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁהַפֵּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַבֵּר עִם יְדִידָנוּ ... וְהוּא יַחֲזֵק אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד, וְשׁוּם דְּבָר שְׂבַעֲוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וּבְיַחַד תִּתְחַזְקוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָפְכֶם, וְתִבְשְׂרוּ לִי בְשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כֵּא תִשְׁלֹט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מְשַׁפְּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מַצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה מִמֵּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן אֶתָּה צָרִיךְ לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּגִי אֲפָנִים שְׂבַעֲוֹלָם לֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר. וְחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרֻכּוֹת ה.): כֹּל שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חַפֵּץ בּוֹ — מְדַבְּאוּ בְּיִסּוּרִים, וְאִם קָבֵלִם — יִרְאֵה זְרַע יְאִרֶיךָ יָמִים;

בְּיָדָי כּוֹאֵב לִי מְאֹד מְאֹד, שְׂאֵתָה עֲכָשׁוּ גִפְרֹד מְאֹשְׁתָךְ, עִם כָּל זֹאת
אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוֹד מְעַט תִּחְזֹר אֵלַיךְ, וְתִבְנֶה אֶת
הַבַּיִת שׁוֹב וְשׁוֹב, רַק חֲזֹק וְאַמֵּץ מְאֹד, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל
לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, יִהְיֶה מֵה שְׂיֵהְיָה וְיִהְיֶה אֵיךְ שְׂיֵהְיָה.

אודות התלמידים, לנדעתי ... ו... הם לא שיכים לפתה שלך,
חד משמעית, כי הכתה שלך צריכה להיות רק בחורי בר-מצוה, אף
מחמת שהיו בעיות הכנסנו אותם אליך, ומצד שני, אני מבין גם
את ההורים, שסובלים צרות ויסורים קשים מאד מבניהם, ואין זו
חכמה לזרק את הילדים וכו', סוף כל סוף הם ילדים מבית טוב,
וההורים לא יכולים להשתלט עליהם וכו', ועלינו לעשות כל מיני
פעולות שבעולם להקל מהם את היסורים, אני כותב להם עכשו
מכתב, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שזה יועיל, כי אני מזהיר
אותם, אם הם לא ישתנו, אף פעם לא אקבל אותם אצלי.

נא ונא ראה לשמח את ... כי עכשו הוא שבור מאד מאד,
ועכשו יכולים לתפס אותו חזק ואת בנו ... כדי שיחזר למוטב, כי
חכמינו הקדושים אמרו (מנחות נג): מה זית אינו מוציא שמנו אלא
על-ידי כתיית, אף ישראל אינם חוזרים למוטב, אלא על-ידי יסורים;
ומחמת שעוברים עליהם עכשו כל מיני צער ויסורים, על-ידי-זה
הם יחזרו למוטב. וראה לחזקם ולאמצם מאד מאד, ואני מקנה
להקדוש-ברוך-הוא, שתעשה עמו שיעור ביחד, ותלכו להתבודד
ביחד, ותחדיר בו את דעת רבנו ז"ל האמתית, שהיא תורה ותפלה,
שזה מה שקובע.

נא ונא ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם,
והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתבשר לי בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תשמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מְשֻׁפָּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כֹּל
הַיָּמִים. וְתֹאמִין לִי, שְׁפָל תְּפִלָּתִי וּבְקִשְׁתִּי הִיא לְבוֹא וּלְהִתְגוֹרֵר וְלִגְוֹר
בְּקִבְיָעוֹת בְּיַבְנָאֵל, אַף אַתָּה יוֹדֵעַ, שְׁאִי־אֶפְשָׁר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה,
יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתַּגִּיעַ הַשְּׁעָה, כִּי אֵין לָךְ אָדָם שְׁאֵין לוֹ
שְׁעָה, אַף הַרְבֵּה מְאֹבְדִים אֶת הַשְּׁעָה, עַל־יְדֵי דְחִיקַת שְׁעָה, בֶּן גְּלוּה
לְנוּ מוֹהֲרַנְ"ת ו'ל, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, וְסוּף כֹּל סוּף תַּגִּיעַ
הַשְּׁעָה.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! רְאֵה לְלַמֵּד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עֲכָשׁוּ
הַלְכוֹת פּוּרִים, וּכְדַאי לָךְ גַּם בְּעֶרְבֵי שַׁבָּת לְחֹזֵר עַל הַלְכוֹת אֱלוֹהֵי, כִּי
סוּף כֹּל סוּף הֵם אֲנָשִׁים שְׂאֵף פֶּעַם לֹא לְמַדּוּ הַלְכוֹת, וְהֵם צְרִיכִים
לְדַעַת תַּמְצִית הַלְכוֹת מַה לַעֲשׂוֹת וְכוּ' וְאֵיךְ לְקַיֵּם אֶת הַפּוּרִים וְכוּ',
וְתַחֲדִיר בָּהֶם גַּם מִדְּבוּרֵינוּ, וְהַעֲקָר שְׁתַּהֲיֶה בִּיגִיָּהֶם אֲהַבָּה, אַחֲרָה
וְרַעוּת וְשְׁלוֹם, וְשִׁכְל אֶחָד וְאֶחָד יִשְׁתַּדֵּל לְהַסְתַּפֵּל עַל הַטוֹב
שְׁבֻזוּלָתוֹ, וְלְדוֹנוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי בְּאֵמֶת אַף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ מַה
שְׁעוּבָר עַל הַשְּׁנִי, וּמִזֶּה בָּא כֹּל הַמְחַלְקָת וְהַמְרִיבוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת שֵׁשׁ
בֵּין אֶחָד לְהַשְּׁנִי, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהַתְחַדֵּר בְּכֹל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ עַל עֲגִיזָן שֶׁל לְמוֹד זְכוּת עַל חֲבֵרוֹ, כִּי מָה אַתָּה יוֹדֵעַ מַה
שְׁעוּבָר עָלָיו צְרוּת וְיִסוּרִים וּמְכַאֲבִים, דְּחֻקוֹת וְעֲנִיּוֹת.

וְאַחַר פּוּרִים עַד פֶּסַח תִּלְמַד עִמָּהֶם הַלְכוֹת פֶּסַח, שֶׁהֵן הַלְכוֹת
חֲמוּרוֹת וְהַלְכוֹת מְרֻבּוֹת.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל לְשִׁמּוּחַ מְאֹד מְאֹד, וְתַעֲשֶׂה כֹּל מִיְנֵי פְעֻלוֹת

עח אָשֶׁר כּא תשמא — כּא תשמב בּנחל

שְׁבַע עוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה. וּמוֹהַרְנֵי תַּ"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד עַל מִדַּת הַשִּׁמְחָה, עַד שֶׁאָמַר לְאַחַד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: אִם תִּרְקַד בְּכָל יוֹם, לֹא תִרְאֶה פְּנֵי גֵיהֲנוֹם; וְצָרִיכִים לְהַחֲדִיר בְּנוֹ דְבָר זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהַשְּׁעוֹבֵר — צָרוֹת וְיִסּוּרִים, קִטְנוֹת וּמְכַאוּבִים וּחְלִישוֹת הַדַּעַת, וְלִכֵּן רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְכֵן תַּחֲדִיר אֶת הַשִּׁמְחָה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד, וּתְבַשֵּׁר לִי בְשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְתַדַּע שֶׁכָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב שֶׁאַתָּה כּוֹתֵב לִי, אַתָּה מִמֶּשׁ מַחִיָּה אוֹתִי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תשמא

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֹדֵר מְשֻׁפְּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, הֵרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הִנֵּה אֵין בְּרִירָה רַק לוֹמַר לְאַבְיוֹ פְּתוּחַ, וְגַם אֲנִי כּוֹתֵב לוֹ עֲכָשׁוּ מִכְתָּב, אִם הַיֵּלֶד כָּל-כָּף מִפְּרָע, הַהִכְרַח שֶׁיִּכְנַס לְאִיזָה מוֹסֵד, אֲנַחְנוּ לֹא יְכוּלִים לְהִרְס אֶת כָּל הַיְשִׁיבָה בְּשִׁבִיל יֵלֶד מִפְּרָע וְכוּ', אַתָּה צָרִיךְ לַעֲקֹר אֶת זֶה עֲכָשׁוּ, כִּי אַחֲר־כָּף יִהְיֶה מְאַחֵר.

הַכּוֹתֵב בְּצַעַר...

כּא תשמב

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֹדֵר מְשֻׁפְּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי

מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד אֲנִי מִצְטַעַר בְּצַעֲרֶךָ
הַקָּשָׁה מֵעַנְיָן בְּנֶךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר. אַךְ אַתָּה צְרִיף לְהַבִּין, שֶׁהוּא סֶךְ הַכֶּל
יָלֵד, שֶׁעֲכָשׁוּ בּוֹעֵר בּוֹ יִצְרוּ וְכוּ' וְכוּ', וְצְרִיכִים עֲצוֹת אִיף לְקַרְבוֹ וְלֹא
לְרַחֲקוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם. הֵן אָמַת שֶׁהַמְּלַמֵּד סוֹבֵל מִמְּנוֹ צְרוֹת וְיִסּוּרִים
וּמִתְחַצֵּף, עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לְקַרְבוֹ, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שֶׁעוֹד תִּתְּנֶנּוּ מִמְּנוֹ הַרְבֵּה נַחַת. רַק צְרִיכִים תְּפִלָּה לְבַקֵּשׁ מִמְּנוֹ
יִתְּבַרְךָ, וְאִז תִּרְאֶה יְשׁוּעָה גְדוֹלָה שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

פֶּה תִקְבַּל מִכְתָּב בְּעִבּוּרוֹ וּבְעִבּוּר ... וְתִמְסַר לָהֶם, וְאִקְוֶה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַדְּבָרִים יַעֲשׂוּ אֶת שְׁלָהֶם.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הָאֱהָבָה שִׁישׁ לִי אֵלֶיךָ,
שֶׁאַתָּה עוֹזֵר לִי בְּעִזְרֵךְ שְׂבַת, כִּי כָּל מְגִמָּתִי לְעִזּוֹר לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנִי,
שִׁיְהִיָּה לָהֶם עַל שְׂבַת, כִּי זֶה חֲלָקִי מִכָּל עַמְּלִי, שֶׁאֲנִי רוֹצֵה לְהַשְׁפִּיעַ
טוֹב לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְאֲנִי רוֹצֵה מְאֹד מְאֹד לְרְאוֹת בְּטוֹבַת כָּל
נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְשִׁיְהִיָּה לְכֻלָּם כָּל טוֹב.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תשמג

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְּבַרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דְּעִי לָךְ, שֶׁמִּצּוֹת חֲלָה הִיא מִצְוֶה רַבָּה מְאֹד, שֶׁמְסֵרוֹ אֶת זֶה
לְאִשָּׁה, כִּי הִיא עֲקֵרַת הַבַּיִת, עֲקֵר הַבַּיִת, וְהִיא נִמְצָאת תְּמִיד בְּבֵית
וְאוֹפָה, וְלִכְּן הַמִּצְוָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת שִׁיכַת אֵלֶיָּה. וְלִכְּן בְּעַת הַפְּרִשְׁת
חֲלָה, אִז הוּא עֵת רְצוֹן גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם, וּבְשַׁעַת שֶׁהָאִשָּׁה מְבָרַכַת אֶת
הַבְּרָכָה עַל הַפְּרִשְׁת חֲלָה, רְאוּי לָהּ לְבַקֵּשׁ אִז הָעֵקֶר עַל יְלָדִים
בְּרִיאִים וְשְׁלָמִים, כִּי זֶה הַזְּמַן הַנִּכּוֹן, וְהַלְוָאֵי שֶׁהֵיוּ מְלַמְּדִים דְּבַר זֶה

לְאִשָּׁה, כִּי הָרִי זֶה מִצְוָה קְלָה עַד מְאֹד לְהַפְרִישׁ קִצֵּת מִהַעֲסָה, וּמִחֲמַת גְּדֹל קְלוּת הַמִּצְוָה, מְזַלְזָלוֹת הַנָּשִׁים בְּמִצְוָה זוֹ, וְאִינָן יוֹדְעוֹת שְׁבִמִצְוָה זוֹ תְלוּיִים יְלָדִים טוֹבִים, יְלָדִים מְשֻׁמְעִים, יְלָדִים בְּרִיאִים וְכוּ', וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (אָבוֹת פָּרָק ה'): כְּשֵׁאִשָּׁה לֹא נוֹטְלַת חִלָּה, אֲזִי הַעֲנֹשׁ רָעַב שֶׁל כְּלִיָּה בָּא, אֲשֶׁר זֶהוּ עֲנֹשׁ קָשָׁה מְאֹד, כִּי כְלִיּוֹן בָּנִים זֶהוּ הַצַּעַר הַכִּי גְדוֹל, וְאִם מְזַלְזָלִים בְּמִצְוָה זוֹ, אֲזִי יֵשׁ צַעַר גְּדוֹל מִהִילָדִים, וּמֵה גַם שְׂמֹנֶה בָּא גַם כְּלִיּוֹן לְהִילָדִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְלִהְיוֹת כְּשֵׁאִשָּׁה נִזְהָרַת בְּמִצְוֹת חִלָּה, אֲזִי זוֹכָה לִילָדִים בְּרִיאִים וּמְצַלְחִים. וְחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (קִהְלַת רַבָּה, פְּרָשָׁה ב', סִימָן יד), כִּי לְבִי שְׂמַח מִכָּל עֲמָלִי — זֶה הַפְּרָשַׁת חִלָּה; וְאִם הָאִשָּׁה הִיָּתָה יוֹדַעַת מַעֲלַת מִצְוֹת הַפְּרָשַׁת חִלָּה, הִיָּתָה נִזְהָרַת בָּזָה מְאֹד מְאֹד.

וְלָכֵן תִּשְׁתַּדְּלִי מְאֹד לְאֲפוֹת חִלוֹת לְכַבוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ, וּתְקַיְמִי מִצְוֹת הַפְּרָשַׁת חִלָּה, וְתִרְאִי יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת, שְׁתַּפְּקָדִי בְּזֶרַע שֶׁל קַיְמָא, בָּנִים חַיִּים וְקַיְמִים.

זְכָרֵי הַיֵּטֵב, אֲשֶׁר אֲסוּר לְקַנּוֹת סֵתָם לָחֵם אוֹ חִלָּה מִמְּאֲפִיָּה שְׂאִין עָלֶיהָ הַכָּשֶׁר טוֹב מִבֵּית-דִּין צָדֵק שֶׁל רַבָּנִים יְרֵאִים וְשְׁלָמִים, כִּי סֵתָם מְאֲפִיָּה אֵינָם מְפָרִישִׁים חִלָּה, וְכֵן אֵינָם מְנַפִּים אֶת הַקָּמַח לְשֹׁמֵר שֶׁלֹּא יִהְיֶה בּוֹ תוֹלְעִים וְחִרְקִים וְכוּ', וְנִכְשָׁלִים בָּזָה מְאֹד, וְדָבָר זֶה עֶקֶר גְּדוֹל, וְאֲנָשִׁים אֵינָם יוֹדְעִים אֶת זֹאת, שְׂמֵאֲפִיָּה שְׂאִין עָלֶיהָ הַכָּשֶׁר טוֹב מִבֵּית-דִּין רְצִינִי, אֲסוּר לְאָכַל מִשֵּׁם שׁוּם דָּבָר, לֹא לָחֵם וְלֹא עֲגוֹת וְכוּ'. וְלָכֵן מֵהַיּוֹם וְהִלָּאָה תִּקְפִּידִי עַל זֶה, וּבִזְכוּת שְׂמֵקִפִּידִים עַל מִצְוֹת חִלָּה, זוֹכִים לִילָדִים טוֹבִים וּמְצַלְחִים.

רַק תִּתְחַזְקִי מֵהַיּוֹם וְהִלָּאָה לְקַיֵּם מִצְוָה יְקָרָה זוֹ שֶׁל הַפְּרָשַׁת חִלָּה, וְכַבֵּר לֹא יִהְיֶה לָךְ שׁוּם צַעַר וְעֲגָמַת נַפְשׁ, וְיִמְשְׁכוּ עָלֶיךָ רַחֲמִים רַבִּים.

הַמְּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תשמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עֲלִיךָ לְזִכּוֹר, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, אֶתְּהָ מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו'ל, וְלִכְּן הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן בְּהַתְקַרְבוֹת אֵלָיו הִיא — לְהַתְמִיד בְּסִפְרֵינוּ הַקְּדוּשִׁים כָּל-כֶּף, עַד שֶׁתְּהִיָּה שְׁגוּר בְּעַל פֶּה בָּהֶם, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב), שֶׁפָּנְיוֹ, שְׁכָלוֹ וְנִשְׁמָתוֹ נִמְצְאִים בְּתוֹךְ סִפְרֵינוּ וַיְדַבְּרֵנוּ. וְלִכְּן זְכוֹר וְגַם תִּזְכֹּר, שֶׁרַק בְּזֶה תְלוּיָה כָּל הַהַתְקַרְבוֹת, וְלֹא כִּהְיוּם שְׁנֵהוּג לְמַדָּד אֶת הַמְקַרֵּב אֶל מִי הוּא מְקַרֵּב — אֶל ר' בְּעָרִיל אוֹ אֶל ר' שְׁמַעְרִיל וְכוּ', הַכֹּל הֶבֶל וְרַעוּת-רוּחַ וְדַמְיוֹן גְּדוֹל וְכוּ' וְכוּ', וַיְדוּעַ הַהֶפְרָשׁ בֵּין מִי שֶׁמִּתְמַד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל לְבֵין מִי שֶׁאֵינוֹ מִתְמַד וְכוּ', בֵּין מִי שֶׁסִּפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל שְׁגוּרִים עַל פִּיו לְבֵין מִי שֶׁמְגַמְגֵּם וְכוּ'.

רַבְּנוּ ו'ל בִּקְשׁ מְאֹד מְאֹד, שֶׁנִּתְמַד בְּסִפְרוֹ "לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן", עַד שֶׁנִּדְעַע אוֹתוֹ בְּעַל-פֶּה, וְלִכְּן זֶה צָרִיךְ לְהִיּוֹת כָּל הַרְצוֹן וְהַפְסוּפִים שֶׁל כָּל חֲסִיד בְּרִסְלָב — לְלַמַּד כָּל-כֶּף הַרְבֵּה אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן וְהַ"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" וְכוּ', עַד שֶׁיְהִיָּה שְׁגוּר עַל פִּיו, וְאִז כָּל הַהַתְקַרְבוֹת שָׁלוֹם הִיא כְּבָר בְּאֶפֶן אַחֵר, וְאוֹתוֹ לֹא יְכוּלִים לְהַטְעוֹת עִם ר' בְּעָרִיל אוֹ ר' שְׁמַעְרִיל וְכוּ' וְכוּ', שֶׁהַכֹּל דְּמִיּוֹן אֶחָד גְּדוֹל.

רַבְּנוּ ו'ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס'): עַל-יְדֵי שֶׁשׁוּמְעִים אֶת קוֹל הַצְּדִיק (הֵינּוּ עַל-יְדֵי לְמוּד סִפְרֵינוּ הַקְּדוּשִׁים), נִפְתַּח הַפֶּה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַצְּדִיק הָאֵמֶת מְעוֹרֵר מִן הַשְּׁנָה, וְלִכְּן זֶה הַסִּימָן אִם אָדָם מְקַרֵּב בְּאֵמֶת אֶל הַצְּדִיק הָאֵמֶת שֶׁהוּא רַבְּנוּ ו'ל — אִם הוּא מְרַבֵּה בַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ.

אֲשֶׁרִי מִי שְׁמִכְנִיס דְּבוּרִים אֱלוֹ בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאִזּוֹ לֹא יוּכְלוּ
לְהִטְעוֹתוֹ חֲדָשִׁים אֲשֶׁר מִקְרוֹב בָּאוּ, וְדִי לְחִפְיָמָא.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תשמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הִנֵּה בְּנִיךָ בָּאוּ אֵלַי וְסִפְרוּ לִי מָה עוֹבֵר עֲלֵיהֶם וְכוּ' וְכוּ', וְלִכְּנֹן
בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, רְאֵה לְחַתֵּן אוֹתָם מִה שְׁיִוְתֵר מֵהֵרָ, וְאֵל תְּסַתְּפֵל
עַל שׁוֹם דְּבָר, לֹא עַל יְחוּס הַמְדַמָּה וְכוּ', וְכֵן אֵל תְּסַתְּפֵל עַל כְּסָף
וְכוּ', אִם אָדָם רוֹצֵה לְרַחֵם עַל בְּנָיו, וְאִם אוֹהֵב אֶת בְּנָיו בְּאַמֶּת, אֲזִי
הַדְּבָר הַרְאִשׁוֹן שְׁצָרִיכִים לְדָאג — לְחַתֵּן אוֹתָם בְּגִיל צְעִיר, אֲשֶׁר
אִין עוֹד מְצֻנָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מְזוֹ, כְּדִי לְהַצִּיל אֶת הַנְּעָר מִחֲטָאֵת
נְעוּרִים, וְאִין לְהִסְתְּפֵל עַל שׁוֹם בְּרָיָה שְׁבַעֲוֹלָם, צָרִיכִים רַק לְהִסְתְּפֵל
מִה שְׁטוֹב לְהִילָדִים וְכוּ'.

אֲקַנְוֵה שְׁתַּקַּח אֶת דְּבָרֵי אֱלוֹ אֶל תְּשׁוּמַת לְבָבְךָ. תֵּאֱמִין לִי, אִם
הִנֵּה בִּיכְלָתִי, הִיִּיתִי עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת לְחַתֵּן אֶת בְּנֵי וּבָנוֹת
יִשְׂרָאֵל מִה שְׁיִוְתֵר צְעִירִים.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תשמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

ראה לבטל עצמך לגמרי אליו יתברך, ותמיד תכניס בדעתך את אמתת מציאותו יתברך, ותציר בדעתך, איך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ושום דבר אינו קורה לך, אלא הכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה בעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, (חלין ז:): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה; (יומא לח.): בשמך יקראוך ובמקומך יושבוך, אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה, אפלו כמלא נימא; ולכן למה צריכים לדאג דאגות חנם? ולהתבלבל מפני בני אדם, שאינם יכולים לעשות לו שום דבר, אם לא נשלחו מלמעלה להציק לו וכו'. ולכן עקר העצה רק לבוא אליו יתברך, ולהתחנן על נפשו ברחמים ובתחנונים לפניו יתברך, שיחוס ויחמל עליו, ויצילהו מכל שונאיו ואויביו, שהם הקלפות שנתלבשו בבני-אדם, כמו שאומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות נאוף, סימן מא): על-ידי הוצאת זרע לבטלה, מתלבשים הטפות בבני-אדם להציק לו ולצער אותו; ולכן ראה לחזור בתשובה שלמה, ותבקש רחמים ותחנונים ממנו יתברך, ואז תראה איך שיתפרדו כל פועלי און, וכל אלו שמצערים ומציקים לך, יתבטלו כמו הרוח וכו', והרע שרצו לעשות לך, יחזר ויפול על ראשם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תשמז.

בְּצִוְתָהּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"א שְׁבֹט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

רק אל תכנס בלחץ משום דבר, הרגל עצמך לדבר עמו יתברך פֶּאֶשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְאֵת הַמַּתְנֶה הַזֶּה קַבְּלֵנוּ מִרְבֵּנוּ ז"ל, וְלִכֵּן עֲלֵינוּ לְשַׂמַּח מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקֵנוּ עַל "אָשֶׁר בְּנַחַל" שֶׁם גּוֹרְלָנוּ.

הַעֲקֹר לְהִתְמַיֵּד הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל, אֲשֶׁר רַק בְּזֶה תְּלוּיָה כָּל
הַהִתְקַנְּבוּת אֵלָיו, כִּי (לְקוּטֵי־מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב): פְּנִי, שְׁכָלוּ
וּנְשַׁמְתוּ הֵם בְּתוֹךְ סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְתַמֵּיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ
ו'ל, וְאִז רַבְּנוּ ו'ל לֹא יִתֵּן לוֹ לִפְל, אֲשֶׁרֵינוּ!

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תשמח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, רְאֵי לְהִתְחַזֵּק בִּיּוֹתֵר לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה,
וְאֵל תִּדְאָגִי כָּלֵל, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. וְרַבְּנוּ ו'ל אָמַר
(סִפְרֵי־הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן לג): עַל־יַדֵּי אֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁ־בְרוּךְ־הוּא
יִסְלַח לָךְ עַל עֲוֹנוֹתֶיךָ; וְלִכֵּן רְאֵי לְהַכְנִיס בְּךָ אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְאִז תִּצְלִיחוּ בְּכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי.

אֵין לָךְ מָה לְדַאֵג כָּלֵל, הַקְּדוּשָׁ־בְרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׁתַּהַיֵּה
בְּר־מַצּוּה יָפָה לְ... וְהוּא יִשְׁתַּנֶּה, וְהַכֵּל יִתְנַהֵג בְּסֵדֶר הַגּוּן.

הַקְּדוּשָׁ־בְרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּצְלִיחֵי דְרַבְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תשמט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוּ יְאִיר.

אֲנִי מִקְנֶה לְהַקְּדוּשָׁ־בְרוּךְ־הוּא, שְׁצִיַּת לִי, וְאִתָּה עוֹשֶׂה אֶת
רְצוֹנִי, כִּי כָּל יְשׁוּעָתְךָ תְּלוּיָה בְּזֶה, וְחַס וְשְׁלוֹם, חַס וְשְׁלוֹם, אֵל

תְּמַרְהָ אֶת דְּבָרַי וְכוּ' וְכוּ', תַּעֲשֶׂה כְּכֹל שְׁאִמַּרְתִּי לָךְ, וְאִזּוֹ תַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ.

הִיָּה טוֹב מְאֹד, שְׁתַּקַּח אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְלַמֵּד עִמּוֹ עַל-כָּל-פְּנִיּוֹת שְׂעָה אַחַת בַּיּוֹם, וּבִשְׂאֵר שְׁעוֹת הַיּוֹם תִּלְךָ לְהַפְצָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְשִׁיךְ עָלֶיךָ שְׁפַע גְּדוֹל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׁאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תשנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל מוֹרוֹת בֵּית-הַסֵּפֶר "בֵּית פִּינְא", "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב" יִבְנֵאל, הַיּוֹ"ה עָלֶיךָ יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרִיחֶךָ וְיַצִּילֶךָ מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֶׂה יְדִיךָ, וְתַצְלַחְנָה עִם הַתְּלַמִּידוֹת, אָמֵן.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן, שְׁתַּדַּעְנָה שִׂישׁ עָלֶיךָ מְשִׁימָה גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, פִּי בְּנוֹת הֵן הַעֲתִיד שֶׁל בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל בְּנוֹתֵינוּ, וְכִמוֹ שְׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְדַרְשׁ רַבָּה, פָּרָשַׁת נִשְׂא): "יְבָרְכֶךָ ה'" — בְּבָנִים, "וְיִשְׁמְרֶךָ" — בְּבָנוֹת; מְלַמֵּד שֶׁהַבְּנוֹת צְרִיכוֹת שְׁמִירָה. וְלָכֵן צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל הַבְּנוֹת, וּבִפְרָט שְׁאֵנָהֵנוּ פֶּה בְּמָקוֹם חִלּוּנִי, צְרִיכִים לְלַכֵּת עִם הַבְּנוֹת בְּדֶרֶךְ קִיצוֹנִית לְגַמְרִי, הֵינּוּ לְהַחֲדִיר בָּהֶן אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִלְמַד עִמָּהֶן הִלְכוֹת, וְלַעֲשׂוֹת מִזָּה עָקֵר, וְלֹא לַעֲשׂוֹת שׁוֹם פְּשָׁרָנוֹת בְּעֵנֵן הִלְכוֹת וְהָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, כִּי אִשָּׁה דַּעְתָּה קְלָה, וְלָכֵן צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד לְתַת לְבָנוֹת הַרְבֵּה תְּשׁוּמַת-לֵב וְהַרְבֵּה אֲמוּנָה וְהַרְבֵּה הִלְכוֹת, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — לְלַמֵּד עִמָּהֶן עֲוִינֵי צְנִיעוּת בְּלִי שׁוֹם פְּשָׁרוֹת. וְחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בַּמְדָּבָר רַבָּה, פָּרָשַׁה

ח', סימן י'): "אֲשֶׁתָּךְ כְּגִפְנֵי פֹרְיָה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתְךָ" — כָּל זְמַן שְׂנוּהָגְתָּ בַעֲצָמָה דַּת יְהוּדִית שֶׁהִיא צְנוּעָה, זֹכָה שִׁיּוּצָאִים מִמֶּנָּה בָּנִים בְּעָלֵי מִשְׁנָה, וְלִכְּנֵן צָרִיכִים לְלַמֵּד הַרְבֵּה עִם הַבָּנוֹת עֲנִינֵי צְנִיעוּת. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בַּמְדָּבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה א', סִימָן ב'): אִשָּׁה שֶׁהִיא מְצַנִּיעָה אֶת עַצְמָהּ, אִפְלוּ שֶׁהִיא יִשְׂרָאֵלִית רְאוּיָה שֶׁתִּנְשָׂא לְכֹהֵן, וְתַעֲמִיד כֹּהֲנִים גְּדוֹלִים, וְצָרִיכִים לְסַפֵּר עִמָּהֶם הַרְבֵּה סְפוּרִים שֶׁל צְדָקָנִיּוֹת, כִּי דִיָּקָא עַל-יַדֵּי צְנִיעוּת זֹכִים שִׁיִּצְאוּ מֵהֶם בָּנִים טוֹבִים. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (מְגִלָּה יג): בְּשֹׁכֵר צְנִיעוּת שֶׁהִיָּתָה בְּרַחֵל, זָכָתָה שִׁיִּצְאָ מִמֶּנָּה שְׂאוּל, וּבְשֹׁכֵר צְנִיעוּת שֶׁהִיָּה בּוֹ בְּשְׂאוּל, זָכָה שִׁיִּצְאָה מִמֶּנּוּ אֶסְתֵּר; וְהַעֲקָר לְלַמֵּד עִמָּהֶם הַרְבֵּה אֱמוּנָה וְהִלְכוּת וְצְנִיעוּת, וְזֶה הַיְסוּד וְכֵן דְּרָךְ אֶרֶץ. וְהִיִּיתִי מְאֹד מְאֹד מֵיַעַץ לְכֹהֵן, שֶׁתִּלְמַדְנָה עִמָּהֶן הַרְבֵּה "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", וְתַעֲשִׂינָה מְבַחֲנִים בִּינֵיהֶן, וְהַקְּדוּשָׁ בְרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְכֹהֵן, שֶׁתַּצְלִיחָנָה עִם הַבָּנוֹת.

עֲלִיכֵן לְדַעַת, כִּי בַחֲנוּךְ צָרִיכִים הַרְבֵּה הַרְבֵּה סְבָלָנוּת, כִּי עִם כַּעַס לֹא יְכוּלִים לְהִגִּיעַ אֶל שׁוֹם דְּבָר, אֲדַרְבֵּה חֲנוּךְ צָרִיךְ לְהִיּוֹת הַתְּחִלָּה עִם הַמְחַנֵּךְ, אִם הַמְחַנֵּךְ נוֹהֵג בְּצְנִיעוּת, וְעַל-פִּי הַלְכָה, כֵּן יֵשׁ לוֹ כַּחוֹת לְהַחֲדִיר בְּמַחֲנֵךְ, וְעַל-כֵּן תַּעֲשִׂינָה כָּל מָה שֶׁבִּיכָל־תִּכְנֵן, שֶׁתִּהְיֶה בְּבֵית-סֵפֶר אוֹיְרָה שֶׁל שְׂמֻחָה וְשֶׁל אַחֲדוּת וְשֶׁל אֲהָבָה הֵן בֵּין הַמּוֹרוֹת וְהֵן בֵּין הַתְּלָמִידוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחָנָה לְהַקִּים דוֹר יִשְׂרָאֵל יְבָרָךְ.

הַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְכֵן וְעַל כָּל הַמּוֹרוֹת וְעַל הַמְּנַהֲלָת, שֶׁתַּצְלִיחָנָה בְּמִשְׁמִימְתְּכֵן, וְעוֹד מְעַט נִזְכָּה כְּבָר לְמַבְנֵה מִשְׁלָנוּ, וְלֹא נִצְטָרָךְ לְלַמֵּד בְּצַפִּיפוּת וְכוּ', וְתִהְיֶה לָנוּ הַרְחֵבָה גְּדוֹלָה, מֵהַ שְׂאֲנֵי צָרִיךְ שֶׁתַּעֲזֹרוּ לִי בְּתַפְּלוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ דְּרַכְּנוּ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְכֵן בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

נֹא לַעֲשׂוֹת מִזֶּה כַּמָּה הַעֲתָקִים, וְלִמְסֹר אֶת זֶה לְכָל מוֹרָה, וּמְאֹד

אָשֶׁר   כּא תשנא — כּא תשנב   בְּנַחֵל   פּוּז

רְצִיטִי שְׁפֹל מוֹרָה תְּשַׁלַּח לִי מִכְּתָב דּו"ח מֵהַכְּתָה שְׁלֵה, וּמִמֶּשׁ
תְּחַיֶּינָה אוֹתִי.

כּא תשנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר מִשְׁפָּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.
לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְּתָבְךָ.

הַעֲקֵר תִּשְׁתַּדֵּל לְהַתְאָרֵס מֵהַ שְׁיֹתֵר מֵהַר לְשֵׁם שָׁמַיִם, כִּי
צְרִיכִים לְהִתְחַתֵּן רַק מִפְּנֵי שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צָוָה, וְלֹא מִתְאֵוֹת
עֲצָמוּ וְכו', שְׂאֹז קָשָׁה וְכִבֵּד לְמִצְאָת בֵּת זוּגוּ, אֲבָל אִם רוֹצִים
לַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, תִּאֲמִין לִי, שֵׁישׁ הַמּוֹן שְׂדוּכִים. וְלִכֵּן רְאֵה
לוֹמֵר אֶת הַתְּפִלוֹת בְּקִנְטָרֵס: "מִצִּיאַת-הַזּוּג", וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכֶּה לְמִצְאָת בֵּת זוּגָךְ מֵהַ שְׁיֹתֵר מֵהַר, וְתִתְחַתֵּן מֵהַ
שְׁיֹתֵר מֵהַר.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תשנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר מִשְׁפָּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׁיִחִיו.

אֲקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל מִסְתַּדֵּר אֲצִלְכֶם כְּמוֹ
שֶׁקִּבְלָתֶם אֲצִלִּי.

גַּא וְנָא רְאוּ לְכִבֵּד אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי, וְשִׁתְּהִיָּה בֵּינֵיכֶם הַכְּנָה
הַדְּדִית, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — אֲהַבָּה דְקַדְשָׁה, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לַחֲיוֹת כְּמוֹ
זוּג יוֹנִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע

פח אָשֶׁר כּא תּשׁנּג — כּא תּשׁנּד בּנְחַל

בְּתַפְלִיתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְּלִיחוּ בְּחַיֵּיכֶם, וְתִזְכּוּ לְבָנוֹת בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תּשׁנּג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּשְׁנֶנּה אֶת דְּרָכְךָ, כִּי אַחֲרַת לֹא תוּכַל אִף פַּעַם לְבוֹא לְכֹאֵן אֵל יְשִׁיבְתִי, אֲסוּר לְהִיּוֹת חֲצוּף לְשׁוּם בֶּן אָדָם, וּמִכָּל שְׂפָן לְפָנַי רַבּוֹ, כִּי הַקִּישׁ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּבוֹד רַבּוֹ לְכְבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן מִי שְׁמַבְיֵשׁ אֶת הַרְבֵּי, הוּא מְבִיֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חַס וְשְׁלוֹם. וְלָכֵן חֲזוּר בְּתַשׁוּבָה, וּתְבַקֵּשׁ סְלִיחָה וּמְחִילָה לְרַבִּי.

נָא וְנָא תִקַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּיָדֶיךָ, אֲתָה יֶלֶד חֲרוּץ וּפְקָח, וְלָמָּה לָךְ לְהַתְעַקֵּשׁ, תִּשְׁלִים עִם כָּלֶם, וְאֲזוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

אָנִי מְקַנְנָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּצְּיֵית אוֹתִי.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְפַּלֵּל מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְתִלָּךְ בְּכָל יוֹם לְמַקְנָה, וְזֶה יוֹעִיל לְהַסְתַּדֵּר עִם כָּלֶם.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי אִם הַשְׁתַּנִּית.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תּשׁנּד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

מֵאֵד מֵאֵד אֲנִי מִבְּקֹשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתִּקַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְתִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, וְתִצִּיֵּת אֶת הַרְבִּי, כִּי חֲכַמִּינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ, שֶׁהַקָּפִיד הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כְּבוֹד רַבּוֹ יוֹתֵר מִכְבוֹדוֹ, וְעַל-כֵּן רָאָה לְבַקֵּשׁ מִחִילָה וּסְלִיחָה מֵהַרְבִּי, וְתִשְׁתַּדֵּל לְעוֹב אֶת דְּרָכֶיךָ הַמְקַלְקְלִים וְכוּ' וְתִפְסִיק לְהִתְקוּטֵט, רַק תֵּלֶךְ בְּדַרְךְ הַתּוֹרָה וְהִירָאָה, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְגֵרֵס הַרְבֵּה דְפִים גְּמָרָא, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּשָׁלוֹם עִם כָּלֵם, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תשנה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר מְשֻׁפְּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הִנֵּה כְּפִי הַמֵּצֵב שְׁנוּצָר, לְדַעֲתִי, תַּעֲשֶׂה אֶת הָעֶסְקָה עִם ... שֶׁהוּא פְּשוּט הַצִּיל אוֹתָךְ, וְחַתֵּם עֲרֻבוֹת עֲלֶיךָ, וְלִכֵּן טוֹב שֶׁתִּגְמְרוּ עֶסְקָה עַל הַדִּינָה מַה שִׁיּוֹתֵר מֵהֵר, כִּי כְּפִי שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ יֵשׁ כְּמָה מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, שִׁיִּפְתְּחוּ עֲלֶיךָ תִּיקִים בְּמִשְׁטָרָה אִם תִּחְזוֹר לְיִבְנָאֵל, וְעַל-כֵּן לְמָה אַתָּה צָרִיךְ אֶת זֶה.

בּוֹדָאֵי יִהְיֶה הַהֶסֶכֶם כְּדֵי שֶׁהַמְשֻׁפְּחָה שְׁלָךְ לֹא תִפְסִיד מַה שֶׁהַשְּׂקִיעָה.

וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁאֵמַר לְעוֹלְמוֹ דֵּי, יֵאמַר לְצָרוֹתֵינוּ דֵּי.

תְּהִיָּה בְּקֶשֶׁר עִמִּי.

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, תִּגְמַר אֶת הָעֶסְקָה מַה שִׁיּוֹתֵר מֵהֵר, כִּי שְׁלֹא תִפְסוּ אוֹתָךְ, וְהַכֶּל יִהְיֶה בְּקֶשֶׁר סוּד.

הַמְצַפֶּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ...

כא תשנו.

בעזרת השם ותפלה, יום רביעי לסדר משפטים, כ"א שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות
בשמחה, כי השמחה היא היסוד והעקר בדרך רבנו ז"ל, ורבנו ז"ל
הפליג מאד מאד במעלת השמחה, עד שאמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א',
סימן כד), שעל ידי קיום המצוות בשמחה יכולים לזכות להשיג את
האור אין סוף ברוך הוא, בבחינת 'מטי ולא מטי', למעלה מנפשין,
רוחין ונשמתין, הינו כי כל אדם כלול מנפש, רוח ונשמה, שהוא
כנגד עולם העשייה, עולם היצירה ועולם הבריאה, שהוא מעשה,
דבור ומחשבה, אף קשה וכבד להשיג עצם האצילות, שהיא למעלה
מהמחשבה, ועל ידי תקף השמחה, כשאדם שש ושמח בשמחת
המצוות, על ידי זה הוא יכול לעלות למעלה מהמחשבה, לתפס
ולהשיג איזו בחינה באור אין סוף ברוך הוא. על-כן ראה להיות
מאד מאד בשמחה, ובפרט בעת קיום המצוות, תתחזק מאד מאד
להיות בשמחה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה לד,
סימן ט'): כשיהא אדם עושה מצוה, יהיה עושה אותה בלב שמח;
כי העקר תלוי כפי השמחה שבמצוות.

וצריך שתדע, ידידי היקר! שעל מדת השמחה צריכים למסר
את נפשו, כי זה לא בא קל, כי עובר על כל אדם ואדם בכל יום
ויום מה שעובר, קטנות וירידות וחלישות הדעת, וטבע האדם
שנמשך אחר העצלות והעצבות, שממרר לו את חיו, ועל-כן
צריכים למסר את נפשו להיות בשמחה, לעשות כל מיני פעולות
שבעולם להיות בשמחה, וחכמינו הקדושים אמרו (מדרש תנחומא,
פרשת שמיני): אין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום
שמח למחר, הינו אסור לדחף את השמחה ולומר: "מחר אהיה

בְּשִׁמְחָה, הַיּוֹם אָנִי שְׂבוּר, הַיּוֹם זֶה לֹא הוֹלֵךְ לִי, הַיּוֹם אָנִי בְּדַאגוֹת
וּבְצָרוֹת "וְכוּ וְכוּ", אָסוּר לְדַחוֹת אֶת הַשִּׂמְחָה לְיוֹם הַמַּחְרָת, וְאִפְלוּ
בַּיּוֹם הַזֶּה לְשַׁעַר הַבָּאָה אָסוּר לְדַחוֹת אֶת הַשִּׂמְחָה, אֲלֵא צְרִיכִים
לְמַסָּר אֶת נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה מְרַחֶבֶת אֶת דַּעְתּוֹ וְאֶת
מַחוּ וְאֶת לִבּוֹ שֶׁל הָאָדָם וְיוֹצֵא לְחַרוּת.

וְלִכֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר! לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְשַׂמַּח אֶת
בְּנֵי בֵיתְךָ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לְךָ, וְתַמִּיד תִּשְׁתַּדֵּל שֶׁתִּהְיֶה סְבִיבְךָ אוֹיְרָה
שֶׁל שִׂמְחָה, שְׂזֵה יְכַנִּיס בְּךָ סְבֻלּוֹת גְּדוֹלָה לְסַבֵּל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר
עָלֶיךָ, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא כְּלִי לְסְבֻלּוֹת הַבָּאָה מְאֻמּוֹנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת
בוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי לֹא יִשְׁמַח הָאָדָם, אֲלֵא כְּשֵׁישׁ לוֹ אֲמוּנָה בְּרוּרָה
וּמְזַכֶּכֶת, וְכֵן לֹא יְסַבֵּל כָּל הַבָּא עָלָיו, אֲלֵא כְּשֵׁישׁ לוֹ אֲמוּנָה בְּרוּרָה
וּמְזַכֶּכֶת, כִּי הַמְּאֻמֵּן הָאֱמִתִּי שָׂאִין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה
וּתְנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, יִהְיֶה תַּמִּיד שֹׂמַח וְסַבֵּלָן עַל כָּל מֵה
שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְזֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל.

לִכֵּן רְאֵה, יְדִידֵי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים
שְׁבָעוֹלָם, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ
בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וְתַפְרֵשׁ אֶת כָּל שִׂיחָתְךָ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר מַעֲיֵק
לְךָ תִּסְפֹּר לוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה
לְהַכְּלִל בוֹ, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא כְּלִי לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר נֶעְרַב
בְּאֵלְקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

נָא וְנָא תִּשְׁתַּדֵּל 'לְגַנּוּב' לְעֲצָמְךָ זְמַן לְלַמּוּד תּוֹרָה, כִּי זֶה מֵה
שִׁישְׂאָר מְאֻמָּנו, כְּמֵאֲמַר הַתַּנָּא הַקְּדוֹשׁ (אֲבוֹת פְּרָק ו, י): אִין מְלִיזִין לוֹ
לְאָדָם לֹא כֶּסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אַבְנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֲלֵא תּוֹרָה
וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבְדּוֹ; וְעַל-כֵּן רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ שְׁעוֹר
כְּסֻדְרָן בְּמִשְׁנֵיּוֹת, שֶׁתִּלְמַד בְּכָל יוֹם פְּרָק אוֹ שְׁנֵי פְּרָקִים אוֹ שְׁלֹשָׁה
פְּרָקִים כְּמֵה שְׂתוּכֵל, אֲשֶׁר הָאֲמִירָה בְּעֵלְמָא מִשְׁנֵיּוֹת מְזַכֶּכֶת וּמְטַהֶרֶת
אֶת הַנֶּפֶשׁ. וְתִהְיֶה חֲזָק מְאֹד מְאֹד בְּאֲמִירַת מִשְׁנֵיּוֹת, וְהִיא סְגֻלָּה
נּוֹרָאָה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ נִשְׁמָה, וּלְטַהֵר אֶת נִשְׁמָתוֹ, וְאֲמַרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (סִיְהָרִין מ.ב.): בְּמִי אֵתָה מוֹצֵא מְלַחְמָתָה שֶׁל תּוֹרָה? בְּמִי

שׁיֵשׁ בְּיָדוֹ חֲבִילוֹת שֶׁל מִשְׁנָה. וְאָמְרוּ (שָׁם ק:): טוֹב לֵב מִשְׁתָּה תָּמִיד — אֱלוֹ בַּעֲלֵי מִשְׁנָה, כִּי עַל-יַדֵּי לְמוּד מִשְׁנֵיּוֹת, תִּהְיֶה לָךְ שְׂמֵחַת הַלֵּב. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (מְדַרְשׁ רַבָּה, פְּרָשַׁת צו, פְּרָשָׁה ז', סִימָן ג'): אֵין הַגְּלִיּוֹת הַלְלוּ מִתְּכַנְסוֹת אֶלָּא בְּזִכּוֹת מִשְׁנֵיּוֹת; וְעַל-כֵּן תִּהְיֶה חֶזֶק בְּאַמִּירַת מִשְׁנֵיּוֹת בְּכָל יוֹם, וְאָז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ, שֶׁתַּצְּלִיחַ דְּרַכְּךָ, וְתַבְשֹׁר לִי תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מִשְׂמַחוֹת, כִּי נִפְשֶׁךָ חֲקוּקָה בְּנַפְשִׁי.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

מִחֲמַת טְרוּדוֹתֵי הַרְבּוֹת הָעִתְקָתִי אֶת הַמַּכְתָּב לְעוֹד כַּמָּה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְנָא רְאֵה לְכַתֵּב לִי מַכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

כא תשנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

רְאֵי לְחֶזֶק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוֹת שֶׁתְּלוּיָהּ בְּאַמוּנָה, כִּי כְּשֶׁמְכַנְיָסִים אֶת עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיּוֹדְעִים אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, אֶלָּא מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, עַל-יַדֵּי-זֶה נַעֲשֶׂה סִבְלָן גְּדוֹל מְאֹד, וְשׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, וְהַסְּבָלָנוֹת מְבִיאָה אֶת הָאָדָם לִידֵי שְׂמֵחָה, וְהַשְׂמֵחָה הִיא רְפוּאָת הַנַּפְשׁ בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

לְרַבְּנוּ ז"ל הָיָה תְּלָמִיד, וְשָׁמוֹ ר' שְׁמַעוֹן ז"ל, הוּא הָיָה תְּלָמִיד הָרֵאשׁוֹן שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל שֶׁהִתְקַרַּב אֵל רַבְּנוּ ז"ל בְּיוֹם חֲפָתוֹ, וְהָיָה קָשׁוּר וְאֶדוּק בְּרַבְּנוּ ז"ל כָּל יְמֵי חַיָּיו. פַּעַם נִחְלָה אֶצְלוֹ בֵּן, וְאִשְׁתּוֹ הִצְיָקְתוּ שְׂלֵיף אֵל רַבְּנוּ ז"ל לְהַזְכִּיר אֶת הַבֵּן, וּבָא אֵל רַבְּנוּ ז"ל וְהִזְכִּיר אֶת בְּנוֹ, וְרַבְּנוּ ז"ל לֹא עָנָה לוֹ, וְכֵן הָיָה כַּמָּה פְּעָמִים,

שְׁהוֹכִיר אֶת בְּנוֹ לְפָנָי רַבְּנוּ ז"ל, וְרַבְּנוּ ז"ל הִתְעַלַּם מִבְּקִשְׁתּוֹ, וְחִזַּר בְּפָחֵי נַפְשׁ אֶל אֲשֶׁתּוֹ וְאָמַר לָהּ: אִם אַתְּ רוֹצָה שְׁבַנְנוּ יַחְדָּה — תִּתְפַּלְּלִי אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִזּוּ הַתְּחִילָה לְהִתְפַּלֵּל הִרְבָּה מְאֹד מְאֹד, וּבִכְתָּהּ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּכְשֶׁחֲזַר בַּיּוֹם הַשְּׁנִי אֶל רַבְּנוּ ז"ל, הִקְדִּימוּ רַבְּנוּ ז"ל וְאָמַר: "יִדְעָתִי כִּי תִפְלַת הַנְּשִׁים מְאֹד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בְּשָׂמִים, אָבָל שְׁתֵּהִי כָּל-כָּף מְקַבֶּלֶת — זֶה לֹא תֵאָרְתִי, כִּי אֲשֶׁתְּךָ פְּעֵלָה בְּתִפְלָתָהּ לֹא רַק רְפוּאָה, אֲלָא אַרְיִכוֹת יָמִים וְשָׁנִים", וְכֵן הָיָה. רוֹאִים מִזֶּה, כִּי תִפְלַת הַנְּשִׁים מְאֹד מְאֹד מְקַבֶּלֶת בְּשָׂמִים, וְעַל-כֵּן כָּל מָה שְׂאֵת צְרִיכָה, תִּבְקָשִׁי רַק מֵהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִדְעִי שְׂאִין לָךְ בְּזֶה הָעוֹלָם אֵף אֶחָד שְׂמֵבִין אוֹתְךָ רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן זֹאת עָשִׂי, הִרְגִּילִי אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵת רְגִילָה בָּהּ, וְתִבְקָשִׁי מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ בְּכָל יוֹם עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט בְּחַיִּיךָ מָה שְׂאֵת צְרִיכָה, וְאִזּוּ תִרְאִי נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׂאִנִּי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂיִהְיֶה לָךְ כָּל טוֹב, וּפְרִיָּנְסָה בְּשִׂפְעוֹ, וְלֹא יִחְסַר לָךְ שׁוּם דָּבָר, וְתִהְיִי תָמִיד רְגוּעָה וְשִׂמְחָה וְעֲלִיזָה, וְתִהְיֶה הַשְּׂכִינָה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֵּלְתָּה מִן הַשָּׂמַיִם...

כא תשנח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"א שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... רֵאשׁ הַמוֹעֵצָה יִבְנְאֵל.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ מִמָּךְ.

אֵף מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִתְפַּלֵּא עַל סִגְנוֹן מְכַתְּבְּךָ שְׂאֵתָה כּוֹתֵב אֵלַי וּמִתְעַלֵּם לְגַמְרִי מִן הַמְּצִיאוֹת, שְׂבִין דְּבָרֶיךָ אֵתָה כּוֹתֵב: "נִצְיִיךָ בְּמִקּוֹם בְּנִרְאָה אֵינָם מְבִינִים מִשְׁמַעוֹת שֶׁל חֵבֵר מוֹעֵצָה מֵהוּ", שְׂכַחְתָּ

שהנציגים האלו מיצגים צבור גדול של כמאה משפחות, ולמסים — המשפחות פן טובות, אבל להחזיר להם את המינימלי שמגיע להם, כמו כל אורח במדינה, על זה צריכים לבוא ולבקש ולהתחנן... ועוד בהמשך דבריה: "לא יתכן כי ינסו לאחר כחדש ימים לעשות נגדי בלוק חוסם", אשאל אותך שאלה פשוטה, שאלת תם: כמה פעמים באו הנציגים שלי אליך, ודברו והסבירו לך כל-כך יפה, שאנחנו לא רוצים שום דבר חורג, ומה ענית להם?... מי צריך אתכם לגמרי כאן... האם כף מתבטא ראש מועצה המניצג את כל התושבים? ובהמשך הדברים: "נציגך ברב חצפתו מנסה לפוצץ ולהרוס פגישה חשובה", אשאל אותך: מדוע שלא יקפץ בשעה ששומע שאתה אומר לסגן שר החנופה, שביבנאל קימים רק שני בתי-ספר, בשעה שאתה יודע את האמת, שביבנאל קימים ארבעה בתי ספר: ממלכתי נפתלי, והבית-ספר ממלכתי-דתי שיש שמה סך הכל כעשרים תלמידים מתושבי המקום, וזה הכל, ובשעה שבבתי-ספר שלנו שלומדים בנפרד בנים ובנות עם הגנים והפעוטון, עברנו מזמן את מספר המאיתם תלמידים, פן ירבו, ואיך אתה יכול להתעלם מדבר כזה, ולומר לשר דברים שאינם?! לא יתכן שתתעלם מדרישתנו, שסוף הכל מה אנחנו מבקשים מך? שתכלל אותנו בתקציב השנתי עם בתי הספר שלנו, אפלו שהתגובה שלך שהיתה ספק ברצינות וספק בבדיחה, שנעלה על ההר... אל תשפח שגם החר הוא חלק מיבנאל... אשר בו אתה גם-פן ראש המועצה... לדעתי, הגיע הזמן שתתחיל לחשב היטב היטב, שאנחנו לא נבחרנו להציק לך, חס ושלום, אנחנו רק רוצים את הדברים המינימליים מה שמגיע לילדינו. ולמה לך לשמע בעצת אחיתפל... שהוא משתלט על יבנאל זה עשרים שנה... והוא מעלה ומוריד ראשי מועצה כפי תאורתו להחזיק את המועצה דתית לעשות בה פרוצנו כבתוך הפרם של אביו... מדוע לא תפקח את עיניך שהוא מוליך אותך שולל, והוא צריך רק את שלו, וברגע שיקבל את שלו, הוא ישים לך רגל כמו שעשה לכל ראשי המועצה הקודמים, ואף שאני יודע פתגמה: "אני לא רוצה לשמע ממנו לא מעקצו ולא מדבשו"... זו רק אמרה יפה, עד שהוא לא יזיק לך ולא יסית נגדך

תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם כְּדַרְכּוֹ, שֶׁהוּא מְלֵא דְבֶשׁ עִם חֲנֻפָּה, אֲבָל מְלֵא עֵקֶץ...
 הַיּוֹצֵא מִדְּבָרֵינוּ, רֵאָה לְהִתְחַשֵּׁב עִם הַיְלָדִים שְׁלֵנוּ, וְתִרְאֶה אִיךָ נֶעֱבֵד
 אֶתְּךָ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה וּבְהִבְנָה הַדְּדִית וּבְכִבּוּד, כְּמוֹ שֶׁרְאוּי לְאֲנָשִׁים
 שָׂאִין לָהֶם אֵינְטֵרְסִים אִישִׁיִּים לְמֵלֵא אֶת פִּיִּסְיָהֶם בְּתַקְצִיבִים צְבוּרִיִּים
 מִהַמוֹעֵצָה הַדְּתִית... וְעַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד, שֶׁתִּתְחַשֵּׁב בְּנוֹ בְּתוֹר
 אֲנָשֵׁי הַמוֹשְׁבָה, וְתִתְחַשֵּׁב בְּיְלָדִים שְׁלֵנוּ, וְתִכְנִס אוֹתְנוּ בְּתַקְצִיב
 הַשְּׁנִתִי, וְאִז תִּרְאֶה אִיךָ שֶׁהַכֹּל יֵלֵךְ לְךָ חַד וְחֶלֶק, וּמִצְדִּינוּ לֹא יִהְיֶה
 לְךָ שׁוּם עֲכוּב וּמְנִיעָה.

עוֹד זֹאת אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אֵל תִּשְׁמַע לְעֵצַת אַחִיתִּפְלִי, שְׁפוּחַב
 אוֹתְךָ אֵל עוֹרֵף-דִּין לְבֹדֵק אִם מְגִיעַ לְנוּ אוֹ לֹא... הוּא לֹא מְתַפְּוֵן
 לְטוֹבֶתְךָ וְלֹא לְטוֹבַת תּוֹשְׁבֵי יַבְנָאֵל, רַק אֶת טוֹבְתוֹ וְטוֹבַת פִּיסוֹ...
 וְתִזְכֹּר אֶת זֶה הַיֵּטֵב, כִּי אֲנִי חוֹשֵׁב כְּשִׁיגִיעַ הַיּוֹם שֶׁתִּתְעוֹרֵר וְתִבְיִן
 אֶת נְכוֹנוֹת דְּבָרִי, כְּבָר יִהְיֶה מְאַחֵר, כִּי הוּא וְרַק הוּא מְכַנֵּס אוֹתְךָ
 בְּפֶח.

אֲנִי יוֹדֵעַ בְּדִיוֹק כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט מַה שֶׁקוֹרָה בְּיַבְנָאֵל, וְשׁוּם דְּבָר
 לֹא נֶעְלַם מִמֶּנִּי, וְחָבֵל מְאֹד שֶׁמוֹשְׁבָה כָּל-כָּף חֲמוּדָה תִּחְרַב בְּשִׁבִיל
 רוֹדֵן כְּזֶה כְּבָר עֲשָׂרִים שָׁנָה, וְכָל הַמוֹשְׁבָה יוֹרֶדֶת מִטָּה מִטָּה, לְמִטָּה
 מִכָּל בִּקְרָת וְכוּ', דִּיקָא בְּשִׁבִיל שֶׁאַתָּה תּוֹשֵׁב בֵּן תּוֹשֵׁב וּבֵן בְּנוֹ שֶׁל
 תּוֹשֵׁב, שֶׁהִיא מְמִיֶּסְדִי יַבְנָאֵל, וְסָבֵל סָבֵל רַב מְרוֹדְנִין כְּאֵלוֹ וְכוּ', חָבֵל
 מְאֹד שֶׁהַהִסְטוֹרִיָה תִּחְזוֹר עַל עֲצָמָה, הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁנֶּעֱבֵד בְּיַחַד לְקַדֵּם
 אֶת מוֹשְׁבַת יַבְנָאֵל כְּרִצוֹן כָּל הַתּוֹשְׁבִים.

אַקוּהָ שֶׁדְּבָרֵי אֵלוֹ שֶׁכְּתַבְתִּי מִפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי יִכְנָסוּ אֵל לְבַבְךָ,
 כִּי אֵין לִי שׁוּם כּוֹנֵה אַחֲרַת, וְאֵל תְּאַבֶּה וְאֵל תִּשְׁמַע לְשׁוּם הִסְתּוֹת
 שֶׁמְסִית אוֹתְךָ הַרוֹדֵן הַזֶּה, כִּי לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוּם דְּבָר, בְּשָׁנָתִים
 הָאַחֲרוֹנוֹת הָרְאוּנוּ דְּבָרִים נִפְלְאִים בְּפַעֲלֵי הַדֵּת, אֲשֶׁר הוּא לֹא עֲשָׂה
 מִשָּׁף עֲשָׂרִים שָׁנָה, שֶׁחֹלֵב תַּקְצִיבִים עַל יָמִין וְעַל שְׂמֹאל... וְאִךָ
 שְׂאוּמְרִים לְךָ חֲכָמֵי חֵלֶם שֵׁישׁ דוּ"חֹת עַל כָּל דְּבָר... נוֹ, עַל הַגִּיר
 יְכוּלִים לְכַתֵּב מַה שֶׁרוֹצִים... וְאִם אַתָּה מְעַנֵּן שֶׁנִּלְמַד אֶתְּךָ הַלְכוֹת

ערובין... אָשֶׁלַח אֵלֶיךָ יְהוּדֵי תַלְמִיד חָכָם, וְתַוּדַע שְׁלֹא צָרִיכִים
שְׁמוּנָה-עֶשֶׂר אֱלֹף ש"ח תַּקְצִיב עַל כָּל שָׁנָה בְּשָׂבִיל עֲרוּב...
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׁאֲנִי

מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתִּפְקַח אֶת עֵינֶיךָ, וְתִתְחִיל לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין,
כִּי כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין — זֹכֵה לְחַיִּים (מְנַחֵחַ מַד), וְנִפְתַּח רֹאשׁוֹ
וּלְבָבוֹ, וְתִזְכֹּר שֶׁאַתָּה רֹאשׁ הַמוֹעֵצָה שֶׁל כָּל הַתּוֹשָׁבִים בְּלִי יוֹצֵא מִן
הַכֶּלֶל, וְתִתְחַשֵּׁב גַּם בְּנוֹ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תשנט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"ב שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה שׁוֹפְכֵת אֶת כָּל
לִבְךָ וְנִפְשֶׁךָ מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ' וְכוּ', תִּדְעֵי שֶׁבְּאֵמַת אָנִי מוּדַע
אֵל הַבְּעִיָּה שְׁלֶךָ, אִךְ אָנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֶּל יִתְהַפֵּךְ
לְטוֹבָה, וְאֶסוּר לִפְלֹ בִּיאֹוֶשׁ וּבִמְרָה שְׁחוּרָה. תֵּאֱמִינִי לִי, שְׁלֹא בְּכּוֹנֵה
יֵצֵא שְׁלֹא אֶתּוּעַד עִמָּכֶם, אֲלֵא מֵרַב טְרִדוֹתֵי שְׁהִיוֹ לִי, מִמָּשׁ אֵין בְּיָדִי
שְׁעָה אַחַת פְּנוּיָה מֵעֶסֶק הַרְבִּים, וְאֲצִלִּי לֹא שִׁיךְ שֶׁאֶחָד יוֹתֵר מִקְרָב
מִהַשְּׁנֵי, אֲדַרְבֶּה, אֶת וּבְעֵלְךָ מֵאֵד מֵאֵד חֲקוּקִים בְּתוֹךְ לְבִי, כִּי סוּף
כָּל סוּף אָנִי לֹא שׁוֹכַח שֶׁבְּעֵלְךָ הִיָּה הָרֵאשׁוֹן שֶׁהוּא אֲשֶׁר הִקִּים אֶת
הַמְּנִיָּן בְּכָל יוֹם בְּיַבְנָאֵל, וְזֶה בְּרוּר, וְכֵן כָּל הַפּוֹלֵל תְּלוּי עָלָיו, אִךְ
הַבְּעִיָּה הִיא שְׁאֵין לוֹ אֶמוּנָה בְּעֵצְמוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל
(לְקוּטִי-מוֹתֵרָן, חֵלֶק א', סִימָן סא), שֶׁאֲדָם צָרִיךְ שֶׁתְּהִיָּה לוֹ אֶמוּנָה
בְּעֵצְמוֹ, הֵינּוּ כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ שֶׁתְּהִיָּה לוֹ אֶמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי
צָרִיךְ שֶׁתְּהִיָּה לוֹ אֶמוּנָה בְּעֵצְמוֹ, וְלֹא יִפֹּל כָּל-כָּף בִּיאֹוֶשׁ וּבִמְרָה
שְׁחוּרָה תִּכְף-וּמִיד מִכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְלִכֵּן רָאִי לְחַזֵּק אֶת בְּעֵלְךָ.

אוֹדוֹת בְּנֶךָ ... כְּכֹר כְּתַבְתִּי לְרַב ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְנַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי

פּעלֹות שְׁבַעֲוֹלָם שְׁיִלְמַד טוֹב, וְכֵן בְּעֵינַי שְׁתַּהֲיֶה לָךְ אִיזוֹ עֲבוּדָה, גַּם־כֵּן כְּתַבְתִּי לְ... שְׁתַּשְׁתַּדֵּל לְשַׁבֵּץ אוֹתָךְ בְּקִבְעוֹת אֲצִלְנוּ.

הַעֲקָר אֶל תּפִּילֵי בְּיֵאוּשׁ וּבְמִרְהַ שְׁחוּרָה, וְעוֹד תִּרְאֵי גִסִּים נְגָלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כִּי סוּף כָּל סוּף זְכִית מִמֶּשׁ מְלֵא כְלוּם לְבָנוֹת בֵּית יָפֶה פְּזָה, וְעוֹד תִּרְאֵי הַרְבֵּה שְׁמֵחוֹת בְּתוֹךְ הַבַּיִת שְׁלָכֶם, וְלָכֵן אֶל תִּגְבִּיהֵי יָדַיִם, וְאֶל תִּתְיַאֲשִׁי, חֵס וְשְׁלוֹם, כְּרַגַּע, וְעוֹד תִּרְאֵי דְבָרִים רַבִּים וְנִפְלְאִים, שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּנוּ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אִף שְׁעַכְשָׁו לָנוּ מְאֹד מֵר וְצָר מִהַסְמִ"ךְ־מ"ם שְׁמוֹסֵר אוֹתָנוּ, עִם כָּל זֹאת גַּם זֶה יַעֲבֹר, וְעוֹד נִרְאֶה גִסִּים נְגָלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּנוּ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפִּילְתִּי שְׁאַנִּי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּיל לְבַעֲדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ דְרַכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תשס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"ב שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּרוּ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׁתַּחֲזֹק אֶת עֲצָמֶךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, כִּי הַמִּרְהַ שְׁחוּרָה שְׁנִכְנְסָה בְּאֲדָם זֶה בְּעֲצָמוֹ הַסְמִ"ךְ־מ"ם הַרוּצָה לְשַׁבֵּר אֶת הָאֲדָם וּלְהַפִּילוֹ בְּמַפְלָה, חֵס וְשְׁלוֹם, וְעַל־כֵּן תַּשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְזֶה פְּלֵא לְמַה הַפְּסַקְתָּ עִם לְהַקְתָּ "הַיְכַל־הַקֹּדֶשׁ", וְאַתָּה צָרִיךְ לְרֵאוֹת בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם לְחַדֵּשׁ אֶת הָעֵינַיִן שֶׁל לְהַקְתָּ "הַיְכַל־הַקֹּדֶשׁ", וְתַתְּחַבֵּר בְּיַחַד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְהִיּוֹת מְרַחֵק מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲדַרְבָּה, צָרִיכִים לְהִתְאַחַד אִתָּם בְּיַחַד, וְאֵז תַּצְלִיחַ דְרַכְךָ תָּמִיד.

נָא וְנָא הַרְגֵל אֶת עֲצָמֶךְ לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא

על כל החסד חננם שעשה עמך, שיש לך ילדים בריאים, ועליך לדעת, שכל הכולל עומד עליך, ועל-פן איני יודע למה תהיה כל-כף שבור ולמה תהיה כל-כף מרחק וכו' וכו', אדרבה, תוסיף פעילות בכולל, וזה יעזר לנו הרבה מאד ברוחניות ובגשמיות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תשסא

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר משפטים, כ"ב שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד אני מבקש אותך, שתעשה עמי חסד, ותראה לנסע אל ... שיחיו, ותעשה ביניהם שלום-בית, כי אין מצוה יותר גדולה מזו, אני נגד גרושין, כמה רשעים אורזים רוצים להחריב להם את הבית בשביל אינטרסים אישיים וכו', וזו רציחה שאין כמותה, ולכן תדבר על לבם, ותסביר להם את עניני... ומה שאני תמיד מזכיר, שרפנו ו"ל היה נגד גרושין, פמובא בדבריו הקדושים (שיחות-הר"ן, סימנים: רסג, רסד), וכן הוא (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן צ'); וידוע איזו הקפדה היתה לרפנו ו"ל שלא להתגרש, ומי שלא היה לו שלום-בית, רפנו ו"ל לא היה יכול לסבל אותו, וממש גרש אותו וכו'.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שתצליח, ותדנוח לי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תשסב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר משפטים, כ"ב שבט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בענין מצות שלוח הקן שכתבת וכו', יש היום כמה ספרים נפלאים, שמבררים את גדל המצוה. וראיתי שמביאים בשם האריז"ל, שצריך להשתדל לקיים מצוה זו, וכן מובא מרבי חיים ויטאל, כי יש רמ"ח מצוות עשה כנגד רמ"ח איברים שבאדם, ולכן אם חסר מלקיים איזו מצוה, כאלו חסר אבר אחד אצל האדם, ולכן פדאי לקיים גם מצוה נדירה זו — שלוח הקן, ויש בזה הרבה סגלות.

בענין וכו', אין לה מה לפחד משום ברירה שבעולם, כי גדול אדונינו ורב להושיע, רק תדבר עמו יתברך, ותספר לו הכל וכו', בלי שום בושה כלל וכו', כי הוא יתברך שומע תפלת כל פה.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

כא תשסג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר משפטים, כ"ב שבט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ.

מה אמר לה! להשיבך אני צריך לכתב לה ספר שלם, ותהלה לאל, כפר כתבתי מענין זה הרבה ספרים והמון קונטרסים, קחם משם ותתחזק.

מה אמר לך! החיים מלאים נסיונות קשים ומרים וכו', כל אחד כפי שרש נשמתו, וכפי מה שהוא דיקא צריך להוציא את שליחותו בעולם הגשמי והחמרי הזה וכו', ועליו לתקן את גופו, רוחו, נשמה, חיה יחידה של חלקי כל העולמות השייכים אליו דיקא, ולכן צריכים להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואסור בשום פנים ואופן להשבר משום דבר, אפילו שנבקש דבר מה ממנו יתברך ולא נענה, אסור להפגס ביאוש ובשברון לב וכו', כי כל תחנה וכל בקשה וכל תפלה עושה רשם בכל העולמות, ומה שנתעכבה עכשו ישועתו, זה מפלאי השגחתו הפרטית ומסתרי נסתרות הבריאה, ואסור לחקור על דבר זה, אלא להשליך שכלו וחקמתו הפרטית וכו', ולהתחזק באמונה פשוטה, כי דברים עליונים נעשים מתפלתו.

מה אמר לך! ראוי לכל בר ישראל להתחזק ביתר שאת וביתר עז על נעם חלקו על שנברא מורע ישראל, ולא עשוהו כגויי הארצות, ושמחה זו עולה על כל השמחות. וצריך שתדע, שגדולי מבחרי הצדיקים שמחו בשמחה זו, כי מרב שברון רוחם ולבם ומרב ענותנותם, לא היה להם עם מה להתחזק, רק עם "שלא עשני גוי", וכמו שמספר על הצדיק הקדוש רבי לוי יצחק מברדיטשוב זי"ע, שפעם אחת בבקר בשעה שאמר את ברכות השחר לפני העמוד, החסיר את ברכת "שלא עשני גוי", וכשסיים לומר הברכות, נגש אליו יהודי פשוט ואמר לו: רבי, החסרתם את ברכת "שלא עשני גוי", ענה ואמר לו הצדיק: בני, לא החסרתי אלא בשעה שקמתי, והסמ"ך-מ"ם רצה לשבר אותי כאלו איני שנה כבר שום דבר וכו', וכאלו אני הכי גרוע, וכמעט שהכניס בי יאוש, ולכן התחזקתי ואמרתי בכונה את הברכה "שלא עשני גוי", איך שהוא על-כל-פנים גוי איני, כי זכיתי להולד יהודי. ראה והבט והבן, אם צדיק קדוש כזה, שרבנו ז"ל הפליג כל-כך במעלתו, אשר קראו 'פאר הדור' וכו' וכו', לא היה לו במה להחיות עצמו רק עם ברכה זו "שלא עשני גוי", על אחת כמה וכמה איך שאנחנו צריכים להחיות עצמנו עם ברכה זו.

קא

בנחל

כא תשסד

אשר

אקנה שתצית את רבנו ז"ל, שמחזק אותנו תמיד עם הנקדות טובות שיש בנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תשסד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר משפטים, כ"ב שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, שרבנו ז"ל הזהירנו כל-כף על שמירת המחשבה, כי באמת המחשבה זה לבוש להנשמה, ואדם צריך להגיע למדרגה כזו, עד שלא יהיה במחשבתו כלום רק את הקדוש-ברוך-הוא, ובשעה שמתפלל, ידבק עצמו אל אותיות התפלה, ויראה בעיני שכלו את תבת התפלה אור שחור על גבי לבן, ובפרטיות כשמזכיר שם הו"ה ברוך הוא, ירעד ויפחד. ולכן טוב מאד להתפלל עם סדור, שפתוב שם את שם הו"ה במפרש, כי אז יאיר לפניו תמיד, כביכול, שמו יתברך.

ידוע, שבכל הדורות הדפיסו בסדורים רק שני יודי"ן במקום שם הו"ה, וזה יו"ד של הו"ה יו"ד של אדנ"י, והטעם — כדי שלא יפל על הארץ או יקרע וכו' שם הו"ה ברוך הוא, חס ושלום, ויש על זה ענש של מחיקת השם, רחמנא לצלן.

והנה הרב הקדוש הרבי רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע, היה מתפלל בסדור האריז"ל, ושאל אותו בנו: האם הוא מכונן את הפגנות? וענה לו אביו הקדוש לא, אלא בסדורי האריז"ל מדפס שם הו"ה בברור, וזה עקר הפגנות שלו וכו', ומאז התחילו יראים וגם שלמים להדפיס סדורים עם שם הו"ה ברוך הוא, ומי שזוכה רק לנקות את מח מחשבתו, אזי רואה בעיני שכלו את שמו יתברך בגלוי, וזה עקר שלמות הפגנה — לראות ולהתבונן על שם הו"ה

ברוך הוא תמיד, וירעד ויפחד בעת שמזכיר שמו יתברך, וזו סגלה לטהרת המחשבה ולהדביקה בו יתברך. אבל אל כל זה בעצמו צריכים לבקש הרבה ממנו יתברך, שתהיה לו מחשבה נקיה.

הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע פרש את הפסוק (תהלים לב, ב): "אשרי אדם לא יחשב הויה לו עון", אשרי אדם שהגיע כבר אל מדרגה זו, שרק אינו חושב משם הויה ברוך הוא, זה העון הכי גדול שלו.

הכלל, שצריכים לשמר את מחשבתו, שלא יפנסו בו שום מחשבות זרות, ומכל שכן מהרהורים רעים, כמו שאמר פעם רבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיד): סע האט א פנים אז מען דארף זיך פון א הרהור זייער הייטן (כנראה שצריכים מאד מאד לשמר מהרהור רע). ואמר מוהרנ"ת ז"ל שהרגיש, שאז השיג רבנו ז"ל במקום שהשיג את מעלת מחשבתו של האדם, שעולה במקום שעולה, והמחשבה זה לבוש של הנשמה שנמצאת במח האדם.

ובשביל זה עקר פגנות התפלה היא לקשר את המחשבה אל הדבור, שיחשב טוב מה הוא מדבר, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל'), שכל המחשבות זרות באות בתוך התפלה לבלבלו.

פי באמת פתיב (דברים י, כא): "הוא תהלתך והוא אלקיך", אדם צריך להגיע בעת התפלה לדבקות כזו, שאין לפני עיניו בעת התפלה רק את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, אבל מחמת חטאיו המרבים ברא קלפות ומשחיתים, שהן הן המחשבות זרות וההרהורים רעים שמפחידים אותו בכל מיני פחדים וכו', ומשם נובעים כל הדמיונות שבני-אדם מדמים לעצמם כל מיני דמיונות וכו', ולכן צריכים פחות עצומים לקשר את המחשבה אל הדבור, פי טבע אדם שמדבר דבורי התפלה, וחושב בין כך את כל הענינים הפרטיים שלו, ויכול לעבר כל התפלה, ולא חשב אפלו מלה אחת ממה שאמר. ולכן צריכים פחות גדולים לקשר את המחשבה אל הדבור, וגם אז כלי האי ואולי שיזכה לכון מה שהוא אומר. ורק

זֶה נִקְרָא תְּפִלָּה בְּכַח, לְהִכְנִיס פְּחוֹת עֲצוּמִים, שֶׁהַדְּבוּר וְהַמְחַשְׁבָּה יִהְיוּ מְחֻבְּרִים וּמְקֻשְׂרִים יַחַד, וְגַם אַחַר כָּל זֶה הוּא צְרִיף רַחֲמִים כְּלֵי הָאֵי וְאוּלֵי שְׂיִזְכָּה לָזֶה, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ק"ב): הַמְשַׁכֵּיל הַמְבִיֵן צְרִיף לְהַתְּפַלֵּל כָּל יָמָיו פֶּן וְאוּלֵי שִׁדְבֵר דְּבוּר אָמַת אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְלָכֵן הָעֶקֶר הוּא טְהֵרַת הַמְחַשְׁבָּה, לַחֲשֹׁב תָּמִיד אֵיךְ שָׂאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וּבִשְׁעָה שֶׁמְתַפְּלֵל אֶת הַתְּפִלוֹת שְׁחֵרִית, מְנַחֵה, מְעַרִיב, חֲצוֹת, בְּרַכְת־הַמְּזוֹן, קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמַּטָּה, רְאוּי לְהַתְּפַלֵּל מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וּיִקְשֶׁר אֶת הַמְחַשְׁבָּה אֶל הַדְּבוּר בְּקֻשְׁרׁ אַמִּיץ וְחֻזֵק, וְאִז יֵאִיר עָלָיו אוֹר גְּדוֹל.

וְאֵל כָּל זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי רַבּוֹי הַתְּבוּדָדוֹת וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ, כִּי כְּשֶׁאֲדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ, אֲזִי הַהֲכָרַח שְׂיִכּוֹן אֶל מַה שֶׁהוּא מְדַבֵּר, וְכֵן לֹאט לֹאט מוֹרִיד מִמֶּנּוּ כָּל הַמְחַשְׁבוֹת הַטּוֹרְדוֹת אוֹתוֹ, עַד שְׂזוּכָה לְהַגִּיעַ אֶל מַח־מְחַשְׁבָּה נִקְיָה, עַד שְׂזוּכָה תָּמִיד לַחֲשֹׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְרוֹאֵה בְּעֵינָי שְׁכָלוֹ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִז מְאִירָה נְשִׁמְתוֹ בְּגִלּוּי רַב מְאֹד, וְיִכּוֹל לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי-זֶה לְמְדַרְגּוֹת גְּבוּהוֹת עַד מְאֹד.

אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיִכְנִיס דְּבוּרִים אֵלָיו אֶל תּוֹךְ לְבוֹ, וְאִז יֵאִיר עָלָיו מְלֶךְ הַכְּבוֹד בְּעֲצוּמוֹ. וְזוֹ הִיְתָה מְדַרְגַת גְּדוּלֵי מְבַחְרֵי הַצְּדִיקִים, שֶׁהִיְתָה מְחַשְׁבָּתָם דְּבוּקָה כָּל הַיּוֹם רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּדְּבָקוֹת עֲצוּמָה לְכָל יְנַתָּה.

הַרְבַּ הַקְּדוּשׁ הַשֶּׁר שְׁלוֹם מִבְּעִלְזָא זי"ע אָמַר: אִם יִתְפַּלֵּל הָאָדָם כָּל תְּפִלָּתוֹ בְּמְחַשְׁבָּה נִקְיָה, וְיִכּוֹן פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת, אֲזִי יִזְכָּה לְרוּחַ-הַקְּדוּשׁ.

הַכָּלֵל, שֶׁהָעֶקֶר רַק לַחֲשֹׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְהַסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כְּרַגַע, וְאִז יִקְיַם (דְּבָרִים כח, י'): "וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ, כִּי שֵׁם הַיְיָ" הַנִּקְרָא עָלֶיךָ וְרָאוּ מִמֶּנּוּ", וְזֶה סוֹכֵב עַל תְּפִלִּין, שְׁאֲסוּר לְהַסִּיחַ דַּעְתּוֹ מֵהֶם, שְׂזָה סוּד הַדְּבָקוֹת, כְּמוֹכָא בְּדְבָרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-

מוֹתֵרֵן, חֶלֶק א', סימן לח): סימן לְדְבִיקוֹת זֶה תְּפִלִּין; כִּי בְּתִפְלִין אָסוּר לְהִסִּיחַ דְּעֵתוֹ, כְּמוֹ-כֵן בְּמַחַ מַחֲשַׁבְתּוֹ אָסוּר לְהִסִּיחַ דְּעֵתוֹ מִמֶּנּוּ וְתִפְרֹךְ כְּרַגָּע. וְזֶה זֹכִים עַל-יְדֵי קְדוּשַׁת הַדְּבִיר, כִּי רַב רַבָּם שֶׁל בְּנֵי-אָדָם, הַדְּבִיר שֶׁמְדַבְּרִים כָּל מִינֵי שְׂטִיּוֹת וְכוּ', זֶה מְבַלְבֵּל אֶת מַחַ מַחֲשַׁבְתָּם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קמח, ח): "רוּחַ סְעָרָה עוֹשֶׂה דְּבָרוֹ", הַדְּבִיר שֶׁאִינוּ מִתְקַן, זֶה מֵה שֶׁגּוֹרֵם לְאָדָם לְרוּחַ סְעָרָה, מֵה שֶׁאִין כֵּן הַצְדִּיקִים, שְׂזֹזְכִים לְהִיּוֹת דְּבוּקִים רַק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ וְתִפְרֹךְ, הֵם תָּמִיד מֵיֹשְׁבִים בְּיִשׁוּב הַדְּעַת נִפְלָא עַד מְאֹד.

אֲשֶׁרֵיהֶם הַצְדִּיקִים וְאֲשֶׁרֵי דְבִקִּיהֶם.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תּשׁסּה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם וְתִפְרֹךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְשַׁפְּטִים, כ"ב שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גְּרוֹ וְאִיר וְיִזְרַח.

לְנֹכַח קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי חֲכָמָה וְכוּ', כָּבֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (אָבוֹת פָּרָק ד, א): אֵיזֶהוּ חֲכָם? הַלּוֹמֵד מִכָּל אָדָם; תְּאֲמִין לִי, יֵשׁ עוֹד הַרְבֵּה מֵה לְלַמֵּד, וְכִדָּאִי לְקַבֵּל מִכָּלָם וְכוּ', רּוֹאִים מֵה שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם, מִמָּשׁ אִי אֶפְשֶׁר לְתַאֵר אֶת הַצַּעַר וְהַעֲגָמַת נַפְשׁ, הַעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן וְהַמְרִירוֹת וְכוּ', שֶׁרַק עוֹבֵר עַל בְּנֵי-אָדָם. וְלָכֵן צָרִיךְ לְהִיּוֹת חֲכָם, וְלְלַמֵּד מִשֶּׁהוּ מִכָּלָם אִיךְ מִחֲזִיקִים מֵעַמֵּד וְכוּ'. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֲסָדִים שֶׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ, כִּי בְּדִרְךָ כָּלֵל לְכָל אָדָם נִדְמָה כְּאֵלּוֹ לוֹ הַכִּי גְרוּעַ וְכוּ', וְכְאֵלּוֹ רַק עִמּוֹ הוֹלְכִים בְּמִדַּת הַדִּין וְכוּ', וְכְאֵלּוֹ הוּא סוֹבֵל יוֹתֵר מִכָּלָם וְכוּ', אֲבָל תִּכְף-וּמִיד כְּשֶׁמִּסְתַּפֵּל עַל אֲחֵרִים מֵה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם צְרוּת וְיִסוּרִים, מִחֲלוֹת וּמְכַאוּבִים וְכוּ' וְכוּ', וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הֵם מִמְּשִׁיכִים עִם הַחַיִּים וְכוּ', מֵהֶם צָרִיכִים לְלַמֵּד חֲכָמַת הַחַיִּים, וּמֵה גַם שֶׁצָּרִיךְ

לַתַּת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָדִים וְהַרְחָמִים גְּמוּרִים שְׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ, שְׁמַצִּילוּ מִחֲלָאִים רָעִים וְכוּ', מִלְּעֵבֶר גְּתוּחִים וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מַה שְׁיֵשׁ הַיּוֹם וְכוּ', וְזֶה עֵקֶר הַחֲקֻמָּה לְלַמֵּד מִכָּל אָדָם, וְלִרְאוֹת שְׁיֵשׁ שְׁעוֹבָרִים דְּבָרִים יוֹתֵר גְּרוּעִים פִּי כַּמָּה מִמֶּנּוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִקָּרֵר אֶת הָעֲצָבִים שְׁלוֹ, וְלֹא יִשִּׁיחַ דְּבָרִים כָּל־פִּי מַעֲלָה, חֵס וְשְׁלוֹם.

לְדַעֲתִי, הַחֲכָם הֵכִי גְדוֹל בְּזֶה הָעוֹלָם, זֶה שְׁבָאֲמַת אֵינּוּ מְטַעָה אֶת עַצְמוֹ, וּמִסְתַּכֵּל עַל תַּכְלִיתוֹ הַנְּצַחִית, וְזוֹכֵה לַחֲשֹׁב כָּל יוֹם וְיוֹם מִיּוֹם הַמֵּיתָה וְהַקְּבוּרָה וְכוּ', וְאִיךָ יִהְיֶה וּמַה יִּהְיֶה וְכוּ' (וְאִךָ שְׂזָה מִפְּחִיד), אֲבָל זֶה הַמְּצִיאוֹת וְכִךָ יִהְיֶה, לֹא יוֹעִיל הוֹן בְּיוֹם עֶבְרָה, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוֹכֵל לְהַצִּילוֹ מִזֶּה, וְלִכֵּן עַל הַחֲכָם לִזְכֹּר אֶת מֵאֲמַר הַתַּנָּא הַקְּדוּשׁ (אָבוֹת פָּרָק ו, י): אֵין מְלוּיִם לוֹ לְאָדָם לֹא כֶּסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֲלֵא תוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלָבָד; וְכֵן אָמַר אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא (תַּנָּא דְּבִי אֱלֵהֵינוּ רַבָּה, פֶּרֶשֶׁה טו): כָּל הַמְּרַבֵּה שִׁיחוֹת וּתְפִלוֹת, הֵם הַמְּלוּיִם אוֹתוֹ אֶל בֵּית עוֹלָמוֹ; הֵינּוּ מִי שְׁמַרְגְּלִיל עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, זֶה אֲשֶׁר מְלוּהַ אוֹתוֹ כָּל יוֹם וְיוֹם עַד שְׁמַגִּיעַ אֶל בֵּית עוֹלָמוֹ, כִּי רַב בְּנֵי-אָדָם וּבִפְרֻט כְּשֶׁבֵא לַעֲת זְקֻנָתוֹ, וְנִשְׁאָר לְבַד גְּלָמוּד וְכוּ', וְאֵין לוֹ עִם מִי לְדַבֵּר וְכוּ', וּמִשְׁעֵמִם לוֹ וְכוּ', מִמֶּשׁ מִשְׁתַּגַּע מֵרַב בְּדִידוֹת וּשְׁעֵמוֹם וְכוּ', אֲבָל מִי שְׁמַרְגְּלִיל עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ כַּאֲשֶׁר לָמַד אוֹתָנוּ רַבְנֵינוּ ז"ל, הוּא אִף פַּעַם אֵינּוּ לְבַד, תְּמִיד מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁרַק הוֹלֵךְ, מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, זֶה אֲשֶׁר מְלוּהַ אוֹתוֹ עַד הַיּוֹם וְהַשְּׁעָה וְהַרְגַע הָאֲחֵרוֹן בְּחַיָּו, וְכִךָ סוֹגֵר אֶת עֵינָיו וְנוֹפֵחַ אֶת נִשְׁמָתוֹ.

כָּל מִי שְׁמַתְנַהֵג כִּי לְדַבֵּר רַק עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, זֶהוּ הַחֲכָם הֵכִי גְדוֹל, כִּי בְּאֲמַת אַחַר יָשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי, אֵין לְאָדָם שׁוּם חֵבֵר בְּזֶה הָעוֹלָם, כָּל אֶחָד לְטוֹבַת עַצְמוֹ דּוֹאֵג, וְזֶה בְּרוּר כְּשֶׁמֶשׁ וְכוּ', כִּי עָלָיו הִרְאָהָה כְּשֶׁמַּגִּיעָה עֵת צָרָה וְכוּ', כָּלֵם עוֹזְבִים אוֹתוֹ, רַק הַצַּדִּיק הָאֲמַת שְׁדָבוּק בְּחֵי הַחַיִּים, וְאֵין לוֹ כְּבֹר שׁוּם הַסְתַּכְלוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, הוּא הַחֵבֵר הָאֲמַתִּי, וְאֵלָיו צְרִיכִים לְהִתְחַבֵּר.

וְאָמַר רַבְנּוּ ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'), שְׁעֵצוֹת הַצַּדִּיק
הָאֵמֶת הֵן עֲצוֹת מְעוֹלָם הַבָּא, כְּלוּ וְרַע אֵמֶת, מֵאַחַר שֶׁהוּא דְבוּק רַק
בוּ יִתְבַּרֵךְ, וְלִכְּנֵן אֵין לוֹ שׁוּם פְּנוּת צְדָדִיּוֹת, רַק רוּצָה לְחִזּוֹק וּלְאַמֵץ
וּלְשַׁמַּח אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְגַם כֵּן לְהַאִיר בוֹ אוֹר הָאֵמֶת, לְגַלוֹת לוֹ
אֲמִתּוֹת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוֹ מְטַעֵה עֲצָמוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם.
הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תשסו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ב שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, הָרַב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַדו"ח, וּמִמֶּשׁ הַחֲתִימָה אוֹתִי.

בְּעֵינַי הַמְּלַמְּדִים, צְרִיכִים לְהַדְרִיף אוֹתָם, שִׁישְׁתַּדְּלוּ לִילֵךְ בְּדַרְךְ
אֲהֶבָה דִּיקָא, כִּי אֵין זוֹ דַּרְךְ לְזִרְק בְּהֵם פְּחָדִים וְיִרְאוֹת חִיצוֹנִיּוֹת, כִּי
בְּדוֹר הַזֶּה הַיְלָדִים חֲלָשִׁים מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרָט בְּבָתִּים יֵשׁ עֲנוּיֹת
גְּדוּלָה. וְלִכְּנֵן הַמְּלַמֵּד צָרִיף לְהִיּוֹת גַּם אָבָא וְגַם אִמָּא, וּבּוֹדְאֵי זֶה
קָשָׁה, כִּי הַפְּתוֹת מְאֹד מְאֹד קְטַנּוֹת, וּמֵה גַם שִׁישׁ לָנוּ בְּעֵינָה שֶׁל הַבּוֹץ
וְכוּי', אֲבָל אֲנִי מֵאַמֵּין בְּאַמוּנָה אֲמִתִּית, שֶׁקְרוּבָה יִשׁוּעָתָנוּ לְכוּא, וְאִף
שֶׁמִּצַּד הַמּוֹעֵצָה, הוּא שֶׁם לָנוּ רַגְלִים, וְאִינוֹ רוּצָה לְעֹזֵר לָנוּ בְּשׁוּם
דְּבַר, אֲדַרְבֵּה, הוּא מְפָרִיעַ בְּיַחַד עִם הַסַּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ,
עִם כָּל זֹאת אֲנִי רוּצָה יִשׁוּעָה גְּדוּלָה שֶׁתָּבֵא אֵלֵינוּ בְּקָרוֹב. וְלִכְּנֵן רְאֵה
לְחִזּוֹק אֶת הַמְּלַמְּדִים, כִּי אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיִּכְנָס שְׁפַע
גְּדוּל, וְעַל-יְדֵי-זֶה נוֹכַח לְתַת תּוֹסְפוֹת לְכָל הַמְּלַמְּדִים.

מָה אֲמַר לָךְ! הַמְּלַמֵּד ... גֵּרוֹ יְאִיר, נִמְצָא בְּצָרָה גְּדוּלָה, כִּי הוּא
בְּדַחְקוֹת גְּדוּלָה, וְעַל-כֵּן יְכוּלִים לְעֹזֵר לוֹ בְּאִילוֹ תּוֹסְפוֹת, אִף שְׁאֲנִי
יודֵעַ שְׁזֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לְהִתְחַשֵּׁב עִמוֹ.

אוֹדוֹת הַרְעִיוֹן שֶׁלָּךְ לְהוֹסִיף מְמַלָּא מְקוּם, זֶה רְעִיוֹן טוֹב מְאֹד

מָאד, וצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְסִדְרָא אֶת הַתְּלִמוּד-תּוֹרָה וְהִשְׁיבָה, שְׁיִהְיוּ עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב.

גַּא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְשׁוּם דְּבַר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָהּ, וְאִזּוּ תִצְלִיחַ דְּרַבְרָה תְּמִיד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדָּהּ, שְׁתִּצְלִיחַ דְּרַבְרָה, וְתִמְיֵד יִהְיוּ לָהּ רַעֲיוֹנוֹת חֲדָשִׁים אִיף לְהַצְלִיחַ בְּתַלְמוּד תּוֹרָה.

הַמֵּאַחַח לָהּ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תשסז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי־לְסִדְרָא מְשַׁפְּטִים, כ"ב שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְגִבּוֹן קִבְלִיתִי אֶת הַטְּשָׁעִקִים, וּמִמֶּשׁ הַחַיִּיתָ אוֹתִי, אִף מִחַמַּת שְׁלֹא הָיָה לִי אֶת הַכְּתָבָת שְׁלָךְ, עַל-כֵּן זֶה לֹא הָיִיתִי יְכוּל לְכַתֵּב לָךְ, יַעֲזוּר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִתְרַחֵב לָךְ בְּיוֹתֵר, וְתוּכַל לְגַדֵּב עוֹד כְּהִנֵּה וְכַהֲנֵה לְהַפְצֵת מַעֲיָנוֹת הַחֻכְמָה חוֹצָה.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְׂמִיחָה הִיא הַדְּבִקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְכֹל שְׂאָדָם שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה, כֵּן הוּא דְבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְזֶה עֶקֶר מַעֲלַת בְּרַיִשְׂרָאֵל, שְׁזוּכָה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצֻמוֹ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְאִינוּ גִשְׁבֵּר מְשׁוּם דְּבַר, אֲלֵא בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי עַל-יְדֵי שְׂמִיחָה גְּתִרַחֵב הַלֵּב, וְהוּא יְכוּל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוּר לָךְ, שְׁתִּבְשֹׁר לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשִׁמְחוֹת.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחיני.

כא תשסח.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר משפטים, כ"ב שבט ה'תשנ"ד.

שלום רב אל ... תחיה.

מאד מאד רציתי לשמע את הטוב מבית-הספר, ואיך העניינים הולכים.

ראי לחזק את המורות, שיהיו תמיד במצב רוח טוב, פי כשהמורות הן במצב רוח טוב, אזי ממילא התלמידות טובות, פי צריכין להשתדל לראות שיהיה מצב רוח טוב בבית-ספר, ושהבנות תאהבנה את המורות ואת בית-הספר, ותרצינה לבוא בחפץ לב, ואוירה כזו צריכין להכניס בבית-ספר.

אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שבקרוב יהיה לנו מבנה משל עצמנו לבית-הספר שלנו, ולא נצטרך טובות מאחרים, רק צריכין את התפלות של הילדות, שתבקשנה בכל יום להצלחתי, ואז אזכה לגמר את קניית בנין בעבור הבית-ספר שלנו, שאני עכשו במשא ומתן בזה.

נא ונא ראי לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות במצב רוח טוב. וכן היה טוב מאד, שתשמחי ותבדחי את ... שמצבה מאד מאד גרוד, פי היא רצתה ללמד, וכפי הנראה שאין לך לתת לה, ולכן היא מאד שבורה, ולכן טוב מאד לחזק אותה.

אָשֶׁר   כּא תשסט — כּא תשע   בּנחל   קט

הקדוש־ברוך־הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי ברכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כּא תשסט.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר משפטים, כ"ב שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אף ... גרו יאיר.

עכשו קבלתי את הספר "אוצר־החיים", והוא ממש נפלא ונורא מאד, יפי ופאר שאין לתאר ואין לשער בכלל, כל חלקי "אוצר־הקונטרסים" הם ממש נפלאים ונוראים מאד, וזכות הרבים לדורי דורות, פי בעוונותינו הרבים, עובר על כל אחד ואחד בכל יום ויום מה שעובר, ולולי עצות רבנו ז"ל, האדם נשבר לגמרי, ועל־כן אשרי ואשרי מי שנותן יד וכתף לעזר להדפיס את ספרי רבנו ז"ל, וראוי לך לתן תודה והודאה להשם ותברך על כל החסד הנם שעשה עמך הקדוש־ברוך־הוא, שנפל חלקך במזכי הרבים, ובנדאי תראה עוד נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש־ברוך־הוא, ותבשר לי תמיד בשורות משמחות, ותזכה להוציא מן הכח אף הפעל עוד ענגנים נפלאים בהדפסת ספרים חדשים שיש תחת ידי בכתב־יד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כּא תשע.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר משפטים, כ"ב שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה יגיעו וירדפו אף כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברוסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברוסלב", הוזה עליהם

יִשְׂרָאֵל שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, יִשְׁמְרֵם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִכָּל רָע, וַיִּמְשִׁיךְ
עֲלֵיהֶם בְּרָכָה וְהִצְלִיחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם.

אחי ורעי היקרים! ראו להחזיק עצמכם רק ביחד באהבה
גדולה, ורק בזה תלויה כל הצלחתנו ברוחניות ובגשמיות, כי
תכף-ומיד כשנחזיק עצמנו ביחד, לא תוכל לנו שום ברכה שבעולם,
כי אין הסמ"ך-מ"ם שולט על גשמות ישראל, אלא כשיש ביניהם
פרודים ומחלקת, ועל-פן עשו זאת, שיהיה ביניכם רק אהבה,
אחדות ורעות, וזה מאד מאד יקר בעיניו יתברך, כי בזכות קהלה
אחת שמתחזקים עצמם ביחד, הקדוש-ברוך-הוא מקנים את
העולמות, וממשיך את כל ההשפעות לטובה.

העקר ראו למסור נפשכם על חנוף הילדים, אשר אין למעלה
מזה, כי הילדים הם העינים שלנו, וצריכים לשמר עליהם מאד
מאד, ועל-פן חנו גב ותמיכה למלמדים ולמורות של ילדיכם, כי
סוף כל סוף הם המחנכים אותם, ותמיד תזכרו את הכלל: "קל
להיות מבקר מלהיות מחבר", קל יותר לשים בקרת על זולתו
מלעשות בעצמו. אל תשכחו כי הילדים לא קלים כמו שאתם
בעצמכם יודעים, ועל-פן אל תאשימו את המלמדים והמורות בכל
מה שעובר על ילדיכם. אדרבה, אם יש איזו הערה, צריכים לומר
להם בצורה עדינה, ולא לפני הילדים, ואז תצליחו לגדל בנים יראי
ה'.

חזקו ואמצו מאד מאד לשמח אחד את השני, ותשתדלו למצא
אצל כלם רק נקודות טובות, ותדונו את זולתכם לכף זכות, ובזכות
זה ידונו אתכם לכף זכות מן השמים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל על טובתכם כל הימים.

המאחל לכם שבת שלום...

כא תשעא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדוש לסדר משפטים, כ"ג שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך מהילדים.

ראי להחזיק מעמד, ותראי איך שהכל יתהפך לטובה, ואולי באמת פדאי להכניס את ... חזרה אל הרב ... וכך ילמד יותר, אף צריכין לבקש ממנו שלא יתקוטט עם אף אחד, וכן עם הבת הגדולה, לדעתי, בעוד כמה חדשים יכולים לעשות עמה שדוף טוב, ולחתן אותה בעוד חצי שנה.

ראי לחזק את עצמך ביותר לעשות כל מיני פעולות בין נשות אנשי שלומנו, כי כלן אוהבות אותך, וכלן מדברים מהשבח שלך.

אני מאד מאד מצטער, שלא יכלתי לדבר אתכם, כי ממש הייתי בלחץ נורא, אקנה להיות בקרוב עוד פעם ביבנאל, ואז נדבר באריכות עד שפבר אופה לגור שם בקביעות.

נא ונא לא להתבלבל, כי תהלה לאל, כל המנין בבקר הוא רק בזכות בעלך, כי אם לא בעלך לא היה לנו בכלל מנין, ואנחנו זוכרים את זה היטב היטב, וגם הכולל הוא בזכותו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי נרפך תמיד, ותבשרי לי תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כֹּא תִשַׁעב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסִדְרַת מִשְׁפָּטִים, כ"ג שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם כָּסֶף הַפְּדִיּוֹן, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים עַל־יְדֵי פֶלֶא עֲלִיּוֹן.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (חֵי־מוֹתֵר"ן, סִימָן תַּקְל"ט): אִם הָיָה לוֹ אִישׁ כָּשֶׁר לְתַת פְּדִיּוֹן, הָיָה נוֹתֵן לוֹ.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתַּמִּיד בַּעֲשֵׂה רַק טוֹב וְחֹסֵד עִם הַזּוֹלָת.

הַחֲזוֹן־אִישׁ ז"ל אָמַר פַּעַם: מַה זֶה יְהוּדִי? כָּפִי שְׁמִיטִיב עִם הַזּוֹלָת, כֶּף יְהוּדִי יֵשׁ בּוֹ, כִּי בְּאַמַּת יְהוּדִי הוּא חֵלֶק אֱלֹהִים מִמַּעַל, וְעָלְיוֹ לַעֲשׂוֹת רַק טוֹב עִם כָּל אָדָם, וְלִקְבֹּל אֶת כָּלֶם בְּסִבָּר פְּנִיִם יְפוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחַת מִן הַשָּׁמַיִם...

כֹּא תִשַׁעג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסִדְרַת מִשְׁפָּטִים, כ"ג שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם דְּמֵי הַפְּדִיּוֹן, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים, עַל־יְדֵי פֶלֶא עֲלִיּוֹן.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (חֵי־מוֹתֵר"ן, סִימָן תַּקְל"ט): אִם הָיָה לוֹ אִישׁ כָּשֶׁר לְתַת לוֹ פְּדִיּוֹן, הָיָה נוֹתֵן לוֹ כָּל יוֹם פְּדִיּוֹן מִחֻדָּשׁ, כִּי עֲנִיֵן הַפְּדִיּוֹן הוּא דְּבָר גְּדוֹל מְאֹד.

מה אמר לך! רק חזק ואמץ מאד להיות תמיד בשמחה, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך, וזו גדלת בר ישראל, שאינו נשבר משום דבר, רק מתחזק באמונה ברוחה ומזככת בו יתברך, שזה עקר הברכה, אשרי מי שחזק באמונה!

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תשעד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר משפטים, כ"ג שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה, שראוי לך לשמח על זה שאתה שומר שבת, כי כן אמרו חכמינו הקדושים (שבת קיח.): כל המשמר שבת כהלכתה, אפלו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו; זאת אומרת אדם נפל וירד לעמקא דתהומא רבה, עד שעובד עבודה זרה כדור אנוש, שהיו להכעיס נגדו יתברך וכו', עם כל זאת מקבל על עצמו מהיום והלאה אני שומר שבת. הקדוש-ברוך-הוא מוחל לו על כל עוונותיו, ולכן ראה לשמח מאד על נקדת יהדותך, שנבראת מזרע ישראל, ולא עשה אותך גוי כגויי הארצות, ואתה שומר שבת, ובזה ראוי לך לשמח מאד מאד, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יז): צריך להזהר מאד להיות שמח וטוב לב בשבת, כי מעלת וקדשת שבת גדולה ויקרה מאד וכו'. וזכר שצריך לנהג שמחה גדולה בשבת-קדש, ולבלי להראות שום עצבות ודאגה כלל. רק להתענג על השם יתברך, ולהרבות בתענוגי שבת בכל מיני תענוג — הן אכילה ושתיה, הן מלבושים כפי מה שיכול, כי אכילת שבת היא כלה רוחניות, כלה קדש, ועולה למקום אחר לגמרי מאכילת חל. וחכמינו הקדושים אמרו (תנחומא בראשית): ענג שבת כאלף תעניות; בזה שאדם מענג את השבת, זה חשוב למעלה בשמים כאלו התענה

אָלֶף תַּעֲנִיּוֹת; תִּתְאָר לְעֲצֻמָּה, חֲטָאת, עֲוִית וּפְשַׁעַת לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ בְּכָל-כֹּף הַרְבֵּה עֲבֵרוֹת חַמּוּרוֹת, אֲשֶׁר לְפִי דִבְרֵי הָאָרִיז״ל צְרִיכִים לְצוּם עַל כָּל עֲבָרָה וְעֲבָרָה מִסֵּפֶר גְּדוֹל שֶׁל צוּמוֹת וְכוּ' וְכוּ', וּמִי יֵשׁ לוֹ כַח לְצוּם אֶפְלוּ יוֹם אֶחָד, מִכָּל שָׁכֵן אֶלְפֵי אֶלְפִים צוּמוֹת וְכוּ', וּפֶה נוֹתְנִים לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים עֲצָה טוֹבָה קִלְה וּנְעִימָה, רַק לְהִתְעַנֵּג בְּעֵנֵג שַׁבָּת, זֶה כְּבָר חָשׁוּב אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּאֵלוֹ הִתְעַנֶּה אֶלֶף תַּעֲנִיּוֹת. וְהִנֵּה יֵשׁ חֲמָשִׁים וּשְׁתַּיִם שַׁבָּתוֹת בְּשָׁנָה, נִמְצָא, שֶׁבְּשָׁנָה הִתְעַנֶּה חֲמָשִׁים וּשְׁתַּיִם אֶלֶף תַּעֲנִיּוֹת, רַק בְּזֶה שְׂאֵכֵל וְשִׁתָּה וְהִתְעַנֵּג בְּשַׁבָּת, הָאֵם לֹא כְּדָאֵי לְשִׁמְחָה כָּל הַשַּׁבָּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִכּוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ, שְׂיִמְחַל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, וּמָה גַם שֶׁחָשׁוּב כְּאֵלוֹ הִתְעַנֶּה אֶלֶף תַּעֲנִיּוֹת בְּשַׁבָּת אַחַת. וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מָה שְׂבִיכְלִתָּה לְמִסַּר אֶת נַפְשְׁךָ רַק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה בְּשַׁבָּת, וְאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁזֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לָּךְ, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֹרֵב עַל הָאָדָם מְאֹד לְהַפִּילוֹ וּלְהַשְׁלִיכוֹ בְּעֲצָבוֹת וּבְמַרְרֵירוֹת וּבְדַכְּאוֹן וְכוּ', הַעֲקֵר שְׂלֵא יִהְיֶה בְּשִׁמְחָה בְּשַׁבָּת, וְלִכֵּן יַעַל לָךְ, שְׂאֵי אֲפָשֶׁר לְהַגִּיעַ לְשִׁמְחָה, אֲלֵא עַל-יְדֵי מִסִּירוֹת נִפְשׁ מִמֶּשׁ, לְמִסַּר אֶת נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה כָּל הַשַּׁבָּת-קַדְשׁ, וְתִשְׁמַר מְאֹד לֹא לָרִיב עִם אֲשֶׁתְּךָ כָּל הַשַּׁבָּת וְכוּ', תַּעֲצֹר אֶת עֲצֻמָּה כָּל הַשַּׁבָּת לֹא לְהַכְנִס בְּנוֹחִים וְכוּ', שְׂלֵבְסוּף יוֹצֵאת מִזֶּה מַחְלֶקֶת וּמְרִיבוֹת וְכוּ', עַד כַּעַס וּרְצִיחָה, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, וּבְזֶה שְׂתוּכֵל לְעַצֹר אֶת עֲצֻמָּה בְּשַׁבָּת, וּלְשַׁבּוֹת מִכָּל וְכָל בְּמַחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֶׂה, תִּזְכֶּה שְׂיִמְחַל לָךְ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ.

לְדַעֲתִי, אַחַר דְּבוּרִים כְּאֵלוֹ כְּבָר אֵין בְּחִירָה, כִּי מִי הַשּׁוֹטָה שְׂלֵא יִרְצָה לְקַיֵּם אֶת זֶה, כִּי הָרִי בְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן לט), שְׂכַלְנוּ אֵין פְּנִינּוּ יְפוֹת כָּלֵל, וְרֵאוּי לָנוּ לִוְמַר זֹאת בְּבִכְיָה בְּדַמְעוֹת שְׂלִישׁ, לְבִכּוֹת וּלְהַתְגַּעֵגַע לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ — מְתִי נִזְכָּה לָזֶה שְׂיִהְיֶה לָנוּ אֶת הַדַּעַת הָאֵמֶת, שְׂנוּכֵל לְדַעַת וּלְהַפִּיר אֶת הַבוּרָא יִתְבָּרֵךְ שְׂמוֹ מִכָּל דְּבָר מְזֶה הָעוֹלָם בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְהִנֵּה יֵשׁ לָנוּ עֲצָה כָּל-כֹּף קִלְה — רַק לְשִׁמְחָה כָּל הַשַּׁבָּת, וְלִשְׁמַר לֹא לְכַעַס בְּשַׁבָּת, רַק לְנוּחַ וּלְהִתְעַנֵּג בְּזִיו שְׂכִינַת עִזּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְגַם זֶה קָשָׁה לָנוּ, וְלִכֵּן מֵאַחַר שֶׁעָבַר עָלֶיךָ כְּבָר מָה שֶׁעָבַר,

וְחֻטָּאת בְּעוֹנוֹת וְחֻטָּאִים חֲמוּרִים מְאֹד, רָאָה מַה לְּפָנֶיךָ וְכוּ', עַל-כָּל-פָּנִים תִּתְחִיל מִהַשְׁבֵּת הַזֶּה רַק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִרְקַד כָּל הַשְׁבֵּת, וְתִזְמַר זְמִירוֹת בְּשִׁבְתָּ, שְׁזֵה הִיָּה רְצוֹן רַבְּנוּ ו'ל, שְׁבַכְל סְעֵדָה וְסְעֵדָה נִזְמַר אֶת הַזְמִירוֹת, וְכֵן לְהַקְפִיד לְאָכַל אֶת הַשְּׁלֵשׁ סְעֻדוֹת, שְׂאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שְׁבַת קִיח.): כָּל הַמְּקַיִם ג' סְעֻדוֹת בְּשִׁבְתָּ, נִצּוּל מִג' פְּרָעָנוּיֹת: מִחֻבְלוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, וּמִדִּינָה שֶׁל גִּיהֲנוּם, וּמִמְלַחְמַת גּוּג וּמִגּוּג; וּבִזְהָר מִחֻמֵּיר מְאֹד, שֶׁלֹּא תִחְסַר סְעֵדָה אַחַת מִהַשְּׁלֵשׁ סְעֻדוֹת, כִּי מִי שֶׁמְחַסֵּר סְעֵדָה אַחַת, בְּזֵה מֵרָאָה פָּגָם בְּנַפְשׁוֹ. וְלִכֵּן תִּמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ לְטַל יְדִיךָ, וְלְאָכַל אֶת הַשְּׁלֵשׁ סְעֻדוֹת שֶׁל שְׁבַת, וְתִשְׂמַח מְאֹד מְאֹד בְּכָל סְעֵדָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְחַל לָךְ עַל כָּל עוֹנוֹתֶיךָ. אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ, שֶׁתִּכְנִיס אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלּוּ בְּתוֹךְ לְבָבְךָ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ שְׁבַת שְׁלוֹם...

כּא תשעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֹדֵר מְשֻׁפְּטִים, כ"ג שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

הִנֵּה אַחַר שָׁר'... גֵּרוֹ יֵאִיר, אָמַר לִי שֶׁהוּא נוֹסֵעַ אֵלֶיךָ, כְּדֵי לְסַכֵּם עֲנִינִים, אִמְרָתִי לְרוֹץ שְׂוֵרוֹתַיִם אֵלּוּ אֵלֶיךָ. אֲנִי בְּטוֹחַ, שְׂאֵם תִּעֲשֶׂה אִתּוֹ עֶסֶק — תִּצְלִיחוּ שְׂגִיכֵם בְּיַחַד בְּהַצְלָחָה מְפֹלְגַת, וְעַל-כֵּן עֲשֵׂה מַה שֶׁתִּעֲשֶׂה, בְּאִפְּן שְׂנוּכַל לְשׁוּק אֶת "עוֹף בְּרֶסֶל" בְּכָל חֲלָקֵי הָאָרֶץ, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הִרְחֹבוֹת מוּפְצִים בְּטֵרְפוֹת וּנְבִלוֹת, וְזֵה אֲשֶׁר גּוֹרֵם כְּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת לְעַם יִשְׂרָאֵל, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, כִּי תִכְרֶף-וּמִיד כְּשֶׁמְפֻטָּמִים אֶת עֲצָמָם עִם נְבִלוֹת וּטֵרְפוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה קָשָׁה לְקַבֵּל אֶת הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה. וְעַל-כֵּן מַה טוֹב וּמַה נָּעִים אִם זוֹכִים לְזַכּוֹת אֶת גְּשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עִם בְּשָׂר כְּשָׂר. וְלִכֵּן לָךְ עִם הַשׁוֹחֵט

ר' ... גרו זאיר, ותעשו עסק, ועל-ידי-זה תצליחו בהצלחה מפלגת
מאד מאד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח ברךך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תשעו.

בעזרת השם ותברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר משפטים, כ"ג שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו זאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! הכל טעות גמורה, כפי שלומדים תפלה בכח
וכו', הפשטות היא קשירת המחשבה אל הדבור, ועל זה צריכים
כח גדול, פי המחשבה משוטטת בכל מקום בעולם, והדבור מדבר
את תבת התפלה וכו', ובכלל לא חושבים מה אומרים ומתפללים
לפניו ותברך, אזי מה כבר שוות הצעקות והצרחות וכו', העקר
לקשר את המחשבה אל הדבור, שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק
א', סימן עג), שעל-ידי שמקשרים את המחשבה לדבור, מזה נעשה
הפלי שנקרא אני, ורק זה נקרא תפלה בכח, פי צריכים לקשר את
המחשבה אל הדבור בכח גדול לבל יתפרד, ואז יש שלמות
להתפלה.

והנה הרמב"ן פרש מאמרם ז"ל (תענית ב.): עבודה זו תפלה,
שעקר העבודה היא לכבש המחשבה ולהביאה בשעבוד הפונה,
הינו כמו שאמרנו, שהעקר בתפלה לקשר את המחשבה אל הדבור
ויכון אל מה שאומר, ואז דיקא תפלתו תשמע ותתקבל בשמים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תשעז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֹדֵר מְשֻׁפְּטִים, כ"ג שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי דִבַּרְתִּי אִתְּךָ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה, כְּתִבְתִּי לְךָ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה מִכְתָּבִים, הִסְבַּרְתִּי לְךָ אֵיךְ הַחַיִּים וְאֵיךְ שְׁאֲדָם צָרִיךְ לְהוֹרִיד אֶת הָרֹאשׁ, אִם הוּא רוֹצֵה לְהַצְלִיחַ בְּחַיֵּי הַנְּשׂוּאִין שְׁלוֹ, כֶּף בְּרָא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַבְּרִיאָה, אָדָם שְׂרוּצָה לְהַצְלִיחַ מִכְרַח לְהִיּוֹת וּתְרֵן, אַחֲרַת הוּא יִסְבֵּל. כְּתוּב (בְּרֵאשִׁית כה, יד): "וּמִשְׁמַע וְדוּמָה וּמִשָּׂא", אָמַר עַל זֶה הַחֵיד"א זי"ע צָרִיכִים לְשִׁמְעַ וְלִסְבֵּל וְלִשְׁתַּק, וְלִכְּן עַד שְׁלֹא תִכְנִים אֶת זֶה בְּרֹאשׁ, אֶתְּהָ בְּכַעֲבָה רְצִינִית, הַתְּגַרְשָׁתָּ כְּבָר פְּעַמִּים, מָה אֶתְּהָ רוֹצֵה לְהַתְּגַרֵּשׁ עֲכָשׁוּ בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית? ! יֵשׁ לְךָ יְלָדִים נִפְלְאִים, אֶתְּהָ הוֹרֵס אֶת הַיְלָדִים בְּמוֹ יָדֶיךָ, הֵם מִפְּחָדִים בְּפַחַד מוֹת, אִם לֹא הָיוּ לְךָ יְלָדִים, אֲנִי הָיִיתִי מוֹרֵז אֶתְּכֶם לְהַתְּגַרֵּשׁ, כִּי אֶתְּהָ טְפוּס מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, אָדָם שְׁפָגַם בְּבְרִית הוּא כְּעַסֵּן גְּדוֹל, כֶּף אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רמט), שְׁמִי שְׁפוּגָם בְּפָגַם-הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא תְּמִיד בְּכַעַס; וְלִכְּן כְּמָה שְׁאֲנִי לֹא אֲדַבֵּר אִתְּךָ, שְׁאֲסוּר לְהִיּוֹת בְּכַעַס וּבְכַרְט עַל הָאִשָּׁה, וְאֶתְּהָ לֹא שׁוֹמֵעַ אוֹתִי, וְאֵינְךָ לוֹמֵד אֶת זֶה בְּטוֹב, תִּלְמַד אֶת זֶה עַל הַבְּשׂוּר שְׁלֶךְ בְּרַע, אֲנִי רוֹצֵה רַק אֶת הַטוֹב שְׁלֶךְ, אֵינְ לִי שׁוּם אֵינְטֵרֵס, וְהֵאֱמַת עֲדָה לְעַצְמָהּ, אֲנִי צָרִיךְ לְהַגִּיד לְךָ אֶת הָאֱמַת כְּמוֹת שְׁהִיא, לֹא לְהַטְעוֹת אוֹתְךָ, אוֹי וְאֲבוֹי לִי אִם אֲנִי הָיִיתִי מְטַעֵה אֶת הַבְּרִיּוֹת.

לְקַחַת לְךָ אֶת הַכְּסָף זֶה רְשַׁעוֹת גְּדוֹלָה, זֶה הַכְּסָף שְׁלָהּ, לֹא הֵיְתָה לְךָ שׁוּם רְשׁוֹת לְקַחַת מִמֶּנָּה כְּסָף, בְּכַרְט כְּסָף שְׁקִבְלָה מִהַהוֹרִים שְׁלָהּ, הִיא צָרִיכָה לְקַנּוֹת אֲכָל לְיְלָדִים, וְלֹא נוֹתְנִים לְהָ לְקַנּוֹת אֲכָל, כִּי אֵינְ לְהָ כְּסָף, זֶה אֶתְּהָ לֹא לִוְקַח בְּחֻשְׁבוֹן, הַנְּשִׁים עוֹשׂוֹת מִמֶּנָּה צְחוּק, זֶה אֶתְּהָ לֹא לִוְקַח בְּחֻשְׁבוֹן, לֹא חֹסֵר אֲנָשִׁים

רשעים שדוקרים אותה — "אה, אין לך שלום-בית" וכדומה, ואל תשכח שהיא עשרים וארבע שעות עם בן חולה, שאתה רב הזמן לא נמצא, וכשאתה כבר כן נמצא, אתה פשוט מוציא לה את הנשמה על לא דבר.

הלא דברנו שתהיה כמה שעות בבית-המדרש ללמד, אין עוד דבר יותר טוב מזה — מלקבץ לעצמו עתים לתורה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכה ואגדה, סוף כל סוף יגיע היום והשעה והרגע שנצטרך לעזוב את זה העולם, לא יועיל שום דבר.

למה יש עלי מתנגדים? פי במקום אחר אין להם התחייבות, אף אחד לא דורש מהם מה שאני דורש וכו', אני לא דורש מעצמי, אני רק אומר מה שרובנו ו"ל אומר. רבנו ו"ל נתן לנו את הסדר דרך הלמוד, רבנו ו"ל רצה שאנחנו נעבר כל שנה את כל התנ"ך, כל ששה סדרי משנה, כל הש"ס: בבלי, ירושלמי, תוספתא, כל ספרי הפוסקים, כל ספרי המדרשים, כל ספרי הזיהר והתקונים וכו' וכו', אז מי מקים את זה? ובאיזה מקום מדברים מזה? ! בשביל זה יש עלי התנגדות, פי אני כן תובע, אני יודע שרבנו ו"ל אמר (תיי-מחבר"ן, סימן שנח), שעם כל שיחה שלו יכולים להיות איש פשר כמו שאני יודע מה זה איש פשר, וכשאני התקרבותי, לקחתי בתמימות ופשיטות כל שיחה של רבנו ו"ל, והלכתי עם זה עד הסוף, ואת זה אני תובע מפל בן אדם שנכנס אצלי.

אצלי זה לא הפקר, אם אתה נקרא על שם רבנו ו"ל, צריכים ללכת עד הסוף במסירות נפש הכי גדולה, זה קשה, הרבה דברים זה קשה, אבל אם אנחנו נקראים על שם רבנו ו"ל, צריכים לציית את רבנו ו"ל.

והנה רבנו ו"ל אומר (שיחות-הר"ן, סימן רסג), שהסמ"ך-מ"ם תופס את האברכים, שיהיה נעשה פרוד ביניהם, כדי להכשיל אותם בחטאים. ואמר רבנו ו"ל (שיחות-הר"ן, סימן רסד), שאצריכים לכבד וליקר את האשה, כמה היא סובלת: צער עבור, צער לידה, צער גדול, ובפרט אצלי, שיש לך בן חולה, ואשתך מטפלת בו עשרים

וְאַרְבַּע שָׁעוֹת, לָמָּה לֹא תִרְחַם עָלֶיךָ?! לָמָּה אַתָּה מוֹצִיא לָּהּ אֶת הַנְּשֻׁמָּה!?

אֲנִי כְּבוֹד צְרוּד מִלְדַּבֵּר אֶתְּךָ, תִּרְחַם עַל אֲשֶׁתְּךָ, תִּבְקֹשׁ מִמֶּנָּה סְלִיחָה, אַחֲרֵת הִיא תִּלְךָ לְמִשְׁטָרָה וְהִיא צוֹדֶקֶת, וְאֵל תִּחְשָׁב שֶׁהַמִּשְׁטָרָה הֵם מִפְקָרִים, כִּי קָרוּ הַמוֹן מְקָרִים, שֶׁהַבַּעַל הִיָּה אֲכֹזֵר וְרִצַּח אֶת אֲשֶׁתּוֹ, הַיּוֹם זֶה מְאֹד רְגִישׁ, וְלִכֵּן זֶה לֹא כָּל-כֶּף פְּשׁוּט, אַתָּה מוֹצִיא לָּהּ אֶת הַנְּשֻׁמָּה, עַד שֶׁאֵין לָּהּ אֲוִיר לְנִשְׁימָה, פְּשׁוּטוֹ כַּמִּשְׁמָעוֹ.

תִּרְחַם עַל הַיְלָדִים שְׁלֶךְ, הֵם יִהְיוּ בַּעֲלֵי מוּמִין בְּנַפְשָׁם, אִם הֵם עוֹד לֹא עֲכָשׁוּ בַּעֲלֵי מוּמִין, אַתָּה לֹא שָׁם לֵב אֵיךְ הֵם מִפְּחָדִים, הֵם כּוֹתְבִים לִי מִכְּתָבִים.

אֵיךְ אָבָא יָכוֹל לְהַסִּית יְלָדִים נֶגֶד אִמָּא? הֲרֵי כְּתוּב (דְּבָרִים ה, טז): "כִּבְדוּ אֶת אֲבִיךָ וְאֶת אִמְךָ", הַבַּעַל צָרִיךְ לַעְזוֹר לְאִשָּׁה, וְהָאִשָּׁה צָרִיכָה לַעְזוֹר לַבַּעַל, וּשְׁנֵיהֶם צָרִיכִים לַעְזוֹר אֶחָד לְהַשְׁנִי, וְאוֹי וְאוֹי לְהוֹרִים שְׁמִסִּיתִים אֶת הַיְלָדִים שְׁלֵהֶם אֶחָד נֶגֶד הַשְׁנִי, זֶה לֹא מוֹסְרִי, וְזֶה דְּבַר אֲכֹזְרִי מְאֹד.

אֲנִי אֵין לִי שׁוֹם פְּוִנָּה, רַק שִׁיחָיָה שְׁלוֹם-בֵּית אֲצֻלְכֶם, וְתַהֲיָה אֲהַבָּה בֵּינֵיכֶם, אֲבָל זֶה לֹא יָכוֹל לְקָרוֹת, אֲלֹא אִם אַתָּה תוֹרִיד אֶת הָרֹאשׁ, וְזֶהוּ זֶה! כֶּף הַחַיִּים, הַבַּעַל צָרִיךְ לְהוֹרִיד אֶת הָרֹאשׁ, וְאִם הוּא לֹא רוֹצֵה, אִזּוֹ יִהְיֶה פְּצוּץ, יֵשׁ פְּתִגָּם עֲמָמִי: "תַּהֲיָה חֶכֶם וְלֹא צוֹדֶק", אֵין מַה לַּעֲשׂוֹת, הָאִשָּׁה צָרִיכָה לְהִיּוֹת צוֹדֶקֶת, וְאִם אָדָם רוֹצֵה לְלָקֵחַ עִם הַצֹּדֶק, יִמְצָא אֶת עֲצָמוֹ בְּבֵית-דִּין וּבְגֵרוּשִׁין, זֶה צֶעַר לְדַבֵּר דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, אוֹ לְכַתֵּב דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, אֲבָל זֶה מְצִיאוֹת, אִשָּׁה, אוֹמְרִים חֶכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ אֲגוּדָה): בְּאֵה מִהֲעֵצָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ב, כג): "עֲצָם מִעֲצָמִי", הַגִּבּוֹר בָּא מִבֶּשֶׁר, מַה הַהֲפָרֵשׁ בֵּין עֵצָם לְבֶשֶׁר? בֶּשֶׁר יָכוֹל לְהַקְמִט, עֵצָם נִשְׁאַרְת עֵצָם, כְּמוֹ אֲבֵן שֶׁאֵין יְכוּלִים לְהַזִּיזָהּ, כֶּף אִשָּׁה זֶה הַטָּבַע שְׁלֵהָ, הִיא עֲקֻשְׁנִית וְלֹא זֶה כְּלוּם, זֶה מְצִיאוֹת, וְאִם הַבַּעַל מְקַבֵּל אֶת זֶה, אִזּוֹ הוּא הִכִּי מְאֹשֶׁר, הוּא יוֹדֵעַ אֵיךְ לְשַׁחֵק וְכוּ', הַעֲקֹר שִׁיחָיָה שְׁלוֹם בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וּבְכִפְרֻט

כְּשֵׁי יְלָדִים, וּבְפָרְטֵי פְרֻטִיּוֹת שְׁאֵתָה הַתְּגַרְשֶׁת כָּבֵד פְּעָמִים, כְּתַבְתִּי לָךְ כָּבֵד הַמּוֹן מִכְתָּבִים מְזֵה, דִּבְרַתִּי אֶתְךָ פָּנִים אֶל פָּנִים הַמּוֹן פְּעָמִים, וְיֹתֵר מְזֵה אֵין אָנִי יְכוֹל, אָנִי מְאֹד מִבְקֵשׁ אוֹתְךָ הַפְּעַם הַאֲחֵרֹנָה — לָךְ תִּבְקֵשׁ מִמֶּנָּה סְלִיחָה, וְנִגְמַר הַסְּפוּר, וְהַשְׂכִּינָה תִהְיֶה בְּתוֹךְ הַבַּיִת שְׁלֹךְ, כִּי בְּמִקּוֹם שֵׁשׁ שָׁלוֹם, שָׁמָּה יֵשׁ הַשְׂכִּינָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תשעה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים, כ"ג שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַעֲקֵר אֶתָּה צָרִיךְ לְהַחְדִּיר בְּבַחוּרִים, שֵׁשׁ אֱלֻקִּים חַיִּים וּמְלָךְ עוֹלָם, זֶה צָרִיכִים לְהַחְדִּיר בְּתוֹךְ הָרֹאשׁ וְהַמַּח, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים ד, ט): "וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשְּׁבוֹת אֵל לְבָבְךָ, כִּי הִנְיָ"ה הוּא הָאֱלֻקִּים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד", זֶה צָרִיךְ כָּל בַּחוּר לְהַכְנִיס בְּרֹאשׁ וּבִדְעַת שָׁלוֹ, וְאִם כָּל בַּחוּר תָּמִיד יַחֲשֹׁב שֵׁשׁ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׁמִסְתַּכֵּל עָלָיו, כָּל הַחַיִּים שָׁלוֹ? הֵיוּ חַיִּים אַחֲרֵים לְגַמְרִי, וְגַם אֶתָּה צָרִיךְ לְהַחְדִּיר בֵּהֶם הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת, כִּי מִשְׁנָה מְטַהֶרֶת אֶת הַנְּשָׁמָה, וְכֹכֵל שְׁלוֹמֵדִים יוֹתֵר פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, זֶה מְזַכֵּךְ אֶת הַנְּשָׁמָה, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הָרֹאשׁ יִשִּׁיבָה וְהַמְּלַמֵּד שֶׁיְכוֹל לְהַחְדִּיר בְּהַתְּלַמִּידִים שָׁלוֹ שֶׁיִּגְרְסוּ הַמּוֹן מִשְׁנִיּוֹת, אִי אֶפְשֶׁר לְהַסְבִּיר מַה זֶה גֵּרְסָא בְּמִשְׁנִיּוֹת, כִּי הַבַּיִת יוֹסֵף זְכָה לְמַגִּיד מִהַשָּׁמַיִם רַק בְּזִכּוֹת שְׁהַתְּמִיד מְאֹד בְּלִמּוּד מִשְׁנִיּוֹת, וְהִנְיָ יְכוֹל לְלַמֵּד בְּפַעַם אַחַת אַרְבָּעִים חֲמֵשִׁים פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, וְלִכֵּן זֹו צָרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל הַעֲבוּדָה שְׁלֹךְ, לְהַחְדִּיר בְּהַבַּחוּרִים לְגֵרֵס הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת, אֲבָל עַל־כָּל־פָּנִים ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, שְׁזֵה תִקּוֹן לְהַנְּשָׁמָה. רַבְּנּוּ ו"ל גַּתָּן תִּקּוֹן לְכַמָּה

אָשֶׁר   כּא תשעט   בּנחל   קכא

מאנשי שלומנו בתוכם מוהרנ"ת ז"ל, שילמדו בכל יום ח"י פּרקים משניות, וכתוב (שיחות ה"ז, סימן קפה): לומר ח"י פּרקים משניות, לא כתוב 'ללמד' אלא 'לומר', ולכן תחדיר בהם את זאת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תשעט.

בעזרת השם ותפריך, יום ששי ערכי-שבת-קדש לסדר משפטים, כ"ג שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין ששאלת בהבדלה וכו', נוהגים על-פי הזהר והאריז"ל להסתפל רק על יד זמן ורק על האצבעות, ואסור להסתפל בכף היד (עין זהר וינקהל ר"ח).

העקר תזכור מה זה הבדלה? ומה אומרים בהבדלה? המבדיל בין קדש לחל, בין ישראל לעמים וכו', שבצה ראוני לנו לשמח מאד, שתהלה לאל, לא עשני גוי כגויי הארצות, כי כמו שיש הבדל בין קדש לחל, כמו-כן יש הבדל בין ישראל לגוי, ולכן הזהירנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י"ו) להתחזק עם זה שזכה 'שלא עשני גוי', ששמחה זו עולה על כל השמחות, ולכן אין זו עצה להשבר כל-כך מפל דבר קטן וכו', אדרבה, ראה להתחזק מעמד, ושום דבר שלא ישבר אותך, ולזה תזכה על-ידי רבוי תפלה, שתרגיל עצמך רק לדבר עמו ותפריך תמיד, שזה נקרא בלשון רבנו ז"ל 'התבודדות'.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

כא תשפ.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר משפטים, כ"ג שבט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

שְׁמֹר מְאֹד לֹא לְהַמְשִׁיךְ אַחֵר הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּפֹאוֹן וְכוּ', כִּי דָבָר זֶה סֵם הַמְּנוֹת לְהַנְשָׁמָה, וְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם לְהַפִּיל אֶת הָאָדָם בְּכֹל מִינֵי מְרִירוֹת וְדְכָאוֹנוֹת וְכוּ', וְעַל זֶה הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל יוֹתֵר מִהַפֵּל.

וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה בְּכֹל יוֹם וּבְכֹל שְׁעָה וּבְכֹל רִגַע הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְתִשְׁפַח לְגַמְרֵי אֶת הָעֶבֶר שְׁלֶךְ, וְכֹךְ תּוּכַל לְהִתְקַדֵּם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כא תשפא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר משפטים, כ"ג שבט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּגְדֹל שְׂמֻחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְסוּף הַשְּׁבוּעָה הַזֶּה אֲשַׁלַּח לְךָ כֶּסֶף עַל הַחוּב שְׁאֵנִי חַיֵּב לְךָ בְּשִׁבִיל הַבְּשָׂר, שְׂאֵתָה מְחַלֵּק לְעַנְיֵי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיֹתֵר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִרְאֶה שְׁבָקְרוּב מְאֹד מְאֹד תּוּכַל לְהַכְּנִיס לְדִירָה שְׁלֶךְ.

אָשׁר   כּא תּשׁפּבּ — כּא תּשׁפּג   בּנַחַל   קכּג

פּה תּקבּל מְכַתֵּב רְצוּף, שְׁתַּמְסַר אֶת זֶה לְ... כּי לְדַעַתִּי, כְּדָאֵי
לָךְ לָלֶכֶת אִתּוֹ בְּעֶסֶק וְתַצְלִיחוּ בְהַצְלָחָה מְפֹלְגַת מְאֹד מְאֹד.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמְךָ, כּי סוּף כָּל סוּף יִתְהַפֵּף הַכּל
לְטוֹבָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תּשׁפּבּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר מְשֻׁפָּטִים, כ"ג שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְלִיתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ, אֶקְנֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּלְדִּי
בְּנִקְל, וּתְבַשְׂרֵי לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת. תְּרַגְּלִי אֶת עֲצָמְךָ לומר שְׁמוֹת
הַצְּדִיקִים, וְאִז תִּרְאֵי יְשׁוּעוֹת נְפִלְאוֹת שִׁיעֶשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא. בְּעֵנֶיךָ זְרִיקַת זְרוּז, זֶה עוֹשִׂים רַק כְּשֵׂאִין כְּבָר שׁוֹם בְּרַכָּה,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שֶׁהַכּל יַעֲבֹר בְּקַלּוֹת, וּתְבַשְׂרֵי לִי בְּשׁוּרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת מְאֹד מְאֹד.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תּשׁפּג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר מְשֻׁפָּטִים, כ"ד שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל .. גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלִיתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ, בְּנִדְאֵי אֲנִי מְצַטְעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה
בְּעֵנֶיךָ הַחֲצָפָה שֶׁל בְּנֶךָ, וְאֲנִי יוֹדֵעַ מַה זֶה וְכוּ', כּי אֶצְלָנוּ הִיָּתָה בְּעֵינָה
כּזוּ, וְזוּ בְּעֵינָה רְצִינִית, אִם יֵלֵד הוּא בְּחֲצָפָה, הוּא אֵינּוּ מִמְשַׁמֵּעַ,

וְאֶקְוֶה עוֹד לְדַבֵּר עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, כִּי מְאֹד מְאֹד נִכְמְרוּ רַחֲמֵי עַל ...
 וְעַל ... שְׂמֵחַתְחַנְּנִים אֵלַי שְׂאֵקָה אוֹתָם אֵלַי לְאַרְצוֹת-הַבְּרִית, וְאוֹלֵי
 כְּבֹר אֵקַח אֶת כָּלֶם רַק מִגִּיל בְּרִי-מִצְוָה וְלִמְעַלָּהּ. וְלִכְן טוֹב לוֹמַר לְ...
 כִּי עִם חֲצֹפָה הוּא לֹא יוּכַל בְּשׁוּם פְּנִים לְהִגִּיעַ לְשׁוּם מְקוֹם וְכוּ'
 (הַעֲקֹר רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, זֶה יַעֲבֹר, הוּא עֲכָשׁוּ בְּגִיל קִשָּׁה וְכוּ'), אוֹדוֹת
 הַעֲנִיָּן שֶׁל הַמַּכְבִּי אֵשׁ ... אָמַר לִי שְׁזֵה חַק, וְצָרִיף לְהִיּוֹת בְּאוֹתוֹ
 מְקוֹם שְׂאֵמְרוּ הַפְּקָחִים, וּבְזֵה אֵי אֶפְשֶׁר לְשַׁחַק, כִּי הַסֵּמ"ף-מ"ם,
 יִמַּח שְׁמוֹ, מְסַר אוֹתָנוּ, וְהֵם בָּאִים לְבַדֵּק, וְהִצְרַכְתִּי לְלוֹוֹת 3300
 ש"ח בְּעֶבֶר הַתְּקַנְתָּם.

בְּעֲנֵן מִלֵּה, לֹא כְּדַאי לְהִתְלַמֵּד עַל הַבֵּן שְׁלוֹ, חַס וְשְׁלוֹם, יְכוּל
 לְהִזִּיק לוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, יוֹתֵר טוֹב שְׂתַשְׂאֵר בְּסוֹפְרוֹת.

הָאֵם ... מִתְכוּוֹן לְחֹזֵר? כִּי אִם לֹא, עַל-כָּל-פְּנִים חֶלֶק א' שֶׁל
 הַטּוֹר שִׁישְׁלַחוּ עִם ... אִם לֹא חוֹזֵר, נָא לְכַתֵּב מְתִי ... חוֹזֵר.

הַמְצָפָה לְתַשׁוּבָה מֵהִירָה...

כא תשפד.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קַדְשׁ לְסֹדֵר מְשֻׁפְטִים, כ"ד שְׁבֻט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל .. גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! שְׂמֵחַתִּי וְרַקְדַּתִּי לְכְבוֹד הַבְּשׁוּרָה מְשֻׁמַּחַת, שְׁכָבֵר
 נִגְמָרָה הַדְּפַסֶּת סֹפֵר "לְקוֹטֵי-מוֹהַר"ן, וְאַתָּה וְחַבְרִיף לְקַחְתָּם כְּבֹר
 הַיֵּשֶׁר מִבֵּית-הַדְּפּוֹס כַּמּוֹת גְּדוּלָה לְהַפִּיצֵם, לְפָנַי שְׂאֵפְלוּ רְאִיתִי אֶת
 זֶה בְּעֲצָמֵי מְדַפָּס.

אֲשֶׁרִיכֶם וְאֲשֶׁרִי חֶלְקְכֶם! יְדוּעַ אֲשֶׁר שְׂאֵלוֹ אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ פַּעַם
 אֶת רַבִּי נִפְתָּלִי מְנַעַמְרוֹב זי"ע אֶת תְּלִמִיד רַבְּנוּ ז"ל, שִׁיאֵמַר מִשְׁהוּ
 מֵהַסֵּפֶר "מִגְלַת סֵתָרִים" וְכוּ', עָנָה וְאָמַר: דְּבַר אֶחָד אֲנִי יְכוּל לוֹמַר

אָשֶׁר   כּא תשפה   בְּנַחַל   קכה

לְכֶם בְּשֵׁם רַבֵּנוּ ו'ל': "בְּשֵׁהֶעוֹלָם יִקְבְּלוּ אֶת סִפְרֵי, יְכוּלִים כָּבֹר
לְהַכִּין עֲצָמָנוּ עַל בִּיאַת מְשִׁיחַ", "וְוַעַן דֵּי וְוַעֲלֵט וְוַעֲט אָן גַּעֲמַעַן
מִיִּין סִפֵּר, קַעַן מַעַן זִיף שׁוִין רַעֲכֵטִין אוִיף מְשִׁיחַ'ן".

בְּשִׁבִיל זֶה רָאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, שְׁזַכִּיתָ עוֹד פַּעַם
לְהַדְפִּיס אֶת הַ"לְקוּיטִי-מוֹהֵר'ן" בְּמַהְדוּרָה פֶּל-כָּף יָפָה, שְׁנֵה קְרוֹב
הַגָּאָלָה.

הַעֲקָר שְׁגַם אָנַחְנוּ נַתְחִיל לְלַמֵּד מִחֲדָשׁ אֶת סִפְרוֹ הַקְדוּשׁ
וְהַנּוֹרָא "לְקוּיטִי-מוֹהֵר'ן", עַד שְׁיִהְיֶה שְׁגוּר עַל פִּינוּ, אֲשֶׁר רַק זֶה
נִקְרָא הַתְּקַרְבוֹת אֶל הַצְּדִיק, כִּי (לְקוּיטִי-מוֹהֵר'ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב): פְּנִינֵי,
שְׁכָלוּ וְנִשְׁמַתוּ גַּמְצָאִים בְּתוֹף הַסִּפֵּר; וְלָכֵן כָּכָל שְׁהָאָדָם מִתְמַיֵּד
בְּסִפְרוֹ הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּיטִי-מוֹהֵר'ן", כְּמוֹ-כֵן הוּא מְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ
ו'ל'.

דַּע לָךְ, שְׁעַכְשָׁו אֵין זְמַן וַעַת לְהַכְנִס בּוֹפוּחִים עִם כְּפֵה טְפָשִׁים
וְכוֹ' וְכוֹ', עֲלִינוּ רַק לַעֲסֹק בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֻקָּה חוּצָה, כְּדֵי לְקַרֵּב
אֶת הַגָּאָלָה.

הַדוּרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

כּא תשפה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצָאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסִדֵּר מְשֻׁפָּטִים, כ"ד שְׁבֵט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

תַּעֲשֶׂה חֶסֶד עִם אֲשֶׁתְּךָ וְכוֹ', וְתִרְאֶה לְדַבֵּר עִמָּהּ וְכוֹ', כִּי הָרִי
הָאָדָם רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת חֶסֶד, וְעוֹשֶׂה חֶסֶד, לְמָה שְׁלֹא יִתְחִיל עִם
אֲשֶׁתּוֹ?! הִיא מִתְלוֹנְנֶת שְׁאֵתָה בְּבִיתְךָ כְּמוֹ אֵלֶם מִמֶּשׁ, בְּשַׁעֲה
שְׁבַחוּץ אֵתָה מְדַבֵּר וּמְפַטֵּט עִם כָּל מִינֵי אַבְרָכִים וְכוֹ' וְכוֹ'.

וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, מִיֵּלָא אִם הֵייתָ בַּעַל מְדַרְגָּה, שְׁלֹא מְדַבֵּר

עם אף אחד, ואתה שותק וכו', אזי אני יכול להבין, אף שמוהרנ"ת ז"ל אמר לאחד מאנשי שלומנו, שרצה להיות שותק: "רבנו ז"ל לא אחז מזה, אלא צריכים לדעת איך לדבר ומה לדבר", אבל אצלך זה ענין אחר לגמרי, סוף כל סוף אתה מדבר ומפטפט כל העולה על רוחך עם כל אחד וכו', וכשאתה בא אל ביתך, אתה לא מדבר אתה כלל, והיא מרגישה גלמודה וכו', התחנתה עם ארבעה קירות וכו', [כלשונה], ולדעתי היא צודקת. ולכן תעשה חסד עמה, ותראה להתחיל לדבר עמה, וכן להוציאה מהבית ולטייל וכו'.

דע לך, שרבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סח), שצדיק צריך להיות למעלה ולמטה, הינו מצד אחד דבוק בו יתברך, ומצד שני שיוכל להוריד עצמו אל אשתו וכו' ואל בני-אדם, להחדיר בהם יראת שמים ואמונה, ואין זה כלל מדרגה להיות סגור בד' אמותיו, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'): כמו שמצונה להוליד ילדים בגשמיות, כמו-כן יש מצונה להוליד נפשות ברוחניות, להחדיר בהם אמונה בו יתברך, וזו התכלית של הבריאה, לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו יתברך לכלם, אשר היא התכלית האמתית, שרק בשביל זה נברא, כדי שיוכל לגלות לכלם את אמתת מציאותו יתברך לכל באי עולם.

והנה אחרי כל-כף הרבה שנים של רוקות שהיית לבד, ובקשפת בכל יום ממנו יתברך, שיתן לך את בת זוגך, ותהלה לאל, נתקיים אצלך (משלי יח, כב): "מצא אשה מצא טוב", ובשביל שטיות אתה לא מדבר עמה וכו', שהכל הכל ורעות-רוח וכו', אין בזה שום עבודה, אדרבה, תפסיק לדבר שטיות עם חברים וכו', ויהיה לך יותר מצונה שתדבר עם אשתך, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שהכל יבוא על נכון.

הדורש שלומך באהבה רבה...

כּא תשפּו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קִדְשׁ לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ד שְׁבֻט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנֶכֶן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חֲזוּק וְאַמֵץ לְהַדְבִּיק מִחַ מַחְשַׁבְתְּךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא תִהְיֶה לְךָ שׁוּם מַחְשָׁבָה אַחֲרָת, רַק לְחֹשֶׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאַז תִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְכֹל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, כִּי הָעֵקֶר אֲצֵל רַבְּנוּ ו"ל הִיָּה הַמַּחְשָׁבָה, וְהַזְהָרָנוּ מְאֹד מְאֹד לְשֹׁמֵר מִהֲרֵהוּר רַע וְכוּ', שְׁנֵה עוֹקֵר אֶת הַנְּשִׂמָה מִשְׂרָשָׁה.

רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּי־מִוִּהְר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כּא): בְּמָקוֹם שְׂאָדָם חוֹשֵׁב שֵׁם כָּל הָאָדָם; וְלֶכֶן רַק חֹשֶׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְתִהְיֶה אֲצֵלוֹ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

כּא תשפּז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קִדְשׁ לְסֵדֶר מְשֻׁפְּטִים, כ"ד שְׁבֻט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

רְאֵה לְהַתְאָזֵר בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוּת, כִּי אֵין עוֹד דְּבָר כָּל-כָּף טוֹב כְּמוֹ מִי שֵׁיֵשׁ לוֹ סְבָלָנוּת, יֵשׁ לוֹ עֲצָבִים שֶׁל בְּרוֹזל, וְשׁוּם דְּבָר אֵינוֹ יְכוּל לְהַזִּיז אוֹתוֹ מִדַּעְתּוֹ.

נָא וְנָא תִּכְנִיס בְּדַעְתְּךָ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְכֹל מַחְשָׁבָה שְׂאָדָם רַק חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, זוֹהִי הַצְּלָחָה נִצְחִית, וּמְקַיֵּם מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְכוּ תִדְבֹּק" (דְּבָרִים י, כב), וְזֶה לֹא לוֹקֵם הַרְבֵּה, רַק תִּכְנִיס בְּדַעְתְּךָ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִצְיֵר בְּדַעְתְּךָ אִיךָ שֶׁהַכֹּל לְכֹל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּמְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאַתָּה נִמְצָא בְּתוֹךְ

הָאוֹר, וּבְמַחְשָׁבוֹת אֵלֹהֵי תְהִיָּה נִכְלָל בּוֹ יִתְבַּרְךָ לְגַמְרֵי, וְאִזּוֹ תִרְאֶה שְׁכַל חַיִּיךָ יִשְׁתַּנּוּ לְגַמְרֵי, וּבְאַמַּת אִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תְּנַחוּמָא גִשָׁא): מִיּוֹם שֶׁבָרָא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹלָמוֹ, נִתְאַוָּה שְׂיִהְיֶה לוֹ דִּירָה בְּתַחְתּוֹנִים, וּבְזֶה שְׁאָדָם מִתְחַבֵּא בְּתוֹךְ אוֹרוֹ יִתְבַּרְךָ, הוּא מְשַׁרְה שְׂכִינְתּוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְזוֹ הַמְּדַרְגָּה הַכִּי עֲלִיוְנָה לְרֵאוֹת אֱלֹקוֹת מְכַל דְּבַר, דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר. וּבְאַמַּת מִי שְׁמַדְבִּיק אֶת מַח מִחְשָׁבְתּוֹ בּוֹ יִתְבַּרְךָ, אִזּוֹ הוּא יָכוֹל לְלַמֵּד מְכַל דְּבַר רְזִין וְסִתְרֵי גִסְתָּרוֹת, וְהוּא שׁוֹמֵעַ כְּרוֹזִין דְּלַעֲלֵא, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

הַעֲקָר שְׁמַר מַכְעַס וּמְדַבְרִים בְּטִלִּים, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר הָעוֹקָר כְּלַכְּף אֶת הָאָדָם מְאֱלֹקוֹת כְּמוֹ הַכְעַס וְהַדְּבָרִים בְּטִלִּים, שְׁזַה פְּגָם וְ"ה מ"ה וּב"ן, הֵינּוּ שְׁמִפְרִיד עֲצָמוֹ מְאֵלִיפּוֹ שֶׁל עוֹלָם.

מָה אָמַר לָךְ! רְאֵה לְהַתְמִיד בְּיֹתֵר בְּשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, לְהַתְּבוּדָד עֲצָמָךְ עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר אֵין עֲרַף לְעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּה. וְרַבְּנוּ ו'ל גְּלָה לָנוּ (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ק'), שְׁכַל הַצְּדִיקִים לֹא הִגִּיעוּ אֶל מְדַרְגָּתָם, כִּי אִם עַל-יְדֵי שִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, שְׁדַבֵּר זֶה מְגַקָּה אֶת הַמַּחֲזִין לְגַמְרֵי, וּמְדַבִּיקוֹ בּוֹ יִתְבַּרְךָ.

הַעֲקָר תִּגְרָס הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת כְּסִדְרָן, שְׁזַה מְזַכֵּךְ אֶת הַנְּשֻׁמָּה, מְשֻׁנָּה אוֹתִיּוֹת נְשֻׁמָּה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוֹ מְטַעֵה עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

כא תשפח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קַדְשׁ לְסִדְר מְשֻׁפְטִים, כ"ד שְׁכַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי מִכְּתַבְךָ.

רְאֵה לְשְׁמַר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהַסְתַּכְסֵּךְ עִם אַף אֶחָד בְּעוֹלָם, אַתָּה

ברח לך רק אליו יתברך, ותחשב רק ממנו יתברך, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אין סוף ברוך הוא, ודומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי אין סוף ברוך הוא, ודבר זה לא יכולהו הרעיון כלל, ובוזה שתבטל עצמך אליו יתברך, תראה את הנסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא על כל שעל וצעד שרק תלך, כי מי שמדבק עצמו בו יתברך, על-ידי-זה יוצא מהנהגה טבעית, ונתעלה להנהגה נסית. ובאמת אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יז), שאין אנו יודעים מה זה טבע ומה זה השגחה, כי גם הטבע זה השגחה, על-כל-פנים איך שאדם מתנהג, כך מתנהגים עמו, אם הוא מבטל את עצמו כל פלו אל האין סוף ברוך הוא, כמו-כן ממשיך על עצמו, ואל מדרגה זו רבנו ז"ל רוצה להביאנו, שנגזיל עצמנו כל-כך לדבר עמו יתברך, עד שנזכר להבטל עצמנו לגמרי במחזק המציאות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב), וְאִז מתנהגים עמו בהנהגה נסית, ובכל אשר יפנה יצליח.

נא ונא בענין בנד וכו', העקר ראה לבטל עצמך אליו יתברך, ותרגיל עצמך לומר הרבה מזמורי תהלים, כי על-ידי אמירת תהלים רואים נסים נגלים. והעקר שיהיה עם לב נכון, לב אמת. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עג), שעל-ידי אמירת תהלים נתעוררים בתשובה, וזוכה לקשר את נשמתו אל השער והאות השיך לשרשו, ולכן אשרי מי שמרבה בכל יום באמירת תהלים.

מספר, שפעם בליל יום כפור אצל הצדיק הקדוש בעל ה"ישמח משה" זי"ע, אמרו כל הצבור תהלים בהתלהבות גדולה מאד ובבכיות גדולות ובהשתפכות הנפש, ובין כך התעלה הבעל "ישמח משה", וכשעוררו אותו מההתעלפות, ושאלו אותו: מה קרה לו? ענה ואמר, שראה שם את דוד המלך בכבודו ובעצמו, ומרב התרגשות התעלה. רואים מזה בפשר ישראל אומר בכונה תהלים, ממשיך אליו את דוד המלך נעים זמירות ישראל.

והנה אם זוכים לומר בפעם אחת על-כל-פנים "יום תהלים", אזי זוכה לסיים כל שבוע את כל ספר התהלים, אשר זה דבר גדול

מֵאֵד, וְאִם לֹא, שְׁעַל-כָּל-פָּנִים יֹאמֶר עֲשֶׂרָה מְזֻמּוֹרִים פְּסֻדִין, וְכַמוֹכֵן שְׁזֵה מְלִבְד אֲמִירַת "תִּקּוֹן הַכְּלָלִי" בְּכָל יוֹם, שְׂרַבְנוּ וְ"ל אָמַר, שְׁזֵה תִקּוֹן גָּמוֹר לִפְגָּם הַבְּרִית, וְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ רְגִילִים לֹאמֵר בְּכָל יוֹם אֶת ה'תִּקּוֹן הַכְּלָלִי' תִּכְף-וּמִיד אַחֲרֵי תְּפִלַּת שְׁחֲרִית בְּעוֹדוֹ הַתְּפִלִּין עָלָיו, וְזֵה עֲנִינְ גְּדוֹל מְאֹד, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְנוּ וְ"ל, לֹאמֵר שֶׁם אֶת הַעֲשֶׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְּהִלִּים, שֶׁהֵם ה'תִּקּוֹן הַכְּלָלִי, וְעַל-כָּל-פָּנִים אִם לֹא זוֹכִים לְהִיּוֹת שֶׁם בְּכָל יוֹם, אֲזִי בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא יֹאמֶר אֶת הַתִּקּוֹן הַכְּלָלִי, שְׁזֵה תִקּוֹן הַמְּחִין, וּמִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אוֹר וְזִיו וּדְבָקוֹת בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת מַעֲלַת הָאָדָם הַזּוֹכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֶת ה'תִּקּוֹן הַכְּלָלִי', שֶׁהוּא תִקּוֹן נוֹרָא וְנִפְלָא, וּבְפֶרוּשׁ גִּלְה רַבְנוּ וְ"ל, שֶׁהִרְבֵּה צְדִיקִים רְצוּ לְהִגִּיעַ אֶל הַתִּקּוֹן הַזֶּה וְכוּ', וְלֹא זָכוּ וְכוּ', וְלִי גִלְה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַתִּקּוֹן הַזֶּה וְכוּ', שֶׁלֹּא נִתְּגַלֶּה מִימּוֹת עוֹלָם וְכוּ'.

וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַגְלֵה וּמְפָרְסֵם אֶת "הַתִּקּוֹן הַכְּלָלִי" לְכָלל יִשְׂרָאֵל, שִׁיְהִיָּה נִחְלַת הַכְּלָל, וּתְהִלָּה לְאֵל, בְּכָל סֵפֶר מְסַפְרֵי רַבְנוּ וְ"ל שֶׁהִדְפַּסְתִּי, וְכֵן בְּכָל הַקּוֹנְטְרַסִּים שֶׁהִדְפַּסְתִּי, הַכְּנַסְתִּי אֶת "הַתִּקּוֹן הַכְּלָלִי".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

כא תשפט

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ה שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל .. גְּרוּ יְאִיר וְאֵל .. גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

בְּעִנְיַן שְׁאֵתָה נּוֹסַע אֶל צִיּוֹן רַבְנוּ וְ"ל, אֵין לְמַעֲלָה מְזֵה, וְרֵאוּי לְךָ לְשִׁמְחַ מְאֹד מְאֹד, כִּי כָּל זְמַן שְׁאֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּגוּף גִּשְׁמִי, אִי אֲפָשֶׁר לְהַסְבִּיר אֶת מַעֲלַת הָעֲנִינְ הַזֶּה לְזוֹכוֹת לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְנוּ וְ"ל,

אֲשֶׁר   כּא תשצ   בּנחל   קלא

אֲשֶׁר רבנו ו"ל הִבְטִיחַ הַכְּטָחָה כְּזוֹ עִם שְׁנֵי עֲדִים צְדִיקִים קְדוֹשִׁים, אֲשֶׁר אָפְלוּ אִם עֲצָמוּ וְנִגְבְּהוּ חֲטָאֵיו וּפְשָׁעָיו, אִם יָבֹא אֶל הַצִּיּוֹן שְׁלוֹ, וַיִּתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה בְּעִבּוּרוֹ, וַיֹּאמֶר אֶת הַעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים שְׁגָלָה, שֶׁהֵם "הַתְּקוּן הַכִּלְיִי", יוֹצִיאוּ מִהַשָּׂאוֹל תַּחֲתִית, וַיְהִיָּה לוֹ תְּקוּן נִפְלָא.

וְלִכֵּן אֲשַׁרְיָךְ שְׂאֵתָה זֹכָה לְנִסְעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וְרֵאוי לְךָ לְשִׂמְחָה וְלִרְקֹד מְרֹב שְׂמִחָה עַל נֵעַם חֻלְקֶךָ.

וְעֲלִינוּ לְפָרְסֵם לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל אֶת מַעֲלַת הַזֹּזָכָה לַהֲיֹוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תשצ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת תְּרוּמָה, כ"ה שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

חֲסִדֵי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁנָה שְׁבַע שָׁנִים נִכְנָסְתִי לְגוּר בְּיַבְנָאֵל, כָּל כְּנִיַסְתִּי לְגוּר בְּעֵינֵי הַנִּפְלְאָה הַזֹּה, זֶהוּ פֶּלֶא עֲצוּם מִי? מֵה? יֵשׁ לִי כָּאן? אֵךְ נִרְאָה, שְׁמֵן הַשָּׁמַיִם רָצוּ כָּךְ, וּמִי יוֹדֵעַ מֵה יֵשׁ לִי לְתַקֵּן כָּאן?!

אֵךְ דָּא עָקָא עַל הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִין שְׂאֵנִי סוּבַל, זֶה אֵין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלָל, כְּשֶׁנִּכְנָסְתִי לְגוּר בְּשַׁנַּת תש"ז, לְאֵט לְאֵט כָּאוּ לְגוּר עַמִּי מִנֵּינ מִשְׁפָּחוֹת מְאֻנְשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ, תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ" מְצַפֵּת, שְׂיֵשׁ לָנוּ קַבּוּץ גְּדוֹל שָׁם, וְכֵן בְּכָל פַּעַם נִכְנָסוּ עוֹד מִשְׁפָּחָה וְעוֹד מִשְׁפָּחָה, וְהַתְּחַלְנוּ עִם גְּנִיָּם וְתַלְמוּד-תּוֹרָה לְבָנִים, וּבֵית-סֵפֶר לְבָנוֹת, וְלֹא הָאֲמַנְתִּי מִי יְהִיָּה הַמוֹנֵעַ הָעֵקָרִי לְהַתִּישְׁבוּתָנוּ פּוּה בְּיַבְנָאֵל, דִּיקָא זֶה שְׂצָרְיָךְ לַהֲיֹוֹת "הַרֵב הַמְּקוּמִי", שֶׁהוּא לוֹחֵם נֶגְדַּת הַחַנוּךְ הַטְּהוֹר,

ומסית את תושבי המקום, כאלו אנחנו נשנה את צביון המקום וכו', ונסגור כבישים בשבת וכו', אין לתאר את המסירות שמוסר אותנו על לא עגול בכפינו, והולך הפוף על הפוף, כאלו אנחנו רודפים אותו... והצרה הכי גדולה שמאמינים לו ולא לנו...

והנה כל דבר קטן שאני עושה בשביל היהדות, הרשע הזה מוסר ורודף ומעכב, לא יאמן כי יספר, זה שצריך להיות "הרב המקומי", דיקא ממנו כל הצרות, ופה אני רואה במוחש מה שהיה רגיל בפי הרב הקדוש מסאטמאר זי"ע, למה הרשעים הפושעים צריכים רבנים? הלא הם לא מאמינים בשום דבר, אלא התרוץ, פי את עדות המזרח אי אפשר להעביר על הדת בשום פנים ואופן, רק על-ידי רע-בנים כאלו טמאים ומטמאים וכו', קלים וריקים ופוחזים וכו', פי את הספרדים למדו אשר על "כבוד הרב" אסור לדבר, פי מה שהם אומרים ועושים זה קדוש, ולכן העמידו בכל מקום רבנים שלהם, ודיקא על ידם מעבירים על הדת, המקנה היתה פסולה לגמרי, לא היה מים באוצר, פשוטו כמשמעו, וממילא הכשיל את כלנו באסור פרייתות החמורה, היה לו שוחט בור ועם הארץ אחד עם שערות על הראש עם כפה קטנה פחצי זית עם סנדלים בלי גרבים עם מכנס קצר, וכשהבאתי את השוחט שלנו איש ירא השם עם זקן ופאות, הלך ומוסר אותו, וגרם לו כל מיני צרות משנות, עד שקפח פרנסתו גם במקומות אחרים, הערוב הזה קרוע, וכשנסינו לתקן את זה, לקח אותנו למשפט וכו', אי אפשר לתאר מה זה רשע צרום טמא מטמא, מעביר על הדת בשאט ובמזיד, ואפלו החלונים שונאים אותו וכו', ולבסוף ידו על העליונה וכו', אבל הוא לא יודע שאנחנו אנשים בעלי מסירות נפש ממש, ואנחנו נלחם על זכותנו, שפן תהיה פאן שחיטה מהדרת ומקנה כשרה, ותהלה לאל, התחלתי כבר לבנות מקנה טהרה, אבל זה צריך להיות במחפזת כמו ברוסיה לפני שבעים שנה, פשוטו כמשמעו, ואף-על-פי-כן הוא לא מפסיק מלמסר וכו', ובכלל יומם ולילה הוא לא מפסיק להסית את תושבי המקום נגדנו, עד שמכניס שגאה בינו על לא דבר, פי מסית את כל התושבים נגדנו, שאנחנו נהפוך את המקום

אָשׁוּר   כּא תשצ   בּנחל   קלג

לְיִשׁוּב חֲרָדִי, וְנִסְגָּר כְּבִישִׁים בְּשַׁבַּת וְכוּ' וְכוּ', הוּי טַמָּא מְטַמָּא, רָשָׁע מְרָשָׁע, הָאֵם זֶה נִקְרָא רַב? ! זֶה כְּמָר, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ. וְאִסְפָּר וְאִגְלָה אֶת זֶה בְּכָל הָעוֹלָם, וְאֲנִי כְּבָר לֹא מְדַבֵּר אֶת גְּדֹל הַשְּׁחִיתוֹת וְהַגְּנוּבוֹת שֵׁישׁ בְּמוֹעֶצָה דְתִית וְכוּ', הֲלוֹאִי שְׁהִיָּה מְבַקֵּר הַמְּדִינָה נִכְנָס וּבּוֹדֵק מֵה קוֹרָה שָׁם, וְתִתְגַּלֶּה קִפְּהָ שֶׁל שְׂרָצִים וּגְנוּבוֹת לְאוֹר יוֹם, בְּלִי שׁוּם בּוֹשָׁה כְּלָל.

עִם כָּל זֹאת אִף שְׂאֲנִי רוֹאֶה שְׁנֹצְטֵרֶךְ כָּאֵן לְמִסִּירוֹת גִּפְשׁ עַל כָּל פֶּרֶט וּפֶרֶט בִּיְהוּדוֹת, כִּי הֲרָשָׁע הַזֶּה לֹא נָח וְלֹא שָׁקֵט כְּלָל, כִּי הֲרָשָׁעִים כִּיָּם נִגְרָשׁ הַשָּׁקֵט לֹא יוּכַל, אֲבָל בְּכַח רַבְּנוֹ ז"ל אֲנִי מֵאֲמִין, שְׁנֹזְכָה לְהִקָּים פֶּה יִשׁוּב נִפְלָא עִם יְהוּדִים חֲרָדִים לְדַבֵּר הַשֵּׁם, אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו עוֹבְדֵי הַשֵּׁם אֲמַתִּיִּים, כִּי, תִּהְלָה לְאֵל, יֵשׁ כָּאֵן הֵר, שְׂדָה וּבֵית, הַמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן י'); וְזֶה מְקוֹם נִפְלָא לְהַתְּבוֹדָדוֹת, יֵשׁ הָרִים גְּבוּהִים, יֵשׁ שְׂדוֹת, אֲשֶׁרֵי עֵין רַאֲתָה זֹאת, עוֹד גְּבֻהָ מְבָנִים לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, לְתַלְמוּד-תּוֹרָה, לְבֵית-סֵפֶר, לְיִשִּׁיבָה וּלְכוֹלֵל וְכוּ', אִף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ אֲשֶׁר הַסֵּמ"ף-מ"ם בְּעֶצְמוֹ נִמְצָא פֶה וְכוּ', אֲבָל כְּבָר לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוּם דְּבָר, דִּיקָא מֵאֲרַע דְּגָלִיל הַתְּחַתּוֹן יִתְגַּלֶּה אוֹרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ.

הֵרַב הַקְּדוֹשׁ מִצְאָנוּ זִי"ע אָמַר, שְׁבַעֲיָרָה לִיז'עֲנִסְק אֵין ד' אַמוֹת שְׁלֹא תִהְיֶינָה קְדוֹשׁוֹת, כִּי הֵרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זִי"ע כָּל-כֶּף טֵהַר אֶת הָאוֹר בְּלִיז'עֲנִסְק עַל-יַדֵּי תְּפִלוֹתָיו הַזּוֹכוֹת, עַד שֶׁהַשָּׁמַיִם מֵעַל לִיז'עֲנִסְק מְאִירִים בְּצוֹרָה אַחֲרַת מְקוֹם אַחַר וְכוּ'.

כְּמוֹ-כֵן אֲנִי מְקוֹה מְאֹד שְׂיִקָּים כָּאֵן בְּיַבְנָאֵל, עַל-יַדֵּי רַבּוּי תּוֹרָה וְתַפְלָה, צְדָקָה וְחֶסֶד, וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ שְׂאֲכַנִּים כָּאֵן בְּיַבְנָאֵל, עַד שְׁלֹא יִהְיֶה מְקוֹם בְּכָל הָעוֹלָם, שְׂיִאִיר כָּל כֶּף אֱלֻקוֹת, כְּמוֹ שְׂיִאִיר בְּיַבְנָאֵל.

אִף שְׁעַכְשׁוֹ כָּל זֶה נִרְאֶה כְּחֵלוֹם וְכוּ', אֲבָל הַחֵלוֹם יִתְגַּשֵּׁם, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

קלד אָשׁר כא תשצא — כא תשצב בַּנְחָל

מִקְבֵּל אֶצֶל צַדִּיקִים, אֲשֶׁר בְּעֵינֶיהָ מְעוֹזֵבוֹז, אֵין ד' אַמּוֹת שְׁלֹא
הֵלֶךְ שָׁם הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע עִם אֱלֹהֵי הַנְּבִיא, זְכוּר לְטוֹב.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תשצא.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ה שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

צְרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲשֶׁר בְּמִקּוֹם שְׁהַצַּדִּיק נִמְצָא, שָׁם הַשְּׂכִינָה נִמְצָאת.
כִּי הַצַּדִּיק מוֹסֵר נַפְשׁוֹ תְּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאֶפְלוּ כְּשֶׁהַצַּדִּיק יוֹצֵא מִן
הַמִּקּוֹם, מִשְׁאִיר שָׁם הַשְּׂרָאָה דְקַדְשָׁה. וְכֵן פֶּרֶשׁ הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ רַבִּי
מִיכָל מְזוֹלֹטְשׁוֹב זי"ע: מְגִיד, שְׂיִצִּיאַת צַדִּיק עוֹשֶׂה רָשָׁם, הֵינּוּ אֶפְלוּ
שְׂיִצָּא מִהַמִּקּוֹם, עִם כָּל זֹאת נִשְׁאָר הַרָשָׁם דְקַדְשָׁה שְׁהַשְׂאִיר שָׁם,
פְּנֵה הוֹדָה, פְּנֵה זִיּוּה, אֶפְלוּ שְׂפָנָה מִן הַמִּקּוֹם, עִם כָּל זֹאת נִשְׁאָר
שָׁם הוֹדוֹ וַיִּזְיוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַרְגִּישׁ זֹאת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

כא תשצב.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ה שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

דַּע לָךְ, יַעֲזֵן שְׁנִכְשֵׁלֶת כָּל־כֶּף בְּפָגַם־הַבְּרִית הוֹצֵאת זֹרַע לְבִטְלָה
וְכוּ', עֲלֶיךָ לְהִרְבּוֹת לְגֵרִים פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר אֲשֶׁר
רוֹחֵץ כָּל־כֶּף אֶת הַנְּשֻׁמָּה מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה כְּמוֹ לַמּוֹד מְשֻׁנִּיּוֹת.
מְשֻׁנָּה אוֹתִיּוֹת נְשֻׁמָּה, כִּי עַל־יְדֵי לַמּוֹד מְשֻׁנִּיּוֹת מְזַבֵּךְ אֶת נְשֻׁמָּתוֹ

מִכָּל מִינֵי חִלְדָּה שְׁנֹדְבָקוּ בָּהּ. וְכֵן מִשְׁנֵי"ה אוֹתִיּוֹת מִשְׁנֵי"ה, כִּי לְמוֹד מִשְׁנִיּוֹת מִשְׁנֵה אֵת הָאָדָם מֵרַע לְטוֹב, כִּי הָרִי הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה זֶהוּ הַרְגֵל רַע שֶׁהַרְגִיל עֲצָמוֹ מַעַת שֶׁהִיָּה בַּחֹר צָעִיר, וְלֹא יָדַע חֹמֶר הָעוֹן הַזֶּה, עַד כְּדֵי שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (נִדְּהָ י.ג.): כָּל הַמוֹצִיא זָרַע לְבִטְלָה — חַיֵּב מִיָּתֵהּ; כִּי כֹּף מְבֹאֵר בְּסִפְרִים (עֵין סֵפֶר הַבְּרִית), שְׁעַל-יָדַי זְכוּכִית מַגְדֵּלֶת יְכוּלִים לְרֹאוֹת בְּתוֹךְ טַפַּת זָרַע וְלֹד גָּמוֹר — רֹאשׁ, יָדִים, רַגְלִים וְכוּ', נִמְצָא, כְּשִׁמוּצִיא זָרַע לְבִטְלָה, הָרִי זֶה רוֹצֵחַ מִמֶּשׁ אֵת בְּנָיו וּבְנוֹתָיו, רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, וְאַף אֶחָד אֵינוֹ תוֹפֵס אֵת מֶה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, שֶׁהוּא רוֹצֵחַ גָּמוֹר, וְלֹא רוֹצֵחַ פְּשוּט, אֲלֹא רוֹצֵחַ אֲכֹזֵרִי, כִּי אִם אֶחָד הֵרַג אָדָם אֶחָד, כְּבָר לֹא יְכוּלִים לְמַחֵל לוֹ, וּמִכָּל שְׂכֵן פְּמָה בְּנֵי-אָדָם שְׂרוֹצֵחַ וְכוּ', וּפְהָ הוּא רוֹצֵחַ בְּמוֹ יָדָיו אֵת בְּנָיו וּבְנוֹתָיו, וְאַף אֶחָד אֵינוֹ תוֹפֵס אֵת חֹמֶר הָעוֹן הַזֶּה. וְרַבְּנּוּ ז"ל נִשְׁלַח לְדוֹר הַזֶּה, כְּדֵי לְעַסֵּק בְּתַקּוּנָם שֶׁל הַנְּשָׁמוֹת הָעֶרְטֵלְאִין, שְׁעַדִּין לֹא נִתְלַבְּשׁוּ בְּגוּף, שֶׁהִרְחַמְנוּת עֲלֵיהֶם אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, וְלָכֵן כָּל מִי שִׁיּוֹדַע שְׂכָבֵר חֲטָא בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה, עָלָיו לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ, וְלִשְׁפּוֹף שִׁיחַ וּתְפִלָּה אֶל הַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא, וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עַל עֲצָמוֹ, וְזֶה בְּיַדָּיו יוֹעִיל. וְכֵן יִהְיֶה זֶהִיר כָּל יָמָיו לְעַסֵּק בְּצַדִּיקָה וְחֶסֶד. וְעַקֵּר הַצַּדִּיקָה — לְקַרֵּב אֵת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֲלָיו יִתְבַּרַךְ. וְכֵן יִקְפִיד מְאֹד מְאֹד לְהִתְפַּלֵּל אֵת הַשֵּׁלֶשׁ תְּפִלוֹת בְּמִנְיַן דִּיקָא, וְכֵן יִקְפִיד לְעֲנוֹת 'אָמֵן יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא' קְדָשָׁה וּבְרָכוּ וְכוּ', וְכֵן יִקְפִיד עַל בְּרִכוֹת הַנִּיחָנִין לְאִמְרָם בְּכּוֹנֵה, וּבְרִכְת־הַמְּזוֹן וְקִרְיַאת שְׁמַע שֶׁל הָאֲרִיז"ל מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא. וְעַל כָּלֵם, שְׁלֹא יִחְסֹר לוֹ יוֹם אֶחָד מִלּוֹמַר אֵת הַתְּקוּן הַכָּלְלִי, הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים שֶׁתִּקֵּן רַבְּנּוּ ז"ל עַל פְּגַם-הַבְּרִית, וְאָמַר שֶׁזֶה תְּקוּן גָּמוֹר, וְאִם אֶפְשָׁר לוֹמַר גַּם אֵת הַתְּפִלָּה מֶה שֶׁתִּקֵּן מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, לְאִמְרָה אַחַר אֲמִירַת הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרִים, אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

עַל-כָּל-פָּנִים תִּהְיֶה רְגִיל לוֹמַר הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם חַק וְלֹא יַעֲבֹר, שֶׁזֶה מְזַכֵּךְ אֵת הַנְּשָׁמָה מִכָּל מִינֵי חִלְדָּה.

וּמוֹבֵא (מִדְּרָשׁ תְּלַפְיּוֹת), שְׁאֲשֶׁר בֵּין יַעֲקֹב יוֹשֵׁב עַל פְּתָחוֹ שֶׁל גֵּיהֲנוֹם, וְכָל מִי שֶׁלָּמַד מִשְׁנִיּוֹת, אֵינוֹ מֵנִיחוֹ לְהַפְּנֵס שָׁם. וְהַחִיד"א

ו"ל מִצָּא רָמְזוּ לָזֶה (בראשית מט, כ): "וּמֵאֲשֶׁר שָׁמְנָה לְחֶמּוֹ", "שְׁמֵנָה" אותיות "מִשְׁנָה", אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמִכְנִים דְּבוּרִים אֵלָיו בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים, וַיִּתְקַן הַכֹּל עוֹד בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תשצג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ה שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מֵאֵד כּוֹאֵב לִי שֶׁנִּפְרַדְתָּ מֵאֲשֶׁרְךָ וְכוּ', הֲלֹא רַבְנוּ ו"ל הַקָּפִיד עַל דְּבַר זֶה מְאֹד, וּבִפְרוּשׁ אָמַר (שיחות-הַר"ן, סימָן רסג), שְׁהִסְמִיךְ-מ"ם מְנִיחַ עֲצָמוֹ לְקַלְקֵל לְבַנֵּי הַנְּעוּרִים אֶת הַשְּׁלוֹם-בַּיִת, כְּדִי לְהַכְשִׁילָם בְּעוֹנוֹת חֲמוּרִים וְכוּ'. וְלִכֵּן שָׁמַע בְּקוֹלִי, וְתַעֲשֶׂה כָּל מַה שְׁבִיכְלָתְךָ לְחֹזֵר אֶל אֲשֶׁרְךָ וְתִפְסִינָה וְכוּ', אֲתָה לֹא רוֹאֶה שְׁזֵה הַרְשָׁע מְרֻשָּׁע [שְׁעוֹשֶׂה עֲצָמוֹ מְנַהִיג], הוֹרֵס לְךָ כָּל חַיִּיךָ? ! עוֹבְרָתָ אֲשֶׁה עִם יְלָדִים, הַיְלָדִים הֵם יְתוּמִים חַיִּים, גְּדֻלִים בְּפִחַד וְכוּ', מְפַחְדִים וּמְבַלְבְּלִים, שְׁבוּרִים וְרָצוּצִים וְכוּ', וְלָמָּה? מִפְּנֵי אֶחָד רָשָׁע מְרֻשָּׁע שְׁקוֹרָא עֲצָמוֹ מְנַהִיג, אֲשֶׁר כָּבַר אָמַר רַבְנוּ ו"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימָן סא): יֵשׁ שְׁקוֹרִין עֲצָמָם מְנַהִיגִים, שְׂאִינָם יְכוּלִים לְהִנְהִיג עֲצָמָם, וְאִיךָ יְכוּלִים לְהִנְהִיג אֶת אַחֲרֵיהֶם? ! וּבִפְרָט מִי הוּא לְגַמְרֵי? טָמֵא מְטָמֵא, סֶפֶק אִם הוּא בְּכָלֵל כְּשֶׁר לְבוֹא בְּקֶהֱל, מִי יוֹדֵעַ אִם הוּא לֹא מְמַזֵּר? כִּי הַיּוֹם הַהֶפְקָרוֹת אִים וְנוֹרָא, שְׁלִי שְׁלֵךְ וְשְׁלֵךְ שְׁלִי, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וַיִּמָּה גַם שְׂאֵכֵל כָּל יָמָיו טְרַפּוֹת וְנִבְלוֹת וְכוּ', וְחָלֵל שְׁבַת יוֹם כְּפוּר, אֲכָל חֶמֶץ בְּפֶסַח וְכוּ', וְאִיךָ עֲכָשׁוּ שְׁקוֹרָא עֲצָמוֹ בְּעַל תְּשׁוּבָה, נַעֲשֶׂה מְנַהִיג? ! וְעוֹד מוֹלִיךְ אֲנָשִׁים לְשֹׂאֵל תַּחְתִּית וּמַתְחִתִּיו, וְגוֹרֵם לְשֹׁבֵר בְּתִי יִשְׂרָאֵל עַל לֹא דְבַר, רַק מְחַמַּת הַגָּאוֹת וְהַיִּשׁוּת שְׁלוֹ, שְׁרוּצָה לְהַשְׁתַּלֵּט עַל נַפְשׁוֹת שְׁבוּרוֹת כְּמוֹךָ.

אֲשֶׁר כּא תשצד — כּא תשצה בּנחל קלז

הוי, הוי, על זֶה צָרִיךְ לְבָכוֹת בְּעַת חֲצוֹת, עַל הַעֲלַמַת הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, כְּמוֹ שֶׁהָאֲרִיף רַבְּנוֹ ו"ל (לקוטי-מוֹתְרָן, חֶלֶק ב', סִימָן סז), שֶׁהַצַּדִּיק הָאֵמֶת נֶעְלַם מְאֹד, וּמִמֵּילָא מִתְגַּבְּרִים הַמְּאֹרֵי אֵשׁ וְכוּ', וְנֶעְלַם הַמְּאֹרֵי אֹר וְכוּ', וְעַל זֶה צָרִיכִים לְקוֹם בַּחֲצוֹת, וְלְבָכוֹת עַל הַעֲלַמַת הַצַּדִּיק הָאֵמֶת.

וְדַע לָךְ, שֶׁפֶּל מִי שֶׁחֹלֵק עַל סֵדֶר הַדָּרָךְ הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל, הוּא הוּא מְפָרֵס מִשְׁלֵל שְׂקָר, וְצָרִיכִים לְהִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ כַּמְּטַחֲוֵי קִשְׁתּוֹ. תֵּאמֵן לִי, שֶׁיֵּשׁ לִי עוֹד הַרְבֵּה מֵה לְכַתֵּב עַל זֶה, אִךְ הִתְקַרַּח לְקַצֵּר בְּמִקוֹם שְׂרָאוֹי לְהָאֲרִיף.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תשצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ה שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל .. וְ... גַּם יִזְרַח לְנִצְחָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם.

אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁתְּהִיָּה רְפוּאָה שְׁלֵמָה — רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף לְבַתְּכֶם ... תְּחִיָּה, אֵינְ לָכֶם מֵה לְדַאֵג, הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יִרְפְּאֶה וְיַחְלִימָה מֵה שִׁיּוֹתֵר מֵהָר, יֵשׁ לָה סֵף הַכֹּל וִירוּס חֲזָק, וְאֵינְ שׁוֹם חֲשֵׁשׁ לְדַלְקַת בְּקָרוֹם הַמֵּת, חַס וְשְׁלוֹם, הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְעוֹד תְּהִיָּה סַבְּתָא בְּרִיאָה.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תשצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ה שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

פה תקבל מכתב דחוף ל... למסר להם, כי בתם מאשפזת בבית-חולים, והם מפתדים, ובאמת זה כלום רק וירוס, ושְהרופאים לא יבלבלו להם את המוח והשכל.

אני צריך דחוף את ... ממש עגן של הצלת נפשות, והטלפון שלו תפוס כל הזמן, אולי תוכל לגשת אליו שיחבר את הטלפון, כי זה ממש הצלת נפשות.

המתכה לתשובה מהירה...

כא תשצו.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר תרומה, כ"ה שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

"מזל טוב" על הברית שהכנסת היום את בנה לבריתו של אברהם אבינו, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא בזכות המצוה הנוראה הזו, תזכה לקיים עוד הרבה מצוות בתיך, ובפרט להדפיס את ספרי רבנו ז"ל, שהוא בבחינת (דברים ל, ו): "ומל'ה את לבבך ואת לבב ורעך", פי ספרי רבנו ז"ל פותחים את גידי קשיות לבנו ואת לבב עם ישראל.

הנה נסיתי להתקשר עמך בקשר ל... לדעת יותר פרטים, אך בנראה שהטלפון סגור או מנתק פי אין עונים, פי רצוני לדעת למי הוא חייב, ואם אני משלם את התשלום הזה יוציאו אותו לחפשי? או הוא חייב סכום ענקי?! נא להודיעני יותר פרטים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מתפלל כבר על נשמות ישראל, שיתרחב להם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כּא תשצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ו שְׁבֻט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

נָא לְהוֹדִיעֵנִי מַה קָרָה עִם ... הָאֵם הוּא שְׁחָרַר? אֶת הַצֶּעֶר
וְהַעֲגַמְת נֶפֶשׁ שְׁגוּרָם לִי, זֶה אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְתֹאֵר כָּלֵל, מְדוּעַ כָּבֵר
לֹא יִתְחִיל לְחַשֵּׁב עַל תְּכֵלִיתוֹ הַנְּצַחִית? יָבוֹא הַיּוֹם וַיְהִיָּה כְּלוֹא בְּבֵית
כְּלָא בְּתוֹךְ הַקְּבֵר, וּמַה יִּשְׁאַר מִמֶּנּוּ? רַק הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה שְׁחַטֵּף בְּזֶה
הָעוֹלָם.

נָא לְהוֹדִיעֵנִי מַה הִיָּה לוֹ.

הַמְּחַכָּה וּמְצַפָּה לְתִשׁוּבָה מְהִירָה...

כּא תשצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ו שְׁבֻט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל .. גֵּרוּ יְאִיר.

רָאָה וְגַם רָאָה מַה שְׁאַתָּה יְכוֹל לַעֲשׂוֹת לְשַׁחֲרַר אֶת ... מִבֵּית
אֲסוּרִים, הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁתִּתְעוֹרְרוּ יַחַד לְרְאוֹת בְּאַיְזָה פֶּח יְקוּשׁ יְכוֹלִים
לְפַל אִם לֹא שׁוֹמְעִים בְּקוֹלוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמָה אָנִי מְדַבֵּר עִמָּכֶם, שְׁמְרוּ
עִצְמָכֶם מִחֻבוֹת, אֵל תִּסְתַּכְּכוּ עִם הַמְּלָכוֹת, וּלְבִסוּף לֹא שׁוֹמְעִים
בְּקוֹלִי, מְדַבְּרִים בְּשָׂמִי שְׁקָרִים וְהַבְּלִים, בְּשַׁעֲה שְׁכָל הַעֲנִין שְׁלִי הוּא
רַק הַשִּׁגָּת הַתְּכֵלִית שְׁבִכָּל הַתְּכֵלִיתִים — לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים
בוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שָׁם
אֲלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, כְּמָה פְּעָמִים בְּקִשְׁתִּי אוֹתָךְ וְאֶת ... שְׁתִּהִיוּ אֲנִיכִים,
'לְגַנּוּב' שַׁעֲה אַחַת בַּיּוֹם וְלִהְיוֹת לְבֵית-הַמְּדֻרָשׁ, וְלִלְמַד אֵיזָה שַׁעוֹר
בְּקוֹלִי קוֹלוֹת, כְּדֵי שִׁישְׁמְעוּ מִבֵּית-הַמְּדֻרָשׁ קוֹל תּוֹרָה, וּלְבִסוּף

אינכם מצייתים אותי כָּל־ל... אֲנִי אֵינִי רוֹצֵה שׁוּם דְּבָר, רַק לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ? תִּבְרָךְ בְּעוֹלָם, וּלְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת עֲצוּתוֹ הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם תְּכֵלִית אַחֲרַת בְּזֵה הָעוֹלָם רַק "תּוֹרָה וּתְפִלָּה", וּלְהַתְמִיד בְּשַׁעוּרִים כְּסֻדְרָן, וּלְהִרְבּוֹת בְּהַתְבַּדְּדוּת וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, כִּי יוֹתֵר מִזֶּה אֵין בְּזֵה הָעוֹלָם, וְרַק זֶה יִלְוֶה אוֹתָנוּ.

נָא לַעֲשׂוֹת לְמַעַן הַצֵּלַת ...

הַמְּחַכָּה לְתִשׁוּבָה...

כּא תשצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבְּרָךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי תְרוּמָה, כ"ו שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְצוֹנִי מְאֹד, שֶׁתְּדַפֵּיס עַל-כָּל-פְּנִים חֵלֶק אֶחָד שֶׁל "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", וְתִרְאֶה יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת, וְזוֹ זְכוּת הַרְבִּים לְדוּרֵי דוּרוֹת, כִּי הַסֵּפֶר הַזֶּה הֵצִיל כְּבָר הַמּוֹן בְּנֵי הַנְּעוּרִים מִלְּהַתְּאָבֵד, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ, וְכֵן הוֹצִיא אוֹתָם מֵהַבֶּץ וְהַלְכִלוֹךְ שְׁנֵלְכָדוּ בָּהֶם וְכו', וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי מִי שְׁזוֹכָה לְהַדְפִּיס עַל-כָּל-פְּנִים כָּרֶךְ אֶחָד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

כּא תת.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבְּרָךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי תְרוּמָה, כ"ו שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

קמא

בנחל

כא תתא

אשר

ראה רק להתחזק, ושום דבר בעולם שלא ישבר אותך, וזה שבוז אותך, אתה צריך לקבל הכל באהבה, כי בודאי זה לכפרת עוונות, ובזכות קבלת הבזיונות בשמחה, תזכה שימחלו לך כל עוונותיך. ורבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות כבוד, סימן יא): רב הבזיונות הבאים על האדם הם בשביל חטאת נעורים; ולכן שתק, שתק! ואל תענה למחרפי ולמבזי נפשך כלום, ואז תראה איך שהכל יתהפך לטובה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

כא תתא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה, כ"ו שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לתזק עצמך להיות תמיד בשמחה, כל-כך חבל שאתה נמשך אל עצבות, זה בא לך רק מפגם-הברית, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות עצבות, סימן א'): מי שלא תקן חטאת נעורים, על-ידי-זה באים לו דאגות; ולכן מה לך להיות בדאגות ובעצבות וכו'? הלא רבנו ז"ל בפרוש גלה לנו: מה לכם לדאג, כשאני הולך לפניכם?! ולכן אם אתה מאמין ברבנו ז"ל, אתה מוכרח להיות בשמחה, פי בפרוש גלה לנו (שיחות-הר"ן, סימן קעז): אתם צריכים לשמח מאד, שיש לכם רבי כזה; ואמרו אנשי שלומנו: אם לא שמחים עם רבנו ז"ל, סימן שאין לנו אמונת חכמים ברבנו ז"ל; ולכן אני מבקש אותך, תעשה התחלה חדשה, ותשפח את העבר שלך לגמרי, ובאפן הזה תזכה לעשות בכל פעם התחלה חדשה. ואמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן כח): אצל העולם שכחה היא חסרון גדול, אבל אצלי שכחה מעלה גדולה, ואיך שעובר אני מעביר את זה לגמרי מדעתי וכו'.

נָא וְנָא רְאֵה לְלִמּוֹד הַרְבֵּה תוֹרָה בְּכָל יוֹם: מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה, גְּמַרְא, מְדַרְשׁ, כִּי הָאֲרַבְעָה לְמוֹדִים הָאֵלּוּ הֵם נִגְדֵי הָאֲרַבְעָה עוֹלָמוֹת: עֲשִׂיָּה, יִצְיָה, בְּרִיאָה, אֲצִילוֹת; וּבְרַגְעֵי שְׂמֵרָגְלִים עֲצֻמוֹ לְלִמּוֹד בְּכָל יוֹם אִפְלוּ קִצְת דְּקִצְת בְּכָל יוֹם, אֲזִי יְכוּלִים לְהַצְלִיחַ. וְכִמוֹ שְׂאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל לְמוֹהֲרַנְשֵׁי"ת ז"ל בְּעֵנֵן הַלְמוּד: "מְעַט גַּם-כֵּן טוֹב", וְכִף מְעַט וְעוֹד מְעַט, וְלֹאט לֹאט מִתְקַדְמִים, עַד שְׂזוּכִים לְעַבֵּר וְלִסַּיִם אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, וְזוֹ עֲצָה נִפְלְאָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצֻמוֹ, כִּי בְּזֵה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְהַטְעוֹת עֲצֻמוֹ מְאֹד מְאֹד, וְהִגָּה עֵבֶר יוֹם, עֵבֶר שְׁבוּעָה, עֵבֶר חֹדֶשׁ, עֵבֶר שָׁנָה וְכוּ', וְהִגָּה כְּבֹר זְקֵן בֶּן שְׁבַעִים, וְאִף פַּעַם לֹא סַיִם אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, וְכֹל-כֵּף חֻבָּל, וְלִכֵּן שָׁמַע בְּקוּלִי וְלֹא תִפְסִיד, לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתב.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, כ"ו שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גִּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵנֵן וְכוּ', תְּאַמֵּן לִי, כִּי מִי שְׂאוּמַר אֶת הָאֱמֶת וְכוּ', הוּא צְרִיף לְסַבֵּל, כִּי (יִשְׁעִיָּה נט, טו): "הָאֱמֶת נִעְדָּרַת", וּכְתִיב (דְּנִיָּאל ח, יב): "וַתִּשְׁלַח אֱמֶת אֲרָצָה", וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֱמֶת, סִימָן ל'): לְפִי הַרְחִיק מֵאֱמֶת, בֶּן מִחֲזִיק אֶת הַסּוּר מִרַע לְשׁוּטָה; וְלִכֵּן אֲסוּר לְהַתְּפַעֵל מֵאִף בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אִם אִתָּה מֵאֱמִין בְּאֱמֶת, אִין לָךְ לְנִטּוֹת מְדַרְךָ הָאֱמֶת כִּי הוּא זֶה, וְלֹא לְעֲשׂוֹת חֲשָׁבוֹן לְאִף אֶחָד בְּעוֹלָם, יְהִיָּה אִיף שְׂיִהְיָה. וְאֵל כָּל זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי רַבּוּי שִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוּנוּ.

אֲשֶׁר   כּא תתג   בּנחל   קמג

זְכוּר וְגַם תִּזְכֹּר, אִם הִתְפַּלֵּלְתָּ עַל מַשְׁהוּ וְלֹא קִבַּלְתָּ וְכוּ', זֶה לֹא אוֹמֵר שֶׁתְּפִלָּתְךָ לֹא נִתְקַבְּלָה בְּשָׁמַיִם, אֲלֵא הִתְפַּלֵּוֹת שְׁמוֹרוֹת, וְיָבוֹא יוֹם מִהֵימַיִם שֶׁתְּקַבֵּל פְּתָאם מֵה שְׂרָצִית בְּקִלוֹת מְאֹד וּבְהֶסֶח הַדַּעַת.

נָא וְנָא תִמְשִׁיךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפֹּשִׁיטוֹת, וְשׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, אַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיווֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּיק מֵעַמֵּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם, וְאֵל כָּל זֶה תִּזְכֶּה אִם תִּחַזֵּיק בְּמִדַּת הָאֱמֶת, וְלֹא תִזוּז מִמֶּנָּה כִּי הוּא זֶה.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ט'), שֶׁעַל-יְדֵי דְבִיּוֹר אֱמֶת, מֵאִיר לוֹ הָאוֹר לְצֵאת מִהַחֹשֶׁךְ שֶׁנִּקְלַע בּוֹ; וּכְכֹל שֶׁאֲדָם זוֹכֶה לְדַבֵּר בְּיוֹתֵר עִם אֱמֶת, כְּמוֹ-כֵן מֵאִירָה לוֹ הָאֱמֶת לְרְאוֹת אֶת הַפְּתָחִים בְּתוֹךְ הַחֹשְׁכוֹת שְׁלוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

כּא תתג.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, כ"ו שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי מְאֹד שֹׂמֵחַ, שֶׁלְקַחְתָּ לְעֶצְמְךָ מְשִׁימָה מְכֹל הַדְּרָשׁוֹת שֵׁשׁ בְּיָדְךָ קְלָטוֹת מְשֻׁנִּים רַבּוֹת שֶׁאֲמַרְתִּי בְּרַבִּים, וְאַתָּה מִתְקַתֵּק אֶת זֶה, וּמוֹצִיא "שִׁיחוֹת", וְכֵן קִטְעִים וְכוּ', כְּפִי עֲנִינִים, זֶה חֶלְקִי מְכֹל עַמְלִי, כִּי כָּבֵר אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (בְּכוֹרוֹת לֹא:) עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים סא, ה): "אֲגוּרָה בְּאֶהְלֵךְ עוֹלָמִים", אָמַר דָּוִד לְפָנֵי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּהִיָּה אֲמַרְתִּי שְׁגוּרָה בְּכַתִּי כְּנִסְיוֹת וּבְכַתִּי מְדַרְשׁוֹת וְכוּ', וְיִהְיוּ שְׁפָתַי דּוֹבְבוֹת בְּקָבֵר וְכוּ'; מָה אָמַר לְךָ! רַבּוֹת יִגְעַתִּי וְטִרְחַתִּי, רַבּוֹת סְבִלְתִּי עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, עַד שֶׁהִחַדְרַתִּי בָּהֶם אֶת סֹדֵר-דְּרָךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְתִהְיֶה לְאֵל, כְּמַעַט כָּלֵם שֶׁהִסְתּוֹכְבוּ אֲצֵלִי, זְכוּ לְסֵים

שְׁשֵׁה סְדָרֵי מִשְׁנֵה פְּעָמִים אֵין מְסֻפֵּר, בְּלִי שׁוּם גְּזֻמָּא, וְכֵן זְכוּ לְסִיִּם אֶת הַשֵּׁס כְּלוּ, וְעוֹד הִרְבֵּה לְמוֹדִים וְכוּ', עַד שֶׁבֵּא הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְהִתְחַרֵּב הַכֹּל וְהִסִּית אוֹתָם וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אַף פְּעַם לֹא הִתְיַאֲשַׁתִּי, אֲלֹא הִתְחַלַּתִּי מִחֻדָּשׁ, וְקִרְבָּתִי מִקְרָבִים חֻדָּשִׁים, וְגַם הֵם זְכוּ לְסִיִּים יוֹתֵר יוֹתֵר, וְכֵן בְּכָל פְּעַם וְכוּ' וְכוּ'.

וּבְמִשְׁךְ הַשָּׁנִים אֲמַרְתִּי מֵאוֹת דְּרָשׁוֹת וְכוּ', וְכֵן שִׁיחוֹת שֶׁהִקְלִיטוּ הַתַּלְמִידִים וְכוּ', וְלִכֵּן אֲנִי שָׂמַח שֶׁאַתָּה מַעֲתִיק אֶת זֶה, כִּי רַק זֶה מֵה שִׁישָׁאֵר מִמֶּנִּי.

גַּא וְנָא רְאֵה לְהֵיוֹת חֻזַּק בְּדַעְתְּךָ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוּ יִתְבָּרַךְ, וְתוֹדַע שְׂאִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְאַפְלוּ מֵה שְׁקוּרָה מִבְּעַל בְּחִירָה, הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרִטִית וְכוּ', אֲשֶׁר לֹא יִכִּילֵהוּ הָרַעֲיוֹן, וְאַף שֶׁלְּהִרְשַׁע שְׂרוּדָף אוֹתִי יֵשׁ בְּחִירָה וְכוּ', עִם כָּל זֹאת הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, רַק לְקַחוּ רִשְׁע אַרוּר טָמֵא, שֶׁמִּמִּילָא חִיב מִיתָה בִּידֵי שָׁמַיִם, וְהוּא אֲשֶׁר רוֹדֵף אוֹתִי עַד חֲרָמָה וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת עָלִי לְבָרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִחְזוֹר בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל עֲוֹנוֹתֵי הַמְרָבִים, וְלִבְקַשׁ וְלִהְתַּחַנֵּן עַל גַּפְשִׁי, שִׁיחוּס וּרְחֻס עָלִי וְיִוצְאָנוּ מִהַצָּרָה הַזֹּאת.

זְכוּר גַּם זְכוּר מֵה שֶׁסָּבַל מוֹהֲרֵינֵת וְ"ל מִמִּתְנַגְדִּים רִשְׁעִים אַרוּרִים בְּעָלֵי עֲבָרָה וְכוּ', רְדַפוּ אוֹתוֹ עַד חֲרָמָה, וְהִצָּרָף לְשִׁבְת פְּעָמִים בְּבֵית סֵהַר בֵּין פּוֹשְׁעִים רוֹסִים וְכוּ', מְלַבֵּד שֶׁלְּקַחוּ אוֹתוֹ בְּחִקִּירוֹת קָשׁוֹת בְּכָל פְּעַם וְכוּ', עַל לֹא עָוֹל בְּכַפּוֹ, רַק מִפְּנֵי שְׁגָלָה וּפְרָסָם אֶת רַבְּנוּ וְ"ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר רַק בְּשִׁבִּיל זֶה הִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוּ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּאִינְשֵׁי דְלֹא מְעָלִי, מִפְּרָסָמִים בְּעוֹלָם, וְרַדְפוּ אוֹתוֹ וְהִצִּיקוּ לוֹ, חֲרַפוּ וּבְזוּ אוֹתוֹ, וְהִבְטִיחוּ עוֹלָם הִבֵּא לְכָל מִי שִׁיִּצִּיק לוֹ וְכוּ', שֶׁבְּרוּ לוֹ אֶת הַחֲלוּנוֹת וְכוּ', צַעֲקוּ אַחֲרָיו וְכוּ', זְרְקוּ עָלָיו אֲבָנִים וְכוּ', זֶה לֹא הָיָה כָּל-כֶּף פְּשוּט כְּמוֹ שֶׁחֹשְׁבִים.

יְדוּעַ בְּעַת שְׁהוּלֵיךָ לְחַפָּה אֶת בְּנוֹ הַקָּטָן גַּחְמָן, חֲכוּ הַמִּתְנַגְדִּים עִם מַקְלוֹת וְאַבְנִים וְכוּ', וּמוֹהֲרֵינֵת וְ"ל בְּכָה אֲזוּ, וְאָמַר בְּרַבִּים: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲפִלוּ סָבַל פְּשוּט שְׁמוּלֵיךָ אֶת בְּנוֹ לְחַפָּה, לֹא

מגייע לו בזיונות פֿאלו, אין זױ אַלאַ מפּני שְׁאֵנִי מְפָרְסֵם אֶת רַבְּנוּ ז"ל", וְהִתְחִיל לְשִׁיר: "אוּנְזַעַר גְּרוֹסְקֵיט אוּן אוּנְזַעַר שְׁיִנְקֵיט, וועט זעהן ווען מְשִׁיחַ וועט קומען [גְּדוּלְתָנוּ וְתַפְאֲרָתָנוּ יִרְאוּ בַעַת בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ], וְנִגּוּן זֶה מוֹשֶׁר עַד הַיּוֹם בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

על-פֿאַנִּים רואים מָה עֵבֶר בַּחַיִּים חֵיוֹתוֹ, וּמַמִּי? מִבְּעַלֵּי עִבְרוֹת, שְׁרִיחַ גֵּאוּף הָיָה נוֹדֵף מֵהֶם וְכוּ' וְכוּ', וְרַבֵּם מְפָרְסֵם שֶׁל שְׁקָר הִסִּית אֹתָם שְׁיַרְדְּפוּ אוֹתוֹ, וְהִבְטִיחַ לָהֶם עוֹלָם הֵבֵא בַּעֲבוּר זֶה וְכוּ', וְהוּא סָבַל מֵהַ שְׁסָבַל, וְכֵן מִבֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ סָבַל מְרוּרוֹת וְכוּ', כַּמוּכָא בְּדַבְרֵי ר' אַבְרָהָם בַּר נַחֲמָן טוּלְטְשִׁינְעֵר ז"ל, שְׁרַשְׁמֵם בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת מְעַט מְזַעֵיר, כְּגוֹן: בְּקִנְטֵרס "יְמֵי הַתְּלָאוֹת", וּבְ"כּוֹכְבֵי אוֹר" וְכוּ', וּמָה שְׂיָדוּעַ אֶצְלָנוּ אִישׁ מִפִּי אִישׁ בְּמִשְׁךָ כָּל הַדּוֹרוֹת, וְנִשְׁאָר בַּצְּנֵעָא, כְּדִי שְׁלֵא לְעוֹרֵר אֶת הַמַּחְלָקָת שׁוּב וְכוּ'.

תַּאֲמִין לִי, שְׁבְכָל דּוֹר וְדוֹר קָמוּ עַל אֱלוֹ שְׁזָכוּ לְפָרְסֵם אֶת רַבְּנוּ ז"ל בַּעֲוֹלָם, וְשָׁעִים אַרוּרִים נוֹאֲפִים כְּכִלְבִּים, וְעוֹרְרוּ עֲלֵיהֶם מַחְלָקָת וּמְרִיבוֹת, וְרַדְּפוּ אוֹתָם עַד חֲרָמָה וְכוּ' וְכוּ', וּמָה עָשׂוּ הַנְּרַדְּפִים? בְּרַחוּ רַק אֱלֹיו יִתְבַּרַךְ, וְשָׁפְכוּ לָבָם לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ, וְהִסְתַּתְּרוּ בְּסִתְרָא צַל כְּנָפָיו יִתְבַּרַךְ, כַּמוּכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נה): אִף שְׁרוּאִים שְׁאֵלוּ הִרְשָׁעִים מְנַצְּחִים בְּדִין, וְכֵן נוֹתְנִים רַק לָהֶם אֶת הַצֶּדֶק, אֲשֶׁר לְכַאוּרָה יְכוּלִים לְפַל בְּדַעְתּוֹ מֵהַ קוּרָה כְּאֵן — עוֹוֹת הַדִּין כִּזֶּה?! עִם כָּל זֹאת הַמַּאֲמִין הָאֲמִתִּי, שְׁמַאֲמִין שְׁאִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל בְּחֻשְׁבוֹן צֶדֶק מִפְּנֵי טַעַם הַפְּמוּס אֶצְלוֹ יִתְבַּרַךְ, וּמִסְתַּתְּרִים בְּסִתְרָא צַל כְּנָפָיו יִתְבַּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה סוּף כָּל סוּף יֵשׁ לְהִרְשָׁעִים מִפְּלָה גְּדוּלָה [הָיָה טוֹב שְׁתַּלְמֵד אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת, וְלוֹמַר עֲלֵיהָ הַתְּפִלָּה מ'לְקוּטִי-תְּפִלוֹת", וְזֶה יַעֲזוּר לָךְ לְעִבֹר עַל הַכֵּל, מִכָּל שְׁכָן, שְׁלֵא תִהְיֶה לָךְ חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת כָּלֵל].

על-פֿאַנִּים מָה שְׁקוּרָה עֵכָשׁוּ וְכוּ', אִין עֲצָה אַחֲרֵת, רַק לְבוֹחַ אֱלֹיו יִתְבַּרַךְ, וְלִדְבַר לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ, וְלִשְׁפּוֹף אֶת מַר לְבָבוֹ רַק אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה יִשְׁמַר אוֹתוֹ מִכָּל רַע.

ראה להמשיך להעתיק כל מה שבנידך ממה ששמעת פעם
ממני, ובעזרתו יתברך, ידפס פעם, ויהיה לי נחת בקבר וכו'.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה, כ"ו שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל העגמת נפש והצער
שאתה גורם לי, כל הלילה לא ישנתי בשבילך, והתפללתי אליו
יתברך, שתשתחרר מבית-הסהר. אני לא מבין אותך, כמה שאני
מדבר אתך, שתשמר מאד לא להסתבך עם בני-אדם וכו', ולבסוף
אתה לא מצית אותי וכו', ובפרט אסור להסתבך עם המלכות, וכבר
ידוע, שרפנו ו"ל הקפיד על דבר זה מאד מאד, ומוהרנ"ת ו"ל כתב
בלקוטי עצות (אות בשחון), שזה נקרא בטחון של הסטרא אחרא,
בכחינת מבטח בוגד, עין שם; ובפרטיות שאתה מאבד ממון
ישראל בחנם, שהורידו לך את זה על אלף שקל, ולבסוף אתה לא
מצית, ועכשו העלו את זה חזרה פי שלשה, וזה ממש הפסד ממון
ישראל, ואין על זה שום תרוץ, אני לא מבין אותך, איך מסתבכים
עם משטרה?! מספיק הצרות של חיי יום יום, למה אתה צריך
להיות כל-כף מסבך עם משטרה?! אם יש עליך קנס ממשטרה,
צריכין לשלם את זה תכף-ומיד, ולא להיות חכם בעיני עצמו,
שנקרא "אויבער חכם". אתה לא יכול לשער ולתאר את הצער
והעגמת נפש שיש לי מך, כבר הגיע הזמן שתקח את עצמך
בידיך, ותצעק הרבה אליו יתברך, שיטהר את מחשבתך, ותצא
מהלכותך שלך שגפלת אליו וכו' וכו', מדוע אתה לא מצית אותי
— לילך בכל יום שעה אחת, ולהיות בבית-המדרש, וללמד בקול
גדול?! בכל פעם אתה מסתבך עם אחרים ובערות אחרות וכו',
ולבסוף אתה עושה מזה בעצמו ליצנות, והבטוי שלך... אוי, אין

לי שכל... אֲשֶׁר אַתָּה יוֹדֵעַ, שְׁגַם זֶה לִיִּצְנוּת, וְכָל הַצְּרוֹת שֵׁישׁ לְאָדָם, הֵן רַק מַחֲמַת הַלִּיִּצְנוּת. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת לִיִּצְנוּת, סִימָן א'): עַל-יְדֵי לִיִּצְנוּת יִהְיֶה לוֹ נוֹשִׁים רַבִּים, וְהֵם יִמְשְׁלוּ בּוֹ, גַם נִכְשֵׁל בְּנֵאוּף, גַּם אֲשֶׁתּוֹ מוֹשֶׁלֶת בּוֹ; וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שֵׁם סִימָן יא): הַמְתְּלוּצֵץ — מְזוֹנוֹתָיו מִתְמַעֲטִין, וְנוֹפֵל בְּגִיּהוֹנוֹם, וּמְבִיא כְּלִיָּה לְעוֹלָם; וְעַל-כֵּן, לְדַעְתִּי, תַּעֲזוֹב כְּבָר אֶת הַלִּיִּצְנוּת שְׁלֶךְ, וְחֹשֵׁב בַּפְּנֵה, וְרֹאֵה לְהַתְּבוֹדֵד הַרְּבִה עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְכֵן לְהַתְּפַלֵּל כָּל הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת בְּקוֹלוֹת וּבִצְעָקוֹת גְּדוֹלוֹת, פֶּן וְאוֹלֵי תְּטַהֵר מִחֻשְׁבָּתָךְ, וְתִתְּפַלֵּל בְּמִנְיַן דִּיקָא, וְעַל כָּלֵם — שְׁתַּלֵּךְ לְהַפִּיץ בְּכָל יוֹם, שְׁלֵא יִהְיֶה לְךָ שׁוֹם עֶסֶק עִם אֲחֵרִים.

אף שֶׁהִיא בְּדַעְתִּי שְׁתַּסַּע עֲכָשׁוֹ לְצַרְפַּת, אֶךְ מֵאַחַר שֶׁקָּרָה מְקָרָה רַע כְּזֶה, שֶׁהִסְתַּבְּכַת עִם הַמְּשֻׁטָּרָה, בְּזֶה מְרַמְזִים לִי מִן הַשָּׁמַיִם, שְׁאִינְךָ רְאוּי לְהִיּוֹת הַשְּׁלִיחַ שְׁלִי לַעֲשׂוֹת מַה שְּׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ וְכוּ'. וְעַל-כֵּן תִּשְׁאַר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל דִּיקָא, וְתִתְחִיל לְהַפִּיץ בְּכָל יוֹם בְּיַתֵּר שְׁאֵת וּבְיַתֵּר עֵז, וְתַעֲזוֹב כְּבָר כָּל הַשְּׁטִיּוֹת שְׁלֶךְ, וְאַנִּי מְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן מִמֶּךָ, תִּתְחִיל לְהִיּוֹת בֶּן אָדָם, "זִי אֶ מְעַנְטֵשׁ", וּמִמֶּשׁ בְּדַמְעוֹת שְׁלִישׁ אָנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ: תַּעֲזוֹב אֶת הַשְּׁטִיּוֹת שְׁלֶךְ, רְאֵה עַד הֵיכָן הַלִּיִּצְנוּת מְבִיאָה אוֹתָךְ וְכוּ', רְאֵה לְמַה שְּׁבֵאתָ וְכוּ', כָּל הַלִּילָה בְּכִיתִי וְצִעַקְתִּי לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיַחֲוֶס וּיְרַחֵם עָלַי, שְׁלֵא יִהְיֶה לִי תַלְמִיד הַמְּקַדִּיחַ אֶת תְּבִשְׁלֵי בְּרַבִּים, וְכִמּוֹ שְׁדַרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים עַל פְּסוּק: "וְנִגַּע לֹא יִקְרַב בְּאֵהָלֶךָ", שְׁלֵא יִהְיֶה לְךָ בֶּן אוֹ תַלְמִיד שְׁמַקְדִּיחַ תְּבִשְׁלוֹ בְּרַבִּים (סְנוּהֲרִין קג); וְלִכֵּן אָנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן לְפָנֶיךָ בַּפֶּעַם הָאַחֲרוֹנָה, תַּעֲזוֹב כְּבָר אֶת הַשְּׁטִיּוֹת, וְאַל תִּסְתַּבֵּךְ עִם הַמְּשֻׁטָּרָה, וְאַל תִּגְרַם לִי חִלוּל הַשֵּׁם.

אִינִי יוֹדֵעַ אִיפֹה הַשְּׁכָל שְׁלֶךְ, רְאֵה וְגַם רְאֵה מַה שְּׁקוֹרָה צְרוֹת וְיִסוּרִים בְּכָלִּיּוֹת יִשְׂרָאֵל, אֶתְמוּל אַחַר הַצְּהָרִים הַרְּגוּ פֹּה רוֹצְחִים אַבְרָךְ צָעִיר, שֶׁהִשְׁאִיר אַחֲרָיו תְּשֻׁעָה יְתוּמִים, שֶׁהַבְּכוֹר הוּא בְּגִיל בַּר מִצְוָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, זֶה בָּא וּמִסְפָּר לִי צְרוֹת וְיִסוּרִים שֵׁישׁ לוֹ שֶׁהוֹלֵךְ לְהַתְּגַרֵּשׁ וְכוּ', זֶה מְסַפֵּר לִי בְּכִיָּה עֲצוּמָה שֶׁבַעֲלָה עֲדִין לֹא בְּגִיל אַרְבָּעִים, וּמִצְאוֹ גְּדוּל בְּמַעֵי הַגֵּס, וּכְבָר נִגַּע בְּכַבֵּד, רַחֲמָנָא

לישזבן, וצריכין לעשות הקרנות ונתוחים וכו', זו מספרת לי שיש לה בן בגיל עשרים ואחת, והספרת עלתה לו עד העין הימנית, ונצרך להוציא לו את העין, רחמנא לישזבן, ועכשו בעין השמאלית הוא כבר לא יכול לראות גם בן, זה מצלצל לי שיש לו תינוק בגיל שנתים, שיש לו סרטן בדם וכו' וכו', וכך אני שומע בכל יום צרות צרורות מעם ישראל, ואתה יש לך עוד זמן לעסק בעסקים מפקקים, איני יודע איה היכן שכלך, ולכן חוס ורחם עליך כבר, ותעזב את השטיות שלך.

הנה אנשי שלומנו, שהם כלם עניים, טרחו ויגעו וקבצו ביניהם הלאות, כדי לשלם את הבית-משפט וכן לעורר-דין את הפסוף, כדי להוציאך מבית-הסתר, נא ונא אל תאכזב אותם, ותשלם לכלם תכף-ומיד, אני מאד מאד אבקש אותך, שלא תהיה בך רשעות, חס ושלום, לשלם להם רעה תחת טובה מה שעשוי לך, כי כל אנשי שלומנו הם חסרי לחם ממש, ועשו עמך פשוט חסד חנם, והלוו את הפסוף כדי להוציאך, ועל-פני ראה לשלם את זה תכף-ומיד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שכבר תתחיל לצית אותי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה, כ"ו שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי הקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפל ביאוש, יהיה אף שיהיה ויהיה מה שיהיה, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ותאמין לי, שגם לי קרה כמה פעמים מקרים כאלו,

שְׁנֵדָמָה לִי מִמָּשׁ כְּאֵלוֹ סוּף הָעוֹלָם, וְהַכֵּל נִסְגָּר בְּעֵדֵי וְכוּ' וְכוּ', וְאִזּוֹ דִּיקָא פִּתְחָ לִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁעָרִים חֲדָשִׁים. וְעַל-כֵּן רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַע-עוֹלָם, וְתִרְאֶה נְסִים נְגָלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

בְּסוּף הַשָּׁבוּעַ תִּקְבַּל אֵלַיךְ דּוֹלָר עַל חֲשׁבוֹן הַבֶּשֶׁר, וְאִין לָךְ לְדַאָג כָּלֵל, וּמֵאֵד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׂאֵל תִּסְגָּר אֶת הַחֲנוּת שְׁלָךְ, שְׁסַףּ הַכֵּל עוֹלָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים שְׁקָל לְחֹדֶשׁ, זֶה לֹא כְּדַאי, כִּי הַפַּעַם קִבַּלְתָּ אֶת זֶה בְּדִרְךָ גַּם, עַל אִפּוֹ וְעַל חֲמַתּוֹ שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, וּבַפַּעַם שְׁנִיָּה לֹא תִקְבַּל חֲנוּת בְּחֻנָּם, כִּי מֵאָה וְעֶשְׂרִים שְׁקָל זֶה מִמָּשׁ בְּחֻנָּם. עַל-כֵּן אֵל תַּעֲשֶׂה זֹאת לְהַחֲזִיר אֶת הַחֲנוּת בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עֲלֶיךָ שְׁפָע.

אֲנִי מִקְנֶה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהַעֲסֵק עִם ... יִשְׁגָּשֵׁג, וְתִצְלִיחַ מֵאֵד מֵאֵד.

הַעֲקֵר תַּתֵּן שְׂבַח וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁזִכִּיתָ לְחַתֵּן אֶת שְׁנֵי בְּנֵיךְ עִם שְׁדוּכִים טוֹבִים, וּבְקָרוֹב גַּם תַּעֲשֶׂה שְׁדוּף עִם בְּנֵךְ ... גֵּרוֹ יֵאִיר, וְכֵן תַּעֲשֶׂה שְׁדוּכִים טוֹבִים עִם כָּל יְלָדֶיךָ, רַק חֲזֹק וְאַמֵּץ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֹדַאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

תְּמִיד תִּזְכֹּר, כִּי בְּרַגַע הָאֲחֵרוֹן, כְּשִׁנְדָמָה לְאָדָם כְּאֵלוֹ אֲבָד מְנוּס וְתִקְנֶה מִמֶּנּוּ, אִם אֵינּוּ מִיָּאֵשׁ עֲצָמוֹ, אִזּוֹ דִּיקָא רוּאָה יְשׁוּעוֹת וְנְסִים נְגָלִים, שְׂעוּשָׂה עִמּוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן עֲשֶׂה זֹאת לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַע-עוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ.

גַּא וְנָא תַּחֲזֹק אֶת עֲצָמָךְ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתַחֲזֹק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֶנּוּ, וּבְזָכוֹת זֶה תִּרְאֶה נְסִים נְגָלִים, שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּחַפְּלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדְךָ, שְׁתִּצְלִיחַ דִּרְכָךְ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כִּי שָׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְהִנְנִי מְבָרֵךְ אוֹתְךָ בְּבְרַכַּת "מִזֵּל
טוֹב", יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכֶּנִּי לְהַכְנִיסוּ בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אֲבִרְהָם
אָבִינוּ בְּעֵתוֹ וּבְזִמְנוֹ, וּלְגַדְּלוֹ בְּנִקְלָה.

אוֹדוֹת הַשֵּׁם, לְדַעֲתִי, טוֹב שֶׁתַּתֵּן 'נַחֲמָן גִּתָּן' עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל
וּמוֹהַרְנ"ת ז"ל, וְהַסְנֵדֵק יִהְיֶה אֲבִיךָ, כַּמּוּבָא בְּפּוֹסְקִים, אֲשֶׁר מִי
שֶׁהוּא סְנֵדֵק — נַעֲשֶׂה עֲשִׂיר. וְהֵיזוֹת שְׁעוֹבְרוֹת הַרְבֵּה צְרוּת וְעֲנִיּוֹת
עַל אֲבִיךָ, לְכֵן תִּכְבַּד אוֹתוֹ בְּסִנְדֵקָאוֹת, וְדַעַת לְנִכּוֹן, שְׁיִלַּךְ לַמִּקְוֵה
לְפָנֵי הַבְּרִית, כִּי סְנֵדֵק מְחַיֵּב לְלַכֵּת לַמִּקְוֵה קִדְּם.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וְתַמְשִׁיךְ
לְהַחֲדִיר בַּיָּלְדִים אַמּוּנָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כִּי שָׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צָמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאִין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת
גְּדֵל הַטּוֹבָה שְׁעֲשִׂיתָ עִמָּדִי, שְׁבַשְׂרַתָּ לִי בְּשׁוֹרָה מְשֻׁמַּחַת, שְׁ...
...

אֲשֶׁר   כּא תתח   בַּנְחַל   קנא

נִשְׁתַּחֲרַר מִבֵּית הָאֲסוּרִים, כִּי כָּל הַלַּיְלָה הָיוּ לִי צָרוֹת וְיִסּוּרֵי קָשִׁים
וּמְרִים בְּשִׁבְלִי.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי
אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וּתְחִזּוֹק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל —
רְאֵה לְשִׁמְשׁ אֶת רַבְּנוּ ו"ל בְּעִנְיַן הַפְּצָה, וְאִם אַתָּה בְּעֲצָמְךָ אֵינְךָ יְכוּל
לְצִאת לְהַפְּצָה, רְאֵה עַל-כָּל-פָּנִים לְהִיּוֹת הַגִּבְאֵי שֶׁל הַהַדְּפָסָה
וְהַהַפְּצָה, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁבִיחוֹת זֶה שְׂאֵתָה מְשַׁמֵּשׁ אֶת
רַבְּנוּ ו"ל, הֵן שִׁיְהִיָּה הַמְּקַנָּה נְקִי, וְהֵן שְׂאֵתָה גִבְאֵי צְדָקָה, וְהֵן שְׂאֵתָה
הַגִּבְאֵי שֶׁל הַדְּפָסָה, שְׂתַּהֲיָה בְּשִׁמְחָה תְּמִיד, וּבְזֶה רְאוּי לָךְ לְשִׁמְח
מְאֹד מְאֹד, "אִוֵּן עֵס וְוַעֲט דִּיךָ נָאֵר צוֹ גִּיץ קוּמְעֵן אוּיף יַעֲנַעֵר
וְוַעֲלֵט".

בְּסוּף הַשְּׁבוּעַ תִּקְבַּל מְאֵתִים וְחֲמִשִּׁים דוֹלָר בְּעִבּוּר הַחִלוֹת וְהֵיִן
שְׂאֵתָה מִחֶלֶק, רַק תְּחִזּוֹק חֲשֵׁבוֹן כַּמָּה אֲנִי חַיֵּב לָךְ, שְׁלֹא חֵס וְשְׁלוֹם
אֲכַשֵּׁל.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַּצְלִיחַ בְּרַכְּךָ תְּמִיד, וְיִהְיֶה לָךְ הַרְבֵּה גַּחַת
מִכָּל יְלָדֶיךָ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֶּה תִקְבַּל כַּמָּה מִכְּתָבִים, וְרְאֵה לְמַסֵּר אוֹתָם לִיעוּדָם, וְכֵן מִכְּתָב
כָּלִי שְׂתַתְּלָה עַל הַקִּיר.

כּא תתח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדָּר תְּרוּמָה, כ"ו שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתְּ שׁוֹפֵכֶת אֶת לִבְךָ מִכָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּבֵיתְךָ וְכוּ' וְכוּ'.

עָלִי לֹאמַר לָךְ, שְׂאֵשָׁה יֵשׁ לָהּ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ בְּלִתֵּי רַגִּילִים, וְהִיא יְכוּלָה לְהַפְּךָ אֶת בְּעֵלָהּ לְגַמְרִי, וְכָל הַצְּרוֹת שְׁקוֹרוֹת בְּבֵית, הַכֹּל תְּלוּי בְּאֵשָׁה, כְּמֵאֲמַרְם ו"ל (עבודה וְרַה לט): מַעֲשֵׂה בְּאֵשָׁה אַחַת שְׁנֵשֵׂאת לְחֵבֵר, וְהִיתָה קוֹשֶׁרֶת לוֹ תְּפִלִּין עַל יָדוֹ, נִשְׂאֵת לְמוֹפֵס, וְהִיתָה קוֹשֶׁרֶת לוֹ קֶשְׁרֵי מוֹפֵס עַל יָדוֹ; כִּי (שַׁבַּת לג): נָשִׁים דְּעֵתָן קָלוֹת עֲלֵיהֶן, וְהַכֹּל תְּלוּי בְּהֵן. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּרָקֵי דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, פְּרָק מֵא): דִּרְכָן שֶׁל אֲנָשִׁים — הוֹלְכִים אַחֵר דְּעֵתָן שֶׁל נָשִׁים; וְלִכְּן אִם הָאֵשָׁה עֲקֹשְׁנִית, וּמוֹשֶׁכֶת אֶת עֲצָמָה תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְנִשְׁמַרֶת מִכָּל רָע, עַל-דִּי-זֶה תִּמְשִׁיךְ אֶת בְּעֵלָהּ אֶל הַקְּדֻשָּׁה, אֲבָל אִם הָאֵשָׁה קָלַת דְּעַת וְכוּ', וּמְזוּלָּלַת בְּמִצּוֹת וְכוּ', וְהוֹלְכֶת בְּלֹא צְנִיעוֹת וְכוּ', אֲזִי הִיא גוֹרֶמֶת, שְׁגָם בְּעֵלָהּ יוֹרֵד אַחֲרֶיהָ לְשֹׂאֵל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו וְכוּ' וְכוּ'.

וְלִכְּן אִם אַתְּ רוֹצֶה, שְׂיִהְיֶה לָךְ שְׁלוֹם-בֵּית בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ, אַתְּ צְרִיכָה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלְהִמְשִׁיךְ אֶת לֵב בְּעֵלְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִעוֹרְרִי אוֹתוֹ שְׂיִלְךָ בְּכָל יוֹם לְבֵית-הַכְּנֶסֶת לְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיָן אֶת הַשָּׁלֹשׁ תְּפִלוֹת: שַׁחֲרִית, מְנַחֵה, עֶרְבִית. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכוֹת יז): גְּדוּלָה הַבְּטָחָה שֶׁהַבְּטִיחַן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְנָשִׁים יוֹתֵר מִן הָאֲנָשִׁים וְכוּ', נָשִׁים בְּמֵאֵי וְכֵן? בְּאֲקָרוּיֵי בְּנֵיהוּ לְבִי כְּנִישְׁתָּא, וּבְאֲתָנוּיֵי גְבֻרָהּ בִּי רַבָּנָן, וְנִטְרִין לְגְבֻרֵיהוּ עַד דְּאָתוּ מִבֵּי רַבָּנָן; בְּזֶה שְׂאֵשָׁה מְכִינָה אֶת הַיְלָדִים שְׂיִלְכוּ לְתַלְמוּד-תּוֹרָה וְלְבֵית-סֵפֶר לְלַמַּד תּוֹרָה וְאֲמוּנָה וְקִיּוּם מִצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת, וְכֵן שְׂהִיא מְעוֹרְרַת אֶת בְּעֵלָהּ שְׂיִלְךָ לְלַמַּד תּוֹרָה, וּמְחַכֶּה עַד שְׂיִחְזוֹר, וְהִיא שְׂמַחָה וְעֲלִיזָה שְׂבְּעֵלָהּ לֹאמַד תּוֹרָה, אֲזִי הִיא מְקַבֶּלֶת שְׂכָר יוֹתֵר מִבְּעֵלָהּ.

וְלִכְּן אִם אַתְּ רוֹצֶה שְׂיִהְיֶה לָךְ בְּאַמַּת שְׁלוֹם-בֵּית, רְאִי לְהִיּוֹת בְּאַמַּת אֵשָׁה כְּשֶׁרָה וִירָאת שְׂמִים, וְאֲזִי כָּל הַבֵּית יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּאֵשָׁה, כִּי הִיא נִקְרֵאת עֲקָרַת הַבֵּית, עֲקָר הַבֵּית תְּלוּי בָּהּ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְבָמוֹת ג): אֵשָׁה יָפָה אֲשֶׁרִי בְּעֵלָהּ, מְסַפֵּר

אָשׁר   כּא תתט   בּנחל   קנג

זְמִיו כְּפוֹלִים; וְעַקֵּר הַיְפִי שֶׁל הָאִשָּׁה — כְּשֶׁהוֹלֶכֶת בְּצַנִּיעוֹת, וְלֹא רוֹאִים אֶת שַׁעֲרוֹת רֵאשָׁהּ בַּחוּץ, וְהוֹלֶכֶת עִם בְּגָדִים צְנוּעִים. וְלִכְּן אִם תִּתְנַהֵּג בְּדַרְךָ זוֹ לַחֲזֹק וְלַעוֹרֵר וְלִשְׂמַח אֶת בַּעֲלָךְ תְּמִיד, וּתְעוֹרְרֵי אוֹתוֹ, שְׂיִלֶךְ לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת אֶת הַשֵּׁלֶשׁ תְּפִלוֹת בְּמִנְיַן דִּיקָא, וְכֵן שְׂיִקְבַע עֵתִים לַתּוֹרָה, בְּשִׁכְרָה זֶה כָּל הַבַּיִת שֶׁלָּךְ יִהְיֶה מְבֻרָךְ.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַצִּיטֵי אוֹתִי, וְאֲזוּ תִּרְאֵי שֶׁכָּל הַבַּיִת שֶׁלָּךְ הִתְהַפֵּף לְגַמְרֵי מִן הַקְּצָה אֶל הַקְּצָה, וְיִהְיֶה בֵּיתְךָ מִשְׁפָּן לְשִׁכְנֵת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׂמַיִם...

כּא תתט.

בְּעֹזֶרֶת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר תְּרוּמָה, כִּי שְׂבֹט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי רוֹצֵה לְדַעַת אֵיךְ אַתָּה מְרַגֵּשׁ.

רְאֵה לְנוּחַ הַרְבֵּה וְתִשְׁתֶּה תֵּה וְכוּ', לְדַעַתִּי, זֶה רַק וִירוּס וְהַצְטַנְנוֹת, וְאִין לָךְ לַחֲשֵׁשׁ שׁוֹם דְּבָר, עִם כָּל זֹאת תִּשְׁתַּדֵּל לְאָכַל בְּכָל יוֹם פֶּת שְׁחֵרִית, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים ((בְּכָא מְצִיעָא קו.)) הִזְהִירוּ מְאֹד מְאֹד עַל אֲכִילַת פֶּת שְׁחֵרִית, שְׂמוֹנַעַת כָּל מִינֵי מַחֲלוֹת מִן הָאָדָם, גַּא וְנָא רְאֵה לַחֲזֹק עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׂבַעוֹלָם, וְתִהְיֶה תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׂהַשְׂמִיחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל — בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחֵי, וְרַב הַחוֹלְאֵת שְׂקוּרָה לְאָדָם וְהַחֲלָשׁוֹת, הֵם רַק מַחֲמַת עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה, וְעַל-כֵּן עֲשֵׂה מַה שְׂתַּעֲשֶׂה, הַעֲקֵר לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׁתַּדֵּל שְׂתִּהְיֶה סְבִיבָךְ אוֹיְרָה שֶׁל שְׂמִיחָה, וְאֵל תִּחְיֶה בְּמִתְחִים, אֲלֵא תִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲזוּ תִּרְאֵה נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא רְאֵה לְהֵיוֹת בְּשִׁמְחָה אֶתָּה וְאֶשְׁתָּךְ וְיִלְדֶיךָ, וּתְבַשְׂרוּ לִי
תְּמִיד בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׂאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ, שְׁתַּזְכֶּה לְמַכּוֹר אֶת הַדִּירָה, וְתִקְנֶה דִירָה
רְחֹבָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, כ"ו שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלְתִּי אֶת מִכְתְּבְּךָ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵין אֶתָּה יְכוּל לְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הָעֲגָמַת
נֶפֶשׁ שְׁהִיָּה לִי מִעֲנִינוּ שֶׁל ... אֵיךְ אָדָם אֵינוֹ שׁוֹמֵר עַל עֲצָמוֹ, כִּי סוֹף
כָּל סוֹף כִּשְׁהוּא נִכְנָס לְבֵית-הַסֵּהַר, לִי יֵשׁ מִזֶּה צַעַר וְעֲגָמַת נֶפֶשׁ, כִּי
אֲנִי לֹא צָרִיךְ תְּלִמִידִים כְּאֵלוֹ שְׁמִבְזִים אוֹתִי.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדֶּיךָ, וּתְשַׁלֵּם
אֶת הַחֻבוֹת שֶׁלָּךְ לְאֵט לְאֵט, וּמָה שְׂאֵנִי חִיב לָךְ, בְּקִרְוֹב אֲשַׁלֵּם לָךְ
אֶת הַכֹּל עַד הַפְּרוּטָה אַחֲרוֹנָה, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, גַּם עָלֵי עוֹבֵר
מָה שְׁעוֹבֵר עֲכָשׁוּ — עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, שְׂאֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.
וְלִכֵּן רְאֵה לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְאֵט לְאֵט לְשַׁלֵּם לְכָל
הַבְּעָלֵי חוֹבוֹת שֶׁלָּךְ, וּבְכֹדָי לְתַת לְכָל אֶחָד מִשֵּׁהוּ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִרְדְּפוּ
אוֹתָךְ וְכו', וְאוֹדוֹת לְגַמֵּר עִם הַדִּירָה, תַּעֲשֶׂה מָה שְׁתּוּכַל, רַק חֲזוּק
וְאַמֵץ, וְשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ.

אָשׁר   כּא תתיא   בּנחל   קנה

מָאד רְצִיתִי, שְׁתַּדּוּחַ לִי בְּכָל פֶּעַם חֲדָשׁוֹת מִיבְנָאָל, כִּי עֵינַי וְלִבִּי שָׁם כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ 'לְגַנּוּב' בְּכָל יוֹם שְׁעָה אַחַת, וְלִלְמַד בְּקוֹל גָּדוֹל בְּבֵית-הַמְדַרְשׁ, כִּי אֲנִי רוֹצֵה שְׁתַּשְׁתַּנֶּה הָאוֹיְרָה לְאוֹיְרָה שֶׁל רְצִינּוֹת, אֹיְרָה שֶׁל מְקוֹם תּוֹרָה וּתְפִלָּה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ, וַיְהִיֶּה לְךָ הַרְבֵּה נִחַת מֵהֵילָדִים, וַיְהִיֶּה לְךָ רַק טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תתיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר תְּרוּמָה, כ"ו שְׁבֹט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיבְנָאָל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיִּצְּלֵם מִכָּל צָרָה צוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְכֶם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּבִפְרֹט עֲכָשׁוּ, שְׁנִכְנָסִים וּבָאִים יְמֵי אֲדָר הַקְדוּשִׁים, עֲלֵיכֶם לְהִתְחַזֵּק בְּיוֹתֵר בְּשִׁמְחָה, וּתְרַקְדוּ בְּכָל יוֹם אַחַר כָּל תְּפִלָּה וּתְפִלָּה, אַחַר שְׁחִירֵת, אַחַר מִנְחָה וְאַחַר מַעְרִיב בְּקוֹל שִׁמְחָה, וְאַל תִּפְחָדוּ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם.

הַעֲקֹר רְאוּ לְשַׁרְשׁ מֵעֲצָמְכֶם לִיצְנוּת, שְׁלֹא יִהְיֶה בִּינֵינוּ שׁוּם לְצִים, כִּי דַבַּר רַבְּנוּ ז"ל הוּא תְּמִימוֹת עֲמָקָה, עֲמָק עֲמָק מִי יִמְצָאָנוּ, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד שְׁלֹא יִסְתַּוְּבָבוּ בִּינֵינוּ לְצִים, הַמְקַרְרִים מֵעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְחֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (פְּסָחִים קִיב), שְׂרַבְּנוּ הַקְדוּשׁ צְוָה אֶת בְּנָיו, שְׁלֹא יְדוּרוּ בְּעִיר שְׁכֻנְצִיב, מִשׁוּם דְּלִיצְנֵי הָיוּ וּמְשָׁכֵי לָךְ בְּלִיצְנוּתָא; הֵם לְצִים גְּדוֹלִים, וַיִּמְשְׁכוּ אֶתְכֶם בְּלִיצְנוּת.

כִּי בְּאֵמֶת דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל הוּא רַק תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, תּוֹרָה וּתְפִלָּה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְצְרִיכִים לְבָרַח מִכָּל מִינֵי לִיצְנוּת, כִּי הַלִּיצְנוּת הוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם, וְכָל הָעֲבֵרוֹת בְּאִין לָאָדָם רַק מַחֲמַת לִיצְנוּת. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד, שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּמַחְנֵנוּ שׁוּם לְצִים, וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (עֲבוֹדָה זָרָה יח.): כָּל הַמְתַּלְוֶצֶץ — מְזוֹנְוֹתָיו מִתְּמַעֲטִים; כָּל הַחֶסְרוֹן פְּרִנְסָה שֵׁישׁ לָאָדָם, הוּא רַק מַחֲמַת מִדַּת הַלִּיצְנוּת, כִּי בְּאֵמֶת אִם הִזָּה הָאָדָם תְּמִים בְּמַעֲשָׂיו, וְהִזָּה מִתְּבוֹדָד עֲצָמוֹ תְּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהִזָּה יוֹדֵעַ, אֲשֶׁר הַכֹּל רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אִזּוֹ הִזָּה לוֹ שֶׁפַע גְּדוֹל, אִךְ עַקֵּר הַצְּרוּת הֵם רַק מַחֲמַת הַלִּיצְנוּת. וְעַל-כֵּן אֲנִי מִבְּקֵשׁ מְאֹד מְאֹד אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שֶׁיִּכְלוּ אֶת הַלְּצִים מִבִּינֵינוּ, שֶׁלֹּא יִמָּצְאוּ בִּינֵינוּ יוֹתֵר לְצִים, וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (שם): כָּל הַמְתַּלְוֶצֶץ — יְסוּרִים בָּאִים עָלָיו; וְרַבָּא אָמַר לְרַבֵּנּוּ: בְּמַטּוֹתָא מִיִּנְיֵיכוּ דְלֹא תִתְּלוּצְצוּ, דְלֹא לִיתֵי עַלִּיכוּ יְסוּרִים. שֶׁבְּקֵשׁ אֶת תְּלַמִּידֵי, שֶׁלֹּא יִהְיֶה נִמְצָא בִּינֵיהֶם לִיצְנוּת, כִּי כָּל הַיְסוּרִים בָּאִים רַק מַחֲמַת לִיצְנוּת. וְעַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ מְאֹד מְאֹד אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שֶׁיִּרְגִּישׁוּ אוֹיְרָה שֶׁל תְּמִימוֹת בִּינֵיהֶם, וְיִתְבַּטְּלוּ כָּל מִינֵי לִיצְנוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחוּ אֶת דְּרַכְכֶם מְאֹד מְאֹד.

נָא וְנָא רְאוּ לַעֲזֹר אֶחָד אֶת הַשְּׁנַי בְּכָל מָה שֶׁרַק יְכוּלִים, וְתַחֲזִיקוּ אֶת עֲצַמְכֶם בְּאַחֲדוּת גְּדוֹלָה, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמֵר חֲזַק, וְיִמָּצְאוּ אֶצְלָ כָּל אֶחָד וְאֶחָד רַק נִקְדוּת טוֹבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא יוּכַל לָנוּ הַסֵּמ"ך-מ"ם בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפָּן, כִּי כָּל כַּחוֹ הוּא רַק פְּרוּדִים, וְלִכֵּן עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם, שֶׁתִּהְיֶה בִּינֵינוּ אַחֲדוּת, וְאֶחָד יַעֲזֹר לַהֲשִׁנִּי.

נָא וְנָא שִׁמְרוּ אֶת עֲצַמְכֶם מִחֲלוּל הַשֵּׁם, כִּי חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (סִפְרֵי הָאֲזִינוּ): עַל הַכֹּל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל, וְעַל חֲלוּל הַשֵּׁם פּוֹרֵעַ מִיָּד; וְצְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד שֶׁלֹּא יִחְלְלוּ אֶת שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמָה נִקְרָא חֲלוּל הַשֵּׁם? כְּשִׁיּוֹצָא שֵׁם רַע עַל הַצְּדִיק. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (יוֹמָא פו.): מִי שֵׁישׁ חֲלוּל הַשֵּׁם בְּיָדוֹ, אִין כַּח לֹא בְּתִשׁוּבָה לְתַלּוּת, וְלֹא בְיוֹם כְּפוּרִים לְכַפֵּר, וְלֹא בְיִסּוּרִין לְמַרְק, עֵין

אָשֶׁר   כּא תתיב   בּנחל   קנז

שם; ועד כְּדֵי כֶּף הַחֲמִירוּ בַחֲלוּל הַשֵּׁם, שָׂרַב אָמַר: אֵי שֶׁקְלָנָא בִישְׂרָא מִטְבָּחָא, וְלֹא יְהִיבָנָא דְמִי לְאַלְתֵּר — זֶה כֶּבֶר חֲלוּל הַשֵּׁם; הֵינּוּ שְׁלוֹקֵחַ בְּשֵׁר, וְלֹא מְשַׁלֵּם לְאַטְלִיז — זֶה כֶּבֶר חֲלוּל הַשֵּׁם. וְרַבִּי יוֹחָנָן אָמַר: אִם אָנִי הוֹלֵךְ ד' אַמּוֹת בְּלֹא תוֹרָה וּבְלֹא תְּפִלִּין — זֶה כֶּבֶר חֲלוּל הַשֵּׁם. וְרַבִּי יְנָאִי אָמַר: כָּל שֶׁחֲבָרְיו מִתְּבִישִׁין מִחֲמַת שְׂמוּעָתוֹ — זֶה חֲלוּל הַשֵּׁם; תִּתְאַרוּ לְעַצְמְכֶם מֵה נִקְרָא חֲלוּל הַשֵּׁם!

ועל-כֵּן רָאוּ אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם בְּרַבִּים, לְדַבֵּר עִם כָּלֵם רַק דְּבוּרֵי אַמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְאַל תִּסְתַּפְּלוּ עַל הַסֵּתֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, שֶׁבְּקָרוֹב תִּהְיֶה לוֹ מַפְלָה גְדוֹלָה, אַתֶּם צְרִיכִים רַק לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אַמוּנָה עִם כָּל תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם, לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם לָהֶם, שְׂאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוֹר הוּא, וְתִקְדִּימוּ שְׁלוֹם לְכָל אָדָם, וְאַל תִּסְתַּפְּלוּ עַל הַהִסְתּוֹת שֶׁהוּא מִסִּית וּמְדִיחַ נְגִדָנוּ, וְכֵן תִּשְׁתַּדְּלוּ לְדַבֵּר אֶחָד עִם הַשְּׂנֵי דְּבוּרֵי אַמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְאִז תִּצְלִיחוּ דְרַכְכֶם תְּמִיד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאִנִּי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתִּצְלִיחוּ דְרַכְכֶם תְּמִיד, וּתְבַשְׂרוּ לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תתיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ו שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רְאֵה לַחֲזוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי עַקֵּר הַהִתְקַרְבוּת אֵל רַבְּנוּ ו"ל הִיא רַק עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוֹדָדוֹת, לְשִׁיחַ בֵּינּוּ לְבֵין קוּנּוֹ. וּכְכֹל שֶׁתְּבוֹדֵד עֲצָמְךָ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, תִּהְיֶה יוֹתֵר מִקְרָב אֵל רַבְּנוּ ו"ל.

נא ונא תשתדל להתפלל השלש תפלות: שחרית, מנחה, מעריב — בין אנשי שלומנו דיקא, ושמעתי מר' לוי יצחק ז"ל, שספר לי, שהוא היה הולך יותר מקילומטר בכל יום להתפלל בבית-המדרש של אנשי שלומנו, ואף שבדרך היו עוד בתי פנסיות ובתי מדרשות, עם כל זאת לא רצה להתפלל בשום בית-הכנסת, רק בין אנשי שלומנו, והיה חזק ואמיץ בדבר זה מאד. ועל-כן ראה גם אתה להתפלל השלש תפלות בין אנשי שלומנו דיקא, ותדבר עם אנשי שלומנו ותחזקם ותאמץם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתזכה למצא דירה, ולקנות בית משל עצמך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתיג.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר תרומה, כ"ו שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שהכנסת, בזה ש... השתחרר מבית-הספר, כי כל הלילה לא ישנתי מרב צער ועגמת נפש, מדוע הוא עושה תמיד דברים מבהלים ומבלבלים כאלו.

אקנה להקדוש-ברוך-הוא, ש... יכול השבוע לחבר את התאורה.

היה טוב מאד, אם אתה יכול לסבב ש... תתקשר אלי, ואז אדבר עמה בענין חתימת החוזה, כי אותי היא תצית, ואתמול נסיתי כמה פעמים להתקשר אל גברת ... ואף אחד לא הגביה את השפופרת, ועל-כן אם אתה יכול, יותר טוב ש... תצלצל אלי, וזה

אֲשֶׁר   כּא תתיד   בּנחל   קנט

הָיָה הַכִּי טוֹב, וְאֵל תִּשְׁפַח שְׁחַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ: בֵּית פְּלוּנִי לְפְלוּנִי, אִשָּׁה פְּלוּנִית לְפְלוּנִי, וְעַל־כֵּן בְּוַדַּאי אִם זֶה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, זֶה יִתְבָּצֵעַ בְּאִפְּן הַכִּי טוֹב.

אָנִי צָרִיךְ בְּאַמֶּת יְשׁוּעָה גְדוּלָה לְסַלֵּק אֶת הַחַוּבוֹת.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל, שְׁכַבֵּר אֲזוּכָה לְהַפְטֵר מֵהַסֵּמ"ךְ־מ"ם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תתיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר תְּרוּמָה, כ"ו שְׁבֹט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, הֵרֵב ... נֵרוּ יְאִיר.

קִבְּלַתִּי דו"ח מְכַמָּה הוֹרִים שְׁסָפְרוּ לִי, שְׂאֲסַפֵּת הַהוֹרִים בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת הַיְתָה מְשֵׁהוּ מִיַּחַד. וְרוֹאִים אֶת הַטְּרַחָה וְהַיְגִיעָה בַּהֲשַׁקְעָה שֶׁהַשְּׁקֵעֵת בִּילְדִים, וְזֶה מִמָּשׁ לְאוֹת וּלְמוֹפֵת, וְעַל־כֵּן זָכַר זֹאת אִם קָטָן אַתָּה בְּעֵינֶיךָ, רֵאשׁ שְׁבִטִי יִשְׂרָאֵל אַתָּה; וְאֵל תִּמְשֹׁךְ אַחַר הָעֶצְבוֹת וְהַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, אֲדַרְבֶּה, עֲלֶיךָ לְדַעַת שְׂיִשׁ לְךָ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ מְשֵׁהוּ מִיַּחַד, וְלִכֵּן רְאֵה לְנִצֵּל אֶת זֶה בְּכֹל מִיַּנִּי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, הָעֵקֶר לְהַחֲדִיר בִּילְדִים אֲמוּנַת חֲכָמִים וְאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֲנִי מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂאֵלוֹ הַקְטָנִים יִצְמַחוּ לְחַדוּשִׁים נִפְלְאִים, כִּי לוֹמְדִים אַתָּם עוֹד מִגִּיל קְטָנוּתָם אֲמוּנָה פְּשוּטָה, וְכֵן "סִפְר־הַמְדוּת", לְהַחֲדִיר בָּהֶם מְדוּת טוֹבוֹת, וְכֵן שְׂיִהְיֶה שְׁגוּר עַל פִּיהֶם ה'תַּקּוּן הַכִּלְלִי.

אוֹדוֹת הַבַּחֲוָרִים הַגְּדוּלִים, אָנִי חוֹשֵׁב עַל כּוּוֹן לְהַכִּיא אוֹתָם אֵלַי, כִּי כִּף נוֹכַל לְהַתְמַסֵּר יוֹתֵר לְהַיְלָדִים שֶׁל כָּל הַכַּתּוּוֹת, וְלֹא תִהְיֶה לָהֶם כַּתָּה גְּדוּלָה לְהַסְתַּכֵּל עֲלֵיהֶם, אֶלָּא שְׂיִהְיֶה הַכֹּל מִחֲדָשׁ, כִּי הַכַּתָּה הַגְּדוּלָה אֵינָן לָהּ רַקְעָה, כִּי הֵם לֹא לְמִדּוּ שׁוֹם דְּבָר עַד גִּיל

שְׁתִּים-עֶשְׂרֵה, וְחָבַל שֶׁהִקְטַנְיִים יִלְמְדוּ מֵהַגְּדוֹלִים, וְאֲנִי מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְגַדְלָם וּלְחַנְכָּם, כִּי כִפִּי שֶׁשָּׁמַעְתִּי הַמְצָב אֶצְלָ ... נוֹרָא וְאִים, וְהַבְּנִים ... וְ... הֵם מִמָּשׁ זְרוּקִים עַל הַרְחוּב בְּלִי שׁוּם גְּזוּמָא, אֵין לָהֶם אִיפֹה לִישׁוֹן וְאִיפֹה לְאָכֵל, וְהֵם נִזְרָקִים מִבֵּית לְבֵית, וּמֵאֲחֵר שְׁאֲנִי רוֹאֶה שֶׁחָבַל שׁוֹשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ כָּל-כָּף זְרוּקִים, אֲנִי רוֹצֶה לְהַבִּיא אוֹתָם אֵלַי, וְאִם אֲנִי מְבִיא אוֹתָם, אֲנִי מְבִיא עוֹד כַּמָּה רַק מְגִיל בְּרִ-מְצוּנָה כַּמּוּבָן, וְכָף נוֹכַח לְהַתְמַסֵּר אֶל כָּל הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה, שְׁזֶה יוֹתֵר מִמָּאָה יְלָדִים.

אֵתָה צְרִיף הָעֵקֶר לְהַחְדִּיר בְּמִלְמָדִים שִׁיְהִיו גַּם אַבָּא וְאֵמָא לְהִילָדִים, כִּי כָף הוֹלֵךְ הַיּוֹם בְּדוֹר הַזֶּה, כִּי לְהוֹרִים אֵין סְבֻלָּנוֹת לְהִילָדִים, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהִלָּךְ נִגְדַּד רִיחוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִהִילָדִים, וְכֵן צְרִיכִים לְלַמֵּד אֶת הַמְּלַמְדִים, שֶׁתְּהִיָּה לָהֶם גִּישָׁה יְדִידוּתִית כְּלַפִּי הַהוֹרִים, וְאִיף שֶׁכָּל זֶה צְרִיף לְהַעֲשׂוֹת בְּצוּרָה חַיּוּבִית, וְאֶפְלוּ אִם יֵשׁ תְּלוּנָה עַל הַתְּלַמִּיד בְּגִין אִי הַתְּנַהֲגוֹת הוֹלְמָת, גַּם-כֵּן אֶפְשָׁר לֹאמֵר בְּצוּרָה חַיּוּבִית, כָּף שֶׁהַהוֹרִים יְבִינוּ מֵאֲלִיָּהֶם מַה שֶׁהֵם צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת, אֲבָל לֹא לְהַתְקִיף אֶת הַהוֹרִים, כִּי כָף נַעֲשֶׂה קָרַע בֵּין הַהוֹרִים וְהַמְּלַמְדִים, וְאַחֲרֵכָף יוֹצְאִים הַהוֹרִים בַּחוּץ לְהִסִּית וּלְהַדִּיחַ נִגְדַּד מְלַמֵּד פְּלוּנִי וּמְלַמֵּד אֶלְמוּנִי וְכוּ', וְחָבַל עַל הַמְּרִירוֹת וְהַדְּבוּרִים וְכוּ', בְּשַׁעֲה שִׁיְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אֶת הַכָּל עִם חֲכָמָה עֲצוּמָה, וְכָף כָּלִם יוֹצְאִים מְרָצִים, וְיֵשׁ בְּזֶה חֲכָמָה עֲמָקָה. אֲקַנְהָה שֶׁתִּבִּין דְּבַר מַתּוּף דְּבַר, כִּי מְלַמֵּד בְּעֵתִים הַלְלוּ צְרִיף לְהִיּוֹת רִאשׁוֹ וְרַבּוֹ בַּתּוּף חַנוּף, וְאֲנִי מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַבֵּר סֵפֶר עַל חַנוּף הֵן לְהַבְּנִים וְהֵן לְהַבְּנוֹת, שֶׁהוּא מְאֹד מְאֹד נִצְרָף — הֵן לְהַמְּלַמְדִים לְגַבֵּי הַתְּלַמִּידִים, וְהֵן לְגַבֵּי הַהוֹרִים וְכוּ' וְכוּ', וְעַם חַיּוּף לְכַבֵּי אֶחָד, יְכוּלִים לְהַפְּךָ לְגַמְרֵי אֶת הַתְּלַמִּיד וְאֶת הַהוֹרִים, וּלְהַפּוֹף — עַל-יְדֵי פְּנִים זְעוּפוֹת וְדְבוּרִים יְתָרִים, כְּבָר מְכַנִּים טַעַם רַע בֵּין הַמְּלַמֵּד לְהוֹרִים.

הָעֵקֶר שֶׁבְּכָל הָעֵקָרִים רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְתַמְשִׁיף לְהַתְּבוֹדֵד עֲצָמָךְ אֵלָיו יְתַבְּרָךְ, וּלְבַקֵּשׁ עַל כָּל

מִלְמַד וְעַל כָּל תַּלְמִיד, וְכִף תַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ, כִּי אֵין לָנוּ רַק תַּפְּלָה, וְזֶה קִבְּלָנוּ מִרְבָּנוּ ז"ל.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתטו.

בַּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, כ"ו שְׁבֹט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכַל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֶרֶץ, וּמְאֹד מְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ. וְתִדַּע, כִּי בְּזֶה שִׁמְשָׁמְשִׁים אֶת רַבָּנוּ ז"ל בְּעִנְיַן הַפְּצָה בְּאִיזוֹ צוּרָה שָׁרַק לֹא יִהְיֶה, זֶה יוֹעִיל לְךָ בְּעֶלְמָא דְאַתִּי, וְזֶה בְּרוּר בְּשִׁמְשׁ, כִּי עָקֵר הַהַשְׁאָרָה שֶׁל רַבָּנוּ ז"ל הִיא רַק עַל-יְדֵי הַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, וְהָיוֹת שׁ... אֵין לוֹ אֶף אֶחָד מִי שִׁיעֲזוֹר לוֹ בְּיַבְנָאֵל, וְעַל-כֵּן בְּזֶה שְׂאֵתָה גִבְּאֵי שֶׁל הַדְּפֹסָה וְהַפְּצָה, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֲלָקָךָ. וְהָיָה טוֹב מְאֹד, אִם אֵתָה יָכוֹל לְהַשִּׁיג לוֹ מְנוּיִים עַל הוֹרָאת קָבַע, כִּי יֵשׁ לָנוּ הַמוֹן סְפָרִים בְּכַתְב־יָד לְהַדְפִּיס, וְחֻבָּל שְׁלֹא יִדְפֹס, כִּי אִם לֹא עֲכָשׁוּ — אִימָתִי.

אוֹדוֹת שְׂאֵלְתְךָ בְּעִנְיַן מְשִׁיחַ וְכו', תֵּאֱמִין לִי, שְׁלֹא כְּדַאי לְהַפְּנִס בְּדַבְרִים אֵלוֹ שֶׁנֶּעְלַם מֵעֵין כָּל חַי, וְגַם הָרַמְבַּ"ם בְּהַלְכוֹת מְלָכִים אָמַר, שְׁדַבְרִים אֵלוֹ לֹא כְּדַאי לְחַקֵּר, וְרוֹאִים אֶת גְּדַל הַבְּלָבוּלִים שֶׁנִּתְּהוּ בְּעוֹלָם עַל-יְדֵי שִׁעֲשׂוֹ תַעֲמוּלָה שְׁטוּתִית וְכו', וְרַבִּים נִתְרַחֲקוּ מֵאֲמוּנָה פְּשוּטָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי כָּל הַשְּׁטִיּוֹת הָאֵלוֹ, וְעַל-כֵּן מֵה וְלָמָּה לְדַבֵּר מִדְּבָרִים כְּאֵלוֹ שֶׁנֶּעְלַם וְנִסְתָּר מֵעֵין כָּל, אֲנַחְנוּ רַק יוֹדְעִים אֶת שִׁיחַת רַבָּנוּ ז"ל, שְׂאֵמַר: מֵה הַהִפְרָשׁ בִּינִי לְבֵין מְשִׁיחַ? אֲצִלִּי עֲדִין יֵשׁ בְּחִירָה, וְאֲצִל מְשִׁיחַ כְּבָר לֹא תִּהְיֶה בְּחִירָה, וְהַשִּׁיחָה הַזֹּאת עֲמַק מִי יִמְצָאנוּ, הֵינּוּ כִּי כָּל הַלְמוּד שֶׁל רַבָּנוּ ז"ל הוּא גְּלוּי אֱלָקוֹת בְּתַכְלִית הַמְּדַרְגָּה הָעֲלִיוֹנָה, עַד שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יִפְתַּח אֶת פִּיו לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּאֲשֶׁר יִדְבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבִּין אֶל אָבִיו,

פי מרב גלויי אלקות, האדם מדבר אליו יתברך, אבל עכשו יש על זה בחירה, פי יש בגי-אדם שצוחקים מזה, מה זאת אומרת מדברים אל הקיר... וכדומה, אבל פשבא יבוא משיח צדקנו, אז יהיה גלויי אלקות במדרגה נוראה ונפלאה כזו, שפבר לא תהיה בחירה, ויקים (צפניה ג, ט): "פי אז אהפך אל כל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה'", ולכן לא פדאי להפנס בדברים פאלו, אנחנו רק צריכים לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו יתברך, ולחזק ולאמץ את כל נשמות ישראל, ולדבר רק חיובי מדברים שיכולים להראות לכל איך שיש מנהיג לבירה וכו', ומה צריכים לדבר מדברים שהם מלאים ספקות וספק ספקות, ולכן עלינו רק לדבר מאמונה ברורה ומזככת, ואיך שאין שום תכלית אחרת, רק לדבר אליו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתטז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה, כ"ו שבט ה'תשנ"ד.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך ואת הדיו"ח, וממש החיית אותי, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתמשיכי בעבודתך עבודת-הקדש, העקר ראי להחדיר אמונה פשוטה בפנות ומדות טובות, והעולה על הכל מדת הצניעות, וצריכים לראות שבבית-ספר שלנו לא תהינה שום פשרות בענייני היהדות, ודיקא על-ידי-זה נצליח לגדל בנות ישראל בדרך ישראל סבא.

בקשר היחסים בין המורות להורים, את צריכה להחדיר במורות שיהיו גם אבא ואמא לבנות, פי כף הולך היום בדור הזה, פי להורים אין סבלנות להילדים, ועל-כן צריכים להלך נגד רוחה של כל אחת ואחת מהבנות, וכן צריכים ללמד את המורות, שתהיה להן גישה ידידותית פלפי ההורים, ואיך שפל זה צריך להעשות בצורה חיובית, ואפלו אם יש תלונה על התלמידה בגין אי

הַתְּנַהֲגוֹת הַחֲלֻמָּה, גַּם־כֵּן אֶפְשָׁר לִוְמַר בְּצוּרָה חַיּוּבִית, כִּי שְׁהוּרִים יִבְנוּ מֵאֲלֵיהֶם מַה שֶּׁהֵם צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת, אָבֵל לֹא לְהִתְקִיף אֶת הַהוּרִים, כִּי כִּי נַעֲשֶׂה קָרַע בֵּין הַהוּרִים וְהַמּוֹרוֹת, וְאַחֲרֵי־כֵן יוֹצְאִים הַהוּרִים בַּחוּץ לְהִסִּית וְלְהַדִּיחַ נֶגֶד מוֹרָה פְּלוֹגִית וּמוֹרָה אֶלְמוֹנִית וְכוּ', וְחָבֵל עַל הַמְרִירוֹת וְהַדְּבוּרִים וְכוּ', בְּשַׁעַה שְׂיִכּוּלִים לַעֲשׂוֹת אֶת הַכֹּל עִם חֲכָמָה עֲצוּמָה, וְכֵן כָּל־מַה שֶּׁיּוֹצְאִים מְרָצִים, וְיֵשׁ בְּזֶה חֲכָמָה עֲמֻקָּה. אֲקַנְהָ שְׁתַּבִּינִי דְבַר מִתּוֹךְ דְּבַר, כִּי מוֹרָה בְּעַתִּים הִלְלוּ צְרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל כָּלָה בְּתוֹךְ חַנוּךְ.

הַעֲקָר רְאִי לְחֻזַק אֶת עֲצֻמָּךְ מְאֹד מְאֹד, וְאַל תִּשְׁכַּח מִשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם, וְאַנִּי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אִם נִחְדִיר בְּהִלְדִים אֶת הָאֲמוּנָה הַפְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂיִתְפַּלְלוּ בְּכֹל יוֹם לְהַצְלַחַתְנוּ — נְצַלִּיחַ, כִּי הַעֲקָר הוּא תְּפִלָּה, וּבַפְּרָט תְּפִלָּה שֶׁל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, וְלָכֵן רְאִי לְהַחֲדִיר בָּהֶם עֲנִיָּן זֶה, שְׂיִתְפַּלְלוּ תָּמִיד לְהַצְלַחַתְנוּ בְּכָל־לַיּוֹת וּבַפְּרָטִיּוֹת וּבַפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת, כִּי אֲנִי צָרִיךְ הַרְבֵּה יְשׁוּעוֹת לְצֵאת מִכָּל הַחֻבוֹת וְהַצָּרוֹת.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְּפִלַּתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחֵי דְרַפְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתיז

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, כ"ו שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וְגִדְלִי שְׂמֵחַתִּי לְשִׁמְעַי הַטּוֹב מִמֶּךָ, וְאִיךָ שְׂאֵת מִסְתַּדְרֵת בְּבֵית־סֹפֵר, אִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר כָּל־ל, כִּי הוּלֵךְ לִי בַחַיִּים, שְׂתִּבְנֶנּוּ תְּקַבְּלֵנָה חַנוּךְ תְּרַדִּי עַל־פִּי דְרַךְ יִשְׂרָאֵל סְבָא, וְצְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ בְּעִבּוּר הַחַנוּךְ הַטְּהוּר, וְצְנִיעוּת בְּלִי שׁוֹם פְּשׁוּרוֹת כָּל־ל, אִךְ כָּל זֶה צְרִיכִים לְהַחֲדִיר לְהוּרִים וְלַמּוֹרוֹת בְּצוּרָה

עֲדִינָה וְחַיִּיבִית, הָעֶקֶר רָאִי לְחֹזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעֲוֹלָם לֹא יוּכַל לְשֹׁבֵר אוֹתְךָ, וְצָרִיכִים לְרֵאוֹת, שְׁתִּהְיֶה תָּמִיד אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֻחָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת וּבְתוֹךְ בֵּית-הַסֵּפֶר, כִּי זֶה מְרַחֵב אֶת הַדַּעַת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁחִי עִם הָאֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׂאֹז יֵשׁ לוֹ סְבֻלָּנוֹת לְכָל פֶּרֶט וּפְרֶט בְּחַיִּים, וְתָמִיד הוּא מְסַבֵּב בְּאֲוִירָה שֶׁל שְׂמֻחָה וְעֲלִיזוֹת וּבְטָחוֹן בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׁתַּצְלִיחֵי בְּמִשְׁמַתְךָ הַקְדוּשָׁה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר תְּרוּמָה, כ"ו שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... יָרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחֹזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵף שְׂאֵנִי יוֹדַע, שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ עֲכָשׁוּ צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְכַאוּבִים, עִם כָּל זֹאת עֲלֶיךָ לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ צְרוּתֶיךָ, כְּמֵאֲמָרָם ו'ל' (תְּנָא דְבֵי אֵלֵיהּ רַבָּה, פֶּרֶק יח): אָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּכֹל צַעַר וְצַעַר שֵׁישׁ לְיִשְׂרָאֵל, כְּכִיכּוֹל אָנִי עִמָּהֶם, שְׂנֹאֲמַר: לוֹ צַר; וְלִכְּן רְאֵה לְחֹזֵק אֶת עֲצָמְךָ, וְלִידַע אֲשֶׁר בְּתוֹךְ תִּקְּךָ צְרוּתֶיךָ, גַּם שָׁם נִמְצָא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִסּוּר לְהַשְׁבִּיר מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעֲוֹלָם, רַק לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי לְמַד אוֹתָנוּ רַבְּנוּ ו'ל', וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂמֻצִית אוֹתוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה יַעֲבֹר אֶת הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם, הָעֶקֶר לְמִצַּא הַרְחָבוֹת בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת, כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, שׁוֹמְעִים בְּכֹל יוֹם כָּל מִינֵי צָרוֹת וּבְעִיּוֹת שְׁעוֹבָרִים עַל בְּנֵי-אָדָם, כָּל מִינֵי מַחֲלוֹת וְחֻלָּאִים רְעִים וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ו'ל', שְׂגֻלָּה לָנוּ אֶת הַגְּלוּי הַנִּפְלָא, עַל-פִּי (תְּהִלִּים ד,

ב): "בְּצַר הִרְחַבְתָּ לִי", הִינּוּ שְׁבַתוֹךְ הַצְרוֹת צְרִיכִים לְמַצֵּא הִרְחַבּוֹת, וְלִידַע שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹצִיאֵנוּ מֵהַצָּרָה לְגַמְרֵי (לְקוּטֵי-מוֹתֵרִין, חֶלֶק א', סִימָן קצ"ה), וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תְּנַחֲוּמָא עֲקָב): כָּל הַמְצַטְעֵר בְּתַחֲלָתוֹ נוֹחַ לוֹ בְּסוּפוֹ; וְאִין לֵךְ מְצַטְעֵר בְּתַחֲלָתוֹ יוֹתֵר מֵאַבְרָהָם וְכוּ', שֶׁסָּבַל כָּל-כֶּף הַרְבֵּה צְרוֹת וְיִסּוּרִים וְכוּ', וְכֵן יִצְחָק וְכוּ', וְכֵן יַעֲקֹב וְכוּ', וְכֵן כָּל הַצְדִּיקִים בְּתַחֲלָה סָבְלוּ יִסּוּרִים גְּדוּלִים, וְאַחַר-כֵּן הִכֵּל נִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, הֵעָקָר תְּלוּי כְּפֵי הַהִתְחַזְקוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּאָדָם, שְׂאִינוּ נִשְׁבֵּר רַק מִחֲזִיק מַעֲמָד, וְעַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּפָלִית דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאַחַל לֵךְ בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תתִּיט

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר תְּרוּמָה, כ"ו שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר, רֹאשׁ מוֹעֲצַת יִבְנָאֵל.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, מָה אִמַּר לֵךְ, עַל מִכְתָּבְךָ נִתְקַיֵּם מֵאַמְרָם ו'ל: "טַעֲנוּ בְּחַטִּים וְהוֹדָה לוֹ בְּשַׁעוֹרִים", אֲנִי כּוֹתֵב לֵךְ אֶת הַצְּרִיכִים שְׁלָנוּ בְּשִׁבִיל יְלִדֵינוּ, שְׂאֵתָה רֹאשׁ הַמוֹעֲצָה שְׁלָהֶם, וְאַתָּה מוֹדָה לִי שְׂאֵבֵא שְׁלָךְ חֲכָם וּפְקִיחַ גְּדוּל... אֵתָה צוֹדֵק בְּזֶה, כִּי אֲנִי מִפִּיר הֵיטֵב אֶת הָאֵבֵא שְׁלָךְ, אֲבָל הַיְלָדִים שְׁלָנוּ לוֹמְדִים בְּתַנְאִים לֹא תַנְאִים, שְׂאֵפְלוּ עֲרָבִים וּבְדוּאִים יֵשׁ לָהֶם תַּנְאִים יוֹתֵר טוֹבִים.

אִינִי יוֹדַע אִם הַדְּבוּרִים הָאֵלּוּ יִכְנָסוּ אֵל לְבָבְךָ, כִּי הַנִּרְאָה שְׂמִסִּיתִים אוֹתָךְ נִגְדְּנוּ וְכוּ' וְכוּ', כִּי אִם אֲנִי הֵייתִי הוֹלֵךְ לְבַקֵּר בְּבֵית-סֵפֶר שֶׁל עֲרָבִים אוֹ בְּדוּאִים, וְהֵייתִי רוֹאָה אֶת הַתַּנְאִים שֶׁל יְלִדֵיהֶם, שֶׁהֵם בְּמַצָּב כְּמוֹ הַיְלָדִים שְׁלָנוּ, לֹא הֵייתִי מְהַסֵּס כְּרַגַּע לַחֲשֹׁב מִחֲשָׁבוֹת לַעֲזוֹר לָהֶם.

ההכרח לי לומר לך, בְּנֵה הָעוֹלָם מְשַׁלְמִים חֲזָרָה מִדָּה כְּנֹגֵד מִדָּה, וְתִדַּע, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי פְּרָטִית, כִּי יֵשׁ מְנַהֵג לְבִירָה, אֵין שׁוּם דְּבָר שֶׁהוֹלֵךְ מְעַצְמוֹ בְּנֵה הָעוֹלָם, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁגִּיחַ עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט בְּנֵה הָעוֹלָם, וְהָעוֹלָם הַזֶּה הוּא כְּדֹגְמַת רְאִי, בְּאִיזוֹ צוּרָה שְׁמֹסְתִּכְלִים, כִּכָּה זֶה נִרְאֶה... וְעַל-כֵּן אִם הָאָדָם עוֹשֶׂה טוֹבוֹת לְבְנֵי-אָדָם וְעוֹזֵר לָהֶם, וְהוֹלֵךְ לוֹ בַּחַיִּים שִׂיחֵיָה לָהֶם טוֹב, מִמִּילָא טוֹב לוֹ וְטוֹב לְבֵיתוֹ וּלְכָל מְשַׁפְּחָתוֹ, וְאִם הָאָדָם חוֹשֵׁב מְחַשְׁבוֹת אֵיךְ לְהִרְעֵ לְזוּלָתוֹ וְכוּ', וְלַעֲקֹר אוֹתוֹ מִהַמְּקוֹם וְכוּ', כֵּן גִּתְקִים עִמּוֹ וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן, לְדַעְתִּי, רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיַדְךָ, וְתִתְחִיל לְהִיּוֹת רֹאשׁ הַמוֹעֵצָה שֶׁל כָּלָם, וְאִזּוֹ תִצְלִיחַ בְּמִשְׁיַמְתְּךָ, וְתִזְכֹּר הֵיטֵב מַה שֶׁאֲנִי כוֹתֵב לְךָ וּמִבְקֵשׁ אוֹתְךָ, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחִשְׁבוֹן צְדָקָה, וּכְתִיב (וַיִּקְרָא א, ב): "אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָן" וְגו', מִ'פִּי' רֹאשֵׁי תְבוֹת: מִ'דָּה כְּנֹגֵד מִ'דָּה, הֵינּוּ הָאָדָם מְשַׁלֵּם קָרְבָן מִ'דָּה כְּנֹגֵד מִ'דָּה, וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שֶׁאֲנִי מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שִׂיפְתַּח לְכַבְּדֵךְ וְתִזְכֶּה לְלֵב יְהוּדֵי חַם, כְּמוֹ שֶׁהִיָּה לְסַפָּא שֶׁל הָאָבָא שֶׁלְךָ ... שֶׁהֲלֹךְ לוֹ בַּחַיִּים, שְׁמוֹשְׁבַת יִבְנָאֵל תְּהִיָּה לָהּ צוּרָה יְהוּדִית.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתכ

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ז שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֵל .. גְּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּשַׁתְּדֵל לְשָׁלֵם לְכָל אֱלוֹ שֶׁשָּׁלְמוֹ לְבֵית-הַמִּשְׁפָּט וְלַעֲזָרָה-דִּין, כִּי כְּבֹר צִלְצְלוּ אֵלַי וּמִבְקֵשִׁים מִמֶּנִּי אֶת הַכֶּסֶף... אִתָּה חוּטָא וְאֲנִי צְרִיף לְשָׁלֵם... כְּמֵאמָרָם ו'ל (פְּסָחִים קִיג):

טובֿיה חָטָא וְזיגוד מינגוד ... הגיע הזמן שתפסיק להכניס אותי בפח בכל פעם, ולגרם לי צער ועגמת נפש ובושות וכו', ... עשה לך טובה גדולה, אבל אל תשלם לו חזרה רעה בזה שלא תחזיר לו תכף-ומיד את הכסף.

מאד מאד אבקש אותך, תתחיל להיות בן אדם, ותשנה את דרךך, ואל תאמר לי פתגמך ... "אוי אין לי שכל" ... זה בעצמו ליצנות ואדישות מצדך.

נא ונא ראה לקבל דברי.

המאחל לך תשובה שלמה...

כּא תתכּא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תרומה, כ"ז שבט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, שרבינו ו"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'): העקר הוא אמונה, וצריכים לחפש ולבקש בעצמו איפה אויזו באמונה, כי יש סובלי חללים, ועקר הסבל שלהם זה רק מחמת חסרון אמונה וכו', עין שם.

ובאמת אמר רבינו ו"ל (שיחות-הר"ן, סימן נג): מי שיש לו אמונה — חזיו חיים טובים ומאשרים, כי אם הולך לו בטוב, בנדאי טוב, אבל אם הולך לו ברע וכו', הוא יודע ומאמין, שהכל לטובתו הנצחית למען פפרת עוונות וכו'.

רבינו ו"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מד), שהאמונה תולה בפה של אדם, ולכן צריכים רק לדבר דבורי אמונה, ולשמר מאד מאד לא לדבר שום דבור של אפיקורסות וכו', אפלו בדרך ליצנות וכו', ואפלו לא לומר מה שאיזה מין ואפיקורס אמר וכו'.

קסח   אָשֶׁר   כּא תתכב   בּנְחָל

הרב הקדוש מצאנו זי"ע, הִיָּה אוֹמֵר בְּמִשְׁךָ הַיּוֹם כִּפְּהַ וְכִמְהַ
פְּעָמִים אֶת הַיִּג עֲקָרִים שֶׁל הַרְמָבַ"ם בְּקוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל.

אֲנִי אוֹמֵר אֶת הַיִּג עֲקָרִים תִּכְף-וּמִיד אַחַר אֲמִירַת בְּרַבְת
הַתּוֹרָה, וְכֵן תִּכְף-וּמִיד אַחַר אֲמִירַת קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמִּטָּה, וְזֶה
דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד.

הַכֶּלֶל, אַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וְאַל תִּסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה
שְׁבַעוּלָם כָּלֵל, מַה לָּךְ עִם אַחֲרִים! ?

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תתכב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ז שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

זְכוֹר תִּזְכֹּר, שְׁאַנְחֶנּוּ מְקַרְבִּים אֶל רַבִּי גְּדוֹל, רַבִּי לִפְנֵי מֵאֲתִים
שָׁנָה, אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּפוֹלְגָנִיָּה הָיָה רְגִילִים לוֹמֵר: יֵשׁ לָנוּ רַבִּי שֶׁל
לִפְנֵי מֵאֲתִים שָׁנָה, וְאָנוּ רוֹצִים לְהִיּוֹת חֲסִידִים כְּמוֹ שֶׁל הַיּוֹם... אֲכַל
זֶה לֹא הוֹלֵךְ כֶּף... אִם יֵשׁ לָנוּ רַבִּי שֶׁל לִפְנֵי מֵאֲתִים שָׁנָה, עֲלִינוּ
לְהַתְּנֵהג כְּמוֹ שֶׁהַתְּנֵהגוּ לִפְנֵי מֵאֲתִים שָׁנָה... כְּאוֹמֵר שְׁצַרִּיכִים
לְהַתְּנֵהג אַחֲרַת מִהַדוֹר הַזֶּה הַמֵּלֵא תַּאוֹת וְזִהְמָה וְכו'.

כְּשֶׁמְתַּבּוֹנְנִים בְּסִפְרֵי תִלְמִידֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע,
רוֹאִים מַה זֶה רַבִּי, וּמַה תְּבַעוּ מִהַחֲסִידִים... מַה שְׁאִין רוֹצִים לְהִיּוֹת
חֲסִידִים מִהַדוֹר הַזֶּה... עִם רַבִּי שֶׁל לִפְנֵי מֵאֲתִים שָׁנָה... אֵילוּ פָּנִים
הֵם אֵלוּ? ?

עַל-כֵּל-פָּנִים עֲלִינוּ לְזָכוֹר, שִׁישׁ לָנוּ רַבִּי גְּדוֹל מְאֹד, וְאָנוּ צְרִיכִים
לְצִיַּת אוֹתוֹ עַד הַסּוֹף, בְּלִי שׁוֹם כַּחַל וּשְׁרָק וְכו' וְכו'.

ולכן ראה ללמד הרבה בשיחותיו הקדושות שבספרי "חיי-
 מוהר"ן", "שיחות-הר"ן", שהן השיחות שרשקם מוהרנ"ת ו"ל,
 ואמר רבנו ו"ל (חיי-מוהר"ן, סימן שנח): עם כל שיחה ושיחה שלו
 יכולים להיות איש פֶּשֶׁר כמו שֶׁאֲנִי יודע מה זה איש פֶּשֶׁר, ועל-כן
 ראה להיות בקי בשיחותיו הקדושות של רבנו ו"ל, ולקיים הכל, ואז
 אין לך מה להתביש אפלו מהחסידיים הראשונים, ובפֶּרְטִיּוֹת
 כְּשֶׁמְרַגְּלִים עֲצָמָם לְדַבֵּר ולְשִׁיחַ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ,
 כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, וְכֵן לְלַמֵּד
 עַל-פִּי סֵדֶר דְּרָךְ הַלְמוּד שְׁלוֹ, לְלַמֵּד כְּסִדְרָן מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא,
 מְדַרְשׁ, סְפָרֵי הַלְכָּה, וּסְפָרֵי קְבָלָה, זֵהר וְתַקוּנִים וְכוּ', אֵין יוֹתֵר
 טוֹב מִזֶּה, וְאָמַר רַבְנוּ ו"ל (שיחות-הר"ן, סימן נא): אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי,
 שְׁלֹא יִטְעָה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מְטַעָה מְאֹד, יְכוּלִים לְחַיּוֹת אֶת
 הַשְּׂבָעִים שָׁנָה עִם טְעוֹת אַחַת גְּדוֹלָה, וְלֹא עוֹשִׂים חֲשָׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ
 אֲפֹלוּ יוֹם אֶחָד בְּמִשְׁפָּךְ שְׂבָעִים שָׁנָה וְכוּ', וְאִז כָּבֹר מְאַחֵר וְכוּ', כִּי
 לֹא יְכוּלִים לְהַזִּיז אֶת הַשְּׁעוֹן חֲזָרָה וְכוּ'.

אדם צריך כל יום לדבר עמו יתברך, ולחשב חשבונו של
 עולם, הן לפני שהולך לישון, יהיה ממארי דחשבנא — איך עבר
 עלי היום הזה? האם התפללתי במנין את השלש תפלות? האם
 למדתי היום קצת מקרא, קצת משנה, קצת גמרא וכו'? האם
 נזהרתי מה אני אוכל, איזה הכשר יש על האכל?! [פי בקלות
 יכולים להפשול היום באכילת טרפות ונבלות, הבשר גשחט על-ידי
 איזה שוחט קל וריק ופוחז וכו'], האם ברכת ברפת הנהנין על
 האכל שאכלת, האם ברכת ברפת-המזון מתוך הסדור בכונה וכו',
 וכן כל פֶּרֶט וּפְרָט צְרִיכִים לְחַשֵּׁב אִיךָ עָבַר עָלֵי הַיּוֹם?! וְכָךְ
 כְּשֶׁעוֹשִׂים חֲשָׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ בְּסוֹף הַיּוֹם, עַל-יְדֵי-זֵה יִשְׁמַר עַל הַמְּחִרָת
 שִׁיְהִיָּה יוֹתֵר טוֹב, וְכֵן כְּשֶׁמְקַיֵּם בְּבִקְרָה, צְרִיכִים כָּבֹר לְבַקֵּשׁ עַל כָּל
 הַיּוֹם, שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה יִתְנַהֵג בְּאִפְסָן אַחֵר לְגַמְרֵי, הֵן לְהַרְבוֹת בְּתַפְלָה
 וְלַעֲשׂוֹת צְדָקָה וְחֶסֶד עִם הַזּוֹלָת, וְהֵן לְהַרְבוֹת בְּלְמוּד הַתּוֹרָה
 הַקְּדוּשָׁה, וְהֵן לְשַׁמֵּר עַל הַלִּיכּוּתוֹ, וּבְפֶרֶט לֹא לְהַלְכֵד בְּעוֹן הַחֲמוּר
 שֶׁל לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת וְכוּ', שְׁגוּרָם מִחֻלְקַת וְכוּ', הוּי, הוּי, אֶת מִי

מטעים? הלא אינו מטעה כי אם את עצמו, והחכם מפל האדם אומר (משלי ט, יב): "אם חכמת לך, ולצפת — לבדך תשא"; אף אחד אינו עובר על אף אחד, כי אם על עצמו...

אשרי מי שמכניס דבורים אלו אל תוך לבו, ואז כל החיים הולכים כבר בצורה אחרת לגמרי.

אשרי מי שחי עם ישוב הדעת, ואז אל רב טוב הגנוז יזכה.

המאחל לך ברכה וחצלחה מן השמים...

כא תתכג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תרומה, כ"ז שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן מג), שבדורות הראשונים היו נעשים מופתים על-ידי בעלי הפוסקים, כי כפי שנתקבל פסקם בעולם הזה, כן נתקבל פסקם בעולם הבא, בסוד (דברי-הימים א' טז, יב): "משפטי פיהו", כי הנה להם כח לפעל, על-ידי דבורי פיהם, כמו שפסקו כאן למטה כך נתקבל פסקם למעלה, כי מכח התורה שלמדו בקדשה וטהרה תורה לשמה, וכו' לפעל מה שהיו צריכים לפעל. פעם באה אשה אל השו"ת זקב', ובכתה מאד שבנה חולה שיתפלל בעדו, ענה ואמר לה: מה את רוצה ממני, התחת אלקים אני? ענתה ואמרה לו: אתם לומדים תורה לשמה, ובזכות התורה יש לכם כח לפעל וכו', ענה ואמר לה: אם כן, אני נותן את התורה שלמדתי היום לרפואת בנכם וכו', וכך היה שנתרפא. רואים מזה, שמי שלומד תורה לשמה, יכול לפעל בשמים כל מה שצריכים, אשרי מי שמצית את רבנו ז"ל, ולומד תורה על-פי דרכו, הינו ללמד כסדרן בלי שום חכמות וכו', ואז יזכה אל רב טוב אמתי ונצחי.

אָשׁר   כּא תתכד — כּא תתכּה   בּנחל   קעא

נא וְנא תרָאָה לְעֹזר לִי לְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ וְ"ל בְּעוֹלָם, זְכִיתִי
לְהַדְפִּיס עֲכָשׁוּ עוֹד פַּעַם אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל: "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן",
"סִפְרוּי-מַעֲשֵׂיֹת", "סִפְרֵ-הַמְּדוּת", "שִׁיחוֹת-הַר"ן", "חֵי־מוֹהַר"ן",
מִכָּל סֵפֶר עֲשָׂרִים אֶלֶף עֶתְקִים, נא תַעֲשֶׂה הַתְּעוֹרְרוֹת אֶצֶל חֲבֵרֶיךָ,
וַיַּעֲזְרוּ לִי לְהַפִּיץ אוֹתָם בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

כּא תתכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ז שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

דַּע לָךְ, כִּי דָף גָּמְרָא לְפָנַי הַתְּפִלָּה, זֶה עֲנִין אַחַר לְגַמְרִי, כִּי זֶה
כוֹרֵת אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת שֶׁבְּרָא אָדָם עַל-יְדֵי עוֹנוֹתָיו הַמְּרַבִּים, שְׁמִשָּׁם
נוֹבְעוֹת כָּל הַמַּחְשָׁבוֹת זְרוֹת בַּתְּפִלָּה, כָּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ וְ"ל (חֵי-
מוֹהַר"ן, סִימָן תַּקצ), שֶׁהַמַּחְשָׁבוֹת זְרוֹת בַּתְּפִלָּה הֵן הֵן עוֹנוֹתָיו וְכוּ', וְלִכֵּן
אֲשָׁרִי מִי שְׁלוֹמֶךָ דָף גָּמְרָא לְפָנַי הַתְּפִלָּה, וְזֶה מְטַהֵר אֶת הָאָדָם מִכָּל
הַמַּחְשָׁבוֹת זְרוֹת. וְנִתְּנוּ צַדִּיקִים סִימָן (שְׁבַת קִיג): גָּמְרָא גָּמַר זְמוּרְתָא
תְּהָא, מְלִשׁוֹן אֲזַמַּר כָּל הָעָרִיצִים, וְהִבֵּן.

הַמַּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תתכּה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ז שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מֵה אִמַּר לָךְ! בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם

יּוֹם, וּכְפִי שְׁעוֹבֵר עָלַיָּךְ מְרִירוֹת וְצָרוֹת וְיִסוּרִים, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן אֲתָה מִתְחַזֵּק, זֶה חֲלָקֶךָ לְנִצַּחַת, כְּמֵאמֶר הַתַּנָּא הַקְּדוֹשׁ (אָבוֹת פָּרָק ה, כב): בֵּן הָא הָא לְפּוּם צַעֲרָא אַגְרָא, כְּפִי רַבּוּי הַצַּעַר שְׂאָדָם סוֹבֵל, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא מִתְחַזֵּק, כְּךָ שְׂכָרוֹ גָּדוֹל בְּשָׂמִים; כִּי בֵּן הָא הָא הִנֵּה מִהַשְׁלֵשָׁה גָּרִים שֶׁהִתְגַּבְּרוּ בְּשִׁבִיל הַלֵּל הַזֶּקֶן, וְלָכֵן הוּא יָדַע מַה זֶה הַתְּחַזְקוֹת, כִּי עַל גַּר עוֹבֵר מַה שְׁעוֹבֵר — כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ וְכוּ', עִם כָּל זֹאת הוּא מִתְחַזֵּק, אֶף שְׂכָלָם עוֹשִׂים צָחוּק מִמֶּנּוּ וְכוּ', וְלוֹעֲגִים לוֹ וְכוּ', אֶף שְׁנֵה עוֹן חֲמוּר מְאֹד, וְהַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה מְזַהֵרָתָנוּ מְאֹד לְשִׁמּוֹר בְּכָבוֹד הַגֵּר, כִּי גַם אֲנַחְנוּ הֵיינו גָּרִים בְּמִצְרַיִם וְכוּ', עִם כָּל זֹאת עַל גַּר עוֹשִׂים כָּל מִינֵי בְּדִיחוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא מִתְחַזֵּק, זֶה מֵעֲלָתוֹ בְּשָׂמִים.

וְדַע לָךְ, בְּשָׂמִים מְאֹד מְאֹד מִתְפָּאֲרִים מֵאָדָם שְׂזוּכָה לְהַתְּחַזֵּק וּלְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ז שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

תְּפַסְתִּי אֶת ... וְדַבַּרְתִּי אִתּוֹ וְשִׁכְנַעְתִּי אוֹתוֹ, וְהוּא יִלָּךְ עִמָּךְ, וַיַּעֲשֶׂה כְּפִי שֶׁנִּדְבַּר בֵּינֵינוּ, אֲבָל לְדַעְתִּי, כְּשֵׁאֲתָה מִרְאָה לְהֵם אֶת הַיְפוּי פֶּחַ, שְׁלֵא יָרְאוּ אֵינָה עוֹרֵף-דִּין, כִּי צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לְשִׁנְיָהֶם, וְלֹא לְקַפֵּחַ אֶת אֶחָד נֶגֶד הַשָּׁנִי, וְלִמְעַשֶׂה זֶה הַפְּתָרוֹן הַכִּי טוֹב, וַיַּצֵּא לְשִׁנְיָהֶם טוֹבָה, וְעַל כָּלֵם לָנוּ גַם-בֵּן תַּצֵּא טוֹבָה, שְׁלֵא יִפְּנֹסוּ שָׁם לְגוֹר אֵילוֹ חִילוּנִים אוֹ לְהַכְעִיסֵנִיקִים, חֵס וְשְׁלוֹם, נֶגֶד הַדַּת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְעַל-כֵּן גַם עָלֵינוּ לְדַאג עַל הָאֲנִטְרָסִים שְׁלָנוּ.

אֲקוּהָ שֶׁהִבְנַתְּ דְּבָר מִתּוֹךְ דְּבָר, עֲכָשׁוּ אֶלְמַד עִמָּךְ פָּרָק בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ ז"ל, "אִם הָאָדָם יָשָׁר וְהוֹלֵךְ רַק עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֶף שְׁעוֹמְדִים עַל

קעג

בנחל

כא תתכז

אָשֶׁר

דָּרְפוּ כָּל מִינֵי מַכְשׁוּלוֹת וְאַבְנֵי חוֹמוֹת בְּרִזְל וְכוּ', אִם אֵינוֹ עוֹזֵב אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי יִלְךְ יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל שָׁבִין כָּךְ גַּעֲמָדִים עָלָיו חוֹמוֹת וּבְרִיחִים וְכוּ' וְכוּ', בְּרַגַע שְׁאֵדָם אֵינוֹ זֶה מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי לֹא שָׁיךְ שְׂיוּכְלוֹ לְהַפִּילוֹ בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפָּן, אִף שָׁבִין כָּךְ יִשְׁפְּכוּ עָלָיו חוֹל וְזָבֵל, בּוּץ וְלִכְלוּף וְכוּ' וְכוּ', לְבִסוּף הוּא יִצְמַח וְיִגְדֵל וְיִתְפָּרֵס, וְלֹא יוֹעִיל שׁוּם דְּבָר בַּעֲוֹלָם לְהַעֲלִימוֹ לְהַסְתִּירוֹ וְלְכַסּוֹתוֹ וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל הָעֵקֶר הוּא "הַתְּבוּדָה", וְ"אֲמוּנָה" בְּרוּרָה וּמְזַכֶּת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, "הַתְּחִיבוּת" וְ"הַתְּחִיבוּת", לְהַתְּחִיב בְּכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְלְהַתְּחִיב בְּכָל עֵת וְרַגַע, לְשַׁכַּח אֶת הָעֲבֵר וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְאֲזִי כְּשֶׁהוֹלְכִים בְּצוּרָה כְּזוֹ, יֵקַם מִצְּלִיחִים". אֲקַנְהָ שְׂתוּצִיא רְמִזִּים לְעֲצָמָךְ וְכָךְ תִּצְלִיחַ בְּחַיֶּיךָ.

אודות המועצה, תעמד חזק, העקר לא להתפחד מרשעים, כמאמר הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע: "כשפראים לרשעים שלא מתפחדים מהם, נופל פחד עליהם", וזה בדויק ומנסה.

הצלחה מרבה בכל הענינים...

כא תתכז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תרומה, כ"ז שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל .. וכלתו שיחיו נצח.

הנני מברך אתכם בברכת "מזל-טוב" חמה ולבבית, ועלי לומר לכם, שעוד לא ראיתי שדוה כל-כך מצלח בלי עין הרע.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שייצאו מכם דורות ישרים יברכו, ותכנסו בקרוב לחפה, ותבנו בית גאמן בישראל.

המאחל לכם ברפת מזל טוב...

כא תתכח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ז שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן עֲכָשׁוּ קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גִּדְּל שְׁמִחָתִי שְׂיֵשׁ לִי מֵהַהֲדַפְּסָה שְׁלָךְ, מִמַּשׁ פֶּאֶר וַיְפִי, הַסְּפָרִים מִנְּחִים עַל שְׁלַחְנִי, וּבִפְרָט סְפָרֵי "אֲשֶׁר בַּנְּחַל", זֶהוּ מַשְׁהוּ מִיַּחַד בְּמִינוֹ, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמְשִׁיכוּ חֶלֶק אַחַר חֶלֶק, כִּי הַסְּפָרִים הָאֵלוּ עוֹד יִחִיו אֲלֵפִים וּרְבִיבוֹת.

אוֹדוֹת הַשִּׁיחוֹת, הוּא עָשָׂה עוֹד דִּיסק, וְהַכְּנִיס בּוֹ אֶת כָּל הָאוֹתִיּוֹת, וְהַכֵּל מוֹכֵן לְשִׁלַּח, אִךְ יֵרֵד כְּאֵן שְׁלֵג יוֹתֵר מִחֲצֵי מֶטֶר, וְהַכֵּל מְשֻׁתָּק, וּמִמִּילָא יִקַּח עוֹד יוֹם עַד שְׁאֲשַׁלַּח, נָא לֹא לְהַדְפִּיס בְּלִי הַגָּהוֹתִי, כִּי מְאֹד מְאֹד גְּחוּץ הַהַגָּהוֹת, כָּל הַסְּפָר נִפְלָא מְאֹד מְאֹד.

אוֹדוֹת הַכֶּסֶף מ... אֵינִי יוֹדֵעַ כַּמָּה מְדַבֵּר, אַתָּה יְכוֹל לֹאמַר לוֹ, שְׂיֵשׁ לָךְ שְׁלִיחַ וַיִּמְסַר אֶלֶיךָ, מַה שְׁאֵנִי צָרִיךְ עֲכָשׁוּ הוּא לְשִׁלֵּם לָךְ עַל הַהֲדַפְּסָה, וְעַל-כֵּן אַתָּה יְכוֹל לְקַחַת אֶת כָּל הַכֶּסֶף בְּשִׁבִילְךָ, אֲנִי צָרִיךְ רַק לְהוֹרִיד 900 ש"ח ל... שֶׁהַבְּטַחְתִּי לוֹ (וְכֵן יֵשׁ לִי חוֹבוֹת אֲצֵל כַּמָּה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ), אֲבָל יוֹתֵר חָשׁוּב לִי שְׁתַּקַּח אֶת הַכֶּסֶף לְהַדְפְּסָה.

אוֹדוֹת ... אֵין מַה לְחַשֵּׁשׁ כְּלָל, כִּי הֲרִי הִיא נְתַנָּה לוֹ בְּתוֹר צְדָקָה.

מַה בְּקָשׁוֹר לְהַטוֹרִים, הָאֵם ... לְקַח אֶת זֶה?

הַמְּצַפָּה לְתַשׁוּבָה...

כּא תתכט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ז שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, תְּדַבֵּר וּתְסַפֵּר אֶת הַכֹּל ל... לְדַעְתִּי, צְרִיכִים עֲכָשׁוּ רַק נִקְדָּה אַחַת וּמִיחֻדָּת, אֵיךְ לְהַכְנִיס אֶת ... בְּמוֹעֵצָה הַדְּתִית, פִּי ... הוּא קָשׁוּר בְּכָלֵב אֶל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, וְלֹא יִתֵּן לָנוּ פְּלוּס, וְלִכְּן מָה וְלָמָּה נִתְפַתֵּחַ אֶל הַדְּבוּרִים שְׁלוֹ, אִם לֹא מְכַנִּיס אוֹתָנוּ בְּתַקְצִיב הַשְּׁנֵתִי פְּתוּב וְחֲתוּם עִם עוֹרֵךְ דִּין, זֶה הַכֹּל שְׁטִיּוֹת, הוּא יָכוֹל אֶפְלוּ לְהִבְיֵא שְׁנֵי עֲתָקִים אֶחָד רִשְׁמִי לְמוֹעֵצָה נִגְדָנוּ, וְאֶחָד פִּיקֻטְבִּי לְמִשְׁךְ אוֹתָנוּ אֶלִיו... וְעַל-פֶּן לֹא נִהְיֶה עֲכָשׁוּ נְאִיבִים כָּלֵל, רַק עֲלִינוּ לְלָכֵת בְּכָל מַחִיר עִם ... אֵין לָנוּ מָה לְהַפְסִיד, אֲדַרְבָּה שְׁיִסְבֵּל מָה שְׁאֲנַחְנוּ סוּבָלִים, וְאֲנִי מְקַנֶּה שְׁעֲכָשׁוּ בִימֵי פּוּרִים יִפֹּל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, וְרַק עַל-יְדֵי שְׁיִכְנֵס ... לְרֹאשׁ הַמוֹעֵצָה דְתִית, תְּדַבֵּר וּתְסַפֵּר הַכֹּל ל... אֲנִי אֶכְתֵּב מִכְתָּב ל... וְאֶבְטִיחַ לוֹ שְׁאַתֶּם תִּלְכוּ עִמוּ יַחַד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה...

כּא תתל.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ז שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה נִגְיָעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שְׁיִחְיוּ.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִשְׁתַּוְּקֵק לְדַעַת אֶת שְׁלוֹמְכֶם, וְאֵיךְ אַתֶּם מִתְחַזְּקִים, פִּי אַתֶּם חֲקוּקִים בְּפִנְיִמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, וּמִי יִתֵּן, שְׁיִתְרַבּוּ בִּיבְנֵי אֶל זוּגוֹת צְעִירִים כְּמוֹכֶם, פִּי מִחֲכֶם דְּבוּק בְּתוֹרַת רַבֵּנוּ ז"ל בְּעִמְקוֹת נִפְלְאוֹה, מָה שְׁאֵין עֲדִין בְּאַחֲרִים, וְעַל-פֶּן עֲלִיכֶם לְדוֹן אֶת אַחֲרִים לְכַף זְכוּת, כְּמוֹ בְּתַלְמוּד תּוֹרָה אוּ בֵּית-סֵפֶר, מִי

שְׁעֲדִין עוֹמֵד בְּכֶתֶה א', אִינוּ יְכוּל לְהַשִּׁיג מַה שְּׁאֵלוּ הַלּוֹמְדִים בְּכֶתֶה י', וְלֹא יְכוּל לְהִיּוֹת שְׁאֵלוּ הַלּוֹמְדִים בְּכֶתֶה י' יִקְפִּידוּ עַל אֵלוּ שְׁעֲדִין לּוֹמְדִים בְּכֶתֶה א', מֵדוּעַ אַתֶּם לֹא מְבִינִים מַה שְּׁאַנְחָנוּ מְבִינִים, כִּי זֶה עֶשֶׂר דְּרָגוֹת בֵּינֵיהֶם, אוֹתוֹ הַדְּבָר אַתְּכֶם, אַתֶּם אוֹחֲזִים כְּבָר עֶשֶׂר מַעֲלוֹת קְדִימָה, וְהֵם עֲדִין אוֹחֲזִים עֶשֶׂר מַעֲלוֹת אַחֲרֵינִי, וְעַל-כֵּן לֹא שִׁיף לְהַקְפִּיד עַל זוֹלָתוֹ, אֲקַנְהָ שְׁתַּבִּינוּ אֶת כְּוִנָּתִי.

ראו לחזק את עצמכם, כפי מיטב ידיעתי בקרוב יכנסו פה לגור עוד כמה אברכים עם ידיעה עמקה בספרי רבנו ז"ל, ותהיה לכם חבורתא טובה.

מאד רציתי, ששניכם תכתבו לי מה שיותר מהר להתודע הטוב מכם, ואם אפשר פקס — מה טוב ומה נעים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתלא

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ז שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה גִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלִיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב" הַגָּרִים בְּ"בִנְאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה צוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם באמונה פשוטה בו יתברך, ותדעו, שאין בלעדיו יתברך כלל, שכל מה שענייכם רואות ואזניכם שומעות, הוא רק עצם עצמיית אלקותו יתברך, שנתלבלש בלבוש הזה, וכשאתם זוכה לשמור את עצמו מכעס וקפדות, וכן שומר את דבורו לא לדבר כל העולה על רוחו, אלא שמדבר או דברי חכמה, הינו תורה הקדושה, ודבורי אמונה, או דבורים שהוא צריך לצרכי גופו, שזה ההכרח, ואין זה דברים בטלים, אז הוא זוכה להודפף כל-כף, עד שרואה רק את האור אין סוף ברוך הוא

בְּכֹל פֶּרֶט וּפְרֵט מֵהֶבְרִיאָה, שׁוֹז הִיְתָה תְּכָלִית הֶבְרִיאָה שֶׁל הָאָדָם, שְׂיִהִיָּה מִפִּיר אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּבְאֵמֶת בְּדָבָר זֶה יֵשׁ אֲלֵפִים וּרְבִבּוֹת בְּחִינּוֹת וּמְדַרְגּוֹת, כִּי לֹא יִשְׁאַר הָאָדָם עַל גְּבוּל וְצִמְצוּם וְכוּ', אֲלֵא עֲלִיו לַעֲלוֹת מְדַרְגָּא לְדַרְגָּא וְכוּ', כִּי הוּא יִתְבַּרֵךְ אֵין סוּף, וְנִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוּ בְּכֹל מִינֵי לְבוּשִׁים, וְהַכֹּל כְּדֵי שֶׁהָאָדָם יִזְכֶּה לְהַפִּירוֹ פָּנִים אֶל פָּנִים, כָּל אֶחָד כְּפִי יִגִּיעֵתוֹ וְטִרְחָתוֹ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, שְׂוִה סוּד הָעֶשֶׂר סְפִירוֹת, שְׁנִקְרְאוֹת עֶשֶׂר מַדּוֹת וְכֻלִּים, לְקַבֵּל בְּהֵם אֶת הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, הֵינּוּ כִּי כָּל מִדָּה וּמִדָּה הִיא צִמְצוּם לְגַבֵּי גְלוּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְכִפִּי שְׁאָדָם מְזַכֵּךְ אֶת עֲצָמוֹ בְּאִיזוֹ מִדָּה, כֵּן מֵאִיר עֲלִיו הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲבָל לֹא שְׂיִהִיָּה שְׁנוּי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, הוּא יִתְבַּרֵךְ אֶחָד בְּיַחֲדוּ שֶׁל עוֹלָם, וְאֵין בּוֹ שׁוּם שְׁנוּי, וְהַשְׁנוּי הוּא מִצַּד הַנִּבְרָאִים, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְזַכֵּךְ אֶת הַמַּדּוֹת טוֹבוֹת, אָז הוּא מְשִׁיג אֶת הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְלִכֵּן עֲלֵיכֶם לְהִתְמִיד בְּלִמּוּד "סִפְר־הַמַּדּוֹת", כִּי הַמַּדּוֹת הֵן יְסוּד הָאָדָם, וּבְמִדָּה שְׁאָדָם מוֹדֵד — בְּהַ מוֹדְדִים לוֹ (סוּטָה ח.); וְלִכֵּן אָדָם בְּלֹא מַדּוֹת, הוּא לֹא כְּלוּם, כִּי אֵין לוֹ מִדָּה וְצִמְצוּם לְקַבֵּל בּוֹ הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהֲדִין צ.): כָּל מַדּוֹתָיו שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִדָּה כְּנֻגַד מִדָּה, הֵינּוּ בְּאִיזוֹ מִדָּה שְׁאָדָם מִתְנַהֵג, כֵּן כְּבִיכּוֹל הָאוֹר מִתְלַבֵּשׁ אֲצָלוֹ; וְעַל-כֵּן אִם הָאָדָם לָקַח אֶת עֲצָמוֹ עַל מַדַּת הַטּוֹב, וְנַעֲשֶׂה רַק טוֹב, טוֹב לְשָׂמִים וְטוֹב לְבְרִיּוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה צְנוּר הַטּוֹב, וְנִשְׁפָּע עֲלָיו טוֹב הַנֶּרְאָה וְהַנִּגְלָה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קמ"ה, ט): "טוֹב הַיְיָ" לְכֹל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו"; וְזֶה שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יִזְמָ כג.): כָּל הַמַּעֲבִיר עַל מַדּוֹתָיו מַעֲבִירִים לוֹ עַל כָּל פְּשָׁעָיו, בְּרַגַּע שְׁאָדָם מַעֲבִיר עַל מַדַּת הַפֶּעַס וְהַרְצִיחָה שְׁנִטְבָּעָה בְּאָדָם מִצַּד הַחֲמֹר וְהַגּוֹף, וְנַעֲשֶׂה כְּלוֹ טוֹב, שְׁאָדָם הוּא לְבוּשׁ בְּלְבוּשׁ מְזַכֵּךְ לְקַבֵּל בּוֹ אוֹר הַטּוֹב, עַל-יְדֵי-זֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו.

וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ, אֲהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לְהַחְזִיק בְּמַדַּת הַטּוֹב, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזוּק, וְאִפְלוּ שְׁאָחָד עֲשֶׂה עוֹלָה, רְאוּי לְכֶם לְמַחֵל לוֹ, וְלֹא לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַפֶּעַס וְהַרְצִיחָה עֲלָיו, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה

אתם מסתירים ומעלימים ומכסים את האור אין סוף מכם. ולכן אמרו חכמינו הקדושים (שוחר טוב, תהלים ז): אין אדם נקרא צדיק, אלא אם בן הוא טוב; כי זו מדתו של צדיק, שהוא פלו טוב, ועל-כן צדיק נקרא בלשון אשכנז "גוטער איד", שהוא תמיד טוב, וצריכים להרגיל את עצמו לחקק בו את מדת הטוב, כי אין הקדוש-ברוך-הוא מיוחד שמו על הרעה אלא על הטובה (בראשית ובה, פרשה ג), וכפי שאדם מחזיק בטוב, על-ידי-זה הוא זוכה להמשיך את אורות צחצחות, אורות עליונים בזה העולם.

ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה לקנות בעצמו את מדת הטוב והחסד, לעזר אחד להשני, ולהשתדל למחל לו אפלו שעשה לו עולה, חס ושלום, שיבקש ממנו מחילה, ולא ינקם ולא ינטר, שאז יפשיט את כל הלבושים ממנו, ויזכה להרגיש את האור אין סוף לגמרי.

כי באמת אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, וכך ברא הקדוש-ברוך-הוא, שהלביש את עולמו בכל מיני לבושים, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (שיר השירים, פרשה ד, סימן כא): בעשרה לבושים נתלבש הקדוש-ברוך-הוא, הינו באמת הלבושים אינם שיכים להקדוש-ברוך-הוא, כדגמת האדם שמלביש את עצמו בעשרה מיני לבושים, הלבוש הוא מהות נבדל מהאדם, כי הלבוש לא שיקף לאדם, אלא האדם מלביש ומכסה עצמו באלו הלבושים, וככל שמוריד ממנו הלבושים, רואים את עצמיותו, כמו-כן כפיכול אצלו יתברך, כל הלבושים הם המחשבות זרות שנוכנסו באדם, עד שעצם עצמיות אלקותו יתברך, יכול להיות לפני העינים, והאדם לא יהיה מסגל לקבל את זה, כי אין לו לבושים נקיים, לבושים זכים, להשיג את האור אין סוף ברוך הוא, אבל בזה שאדם מרגיל את עצמו במדת הטוב, והוא טוב לכל ועוזר לזולתו, על-ידי-זה הוא מוריד ממנו את כל הלבושים שבינו לבין הקדוש-ברוך-הוא, וזוכה להשיג את האור אין סוף ברוך הוא כמו שהוא.

ועל-כן הרשעים שהם עושים רע, רחמנא לישזבן, ונדבקה

אָשֶׁר   כּא תתלב   בּנחל   קעט

בְּהֵם מִדַּת הַרַע, עַל־יְדִי־וָה גַּעְלָם וְנִסְתָּר מֵהֶם הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵינָם זוֹכִים לְהַשִּׁיג אֶת אֱלֻקוֹתוֹ יְתִבְרַךְ, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהִתְרַחֵק מִכָּל מִינֵי רָשָׁעִים, שְׂלֵא יִדְבֵּק בָּנוּ מִהַרַע שְׁלָהֶם, וְדַעַת לְנִבּוֹן, שְׂרָשַׁע הוּא זֶה שְׂכוּפֵר בַּעֲקָר, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, אָבֵל יְהוּדֵי שְׂיִישׁ בּוֹ מְצוּוֹת, וּמֵאַמִּין בְּהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֵינוֹ רָשָׁע. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְדוּגוֹ לְכַף זְכוּת, וְלָגוֹר עִמוּ בִּיחַד.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמַע תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵכֶם, שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם תְּמִיד שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת.

הַמֵּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תתלב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדְר תְּרוּמָה, כ"ח שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלִיתִי אֶת מִכְתְּבֵךְ, וְכֵן אֶת כָּל הַמִּכְתָּבִים.

הַעֲקָר רְאִי לְלַכַּת בְּגִדוּל, וְאַל תַּפְחָדִי מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעוּלָם, כִּי אֲנִי רוֹאֶה עֲתִיד גָּדוֹל בִּבְנֵי־אֵל, עַל אַפּוֹ וְעַל חֲמָתוֹ שֶׁל הַסֵּמ"ךְ־מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזַכְרוֹ, שְׂעוּד מַעַט יִמְחַק לְגַמְרִי.

וְעַל־כֵּן רְאִי לְקַנּוּת אֶת הַמְּכֻנָּת צְלוּם לְהִתְלַמּוּד־תּוֹרָה, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִבִּיא לָנוּ שְׂפַע.

וְכֵן בַּעֲנִין הַקְּאֲרָאוּנִים, עַקֵּר הַבְּעִיָּה שְׁלָנוּ, שְׂאַנְחָנוּ צְרִיכִים עַכְשָׁו אֲדַמָּה הֵיכֵן לְשִׁים אוֹתָם.

אוֹדוֹת הַדִּירָה שֶׁל ... בְּוִדָאֵי כְּמוֹ שֶׁהִיא עַכְשָׁו, זֶה לֹא שׁוּה רַק לְכַתָּה אַחַת אוֹ שְׁתַּיִם, אָבֵל כְּוִנָּתִי לְהַרְחִיב אֶת הַשְּׂטַח מִכָּל הַצְּדָדִים, בְּאַפֵּן שְׂיִכְנָסוּ שְׁמָה הַרְבֵּה חֲדָרִים, וְשִׁתְּהִינָה הַרְבֵּה כְּתוּת, וּמָה גַּם שְׂמַגְבִּיל לְשְׂטַח שְׁלוֹ הוּא שְׂטַח צְבוּרִי, וְשְׁמָה נוֹכַל גַּם לְשִׁים

קאראונגים לחבר עם הביוב ועם המים, אני רק צריך עכשו ישועה גדולה ש... יוכל לפנס בדירה של ... ואז נקח את הבגין שלו, ונרחיב את זה לבית-ספר.

נא ונא ראי לעשות בחכמה עם כל המורות, לבוא לקראתן, ולעשות כל מיני פעולות שבעולם שיהיה להן רק טוב, וכן לתת הרגשה לכל המורות, שכל אחת בעלת הבית בפתה שלה, אני רוצה שגצא מקטנות המחין, פי עלינו להתכונן על הרחבת גבולנו, שיהיה לנו בית-ספר ענקי במאות ואולי אלפי תלמידות בלי שום גזמא, וכן תלמוד-תורה ענקי, ואף שזה נראה עכשו פחלום, אבל תאמיני לי, שאני רואה עתיד גדול פה ביבנאל דיקא, על אפם ועל חמתם של כל משנאינו ומתנגדינו, ולא יועיל להם שום דבר.

ועל-כן ראי לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ומה שאת יכולה לעשות לעורר תמיד את כל הבנות של כל הפתות שיתפללו בעדי, שיתרחב לי בין בגשמי ובין ברוחני, ועל-ידי-זה תהיה להן זכות גדולה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתלג

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תרומה, כ"ח שבט ה'תשנ"ד.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להבין גם את בעלך, הוא עובד מאד מאד קשה, סובל עלבונות, בזיונות, השפלות וכו' וכו' בעבודה, לכל הפחות קשבא הביתה, שימצא אשה חמה וטובה מאירה לו פנים וכו', אזי הכל ישתנה לטובה.

תאמיני לי, הקדוש-ברוך-הוא נתן לך בעל גפלא, בעל מדות

אֲשֶׁר   כּא תתלד   בְּנֹחַל   קפא

טובות, בעל מִזְג טוב, כָּלֵם אוֹהֲבִים אוֹתוֹ, אִף פֶּעַם אֵינּוּ רַב וְאֵינּוּ מִתּוֹפֵחַ עִם אִף אֶחָד וְכוּ', וְזֶה מֵרְאָה עַל טֵהַר לְכַבוֹ, כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יְסוּד הָאָדָם.

וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, תְּדוּנִי אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, וּתְרַחֲמֵי עָלַי, כִּי אֵין לוֹ בְּעוֹלָם רַק אוֹתְךָ, הוּא נִתְגַּדֵּל יְתוֹם, וְגַם הָיָה בְּבֵית מְרִיבוֹת וְהִשְׁפִּלוֹת וְכוּ', וְסוּף סוּף מֵצֵא אוֹתְךָ, וְאֵת כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ וְכוּ', וְלִכֵּן תִּרְאֵי לוֹ תְּמִיד פְּנִים שׁוֹחֲקוֹת וְעֲלִיזוֹת, פְּנִים מְאִירוֹת, וְאִזּוּ יִשְׁרָה בִּינֵיכֶם הַשְּׁלוֹם וְהַאֲחֻדוּת, וְתִזְכּוּ כֶּךָ לְגַדֵּל יְלָדִים טוֹבִים, כִּי הַיְלָדִים תְּמִיד מְסַתְּפִלִים עַל הַתְּנַהְגוֹת שֶׁל הַהוֹרִים וּמְחַקִּים אוֹתָם.

אֲקַוֶּה שֶׁתְּבִינֵי דְבָר מִתּוֹךְ דְּבָר, וְתַעֲשֵׂי אֶת רְצוֹנִי, וְאִזּוּ תִּרְאֵי שֶׁכָּל הַבֵּית יִתְהַפֵּף לְהֵיּוֹת גִּנְ-עֵדֶן בְּלֵי שׁוּם גִּזְמָא כָּלֵל.

הַלֵּוּאֵי שֶׁכָּל הַנְּשִׂים יִהְיֶה לָהֶן אֶת הַשֶּׁכֶל וְהַגִּישָׁה הַזֹּאת לְגַבִּי בְּעֲלִיָּהֶן, וְאִזּוּ הִיָּה הַבֵּית מִתְהַפֵּף לְגִנְ-עֵדֶן הַתְּחַתּוֹן.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תתלד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ח שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גִּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אִם הַבְּחוּרָה רוֹצֶה אוֹתְךָ, תִּרְאָה לְגַמֵּר תַּכְּף-וּמְיָד אֶת הַשְּׂדוּף בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזְל טוֹב, וְאֵל תְּהִיָּה בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן בְּרִדָּן, כִּי זֶה הַדּוּוּג שֶׁלָּךְ מִן הַשָּׁמַיִם.

עָלֶיךָ לְרַחֵם עַל עֲצָמְךָ, וְלִהְתְּחַתֵּן מֵה שְׁיֹוֹתֵר מֵהַר, כִּי אֲצַל רַבְּנוּ ו"ל הִיָּה דְבָר זֶה עֶקֶר גְּדוֹל מְאֹד, כִּי אוֹי וְאֲבוֹי לְמִי שֶׁנִּכְשַׁל בְּפָגֶם-הַבְּרִית, הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְטַמֵּט אֶת מַחוּ וְאֵת לְבוֹ. וְלִכֵּן בְּחוּר צְרִיף לְהִתְחַתֵּן מֵה שְׁיֹוֹתֵר מֵהַר, וְלֹא לְהִסְתְּכַל

על שום בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וּבִפְרָט אֶתָּה, אַחַר שְׁעֵבֶר עֲלֶיךָ מֵהַ שְׁעֵבֶר
 וְכוּ' וְכוּ', אֶתָּה צָרִיף לְגַמֵּר אֶת הַשְּׂדוּף תַּכְּף-וּמִיד, וְתֵן תּוֹדָה
 לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַזְּמִין לָךְ בַּחוּנְרָה כָּל-כָּף טוֹבָה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתלה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ח שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נְרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָאד מָאד אָנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתִּשְׁתַּדֵּל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם יוֹם
 גְּמָרָא, וּמִי יִתֵּן שֶׁתִּלְמַד בְּכָל יוֹם אֶת הַדָּף הַיּוֹמִי, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה
 מִזֶּה, הַדָּף הַיּוֹמִי שֶׁל הַיּוֹם זֶה קְדוּשֵׁין ס"ז.

מָה אָמַר לָךְ! יוֹם אַחַר יוֹם עוֹבֵר וְכוּ' וְכוּ', וְלֹא פּוֹתְחִים אֶפְלוּ
 גְּמָרָא, וְזוֹ בּוֹשָׁה וְחֻרְפָּה גְּדוֹלָה מָאד, כִּי הַכֹּל יִתֵּן הַסַּמ"ךְ-מ"ם
 לְלַמֵּד, אֲבָל לֹא יָדָף גְּמָרָא, כִּי מִזֶּה הוּא מִפְּחַד יוֹתֵר מִהַכֹּל.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (סִנְהֶדְרִין כ"ד): "בְּמַחְשָׁכִים הוֹשִׁיבֵנִי
 כְּמַתִּי עוֹלָם", אָמַר רַבִּי יִרְמְיָה, זֶה תִּלְמוּדָה שֶׁל בְּבַל; וְלִכְאוּרָה אֵיךְ
 יְכוּלִים לוֹמַר עַל תִּלְמוּד בְּבַלִּי אֶת הַלְּשׁוֹן הַזֶּה — שֶׁהוֹשִׁיבֵנִי בַּחֲשֵׁף
 כְּמַתִּי עוֹלָם? אֵלָּא הַפְּרוּשׁ הוּא אַחֲרָת, דִּיקָא מַחְמַת שְׁאַנְחֵנוּ נִמְצְאִים
 בְּגָלוּת מְרָה מָאד, שֶׁחֲשֵׁף לָנוּ וְלֹא אוֹר, וְהוֹשִׁיבוּ אוֹתָנוּ בְּמַחְשָׁכִים,
 וְאַנְחֵנוּ נִדְמִים בְּגָלוּת כְּמוֹ מַת, מַה יְכוּל לְהַחְיֹתֵינוּ? עַל זֶה אָמַר
 רַבִּי יִרְמְיָה: זֶה תִּלְמוּדָה שֶׁל בְּבַל, הֵינִי לְלַמֵּד הַרְבֵּה תִּלְמוּד בְּבַלִּי.
 וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רִיד), שֶׁהַקְּלָפָה הַמַּחְטָא
 אֶת הָעוֹלָם בְּכָל מִינֵי לְכַלּוֹף נִקְרָאת לִילִי"ת, שֶׁעוֹלָה כְּמִסְפָּר
 תִּלְמוּד, וְעַל-יְדֵי לְמוּד תִּלְמוּד מְבַטְלִים אוֹתָהּ לְגַמְרִי, וְהַשָּׁם שֶׁל
 הַקְּלָפָה נִקְרָא עַל שֵׁם יְלָה, שֶׁאָדָם מְיַלֵּל מְרַב צַעַר וּמְרִירוֹת שֶׁעוֹבֵר
 עָלָיו, וּמֵאֲבָד לוֹ אֶת הַרְצוֹן לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכֵן נִקְרָא עַל שֵׁם

לִילָה, שְׂאֵז הוּא זְמַן חֲשֵׁף, וְעַל-יְדֵי לַמּוֹד תִּלְמוּד, מְאִיר לוֹ הַלִּילָה, בְּסוּד (תְּהִלִּים קלט, יב): "וְלִילָה כַּיּוֹם יְאִיר", וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁלוֹמֵךְ תְּמִיד גְּמָרָא, שֶׁהִיא תִּלְמוּד, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יְאִיר לוֹ אֶפְלוֹ בְּגִלוּתוֹ הַמְּרָה, וְיְאִיר עָלָיו מְלֶךְ הַכְּבוֹד אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ תְּמִיד, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תתלו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ח שְׁבֵט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה אֵל ... גְּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֵל רַבְּנוּ ו"ל, תִּרְאֶה לְלַמֵּד הַרְבֵּה "לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן", כִּי רַק בְּזֶה תְּלוּיָה הַהֲתַקְרְבוּת אֵלָיו, כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ (חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן שמו), מֵאַחַר שֶׁיֵּצֵא הַסֵּפֶר "לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן" בְּעוֹלָם, אֲנִי חֹפֵץ מְאֹד שֶׁיִּלְמְדוּ אוֹתוֹ, כִּי צְרִיכִים לְלַמֵּד אוֹתוֹ הַרְבֵּה, עַד שֶׁיִּהְיֶה שְׂגוּר בְּעַל-פֶּה, כִּי הוּא מְלֵא מוֹסֵר וְהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה לְהַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין עֶרֶךְ אֵלָיו. וְאָמַר, שֶׁהַסֵּפֶר שְׁלוֹ הוּא אֶתְחַלְתָּא דִּגְאֻלָּה. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם בְּסֵפֶר הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן", שֶׁשָּׁם גָּנוּז שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ, כְּמוֹ שְׂאָמַר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב), שֶׁפָּנְיוֹ, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ שֶׁל הַצְּדִיק נִמְצָאִים בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר שְׁלוֹ; וְלִכֵּן אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהַכִּיר אֶת רַבְּנוּ ו"ל, תִּלְמַד הַרְבֵּה "לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן", עַד שֶׁיִּהְיֶה שְׂגוּר עַל פִּיךָ.

וְהַעוֹלָה עַל הַכָּל — רְאֵה לְהַתְּבוּדָד בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי כֶּף גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קנד), שֶׁעָקַר מֵהַ שְׁהַגִּיעַ

למדרגתו, הוא רק על-ידי ענין פראסטיק (פשיטות), שהיה מדבר הרבה, ומשיח הרבה בינו לבין קונו, ואמר תהלים הרבה בפשיטות. ועל-ידי-זה דיקא הגיע למה שהגיע, ואמר: אם הייתי יודע שהשם יתברך יעשה ממני מה שאני עתה, דהינו חדוש כזה, הייתי עושה ביום אחד מה שעשיתי בשנה כלה (כלומר שהיה מזדרז כל-כף בעבודתו, עד שמה שהיה עושה ועובד השם יתברך בשנה כלה, היה עושה ביום אחד), והיה מתגעגע מאד אחר מעלת העבודה של פראסטיק (פשיטות) באמת, ואמר: איי איי פראסטיק. גם אמר, שדבר עם כמה צדיקים גדולים, ואמרו גם-כן, שלא הגיעו למדרגתם, כי אם על-ידי ענין פראסטיק, שעסקו בעבודתם עבודת השם יתברך בפשיטות גמורה בהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו וכו'. ועל-ידי-זה דיקא הגיעו למה שהגיעו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך תמיד, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתלוז

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תרומה, כ"ח שבט ה'תשנ"ד.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, איני יודע למה את חושבת שיש כעס והקפדה עליך, אדרבה זה חלקי מכל עמלי, שתדברו דבורי אמונה והשגחה פרטית, כי באמת עליך לדעת, כי בלי הקדוש-ברוך-הוא, אנחנו שום דבר, ואנחנו צריכין את הקדוש-ברוך-הוא בכל עת ורגע ממש, ובלי כחו יתברך אי אפשר להתנועע שום תנועה ותנועה, אם פן למה אהיה בכעס? אדרבה זה חלקי מכל עמלי, שזכיתי להחזיר בכם יראת שמים.

אָשֶׁר   כּא תתלח   בַּנְחַל   קפה

יעזר לָכֶם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּלְכִי מֵעֵלָה מֵעֵלָה, וְתוֹפִי לְבָנוֹת בַּיִת שְׁלֹכֶם, וַיְהִי רַק שְׂמֵחוֹת בְּתוֹךְ הַבַּיִת שְׁלֹכֶם.

רְאֵי לְהִיּוֹת שְׂמִיחָה וְעֲלִיזָה, וְתִתְחַזְּקִי עִם בְּעַלְךָ, וְאֵל תִּפְחָדִי מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּרְאֵי נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הֶעֱקַר בְּזָה הָעוֹלָם לְהִתְחַזֵּק, וְלֹא לִפְלֹ בְדַעְתּוֹ מִשׁוּם דְּבַר שְׁבָעוּלָם, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחִי בְּרַבְּךָ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תתלח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ח שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִקְבַּע עֵתִים לְתוֹרָה, וְתִדַּע שְׂאִין לָנוּ בְּזָה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שְׁלֹמֹד אוֹתָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְכִלִּי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲנַחְנוּ לֹא יְכוּלִים לְזוּז, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂמַכְנִים אֶת עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂיִתְרַחֵב לְךָ בֵּין בְּגַשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי, וְתוֹפֶה לְבָנוֹת אֶת בֵּיתְךָ מֵה שִׁיּוֹתֵר מֵהַר. הֶעֱקַר שְׁלֹא תִפְחָד מֵאִף אֶחָד רַק מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתלט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תרומה, כ"ח שבט ה'תשנ"ד.

שלום רב אַל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ואם מצד אחד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך מבעלך, אבל מצד שני אני שמח שאת מחיה את עצמך בכל המצבים, לצערי הרב, הייתי מאוד מצמצם בזמן, ועל-כן לא הייתי יכול לדבר עם בעלך, ועכשו אני פותח לו מכתב ארך.

ראי להחזיק מעמד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, ותחירי אמונה פשוטה בנשמות ישראל, ועל-ידי-זה יהיה לך טוב תמיד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי לחנך ולגדל את הילדים בדרך אמונה על-פי דרך ישראל סבא, ולא לזוז פי הוא זה מהאמונה הפשוטה, כי העקר להחזיר בבנות אמונה וצניעות ומדות טובות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי בכל משימתך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתמ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תרומה, כ"ח שבט ה'תשנ"ד.

שלום רב אַל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע איך שאת

אָשֶׁר   כּא תתמא   בּנחל   קפז

מתקדמת בִּיראת שְׁמַיִם. יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד תְּבַשְׂרֵי לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

נָא וְנָא רְאֵי לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם אֱלֹו יִתְבָּרֵךְ, וּתְבַקְשֵׁי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מַה שָּׂאת צְרִיכָה.

תִּשְׁתַּדְּלִי לְהִיּוֹת בְּשָׁלוֹם וּבְאַהֲבָה עִם הַחֲבֵרוֹת שְׁלָךְ, וְאִז תִּרְאֵי שְׁתַּמְצָאֵי חֵן בְּעֵינַי כָּל רוֹאֶיךָ.

הַמֵּאַחַח לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תתמא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ח שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שָׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגִדְּל שְׁמִחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵינן לְתָאֵר וְאֵינן לְשַׁעַר כָּלָל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפֻגִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (סְפָר-הַמִּדּוֹת, אוֹת הַצְּלָחָה, סִימָן א'): מִי שֶׁהוּא בְּשִׁמְחָה, תַּמִּיד הוּא מְצַלִּיחַ; וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּל מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתִמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ מְאֹד מְאֹד עַל מִדַּת הַשִּׁמְחָה.

רְאֵה לְלָכֶת בְּכָל יוֹם לְמַקְנָה חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, כִּי הַמַּקְנָה מִמְּתָקָת אֶת הַדִּינִים מִן הָאָדָם, וּמִי שֶׁמְכַסֶּה אֶת עֲצָמוֹ בְּמִימֵי הַמַּקְנָה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא נֹצֵל מִכָּל מִינֵי צָרוֹת שְׁבַעוּלָם.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֹתֵי שְׁאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמֵּאַחַח לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ח שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַנֶּקֶד לִי
מֵאֵד ... נְרוּ יְאִיר.

מֵאֵד מֵאֵד אֲבָקֶשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּלֵּךְ עִם אֲשֶׁתְךָ בְּעֵדִינּוֹת גְּדוּלָה, וְאֵל
תְּלַחֵץ אוֹתָהּ, וְאֶף שְׂיֵשׁ לָךְ טְעֵנוֹת עָלֶיךָ, עִם כָּל זֹאת צְרִיכִין
לְרֵאוֹת, שְׁבִבִית תִּהְיֶה אֲוִירָה שֶׁל שְׁלוֹם וְשֶׁל שְׂמִחָה, וְאֶסוּר לְהַכְנִיס
אִימָה יִתְרָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם, וְצְרִיכִין מֵאֵד מֵאֵד לְהַשְׁתַּדֵּל לְאַהֲבָה
אֶת אֲשֶׁתוֹ, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּבֹא מִצִּיעָא נֹט): אוֹקִירוּ
לְנִשְׁיֹכּוֹ כִּי הֵיכִי דִתְתַעֲתְרוּ [תִּכְבְּדוּ וְתִנְקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדִי
שְׂתַתְּעִשְׂרוּ], כִּי אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ מֵאֵד מֵאֵד חֲשׂוֹב כְּשֵׁיִשׁ שְׁלוֹם-בֵּית, כִּי
אֲצֵל הַבַּעַל יֵשׁ י', וְאֲצֵל הָאִשָּׁה יֵשׁ ה', וּבְיַחַד הֵם שֵׁם י"ה, וּבְרִגְעָה
שְׂמוֹצִיאִים אֶת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ מִהַזִּיג, נִשְׁאָרִים אֵשׁ וְאֵשׁ, וְשׁוֹרְפִים אֶחָד
אֶת הַשְּׂנִי, וּמִגְרָשִׁים אֶת הַשְּׂכִינָה, חֵס וְשְׁלוֹם, מִן הַבֵּית. וְעַל-כֵּן רָאָה
לְשֹׁמֵר מֵאֵד מֵאֵד מֵעַכְשָׁיו עַל הַשְּׁלוֹם-בֵּית, וְתִהְיֶה וְתִרְנֶן בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּאָרִיךְ יָמִים, וְכֵן תִּמְחַל לְאֲשֶׁתְךָ וְאֵל תִּשְׁפִּילָה בְּפָנָי
הַיְלָדִים, כִּי בְּזֶה אֶתָּה הוֹרֵס אֶת הַיְלָדִים שְׁלָךְ.

אֲבָקֶשׁ אוֹתְךָ מֵאֵד מֵאֵד, שְׂתַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ
כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם
שׁוֹם דְּבָר, רַק תִּפְלָה וּבִקְשָׁה, וְלִהְתַּחַנֵּן וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מָה
שְׂאֻנְחָנוּ צְרִיכִים בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת.

נָא וְנָא אֲבָקֶשׁ אוֹתְךָ שְׂתַעֲשֶׂה רְצוֹנִי, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רָאָה לְכָתֹב לִי מִכָּתֹב בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיָנִי.

כא תתמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ח שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמִמֶּשׁ בְּכִיתִי מְרַב צֶעַר מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

רְאִי לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְשׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵּר אוֹתְךָ, וְתֹאמִינִי לִי, שֶׁהַמְּנַהֵלֶת וְכֵן הַהוֹרִים, מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים בְּחִנּוּךְ שְׁאֵת מְחֻנְכָת אֶת הַבְּנוֹת, וְהֵם כָּלֵם מְרָצִים מִמֶּךָ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּשְׂאֵי חֵן בְּעֵינַי כָּל רוֹאֶיךָ, וְתִזְכֵּי לְחַנּוּךְ אֶת הַבְּנוֹת עַל דְּרָךְ יִשְׂרָאֵל סְבָא, בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ וּבְצִנִיעוּת, וְתַעֲוֹרְרֵי אֶת הַתְּלַמִּידוֹת שֶׁיִּתְפַּלְלוּ לְהַצְלַחְתִּי בְּכָל יוֹם, כִּי אֲנִי צָרִיךְ לְרַחֲמִים רַבִּים.

נָא וְנָא תִּרְגְּלִי אֶת עֲצָמְךָ לְבָכוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מָה שְׁאֵת צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלוֹת שֶׁהֵאֲשָׁה מְבַקֶּשֶׁת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, מְאֹד מְקַבְּלוֹת וּמְרָצוֹת בְּשָׂמִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֵדֶךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי בְּחַיֶּיךָ, וְיִהְיֶה שְׁלוֹם בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, וְתִהְיֶה הַבְּנָה הַדְּדִית בֵּינֵיכֶם, וְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁעוֹר לִי עַד עַכְשָׁו, יַעֲזֹר לִי לְהִבָּא לְפֶתַח אֶת הַמָּקוֹם, שֶׁיְהִיָּה "עִיר בְּרִסְלָב", עַל אִפְסֵי וְחֻמָּתָם שֶׁל מִתְנַגְּדֵי וְשׁוֹנְאֵי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ח שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סָלָה גִיעֵזוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מָאד, צְמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת הַמַּתְנָה מִמֶּךָ, אֶת הַשִּׁיחוֹת שֶׁהִדְפַּסְתָּ, וְהֵם
יָפִים מְאֹד מְאֹד, יַעֲזוּר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתוּכַל לְהַרְחִיב אֶת עֵינַי
רַבְּנוּ ז"ל בִּיטֵר שְׁאֵת וּבִיטֵר עוֹ, כִּי יֵשׁ עוֹד הַמּוֹן הַמּוֹן שִׁיחוֹת
וּסְפוּרִים שְׁלֹא הִדְפַּסְתָּ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיְקָר! יֵשׁ לָךְ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, שְׂיֵשׁ לָךְ
חֵלֶק בְּהַתְּפַחְחוֹת עֵינַי רַבְּנוּ ז"ל, וּבַפְּרָט שְׂזַכִּיתָ לְהַדְפִּיס כָּל-כֶּף
הַרְבֵּה סְפָרִים מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

רַק חֹזֶק וְאַמֶּץ, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבַעוּלָם, כִּי גָדוֹל
אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְיָדָי נִזְכָּה לְנִצָּחַת וְלִכְבֹּשׁ אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ
עִם אֹרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אִם לֹא נִהְיָה שְׁלִימִזְנוּקִים, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר
מוֹהַרְנ"ת ז"ל לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: אַתֶּם אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים, אֲבָל אַתֶּם
שְׁלִימִזְנוּקִים, כִּי בְּאַמַּת בְּעֵינַי רַבְּנוּ ז"ל צְרִיכִים לְצִאת בְּעִזּוֹת
דְּקִדְשָׁה, וְלֹא לְפַחַד מֵאַף אֶחָד בְּעוֹלָם, מָה יֵשׁ לָנוּ לְהַפְסִיד? ! אֲנַחְנוּ
צְרִיכִים לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי
גְדוֹלָה, כִּי בְּהַתְּגַלוּתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, בְּזֶה נִתְגַּדֵּל וְנִתְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ
יִתְבָּרֵךְ, כְּמוּבָא (לְקוּוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן טו).

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ לְהוֹצִיא אֶת מְשִׁמְתְּךָ, וְתִדְפִּיס עוֹד
כְּמָה חֵלְקֵי שִׁיחוֹת מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר חָבַל שְׁיִלְכוּ לְאַבּוּד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ח שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֶלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַדּו"ח מֵהַתְּלַמוּד-תּוֹרָה. מָה אִמַּר
לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! נִפְשֵׁי קְשׁוּרָה בְּנִפְשֶׁךָ, רָאָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין
סוּף בְּרוּף הוּא, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וְאֶפִּילוּ
מֵה שֶׁקוֹרָה עֲכָשׁוּ בְּעֵינַי ... גֵּרוֹ יְאִיר, תְּדִין אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת וְכו',
וְאֵל תִּשָּׂם לֵב לְמָה שֶׁהוּא אוֹמֵר וְכו', וְאֵף שֶׁאֵינִי יוֹדֵעַ שְׁכּוֹאֵב לְךָ,
אֲבָל תִּדְעַ, שֶׁכֵּל זֶה הוּא מִשְׁרָשֵׁי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְגִלְגּוּלָם, כִּי יֵשׁ
לְפָעַמִּים סְכָסוּף בֵּין בְּנֵי-אָדָם, אֲשֶׁר זֶה לֹא עוֹלָה עַל הַדְּעַת וְהַשְׁכָּל,
לְמָה יִהְיֶה בִּינֵיהֶם סְכָסוּף, כִּי מָה עֲשִׂיתִי לוֹ?! עִם כָּל זֹאת זֶה הַכֹּל
מִרְזֵי הַגִּלְגּוּל, וְלֹא כְּדָאֵי לְהַתְעַסֵּק בְּדַבְרִים כְּאֵלוֹ.

הַרְבֵּה הַקְדוּשׁ הַרְבִּי ר' זושא מֵהַאֲנִיפּוּלֵי זי"ע, פָּרַשׁ פַּעַם אֶת
הַפְּסוּק: "לֵךְ לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
אֶרְאָךָ", לֵךְ-לְךָ מֵאַרְצְךָ, מִלְּכַלּוֹךְ שֶׁל עֲצָמְךָ, וְאַחֲרֵי-כֵן מִלְּכַלּוֹךְ
מוֹלַדְתְּךָ, וְאַחֲרֵי-כֵן מִלְּכַלּוֹךְ בֵּית אָבִיךָ, וְאַזּ תּוּכַל לֵילֵךְ אֶל הָאָרֶץ
הָעֲלִיּוֹנָה אֲשֶׁר אֶרְאָךָ, אֶת אֹר הָעֲלִיּוֹן אֲשֶׁר מוֹפִיעַ בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת.
וְתִמִּיד תִּהְיֶה מִחֲשַׁבְתְּךָ דְּבוֹקָה בְּהַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכָה
לְהַכְנִיס בְּעֲצָמוֹ אֶת דְּבוּרִים אֵלוֹ.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! כְּנִגְדַּד דְּבִקוּת אַחַת בּוֹ יִתְפָּרֵךְ, כֹּל
הָעוֹלָם אֵינּוּ שְׁוָה, וְעַל-כֵּן רָאָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּף
הוּא, וְתַכְנִיס בְּעֲצָמְךָ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְפָּרֵךְ, וְאַז תִּרְגִּישׁ אָדָם אַחַר
לְגַמְרֵי, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינּוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ כְּלָל, וְאַז טוֹב לוֹ כֹּל
הַיָּמִים.

רָאָה לְשִׁמְחַת מָאֵד, וְתַחֲדִיר בְּעֶצְמָהּ אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ
כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתמו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ט שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיְזַרְחַת.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רק חֲזוּק וְנֶאֱמָץ מָאֵד לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַף אֶחָד בְּעוֹלָם, וְתָמִיד
תַּחֲקֹק בְּדַעְתְּךָ, שְׂאִין לָךְ אֵף אֶחָד רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכְּן
פִּתַח פִּיךָ וַיֵּאִירוּ דְבָרֶיךָ, הִרְגַּל עֶצְמָהּ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה
הַמִּתְנַהֵּג שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרְבֵּנוּ ו"ל, וְאִזּוּ יִקְרִים אֶצְלָךְ (תְּהִלִּים כג, ד): "גַּם כִּי
אֵלֶיךָ בָּגִיא צְלִמְנוֹת לֹא אֵירָא רַע, כִּי אַתָּה עֹמְדִי", כִּי מִי שֶׁמְרַגֵּיל
עֶצְמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא אֵף פֶּעַם אֵינוֹ לְבַד, וְאֵיפֹה שָׂרַק הוֹלֵךְ
וְכוֹי, הוֹלֵךְ עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְזֶה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת
הַתְּפִלָּה וְהַהִתְבּוֹדְדוֹת, לְהִרְגִישׁ אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתָיו יִתְבָּרַךְ עִמוֹ, אֶתוֹ
וְאֶצְלוֹ, וְלְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְרַק זֶה נִקְרָא חַיִּים נְצַחִיִּים.

מָה אָמַר לָךְ! עַל כָּל אֶחָד עוֹבְרִים מִשְׁפָּרִים וְגִלִּים, וְאֲשֶׁרִי מִי
שֶׁמְחֲזוּק עֶצְמוֹ, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבָר, וּמָה שְׁרוּדִפִּים אוֹתָךְ וְכוֹי,
אֵל תַּעֲנֶה לָהֶם שׁוֹם דְּבָר, וְאֵל תִּנְקַם בָּהֶם וְכוֹי, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ
כָּבֵד מָה לַעֲשׂוֹת וְכוֹי, רַק אַתָּה הַדְּבִק עֶצְמָהּ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִדַּע
וְתִאֲמִין, שְׂאִין בְּלַעֲדֵי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ
שֶׁל עוֹלָם. וְשְׁלֵמָה הַמְּלִיךְ אוֹמֵר (מְשָׁלִי כ, כב): "אֵל תֹּאמַר אֲשֶׁלְמָה
רַע קִנְיָה לְהַנְיָיָה וַיּוֹשַׁע לָךְ".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ בְּאַהֲבָה רַבָּה מָאֵד...

כא תתמוז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ט שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב הַמַּח וְהַדַּעַת, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן י'), שְׁעַל-יְדֵי שִׂמְחָה יְכוּלִים לְהוֹלִיךְ אֶת הַמַּחֲשָׁבָה לְהִיכֵן שְׁרוּצָה.

תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֶת הַדָּף הַיּוֹמִי, כִּי דָף גְּמָרָא בְּיוֹם — זֶה חֵיוֹת לְהַנְפֹּשׁ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחִזַּק בְּלִמּוּד דָּף גְּמָרָא בְּכָל יוֹם, שְׂזָה יִשְׁמַר אוֹתוֹ מִכָּל רָע, וַיִּמְשִׁיךְ עָלָיו אֶת הָאֲרֻבָּעָה מִלְּאֲכֵי הַשְּׁמִירָה, שֶׁהֵם רְאֵשֵׁי תְבוּת: גְּמִ'ר'א' — גְּבִרְיָאֵל, מִיִּכָּאֵל, ר'פָּאֵל, א'וֹרְיָאֵל, וְאֶפְלוֹ רַק בְּגִרְסָא לְגִרְסָא אֶת הַדָּף, זֶה יִתֵּן לָךְ סְפוּק נִפְשֵׁי מְאֹד, וְאֶפְלוֹ לְלַמֵּד בְּלֵי הַבְּנָה זֶה יַעֲזֹר לָךְ, כִּי תִּכָּל עַל כָּל יוֹם שְׁעוֹבֵר בְּלֵי לִמּוּד דָּף גְּמָרָא, שְׂזָה שְׁמִירָה לְאָדָם, וּמַדְבִּיק אוֹתוֹ אֶל הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאִי אֶפְשָׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַזְכוּת שֶׁל אָדָם שֶׁגוֹרֵס וְלוֹמֵד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא, שְׂאֵז מִמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ צְלָם אֱלֹקִים. וְלִכֵּן תִּתְּהֶיָה חִזָּק מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה לְלַמֵּד דָּף גְּמָרָא אֶפְלוֹ בְּגִרְסָא, כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עִבּוּדָה זָרָה י"ט): לְעוֹלָם לִיגְרִיס אֵינִישׁ וְאֶף עַל גֵּב דְּמִשְׁפַּח, וְאֶף עַל גֵּב דְּלֵא יַדַּע מֵאִי קָאָמַר, שְׁנֹאָמַר (תְּהֵלִים קי"ט, כ'): "גְּרִסָּה נִפְשֵׁי לְתַאֲבָה", וּמוּבָא בַּזֶּהֱר (קְדוּשִׁים פ"ה): וּמֵאֵן דְּתִיאֻבְתִּיהָ לְמַלְעֵי בְּאוֹרֵיתָא [וּמִי שֵׁישׁ לוֹ רְצוֹן לְלַמֵּד תּוֹרָה], וְלֵא אֲשַׁפַּח מֵאֵן דִּיּוֹלִיף לִיהָ [וְלֵא מוּצָא מִי שֶׁיִּלְמַד אוֹתוֹ], וְהוּא בְּרַחֲמֵימּוֹתָא דְּאוֹרֵיתָא לְעֵי בָּהּ [וְהוּא מְרַב אֲהָבָה לִלְמַד תּוֹרָה], וּמְגַמְגֵּם בָּהּ בְּגַמְגוּמָא דְּלֵא יַדַּע [וּמְגַמְגֵּם בְּלִמּוּד וְאֵינוֹ מִבִּין מַה שְׁלוֹמֵד], כָּל מְלָה וּמְלָה סְלֵקָא [כָּל מְלָה וּמְלָה עוֹלָה לְמַעְלָה בְּשִׂמְחָה], וְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חַדִּי בְּהֵיא מְלָה [וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂמַח עִם הַמַּלְאָכִים שֶׁהוּא גוֹרֵס], וְקַבִּיל לָהּ וְנִטַּע

לָהּ סַחְרָנִיָּה דִּיהוּא נַחְלָא וְנִמְקַבֵּל אוֹתָם מְלִים, וְנוֹטֵעַ מִזֶּה אֵילָנוֹת סָבִיב עַל נַחַל הָעֵלְיוֹן], וְאַתְּעֵבִידוּ מֵאֵלֶיךָ מְלִין אֵילָנִין וּבְרָבִין, וְאַקְרוּן עַרְבֵי נַחַל [וְנַעֲשִׂים מֵאֵלוֹ הַמְּלִים שְׁמַגְמָגָם בַּתּוֹרָה, אֶפְלוּ שֶׁהוּא לֹא מִבֵּין אֵילָנוֹת גְּדוֹלִים, וְנִקְרָאִים עַרְבֵי נַחַל], מִכָּל זֶה רוֹאִים אֶת מַעַלְת הָאָדָם שְׁזוֹכָה אֶפְלוּ לְגַמְגָם בַּתּוֹרָה, אֵיךְ שֶׁזֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב לְמַעַלָּה, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה לְעֶצְמְךָ קְבִיעוֹת חֻזְקָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא, וְזֶה יֵצִיל אוֹתְךָ מִכָּל רַע, וְאֵנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ לְטוֹבְתְךָ הַנְּצִיחִית, שֶׁתַּצִּיט אוֹתִי וְלֹא תִתְחַרֵּט. כִּי בְּאַמַּת מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ יִשׁוּב הַדַּעַת, רוֹאֶה שֶׁהֵנָּה יוֹם וְהֵנָּה לַיְלָה, וְהֵנָּה שְׁבוּעַ וְהֵנָּה חֹדֶשׁ וְכוּ' וְכוּ', וְלֹא פֶתַח אֶת הַגְּמָרָא כָּלֵל, וְלֹא עוֹד אֶלָּא דִּיקָא אֵלוֹ שְׁלֹא פוֹתְחִים גְּמָרָא, הֵם אֵלוֹ הַעֲזִי פָּנִים שְׁבִדוֹר, שְׁמַחְצִיפִים פְּנִיָּהֶם לְדַבֵּר כָּל דָּבָר רַע עַל אַנְשִׁים כְּשָׂרִים וְכוּ' וְכוּ', וְהֵם הַדִּיוֹטִים הַקּוֹפְצִים בְּרֹאשׁ, וְעוֹשִׂים עֲצָמָם מְנַהֲיָגִים וְכוּ' וְכוּ', וְלִכֵּן כָּלֵל זֶה תִּקַּח בְּיַדְךָ, מִי שְׁלֹא לומֵד דָּף גְּמָרָא בְּיוֹם, אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ, וְחָשַׁשׁ כְּפִירוֹת יֵשׁ בְּיָדוֹ, וְהַסְמֵ"ךְ-מ"ם יִתֵּן לְאָדָם לְלַמֵּד אֶת הַכֵּל, אֲבָל לֹא לְלַמֵּד גְּמָרָא, כִּי מִזֶּה הוּא מְאֹד מְאֹד מִפְּחָד. וְרַבְנּוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲרֵן, חֵלֶק א', סִימָן רִיד), שֶׁתִּלְמוּד עוֹלָה כְּמִסְפֵּר הַקְּלָפָה לִילִי"ת הַמְּחֻטָּאת אֶת הָאָדָם בַּפְּגָם-הַבְּרִית. וְלִכֵּן בְּלִמּוּד גְּמָרָא מְכַנְיְעִים אֶת הַקְּלָפָה הַזֶּה, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינּוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדָּף הַיּוֹמִי שֶׁל הַיּוֹם זֶה קְדוּשֵׁין ס"ח, וְלִכֵּן תַּצִּיט אוֹתִי, וְתִתְחַלֵּל לְלַמֵּד מֵהַיּוֹם דָּף גְּמָרָא בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל אֵלוֹ שְׁלוֹעֲגִים עַל זֶה וְכוּ' וְכוּ', וְנִרְאֶה מִי יֵלַעַג בְּיוֹם אַחֲרוֹן. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרֹאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה נט, סִימָן ב') עַל הַפְּסוּק (מִשְׁלֵי לא, כה): "עֲזוּ וְהִדָּר לְבוּשָׁה וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן"; עֲזוּ וְהִדָּר לְבוּשָׁה שֶׁל תּוֹרָה, וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן, אֵימְתִי הִיא שׁוֹחֶקֶת? מִתֵּן שְׂכָרָה לְעֵתִיד לְבוֹא; וְכֵן אָמְרוּ (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה נב, סִימָן ג'): אֵימְתִי הַתּוֹרָה מִשְׁחֶקֶת? לְמִי שֶׁהוּא עֹמֵל בָּהּ לְיוֹם אַחֲרוֹן, הַיּוֹי יִתְשַׁחֵק לְיוֹם אַחֲרוֹן; כִּי אִז בְּיוֹם אַחֲרוֹן שֶׁל הָאָדָם, שֶׁלְמַד כָּל יוֹם תּוֹרָה, אֶפְלוּ שְׁעֵבֵר עֲלָיו מֵה שְׁעֵבֵר, הוּא שׁוֹחֵק מִכָּל הָעוֹלָם כָּלוּ.

אשרנו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, שיש לנו רבי כזה, שאינו נותן לנו לישן, אלא מעורר אותנו על התכלית הנצחית תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה...

כא תתמח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תרומה, כ"ט שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה שאתה שופך את לבך שאין לך פרנסה וכו', אתה צריך לבדק היטב איך אתה מתנהג? ומי יודע אם לא קפחת פעם למישהו את פרנסתו, בשביל זה אתה מקבל חזרה מדה פנגד מדה, כי כך אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות ממון, סימן עח): מי שמקפח פרנסה לאחד באלו הרגו; ולכן כשאין לאדם פרנסה, הוא צריך הדבר הראשון לפשפש במעשיו — למה מגיע לי דבר כזה שאין לי פרנסה?! ואם תחקר היטב בעצמך, אם לא גרמת למישהו לאבד את פרנסתו וכו' וכו', אז תראה לשוב בתשובה שלמה על זה, ותראה שהקדוש-ברוך-הוא יחזיר לך את פרנסתך.

העקר תקח את עצמך בידיך, לא תהיה שבור משום דבר, כי כך אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות ממון, סימן פט): העצלות מפסידה הפרנסה. ולכן תשתדל להיות בשמחה עצומה, ותחזר בתשובה שלמה על כל העבר שלך, ועל-ידי-זה תשפע עליך פרנסה בשפע. וכן תשתדל מאד לקרב רחוקים אליו יתברך, ותחדיר בהם את האמונה הקדושה בו יתברך, וזה יועיל לך לפרנסה בנקל, כי כך אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות ממון, סימן פג): מי שמנגע את עצמו יומם ולילה אחר פרנסה, ואינו מוצא את פרנסתו, תקנתו — שיחזיר בני-אדם בתשובה.

אָנִי מְאֹד מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּצִּיחַ אוֹתִי, וּתְקַיֵּם אֶת
כָּל מַה שְּׁרַבְנוּ וְ"ל מִבְּקֵשׁ מִמֶּךָ, וְאִז תִּרְאֶה שְׁתִּשְׁפַּע עָלֶיךָ פְּרִנְסָה
בְּשִׁפְעָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה, כ"ט שְׁבַט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

דַּע לְךָ, בְּזֶה הָעוֹלָם אֵין מְקוֹם לְהִסְתַּתֵּר, אֲלֵא בְּצֵל כְּנָפָיו
יִתְבָּרֵךְ, וְאֶפְלוּ שְׂרוּאִים שְׂאֵלוּ הַרְשָׁעִים מְצַלִּיחִים עֲכָשׁוּ בְּדִין וְכוּ',
זֶה כּוֹאֵב מְאֹד מְאֹד אֵיךְ אֲנָשִׁים מְשַׁחֲתִים גּוֹנְבִים גּוֹזְלִים, וְעוֹשִׂים
עוֹל לְזוּלָּת — מְצַלִּיחִים וְכוּ', וְכֵלָם נוֹתְנִים לָהֶם אֶת הַצֶּדֶק, אֲשֶׁר
דִּבֶּר זֶה הוּא נֶגֶד הַהֲגִיזוֹן, עִם כָּל זֹאת כָּבֹד גְּלוּ לָנוּ רַבְנוּ וְ"ל
(לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נה), שְׁעַל-יְדֵי שְׁמִסְתִּיר עֲצָמוּ בְּצֵלוֹ יִתְבָּרֵךְ,
אִזִּי לְבִסוּף זוֹכָה לְרֵאוֹת בְּהַרְשָׁעִים מַה שֶּׁהֵם רְצוּ לְרֵאוֹת בּוּ.

וַיֵּשׁ לוֹמֵר, שֶׁזֶה כְּנֻחַת רַבְנוּ וְ"ל (סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן נו):
לְמְרִיבָה תִּלְמַד מִסְכַּת סִכָּה, כִּי מִצְוֹת סִכָּה זֶה סוּד צֵלָא דְמַהֲמִנּוּתָא,
צֵל הָאָמוּנָה, נִכְנָסִים בְּתוֹךְ הָאָמוּנָה הַקְדוּשָׁה, וְלֹא שׁוֹאֲלִים שׁוֹם
קִשְׁיוֹת כָּלֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצָּל מִכָּל הַשׁוֹנְאִים וְהַאֲוִיבִים, כִּי אֵין מְקוֹם
לְהִסְתַּתֵּר בְּזֶה הָעוֹלָם אֲלֵא בְּצֵלוֹ יִתְבָּרֵךְ, צֵל הָאָמוּנָה הַקְדוּשָׁה,
שִׁינְיָגִישׁ תְּמִיד אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁמִסְבֵּב אוֹתוֹ מִכָּל צַד.

וְלִכֵּן מַה טוֹב וּמַה נְעִים, שְׁגַם אֶתָּה תִּתְחִיל לְלַמֵּד הַיּוֹם מִסְכַּת
סִכָּה, מֵאַה פְּעָמִים וְאַחַד, אֶפְלוּ שִׁיִּקַּח כְּמָה זְמַן, זְמַנִּים טוֹבָא,

אָשֶׁר   כּא תתנ — כּא תתנא   בּנחל   קצו

תחזר על מסכת זו, ועל-ידי-זה תנצל משונאיך, ותהיה להם מפלה גדולה. רק אל תפחד, ואל תפנס בלחץ.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

כּא תתנ.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תרומה, כ"ט שבט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

העקר לעסק בהפצת מעינות החכמה חוצה, כי כף השאיר לנו מוהרנ"ת ז"ל צנאה, ואמר לאנשי שלומנו כמה ימים לפני הסתלקותו: "העבודה שלכם יהיה יפוצו מעינותיך חוצה", ורק בדרך זו תגלה אור רבנו ז"ל בעולם, שזה קרוב הגאולה, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (חיי-מוהר"ן, סימן שמו), שהספר שלו זה אתחלתא דגאולה, ולכן עלינו רק לקיים צוואתו הקדושה, ולהפיץ אורו בעולם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

כּא תתנא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תרומה, כ"ט שבט ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

דע לך, שעקר תקון תאות נאוף, זה על-ידי למוד תורה, כי התורה משפכת את אש תאות נאוף, ולכן תעשה לעצמך קביעות חזקה לומר הרבה פרקים משניות, והרבה דפים גמרא וכו', שזה יקרה אצלך חמימות היצר של נאוף, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן א'), שחג השבועות הוא כנגד תאות

המשגל וכו', הינו על-ידי למוד תורה, זוכים לשפך תאנות נאוף, ולכן כל מי שמשקע בתאנות נאוף, עליו להתמיד בתורה, ועל-ידי זה יקרר את תבערת נאוף שבווערת בו.

ותשמר מאד לא להיות עז פנים, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (שם), שמי שיוגק חלב וכו', בזה בווערת בו תאנות נאוף (תהלים לט, ד): ח'ם ל'בי ב'קרבני — ראשי תבות: ח'ל'ב, ומשם בווערת בו מדת העזות. ולכן עז פנים מגלה שהוא נואף, וכעין שאמרו חכמינו הקדושים (תענית ז): כל שיש בו עזות, בידוע שנכשל באשת איש; אשרי מי שלומד כפי סדר הלמוד של רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן עו), שאז יזכה ללמד הרבה תורה; ואף שאני יודע, שהרבה עושים צחוק מזה, כבר אמר החכם מכל האדם (משלי ט, יב): "אם חכמתך — חכמתך לך, ולצפת — לבדך תשא", מי שהוא חכם, הוא חכם לעצמו, ומי שעושה ליצנות מזה, הוא עושה ליצנות מעצמו, כי כשיגיע לעת זקנתו, יתפס שלא זכה לסיים אפלו פעם אחת תנ"ך וששה סדרי משנה וש"ס, ומשאר למודים פבר לא מדברים.

ולכן אני רק מעורר לקיים את דברי רבנו ז"ל בתמימות ובפשטות בלי שום חכמות, ואז אל רב טוב הגנוז יזכה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתנב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תרומה, כ"ט שבט ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, אם אתה רוצה להיות מקרב אל רבנו ז"ל, אתה מכרח לחזר הרבה בספרו הקדוש והנורא "לקוטי-מוהר"ן", עד שיהיה שגור על פיך בעל-פה ממש, כי בפרוש גלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב), אשר פניו, שכלו ונשמתו נמצאים בתוך הספר. ולכן

אֲשֶׁרִי מִי שְׁמֻכְנִים עֲצָמוּ בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר הַקְדוּשׁ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, אֲשֶׁר יְדוּעַ, שְׂרַבְנוּ ו"ל אָמַר (ת"י-מוֹהַר"ן, סִימָן שְׁנו), שְׁסָפְרוּ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", הוּא אֶתְחַלְתָּא דְגֵאָלָה, וּמֵאַחַר שְׂיַצָּא בְּעוֹלָם, אָנִי רוֹצֵה שְׁיִלְמְדוּ בּוֹ הַרְבֵּה מְאֹד, עַד שְׂיִהְיֶה שְׂגוּר עַל פִּיו.

וַיֵּשׁ לְהִתְבוּנָן מַה זֶה אֶתְחַלְתָּא דְגֵאָלָה? אֵלָּא רַבְנוּ ו"ל אֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'), אֲשֶׁר עָקַר הַגְּלוּת הוּא מְחַמַּת חֶסְרוֹן אֲמוּנָה, כִּי הַמֵּאֲמִין הָאֲמִתִּי, שְׁמֵאֲמִין אֲשֶׁר אֵין בְּלַעְדֵּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, אַז "גַּם כִּי אֵלֶךְ בְּגִיּא צְלָמֹת לֹא אֵירָא רַע" (תְּהִלִּים כג, ד), כִּי "גַּם חֲשֵׁף לֹא יִחְשִׂיךְ מִמֶּךָ וְכוּ", וְלִילָה כִּיּוֹם יֵאִיר" וְכוּ' (תְּהִלִּים קלט, יב), וְתָמִיד יִדְבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲבָל לְזִכּוֹת לָזֶה לְהִתְעוֹרֵר מִהַשְׁנָה הַעֲמֻקָּה, אֲשֶׁר נִקְרָאת גְּלוּת, חֶסְרוֹן אֲמוּנָה וְכוּ' וְכוּ', זֶה זֹכִים עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֲמִתִּי, כְּמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס'), שְׂהַצַּדִּיק מְעוֹרֵר מִהַשְׁנָה, וְלָכֵן כָּל מִי שְׁלוּמֵד וּמְתָמִיד בְּסֵפֶר הַקְדוּשׁ וְהַנוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", עַד שֶׁהוּא שְׂגוּר עַל פִּיו, אֲזִי נִתְעוֹרֵר מִהַשְׁנָה, וְזֶה אֶתְחַלְתָּא דְגֵאָלָה, וְאִם יִתְמִיד בְּסֵפְרוֹ, אָמַר רַבְנוּ ו"ל, תִּתְגַּלֶּה לוֹ הַפְּנִימִיּוֹת שְׁבִסְפְרוֹ, כִּי יֵשׁ בּוֹ פְּנִימִיּוֹת הַרְבֵּה מְאֹד.

וְעֵינִן בְּסֵפְרֵי "שְׁפַת הַבַּיִת", שְׂזַכְנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְגַלוּת אֶת הַצְּפוּנוֹת שְׁבַתוֹךְ הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְשֵׁם תִּרְאֶה דְבָרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים עַד מְאֹד, וְתִרְגִּישׁ עֲרֻבוֹת נֵעַם זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, מְלַבֵּד שְׂתִהְיֶה שְׂמוֹר מְעַבְרוֹת חֲמוּרוֹת, שְׂבָאִים מִהַרְהוּרִים רַעִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כִּידוּעַ, שְׂפַעַם בָּא אֲבָרַךְ אֶל הַרֵב הַקְדוּשׁ רַבִּי מְרַדְכֵי מִטְשָׁרְנוּבִיל זִי"ע, וְהִתְלוּנָן שְׂבָכָל לִילָה רוֹאֶה קָרִי, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְנִתְּנָן לוֹ עֲצָה, שְׂיִלְמֵד לְפָנֵי הַשְׁנָה קֶטַע מִ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" וְזֶה יִצִּילוֹ, וְכֵן עֲשֵׂה וְעוֹר לוֹ, וְנִצַּל מִהַצָּרָה הַזֶּה.

דְּבַר זֶה מְפָרְסֵם בֵּין אֲנָשֵׁי שְׂלוּמְנוּ, וְזֶה לֹא יְדוּעַ בְּעוֹלָם, אֲדַרְבֵּה, חוֹשְׁבִים שֶׁהוּא הֵיךְ חוֹלֵק עַל סֵפְרֵי רַבְנוּ ו"ל. וְיְדוּעַ, שְׂפַעַם אַחַת הֵיךְ בְּחִתְנַת נְכֻדוֹ, שְׂהַשְׂתַּדֵּף עִם נְכֻד רַבְנוּ ו"ל, וְהֵיךְ שֵׁם מוֹהַרְנָת ו"ל וְכָל אֲנָשֵׁי שְׂלוּמְנוּ, וּבְעַת הַרְקוּדִים יֵשֵׁב מוֹל חֵלוֹן, כִּי הֵיךְ כְּבָר חֵלוּשׁ כַּח מְאֹד, וְהִסְתַּכַּל אֵיךְ אֲנָשֵׁי שְׂלוּמְנוּ רוֹקְדִים, עָנָה

וְאָמַר לְמַשְׁמָשׁוֹ: חֲשַׁבְתִּי שְׁחַסִּידִים רוֹקְדִים, וְעַכְשָׁו אָנִי רוֹאֶה
שְׁצַדִּיקִים רוֹקְדִים.

על-כל-פְּנִיִּים אֵיךְ שֶׁהוּא תִתְחִיל לְהִתְמִיד בַּסֶּפֶר "לְקוּטֵי-
מוֹהֵר"וֹן" בְּהִתְמַדָּה רַבָּה וּבִתְשׁוּקָה עֲצוּמָה, וְזֶה יוֹעִיל לָךְ עַל כָּל
הַעֲנָנִים.

תִּאֲמִין לִי, שְׂבִהִיוֹתִי בַּחוּר, הִיְתָה תְּקוּפָה אַרְכָּה, שְׂזַכִּיתִי לְסִיִּים
אֵת הַסֶּפֶר כָּל יוֹם, מְרַב תְּשׁוּקָה הִתְחַלֵּתִי מִהַבְּקָר מִקֶּדֶם עַד שְׁעָה
מְאַחֶרֶת בְּלִילָה, וְדַבְּרִי רַבְּנוּ וְ"ל נִכְנָסוּ בְּתוֹךְ דְּמֵי וְכוּ', תַּחֲתֶיךָ גִּיד
וְיֵצֵא "לְקוּטֵי-מוֹהֵר"וֹן" וְלֹא דָם...

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתנג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תְּרוּמָה, א' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ אֲדָר
הַתְּשַׁנִּי.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גִּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֵת מִכְתָּבְךָ.

בְּעָרֵב שַׁבַּת צְרִיכִים לְהַכִּין אֵת הַנְּרוֹת כְּכֹר בַּבְּקָר, וּלְכַוֵּן אֶז
(מְשָׁלִי כ, כז): "גֵּר הַנִּזְנֵה נִשְׁמַת אָדָם, חוֹפֵשׁ כָּל חֲדָרֵי בֵּטֶן", הֵינּוּ
כְּשֵׁם שְׂמֻכִּינִים אֵת הַנְּרוֹת עֲכָשׁוּ, צְרִיכִים לְחַפֵּשׁ וּלְפַשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲשָׂיו
אֵיךְ עָבְרוּ לוֹ יְמֵי הַשְּׁבוּעַ, וַיִּחְזֹר וַיֵּשׁוּב בְּתִשְׁבּוּבָה, כִּי עָרֵב שַׁבַּת הוּא
זְמַן תְּשׁוּבָה, וַיִּזְכֹּר — כְּמוֹ שֶׁיֵּאִירוּ אֵת הַנְּרוֹת עִם אוֹר וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן
צְרִיכִים לְהֵאִיר אֵת נִשְׁמָתוֹ בְּאוֹר הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּלְדַבֵּק עֲצָמוֹ
בוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאחַל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כא תתנד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר תרומה, א' דראש-חדש אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אַל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך. תראה שאשתך תאסף בכל שבוע את הנשים לחזקן ולאמצן ביתר שאת וביתר עז.

מצבי הנשמי הוא במצב עגום מאד מאד, כי החובות חונקים אותי וכו', ואיני יודע מה לשית עצות, ולה' התשועה, כי אני דחוק מאד מאד, כי אין לי מאין לשלם חובות... משתדל לחזור, פנראה שרופא להשפיר את הדירות לאנשי שלומנו, ועל-כן ראה להזהיר את אנשי שלומנו, שאף אחד לא יתקרב אל הדירות שלו, כי מי שיקח איזו דירה ממנו, אני אוסר לו להכנס אל בית מדרשנו, כי אברך טמא מטמא, ששפך דמי כל-כך ביחד עם הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו, לא נתן לו לרשת ב' עולמות, מצד אחד שפך דמי פמים, והוציא עלי שם רע, ומצד שני יחלב את אנשי שלומנו. ועל-כן ראה להזהיר את אנשי שלומנו בשום פנים שלא יתקרבו אל הדירות שלו.

ראה לכתב לי חדשות, וממש תחייני.

המאחל לך שבת שלום...

כא תתנה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר תרומה, א' דראש-חדש אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אַל ידידי ... גרו יאיר.

היום שלחתי לך סף אֶלֶף דולר עבור הבשר דרךך ... ויגיע בעוד כשלושה ימים, כי השליח שהיה צריך אלי ביום ד' בא רק עכשו, ולכן נתאחר עד עכשו, ואתה הסליחה, כי מאד מאד אני מצטער, שלא קבלת את זה כבר היום, אך מה לעשות, האדם חושב וכו', ויש לו תכניות, ומן השמים חושבים אחרת.

הקדוש-ברוך-הוא ישמר אותך מכל רע, וימשיך עליך הפרנסה בשפע, ויצא טוב מהעסק של ... גרו יאיר, ויהיה לך שפע לשלם את כל החובות שלך. ראה וגם ראה את גדל הנסים והנפלאות שפבר עשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לך שבת שלום...

כא תתנו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תרומה, א' דראש-חדש אדר ה'תשנ"ד.

שלום וכרֶכָה אֵל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק עצמך, ותדע כי כן עוברים החיים, עליות וירידות מבית ומבחוץ, ואשרי מי שמחזיק מעמד בזה העולם, ושום דבר לא יוכל לשבר אותו.

אין אתה יכול לתאר את גדל הנחת-רוח שאתה עושה לי בשמוש של חלקת החלות והיין ובשר על שבת, כי זה חלקי מכל עמלי, ומה ישאר ממני, אם לא זה שאני מחלק לענני אנשי שלומנו חלות ויין ובשר על שבת, כי אני צריך להמון זכיות, כי בעוונותינו הרבים, יש עלי הרבה דינים וקטרוגים, והסמ"ך-מ"ם, ימח שמו וזכרו, עושה את שלו, ואינו מפסיק מלמסר וכו'.

מאד מאד אבקש אותך להזהיר את אנשי שלומנו, שאף אחד

לא יקח איזו דירה מ... הרשע ששפף כל-כף את דמי עם הסמ"ך-מ"ם ביחד, אין לו מה לעשות בבית מדרשנו, כי הוא עכשו מנסה לחזר ולהתקרב אלי, וכל פונתו השמאה היא רק כדי שבמה מאנשי שלומנו יקחו ממנו את הדירות, ולכן תזהיר את אנשי שלומנו בשום פנים ואפן, ואני מקפיד על זה מאד מאד.

שלחתי לך סך \$ 300 ועוד 250 ש"ח על חשבון החלות, ראה להחזיק את החשבון.

עכשו דברתי עם ... ומספר לי שבנדך ... שמח מאד אצלו, תהלה לאל. אף הוא מאד מאד מבקש, אם אפשר לגייס את כל תלמידיו לנקות את הדירה שלו, כי הוא רוצה כבר לבוא ביום ראשון, וכן לבקש מ... להעביר את החפצים מביתו של ... (והוא ישלם בעבור ההובלה), רק הוא צריך עזר מהתלמידים, וחבל אם לא נעזר לו, כי אחרת נפספס אותו, כי עכשו אשתו רוצה לבוא, ועל-פן צריך לתפס אותה בדבורה. ולכן כדאי מאד מאד לעזר לו תכף-ומיד ולגייס את כל אנשי שלומנו שיעזרו לסדר לו את הדירה. המאחל לך שבת שלום...

כּא תתנז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תרומה, א' דראש-חודש אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

עכשו דברתי עם ... ואומר שאשתו מאד מאד רוצה כבר לעבור ביום ראשון, ועל-פן כדאי לגייס את כל תלמידיו שינקו את הדירה שלו, וכן לבקש את ... להעביר את החפצים מ... אל דירתו, והתלמידים יעזרו לו, כי עכשו היא רוצה, ואם לא נעשה את זה בזריזות, היא יכולה להתחרט, וחבל מאד, כי לא יהיה לנו ראש ושיבה להבחורים.

ומי יתן, שכל אנשי שלומנו יעזרו לו, כף נהיה בטוחים שהוא
ישאר עמנו, והוא כח גדול, וברגע שהוא יכנס, יוכלו להשפיר גם
את שתי הדירות, על אפם ועל חמתם של הסמ"ך-מ"ם וגנדא דליה,
ימח שמו וזכרו.

חדש אדר נכנס, וצריכים לשמח את אנשי שלומנו, וכל
משפחה שנוכסה זה כח, ובפרטיות שפתאם בכנין גדול ארבעה
דירים, זה כח גדול.

חסדי השם יתברך, שאנו יודעים מרבנו ז"ל, טוב להודות
ולהלל להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד שעשה עמנו.

המאחל לך שבת שלום...

אחר הצהרים אשלח לך מכתב לקבלת שבת.

כא תתנח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תרומה, א' דראש-חדש אדר
ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אלו ידידי הקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את שני מכתביך, וגם ... הביא לי "אור יבנאל",
והוא כל-כף יפה שאין לתאר ואין לשער כלל, ומי יתן, שידפיס
לכל הפחות פעמים בשבוע, כי זה עושה רשם גדול בעולם, הן בין
הדתיים והן בין החלונים.

עברו עלי כמה ימים של משברים גדולים, ועל-כן לא היה
באפשרותי לכתב לך.

שלחתי לך היום את הדיסק עם השיחות, וכן ההגהות עד

הסוף, והם ממש נפלאים, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתוכל להדפיס סעט יפה.

אודות הכסף של ... תקח את כל הכסף בעבור הדפסה, כי אני חיב לך גזמאות על הדפסה, ועל-כן תקח את זה בעבורך, והוא לא צריך לדעת, כי באמת הוא נותן את זה לי בעבור החובות שלי, וגם לך אני חיב, על-כן תקח את זה בעבור החוב, ומאד מאד אבקש אותך, שתעשה את רצוני, שתקח את כל הכסף בעבור החוב בלי שום תרוצים.

אודות ... אין אתה יכול לתאר ולשער את העגמת נפש שיש לי ממנו, אני אומר לו שישלם לאלו שהוציאו אותו מבית-הספר, כי אני ערב על הכסף ואין לי, אז הוא כבר הולך לפרסם בכל העיר שמוהרא"ש צריך כסף... הוא גורם לי חרפות ובזיונות ושפיכות דמים, מה לעשות?! אני רואה בחוש, אשר כף נגזר עלי לסבל כל-כף פל-כף, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שפבר ימתק הכל ויתהפף לטובה, כי קשה כח הסבל, ובפרט המסירות של הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו, שאינו מפסיק למסר בכל פעם מסירות חדשות, הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שיתפגור כפר, ונשמע רק בשורות משמחות.

כפי הנראה אכתב מכתב ל... עם חכמה, כי אחרת הם (... ו...) יכולים לאמלל את ... לגמרי, רחמנא לצלן, כי הם מפקרים, ו... הוא תמים.

מה אמר לך! אין אתה יכול לתאר ולשער כלל את גדל השמחה שיש לי, שאשתך התחילה להדפיס את "אשר בנחל", חלק י, זה חלקי מפל עצמי, וזה ישאר ממני אחרי כל הבזיונות והשפיכות דמים, שלחתי עוד מכתבים מכתב יד.

אני מקווה, שתוף שלשה ימים תקבלם ותודיע לי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֹדֵר תְּרוּמָה, א' דְּרָאשׁ־חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לֵיאוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַיְוֵי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרֵעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזַּק עֲצָמְכֶם לִהְיוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וּבִפְרֹט עֲכָשׁוּ בְּחֹדֶשׁ אֲדָר, רְאוּ לְרִקְדָּה בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם, פִּי עַל־יְדֵי רְקוּדִים וְהִמְחָאֵת כַּף אֶל כַּף, מִמְּתִיקִים אֶת הַדֵּינִים (עֵינַי לְקוּטִי־מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן י'), וּבִאֲמַת אֲנִי מִבְּקֶשׁ אֶת כָּלְכֶם, שְׂתַתְּפִלְלוּ עָלַי הַרְבֵּה, כִּי אֲנִי נֶצְרָךְ לִישׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת, כִּי הַסֵּמ"ך־מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, מוֹסֵר מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְחוֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת אֵיךְ לְהַצִּיר לִי, וְלִכְן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּלְכֶם, שְׂתַבְּקֶשׁוּ בְּעַדִּי, שְׂאֲזַכֶּה כָּבֹד לִישׁוּעָה גְּדוּלָה, וְעַקֵּר הַיִּשׁוּעָה, שְׂאֲזַכֶּה לָבוֹא וְלִגְוֹר אֶתְכֶם בְּיַחַד בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב".

הַמְּאַחַל לְכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כא תתס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֹדֵר תְּרוּמָה, א' דְּרָאשׁ־חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

פֶּה תִקְבֵּל פִּקְס אֶל ... וְזֶה נְחוּץ לּוֹ מְאֹד, תִּגְיֵד לוֹ שֶׁהַפִּקְס שְׁלוֹ לא עוֹבֵד, נְסִיתִי כָּבֹד יוֹתֵר מֵעֲשֹׂר פְּעָמִים (זוֹ הוֹצָאָה מְרַבָּה עַד מְאֹד, כִּי כָּל נְסִיּוֹן זֶה צִלְצוּל מֵאַרְצוֹת־הַבְּרִית), וְעַל־כֵּן תִּמְסֹר לוֹ אֶת זֶה.

אַקוּיָה שְׂקַבְּלָתָּ אֶת מִכְתָּבִי הַבְּקָר. מָה אִמַּר לָךְ! כְּתִיב "תַּהוֹם אֶל תַּהוֹם קוֹרָא", וּפְרָשׁ רַש"י: צָרָה קוֹרָאֵת לְחִבְרָתָהּ, אֶת גְּדֹל

הצרות והיסורים שיש לי, זה אין לתאר ולשער כלל, שפיקות דמים ובזיונות מכל הצדדים, הנה הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו, עוד פעם מסר את התלמוד-תורה, ועומדים, חס ושלום, לסגר את זה, חס ושלום, וההכרח לי להשקיע עוד כסף בשביל ביוב וכו', והנה בזיונות וצרות מבית ומבחוץ, ואף-על-פי-כן אני מתזק עצמי ומחזיק מעמד. "עקר החיות שלי שאתם מדפיסים את "אשר בנחל", כי רק זה מה שישאר ממני.

את הכסף של ... תקח בעבור הדפסה.

המאחל לך שבת שלום...

כא תתסא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תרומה, א' דראש חדש אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל, לדעתי, ראה שיתרבו התלמידים, ותקח רק בחורים רציניים, ואין מה לדבר שיהיו יציבים בדעתם, פי לדעתי, יכולים לפתח פאן ישיבה רצינית מאד מאד, ואתה מאד מאד מכשר לזה, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא גם לפתח מכון לבעלות תשובה, ונוכל לשדכן.

אודות השעורים שאתה רוצה לתת עם חלוניים, בודאי אין דבר גדול מזה, פי סוף כל סוף אמרו בזהר הקדוש (נשא קכח): ונפאה מאן דאחיד בינא דחיבא, ולכן תעשה מה שתעשה, באפן שתוכל לתת שעורים או בבתים או בבתי פנסיות, ואל תסתפל אם זה גברים או נשים, פי בעוונותינו הרבים, עכשו בוערת אש הכפירות והתאוות רעות, וצריכים להציל את נשמות ישראל, ובשעה שבווערת אש, לא מסתכלים על שום דבר — רק מצילים.

אודות הפתבות שלך בעתון, תאמין לי, שיש לך חוש כתיבה
 כל-כך יפה, שאין לתאר ואין לשער כלל, אשריך ואשרי חלקך,
 וראה להמשיך בזה.

הכפל הדבר, שתשתדל להביא מה שיותר בחורים רציניים,
 ואני אשתדל מצדי, שיהיה להם אכל לאכל.

נא ונא לחזק את אשתך, שתמשיך בעבודת הקדש לדבר רק
 מרבנו ז"ל ומיראת שמים, ואפלו שאין לה רק שתיים או שלש נשים
 — גם-כן טוב מאד, ושלא תסתכל על הפמות אלא על האיכות,
 והעולה על הכל, לדון את כלם לכף זכות.

המאחל לכם שבת שלום...

כא תתסב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תרומה, א' דראש-חודש אדר
 ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות ... לדעתי, ההורים שלך צודקים, כי זה עלול להזיק לך
 לשדוכים, ובפרט כשמדברים לך שדוכים כל-כך יפים.

בענין שדוכים, תדע שאין עוד גלוי ההשגחה כמו בזה, פמובא
 באריכות בקנטרס "מציאת-הזוג", ועל-כן העקר ראה לברח אליו
 יתברך, והקדוש-ברוך-הוא יוציא מהפח אל הפעל, ויביא לך את
 זוגך.

אודות צונאת רבי יהודה הקסיד, שלא יהיה השם של האמא
 כמו השם של הפלה, יש אומרים שזה סובב רק על צאצאיו, ויש
 מקפידים בין האשכנזים, שזה אפלו לא לצאצאיו, אם שמה כשם

אָמָה, אָבֵל בֵּין הַסְּפָרָדִים לֹא שְׁמַעְתִּי שְׁמַקְפִּידִים, וְעַל-כֵּן אֵין עָלֶיךָ לְהַתְּבַלְבֵּל כָּלֵל, וְאֵין לָךְ לְהַקְפִּיד בְּזוֹה.

לְדַעְתִּי, אַתָּה אַל תִּתְנַגֵּד לְשׁוֹם שְׂדוּךְ שְׂיַצִּיעוּ לָךְ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁבִקְרוֹב מִמֶּשׁ תִּתְאַרֵס, וְתִתְקַף-וּמִיד אַחֲר־כָּף תִּתְחַתֵּן, וְתִהְיֶה אָדָם הַשָּׁלֵם, וְתִבְנֶה בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל. הַעֲקֹר אַל תִּפְל בְּיָאוּשׁ וּבְעַצְבוֹת וּבְעַצְלוֹת, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אוֹדוֹת הַקְּסוּטוֹת, אֲנִי אֶשְׁלַח אֶת זֶה לְ... וְאַתָּה תַעֲשֶׂה מְזוּה הַעֲתֻקִּים, וְלְדַעְתִּי, זֶה יִהְיֶה בְּמִקוֹם הַהַפְּצָה שְׁלָךְ, כִּי זוֹ זְכוּת הַרְבִּים — לְהַפְּיץ אֶת הַדְּרָשׁוֹת שְׂדוּרְשָׁתִי בְּמַחְנִיכֶם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ שְׁבַת שְׁלוֹם...

כא תתסג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֹדֵר תְּרוּמָה, א' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל .. וְ... שְׂיַחֲיוּ נִצַּח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת הַפִּקֵּס שְׁלָכֶם, וְכֵן קִבְלָתִי אֶת הַמִּכְתָּב מִזְמָן, וְתִאֲמִינוּ לִי, שְׂאִינִי מְסִיחַ דַּעַת מִכֶּם כְּרָגַע, וְתָמִיד אֲנִי חוֹשֵׁב אִיךְ אֲנִי יָכוֹל לִיצֹר קֶשֶׁר אִתְּכֶם, וְלְדַעְתִּי, אִי אֶפְשֶׁר לְדַבֵּר דְּבָרִים כְּאֵלוּ דְרָךְ הַכְּתָב כְּמוֹכֵן, כִּי כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב מִמְּנֵי יִדְפֵס, וּדְבָרִים כְּאֵלוּ אִי אֶפְשֶׁר לְהַדְפִּיס. וְלִכֵּן אֶשְׁתַּדֵּל לְדַבֵּר עִמָּכֶם פְּנִים אֶל פְּנִים. בְּוַדָּאִי בְּשַׁעַה שְׁהִיִּיתִי עִכְשָׁו בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל לְשִׁלְשָׁה יָמִים, רְאִיתֶם אִיךְ פְּשׁוּט לֹא הָיָה הַזְּמָן בְּיָדִי, הִיִּיתִי שֵׁם מַעַת לַעַת, וְכִמְעַט שְׁלֹא יִשְׁנִיתִי רַק שְׁלֹשׁ שָׁעוֹת בְּכֹל לַיְלָה, וְהִיִּיתִי עֲסוּק מְאֹד מְאֹד בְּכֹל מִינֵי בַחֲיִנוֹת, אַךְ אֶקְנֶה לִיצֹר קֶשֶׁר אִתְּכֶם בְּיוֹם רְאוּשׁוֹן בְּלַיְלָה. עַם כָּל

זאת איני יודע כמה אני אפעל בענינים האלו דרך השלפון, כי זה צריך להיות שיחה פנים אל פנים. עם כל זאת ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם, ואתם לא צריכים ללכת אל שום מקום, כי גדול אדונינו ורב להושיע, והקדוש-ברוך-הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, וכפי שמכניסים בעצמם ידיעות אלו, על-ידי-זה מורידים מעצמו כל מיני פחדים יתרים. וטוב מאד שישמעו בתוך ביתכם תמיד כלי זמר, כי רבנו ו"ל אמר (ספר-המדות, אות פחד, סימן יא): מי שיש לו פחדים, יזמר זמר של שמחה.

אני מקנה להיות אתכם בקשר ביום ראשון בלילה, ואז נדבר.

המאחל לכם שבת שלום...

כא תתסד

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תרומה, א' דראש-חדש אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויךדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וממש החייתיני, ואם אתה יכול לשלח לי דרך פקס הגמא של תעדה — ממש תחיני, כי אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הערכה שאני מעריך אותך בזה שאתה מארגן ומחזיק את התלמוד-תורה, כי איני יודע מה הייתי עושה בלעדך, ובפרט שכלם משבחים ומפארים את איכות התלמוד-תורה, בנדאי פה ושם צריכים תקון, אך אל תשכח, שאנחנו נמצאים בתנאים לא תנאים יותר גרועים מערכים, כמו שאמר לך ... הערבי, עם כל זאת בתקף הדחקות והקטנות שאנחנו זוכים להחזיק מעמד, בזה צריכים לשמח מאד מאד, ואולי באמת נשתדל לעשות איזו תכנית לשפר את הבגין שלך, ואולי במשך הזמן לקנות את זה ממך, אבל רציתי להיות קדם בקשר אתך, ואדבר אתך ביום ראשון בלילה, שיחה מאד נחוצה, ותשלח לי פקס בדיוק מתי תהיה בבית.

אודות שְׁנֵי הַבָּנִים שֶׁל ... וְ... לְדַעְתִּי, אֶקַּח אוֹתָם אֵלַי, כִּי פְּשׁוּט הֵם זְרוּקִים עַל הַרְחֹב, וּמִי יוֹדֵעַ מַה יִּהְיֶה אַתָּם, וְאֲנִי רוֹצֵה לְגַדֵּל אוֹתָם, אָבֵל לְעַת עַתָּה אֲנִי רוֹצֵה לְקַחַת רַק אֶת שְׁנֵיהֶם וְלֹא אֶת שְׂאֵר הַתְּלִמִּידִים, כִּי רַחֲמָנוּת גְּדוֹלָה עֲלֵיהֶם כִּי פְּשׁוּט אֵין לָהֶם אִיפָּה לְאָכֵל וְאִיפָּה לִישֹׁן, וְהֵם מְסֻתָּבְבִים בְּרַחֲבוֹתַי. וַיֵּשׁ לִי עוֹד עֲנָנִן וְטַעַם הַכְּמוּס לְמָה לְקַחַת אוֹתָם לְפָנַי.

רְאֵה לְחֻזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׂתוֹזֵקָה לְהַצְלִיחַ בְּרַכְּךָ תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כּא תתסה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קָדֵשׁ לְסֻדֵּר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאש־חֹדֶשׁ אֲדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמְּךָ, וּבִפְרֻט בְּזֶה שְׂאֵתָה מְפִיץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים, וּבְגִי אָדָם מְחַיִּים אֶת עֲצָמָם. וְתֹאמִין לִי, שְׁזוּ כָּל הַחַיּוֹת שְׁלִי.

אודות הַרְשָׁעוֹת שֶׁ... עוֹשֶׂה וְכוּ', זֶה לֹא מְמַנֶּה, זֶה רַק מְהַסְּתֵת הַסֵּמֶן־מִ"ם, שֶׁהוּא בְּאִיזוֹ צוּרָה לְכַד אֶת לְבוֹ, וְהוּא שְׂבוּי בְּיָדוֹ, עִם כֹּל זֹאת אֲנִי לֹא מְפַחַד מְאֹף אֶחָד, רַק מְמַנֶּה יִתְבָּרַךְ, וְאֲנִי בְּטוּחַ, שֶׁהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לֹא יַעֲזוֹב אוֹתִי, וְסוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

אודות הַשְּׁנֵי בָּנִים שֶׁל ... וְ... שְׂמַתְגוֹרְרִים אֶצְלְךָ, אֲנִי רוֹצֵה לְקַחַת רַק אוֹתָם, וְלֹא אֶת שְׂאֵר הַתְּלִמִּידִים, וַיֵּשׁ לִי טַעַם כְּמוֹס בְּזֶה, וְעַל־כֵּן אִם אֶפְשֶׁר לְהַתְּחִיל לְאַרְגֵּן לָהֶם פּאַסְפּוֹרְטִים וְעוֹד מַה שְּׂצָרִיכִים, וּבְעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יִהְיֶה אֶצְלִי כְּמָה שְׁנִים, וְהַכֹּל יִתְהַפֵּף

לְטוֹבָה, וְאָדָאג לָהֶם לְבָגוּד וּלְאֹכֵל וּלְשֹׁנָה, וּתְשַׁדְּלֵם שְׂיִבֹאוּ אֶצְלִי, וַיְהִיָּה לָהֶם טוֹב. בְּנֻדָּאֵי אַתָּה צוֹדֵק, שְׁלַעַת עַתָּה לֹא אֶקַּח אֶת כָּל הַתְּלַמִּידִים, כִּי הֵם יִקְפְּצוּ לִי עַל הָרָאשׁ, אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת זֶה מֵרָאשׁ, אֲבָל אֶת שְׁנֵי הַבְּחוּרִים הָאֵלּוּ פָּשׁוּט רַחֲמָנוּת, כִּי הֵם יְכוּלִים לְהִתְקַלְקֵל מְאֹד מְאֹד בְּרַחוּב, וְזוֹ פָּשׁוּט הַצְּלַת גַּפְשׁוֹת, לֹא רַק בְּרוּחָנִיּוֹת אֲלֵא גַם בְּגִשְׁמִיּוֹת, כִּי תִכַּל עַל גַּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שְׂיִתְאַבְדּוּ בְּרוּחַ הַכְּפִירוֹת וְהָאֶפִיקוֹרְסוֹת וְהַשְׁקוּץ וְהַתְּעוּב הַמְּסֻתוֹבְבִים עֲכָשׁוּ בְּעוֹלָם, וְאֲנִי מוֹכֵן לְגַדְּלֵם כְּבָנֵי מִמֶּשׁ.

רְאֵה לְחֻזַּק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, וְעוֹד פְּעַם תִּזְהִיר אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁבַשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן לֹא יִקְחוּ אֶת הַדִּירוֹת שֶׁל ... כִּי מִי שְׂיִקַּח מִמֶּנּוּ אִיזוֹ דִּיכָה, אֵין לוֹ מְקוֹם לְהַפְגִּס בְּבֵית מְדַרְשָׁנוּ, וְאֲנִי עוֹמֵד עַל זֶה חֻזַּק מְאֹד מְאֹד, כִּי אָדָם שְׂיִכּוֹל לְהוֹצִיא עָלַי שֵׁם רַע מְלַכְלֵךְ כְּזֶה בֵּין רַבָּנִים, מִצְּדֵי אֵין לוֹ מְחִילָה עוֹלָמִית, כְּמוֹכָא בְּשִׁלְחַן עֲרוּף (אֲרַח חַיִּים, סִימָן תרו): הַמוֹצִיא שֵׁם רַע, אֵין צְרִיכִים לְמַחֵל לוֹ כְּלָל; וְעַל-כֵּן בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן לֹא יִתְקַרְבוּ אֶל הַדִּירוֹת שְׁלוֹ, כִּי מָה שֶׁהוּא עֲכָשׁוּ מִתְחִיל לְשַׁלַּח לִי פַקְסִים שֶׁהוּא מְבַקֵּשׁ מְחִילָה... זֶה רַק הָאֵינְטֵרְס שְׁלוֹ, שֶׁהוּא רוֹצֵה לְהַשְׁפִּיר שֶׁלֹּשׁ דִּירוֹת שְׁעָשָׂה מֵהַבֵּית שְׁלוֹ.

הַמְּאַחֵל לָךְ שִׁפְתַּי שְׁלוֹם...

כא תתסו

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת תְּרוּמָה, א' דְּרָאשׁ-חֹדֶשׁ אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו.

הַנְּנִי מְבַרְךָ אֶתְכֶם בְּבִרְכַּת "מִזֵּל טוֹב" עַל הַלְּדַת בְּתַכֶּם, יַעֲזוּר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכְּנוּ לְגַדְּלָהּ וּלְחַנְכָּהּ בְּקִלּוֹת עִם שְׂאֵר הַיְלָדִים, וְנָא לְתַת לָהּ שֵׁם כְּפִי שְׁנֹסַפֶּם בִּינֵיכֶם.

אֲשֶׁר כַּא תתסז — כַּא תתסח בַּנְחַל ריג

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׁאֲנִי
מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאַחַל לְכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כַּא תתסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאשִׁי-חֹדֶשׁ אָדָר
ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלִיתִי אֶת מִכְתְּבֶיךָ. לְדַעֲתִי, לֹא כְּדַאי לְרִיב עִם הָאִשָּׁה,
כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּבֹא מְצִיעָא נט.): אֲוֹקִירוּ לְנִשְׂיָכוֹ, כִּי הֵיכִי
דִּתְתַעֲתְרוּ [תִּכְבְּדוּ וְתִיקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדִי שֶׁתְּתַעֲשְׂרוּ], וְאַדָּם צָרִיף
לְהֵיוֹת זְהִיר בְּכַבּוּד אִשְׁתּוֹ, וְעַל-כֵּן אִם אִשְׁתְּךָ מִתְעַקֶּשֶׁת לֹא לְגוֹר
בְּיַבְנָאֵל, אֲזַ תְּלַף הֵיכֵן שֶׁהִיא רוֹצֶה לְגוֹר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר
לָךְ, שֶׁיְהִיָּה בִּינֵיכֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְהִבְנָה הַדְּדִית, וּבְזִכּוֹת זֶה תִּהְיֶה
לָךְ פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעָה.

הַמֵּאַחַח לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כַּא תתסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאשִׁי-חֹדֶשׁ אָדָר
ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלִיתִי אֶת כָּל מִכְתְּבֶיךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שֶׁמִּחֲתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב
מִמֶּךָ, וְאַתָּה פְּשוֹט מְחִיָּה אוֹתִי עִם כָּל הַבְּשׂוּרוֹת שֶׁאַתָּה מְבַשֵּׂר לִי
בְּיַבְנָאֵל, כִּי עֵינֵי וְלִבִּי שָׁם כָּל הַיָּמִים, וּמִי יִתֵּן, שֶׁכְּבָר אֲזַנְּהָ לְבוֹא
לְגוֹר שְׁמָה.

תִּכְתַּב לִי אֶת הַשְּׁמוֹת שְׁנַתָּן ... לְכַנּוּ ... לְכַתּוּ ... לְכַתּוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שִׁיתְּרֵבוּ שְׂמֵחוֹת בְּקִהְלָתְנוּ תָּמִיד. הַעֲקֹר רְאֵה לְחֹזֵק וּלְאַמִּץ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְנוּ.

הַמֶּאֱחָל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כא תחטט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר תְּרוּמָה, א' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּמְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְשִׁמְחָה וּלְחֹזֵק וּלְעוֹדֵד אֶת אִשְׁתְּךָ, וְתַעֲזֹר לָהּ בְּכָל מֵה שֶׁאַתָּה יָכוֹל, כִּי שְׁלוֹם-בֵּית עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְרַבְּנוּ ז"ל הַקְּפִיד עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רסג, רסד), שֶׁצָּרִיכִים לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר מְאֹד מְאֹד אֶת הָאִשָּׁה, וְהַסֵּמ"ך-מ"ם אוֹרֵב מְאֹד מְאֹד לְשַׁבֵּר אֶת הַשְּׁלוֹם-בֵּית בְּבֵיתוֹ שֶׁל הָאָדָם, כְּדֵי לְהַכְשִׁילוֹ אַחֲרֵי-כֵן, חֵס וְשְׁלוֹם, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת הָאִשָּׁה, שֶׁסּוֹבֵלֶת מְאֹד מְאֹד מֵהִילָדִים, עֵינֵי שָׁם; וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּבֹא מִצֵּאעַ נט.), שֶׁלְּעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם זֶהִיר בְּכַבּוֹד אִשְׁתּוֹ, כִּי אֵין הַבְּרָכָה מְצוּיָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל הָאָדָם, אֶלֶּא בְּזִכּוֹת אִשְׁתּוֹ. וְאָמְרוּ (סִנְהֵדְרִין עו.): הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוֹפּוֹ, וְהַמְּכַבֵּדָה יוֹתֵר מְגוֹפּוֹ, וְהַמְדַרְיָף בְּנָיו וּבְנֹתָיו בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, וְהַמְשִׁיאֵם סְמוּךְ לְפָרְקָם, עָלְיוֹ הַכְּתוּב אוֹמֵר: "וַיִּדְעַתְּ כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶךָ", וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, שֶׁיִּהְיֶה שְׁלוֹם וְאֶהְיֶה וְהַבְּנָה הַדְּדִית בִּינֵיכֶם, וְאֵנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

לֹא כְּדֹאֵי לְעָרַב אֶת הַהוֹרִים שֶׁלְךָ בְּתוֹךְ הַחַיִּים הַפְּרָטִיִּים שֶׁלְךָ,

כּי תכּף-ומיּד כּשֶׁהתחַתַּנּוּת, אֵין לָךְ רַק אֶת אֲשֶׁרְךָ, כּמוֹ שֶׁפּתוּב (בְּרֵאשִׁית ג): עַל-כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ, וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד, וְלֹא כְּדַאי לְעַרְב אֶת הַהוֹרִים בְּעַנְיָנִים הַפְּרִטִיִּים שֶׁבִינְךָ לְבִינָה, אֲדַרְבָּה, לַהוֹרִים צְרִיף לְהַגִּיד, שֶׁהַכּל בְּסֵדֶר, כּי זֶה לֹא בְּרִיא לְעַרְכֶּם, לֹא בְּגִשְׁמִיּוֹת וְלֹא בְּרוּחָנִיּוֹת.

אוֹדוֹת הַהֶפְצָה, תִּאֲמִין לִי, שְׂאֵין דְּבַר גְּדוֹל מְזֵה, כּי מְזַכֵּים אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרֻט בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֱלוֹ, שְׁעוֹבֵר, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת, שְׁקוּץ, תַּעֲוִב וְנֶאֱוָף בְּרִישׁ גְּלִי, עַלֵּינוּ לְהַזְרִים אֶת זֶרֶם הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וּבִזְכוּת זֶה גַם אֲנַחְנוּ נִהְיֶה אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים.

נִקְלַעְתִּי לְצָרוֹת וּלְחֻבוֹת גְּדוֹלִים, שְׂאֵף פַּעַם לֹא הֵייתִי בְּמַצָּב כְּזֶה, יַעֲזֹר לִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲזַכֶּה לְצֵאת מְזֵה מַה שִׁיוֹתֵר מֵהָר, וְאִם יֵשׁ לָךְ אִיזוֹ דְרָךְ לְהוֹרוֹת וְכוּ' — מַה טוֹב וּמַה נְּעִים, כּי עוֹד אֵף פַּעַם לֹא הֵייתִי בְּמַצָּב כְּסִפִּי כָּל-כֶּף קָשָׁה כְּמוֹ עֲכָשׁוּ.

הַמֵּאחַל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כּא תתע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאשִׁי-חֹדֶשׁ אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲתֶיהָ.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאִם מֵצֵד אֶחָד אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְצֻטְעָר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה, אֵף מֵצֵד שְׁנֵי אֲנִי מְאֹד שְׂמֵחַ שֶׁפּתַחְתָּ לִּי, כּי כֶּף אֲנִי מִקְנֶה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְסֵדֶר שִׁיְהִיָּה בִּינֵיכֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְהַבְּנָה הַדְּדִית, וְתִאֲמִינוּ לִי, שֶׁלֹּא כְּדַאי לְעַרְב אֶת הַהוֹרִים, כּי בְּדִרְךָ כָּלֵל הֵם עֲצָבָנִיִּים, וּמוֹצִיאִים אֶת הָעֲצָבִים עַל הַיְלָדִים, וּמַה וְלָמָּה לְצַעֵר אוֹתָם, אֲדַרְבָּה, מֵצֵד מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם, צְרִיכִים לְהַגִּיד לָהֶם, שֶׁהַכּל טוֹב וְהַכּל בְּסֵדֶר, כּי אֲסוּר לְצַעֵר אֶת הַהוֹרִים אֲפִלוּ שְׁבָאֲמַת

לא טוב ולא בסדר וכו' וכו', להורים צריכים להגיד תמיד שהכל בסדר, ועל-ידי-זה מקימים מצות כבוד אב ואם.

והנה חכמינו הקדושים אמרו (קהלת רבה, פרשה ד'): טובים השנים — איש ואשתו, מן האחד — זה לעצמו וזה לעצמו; הקדוש-ברוך-הוא צנונו להתחתן, ועל-כן טובים השנים — איש ואשתו, שאם אחד יפל, יבוא חברו ויעזרו ויגביהו; כמו-כן בכל בית ובית עקר השלמות הוא כשהבעל נמצא במצב ירוד, שאז אשתו תחזקו ותאמץ, ולהפוך — כשהאשה במצב ירוד, אז בעלה יחזקה ויאמץ, כי הם צריכים להיות כגוף אחד, וזה עקר השלמות. ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שתהיה ביניכם הבנה הדדית, ואחד יעזר להשני, כי חכמינו הקדושים אמרו (ירושלמי סנהדרין, פרק ג', הלכה ו'): אשה כבעלה ובעל כאשתו; וכה צריכים לחיות, שתהיה הבנה הדדית ביניהם, ואחד יעזר להשני, ולא יעמד בדרך השני, כי אשתו כגופו (ברכות כד.); ואמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה, פרק ט'): איזוהי אשה פשרה? העושה רצון בעלה; ועל-כן תשתדלי בכל מיני אפנים שבעולם להשלים ביניכם, ואחד יעזר להשני, ובפרט שבעלך עוסק בזכות הרבים, וכבר הציל הרבה אנשים מלרדת שחת, ואני יודע מהרבה בעלי תשובה שגרים בעלך, ועל-כן את צריכה לכבד ולקרא את בעלך, ובזכות זה תראו ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו בכל דרככם, ויהיה ביתכם מקום להשכינה הקדושה.

המאחל לך שבת שלום...

אם יש לך אילו טענות, חס ושלום, תכתבי לי, ואל תערכי את ההורים כנ"ל.

כּא תתעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאש־חֹדֶשׁ אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂתַעֲשֶׂה בְּעִנְיָן ... כְּמוֹ שֶׁבִקְשָׁתִי מִמֶּךָ.

אוֹדוֹת חֵבֶר לְלִמּוּד, לְדַעְתִּי, הִיָּה טוֹב מְאֹד, שֶׁתִּקְבַּע שְׁעוֹר עִם הָאֲבֵרָךְ ... בְּכֹל יוֹם שְׁעָה אַחַת, כִּי מֵה שְׂיִכּוּלִים לְלִמּוּד בְּשַׁעָה, זֶה אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲשָׁרֵי מִי שְׂאִינוּ בְּטָלָן, וְגוֹנְבֵי שְׁעָה אַחַת בְּכֹל יוֹם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְהִיָּה טוֹב מְאֹד, שֶׁתִּלְמְדוּ אֲזוּ הַלְכוֹת שְׁנוּצְרָכוֹת מְאֹד כְּמוֹ עֲכָשׁוּ קֶדֶם פּוֹרִים, שֶׁתִּלְמְדוּ הַלְכוֹת מְגֻלָּה, וְכֵן אַחֵר פּוֹרִים, שֶׁתִּלְמְדוּ הַלְכוֹת פֶּסַח, וּמִלְבֵּד זֹאת כְּדֹאֵי לַעֲשׂוֹת גַּם שְׁעוֹר בְּגִמְרָא, וְאִתָּהּ בְּעֶצְמָךְ רֵאֵה לְחַדֵּשׁ אֶת יְמֵי נְעוּרֶיךָ, וְתִתְמִיד הַרְבֵּה בְּלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, כִּי הַלְמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת מְטַהֵר וּמְזַכֵּךְ אֶת הַגּוּף מְאֹד מְאֹד, וְעַל־כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! רַק בְּכֹל יוֹם וְיוֹם רֵאֵה לְחַזֵּר בְּלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, וְאֲזוּ טוֹב לָךְ כֹּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כּא תתעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאש־חֹדֶשׁ אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד מָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ. וּבִפְרָט שְׂאִתָּה מִמְשִׁיךְ לְהַדְפִּיס אֶת חֲלָקֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל", אֲשֶׁר תֵּאֱמִין לִי, שֶׁזֶּה חֲלָקֵי מִכָּל עֲמָלִי, כִּי כָּל הַמִּכְתָּבִים הָאֵלֶּה נִכְתְּבוּ רַק עַל-יְדֵי הַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁל בַּחוּרִים וְשֶׁל אַבְרָכִים, וְכֵן הַסְתּוֹבֵב שְׂכַתְבָתִּי לָהֶם, וְלִכֵּן אֲנִי מָאד מָאד מְעִרִיךְ אֶתְכֶם בְּזֶה שְׂאִתָּם מִדְּפִיסִים לִי חֲלָק אַחֵר חֲלָק, יַעֲזוּר לָנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוֹזֵכָה לְהַדְפִּיס אֶת כָּל הַחֲלָקִים שֵׁישׁ לִי עַד עַכְשָׁו, שֶׁזֶּה מִסְתַּפֵּם לְחֻשְׁבוֹן שֶׁל יוֹתֵר מְעַשְׂרִים אֶלֶף מִכְתָּבִים, כֵּן יִרְבוּ.

בְּרַגַע שֶׁכָּבַר תְּהִיָּה מוֹכֵן עִם הַ"שְׂפַת הַנְּחַל" יְהִיָּה לָךְ, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, עַל כָּל הַתּוֹרוֹת, וּבְקִרּוֹב אֲשַׁלַּח לָךְ עוֹד סִפְרִים יְפִים.

רְאֵה לְחִזְקֵךְ אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכָל מִינֵי אִפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תְּבַלְבַּל אֶת עֲצֻמָּךְ מִשׁוּם בְּלִבּוֹל בְּעוּלָם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שֶׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ תְּמִיד, וּתְבַשֵּׂר לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כא תתעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרַת תְּרוּמָה, א' דְּרֵאש־חֹדֶשׁ אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַרְבֵּה הַגְּאוּן, חוֹבֵר חַבּוּרִים מְחַכְמִים בְּבִקְיָאוֹת נִפְלְאָה בְּעִנְיֵי שַׁבַּת לְעַבְדָּא וּלְמַעֲשֵׂה, שְׁנוֹצְרָכִים לְדוֹר הַזֶּה מִמֶּשׁ פְּלָאֵי פְּלָאִים, מִפְּלָא וּמִפְּלַג בְּהַפְּלֵגַת חֲכָמִים, ר' ... שְׁלִיט"א.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת חַבּוּרוֹ, וְהוּא חַבּוּר הַפְּלָא וְפְּלָא, קוֹלֵעַ אֶל הַשְּׁעָרָה בְּבִקְיָאוֹת נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה, הַלְכוֹת שְׂמִכְרָחִים לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל בְּעֵתִים הַלְלוּ, אֲשֶׁרִיכֶם וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְכֶם, שֵׁישׁ לָכֶם בְּהַפְּצַת מְעִינּוֹת

התּכּמּה חוּצָה בְּרוּרֵי הַלְכוֹת הַחֲמוּרוֹת בְּהִלְכוֹת שַׁבָּת, שְׁמַאד נְצַרְכִים, יַעֲזוּר לָכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּבְּרְכוּ עַל הַמַּגְמַר עַל כָּל הַלְכוֹת שַׁבָּת כְּרְצוֹנְכֶם, וְתִזְכּוּ לְזַכּוֹת אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּהִלְכוֹת הַחֲמוּרוֹת.

עֲכָשׁוּ שְׁנַתְחַדְּשֶׁה מְכוֹנַת הַפֶּקֶס, רְצִיתִי לְדַעַת אֶת חֲנוּת דַּעַתוֹ — הָאֵם מִתָּר לְבְנֵי חו"ל לְשַׁלַּח פֶּקֶס בְּעָרֵב שַׁבָּת לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁשֵּׁם כָּבֵד שַׁבָּת, אוּ לְהַפּוּךְ מְאַרְץ יִשְׂרָאֵל לְשַׁלַּח בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת לְחו"ל, כְּשֶׁעֲדִין כָּאֵן שַׁבָּת, כִּי כָפִי שֶׁהִטְכְּנָאִים אוֹמְרִים, אֵין פּה יד אָדָם בְּכָלֵל, אֲלֵא זֶה הוּלֵךְ בְּדַרְךְ אוֹטוֹמָטִית, וְעַל-כֵּן מַה דַּעַתוֹ לְהִלְכָה וּלְמַעֲשֶׂה.

אָשַׁמַח מְאֹד אִם יָכוֹל לְשַׁלַּח לִי אֶת שְׁאָר חֲבוּרֵיו.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תתעד.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבָּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר תְּרוּמָה, א' דְּרֵאשׁ-חֹדֶשׁ אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְכֵן קִבְּלַתִּי אֶתְמוֹל אֶת הַגְּלִיוֹן "אוֹר יִבְנָאֵל" מִסֵּפֶר 68, וְזֶה מִמֶּשׁ לְהַפְּלִיא פֶּאֶר וַיִּפִּי, הֵן הַסַּגְנוֹן וְהֵן וְהַעֲרִיכָה, וּבּוֹדָאֵי זֶה יַעֲשֶׂה פְּעֻלוֹת לְקַרֵּב יְהוּדִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל דְּבוּר אַמוּנָה שָׂרָק מִחֲדִירִים בְּנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עוֹשֶׂה רָשָׁם גְּדוֹל מְאֹד, וְעַל כֵּן חִילָךְ לְאוֹרֵיתָא.

הַיּוֹם שְׁלַחְתִּי לָךְ בְּמַעֲטָפָה 300 דוּלָרִים עַל הַמִּסְפֵּר הַזֶּה, עַד יוֹם רֵאשׁוֹן תְּהִיָּה לָךְ תּוֹרָה עַל "מִשְׁנַת בְּרֶסֶלְב", וְכֵן מִכְתָּב כְּלָלִי, וְכֵן תּוֹרָה עַל פְּרִשַׁת "תְּרוּמָה", וְכֵן מְאַמֵּר, בְּאִפְּן שְׁיִהְיֶה הַכָּל מוּכָן.

ועל-כֵּן רָאָה אֶתְּהָ כָּבֵד לְהִתְחִיל, כִּי מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שְׂיֵצֵא כָּבֵד
בְּשָׁבוּעַ הַבֵּא עַל ז' אָדָר.

טוֹב שֶׁתְּהִיָּה בְּקֶשֶׁר עִם ... וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שֶׁתִּכְתֹּב אֹדוֹת פְּעִילוֹת
הַבְּנוֹת בְּבֵית-סֵפֶר, וְכֵן דִּבְרַתִּי עִם הָרֵב ... שֶׁהוּא יִכְתֹּב בְּכָל עֵתוֹן
מִהַפְּעִילוֹת שֶׁל הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה, וְאִם אֶפְשָׁר לְצַרֵּף גַּם תְּמוּנוֹת —
מֵה טוֹב מֵה נְעִים.

רַק חֲזוּק וְאַמִּץ מְאֹד מְאֹד, וְסוּף כֹּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה,
מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְשָׁמֵעַ הַטּוֹב מ... וּמֵה נַעֲשֶׂה אֲצֵלֶם, וְכֵן מִשְׁלוֹם...
הַמְצַפֶּה לְתִשׁוּבָה מֵהִיָּרָה...

כא תתעה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרַת תְּרוּמָה, א' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ אָדָר
ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוֹ יֵאִיר.
לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי כָּל-כֶּף הַרְבֵּה פְתַבְתִּי לָךְ, וְכֵן דִּבְרַתִּי אֵתְךָ, שֶׁצָּרִיכִים לְהִיּוֹת
בְּזֵה הָעוֹלָם וּתְרֹן, אֲחֵרֶת זֶה לֹא יֵלֶךְ, וּכְמוֹ שֶׁאֲנִי כּוֹתֵב, וּכְמוֹ שֶׁאֲנִי
מְדַבֵּר וְכוּ' וְכוּ', הַכֹּל הוֹלֵךְ לְרוּחַ, אֶתְּהָ לֹא רוּצָה לְלַמֵּד, שֶׁהַחַיִּים
לֹא קָלִים, וְצָרִיכִים לְהִיּוֹת וּתְרֹן, הָאִשָּׁה מְכַרְחָה לְהִיּוֹת צוֹדֵקֶת, אִם
כֵּן רוּצִים אוֹ לֹא רוּצִים וְכוּ' וְכוּ', הָאִשָּׁה מְכַרְחָה לְהִיּוֹת צוֹדֵקֶת!
וְאִם מְכַנְיָסִים אֶת הַלְמוּד הַזֶּה בַּדַּעַת וּבַשְּׂכָל, אֲזַי שְׁלוֹם-בֵּית, וְאִם
מִתְעַקְשִׁים וְהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ עֲקָלְקָלוֹת וְכוּ', אֲזַי מוֹצָאִים אֶת עֲצָמָם
בַּחוּץ, לְכֹלֶם עוֹבֵר אוֹתוֹ דְּבָר, אֶתְּהָ רַק עֲקָשָׁן גְּדוֹל, הַתְּגַרְשֵׁת
פְּעַמִּים, וְעַכְשָׁו זֶה הַפַּעַם הַשְּׁלִישִׁית, אֲנִי לֹא יָכוֹל יוֹתֵר מִלְדַבֵּר אוֹ
לְכַתֵּב אוֹ לְהַסְבִּיר, כִּפִּי שֶׁקַּבְּלָנוּ מִרְבֵּנוּ ז"ל, שֶׁהַזְּהִיר אוֹתָנוּ מְאֹד
מְאֹד (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָנִים: רסג, רסד), שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם עוֹשֶׂה כֹּל מִיָּנִי

פעלות שבעולם לשבר בתי ישראל, ולזאת צריכים לכבד וליקר את האשה, ואתה עקשן גדול מאד, כמה שאני לא אדבר, יש לך מדת הפעס, שבשום פנים ואפן אתה לא יכול להוציא את זה ממך, בשביל זה אתה סובל כל-כף הרבה, תאמין לי, אדם נורמלי שהיה צריך לשבת יום אחד בבית-סהר, היה משתנה, אתה ישבת כבר עשרות פעמים בבית-סהר על אותה שטות שאתה מכרח להיות עקשן, אז מה אני יכול לעשות?! ולכן אני מאד מבקש אותך, תתחיל להתבודד להקדוש-ברוך-הוא, זו העצה היחידה שאני יכול לתת לך, רק לדבר להקדוש-ברוך-הוא, ולבקש ממנו יתברך, שתשבור את הפעס שלך, מספיק, ואז תראה שתהיה לך ישועה, יותר מזה אני לא יודע מה להגיד לך.

שתהינה לך בשורות טובות.

המאחל לך שבת שלום...

כא תתעו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תרומה, א' דראש-חודש אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך להיות שמח, ותדע לך, שכל הפשלון שלך — מחמת שאינך שמח, פי אם היית שמח, כל החיים שלך היו הולכים בצורה אחרת. ולכן אני מאד מבקש אותך, תתבודד הרבה להקדוש-ברוך-הוא, ותבקש ממנו יתברך, שתזכה להיות בשמחה, פי השמחה זה יסוד גדול בין בגשמי בין ברוחני, וככל שאדם יותר בשמחה, כך זוכה לישועה, ולכן אם אתה רוצה למצא את בת זוגך,

רכב אָשׁר כּא תתעז – כּא תתעח בּנחל

אתה צריך תמיד ללכת עם פנים שוחקות, לא עשרה קבין של מרה שחורה שנמצאים עליך. ולכן אני מאד מבקש אותך, שתהיה פקח, ותתחיל להיות בשמחה ואז טוב לך כל הימים.

שנשמע תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך שבת שלום...

כּא תתעז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תרומה, א' דראש-חדש אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים, ולא תדעו כבר מצער. והיה טוב מאד, אם יכולים לעשות איזה זכר לאח, שזכות הרבים הזו תגן עליו בעולם הבא, וצריכים הרבה לבקש רחמי שמים על כל פרט ופרט, והקדוש-ברוך-הוא ירחם על הנשמה הזו שנקטפה בגיל כל-כך צעיר, ובאפן טראגי כזה, ושנשמע כבר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך שבת שלום...

כּא תתעח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תרומה, א' דראש-חדש אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת, שכל הקונטרסים הם דבורים פתקים מהשמים, מתי מרגישים את הדבורים היטב היטב בלב? כשאדם שבור רצון מענה ומגרש וכו' וכו', ועוברים עליו כל מיני משברים וגלים, אז הקונטרסים מאירים עליו את האור אין סוף ברוך הוא, אבל אם יש לאדם רק קצת הרחבה, זאת אומרת קצת ישות וגאות, אין לו כבר שום שיכות עם הקונטרסים האלו, וזה לא בשבילו, אותו דבר המכתבים בשו"ת "אשר בנחל", כל זמן שאדם שבור ורצון ומענה בענויים ויסורים, ומגרש וכו' וכו', הוא ירגיש כל מיני נעם וטעם במכתבים האלו שבשו"ת "אשר בנחל", אבל ברגע שיש לאדם איזו ישות וגאות, זה כבר לא בשבילו, כי הוא לא ירגיש בזה שום דבר. ולכן תראה להתחזק בהקונטרסים האלו, ובפרט שתפיץ את זה, כי זה עושה נפלאות, ברוך השם, זה קרב כבר אלפי אנשים, שבאים אל ציון רבנו ז"ל לראש השנה, ולא יכולים להכחיש את זה, זו מציאות, היום מפרסמים בכרסלב חזרו בתשובה מהטנוף והצואה שהיו בהם, רק על-ידי הקונטרסים האלו, ואף אחד לא יכחיש את זה, ולכן תראה להפיץ, והקדוש ברוך הוא ירחם עליך, שהכל יתהפך לטובה, ותקבל על עצמך שלא תהיה כעסן, והכל יסתדר על הצד הכי טוב.

שנשמע בשורות טובות.

המאחל לך שבת שלום...

כא תתעט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר תרומה, א' דראש-חדש אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק תראה להתחזק, כי העקר בזה העולם הוא מדת התחזקות,

וְזֶה הָיָה כָּל עֲנִינּוֹ שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, מִמָּה שֶׁקָּבַל מֵרַבּוֹ ו"ל, וְלִכֵּן הָאֵט זַיִן וְאֵף זַיֵּף אוּיִס גְּעַפִּירֵט [דִּרְכּוֹ הַצְּלִיחַ], כִּי בְּוֹדָאֵי כָּל תְּלִמְיָדֵי רַבּוֹ ו"ל קָבְלוּ הֶרְבֵּה מְאֹד מֵרַבּוֹ ו"ל, כָּל אֶחָד כְּפִי דִּרְכּוֹ, וּבְוֹדָאֵי לְכָל אֶחָד מֵהַתְּלִמִּידִים הָיוּ דְבוּרִים וְכוּ', אֲבָל מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל עָלָה עַל כָּל־הֵם, כִּי הֵבִין בְּעֵמֶק בִּינְתּוֹ וְשָׁכְלוּ, שְׂדֵבֵר רַבּוֹ ו"ל הֶעֱקֹר הוּא "הַתְּחִזְקוֹת", כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מְשַׁבְּרִים וְגִלְיָם וְכוּ', וְלֹא "הַתְּחִזְקוֹת", יְכוּלִים לְאַבֵּד אֶת שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת בְּפַעַם אַחַת, אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיאֲחִז בְּסִפְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, שֶׁהֵם כְּלוּלִים מִדְּבָרֵי רַבּוֹ ו"ל, כִּי מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל שָׁלַב אֶת חֲדוּשָׁיו יַחַד עִם דְּבָרֵי רַבּוֹ ו"ל, וְהָיוּ לְאַחֲדִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתפ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת הַצְּנוּהַ, ב' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ זָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ.

אוֹדוֹת חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, רְאֵה לְחֻדָּשׁ בְּכָל יוֹם חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, כִּי רַבּוֹ ו"ל אָמַר, שֶׁהוּא תִקּוֹן גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד עַל הַמַּחְשְׁבוֹת שֶׁפָּגַם עַד עַכְשָׁיו, כִּי כִּנְגֵד זֶה שֶׁחָשַׁב וְהִכְנִיס בְּמַחְשְׁבֹתוֹ כָּל מִינֵי לְכֻלּוֹף וְזָבָל, יְכַנִּים עַכְשָׁיו חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְעַל-כֵּן אֵל תְּשִׂים לֵב לְכָל מַה שֶׁמִּפְטָטִים, אֵין לָךְ שׁוֹם עֵסֶק אֲתָם, אֲתָה רַק רְאֵה לְחֻדָּשׁ בְּכָל יוֹם.

רְאֵה לְחֻזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי כָּל יוֹם בְּזֶה הָעוֹלָם יֵשׁ כִּנְגֵדוֹ יוֹם לְמַעְלָה, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֵה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבָר.

אֲשֶׁר   כּא תתפא   —   כּא תתפב   בּנחל   רכה

נא ונא ראה לדבר בכל יום אליו יתברך, כי כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתפא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תצוה, ב' אדר ה'תשנ"ד.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי לחזק את עצמך ביותר במדת השמחה, כי השמחה היא רפואה לכל, וככל שאדם זוכה לשמחה, בן זוכה לרפואת הנפש ורפואת הגוף, ועל-כן תשתדלי ביותר שיהיה שלום ואהבה ביניך לבין בעלך, ותהיה השמחה שרויה תמיד בביתכם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שיהיה לכם רק טוב כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתפב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תצוה, ב' אדר ה'תשנ"ד.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

היה טוב מאד, שתבדקו את מזוזות ביתכם אם הן פשרות, ואם לא חסרה על איזו דלת מזוזה, כי כל הצרות והבעיות של האדם

רכו   אֲשֶׁר   כא תתפג   בנחל

הן רק כְּשֶׁאֵין לוֹ מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת, וְעַל-כֵּן רָאוּ לְבַדֵּק אֶת הַמְזוּזוֹת,
וּלְהַחֲלִיף אִם יֵשׁ אִיזוֹ מְזוּזָה פְּסוּלָה, חֵס וְשָׁלוֹם.

רְאֵי לְשִׂמְחָה, וְתִשְׁתַּדְּלֵי שְׂיִהְיֶה בְּבֵית תְּמִיד אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֵחָה,
וְאִזּוֹ טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

רְאֵי לְכַבֵּד אֶת בְּעַלְךָ, וּבִזְכוּת זֶה יִהְיֶה נִשְׁפָּע עֲלֵיכֶם בְּרָכָה
וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תְּמִיד.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר תְּצִיגָה, ב' אָדָר ה'תשנ"ד.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַיְסוּד בְּדַרְכֵי
רַבְּנוּ ז"ל לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה.

אוֹדוֹת הַחֲשָׁשׁוֹת שֶׁלָּךְ וְכוּ', בְּשִׁבִיל שְׂאֵתָה לֹאמֵד עִם אֲנִשֵּׁי
שְׁלוֹמֵנוּ וְכוּ', בְּשִׁבִיל זֶה עוֹבֵר עֲלֶיךָ מֵה שְׂעוֹבֵר וְכוּ', תְּאָמִין לִי
שֶׁהַכֹּל דְּמִיּוֹן, אֲדַרְבֶּה, עֲלִינוּ לְמִסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם דַּעַת
רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְאֵין לָנוּ מֵה לְהַתְפַּחַד כָּלָל, אֲדַרְבֶּה, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים
לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, אֵתָה יוֹדֵעַ, מִתִּי תִדַּע
שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה דְּבָרִים טוֹבִים? בְּשַׁעַת שֶׁתְּחִיל עֲלֶיךָ מִחֲלָקָת, אִזּוֹ תִדַּע
שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה דְּבָרִים טוֹבִים בְּשִׁבִיל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי כָּל אֱלוֹ שְׂעוֹשִׂים
בְּשִׁבִיל רַבְּנוּ ז"ל, הַהִכָּרַח שִׁיעֵבֵר עֲלֵיהֶם מִחֲלָקָת וּמְרִיבוֹת, אֲבָל אֵל

תתלה את היסורין בשביל זה. וכבר ידוע הדבור מרבנו ז"ל, שאמר בקפדה לאנשי שלומנו: למה אתם צריכים לתלות הכל בשביל המצוות? בשעה שבא אליו איזה יהודי, ואמר לו שנתקנר, מפני שהלך למקנה, ואמר לו רבנו ז"ל: לא צריכים לתלות את זה על המצוות, צריכים לתלות את זה על עברות וכו', ועל-כן מה שעובר עליך בבריאות, אל תתלה את זה מפני שאתה מפרסם את דעת רבנו ז"ל, אדרבה, זו הרפואה שלך, וזו התקנה שלך, כי סוף כל סוף לא ישאר מאתנו רק בזה שאנחנו מדברים מרבנו ז"ל, ומגלים ומפרסמים את אורו לכל בר ישראל, ועל-כן חילף לאורייתא, ותראה להמשיך לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם.

נא ונא ראה להתבודד עצמך בכל יום עמו יתברך, ותספר לו יתברך את כל אשר עם לבבך בפרטי פרטיות, ואז תצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתפּד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תצנה, ב' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ... גרו יאיר.

ראה לחזק עצמך ביותר, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, יהיה מה שיהיה ויהיה איך שיהיה, ובפרט שאתה עוסק להדפיס גלוי אלקות במדרגה נוראה ונפלאה מאד מאד, עליך להתחזק ביותר להיות בשמחה, ושום דבר לא ישבר אותך, ואל תמשיך עצמך על העצבות כלל.

ראה לדבר מדי פעם עם הוריה משיח לפי תמך בענין שאתם רוצים לעבר לירושלים וכו', והמקום פאן צר לכם וכו', וכן ראה לכבד את הוריה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם להוציא מכם אל הפועל הכל.

הִיָּה טוֹב שֶׁתִּזְרֹז אֶת ... גֵּרוֹ יְאִיר, בְּעֵנִין הַסְּפוּרִים, כִּי מְאֹד מְאֹד
רְצִיתִי, שְׂיֵצֵא כָּבֵד סֶפֶר אֶחָד בְּשִׁבִיל הַיְלָדִים בִּיבְנָאֵל.

תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה,
וְאִז תִּצְלִיחַ בְּרַכָּךְ, וְאִף שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ שֶׁקְּשָׁה וְכִבֵּד לָךְ לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת
הַשִּׂמְחָה, עִם כָּל זֹאת רְאֵה לְהַכְרִיחַ עֲצָמְךָ אֶל מִדַּת הַשִּׂמְחָה.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ...

רְאֵה לְהִתְקַשֵּׁר אֶל ... וְלִשְׁאֵל מֵה חֲדָשׁוֹת בְּבֵית-סֶפֶר, וְכֵן
לְהִתְקַשֵּׁר אֶל ... וְלִשְׁאֵל מֵה חֲדָשׁוֹת בְּקֹהֶלֶה, כִּי עֵינֵי וְלִבִּי בִּיבְנָאֵל,
יִעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכָּבֵד אֲזַכֶּה לְגוֹר שֶׁם לְצִמְתוֹת.

כא תתפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר תְּצִיָּה, ב' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לֹא לְהִטְעוֹת עֲצָמְךָ, כִּי גַם בְּלִמּוּד קִבְּלָה יְכוּלִים לְהִטְעוֹת
עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד, וְלִחְיֹת בְּדַמְיוֹן גָּדוֹל, וְלִבְסוּף לֹא הִתְפַּלֵּל יוֹם יוֹם,
כִּי אִם אֵינוֹ מְכוּוֹן עַל-כָּל-פְּנִים פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ אֶל מִי
מִתְפַּלֵּל, פְּשוּט לֹא הִתְפַּלֵּל כָּלֵל, וְלִכֵּן הִזְהִיר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן,
חֵלֶק ב', סִימָן קכ), אֲפֹלוֹ שְׂאֵלוֹ מִתְלַמֵּידוֹ כֵּן צָוָה לְלַמֵּד קִבְּלָה, שֶׁלֹּא
יִתְפַּלְלוּ בְּכוֹנוֹת וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וּבְאֵמַת עֵקֶר חֲכָמַת הַקִּבְּלָה לְהִיּוֹת
כָּל-כֶּף דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁמִּמִּילָא כָּל הַשְּׂמוֹת וְהַיְחוּדִים יְבוֹאוּ
לְפָנֵי עֵינָיו תָּמִיד, אֲבָל לְהִסְתַּכֵּל בְּתוֹךְ הַסְּדוּר כְּמוֹ הַתְּרַנְּגוּל
שֶׁמִּסְתַּכֵּל בְּעַת אֲמִירַת "בְּנֵי-אָדָם", זֶה צָחוּק מִצְחִיק וְכוּ', וְחִי
בְּדַמְיוֹנוֹת וְכוּ', הֵינּוּ הַיּוֹם הַדְּפִיסוֹ כְּמָה מִינֵי סְדוּרִים בְּנוֹיִים עַל-פִּי
דְּבָרֵי הַרְש"ש זי"ע, וְעַמּוּדִים מְלֵאִים שְׂמוֹת הַנְּי"ה וְשְׂמוֹת אֱלֹקִיִּים,
וְעוֹבְרִים עַל כָּל דָּף עִם הָאֲצָבַע מִמָּשׁ כְּמוֹ הַתְּרַנְּגוּל יַעֲבֹר עִם

אָצְבָּעוֹת רַגְלָיו עַל גַּסַּח "בְּנֵי-אָדָם", הָאֵם זֶה לֹא מִגְּחָהּ, וְאַחֲר־כֵּן קוֹרִין עֲצָמָם מִקְּבֵל אֱלֹקֵי...
 וְלִכֵּן צָרִיכִים הִרְבֵּה לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂיֵצֵא מִכָּל הַדְּמִיוֹנוֹת וְכוּ', כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם גַּם בְּקִדְשָׁה יְכוּלִים לַחְיוֹת בְּאִשְׁלִיּוֹת וּבְדְמִיוֹנוֹת, וְלִכֵּן צָרִיכִים הִרְבֵּה לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂיֵצֵא מִכָּל מִינֵי דְמִיוֹנוֹת.

מַה טוֹב וּמַה נְעִים, אִם לוֹמְדִים מְדֵי פַעַם אֶת הַתּוֹרָה בְּלִקְוִיטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כה, הַמְדַבֵּרֵת אֵיךְ לְהוֹצִיא עֲצָמוֹ מִהַדְּמִיוֹנוֹת, וְלוֹמַר עַל זֶה אֶת הַתְּפִלָּה מִ"לְקוֹיטֵי-תְּפִלוֹת".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

כא תתפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר תְּצַנֶּה, ב' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתְּבֶךָ.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּקַּח עִצְמוֹךָ בְּיָדֶיךָ, וְתִרְגֵּיל עֲצָמְךָ לְשִׁמְעַת כָּלֵי זְמַר וְקַלְטוֹת שֶׁל שְׂמִחָה, שְׂזֵה יִגְבִּיחַ אֶת רוּחְךָ, וְלֹא בַחֲנָם שְׂדִיקָא בְּדוֹרוֹת אֱלוֹהֵי, שְׁעוֹבֵר עַל עַם יִשְׂרָאֵל מִצַּד אֶחָד כָּל מִינֵי צָרוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת, שְׂנוֹכְשָׁלִים בְּעוֹנוֹת חֲמוּרִים וְכוּ', וּבְגִשְׂמִיּוֹת שְׂאֵמוֹת הָעוֹלָם הִרְגוּ וְשָׁחְטוּ וְשָׂרְפוּ וְחִנְקוּ מְלִיוֹנִים נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְכוּ', וְהַצָּרוֹת וְהַשְּׂמָדוֹת חוֹגְגִים, וְאַנְשִׁים נוֹפְלִים בְּדַעְתָּם, וְהַעֲקָר בְּמָרָה שְׂחוֹרָה וּבְעֲצָבוֹת וְכוּ', וְלִכֵּן סִבֵּב הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעִשׂוּ בְּקַלְטֵת אַחַת אֶת כָּל הַכָּלֵי זְמַר — גַּבְל, תֵּף וְכַנּוֹר וְחִצּוֹצְרוֹת וְכוּ', כְּדֵי שְׂיֻכַּל כָּל אֶחָד לְהַחְיֹת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ.

וּבְעֵינַי שְׂאֵסוֹר לְשִׁמְעַת כָּלֵי זְמַר מִפְּנֵי חֲרִפָּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ וְכוּ', אֲמַת הַדְּבָר וְכֵן הַהֲלָכָה, אֲבָל אִם בְּנֵי הָאָדָם סוֹבְלִים עַל הָעֲצָבִים, וְנִמְשָׁכִים אַחֲרַי עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדַפְאוֹן, שְׂזֵה יְכוּל לְהִבְיֵאֵם, רַחֲמָנָא

לצִלְקָן, לַיַּדֵּי הַתְּאֵבָדוּת, רַחֲמָנָא לְצִלְקָן, לְאָדָם כְּזֶה מִתָּר לְשִׁמְעַע כְּלֵי זִמְרָה, וְזֶה בְּרוּר, כִּי מוּטָב שְׂיִחַלֵּל שַׁבַּת אַחַת, כְּדֵי שְׂיִשְׁמַר הַרְבֵּה שַׁבָּתוֹת.

כִּי אַתָּה צְרִיף לְדַעַת, אֲשֶׁר הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֹרֵב עַל כָּל אֶחָד לְהַפִּילוֹ בְּעֵצְבוֹת וּבְמַרְיוֹת וְכוּ', וּמִשָּׁם לִיְאוּשׁ, שְׂאַתָּה כָּבֵר לֹא שׁוּה לְשׁוּם דָּבָר, וְהַרְבַּ הַקְּדוּשׁ רַבִּי אֶהְרֵן מַקְרָלִין זי"ע פֶּרַשׁ אֶת הַפְּסוּק (שְׁמוֹת כ, ד): "לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ פֶּסֶל", הֵינּוּ שְׂלֹא תַפְסֵל עֲצֻמָּךְ כְּאֵלוֹ אַתָּה כָּבֵר לֹא שׁוּה לְכָלוּם, כִּי זֶהוּ אֲסוּר עֲבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ, כִּי בְּרַגַע שְׂאָדָם מִתִּיאַשׁ עֲצָמוֹ, כָּבֵר הוּא מְנַתֵּק עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְהוֹלֵךְ לְעַבֵּד עֲבוּדָה זָרָה, רַחֲמָנָא לְצִלְקָן.

וְכֵן פֶּרַשׁ הָאִישׁ הָאֱלֹקִי הַחוּזָה מְלוּבָלִין זי"ע אֶת הַפְּסוּק (בַּמִּדְבָּר טו, ט): "וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם", וְדַרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכוֹת יב): זֶה מֵינּוֹת, הֵינּוּ אֵל תִּתִּיר אֶת הַקֶּשֶׁר שְׂבִינְךָ לְבֵין הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא [לֹא תִתּוּרוּ הוּא מְלִשׁוֹן לְהַתִּיר אֶת הַקֶּשֶׁר], כִּי אֲפֵלוֹ שְׂהָאָדָם כָּבֵר גָּפַל לְמָקוֹם שְׂנַפֵּל וְכוּ', אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֲסוּר לוֹ לְנַתֵּק עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן, רַק לְחֹזֵר בְּתַשׁוּבָה שְׂלָמָה.

וְזָכֹר, אֲשֶׁר צְרִיכִים לְעֲשׂוֹת בְּכָל פֶּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ וי"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רסא), שְׂהַנְפִּילָה הִיא מְלַמְעֵלָה וְכוּ', כְּדֵי שְׂיַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְלִכֵּן זָכֹר, שְׂאֲסוּר לְהַתִּיאַשׁ, רַק לְהַתְּחִיל בְּכָל פֶּעַם מְחֻדָּשׁ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

כא תתפז

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר תְּצַנְהָה, ב' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׂלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר לִי ... גְּרוֹ וְאִיר וְיִזְרָח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ עִם כֶּסֶף הַפְּדִיּוֹן, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְתִּיק מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים, עַל-יַדֵּי פְּלֵא עֲלִיּוֹן.

אֲשֶׁר   כּא תתפח   בְּנַחַל   רלא

הַעֲקֹר לֹא לְהִיּוֹת שָׁבוּר כָּלֵל מִשּׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם, וְזֶה עֲקֹר גְּדֻלַּת
בַּר יִשְׂרָאֵל, שְׂאִינוֹ נִשְׁבֵּר מִשּׁוּם דְּבַר, רַק מִחֲזֵק עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה
פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְזוֹהִי הַהֲצֻלָּחָה הַכִּי גְדוֹלָה.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֻּלָּחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תתפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תְּצַנֶּה, ב' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ הַמְּלֵא תְלוּנוֹת וּטְעָנוֹת כָּלִפִּי מַעֲלָה
וְכו'.

מָה אָמַר לָךְ! כְּתִיב (אֵיכָה ג, לח): "מִפִּי עֲלִיּוֹן לֹא תֵצֵא הֲרָעוֹת",
וְרַבְנּוּ ו'ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'), שֶׁהַעוֹנוֹת שֶׁל הָאָדָם
חֲקוּקִים עַל עֲצָמוֹתָיו, וְהֵם נוֹקְמִים בּוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים לד, כב):
"תְּמוֹתַת רָשָׁע רָעָה", הִרְעַ שֶׁעָשָׂה הָאָדָם, הוּא חֲקוּק עַל עֲצָמוֹתָיו
וְכו', הוּא אֲשֶׁר נוֹקֵם בּוֹ וּמְמִיתוֹ, וּמִשְׁגָּע אוֹתוֹ לְגַמְרִי, עַד שֶׁהוּא
תָּמִיד נִמְצָא בְּמִרְיוֹת וּבְדַכְּאוֹן פְּנִימִי וְכו', וַיֵּשׁ לוֹ קִשְׁיוֹת עַל
הַקְדוּשָׁת-בְּרוּךְ-הוּא וְעַל כָּל אָדָם וְכו', וּבַכְּפֹט עַל צַדִּיק שֶׁדְּבוּק בּוֹ
יִתְבַּרֵּךְ, וּמִסְכֵּן הוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ, שֶׁהַקְּלָפוֹת שֶׁבָּרָא מִחֲמַת עוֹנוֹתָיו,
מְסַבְּבִים אוֹתוֹ, וְהוּא נִמְצָא בְּצָרָה גְדוֹלָה מְאֹד, כִּי אֵין לָךְ צַעַר
וּמְכַאוֹב יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר אָדָם הֵרוּדֵף אֶת עֲצָמוֹ וְכו'.

וְלָכֵן הַעֲצָה הַיְחִידָה שֵׁישׁ, אָמַר רַבְנּוּ ו'ל (שם): לְהִיּוֹת רַגִּיל
לְהַתְנוּדוֹת לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, כִּי עֲקֹר הַתְּשׁוּבָה זֶה וְדוּי דְּבָרִים, וְעַל-יְדֵי-
זֶה יוֹצֵאִים הַעוֹנוֹת מִעֲצָמוֹתָיו, עַד שֶׁזּוֹכֶה שְׂיֵאִיר עֲלָיו מִלֶּךְ הַכְּבוֹד
בְּעֲצָמוֹ בְּהָאָרֶה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, וְזוֹכֶה לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמְבֹטֵל בְּאֵין
סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְלָכֵן עֲצָמִי אֲמוּנָה, שֶׁתְּרַגֵּיל עֲצָמְךָ לְהַתְנוּדוֹת עַל כָּל
עוֹנוֹתֶיךָ כָּל יוֹם וַיּוֹם, כָּל שְׁעָה וְשְׁעָה מִחֲדָשׁ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִקַּל מִמֶּךָ
כָּל הַמְּשָׂא שֶׁל הַעוֹנוֹת שֶׁמִּשְׁגָּעִים אוֹתְךָ. אַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁאַתָּה

"חכם", ובאתָ לְאִיזוֹ "הַפְּרָה" כְּמוֹ שְׁאֵר הַחֲכָמִים וְהַפִּילוֹסוֹפִים וְאֲנָשֵׁי מַדְע... [כְּמוֹ שְׁאֵתָה כּוֹתֵב], וְאֲנִי אוֹמֵר לָךְ, שְׁאֵתָה רוֹדֵף אֶת עֲצָמְךָ מֵעֲצָמְךָ לְבַד, כִּי רַבּוּי הָעוֹנוֹת שֶׁל פְּגָמֵי הַבְּרִית שְׁלָךְ, מְשַׁגְּעִים אוֹתְךָ לְגַמְרִי, וְהֵם נוֹקְמִים בְּךָ, וְאֵתָה חוֹשֵׁב שֶׁזֶה בְּנֵי-אָדָם, שְׁחוּלְקִים עֲלֶיךָ וְנוֹקְמִים בְּךָ, וְאֵינְךָ יוֹדֵעַ, שֶׁזֶה עוֹנוֹתֶיךָ, וְעַיִן בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה ט' מִהַחֲכָם וְהַתָּם, שֶׁהַחֲכָם שְׁהֵלְךָ עִם חֲכָמוֹת, אֶפְלוּ שְׁכָבָר נֶפֶל בְּטִיט הַיָּוֵן, אֶ גִּידְכָטָע בְּלֹא טָע, צָעַק שְׁשׁוֹנְאִיו נוֹקְמִים בּוֹ, וּבְשִׁעָה שְׁהַתָּם אָמַר לוֹ: תַּפְסִיק עִם הַחֲכָמוֹת שְׁלָךְ, הֲרִי זֶה עוֹנוֹתֶיךָ, וְהַשְׁטֵן בְּעֲצָמוֹ נוֹקֵם בְּךָ וְכוּ', לֹא רָצָה לְהֶאֱמִין.

וְלָכֵן גַּם אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, עֲזֹב אֶת הַקְּשִׁיּוֹת וְהַסְּפָקוֹת שְׁלָךְ, וּבְרַח לָךְ אֲלֵיוֹ תִּתְבַּרְךָ, וְתִתְחִיל לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ תִּתְבַּרְךָ, זֶרֶק אֶת הַשֶּׁכֶל שְׁלָךְ, וְתִדְבֵּר רַק עִמּוֹ תִּתְבַּרְךָ, וְתִתְנוּדָה עַל עוֹנוֹתֶיךָ, וְאִז תִּרְדּ מִמֶּךָ הַגְּאֻנָה וְהַגְּדֻלוֹת וְהַיִּשּׁוֹת וְכוּ', כִּי עַל-יְדֵי וְדוּי דְּבָרִים, נִתְגַּלִּים לוֹ עוֹנוֹתָיו הַמְרַבִּים, עַד שֶׁנִּשְׁבַּרְתָּ גְּאֻנָתוֹ, וְאִז דִּקְא מִתְחִילָה לְהֵאִיר לוֹ אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ תִּתְבַּרְךָ בְּגִלּוּי רַב וְנוֹרָא מְאֹד, כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה ג.): כָּל מִי שֵׁשֵׁשׁ בּוֹ גְּאֻנָת, אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵין אֲנִי וְהוּא יְכוֹלִים לְדוֹר יַחַד.

וְלָכֵן הַשְׁלֵךְ אֶת חֲכָמְתְּךָ הַמְדַמִּית, וְתִתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ תִּתְבַּרְךָ, וְאִז תִּרְאֶה מִי רוֹדֵף אוֹתְךָ — אִם לֹא אֵתָה בְּעֲצָמְךָ רוֹדֵף עֲצָמְךָ בַּחֲנָם עַל לֹא דְבַר.

אִף אֶחָד אֵינוֹ חוֹשֵׁב מִמֶּךָ וְכוּ', אִף אֶחָד לֹא מַעֲנִין אוֹתוֹ מֵהַשְׁעוֹבָר עֲלֶיךָ וְכוּ', וְלָכֵן תַּפְסִיק לְרֹדֵף אַחַר עוֹנוֹתֶיךָ, וְתִתְחִיל לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ תִּתְבַּרְךָ, וְזָכוֹר תִּזְכֹּר אֶת מַעֲשֵׂיךָ הַרְעִים וְכוּ', שֶׁפָּגַמְתָּ בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה יָמִים וְשָׁנִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּרֵאתָ קְלָפוֹת וּמִשְׁחִיתִים שֶׁהֵם מְלוּיִם אוֹתְךָ בְּכָל מְקוֹם שְׁאֵתָה הוֹלֵךְ (עַיִן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קמא), וְאֵתָה מְסַתֵּבְךָ בְּכָל פַּעַם יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

מֵה אִמַּר לָךְ! תַּעֲשֵׂה לְעֲצָמְךָ סֹדֵר בְּלִמּוּד מְשֻׁנּוּת, וְתִהְיֶה רְגִיל לומר ח"י פְּרָקִים בְּכָל יוֹם, וְזֶה יִשְׁרֵף אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת שְׁבָרָאתָ

אָשֶׁר   כּא תתפּט   —   כּא תתצ   בּנְחֵל   רלג

על-ידי עוונותיך, וְאִיר עֲלֶיךָ אורו יתברך תמיד, ותהיה הכי מאשר
בחיך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

כּא תתפּט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תצוה, ב' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אַל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְשִׂמְעָתִי
פַּעַם מִהֲרַב הַחֲסִיד ר' לוי יצחק ז"ל, שְׂהִיָּה בֵּינֵינוּ חֲסִיד בְּשֵׁם ר'
וועלן ז"ל מעיר דיבאבע, וְכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו אֶהְבּוּ אוֹתוֹ מְאֹד, כִּי
הוא הִיָּה אִישׁ שְׂמַח, וְתָמִיד קָבַל אֶת כָּל־בְּסֻכְרֵי פָּנִים יְפוֹת, וְהִיָּה
שֶׁר וּמְפָזֵם לְעֲצֻמוֹ תָּמִיד אֶת הַנְּגוּן "אֲשֶׁרֵינוּ", וּמְלַבֵּד זֹאת הִיָּה
מְרַבֵּה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּשִׁעוּרִים פְּסֻדִים בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא
וּבְשִׁלְחָן עָרוּךְ וּבְזִהָר וּבְתַקּוּנִים וְכוּ' וְכוּ', וְהִיָּה מְרַבֵּה לְהַתְּבַדֵּד עִמּוֹ
יתברך, רואים מִזֶּה, כְּשֶׁאָדָם שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה עִם חֵלְקוֹ, על-ידי-זֶה כָּל־
אוֹהֲבִים אוֹתוֹ, וְגַם הוּא מְצַלִּיחַ בְּחִיּוֹ. וְלָכֵן אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן! תְּהִיָּה
רַק בְּשִׂמְחָה, וְהַפֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הדורש שלומך באהבה רבה...

כּא תתצ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצוה, ג' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שִׂיחִיו.

מאד מאד רציתי שתתנו שם לכתכם, כי מאד מאד מקפידים
לא לעבור שבת-קדש בלי קריאת שם לבת, אם כי יש חלוקי

מְנַהֲגִים, יֵשׁ שְׁנוֹתָנִים בְּקִרְיָאָה רְאִשׁוֹנָה אַחַר הַהוֹלָדָה, כְּגוֹן: אִם נוֹלְדָה בְּיוֹם רְאִשׁוֹן, כְּבָר נּוֹתָנִים בְּקִרְיָאָת הַתּוֹרָה שֶׁל יוֹם שְׁנִי, אוֹ אִם נוֹלְדָה בְּיוֹם שְׁלִישִׁי וְכוּ', נּוֹתָנִים בְּיוֹם חֲמִישִׁי בְּעֵת קִרְיָאָת הַתּוֹרָה, אֲבָל כָּלֵם לֹא עוֹבְרִים אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת, וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד נִצְרָף לְתַן אֶת הַשֵּׁם בְּעֵת קִרְיָאָת הַתּוֹרָה עוֹד הַיּוֹם אִם אֶפְשָׁר, וְתַתָּנוּ שֵׁם כְּפִי שְׂמַאִיר לָכֶם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְבַשֵּׁר לָנוּ בְּשׁוּרוֹת טוֹבוֹת וּמְשֻׁמְחוֹת מִכֶּם. בְּעֶקֶר רַק לְחִזּוֹק עֲצַמְכֶם בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה כְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אָמַר: הָאֱמוּנָה הִיא יְסוּד כָּל הַיְהוּדוּת, וְאַמוּנָה מִמְּשַׁכֵּת לְאָדָם כָּל טוֹב, כִּי "אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב בְּרַכּוֹת" (מְשַׁלֵּי כַח, כ), וְתַתְּחִילוּ לְתַן תּוֹרָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּכֶם. רְאוּ אֵילוּ נִסִּים, הַתְּחַתְּנָתֶם בְּ"מִזְל טוֹב", וְזָכָה אֶתְכֶם עִם יְלָדִים חֲמוּדִים מְאֹד, כְּבִלֵי עֵינַי הִרְעוּ, וְעַכְשָׁיו גַּם דִּירָה יָפָה, וְעַל-כֵּן מֵה שְׂאֵתֶם צְרִיכִים עַכְשָׁיו — פְּרִנְסָה טוֹבָה בְּקִרְוֹב מְאֹד.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִכֶּם...

כא תתצא.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַת תְּצִינָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ. וּתְשׁוּאוֹת חַן לָךְ, שֶׁחֲלַקְתָּ אֶת הַמַּכְתְּבִים לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

אוֹדוֹת הַמְּסִירָה, זֶה בְּיַדֵּי הַסֵּמ"ך-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, כִּי הוּא לֹא נָח כְּרַגְעוֹ. לְדַעֲתִי, אֵתָה צְרִיף לְשָׂאֵל עוֹבְדֵי-דִין מֵה לַעֲשׂוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ כְּבָר לְשִׁמְעַע בְּשׁוּרוֹת טוֹבוֹת, שֶׁתְּבַטֵּל הַטְּמָאָה הַזֹּאת, עֲלֵינוּ לְהַחֲדִיר אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים, כִּי הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לֵיִדַע וְלַהוֹדִיעַ,

רלה

בנחל

כא תתצב

אשר

אשר הכל לכל אין סוף ברוך הוא, והוא יתברך מתיזה ומתנה ומקים את כל הבריאה בלא, והוא מלבש בכל בעל בחירה, הדיעה הזו היא בריאות הנפש בגשמיות וברוחניות, ומי שחזק באמונה, שום בריה שעולם לא תוכל לו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתצב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצוה, ג' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל החתן ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, ראה לדבר עם הפלה ועם ההורים שלא בשמי, אני רואה שההורים שלך רוצים רק לשבר את השדוף, ועל-כן שלא ישימו לב לכל פטפוטיהם וכו', ולא כדאי שתתעקשו שיכתבו כמה שרוצים בהתובה, הקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם להתחתן, ואז תקיים (בראשית): "על-כן יעזב איש את אביו ואמו ודבק באשתו, והיו לבשר אחד", ואז תקנה לה זקב וכו' וכו', מה עשה יעקב אבינו, שלא היה לו מה לתן להפלה, כמו שאמר מוהרנ"ת ז"ל לחתן אחד, שהתאוונן כי אין לו פלום, ועל-כן לא כדאי לתן להם את ההזדמנות לשבר, חס ושלום, חס ושלום, את השדוף ברגע האחרון וכו', תאמר לחמיה וחתמיה, שיבליגו וישתקו, כדי שהכל יעבר בשלום, ואז לא תפיר אותם כבר, רק תהיה מקשר אל אשתך.

ראה למסר ד"ש לחמיה ולחתמיה, ותקרא לפניהם את מכתבי זה וכן להפלה.

המאחל לך ישועה מן השמים...

כא תתצג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצוה, ג' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

מאד מאד רציתי שתכתב לי מה התכניות שלך, והעולה על הכל — ראה להתמיד מדי יום ביומו בדפים גמרא, פי בחור צעיר צריך להרבות בדפים גמרא, פי היא שמירה גדולה מכל מיני משחיתים, פי גמרא ראשי תבות שמות מלאכי השמירה: גבריאל, מיקאל, רפאל, אוריאל, חבל מאד מאד על כל יום שעובר בלי למוד גמרא, פי כל דף הוא חיות הנפש, ומאיר לאדם בכל עניו.

נא ונא ראה לצית אותי בזה, פי אני עומד בהבטחתי, אם תזכה לסיים את כל הש"ס, תזכה למצא את בת זוגך, העקר הוא המדות טובות, ולהתפלל בכונה גדולה מתוך הסדור ובמנין דיקא כל השלש תפלות: שחרית, מנחה, מעריב.

ראה לכתב לי איך זה הולך שם, ומה קורה בין אנשי שלומנו, וממש תחיה אותי עם כל בשורה טובה.

המצפה לשמע ממך בקרוב מאד...

כא תתצד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצוה, ג' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך עם הדו"ח, וממש החייתי מאד מאד, פי יש שם נקודות מאד מאד חשובות, עצם העבודה,

שְׁקבוּץ גָּדוֹל מְנֻשּׁוֹת אָנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ מִתְקַבְּצוֹת וּמִתְרַעְנָנוֹת קֶצֶת וְכוּ',
זוֹ כְּבָר יְשׁוּעָה גְּדוֹלָה. וְעַל כָּלֵם — יְכוּלִים הִרְבֵּה לְתַקֵּן.

בּוֹדָאֵי בְּעֵנִין 'בֵּין הַשְּׂמֻשׁוֹת' לֹא לִילֵף לְבַקּוּרִים — אֶת צוֹדְקָת,
וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת אֵיזָה תְּקוּן לָזֶה וְכוּ', וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — בְּעֵנִין
הַעֲזָרָה, מִי שְׂאִינוּ יְכוּל, לֹא צָרִיף לַעֲזֹר, אָבֵל הַמְּצִיאוֹת הִיא, שְׁלַעֲזֹר
כָּל אֶחָד יְכוּל אֶפְלוֹ עִם מְשֵׁהוּ, כְּגוֹן: עֲגָה וְסֻלְטִים וְכוּ' אוֹ שְׂאָר
דְּבָרִים וְכוּ', אוֹ עֲזֹר לְסִדֵּר הַשְּׁלַחָנוֹת לְמִי שְׂאִין פְּרוּטָה לְפָרְטָה, כִּי
כָּל עֲזֹר מְאֹד מְאֹד עוֹזֵר, וּבּוֹדָאֵי כָּל אַחַת רוֹצֶה כְּשֶׁהִיא תַעֲשֶׂה
שְׂמֻחָה — שְׂיַעֲזְרוּ לָהּ, וְעַל-כֵּן טוֹב לַעֲזֹר אֶת כָּל הַנְּשִׁים, שְׁכָּל
אַחַת תַּעֲזֹר בְּמָה שֶׁהִיא יְכוּלָה, אֶפְלוֹ עִם מְשֵׁהוּ פְּעוּט, אוֹ אֶפְלוֹ
לְסִדֵּר אֶת הַשְּׁלַחָן.

חֲזָקִי וְאַמְצִי מְאֹד מְאֹד לַעֲזֹר בְּהַצְלַחַת הַקְּבוּץ בְּכָל שָׁבוּעַ דִּיקָא,
שְׂתַתְּקַבְּצָנָה נְשׁוֹת אָנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בִּיחָד.

הַמְּצַפֶּה לְשִׁמְעַ כְּבָר הַטוֹב מִמְּכֶם...

כּא תתצה.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר תַּצְוָה, ג' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ אֶת
הַבְּשׂוּרָה הַמְּשַׂמַּחַת שְׂיַצָּא לְאוֹר עוֹלָם עוֹד כְּרִף מְאוֹצֵר הַמְּנַצֵּר
"אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרַסִים", חֵלֶק ח'.

מָה אָמַר לָךְ! עוֹד יִגִּיעַ יוֹם שִׁיְהִיָּה מֶה לְסַפֵּר מִהַדְּפָסָה שְׁלָנוּ,
כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הִרְבִּים, עוֹבֵר עֲכָשׁוּ בְּעוֹלָם מֶה שְׂעוּבָר, וְאֵלוּ
הַקּוֹנְטְרַסִים הֵם מְמֹשׁ אֲוִיר לְנִשְׂיָמָה, וּמְקַרְבִּים בְּנֵי-אָדָם אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, וְכָלֵם כְּשֶׁרַק קוֹרְאִים בְּקוֹנְטְרַסִים, מִתְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוּ ז"ל,
אוֹ עַל-כָּל-פָּנִים נַעֲשִׂים לְאוֹהֲדִים וְתוֹמְכִים וְכוּ', וְאוֹמְרִים ה'תְּקוּן

הַכְּלָלִי. וְלִכֵּן רָאוּי לָךְ וּלְאַשְׁתְּךָ לְשִׁמוּחַ מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקְכֶם,
 "אֲשֶׁר בְּנַחַל" שֶׁם גּוֹרְלְכֶם.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ תָּמִיד... .

פֹּה תִקְבַּל כַּמָּה עֲמוּדִים מְאֹד דְּחוּפִים לְ... וְתֹאמַר לוֹ, שֶׁהַפְּקָס
 שְׁלוֹ אֵינּוּ עוֹבֵד כָּלָל. וְכֵן תִּקְבַּל מִכְּתָב מְאֹד מְאֹד דְּחוּף מִמֶּשׁ פְּקוּחַ
 נֶפֶשׁ, שֶׁכְּתֻבָּה לִי אִיזוֹ אִשָּׁה, וְכְתֻבָּה בַּק אֶת הַטְּלָפוֹן שֶׁלָּהּ בְּנִתְנֶיָה
 ... וְכֵן מִסְפָּר הַפְּקָס ... אַבְּל בְּלִי קִדְמַת וְזֶה לֹא עוֹבֵר, וְהַנְרָאָה שֶׁהִיא
 צְרִיכָה לְתִשׁוּבָה דְּחוּפָה כְּדַת מָה לַעֲשׂוֹת.

אִם אֶפְשָׁר לְתַקַּתֵּךְ אֶת הַסְּפוּרִים שֶׁל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

כא תתצו

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר תְּצִוָּה, ג' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

חֲפִיתִי הַיּוֹם, אוֹלֵי נִדְבָר כְּרִצוֹנָךְ.

פֹּה תִקְבַּל אֶת הָעֲמוּדִים בְּ"מִשְׁנַת בְּרִסְלָב", וְנִכְנִיס גַּם-כֵּן תוֹרָה
 קְצָרָה.

רְאֵה לְהִיּוֹת בְּקֶשֶׁר עִם ... מָה יְכוּלִים לְכַתֵּב מֵעַנִּין הַבֵּית-סֵפֶר,
 וְכֵן עִם הָרֵב ... תִּהְיֶה בְּקֶשֶׁר, כִּי הוּא רוֹצֵה לְכַתֵּב מְדוּר בְּשָׁבִיל
 הַחֲנוּךְ וְכו'.

אֶת הַכֶּסֶף שֶׁלַחְתִּי בְּדָאָר אֶקְסֶפְרָס שֶׁל שְׁנֵי יָמִים, אֵךְ יַעַן כִּי יָרַד
 כָּאֵן שְׁלֵג חֲצִי מְטֵר וְהַכֵּל מִשְׁתַּק, אֵינּוּ יוֹצֵא וְאֵינּוּ בָּא, וְלִכֵּן יִקַּח עוֹד
 יוֹמִים.

בַּק חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וְתָמִיד תְּבַשֵּׂר לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת,
 אֲנִי מִבֵּין הַיֵּטֵב אֶת מִכְאוּבֵי לְבָבְךָ, בְּעַנִּין שֶׁ... נִשְׁאַר לְבַד, לֹא

אָשֶׁר   כּא תתצו   בּנחל   רלט

רוחניות ולא גשמיות ... עם כל זה לכל אדם יש בחיים כל מיני נסיונות, והעקר להתחזק ולהחזיק מעמד בכל המצבים, כי בזה נמדדת גדלת בר ישראל — כשזוכה להחזיק מעמד, אשרי מי שאינו נופל מהאמונה הקדושה, רק מחזק עצמו בתמימות ובפשיטות גדולה באמונה בו יתברך, ואז יעבר על הכל בקלות.

המצפה לשמע ממך...

כא תתצו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצוה, ג' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אַל ... גרו יאיר.

אני מקווה, שיהכל הולך על נכון, כי לא קבלתי שום דו"ח, ומה גם הייתי טרוד כל יום הקאתמול.

ראה לחזק עצמך באמונה פשוטה בו יתברך. ורבנו ז"ל אמר (לקויט"מותר"ן, חלק א', סימן לה), שאמונה היא בבחינת שנה, מי שמכניס עצמו היטב באמונה, על-ידי-זה הוא תמיד בישוב הדעת, כמו אדם אחר שנה טובה, שאז הוא מישב, ויש לו ניקח למחין, ועל-כן הכנס עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, ותדע כי הוא יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה פרטי פרטית, וככל שמכניסים עצמו באמונה זו, כמו-כן נתפסה בכסוי טובה, עד ששום רשע וצורר לא יכול לעשותו שום רע.

אשרנו שאנו יודעים מרבי אמת בזה, המאיר בנו אמונה פשוטה, ואנו מחיים עצמנו עם הקמונים שלו.

בנראה שהסמ"ך-מ"ם, ימח שמו, מסר את ... גרו יאיר, ראה במה אתה יכול לעזור לו.

המצפה לשמע ממך בקרוב...

כּא תתצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּצִנָּה, ג' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָאד מָאד רְצִיתִי לְשִׁמֵּעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ, וְחָבַל שֶׁהַגּוֹפּוֹת פֶּל-כֶּף רְחוּקִים, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, בְּכֹל שִׁבְתְּ נִתְחַדְּשִׁים חֲדוּשִׁים נִפְלְאִים עַד מָאד, וְחָבַל שְׂאִין אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לִהְיוֹת עֲדִין בְּצוּתָא, וְאַקְוָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁגַם עַל זֶה יִגִּיעַ הַזְּמַן, כִּי אֲנִי רוֹאֶה שְׂאִסוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה בְּשׁוּם דְּבָר שְׂבָעוּלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוּנָנוּ, וְהַפֵּל בְּחֻשְׁבוֹן צָדֵק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

יֵשׁ לִי צַעַר לְמָה אֵין ... נִמְצָא, וְאִם בֵּן מִי שׁוֹמֵר וּמִי לוֹמֵד עִם הַבַּחֲוָרִים? מָאד מָאד רְצִיתִי, אִם תּוּכַל לְתַפֵּס אוֹתָם וְתִלְמַד עִמָּהֶם, וְתִדְבֵר עִמָּהֶם דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי פְּרָטִית, וְתִחַדֵּיר בָּהֶם אֶת הַדְּבוּרִים שֶׁשְּׁמַעְתָּ אֶצְלָנוּ.

נָא לְשַׁלַּח דו"ח, וּמִמֶּשׁ תְּחַיְיָנִי, כִּי אֲנִי סוֹבֵל בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת הַרְבֵּה מָאד מָאד, כִּי אֲנִי מְסַבֵּב הַתְּלָאוֹת מְשֻׁנוֹת, שְׂאִין לְשַׁעַר וּלְתַאֵר כָּלֵל.

פֹּה תִקְבֵּל רַק גְּרָגֵר אֶחָד שֶׁדְּבַרְנוּ בְּסַעְדָּה שְׁלִישִׁית, וּרְשָׁמוֹ ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, לְמַעַן הַעֲתוֹן "אוֹר יְבִנְאֵל".

הַמְצַפָּה לְשִׁמֵּעַ מִמֶּךָ בְּקִרְוֹב...

כּא תתצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּצִנָּה, ג' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיְקָר לִי מָאד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מֵה שְׂאִתָּה מִתְלוֹנֵן עַל חֶסְרוֹן פְּרִנְסָה וְכוּ', עֲלֶיךָ לְזָכֹר,

שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זֶן וּמִפְרִיָס לְכָל, וּבְיָדָיו גַּם לֵךְ נִגְזַר שְׁתַּהֲיָה פְּרִנְסָה וְכוּ', וּמָה שְׁאַתָּה לֹא רֹאֶה שְׁבָאָה לֵךְ פְּרִנְסָה, וְאַתָּה מְתַנַּעַע מְאֹד, עֲלִיךָ לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנָיו יְתָבְרָךְ, כִּי הַפְּרִנְסָה בָּאָה רַק מִמֶּנּוּ יְתָבְרָךְ, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (פְּתוּחַת 120): מְלַמֵּד, שְׁלֵכָל אֶחָד וְאֶחָד נוֹתֵן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פְּרִנְסָתוֹ בְּעֵתוֹ, וּמָה שְׁאִין לֵךְ פְּרִנְסָה, סִימָן שְׁנִסְתָּם הַצְנוּר מְמַךְ וְכוּ', כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלוֹ לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְכִילֵתָא בְּשַׁלַּח): מִי שְׁבָרָא יוֹם — בָּרָא פְּרִנְסָתוֹ, וְלֵכָל אֶחָד וְאֶחָד הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְזָמִין פְּרִנְסָה. וְלָמָּה רוֹאִים שְׁבָנֵי-אָדָם מְסֻתוּבָבִים בְּלֵי פְּרִנְסָה? כְּבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (קְדוּשִׁין פ.ב.): רַבִּי מְאִיר אוֹמֵר, לְעוֹלָם יִלְמַד אָדָם אֶת בְּנוֹ אֲמֻנוֹת נִקְיָה וְקִלְיָה, וְיִתְפַּלֵּל לְמִי שֶׁהֶעֱשָׂר וְהִנְכַּסִּים שָׁלוּ, שְׁאִין אֲמֻנוֹת שְׁאִין בָּהּ עֲנִיּוֹת וְעֲשִׂירוֹת, שְׁלֹא עֲנִיּוֹת מִן הָאֲמֻנוֹת וְלֹא עֲשִׂירוֹת מִן הָאֲמֻנוֹת, אֲלֵא הַכֹּל לְפִי זְכוּתוֹ. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר: רְאִיתָ מִימֶיךָ חֲזִיָה וְעוֹף שֵׁישׁ לָהֶם אֲמֻנוֹת וְהֵן מִתְּפָרְנִסִּין שְׁלֹא בְּצַעַר, וְהֵלֵא לֹא נִבְרָאוּ אֲלֵא לְשִׁמְשָׁנִי, וְאֲנִי נִבְרָאתִי לְשִׁמְשׁ אֶת קוֹנִי, אֵינּוּ דִּינָן שְׁאַתְּפָרְנִס שְׁלֹא בְּצַעַר, אֲלֵא שֶׁהֲרַעוּתִי מְעַשִּׂי וְקִפְחִתִי אֶת פְּרִנְסָתִי.

וְלִכֵּן רֹאֶה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יְתָבְרָךְ, וְתִבּוֹא בְּכָל יוֹם לְפָנָיו יְתָבְרָךְ בְּתִפְלָה וּבִקְשָׁה, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן עַל נַפְשֶׁךָ, שֵׁישׁ-פִּיעַ עֲלִיךָ פְּרִנְסָה בְּנִקְלָה, וְתֵאֲמִין בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, שְׁכָל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁאַתָּה תִּדְבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ עַל פְּרִנְסָה, עַל-יְדֵי-זֶה תִּשְׁפַּע עֲלִיךָ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַע, כִּי הַפְּרִנְסָה תִּלְוִיָה כְּפִי הַתְּפִלוֹת שָׁלוּ, אִם אָדָם מְרַבֵּה בְּתִפְלָה עַל פְּרִנְסָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשִׁפִּיעַ עָלָיו שְׁפַע גְּדוֹל מְאֹד. וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֵלֵק א', סִימָן ט'): כְּפִי שְׁמִפְרִיָס אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתִפְלָה, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְפָרְנִס אוֹתוֹ בְּפְרִנְסָה; הֵינּוּ אָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשִׁפְתַּי הָאֵם שָׁלוּ, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן לְפָנָיו יְתָבְרָךְ כָּל מָה שֶׁהוּא צָרִיךְ, וְיִשִּׂים אֶת בְּטַחְוָנוֹ רַק בּוֹ יְתָבְרָךְ, וְאִזּוֹ יִשְׁפַע עָלָיו שְׁפַע בְּפְרִנְסָה.

תִּרְאֶה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתָבְרָךְ, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יְתָבְרָךְ כָּל מָה שְׁאַתָּה צָרִיךְ, וְתִרְאֶה שְׁלֹא תַחְסֹר לֵךְ פְּרִנְסָה, כִּי כִּי

רמב אָשֶׁר כּא תתק — כּא תתקא בּנחל

אָמרו חכמינו הקדושים (פְּעוּת ח'): נִיבְעֵי רַחֲמֵי אַכְפָּנָא דְכִי יְהִיב רַחֲמָנָא שׁוֹבְעָא לְחַיֵּי הוּא דְיְהִיב; אָדָם צָרִיף לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים כְּשֵׁישׁ לוֹ עֲנִי, שְׂיִתֵּן לוֹ פְּרֻנְסָה, וּמְמִילָא יְהִיָּה לוֹ כְּכַר חַיִּים גַּם-כֵּן, כִּי כְּשֶׁהִקְדוּשׁ-כְּרוּף-הוּא נוֹתֵן פְּרֻנְסָה, הוּא נוֹתֵן אֶת זֶה לְחַיִּים וְלֹא לְמַתִּים, וְלִכֵּן צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה עַל פְּרֻנְסָה, וּתְפִלָּה מוֹעֵלֶת לְזֶה מְאֹד מְאֹד, וְלִכֵּן אֵל תִּדְאָג אִם תִּתְפַּלֵּל הַרְבֵּה עַל פְּרֻנְסָה, תִּבְנֶה לְעֲצֻמָּךְ כְּלִי, שְׁבוּ תִשְׁפַּע לָךְ פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְע.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

כּא תתק.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר תְּצוּהָ, ג' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

פֶּה תִקְבַּל רְצוֹף מִכְתָּב בְּאַנְגְּלִית, שְׁצָרִיכִים לְמָסוֹר עוֹד הַלְיָלָה לְכֵן גִּיסִי, שְׁמוֹ ... לוֹמֵד בִּישִׁיבַת הָרֵב וְאַזְנָעֵר, הוּא צָרִיף אֶת זֶה עוֹד הַלְיָלָה, תִּסְבִּיר לוֹ, כִּי מִחֵר בְּבִקְרָה בְּשַׁעֲהָ שְׁנוֹסַע לְשָׂרָה הַתְּעוּפָה לְקַבֵּל פְּנֵי חָמִי, שְׂיִמָּסוֹר אֶת זֶה שָׁם, בְּאַפֵּן שְׂיִתְּנֵנוּ לוֹ לְהַכְנִס לְעוֹר לְחָמִי, כִּי הוּא אֵינוֹ מְרַגֵּישׁ טוֹב, הִיָּה לוֹ גְּתוּחַ.

אִם אֲפֶשֶׁר לְמָסוֹר לוֹ עוֹד הַלְיָלָה, אֶהְיֶה לָךְ אֲסִיר תוֹדָה, רַק צָרִיכִים לְמָסוֹר לוֹ וּלְהַסְבִּיר לוֹ.

הַמְּחַכֶּה לְתִשׁוּבָה מִמֶּךָ...

כּא תתקא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר תְּצוּהָ, ד' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל הַיִּקָּר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ עִם דְּמֵי הַפְּדִיּוֹן, יַעֲזֹר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים עַל-יְדֵי פְּלֵא עֲלִיּוֹן,
וַיִּשְׂרֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בְּבֵיתְכֶם תָּמִיד.

עֲלֶיךָ לְזָכֹר, שְׂאֲצֵל רַבְּנוּ ו"ל הִיָּה יְסוּד הַיְסוּדוֹת שְׁלוֹם-בַּיִת, כִּי
אֵי אֶפְשָׁר לְזָכוֹת לְתַקּוּן הַבְּרִית, תַּקּוּן הַמִּחִין, אֲלֵא כְּשֶׁאָדָם נָשׂוּי, כִּי
פָּלַג גּוֹף זֶה פָּגַם גְּדוֹל מְאֹד, וְלִכֵּן צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת
שְׂבַעְעוֹלָם, שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, וְעַל הַבַּעַל מִנְּחַח הַחֹב
לְשַׁמַּח אֶת אִשְׁתּוֹ, כְּמֵאמָרָם ו"ל (ראש השנה ו:): אִשָּׁה — בַּעֲלָהּ
מִשְׂמַחָה; כִּי טָבַע שֶׁל הָאִשָּׁה שְׂנִמְשַׁכֶּת אַחֵר הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת,
וְלִכֵּן צָרִיךְ אָדָם תָּמִיד לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׁמַּח אֶת אִשְׁתּוֹ. וּכְבָר אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּבֵא בַתְּרָא י:): מַה יַּעֲשֶׂה אָדָם, וַיְהִי לוֹ בָּנִים
זָכָרִים? יִשְׂמַח אִשְׁתּוֹ בְּדִבְרֵי מִצְוָה; כִּי הַעֲקָר הוּא לְשַׁמַּח אֶת אִשְׁתּוֹ,
וּכְמוֹ שְׂאָדָם רוֹצֵה לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמַח, עֲלָיו לְזָכֹר שְׂכָף צָרִיכִים
לְשַׁמַּח אֶת אִשְׁתּוֹ, כִּי כָּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ירושלמי סנהדרין,
פָּרָק ג', הַלְכָה ו'): אִשָּׁה כְּבַעֲלָהּ וּבַעַל כְּאִשְׁתּוֹ; וְלִכֵּן עַל הַבַּעַל לַעֲסֹק
תָּמִיד לְשַׁמַּח אֶת הָאִשָּׁה, וּצָרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהַכְנִיס
אִמָּה יְתֵרָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, וּמְכַל שְׂכֵן לֹא לְהִיּוֹת קִמְצוֹן, כִּי כָּף מוֹבָא
(נַעַם אֱלִימֶלֶךְ — פָּרֶשֶׁת מִקְצֵי) עַל הַפְּסוּק "וַתַּעַשׂ הָאָרֶץ לְקִמְצִים", רָמַז
שְׂצָרִיף הָאָדָם לְהִזְהַר מְאֹד מִמִּדַּת קִמְצָנוּת וְכִילִי, כְּמוֹ דְּאִיתָא בְּסִפְר
הַיִּשָּׁר לְרַבְּנוּ תָּם, אִם יִהְיֶה אָדָם כִּילִי, הֵינּוּ קִמְצוֹן, אֵינן זֹאת הַמִּדָּה
הַרְעָה לְבַדָּה בּוֹ, רַק אַחֲרֵת מְלַבֵּד אֵלֶּה, וְזֹאת עֲלֵתָה עַל כְּלָנָה, וְסוּף
דְּבָרָיו: עַל-כֵּן אֵי אֶפְשָׁר לְכִילִי לְהִיּוֹת עוֹבֵד הַשָּׁם, עֵינן שָׁם דְּבָרָיו
הַמְּתוּקִים הָאֲמִתִּיִּים, וְזֶהוּ "וַתַּעַשׂ הָאָרֶץ" וְגו', דְּהֵינּוּ יוֹסֵף הִנֵּה
מִתְקַן אֶת הָאָרֶץ בְּשִׁבְעַ שָׁנֵי שִׁבְעַ, אֶת מִדַּת הַקִּמְצָנוּת שְׂבָהֶם, וְזֶהוּ
"לְקִמְצִים", כִּי אֵינן לָךְ אָדָם נִמְלֵט מִמִּדָּה זֹאת, אִם לֹא כָּלוּ יֵשׁ בּוֹ
מִקְצָתוֹ, וַיֵּשׂ אֲשֶׁר בָּהֶם אֶפְלוּ קִצָּת מִקְצָת מִהַקִּמְצָנוּת, וְצָרִיף הָאָדָם
לְהִסִּיר עֲצָמוֹ מִמִּדָּה רָעָה זֹאת, עֵינן שָׁם. וְלִכֵּן כָּל הַצָּרוֹת שְׁלָךְ כְּפִי
שְׂאֵנִי מִבֵּין הוּא, שְׂאֵתָה קִמְצוֹן בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ, וּמְמַרֵר לְאִשְׁתְּךָ אֶת חַיִּיָּה,
וּמְקַמֵּץ מִמֶּנָּה מַה שֶּׁהִיא צָרִיכָה, וּמְשֵׁם בְּאוֹת לָךְ כָּל הַצָּרוֹת וְכו',
מִדּוּעַ לֹא תִזְכֹּר מַה שְׂאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּמוּרָה טז:): אִשָּׁה,

פיון שאין לה תבואה בתוך ביתה — מיד צועקת; ולכן הבעל צריך להשפיע שפע לאשתו, ולא לקמץ ממנה שום דבר, ואדרבה הבעל צריך תמיד לדאג שלאשתו יהיה יותר ממנו, כמאמרם ז"ל (יבמות סב:): האוהב את אשתו כגופו, והמכבדה יותר מגופו, עליו הכתוב אומר (איוב ה'): "וידעת כי שלום אהלך"; וכן אמרו (פסחים קט:): חיב אדם לשמח בנו ובני ביתו ברגל, שנאמר: "ושמחת בחגך", במה משמחם וכו', ונשים במאי תני רב יוסף: בכבל בכגדי צבעונין, בארץ ישראל: בכגדי פשתן מגהצין; הרי שלך לפניך, שלאשה חיבים לקנות לכבוד החג בגדים, ולא כמו שאתה נוהג להתפרץ עליה כשהיא קונה לעצמה שמלה לכבוד החג, איפה למדת את המדה המגנה הזו של קמצנות? הרי זו אשתך, ולכן שמר מאד על כבודך, ותפסיק להיות קמצן, ואל תדקדק על הוצאות אשתך, ואז ישרה השלום ואהבה והשמחה בביתך.

העקר ראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם, שאתה תהיה אדם שמח, וממילא תוכל לשמח את אשתך, כי בדרך כלל מי שהוא איש ממרמר, הוא זורק את המרירות על הזולת ובפרט על אשתו, ולכן תבקש הרבה את הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה להיות בשמחה, ולשמח את אשתך, ואל תזלזל בתפלה, כי רבנו ז"ל למד אותנו, שעל כל דבר קטן שאדם צריך, עליו להתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא, ולבקש ממנו שיזכה להגיע אל זה, ובפרט מדת השמחה, שזו המדרגה הכי עליונה, שבר ישראל צריך להגיע אליה, על זה צריכים להרבות בתפלה ובקשה, ואם אתה תהיה שמח, ממילא תוכל לשמח את אשתך ואת ילדיך, ותעקר ממך את מדת הקמצנות והרע לב, שונדקו בך מרב עוונותיך, כי מי שנכשל בפגם-הברית, הוא איש רע, כמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן רמט), ולכן תבקש ממנו יתברך, שיוציאך מהמדה הרעה הזאת, ותהיה רק טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתקב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תצוה, ד' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל פלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ב"יבנאל עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרם ויצילם מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר באהבה, אהבה ורעות, ודיקא על-ידי-זה תצליחו ברוחניות ובגשמיות, פי באמת עקר ההצלחה בזה העולם היא רק כשעם ישראל מחזיקים את עצמם ביחד, וצריכים לשמור מאד מאד לא להתפס בעון החמור של לשון-הרע ורכילות וליצנות, אשר רק הורג את האדם בגשמיות וברוחניות. ובאמת עליכם לדעת, שהיסוד בדעת רבנו ו"ל הוא לדון תמיד את כלל ישראל לכף זכות, ואז יהיה מחו תמיד צלול, ויוכל לעסק בתורה ובכבודת השם יתברך כרצונו, ויכול לזכות לקרב אנשים אליו יתברך, פי כשאדם מדבק את עצמו בו יתברך, ומסתכל תמיד רק על הטוב שבכל בר ישראל, על-ידי-זה יכול להגביה ולהרים את כלל נשמות ישראל אליו יתברך, כמו שגלה לנו רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב) על פסוק (תהלים לו, י): "ועוד מעט ואין רשע, והתבוננת על מקומו ואיננו", הינו על-ידי שמוצא ברשע עוד מעט טוב, ששם אינו רשע, על-ידי-זה "והתבוננת על מקומו ואיננו", הינו כשתבוננן ותסתכל על מקומו ומדרגתו ואיננו כבר על מקומו הראשון, פי מאחר שדנים אותו לכף זכות, על-ידי-זה מעלים אותו מפה חוב לכף זכות, וצריכים לשמור מאד מאד לא לדון את כל אחד לכף חוב, שזו קלפת קין סטרא דקץ כל בשר, כמו שאמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לח); ועל זה הזהירנו מוהר"ן ו"ל יותר מהכל, ותמיד אמר, שאי אפשר לקבל מרבנו ו"ל, אלא על-ידי שדנים אחד את השני לכף זכות.

עליכם לרעות, כי אם תחזיקו את עצמכם למשפחה אחת, ואיש את רעהו יאמר חזק בכל מיני אופנים שבעולם, וישתדל לעזור לו בכל הענינים, על-ידי-זה לא יוכל לכם שום אויב וצר והמן עמלק כלל, כי כשנשמות ישראל מתאחדים, לא יכול להם אף אחד בעולם, ובשביל זה הזהירנו כל-כף מוהרנ"ת ז"ל על אהבה ואחדות, ותמיד דבר עם אנשי שלומנו רק מנקדה זו, שתיקה אהבה ואחדות ביניהם, כי ביותר רץ הסמ"ך-מ"ם על דבר זה לעשות פרושים בין נשמות ישראל, ועל-כן זה לעמת זה עלינו להתחזק שיהיה רק שלום ואהבה ואחווה ביננו, ועל-ידי-זה נזכה להצליח לעלות מעלה מעלה, ואם הייתם יודעים את מעלת האהבה ואחדות, אז הייתם מתחזקים יותר ויותר בזה.

זכרו היטב, כי לא באנו לזה העולם להשאר, ועוד מעט נצטרף לצאת מכאן וכו', ועל-כן מה ולמה לנו לריב אחד עם השני וכו', אשר זו קלפת המן-עמלק הסמ"ך-מ"ם, שאמר (אסתר ג, ח): "ישנו עם מפזר ומפזר בין העמים", ולהפוך אסתר אמרה (שם ד, טז): "לך כגס את כל היהודים", הינו אפלו בתוך ההסתרה שבתוך הסתרה שנקראת אסתר, כמובא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), גם שם צריכים לבקש ולחפש אחר אהבה ואחדות בין נשמות ישראל, ודיקא על-ידי-זה יתבטלו כל הקלפות והסטרא אחרא. ומוהרנ"ת ז"ל אמר קדם הסתלקותו לעילא וילעילא וכו': "מען וועט זיך מווען צינוף קומען" (יהיה ההכרח להתקבץ יחד), ושאלו אחד מאנשי שלומנו, ור' זאב שמו: איפוא? והשיב מוהרנ"ת ז"ל: "אויף יענע וועלט" (בעולם העליון). ובאמת רבנו ז"ל מביא בספר-המדות (אות צדיק, סימן עד): המקרבים שיש להצדיק בתו, הם יהיו מקרבים במותם; ואמרו על זה אנשי שלומנו היקרים: בזה שנתאחד ונתקבץ פה למטה בזה העולם, ונדבר מרבנו ז"ל, על-ידי-זה נזכה גם-כן להתקבץ יחד בעולם העליון. ולכן עלינו לקחת את זה בחשבון, אם נחזיק את עצמנו ביחד באהבה, אחווה ורעות, ואחד יעזור להשני בכל מה שרק יכול, ונחיה ביחד באהבה כמו אחים לדעה, על-ידי-זה נזכה גם להתאחד בעולם העליון, ואל תחשבו כי באנו

לְזֶה הָעוֹלָם לְהִשְׁאָר, כִּי עוֹד מַעַט אֲנַחְנוּ כֹּכָב יוֹצְאִים מִזֶּה הָעוֹלָם, וְכָל זְמַן שֶׁאֲנַחְנוּ חַיִּים בְּזֶה הָעוֹלָם, צְרִיכִים לְרֵאוֹת עַל-כָּל-פְּנֵים שֶׁתְּהִיָּה אֲהָבָה וְשְׁלוֹם בֵּינֵנוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִרְאָה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְדוּעַ הַסְּפוּר, שֶׁהֲרֵב רַבִּי זוֹשָׁא זי"ע שָׂאֵל אֶת אַחֵי הַרְבֵּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי"ע: אַחֵי הַקְּדוֹשׁ! לָמָּה נַעֲשִׂים אֶצְלָךְ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה מוֹפְתִים? עֲנֵה וְאָמַר לוֹ: מִפְּנֵי שֶׁאֲנִי לְמַדְתִּי אֶת תְּלַמִּידִי, שֶׁתְּהִיָּה בֵּינֵיהֶם גְּדֹל אֲהָבָה. רוֹאִים מִזֶּה, שֶׁאִם תְּלַמִּידִי הַצַּדִּיק מַחֲזִיקִים אֶת עֲצָמָם בְּאֲהָבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת, עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְרֵאוֹת נִסִּים נִגְלִים.

וְלִכֵּן רָאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לֹא לְהִתְפַּחַד כָּלֵל מִהִסְתַּת הַסֵּמ"ך-מ"ם, יַמַּח שְׁמוֹ, וְגִנְדָא דִּילֵיהּ, שֶׁמְסִיתִים וּמְדִיחִים נִגְדָנוּ, וְחוֹשְׁבִים רַק רָעָה, כִּי יוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק עֲלֵיהֶם, הֵם חוֹשְׁבִים רָעָה עֲלֵינוּ, וְלֹא יוֹדְעִים שֶׁהַרְעָה תִּפְּל עַל רֵאשָׁם, כְּמוֹ שֶׁאַרְע לְהֶמֶן הַרְשָׁע, שֶׁהִיָּה שֵׁשׁ וְשִׁמְח, שֶׁהִנֵּה הִנֵּה הוּא כֹכָב תּוֹפֵס אֶת מְרַדְּכֵי הַצַּדִּיק, וְתוֹלָה אוֹתוֹ עַל הָעֵץ, וְלִבְסוּף נִתְּלָה עַל הָעֵץ שֶׁהִכִּין לְמְרַדְּכֵי הַצַּדִּיק. וְדָבָר זֶה סוֹכֵב בְּכָל דוֹר וְדוֹר, אֱלוֹ הַרְשָׁעִים וְהַקְּלֵי עוֹלָם, שֶׁחוֹשְׁבִים מַחֲשָׁבוֹת לְהִרְע לְהַצַּדִּיקִים וְהַיְרָאִים, לִבְסוּף הַכֵּל נוֹפֵל עַל רֵאשָׁם. אָבֵל זֶה תְּלוּי רַק כְּפִי הָאֲהָבָה וְאַחֲוָה וְאַחֲדוּת שֵׁשׁ בֵּין הַיְרָאִים וְהַשְּׁלָמִים. כִּי תִכְרַף-וּמְיָד כְּשֵׁשׁ אֲהָבָה אַחֲוָה וְרַעוּת, עַל-יְדֵי-זֶה הֵם מְסַבְּבִים עִם אוֹר הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵי אֶפְשָׁר לַנְּגַע בָּהֶם.

וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים, שֶׁיִּשְׁתַּדֵּל לְדַבֵּר עִם זוּלָתוֹ רַק דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְאִם, חֵס וְשְׁלוֹם, אֶחָד אֵינוֹ בָּקוּ הַבְּרִיאוֹת, צְרִיכִים לְלַכֵּת לְקִים מַצּוֹת בְּקוֹר חוֹלִים, וְלְדַבֵּר עַל לְבוֹ וְכוּ', וְכֵן אִם רוֹאִים אֶחָד שְׁבוּר וְכוּ', אוֹ יֵשׁ לוֹ אֵילוֹ דְּאָגוֹת וְכוּ', צְרִיכִים לְדַבֵּר עִמּוֹ, וְלַחֲזֹקוֹ וְלַעוֹדְדוֹ וְלְאַמְצוֹ וְכוּ', וְאֵין לָךְ מַצָּנָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה, כִּי לְהַחֲיוֹת בַּר יִשְׂרָאֵל אֵינוֹ דָּבָר קָטָן; כִּי בְּאֵמֶת אֵין בְּלַעֲדֵינוּ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְעַל-כֵּן אֶשְׁרִי

ואשרי מי שמדבק עצמו באור אין סוף ברוך הוא, ומי שזוכה לחזק ולאמץ את נשמות ישראל, אשר אין ערף אל דבר זה, וגורם שמחה גדולה בשמים, כי שם בעולמות העליונים, מסתפלים מאד מאד מה שקורה פה, ואם, חס ושלום, רבים או מתקוטטים או מדברים לשון הרע מזה על זה או מזה על זה, על-ידי-זה נעשה קטרוג בשמים וכו', ויוצאות מזה גזרות רעות וכו', ומזה בא צמצום וקטנות הפרנסה וכו', אבל תכף-ומיד אם מחזיקים את עצמם ביחד באהבה, אחנה ורעות, ועוזרים אחד את השני, על-ידי-זה עולים למעלה שעשועים גדולים, והקדוש-ברוך-הוא משפיע שפע, ברכה והצלחה; אשרי מי שיקים את דברי אלו, ואז טוב לו כל הימים.

מאד מאד אבקש את כל אחד ואחד מכם, שיתפללו בעדי, וכן תעוררו את נשוחיכם ואת ילדיכם, שיתפללו בעדי, שיתקו ממני כל הדינים וכל המשפטים, ויתבטל הרע ממני, ואזכה ככר לבוא ולגור אתכם ביחד, ותדעו, שכל תפלה ותפלה שמתפללים — פועלת הרבה מאד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתקג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תצוה, ד' אדר ה'תשנ"ד.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, ואני בשום פנים ואפן לא מסכים שתתפטרי, כי ברגע שאת תתפטרי מהנהול, כל בית-הספר יתפורר וזה ברור; כי באמת אשריך ואשרי חלקך, שבזכותך יש לנו בית-ספר, ויש לנו תלמוד-תורה, ויש לנו גנים, ויש לנו פעוטון, ואם לא את, לא היה לנו דבר זה, ואת צריכה לדעת, כי דבר זה ברור אצל כל אנשי שלומנו בלי יוצא מן הכלל, אף את צריכה

לדעת, מי שעוסק בצרכי צבור, עליו להיות מוכן לקבל כל מיני בקורות, כי זה טבע של בני-אדם, אפלו אותם בני-אדם שעושים טובות לזולתם, ממש מוסרים את נפשם בעבורם, מקבלים אחר-כך חזרה רע, כי זה טבע של האדם, שאין לו שום הפרת הטוב. ועל-כן ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, תחזיקי מעמד, ותראי את הנסים נגלים שייעשה עמנו הקדוש-ברוך-הוא, ואף שעכשו מר לנו מאד מאד, ובפרט לי, שהנה יש לי עוד פעם משפט ביי"ז באדר, עם כל זאת אני מאמין באמונה שלמה בדברי חכמינו הקדושים, שאמרו: מי שיש לו משפט עם איזה גוי ורשע, שיהיה נעשה באדר- שאז מזל ישראל בריא, ויהיה לגוי או לרשע מפלה גדולה. ועל-כן אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שעכשו תהיה לו מפלה גדולה פעם ולתמיד, וכבר נזכה להתרחב ברוחניות ובגשמיות.

נא ונא חזקי ואמצי מאד מאד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, ואל תגיבי על העלבונות וחרופין וגדופין שמנת חלקך, כי דיקא על-ידי-זה יהיו לך בנים חיים וקיימים, בנים קדושים וטהורים, עוסקים בתורה הקדושה בהתמדה רבה. ורואים, תהלה לאל, בלי עין הרע, שיש לך ילדים טובים, ובפרט הבנים, שהם יושבים בדרך-ארץ בבית-המדרש, ורוצים מאד ללמד תורה, ואל תחשבי שזה בא לבד מעצמו וכו', אלא הקדוש-ברוך-הוא מברך אותך, ומזכה אתכם בזכות הרבים, שאת מוסרת את נפשך, בעבור זה יש לך בנים ובנות טובים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתך, שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתקד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תצנה, ד' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחכות עדין, כי אין לך עדין מה לחזור, והעולה על הכל, אסור להשבר כבר שהוא הראשון, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא עם שדוף טוב, אני מקנה ומצפה ומיחל ומתפלל עוד לבוא בקרוב על שבת אחת ליבנאל, ונראה מה יכולים לעשות, העקר אל תפל בשום יאוש ושום שברון לב לא יוכל לך.

רק חזק ואמץ מאד מאד באמונה פשוטה בו יתברך, ותדע כי הוא יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה נוראה ונפלאה, ואם סבב הקדוש-ברוך-הוא, שתתברך לנסע לארצנו הקדושה, סימן שנתקיים בך אף-על-פי דאיהו לא חזי מזליה חזי, ועל-כן חכה עוד והכל יתהפך לטובה, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ולפעמים רואים ישועה ברגע האחרון.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתקה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תצנה, ד' אדר ה'תשנ"ד.

שלום ל... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בקשר להדירה של ... לדעתי, לא כדאי שבשום אופן לעת עתה יותר על הדירה, כי באמת אם תסתפל היטב בעין אמת עם כל החסרונות שלו, הוא גם-כן מסכן, ועכשו ברגע שהוא מותר על

הדירה, אָזי אַנחנּוּ נשָׂאָרִים קָרְחִים מִכָּאן וּמִכָּאן, בּוּ בְרַגַע שְׂרוּשְׁמִים אֶת הַדִּירָה עַל שְׂמָה, הִיא יְכוּלָה לַעֲשׂוֹת מַה שֶּׁהִיא רוֹצָה, וְהִיא יְכוּלָה לְהַכְנִיס שָׁם כָּל מִינֵי חִילוּנִים, אוּ לְהַכְעִיסֵנִיקִים, חֵס וְשָׁלוֹם, אוּ מִי יוֹדַע מָה, עַל-בֵּן כְּדָאֵי לְחִכּוֹת וְלִתְּנָן לָהּ שְׂתַשְׁלֵם אֶת הַמְשַׁפְּנָתָא חֲדָשׁ חֲדָשִׁים, וְאָז תִּשְׁבֵּר לְגַמְרִי, כִּי לֹא תוּכַל לַעֲמֹד בְּזֵה, וְדַבֵּר זֶה לֹא תִבִּין רַק גְּבַרְתָּ ... כִּי הִיא תִצְטַרֵּף לְשֵׁלֵם מִכִּיסָה... (לְדַעֲתִי עַל שֵׁם הַבְּנוֹת לֹא כְּדָאֵי לְרַשֵּׁם אֶת הַדִּירָה, כִּי כִּף לֹא יְכוּלִים עַל-פִּי חֹק אֵף פַּעַם לְמַכּוֹר עַד שִׁיגְדִלוּ), עַל-כָּל-פָּנִים כְּדָאֵי עֲכָשׁוּ לְחִכּוֹת אִם חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם, וְלִכֵּן אֵל תִּדְחֹק עָלֶיךָ לְוֹתֵר עַל הַדִּירָה לַעֲתָ עֲתָה, וִי וִי וִי, מַה הַחֲטָא גּוֹרֵם, שְׂמַאבְּדִים אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא גַם יַחַד, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְזֵה מוּסַר הַשֶּׁפֶל, עַד הֵיכֵן הָאָדָם יְכוּל לְפַל עַל-יַדֵּי דְחִיקַת הַשְּׁעָה, שְׁהוּלֵךְ אֵל מַה שֶּׁלֹּא שִׁיף לּוּ. וּכְבַר רְאִיתִי בְּעֵינֵי בְּמִשְׁךָ כָּל יְמֵי חַיֵּי הַמּוֹן סְפוּרִים כְּאֵלוּ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת בְּקִשְׁרָא עִם ... וְלִהְיֹדַע אִם צְרִיכִים עוֹרֵף-דִּין עַל הָעִנְיָן שְׁלָנוּ, כִּי לֹא כְּדָאֵי לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבַר מַעֲצָמוּ, כְּדִי שְׁלֵא נִכְשַׁל כְּמוֹ שֶׁהָיָה בַּפַּעַם שֶׁעֲבָרָה.

מָה אִמַּר לָךְ! רַק אַמוּנָה וְרַק אַמוּנָה, לְהַחֲבִיא עֲצָמוּ רַק אֲצִלוּ תִבְרָה, כִּי אֵין לָנוּ אֵף אֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵף שְׁעֲכָשׁוּ מֵרַ מְאֹד מְאֹד מְכַל הַמְּסִירוֹת שֶׁל הַרְשָׁע מְרָשָׁע, יַמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, אֲבָל זָכוֹר גַּם זָכוֹר, שְׁבֹא יְבוֹא זְמַנּוֹ וְסוּפוֹ, וּכְבַר הָיוּ סְפוּרִים כְּאֵלוּ בְּמִשְׁךָ כָּל הַשָּׁנִים, שְׂרָשָׁע רַדְף אֶת הַצְּדִיק, וְלִבְסוּף נִתְפַּגֵּר בְּמִיתָה מְשֻׁנָּה, כְּמוֹ שֶׁהָיָה עִם ... שְׁמַסֵּר אֶת מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, וּבְאִמְצַע הַמְּסִירָה פַּעַם נִפְל שָׁם וְנִתְפַּגֵּר עַל הַמְּקוֹם.

זָכוֹר תִּזְכּוֹר, כִּי אֵין לָנוּ רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוּ, וְרַק הוּא יִשְׁמְרֵנוּ וְיִצִּילֵנוּ, וְרַק הוּא יַעֲזָרֵנוּ. וּמִי שְׂאֵמַר לְעוֹלָמוּ דִּי — יֵאמַר לְצָרוֹתֵי דִּי.

הַמֵּאחַל לָךְ כָּל טוֹב...

עֲכָשׁוּ הַתְּקַשֵּׁר ... אִמַּרְתִּי לוֹ שְׁעֵדִין יַחֲפָה וְכַב"ל.

כא תתקו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר תְּצִוָּה, ד' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגִדְל שְׁמִיחָתִי לְשִׁמְעַע שְׂאֵתָה עוֹד פְּעַם מְדַפֵּיס אֶת הַסֵּפֶר הַנִּפְלָא "אֶרְךְ אַפִּים", שְׁסֹפֵר זֶה בְּשַׁעְתּוֹ זָכָה לְתַפּוּצָה כְּזוֹ, שְׁלֹא הָיָה עוֹד סֹפֵר בְּחַיֵּי מַחְבֵּר, שְׁיּוֹפֵץ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה לְמַעֲלָה מִמָּאָה אֶלְף, וְנִדְפָס כְּכֹר עֲשָׂרוֹת פְּעָמִים (אֲנִי זוֹכֵר אִיךָ שְׁבִפְעַם הָרֵאשׁוֹנָה הַדְּפִסְתִּי חֲמִשָּׁת אֲלָפִים, וְהַמְדַפֵּיס צָעַק עָלַי: מָה אַתָּם עוֹשִׂים? אֵיךְ אֶחָד לֹא מְדַפֵּיס כַּמּוֹת כָּל-כֶּף גְּדוּלָה, וְהֵאֲבִירָךְ ר' שְׁמוּאֵל דְּדוֹד ז"ל בְּמִשְׁךָ חֲדָשִׁים מְכַר אֶת הַכֹּל... כָּל-כֶּף הָיָה הַבְּקוּשׁ עַל זֶה הַסֵּפֶר, וְאַחֲרֵי-כֵן הַדְּפִסְתִּי עוֹד פְּעַם אֲלָפִים סִפְרִים, וְנִתְפַּשְׁטוּ תוֹךְ שְׁבוּעָה... וְאָז לֹא עָזַב אוֹתִי ר' שְׁמוּאֵל דְּדוֹד ז"ל עַד שֶׁהַדְּפִיס עֲשָׂרִים אֶלְף... וְהַמְדַפֵּיס צָעַק עָלַי: אַתָּם מְאַבְדִּים עֲצָמְכֶם לְדַעַת... מָה אַתָּם עוֹשִׂים, אֵיךְ פְּעַם לֹא תִפְשֵׁט יוֹיִפֵּץ, וּלְבִסּוֹף ר' שְׁמוּאֵל דְּדוֹד ז"ל נִצְחָו, וְלֹא נִשְׁאַר עַד אֶחָד, וְנִדְפָס עוֹד כַּמָּה פְּעָמִים, עַל-יְדֵי כַּמָּה אַבְרָכִים בְּפוֹרְמֵט קָטָן בְּכַמָּה מִיָּנִי מִהַדּוֹרוֹת גְּדוּלִים קִטְנִים וּבִינּוֹנִים, וְכֹל זֶה כָּאֵן בְּמִדִּינַתְנוּ, כִּי זֶה הָיָה הַסֵּפֶר הָרֵאשׁוֹן שֶׁר' שְׁמוּאֵל דְּדוֹד ז"ל נִכְנַס בְּהַפְּצָה, וְעָשָׂה אֶת זֶה עִם תְּבַעְרָה עֲצוּמָה, וְאַחֲרֵי-כֵן הַדְּפִיסוּ... עַד שֶׁהִתְחַלְתָּ אֶתָּה לְהַדְפִּיס, אֲבָל הִתְכַרַּח לומר לך, שֶׁהַדְּפִיסָה שֶׁלְךָ הִיא הַדּוֹר וּפְאָר, שְׂאִין לך לְהִתְבַּיֵּשׁ מֵאֵיךְ מְדַפֵּיס וּמוֹצִיא לְאוֹר) עַל-כָּל-פָּנִים אִיךָ שֶׁהוּא הַסֵּפֶר "אֶרְךְ אַפִּים" נִדְפָס בְּחַיֵּי הַמַּחְבֵּר פְּעָמִים אֵין מִסֵּפֶר, אוֹיֵל שְׁלִשִׁים וְחֲמִשׁ אוֹ אַרְבָּעִים פְּעָמִים, וְלִכֵּן אֲשַׁרִּיד וְאַשְׁרִי חֲלָקָה, כִּי הַסֵּפֶר עָשָׂה הִתְעוֹרוּרוֹת גְּדוּלָה בְּעוֹלָם, וְלֹא בְּחִנָּם שְׂמָאז שְׂיִצָּא הַסֵּפֶר הַזֶּה, אִז הִתְחִילָה הַמַּחְלָקָה הַגְּדוּלָה עָלַי, הַסֵּפֶר נִדְפָס בְּפְעַם הָרֵאשׁוֹנָה בְּשִׁנַּת תְּש"ל, וְיִצָּא לְאוֹר קִדְּם פְּסַח, וְאִז נִתְעוֹרְרָה עָלַי מַחְלָקַת בְּרַצִּיטָה כְּזוֹ, שְׁלֹא נִתֵּן לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל עַל לֹא דְבַר וְכוּ', רַק עַל קִנְיָאָה וְשִׁנְיָאָה וְכוּ', וּמָאז וְעַד עַתָּה נַעֲשָׂה מֵה שְׂנַעֲשָׂה וְכוּ' (רְשָׁמִתִּי אֶת

כָּל זֶה, כִּי יבוא הַיּוֹם שֶׁיְהִי מְעַנֵּן כָּל הַסְּפוּר, וְעוֹד אֲזַרְיָה בְּזֶה בְּמָקוֹם אַחֵר). רֵאָה לְחֹזֵק עֲצָמָךְ מְאֹד מְאֹד, וְתִשְׁמַר עַל הַבְּרִיאוֹת, וְכֵן אַל תִּדְפִּיס יוֹתֵר מֵאֲלֶף, כְּשֶׁזֶה יִגְמַר תִּדְפִּיס עוֹד. נְאוּדוֹת לְהוֹסִיף קוֹנְטְרָסִים, לְדַעְתִּי, זֶה מִסְפִּיק, וְלֹא צְרִיכִין רַק לְהִדְפִּיס כְּמוֹ שֶׁהוּא, וְזֶה מְאֹד מְאֹד יָפֵה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲשֶׁתִּי מוֹסְרֶת לָךְ תּוֹרָה רַבָּה עַל הַחֹסֵד חֲנָם שֶׁעֲשִׂיתָ עִם אָבִיךָ, שֶׁמִּסְרַת אֶת הַמִּכְתָּב לְבֵן גִּיּוֹסִי, כְּדֵי שִׁיּוּכַל לְהַכְנִס בְּפָנָיִם וְלַעֲזוֹר לְחַמִּי, כִּי עֵבֶר כָּאֵן שְׁנֵי נִתְוַחֲסִים, לֹא עָלִינוּ, וְתִשְׁאוֹת חֵן לָךְ עַל כָּל הַטוֹבָה שֶׁעֲשִׂיתָ עִמָּנוּ.

כּא תתקז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם וְתַבְרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר הַצְּנוּהַ, ד' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וַיְמָה מְאֹד שֶׁמִּחֲתִי אִיךְ שֶׁאַתָּה מְחֻזָּק עֲצָמָךְ בְּכָל פֶּרֶט וּפְרָט, וְכֵךְ צְרִיךְ לְהִיּוֹת, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֶה הַעוֹלָם רַק תּוֹרָה וְתַפְלָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְכִמְאֹמֶר הַתְּנַא הַקְּדוֹשׁ (אָבוֹת פֶּרָק ו'): אֵין מְלוּיָן לוֹ לְאָדָם לֹא כֶּסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֲלָא תּוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבְךָ.

וְהִנֵּה הַהִכָּרֵחַ לְהוֹדִיעַ לָךְ בְּשׁוֹרָה לֹא טוֹבָה, כִּי בֶּן דוּדֵי יַעֲקֹב בְּעֶרְקוֹוִיטְשׁ ז"ל שָׁבַק חַיִּים לְכָל חַי הַיּוֹם אַחֲרֵי שֶׁסָּבַל יְסוּרִים נוֹרָאִים מִמַּחְלָה מִמְאָרֶת, וְהִיָּתָה כְּבָר הַלְוִיָּהּ וְהוֹלִיכוּ אוֹתוֹ הַיּוֹם לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְהַטִּיסָה מִגַּעַת לְלוֹד בְּשַׁעַת שְׁתַּיִם (הַיּוֹם), וַיַּעַן שְׁאֲנֵי יוֹדֵעַ שֶׁהִיָּתָה מְאֹד קָרוֹב אֵלָיו, וְגַם אֲכַלְתָּ אֶצְלוֹ בְּפִסְתָּ, וְהוּא מְאֹד כְּבֹדְךָ, עַל־כֵּן אֲמַרְתִּי לְהוֹדִיעַ לָךְ.

ומכל זה רואים את אמתת דבורינו מה יתרון לאדם בכל עמלו
שיעמל תחת השמש, ומה נשאר ממנו? רק תורה ותפלה ומצוות
ומעשים טובים, וכל השקרים והבלים לבסוף יפלו.

ההכרח לקצר מרב עיפותי, ויעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנוזקה
לבשר תמיד רק בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתקח.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר תצנה, ד' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... ו... גרם יאיר.

עכשו קבלתי את מכתבכם שקבלתם את החבילה, ובה עד סוף
הספר, נא לא להדפיס רק כפי הגהותי.

חזקו ואמצו מאד מאד, כי הספרים עושים פעולות נפלאות
בעולם, וכל הענין הוא פלא גדול, כלם מחיים עצמם מהספרים,
ומצד שני כלם מדברים עלי כל דבר אסור, וההכרח לי להיות כפי
כל בני-אדם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסג), שיש אחד שהוא
צריך להיות בפיות בני-אדם, וכלם מדברים עליו, ויש לו יסורים,
כי הוא צריך להיות בפיותיהם של כל אחד; ואני סובל חרופין
וגדופים וכו', מה לא וכו', עם כל זאת החלטתי יעבר עלי מה, עד
הרגע האחרון אשתדל לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל בעולם, ולגלות
ולפרסם את האמונה הפשוטה בו ותברך, ועל-כן חזקו ואמצו מאד
מאד.

קבלתי בצרוף מכתבך עוד מכתב, האם זה מ...? האם כדאי
לי לכתב לו מכתב, וכן ל...? תכתב לי דעתך, כי אני רוצה להדפיס
המון ספרים, ואני חייב לך הרבה כסף, וכך אוכל לשלם לך הכל.

המצפה לתשובה מהירה...

כּא תתקט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּצַנֶּה, ה' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ הָאָרֶץ, וְגַם עֲכָשׁוּ מִכְתָּב קֶצֶר, אֲבָל טְרֵדוֹתַי שֶׁהָיוּ לִי בְיָמַיִם אֵלּוּ, פְּשׁוּט לֹא הָיִיתִי יָכוֹל לְהִתְרַכֵּז כְּרָגַע, וּבְפֶרֶט שְׁכוּאָב לִי מְאֹד מְאֹד עַד פְּנִימִיּוֹת נַפְשִׁי, אֵיךְ מְשַׁגְּעִים אוֹתָנוּ וְעוֹשִׂים לָנוּ כָּל מִיָּנִי עוֹל בְּעוֹלָם, עַל-יְדֵי הַסֵּתֶת הַסֵּמ"ך-מ"ם הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ, וּלְבִסּוֹף הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה וְהַבֵּית-סֵפֶר וְהַגְּנִיּוֹת שֶׁלָּנוּ נִמְצְאִים בְּמִצַּב כְּזֶה, שֶׁהַעֲרָבִי הַקְּבָלָן אָמַר, שֶׁאֲצֵלֶם בְּכֶפֶר אֶפְלוּ לְרַפֵּת לֹא הָיוּ מְשַׁתְּמָשִׂים בָּזֶה, וּמִכָּל שֶׁפֶן לְבֵית-סֵפֶר, אֲבָל מַה לַעֲשׂוֹת? הַכֹּל בְּיַד ה', וּבְיַדָּאִי הוּא יִתְבָּרַךְ יִהְפֵּךְ לָנוּ הַרְעָה לְטוֹבָה גְּדוֹלָה.

אוֹדוֹת הַמְּסִירָה שֶׁלָּךְ וְכוּ', יֵשׁ סִבָּרָה כְּמוֹ שֶׁאַתָּה פְּתַבְתָּ לְהִתְעַלֵּם וְכוּ', אֲבָל כְּדָאִי לְבָדֵק עִם עוֹרֵף-דִּין, כִּי גַם אֲנִי לְקַחְתִּי עֲכָשׁוּ עוֹד פַּעַם עוֹרֵף-דִּין עַל מְסִירָה חֲדָשָׁה שֶׁמִּסֵּר הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ.

אוֹדוֹת אוּלְטְרַסְאוֹנִיד לְאַשְׁתְּךָ, הַיּוֹם זֶה כְּבָר מְפֹתַח, וְאֵין מַה לְפַחַד מִזֶּה.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַע רַק הַטוֹב מִמָּךְ תָּמִיד ...

נָא לְמַסֵּר אֶת הַמִּכְתָּב לְ... דְּחוּף.

כּא תתקי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּצַנֶּה, ה' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אף שִׁנְפַלְתָּ בְּמָקוֹם שִׁנְפַלְתָּ וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת זָכַר מַה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רסא): כְּשִׁנְפַל אָדָם מִמְדַרְגָתוֹ, יָדַע שֶׁמֶן הַשָּׁמַיִם הוּא, כִּי הַהִתְרַחֲקוּת הִיא תַחֲלַת הַהִתְקַרְבוּת, עַל-כֵּן נָפַל — שִׁיתְעוֹרַר לְהִתְקַרֵּב לַהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, וְעֲצָתוֹ — שִׁיתְחִיל מִחֶדֶשׁ לְהַכְנִס בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כְּאִלּוּ לֹא הִתְחִיל עֲדִין כָּלֵל מֵעוֹלָם. וְזֶה כָּלֵל גְּדוֹל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁצְרִיכִים מִמֶּשׁ בְּכָל יוֹם לְהִתְחִיל מִחֶדֶשׁ, וְלָכֵן אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וְתַעֲשֶׂה הַתְחִלָּה חֲדָשָׁה, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים, אֲשֶׁרִינוּ מַה טוֹב חֲלָקְנוּ וּמַה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שֵׁישׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

כא תתקיא.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּצַוֶּה, ה' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גִּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מַה מְאֹד גְּדֹלָה שְׂמֵחָתִי, שֶׁאַתָּה מִתְמַיֵּד בְּשִׂיחוֹתֶיךָ הַקְדוּשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, שֶׁהַעֲתִיקָם מוֹהַר"ן ו"ל, שֶׁהֵן: "שִׂיחוֹת-הַר"ן", ו"תִּי-מוֹהַר"ן", אֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל (תִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן שֵׁנח), שֶׁבְּכָל שִׂיחָה וְשִׂיחָה שֶׁהִיָּה מְשִׁיחַ וּמְדַבֵּר עִמָּנוּ, יְכוּלִים לְהִיּוֹת עַל יְדֵה אִישׁ כְּשֶׁר, וְאֶפְלוּ צְדִיק גָּמוּר כָּל יָמֵי חַיָּיו, כְּמוֹ שֶׁאֲנִי רוֹצֶה (אֲזוּי וְוִי אִיךָ מִיִּין אֵיִין גּוֹטְעֵר יוֹד), אִם יִרְצֶה לִילָף עִמָּה לְקַיֵּם כְּפִי שִׂיחָתוֹ הַקְדוּשָׁה, וְגַם אֶפְלוּ עֲכָשׁוּ כְּשֶׁלּוֹמְדִין דְּבָרָיו הַקְדוּשִׁים, יֵשׁ לָהֶם גַּם-כֵּן כַּח גְּדוֹל לְעוֹרֵר לַהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ לְזִכּוֹת לְדַרְכֵי הַשֵּׁם בְּאַמְת, לְמִי שֶׁיֵּשִׁים לְבוֹ הֵיטֵב לְדַבְּרָיו וְלִשְׂיחוֹתֶיךָ הַקְדוּשׁוֹת הַנְּאָמְרִים בְּסִפְרָיו הַקְדוּשִׁים, כִּי כָּל שִׂיחָה שְׁלוֹ הִיא הַתְעוֹרְרוֹת

נפלאה ונוראה מאד, ודרך ישרה ונכונה מאד לעבודת השם יתברך לכל אחד לפי מדרגתו יהיה באיזו מדרגה שיהיה. אפלו מי שהוא במדרגה עליונה מאד, יכול לקבל דרך ישרה ועצות נפלאות מכל שיחה ושיחה שלו. וכן להפך, מי שהוא בתכלית המדרגה התחתונה, חס ושלום, באיזה מקום שרק לא יהיה, יכול לקבל דרך ישרה ועצות נכונות מכל שיחה ושיחה שלו למלט נפשו מני שחת, ולשוב אל השם יתברך באמת, אם ישים לבו לדבריו היטב, ויקים אותם באמת ובתמימות בלי שום חכמות, אשרי מי שיאחז בהם]. הלואי שהיית מתמיד בהם. פשאני הייתי בחור צעיר כבן שש-עשרה שבע-עשרה, גמרתי את שני הספרים האלו בכל שבוע לתקופה ארבה, וכך החדרתי בעצמי את שיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל, וזה היה בעזרי בהתקרבות אל רבנו ז"ל, ותהלה לאל, לא הפרתי את אף אחד, רק את השיחות הקדושות של רבנו ז"ל, ומסרתי את נפשי לקים כל שיחה ושיחה בתמימות ובפשיטות, וזה שהיה בעזרי.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

כא תתקיב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תצוה, ה' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני לא יודע למה אתה צריך להיות שבור? פי כבר אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן קע"ז), שראוי לכם לשמח בהשם יתברך. ואף-על-פי שאין אתם יודעים מגדלת השם יתברך, ראוי לכם לסמוך עלי. פי אני יודע מגדלתו יתברך, והזכיר אז הפסוק (תהלים קלה, ה): "כי אני ידעתי כי גדול הו"ה" וגו', גם ראוי לכם לשמח בי, מה שזכיתם שיהיה לכם רבי כזה. גם חזק את אחד שישמח את עצמו

אָפּלוּ בַעֲסָקֵי חַל. וְאָמַר לוֹ: בְּיַד־אֵי כֵן הוּא, שְׁבַתְחֵלָה צְרִיכִין לְשַׁמַּח עֲצָמוּ בְּמֵלֵי דְעֵלְמָא בְּכָל מַה שְׁיִכּוּלִין, וְאַחֲר־כֵּן בְּאִין לְשַׁמְחָה אַמְתִּית. וְלִכֵּן תְּרָאָה לְקַיִם אֵת זֶה בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת לְהַחֲיוֹת אֵת עֲצָמָךְ עִם רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵז תּוּכַל לְעִבֵר אֵת זֶה הָעוֹלָם בְּקִלּוֹת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל לֹא יִתֵּן לָךְ לִפְּלֵ, אִם רַק תַּחֲזִיק אֵת עֲצָמָךְ בּוֹ, וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי הַתְּמֵדָה רַבָּה בְּסַפְרֵי הַקְּדוּשִׁים: "לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן", "סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת", "סְפַר־הַמִּדּוֹת", אֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב), אֲשֶׁר פָּנִיו, שְׁכָלוֹ וְנִשְׁמָתוֹ נִמְצָאִים בְּתוֹךְ הַסְּפָר, וּמִי שְׂרוּצָה לְהַכִּיר אֵת רַבְּנוּ ז"ל, רְאוּי לוֹ לְהִיּוֹת בְּקִי בְּסַפְרֵי הַקְּדוּשִׁים בְּעַל־פִּיהַ מִמֶּשׁ, וְאִם רוּצִים — יְכוּלִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

כא תתקיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר הַצִּוּוּה, ה' אָנֹךְ ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נֵרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֵת מִכְתָּבְךָ.

צְרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד לֹא לְעִבֵר עַל רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּתוּבוֹת ל): תְּנִי רַבִּי חַיָּא מִיּוֹם שְׁחִרְבַּ בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, אֶף־עַל־פִּי שְׁבִטְלוּ סִנְהֶדְרִין, אַרְבַּע מֵיתוֹת לֹא בְּטָלוּ וְכוּ', הִיגוּ דִין אַרְבַּע מֵיתוֹת לֹא בְּטָלוּ, מִי שֶׁנִּתְחַיֵּב סְקִילָה — אוֹ נוֹפֵל מִן הַגָּג, אוֹ חִיָּה דוֹרְסָתוֹ, וּמִי שֶׁנִּתְחַיֵּב שְׂרָפָה — אוֹ נוֹפֵל בְּדִלְקָה אוֹ נָחַשׁ מִפִּישׁוֹ, וּמִי שֶׁנִּתְחַיֵּב הֶרִיגָה — אוֹ נִמְסָר לַמַּלְכוּת אוֹ לִיִּסְטִים בְּאִין עָלָיו, וּמִי שֶׁנִּתְחַיֵּב חֲנֻקָה — אוֹ טוֹבַע בְּנֶהָר אוֹ מֵת בְּסִרוּנְכִי; שׁוֹמְעִים בְּכָל יוֹם כָּל־כֵּף הַרְבֵּה אֲסוּנוֹת, וּבְנֵי־אָדָם תּוֹלִים אֵת הַכֹּל בְּטַבַּע, מְקַרְה וּמְזַל, וְשׁוֹכְחִים שֶׁהַכֹּל עֲנָשִׁים מִן הַשָּׁמַיִם,

אָשׁר   כּא תתקיד   בּנחל   רנט

מפני שעוברים על רצונו יתברך וכו', ומתריסים וכו', כלפי מעלה וכו', ולכן מה יש לך לקנאות באלו הרחוקים וכו' וכו'.

אקנה שתבין דבר מתוך דבר, ותחזור בתשובה שלמה באמת.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

כא תתקיד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תצוה, ה' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... נרו ואיר וינרחה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לא להתפעל מהמטרפים וכו', שגורמים חלול שם רבנו ז"ל, ומשתגעים וקופצים ורוקדים על הרחובות וכו', פי בפרוש אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן ט): מי שאוהב את הצדיק צריך לשמור את הצדיק, שלא יצא עליו שם רע; ולכן אלו המשגעים והמטרפים וכו' וכו', הם פלל אינם שייכים אל רבנו ז"ל, ולא צריכים להתפעל להגיד את האמת, וידוע מה שרבנו ז"ל כתב לחותנו ר' יוסף ז"ל: "בקשתי מאהובי חותני, שיכתב לי כמה דפים גמרא הוא לומד, וכמה דפים פוסק הוא לומד, שלא תעשה מהעקר טפל ומהטפל עקר", רואים מזה שדבר רבנו ז"ל זה רק תורה, והעולה על הכל — להרבות בתפלה והתבודדות וכו', וכל אלו המשגעים והמטרפים וכו', זה חדשים מקרוב באו מכמה צרפתים משגעים, שבאו אל הזמן שצוחק וכו' וכו'.

יש להרבות בזה, אבל כדי לא להרבות במחלקת צדיק לקצר וכו', ועוד חזון למועד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

כא תתקטו.

בעזרת השם ותפלו, יום חמישי לסדר תצוה, ו' אדר ה'תשנ"ד.

שלום ל.. ול... שיחיו נצח.

עכשו צלצלתי אל ... והקו מנתק, אזי אשלח לו מכתב וחבל, כי בדרך טלפון זה יותר חריף, ומה גם ששומע קולי.

העקר להיות חזקים, ולא להניח שיעבדו עליכם, אדרבה לדבר עמו בצורה מאד מאד חזקה, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיקים בנו (ישעיה נד): "כל כלי יוצר עליך לא יצלח" וגו', אנחנו צריכים להיות רק חזקים על כל פרט ופרט, עוד מעט עומדים להכנס עוד כמה משפחות מאנשי שלומנו, וזה יהיה חזק גדול לכליות אנ"ש, ובפרט שלאט לאט דואגים לבחורים השוכבים, לעשות מאתם בני אדם, אשר זה יהיה לטובת כל התלמוד תורה.

העקר מה שאתם צריכים — להחזיק את אנשי שלומנו ביחד.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

דברתי עם העורך-דין, הוא רוצה את החמר, וזה מאד מאד חשוב לו, ומה גם, כי הזמן קצר והמלאכה מרבה. אקנה שתוכל להביא לו את כל החמר מה שיותר מהר, וכבר גזפה לראות במפלתו של הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו, ותתגלה מלכות שמים בעולם.

כא תתקטו.

בעזרת השם ותפלו, יום חמישי לסדר תצוה, ו' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי העקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו זאיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד מָאד מָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ
הַטּוֹב מִמֶּךָ.

עֲלִיךָ לְדוֹן אוֹתִי לְכַף זְכוּת, כִּי טְרַדוֹתֵי רַבּוֹ כְּמוֹ שָׂרְבוּ בְעֶסֶק
הַרְבִּים, וּבִפְרֵט שְׂאֲנִי רוֹצֵה עוֹד לְגַמֵּר "הַגְּדָה שֶׁל פֶּסַח" עִם פְּרוּשׁ
"אוֹר זְרוּעַ", וְהִתְחַלְתִּי אֶת זֶה לְפָנַי יוֹמִים, וְאֲנִי בְלַחֵץ גָּדוֹל, שְׂאֲנִי
רוֹצֵה עוֹד לְגַמֵּר אֶת זֶה, כִּי צְרִיכִין לְחַדֵּשׁ... וּלְכַתֵּב... וּלְהַדְפִּיס...
וּלְהַפִּיץ... וּכְמֵאֲמַר הַרֵב הַקְּדוֹשׁ מְטַשְׁהֶעֱרִין ז"ל, שְׂצְרִיכִים לְחַדֵּשׁ
לְבַד וּלְהַדְפִּיס לְבַד וּלְהַפִּיץ לְבַד...

מָה אֲמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל
הַשְּׂמִיחָה שֶׁיֵּשׁ לִי שְׂעֵבֶרְתְּ לִיבְנָאֵל, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁתְּפִיחַ רוּחַ חַיִּים בְּאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ. רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל בְּקוֹל וּבְחַיּוּת, וְכֵן
תִּקַּח עַל עַצְמְךָ שְׂעוּרִים פְּעַם עִם זֶה וּפְעַם עִם זֶה, אֲדַרְבֶּה, אַתָּה
תַּעֲשֶׂה חִבְרוּתוֹת, הָעֵקֶר שְׂאֵתָה צְרִיךְ לְדַבֵּר עִם כָּלֵם דְּבוּרֵי יִרְאֵת
שְׂמִים, וְתַחֲזֵק אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְדַבֵּר עִמָּהֶם דְּבוּרֵי
אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, לֹא צְרִיכִים לְחַכּוֹת עַד שֶׁהוּא יָבוֹא אֵלֶיךָ,
אֲלֵא אֲדַרְבֶּה, הַחֹב מִנַּח עֲלֶיךָ לְגִשֵּׁת אֶל כָּל אֶחָד לְדַבֵּר עִמוֹ דְּבוּרֵי
אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית וּלְחַזְקוֹ וּלְאַמְצוֹ, וְאֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְאִז
תִּרְאֶה אִיךָ שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַבְּךָ.

אֲנִי לֹא לוֹקַח שׁוּם בְּחֹר מִיבְנָאֵל לְפָה, מְלִבַּד אֶת שְׁנֵי הַבְּחוּרִים
שֶׁל ... הֵינּוּ ... וְ... כִּי הֵם מְסַכְּנִים מָאד, כִּי בְּבֵית אֵין שְׁלוֹם, רַק
מְרִיבוֹת וּמְכוֹת רֵצַח, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, וְהַשְׁנֵי בָנִים הָאֵלוּ הֵם זְרוּקִים
מִמֶּשׁ עַל הַרְחוּב, וְיָכוֹל לְעַבֵּר יוֹם אוֹ יוֹמִים שְׁלֵא אֶכְלוּ, אֶחָד יֵשֵׁן
בְּבֵית הַפְּנֹסֶת, וְאֶחָד יֵשֵׁן בְּכָל לַיְלָה בְּדִירָה אַחֲרָת, וְהוּא פָּשוּט עֹנֵן
שֶׁל הַצֵּלַת נַפְשׁוֹת, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְגַדֵּלֵם לְתוֹרָה
וּלְחִפּוּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים. וְעַל-כֵּן אֲנִי לוֹקַח אוֹתָם, וְאֶת יְתֵר
הַבְּחוּרִים אֲנִי לֹא לוֹקַח עִכְשָׁו בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, וְזֶה אֲצַלִּי חַד
מְשֻׁמְעִית, וְעוֹד אֶהְיֶה לְפָנַי זֶה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל לְדַבֵּר עִמָּךְ עַל הַתְּכַנּוּת
לְהַבֵּא, אֲבָל לַעֲת עֵתָה אֲנִי לֹא לוֹקַח רַק אֶת שְׁנֵי בְּחוּרִים אֵלוּ,
וְעַל-כֵּן אֵין לָךְ לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם.

נָא וְנָא רָאָה לְהַחֲדִיר בְּתַלְמִידִים יִרְאֵת שָׁמַיִם וְאָמוּנָה, וְאִזּוּ תַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד. אָנִי כּוֹתֵב לָהֶם עֲכָשׁוּ מִכְּתָב חֵד מְשֻׁמְעִית, אִם לֹא יִשְׁתַּנּוּ בְּהִנְהַגָּה, וְאִם לֹא יִשְׁתַּנּוּ בְּהַתְמָדָה, אִזּוּ אַף פֶּעַם לֹא יָבוֹאוּ אֶצְלִי, וְזֶה הֵם צְרִיכִים לְדַעַת הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפִּיל לְבַעֲדָךָ וּבַעֲדַי אֲשֶׁתְּךָ, שְׁתִּהְיוּ בְּרִיאִים, וְיִהְיֶה לְךָ שְׁפַע גָּדוֹל בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתקיז

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר תְּצַוֶּה, וְיֵאָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיִּקָּר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וְהִנֵּה אִם אֲשֶׁתְּךָ מְסַפֶּמֶת וְכוּ', הָעֵקֶר שְׂיִהְיֶה בְּהַסְכָּמָה מְלֵאָה, אַתָּה יָכוֹל לָבוֹא לְכָאן לְשִׁלְשָׁה שְׁבוּעוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׁתַּעֲשֶׂה פֶה שְׁפַע וְתוֹכַל לְשָׁלֵם אֶת כָּל הַחֻבוֹת, וְעַל הַדְּרָךְ אַתָּה יָכוֹל לְהִבְיֵא גַם אֶת ... וְגַם אֶת ... אָנִי אֲשַׁלֵּם בְּעִבּוּרָם אֶת פְּרִטְיִי הַטִּיטָה, זֶה פְּשׁוּט הַצְּלַת נְפְשׁוֹת כְּמוֹ שְׂאֵתָה בְּעֶצְמָךְ יוֹדַע, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מֵרַחֵם עֲלֵיָהֶם, וְאֶצְלִי הֵם יִגְדְּלוּ לְתוֹרָה וְלַחֲפָה וְלִמְעֻשִׁים טוֹבִים. וְלִכֵּן אַתָּה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי הַשְּׁתַּדְלוֹת לְהִבְיֵאם לְפָנֶיךָ בְּיַחַד, כִּי כְּמוֹ שְׂאֵתָה אוֹמֵר, שְׂאֵף פֶּעַם לֹא טָסוּ, וְהֵם לֹא יוֹדְעִים אֶת הַתְּהַלִּיכִים לָזֶה, וְאִם אַתָּה רוֹצֵה כְּבָר לָבוֹא עֲכָשׁוּ — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, כִּי כָּךְ אַתָּה תִּתְּנֶה פֶה בְּפוּרִים, וְתוֹכַל לְאַסֹּף שְׁפַע, וְאֲנַחְנוּ נִשְׁתַּדֵּל לַעֲזֹר לְךָ, כְּדֵי שְׁפַעֵם וְלִתְמִיד תוֹכַל לְצֵאת מִהַחֻבוֹת שְׁלֶךְ, וְאֲנִי אֲאַרְגֵּן כְּמֵה אֲבִרְכִים שְׂעִזְרוּ לְךָ לְלַכֵּת לְכְּמֵה מְקוֹמוֹת, כְּדֵי שְׁתוֹכַל לַעֲשׂוֹת כְּסֹף.

רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֶצְמָךְ בְּיֹתֵר, וְתִבְשֵׁר לִי רַק בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

אֲשֶׁר כּא תתקִיחַ — כּא תתקִיט בּנחל רסג

וּמֵאֵד רְצִיטִי, שְׁיִהְיֶה בְּכֵתֵב, הִינּוּ מ... וְהֵן מִהָאָמָא ... שְׁהֵם מְסִכִּימִים
בְּהִסְפָּמָה מְלֵאָה, שְׁשָׁנֵי בְּנִיָּהִם יְבוֹאוּ לְכֹאן, כִּי אֲנִי לֹא רוֹצֶה אַחֲר־כֶּף
בְּעִיּוֹת, וְעַל־כֵּן שְׁיִכְתְּבוּ שְׁהֵם שׁוֹלְחִים אֶת בְּנִיָּהִם לְכֹאן בְּהִסְפָּמָה
מְלֵאָה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְהוֹדִיעַ מַה שְׁיִוְתֵר מֵהָר אֶת הַתְּכֵנִית שְׁלֹךְ.

כּא תתקִיחַ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר תְּצִוָּה, ו' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבֶךָ.

לְדַעֲתִי, עֲלֶיךָ לְגַשֵּׁת אֵל רוֹפֵא, וְלַעֲשׂוֹת אוּלְטְרָסֶאוֹנָד, וְזֶה לֹא
מְסַכֵּן כָּלֵל, וְאֵדְרִבָּה אֶת צְרִיכָה לְכַדֵּק אֶת עֲצָמֶךָ, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
יַעֲזֹר שֶׁהַכֵּל יַעֲבֹר בְּקִלּוֹת. הַעֲקֹר רְאִי לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתַנּוּחֵי הַרְבֵּה
וְאֵל תְּתַיַּגְעֵי וְתַתְּאֲמָצֵי יוֹתֵר מְדִי.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּהֲיֶה לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּרוּחָנִיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת גַּם יַחַד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תתקִיט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר תְּצִוָּה, ו' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד, צְמוּד בְּפִנִּימִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גִּרוּ יֵאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, אך בעתים הללו אני מאד מאד עסוק, כי זה יומים שהתחלתי לסדר את ההגדה של פסח עם פרוש חדש "אור זרוע", ואני צריך לגמור את זה על חג הפסח הזה, ועל-כן הזמן איננו בידי.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי עם הבשורות משמחות שאתה מבשר לי בכל פעם, ועל-כן ראה לחזק את עצמך, ותכתב לי הפל, כי כל דבר מאד מענין אותי, כי אני צריך לדעת כל פרט ופרט, כדי שחס ושלום, לא יצא איזה קלקול, חס ושלום.

נא לכתב לי מה קרה לבסוף עם הספר תורה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתקב.

בעזרת השם תתברך, יום חמישי לסדר תצוה, ו' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים, הרב ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל, כי אתה מחיה אותי עם כל מכתב ומכתב. הן אמת שמצד אחד אני מאד מאד מצטער, שאני לא יכול להיות אתכם במחיצתכם, ואני ממש שבוי פאן בשביה, עם כל זאת עלי להודיע לך, שאני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שסוף כל סוף אצפה לצאת מהשביה, ואצפה כבר לגור אתכם ביחד. העקר תעורר את התלמידים בחדר שייבקשו ויתפללו בעדי, כי אני צריך הרבה רחמים, כי החובות מחניקים אותי ממש, לא יאמן פי יספר, ומה גם שהסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו וזכרו, מוסר אותי בכל פעם במקסירות, ועולה לי כספים לעורכי דינים, שזה פשוט כסף ישראל לאבוד, רחמנא לישזבן, רשע מרשע, בן בנו של גמרוז הרשע.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הנחת-רוח שיש לי מהדו"חות שאתה שולח לי בכל פעם מהתלמוד-תורה, אשיריך ואשירי חלקך, שיש לך חלק בהחזרת תורה ויראת שמים בין התלמידים. וחקמינו הקדושים אמרו (מגלה יג.): כל המלמד את בן חברו תורה, מעלה עליו הכתוב כאלו ילדו, וזה הכל על חלקך, ועל-כן תמשיך ביתר שאת וביתר עז, פי יש לך כחות עצומים, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שאם תהיה אחדות ואהבה בין אנשי שלומנו, אזי הסמ"ך-מ"ם והסטרא אחרא לא יוכלו לנו בשום פנים ואפן. ועל-כן עליך לתן שעורים לאנשי שלומנו, ותמיד להחזיר בהם את הנקדה העקרית, שתהיה אהבה, אחוה ורעות ביניהם, ואחד ידון את השני לכף זכות, פי באמת עובר על כל אחד ואחד מה שעובר — עניות ודחקות וצמצומים, וקשה לו לצאת, ועל-כן ראוי לכל אחד ואחד לדון את השני לכף זכות, פי אין זו מעלה לחפש מומים, פי אצל כל אחד ואחד יש מומים.

ראה להכניס את עצמך ביתר זאת וביתר עז בתוך התלמידים ולבנותם, פי לאט לאט אני אקח את הגדולים לכאן, וממילא תהיה האוירה שם יותר רגועה.

אודות המבנים וכו', אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שיהיו לנו מבנים חדשים, לעת עתה עלינו להתחזק במה שיש לנו, פי בנדאי היא צרה צרורה, וכואב לי מאד מאד, ולפי נוסף דם, כאשר יעיד עלי הקדוש-ברוך-הוא את הצער שיש לי, שזה באמת שכונתא בגלותא, איך רשע מרשע פזה וגנדא דילה, רע בנים, מכשילים את נשמות ישראל בכל מיני עברות חמורות, ולא אכפת להם מהיהדות כלל, רק למלא את כיסיהם בכספים, אשר הסוף יהיה להם מר מאד מאד. אבל לעת עתה, חבל על נשמות ישראל. מה לעשות, זו התפלה שאנחנו מתפללין בחצות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

אל תשכח, שעל התלמידים פונו חקמינו הקדושים: הזקרו

בְּבִנְיַי עֲנִיִּים, שְׁמָהֶם תִּצָּא תוֹרָה, כִּי הָעֲנִיּוֹת וְהַדְּחֻקוֹת שֵׁישׁ לָהֶם הֵן בְּבֵית וְהֵן בְּתַלְמוּד תוֹרָה, שְׁאַנְחֵנוּ בְּשִׁפְלוּת גְּדוּלָּה מְאֹד, וּמִצְבָּנוּ מִמֶּשׁ עָלוּב, לוֹמְדִים מִמֶּשׁ בְּבִקְתָּהּ, יוֹתֵר גְּרוּעַ מִרְפֹּת וְכוּ' וְכוּ' דִּיקָא מִשָּׁם תִּצָּא תוֹרָה, שְׁהִילְדִים הָאֵלוּ יִהְיוּ חֲדוּשִׁים גְּדוּלִים, וְאַתָּה צָרִיךְ לְהַשְׁקִיעַ בָּהֶם אֶת כָּל הַמְרִץ, כִּי הִנֵּה יֵצְאוּ מִמֶּךָ מְאֹה בְּרִסְלָבֵר חֲסִידִים אֲמִתִּיִּים, הַיּוֹדְעִים בְּעַל-פֹּה הַתְּקוּן הַכְּלָלִי, וְשָׂגוּר עַל פִּיהֶם כָּל "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", וְהֵם מִתְבוֹדְדִים עֲצָמָם מִגִּיל קִטְנוּת, כִּי כִּף צָרִיכִים לְהַחֲדִיר בְּתוֹךְ הַיְלָדִים – שְׁיִתְבוֹדְדוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחוּ מְאֹד מְאֹד, וְזֶה הַכֹּל עַל חֲשָׁבוֹנְךָ, וּבְזִכְרוֹת זֶה תִּהְיֶה בְּרִיא בְּגוּף וּבְנַפֶּשׁ, וְתִהְיֶה נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתקבא

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּצִנָּה, ו' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

אֵל תִּפְחַד כָּלֵל, כִּי אֲנִי דְבַרְתִּי כְּכֹר עִם ... וְאֲנִי מִקְנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתּוּכַל לְשׁוּק אֶת "עוֹף בְּרִסְלָב" הֵן בְּבִנְיַי-בְּרַק וְהֵן בְּאַשְׁדוּד וְהֵן בְּאַשְׁקְלוֹן, וְנוֹכַח לְהַפִּיץ אֶת "עוֹף בְּרִסְלָב" בְּכָל חֻלְקֵי הָאָרֶץ, וְתִהְיֶה לְךָ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַע, וְהַעֲקֵר שְׁאַנֵּי רוּצָה לְזִכּוֹת אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עִם אֲכִילַת בֶּשֶׂר בֶּשֶׂר לְמַהֲדָרִין מִן הַמְהֲדָרִין, עִם שׁוֹחֵט הַגּוֹן, עַל-כֵּן עָלֶיךָ לְהַתְבוֹדֵד עֲצָמְךָ בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-כָּל-פָּנִים עֲשָׂרִים דְּקוֹת, שְׁתִּגְנַב בְּכָל יוֹם לְעֲצָמְךָ עֲשָׂרִים דְּקוֹת, שְׁבַע-עֲשָׂרִים דְּקוֹת אֵלוּ אֵין לְךָ שׁוּם עֵסֶק עִם אֶף אֶחָד, וְאִז תִּדְבַּק עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִבְקַשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׁאֵף פַּעַם לֹא יֵצֵא אֵינְהָ כְּשִׁלּוֹן וְכוּ', אוֹ אֵינְהָ סִפֵּק וְכוּ' מִתַּחַת יְדֶיךָ, וְתִבְכָּה הַרְבֵּה

להקדוש-ברוך-הוא שתצליח בעבודתך, פי היו הרבה שוחטים מאנשי שלומנו, שהיו שופכים דמעות במים אליו? תברך, שלא יפלו, חס ושלום, בשום מכשול וכו' וכו'. וידוע הספור, שפעם שלח איזה איש אכרי את המשרתת הגויה אל השוחט דמתא, שישחט להם תרנגולות, וזה היה הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע לפני שנתגלה, וקראו לו ישראליק השוחט. ובפעם אחרת, נשלחה המשרתת הגויה אל שוחט אחר לשחט, וראתה איה הוא שוחט, אזי חזרה לאדוניה האכר, ואמרה: אני לא יכולה לתת לו לשחט, כי הוא לא שוחט הגון... ושאל האכר: מאין את יודעת מי הוא שוחט הגון? (פי היה אצלו פלא, איה גויה יודעת מי הוא שוחט הגון...) והשיבה: זה לא ישראליק השוחט, פי כשישראליק מכין סבין, הוא שופך דמעות במים... וימים ושנים אחר-כך נתגלה, שהשוחט הזה היה הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע. על-כל-פנים רואים, שהעקר אצל שוחט שתהיה לו התבודדות, וישפך לבו במים.

ועל-כן על-כל-פנים עשרים דקות 'תגנב' מזמנה הקר, ותדבר עמו יתברך, ותבקש על פרנסה, פי רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו), אשר פרנסה תלויה בשוחטים. ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, עוד ללמד עמך פעם פננות השחיטה, ולעת עתה, שתהיה לך התבודדות, וכך כל מי שיאכל מהשחיטה שלך, תהיה לו פרנסה, כמו שכתוב (בראשית כב, י): "ויקח את המאכלת", ופרשו: למה נקראת מאכלת? פי החליף של השוחט גורם שיהיה לאדם מה לאכל (ועין בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו).

רק חזק ואמן, ושום דבר שבעולם לא ישבר אותך, אפה תבקש מהקדוש-ברוך-הוא, ותראה שנוכל להצליח עכשו עם "עוף ברסלב" משהו יוצא מן הכלל, פי, רחמנא לישזבן, אני רואה מה שקורה כאן ביבנאל, על-ידי רשע מרשע, שהוא צריך להיות "רב", ולבסוף ממנו יוצאות תקלות כאלו, שהוא רשע מרשע מוסר ומכשיל את הרבים באכילת גבלות וטרפות, וכריתות ומיתות בית-דין, רחמנא לצלן, רחמנא לצלן, ועל-כן עלינו לעשות את

שְׁלֵנוּ, רק לזכות את נשמות ישראל עם בֶּשֶׁר בֶּשֶׁר, וְזֶה הוֹלֵךְ לִי בְחַיִּים, כִּי בְּבֶשֶׁר אֲסוּר לְסַמֵּךְ עַל שׁוֹם שׁוֹחֵט, רק אם מפירים אותו אישית, ולא מספיק סתם הַכָּשֶׁר, וְחֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁאַנְחֵנוּ מִפִּירִים אֶת הַשׁוֹחֵט שֶׁל הַבֶּשֶׁר שְׁלֵנוּ אִישִׁית, וְזֶה בְּיָדַי עֲדִיף יוֹתֵר מִסִּתָּם הַכָּשֶׁר.

ראה לקבֵּעַ לְעֲצֻמָּךְ קְבִיעוֹת לְלֶכֶת בְּכָל יוֹם לְמַקְוֶה, כִּי שׁוֹחֵט אֲסוּר לוֹ לְשַׁחֵט בְּלִי מַקְוֶה, וְאִם עוֹשֶׂה לְעֲצֻמוֹ חֵק וְלֹא יַעֲבֹר לֹא לְשַׁחֵט בְּלִי מַקְוֶה, אִזּוֹ אֵף פֶּעַם לֹא תִצָּא תְקֵלָה מִתַּחַת יָדוֹ.

מִדֵּי פֶּעַם לְפֶעַם תִּמְסֹר אֶת הַסְּפִינִים שְׁלֶךְ לְבִדֵּק אֲצֵל רַבָּנִים מִמַּחִים וַיֵּרְאֵי שְׂמִים, וְכֵךְ שְׁאַפְלוּ אִם, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, יִרְצֶה הַסֵּמ"ף-מ"ם לְהַכְנִיס אוֹתָךְ בְּמִלְכֻדַת וְכוּ', חֶסֶד וְשְׁלוֹם, חֶסֶד וְשְׁלוֹם (לֹא תֵהָא בְּזוֹאת), עַל-כֵּל-פָּנִים יִהְיֶה לָךְ גְּבוּי מִפְּמָה רַבָּנִים יֵרְאֵי הַשֵּׁם, כִּי הִרְשָׁע הִזָּה הוּא רָשָׁע מְרָשָׁע, יִמַח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, מוֹסֵר, יַעֲזֹר לִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁכַבֵּר אֲזָפָה לְרֵאוֹת בְּמִפְּלֵתוֹ, כִּי מְכַשִּׁיל אֶת הַרְבִּים בְּכָל מִינֵי עֲבֻרוֹת חֲמוּרוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׁאַנִּי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתקב

בְּעֻזַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּצוּהָ, וְיֵ אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל תְּלַמִּידֵי יִשְׁיבַת "בֵּית שְׁלֵמָה" שְׁיַחֲיוּ לְנִצְחָה.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם, שֶׁתִּתְקַנּוּ אֶת הַמַּדוּת שְׁלָכֶם, וְכֵן תִּתְמַיְדוּ בְּיוֹתֵר בְּ"סִפְרֵי-הַמַּדוּת", וְאִם אֲפֹשֶׁר לְסַיֵּם בְּכָל שָׁבוּעַ בְּגֵרָסָא אֶת כָּל הַסִּפֵּר — מַה טוֹב וּמַה נָּעִים, וַיְכוּלִים לְחַלֵּק אֶת זֶה לְשִׁבְעָה חֲלָקִים, כְּדֵי לְסַיְמוֹ בְּכָל שָׁבוּעַ, כִּי בַחֲזוּרִים צְעִירִים

יכולים לסיים את זה, וזה צריך להיות שגור על פניכם. ואצל אנשי שלומנו זה היה חק קבוע — לדעת "ספר-המדות" בעל-פה, ועל-כן מאד מאד אבקש אתכם, שתקחו את עצמכם בידיכם, ותחזרו בכל שבוע על "ספר-המדות".

מלבד זאת אבקש אתכם, שתכניסו את מחכם בשעור עיון שאתם לומדים בישיבה, ובזמן הפנוי שלכם תגרוסו הרבה משניות והרבה גמרא, וכן תלמדו בכל שבוע את פרשת השבוע חמש ורש"י עם התרגום, כדי שתהיו בקיאים בחמש ורש"י.

ואז אם תתמידו כך כמה חודשים, יש מה לדבר להביאכם לפה, אבל לפני זה אין בשום פנים ואופן אפלו הנה אמינא להביא אתכם לכאן. ועל-כן מאד מאד אבקש אתכם, שתעשו את רצוני, ותתחילו להתמיד ביותר בתקון-המדות, שכל תקוטטו. והעולה על הכל — שתתחילו להתמיד בלמוד התורה הקדושה, ואז תצליחו כל מי חייכם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל על כל אחד ואחד מכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתקבג.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר תצוה, ו' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

מאד מאד אבקש אותך, שתעזר לידינו ... גרו יאיר בהדפסה ובהפצה, ותשתדל מאד מאד, שתהיה ביניכם הבנה הדדית.

אודות ... לדעתי אתה צריך לשמר מאד מאד שלא יתפרסם, כי אחר-כך יבואו אליו כל מיני שקרנים, ויוציאו ממנו כל מיני

כִּסְפִּים עַל כָּל מִינֵי שְׁקָרִים, כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, אָפִילוּ בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִסְתּוֹכְבִּים שְׁקָרָנִים וְכוּ', וּמִבְזֻזִים אֶת הַכְּסָפִים עַל שְׁטוּת וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד צְרִיכִים לְהִזְהַר בָּזֶה.

מָה אָמַר לָךְ! הַמָּצָב שְׁלִי הוּא דְחוּק בְּתַכְלִית הַדְּחָקוֹת וְכוּ', וְנִסְתַּבְּכְתִּי בְּחֹבוֹת כְּאֵלוֹ, שְׁפֹשׁוּט אָנִי לֹא יוֹדֵעַ מַה לַעֲשׂוֹת, וְאָנִי צָרִיךְ לְרַחֲמִים רַבִּים, רַחֲמִים גְּדוֹלִים, וַיַּעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲזֹכָה כְּכֹר לְצֵאת מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַחֹבוֹת הָאֵלוֹ.

הִיָּה טוֹב מְאֹד, שְׁתַּעֲשׂוּ שְׁכּוּפּוּלִים מִהַשְׁעוּרִים שְׁלָנוּ, שְׂאֲנַחְנוּ לּוֹמְדִים בְּכָל לַיִל רַבִּיעִי, וְלִהְפִיצֵם בְּתַפּוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הַמְּדִינָה שֶׁל גִּיהֲנוּם, הַעֲרַב-רַב הַשּׁוֹלֵט עִכְשָׁו, שָׁמוּ לַעֲצָמָם מְגַמָּה חֲדָשָׁה, וּמְפִיצִים נְאוּף בְּאֶפֶן מִבְּהִיל בֵּין בְּנֵי וּבְנוֹת יִשְׂרָאֵל, כְּאֲשֶׁר סִפְרוּ לִי כַּמָּה וְכַמָּה, שֶׁהֵם יוֹדְעִים אֶת הַדְּבָרִים מִבְּפָנַי, וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ לְהַפְיץ עִכְשָׁו אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֲזוֹ, כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל נִמְצָאִים בְּמָצָב רוֹחֲנֵי יָרוּד מְאֹד מְאֹד, וְלֹא דֵי שְׂמִבְּחוּץ תִּשְׁכַּל חֶרֶב וְכוּ' וְכוּ', הַעֲרָבִים יִמַּח שְׁמֵם וְזָכָרָם, רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מַה שְׁרוּצִים לַעֲשׂוֹת וְכוּ' וְכוּ', יִשְׁמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל עַם יִשְׂרָאֵל מֵהֵם וּמֵהַמוֹנָם, עוֹד זֹאת הֵם מְכַשִּׁילִים אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עִם נְאוּף, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְּן, וַיֵּשׁ לָהֶם תְּכֵנִיּוֹת עַל הַקִּיץ הַזֶּה בְּפָרִיצוֹת נוֹרָאָה, וּמִי יוֹדֵעַ כַּמָּה אֲלֵפֵי אֲלֵפִים וְרַבְבוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל יִלְכְּדוּ הַקִּיץ, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְּן, בְּנְאוּף, שְׁזֵה עוֹקֵר אֶת הָאֱמוּנָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ לְהִזְרִים אֶת זֶרֶם הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְרֵאָה שְׂיִהְיֶה לָךְ חֶלֶק גְּדוֹל בָּזֶה, וּכְדַאי לָךְ לְדַבֵּר עִם ... שְׂיַעֲזֹר לִי, וְשִׂישְׁמֹר אֶת עַצְמוֹ שְׁלֹא יִלְכְּדוּ אוֹתוֹ בְּמִלְכַּדְת, כִּי יֵשׁ הַרְבֵּה שְׁקָרָנִים וְכוּ' וְכוּ', וְאָנִי לֹא צָרִיךְ לְהַאֲרִיךְ לָךְ בְּדְבָרִים הַמוֹבְנִים מִמִּילָא.

הַעֲקֹר רֵאָה לְהַשְׁתַּדֵּל לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְאֵז תִּרְאֶה שְׂיִקְמִים אֲצִלְךָ מֵאֲמָרָם ו"ל: "בְּרִצּוֹת הַנְּי"ה דְרַכֵּי אִישׁ גַּם אוֹיְבֵיו יִשְׁלִים אֹתוֹ" — זֶה אֲשֶׁתּוֹ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה נד), וְהַפְּרוּשׁ הַפְּשׁוּט הוּא, אִם

אֲשֶׁר   כּא תתקכד   בּנחל   רעא

חס ושלום, האשה היא עצמו בבחינת אויב לבעלה, על-ידי תפלה ותקון המדות בבית – הכל ישתנה לטובה.

נא ונא לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להתמיד בלמוד התורה הקדושה, ו'תגנב' עתים להתבודדות ושיחה בינך לבין קונך, ואז תצליח ברכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתקכד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תצוה, ו' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות ילדים בבית, העקר הוא סבלנות, פי עקר ההצלחה עם ילדים הוא רק כשיש סבלנות עמם, פי ילדים טבעם הבריא להיות פראיים, וכשמצליחים להיות עמם סבלניים, אז הילדים גדלים מאד. ורבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות בנים, סימן קז): הבנים שוטים כשאביהם כעסן; פי טבע של בן או בת לשאל הרבה קשיות, וכשיש להורים סבלנות אליהם, אז יכולים לתרץ להם כל הקשיות שלהם, והם גדלים בריאים, אבל כשההורים עצבניים והם ככעס, אזי הילדים מפחדים לשאל, ועל-ידי-זה נשארים שוטים, ועל-פן צריכים מאד מאד סבלנות עם הילדים, ועל-ידי-זה מצליחים עמם הרבה מאד.

ראה לחזק את עצמך להיות תמיד בשמחה, ואין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הזכות שיש לך, שאתה עוזר לי, פי באמת כל העזר שאתה עוזר לי זה רק זכות הרבים, פי ברוך הוא וברוך שמו, כל עסקי כל ימי הוא רק בעסק הרבים, ועל-פן בזה שאתה עוזר לי, אתה עוזר לעוד מליונים יהודים, ועל-פן תשואות חן לך

ערב אָשר כאַ תתקכה – כאַ תתקכוּ בַּנחל

על העזר שאַתה עוזר לי, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד תעמד על ימיני ותעזר לי, כי אני עכשו נמצא במצוקה פספית מאד מאד קשה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתקכה.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר תצוה, ו' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידיי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

פה תקבל שני מכתבים, ראה למסר אותם ליעודם.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, והקדוש-ברוך-הוא יצליח את דרכך. העקר שתהיה חזק בכל ענייך, ושום דבר לא יוכל לשבר אותך.

ראה להודיע לי איך עבר השעור אתמול, אם שמעו את זה ברור, ואם כדאי להמשיך.

המחכה לתשובה מהירה...

כא תתקכו.

בעזרת השם ותברך, ערב-שבת-קדש לסדר תצוה, ז' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... ראש המועצה יבנאל.

מאד שמחתי, שסוף כל סוף נעתרת לבקשתנו, שתבוא לבקר בבתי חנוך שלנו, ואף שאין זו טובה שעשית לנו, כי מצד שאתה

מִתְפָּאֵר, שֶׁהֵנָּךְ רֹאשׁ הַמוֹעֵצָה שֶׁל כָּל הַתּוֹשָׁבִים, הִיָּה זֶה מִחוּבְתֶךָ לְבוֹא, וְעָלִי לֹמַר לְךָ, אִם לֹא נִזְדַּעְזַעְתָּ מִמְרָאָה עֵינֶיךָ שְׂרֵאִית, הִיִּיתִי מִזַּעֵץ לְךָ לְקָרָא בְּכָל יוֹם קִצַּת מִסְפֵּר זָקֵנֶךָ, וְשֵׁם תִּרְאֶה וְתִבִּין אֶת אֲשֶׁר עָבַר עָלָיו וְעַל כָּל מִסְדֵי יִבְנְאֵל, וְהִסְבֵּל שֶׁסָּבְלוּ וְכוּ' וְכוּ', וּמָה אֲנַחְנוּ רוֹאִים בְּסוּף, בְּרוּף הַשֵּׁם, הַאִיר הַשַּׁחַר...

הַהֶכְרַח לִי לְהוֹדִיעַ לְךָ, כִּי גַם אֲנַחְנוּ עֲכָשׁוּ בַּמָּצָב הַזֶּה שֶׁל "בְּטָרָם הַאִיר הַשַּׁחַר"... עַד שֶׁבָּאוּ לְבַקֵּר בְּבֵתִי חֲנוּךְ שֶׁלְנוּ כַּמָּה אֲנָשִׁי מוֹעֵצָה מִכְפָּר עֲרָבֵי דְבוּרָיָה (שֶׁעַל יַד הַר תְּבוּר), וְאָמְרוּ, שֶׁאֲצֵלָם בְּכַפָּר אֲפִלוּ לְרַפֵּת לֹא הָיוּ מִשְׁתַּמְשִׁים עִם מְבֹנִים כְּאֵלוּ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לִילְדִים, וְזֶה אוֹמְרִים עֲרָבִים.

אֲנִי אִישִׁית מְאֹד מְאֹד הַתְּרַשְׁמֵתִי מִהַאִישִׁוּת שֶׁלְךָ, וְאֲנִי בָּטוּחַ בְּמֵאָה אַחוּזִים, שֶׁזֶּה לֹא אֶתָּה, כִּי הַשְּׂרָשִׁים שֶׁלְךָ הֵם טוֹבִים מְאֹד מְאֹד, רַק אֵלוּ הַמְּסִיתִים אוֹתְךָ נִגְדָּנוּ לְהַרְעֵנוּ עַל כָּל צַעַד וְשַׁעַל, עָלִי לְהִצְהִיר לְךָ, כִּי חָבֵל לְךָ לְהֶאָבֵק עִמָּנוּ, כִּי לֹא תוּכַל לָנוּ, כִּי נִגְדָּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא מִנְצָחִים וּמִצְלִיחִים כָּלֵל, וּכְבָר יְדוּעַ בַּהִיסְטוֹרִיָּה שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל, שֶׁכָּל אֵלוּ שֶׁהִתְחִילוּ עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חָס וְשָׁלוֹם, בְּאֵילוּ פָּנִים סִימוּ...

הִנֵּה אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים שָׁבוּעַ לִפְנֵי חַג הַפּוּרִים... וְיְדוּעַ לְךָ הֵיטֵב, שֶׁהֵמֵן רָצָה לְגַרֵּשׁ אֶת עִם יִשְׂרָאֵל, וּמָה הִיָּה הַסוּף שָׁלוֹם... אוֹתוֹ תָלוּ עַל הָעֵץ וְעִם יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיָּם, כִּי יִצַּח יִשְׂרָאֵל לֹא יִשְׁקַר, וְעַל-כֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד אִישִׁית, אֵל תִּנִּיחַ שְׁיֹלִיכוּ אוֹתְךָ שׁוֹדֵל, כִּי בְּזֶה שֶׁתְּרַדְּף אוֹתָנוּ, תִּגְיַע לְאִיזָה שֶׁהוּא מְקוֹם וְכוּ' אוֹ תִצְלִיחַ... תִּצְלִיחַ לִי, הַהַפּוּף יִתְקַיֵּם, אֲנַחְנוּ רַק נִתְרַבֶּה יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְהַסוּף יִהְיֶה שְׂאִיר הַשַּׁחַר... עַל אֵף שֶׁזֶה שְׁמִסִּית וּמְדִיחַ אוֹתְךָ, הוּא אֵינוֹ מִתְכַּוֵּן לְטוֹבְתְךָ, אֲלָא לְמִלְאוֹת אֶת הַפִּיס שֶׁלוֹ בְּכִסְפֵי הַצְּבוּר, שֶׁלְבִסּוֹף יִתְפָּסוּ אוֹתוֹ, כִּי 'סוּף גָּנַב לְתִלְיָה'... אֵל תִּחְיֶה בְּאִשְׁלִיּוֹת, כִּי אֲנַחְנוּ נִעְזֹב אֶת זֶה שְׁיִלְךָ כְּכֹה, זֶה שְׁמִסִּית וּמְדִיחַ אוֹתְךָ, הוּא יִכְנַס לְבֵית-סֵהַר בְּמִקְדָּם אוֹ בְּמֵאָחַר, תִּזְכֹּר הֵיטֵב מַה שֶׁאֲנִי אֹמְרֵתִי לְךָ, וְעַל-כֵּן מַה וְלָמָּה כְּדָאִי לְלַכְלֵךְ עֲצָמְךָ בְּלִכְלוּף הַזֶּה שֶׁל אֵלוּ

הַמְּסִיתִים וּמְדִיחִים אוֹתְךָ כַּנְּגִדְנוּ, וַיִּשְׁאַר שְׁמֶךָ לְשִׁמְצָה לְדוֹרוֹת. יוֹתֵר טוֹב, שֶׁתִּפְקַח עֵינֶיךָ וְאַזְנֶיךָ וְאֵת לִבְבְּךָ, שֶׁתִּמְצָא חֵן בְּעֵינַי כָּל רוֹאֶיךָ.

אֲנִי בְּטוֹחַ, שֶׁדְּבָרֵי אֱלֹהֵי יִכְנָסוּ בְּלִבְּךָ הַטּוֹב, שֶׁקִּבַּלְתָּ מֵאַבִּיךָ, אִם לֹא שְׂיִקְדִים הַלִּיצָן וְהַנּוֹכַח וְכוּ', וַיִּתְלוּצֵץ מִהַדְּבוּרִים הָאֵלֶּה, וַיּוֹסִיף לְהִסִּיתְךָ כַּנְּגִדְנוּ, עָלַי לֵאמֹר לָךְ וּלְהִצְהִיר לְפָנֶיךָ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ, וְהוּא בַּעַל-הַבַּיִת שֶׁל יִבְנֵאל, וְעַל-כֵּן כִּדְאִי לָךְ לְחֹזֵר רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִהְתַּחִּיל לְשִׁמְעַע בְּקוֹלוֹ, וְלִהְנִיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, כִּי כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין — זוֹכֵה לַחַיִּים, וְנִדְבֵק בְּחַיֵּי הַחַיִּים (עֵין מִנְחוֹת מֵד).

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתקכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֲרַב-שֶׁבַת-קִדְשׁ לְסֵדֶר תְּצַנֶּה, ז' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלַח נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵיךָ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד שֶׁמַּח, שֶׁבָּאִים לְכָאן ... וְכִי פִּשְׁוֹט שָׁם הֵם זְרוּקִים, וְלִדְעָתִי, כָּאֵן יִשְׁתַּנּוּ לְטוֹבָה, וּבְיִדְאִי יִקַּח זְמַן, אֲבָל כִּי לֹאט לֹאט אוֹכַל לְקַחַת עוֹד שְׁנַיִם וְעוֹד שְׁנַיִם וְכוּ', כִּי אֲנִי רוֹצֵה לְהַשְׁקִיעַ הַרְבֵּה בְּבַחֲוִרִים אֱלֹהֵי, כִּי הֵם הַעֲתִיד שְׁלִי, הֵם הָעֵינַיִם שְׁלִי, כִּי הֵם בְּנֵי יִבְנֵאל, וְשָׁם יִהְיֶה חֲלֻקַת מְחוּרָק סְפוּן, שָׁם הַד' אֲמוֹת שְׁלִי, שָׁם חֲלָקִי וְעַמְלִי, וּבְיִדְאִי יִהְיֶה נַעֲשֶׂה שָׁם "עִיר" דִּיקָא, וְתִצָּא מִכָּלל "מוֹשְׁבָה" עַל אַפְסֵם וְחֻמְתָּם שֶׁל שׁוֹנְאֵי וּמְתַנַּגְדֵי, וְאִתָּה יוֹדַע אֲשֶׁר בְּמָה שְׁאַנִּי מִתְחִיל אֲנִי גוֹמֵר, וְאִף שֶׁבִּין כִּי אֲנִי סוֹבֵל צְרוּת צְרוּרוֹת, כִּי הִנֵּה הַיּוֹם הִנֵּה ... צְרִיף לְרוּץ וְלִהְתְּרוּצֵץ לְהַשִּׁיג עוֹרֵף-דִּין, כְּדֵי לְטַפֵּל בְּמִסִּירוֹת תְּדוּשׁוֹת שְׁמִסֵּר אוֹתָנוּ הַסֵּמ"ך-מ"ם הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, יַעֲזוּר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכָּבֵר נִזְכָּה לְרֵאוֹת בְּמִפְלָתוֹ, כִּי זוֹ קִלְפָה וְטִמְאָה עֲצוּמָה, כִּי זֶה לַעֲמַת זֶה, כִּפִּי הַגְּלוּי אֱלָקוֹת שְׁאַנוּ מְגַלִּים בְּתַכְלִית מְדַרְגָּה עֲלִיוֹנָה,

בנגד זה ממש תתאר לעצמך את הטמאה של המגנול הזזה, כי מה אני ומה חיי, מה אני רוצה ומה יש לי לעשות בזה העולם, "יום המיתה והקבורה וכו' וכו' לא מש ממחשבותי וזכרוני כרגע זה שלשים שנה", באשר יעיד עלי הבורא יתברך שמו, אין לי שום פגנה אחרת, רק למלא את כל העולם פלו עם אמתת מצויאותו יתברך, "ויידע כל פעול כי אתה פעתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו, ה' אלקי ישראל מלך, ומלכותו בכל משלה", זו כל מגמתו — לגלות ולפרסם את דעת רבנו ו"ל לכל העולם פלו, ואף שבין כף אני סובל יסורי תפת, יסורי גיהנום ממש, עובר עלי חרופין וגדופין, ממש תולעים אוכלים אותי בחיים חיותי, אני מכרח להיות בפיהם הטמא וכו' וכו', עם כל זאת אני את שלי לא אעזב עד הרגע האחרון. ולכן אני מאד מאד רוצה להשקיע בבני יבנאל, כי זו עירי, וזו תכליתי, וזה העתיד שלי, ולכן לא אעצר כרגע. ולכן תעשה מה שתעשה להביאם פה, רק תקח חתימה מן ההורים, שלא יהיו לי אחר-כך צרות. תודיע לי בדיוק ממי לקחת כסף, ואשלח את זה עם ... שנוסע מפה ביום שני, וכן תכתוב כמה צריכים לשלם.

רק חזק וחזק את אנשי שלומנו, כי סוף כל סוף אני אגיע ליבנאל, אף שנדמה כמו חלום, אבל הרבה דברים לא תארו שזה יתקיים, ותהלה לאל, הקדוש-ברוך-הוא לא עזב אותי, כמו-כן פאן ביבנאל תתפתח "עיר" יפה ולא "מושבה", ואנחנו יודעים היטב, שהקדוש-ברוך-הוא בעל-הבית פאן ולא הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו, כשיתבטל נעשה פורים דיבנאל, כי טמאה כזו מאות בשנים לא הייתה, ועברתי הרבה משברים בחיים, אבל זה המשבר האחרון, ימח שמו וזכרו.

אני מקנה, שלא צערתי אותך בדברים אלו, אף מה לעשות, הרשע הזה שופך דמי פמים, והולך אל כל מיני רע-בנים וחותרים עלי, אני מקנה שכל התינוקות של בית רבן, הקבל פה שאין בהם חטא, יתפללו על הצלחתתי, והקדוש-ברוך-הוא ישמע את תפלתם, כי אני זקוק להרבה רחמי שמים בכל הענינים, כי רע ומר לי מאד

רעו **אֲשֶׁר** כא תתקח — כא תתקט **בְּנַחֵל**

מאד מבית ומבחוץ, שונאי חנם רבו יותר משערות ראשי, בלי שום מליצה כלל.

אני מקנה לשמע ממך כף שאוכל לשלח את הפסך עם ...

שבת שלום...

כא תתקח.

בעזרת השם יתברך, ערב-שבת-קדש לסדר תצוה, ז' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה יגיעו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתני, שחלקת חלות לאנשי שלומנו, אודות הבשורה טובה, שחמיה גותן לה כבר פסך לקנות את הבית, שהוא סמוך לביתך, זו כבר ישועה גדולה. ואני מקנה, שתדע איך לדבר עמו, כי באמת אם תשכירו את זה ותעשו בית הארחה, יהיה לכם שפע, וביתכם יהיה תמיד בית ועד לתכמים, בכל ליל רביעי אני אומר שעור דרך הטלפון לירושלים, לבני-ברק ולאשדוד, וטוב שגם אתם תהיו בקשר.

תמסר את המכתב הזה ל... וכן המכתב ל... גרו יאיר, זה גם שיך אליך ולכל אנשי שלומנו, ושלום ל... גרו יאיר, אתה יכול להראות את מכתבי לכל אנשי שלומנו, כי פני, שכלי וחכמתי הם בתוך הכתב (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קעג, וסימן קצב).

המאחל לה שבת שלום...

כא תתקט.

בעזרת השם יתברך, ערב-שבת-קדש לסדר תצוה, ז' אדר (שבת זכור) ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל כלליות אנשי שלומנו היקרים "חסידיו ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכנינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! תשפדלו מאד מאד, שתהיה ביניכם אהבה, אחוה ורעות, כי זו כל תשוקתי, שיהיה מקום אחד בעולם, שיש קבוץ יהודים, שהם מחזיקים עצמם יחד, כי רק זה חשוב בעיניו יתברך — בפשיהודים מחזיקים עצמם יחד באהבה גדולה, ובעוונותינו הרבים, זה עקר הגלות הרע והמר הזה, שיש פל-כף פרוידים בין נשמות ישראל, ולכן הולך לי בחיים להקים חברה קדישא, שיחזיקו עצמם ביחד ממש כמו אחים ויותר מזה, וזה כל הנחת-רוח שלי — כשאני שומע בשורות משמחות, שאחד עוזר להשגי.

תזכרו היטב היטב, כי סוף כל סוף אזכה לבוא לגור שם ביבנאל, ואף שלעת עתה עובר עלי הרבה צרות ויסורים ומסירות מהסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו, עם כל זאת בעזרתו יתברך, אעבר גם על הצרה המרה הזו. ולכן אתם תעזרו לי במה שאתם יכולים, והעקר בחפלה ובקשה, ולעזר את הילדים הקטנים והבנים והבנות שיתפללו בעבורי, כי אני זקוק להרבה רחמי שמים.

אני מאד מאד מבקש את אנשי שלומנו היקרים, כי כל מה שנוגע למועצה מקומית, שלכל יתערכו זרים, אני בעצמי מגיטי את .. ואת ... והם באי כחי, ומה שהם מדברים שם, אלו הדבורים שלי, הם לא עושים שום דבר לבד, כל פרט ופרט קטן הם מתיעצים עמי, ועל-כן שבשום פנים ואפן בל יתערכו זר בינינו (כי הם שניהם בעצמם לא צריכים את הכאב ראש הזה, רק אני הכרחתי אותם, והם עושים עמי חסד חנם ממש), ועל-כן שאף אחד לא יפריע להם, וכן אני מבקש מאנשי שלומנו להתקבץ יחד, ולדבר רק דבורים מהתכלית הנצחית, ואיש את רעהו יאמר חזק. אני מקנה אשר קהלה כמו הקהלה שלנו לא היתה וגם לא תהיה, רק תעזרו לי לבצע את זה.

ובשעת קריאת פרשת "זכור את אשר לך עמלק", תכינו היטב

על הצר הצורך אותנו, הסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו, ויעזר
הקדוש-ברוך-הוא, שנוזקה לראות במפלתו ובהתגלות כבוד שמים.
שבת שלום...

כא תתקל.

בעזרת השם יתברך, ערב-שבת קדש לסדר תצוה, ז' אדר (פרשת זכור) ה'תשנ"ד.

שלום וברכה יגיעו אל ידידי ... גרו יאיר.

הנה כתבתי לך מכתב, ובו הזרחתי אותך, שתשמר עצמך
מנוכלים וכו', עלי רק להבהיר לך, שידידנו ... גרו יאיר, כל עסקו
ראשו ורבו הוא רק הדפסת ספרי רבנו ז"ל בתכלית ההדור והיפי,
ועל-כן עליו לא שייכת בכלל האזהרה, ואדרבה עליו כונו חכמינו
הקדושים (שיר השירים רבה, פרשה ב'): כל מי שעושה חסד עם אחד
מגדולי ישראל, מעלה עליו הכתוב כאלו עשה חסד עם כל ישראל;
ומי לנו דבר גדול מהחסד שעושים עם הדפסת ספרי רבנו ז"ל,
שההלואה היא רק בשביל רבנו ז"ל בעצמו, אשר על-ידי-זה עושים
חסד עם כלל נשמות ישראל, אשר עובר על כלם מה שעובר —
צרות ויסורים ומרירות מבית ומבחוץ, וספרי רבנו ז"ל ממש מחיים
אותם. ועל-כן אשרי ואשרי מי שנותן יד וכתף לזה. ולכן כל מה
שאתה מלוח לדידנו ... גרו יאיר, הוא ממש כמו שאתה מלוח
לרבנו ז"ל, כי אין לו עסק אחר רק הדפסה והפצה של ספרי רבנו
ז"ל, אשר זה חלקנו מכל עצמנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

תשואות חן לך על העזר שאתה עוזר לנו בעת צרה.

כא תתקלא.

בעזרת השם יתברך, ערב-שבת-קדש לסדר תצוה, ז' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי הנקר לי
מאד, זוכה ומזכה את הרבים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערך
הקשה, שאתה כל-כך מתבטא בלשונות של מרירות, הנה ממש
עכשו קבלתי את הספר הנפלא, הפלא ופלא "אוצר-הקונטרסים"
חלק ח', מי האמין דבר כזה, שאנשים הנמצאים במצב כספי עגום
ושפל כזה וכו', ויסבלו כל-כך הרבה ברוחניות וגשמיות, יחזיקו
מעמד, וידיפסו ספר אחר ספר בהדור וביפי ובפאר כזה, ולכן איני
יודע מה ולמה לא תקפץ מרב שמחה על גדל החסד שעשה עמך
הקדוש-ברוך-הוא, מה ולמה לך להיות כל-כך עצוב וממרמר,
תעשה לעצמך חשבון, אפלו אין לך שום דבר בחייה, על-כל-פנים
אתה מזכה את אחרים בזכות כזו, אשר לא יאמן כי יספר, כי אלפים
ורבבות אנשים מחיים עצמם מהספרים הקדושים שאתה מדפיס
בלי שום גזמא כלל, ומה כבר אגיד אני, כמה בזיונות ושפיכות
דמים, חרופין וגדופין אני סובל, מדברים עלי כל דבר אסור, ויש
עלי מחלקת עצומה, עד שלא מדברים עמי כלל, ומי? אנשים שאני
מסרתי נפשי בעבורם, והוצאתי אותם מהשואל תחתית ומתחתיו,
רחמנא לצלן, והיום הם שופכים עלי כל מיני זבל ולכלוך, ומדברים
כל דבר אסור עלי, ועם כל זאת אני מחיה ומחזק עצמי ממש עם
כלום, על-כל-פנים יש לי את הקדוש-ברוך-הוא, יכולים לקחת
ממני את העולם הזה ואת העולם הבא, אבל את הקדוש-ברוך-הוא
אי אפשר לקחת ממני. חסדי הקדוש-ברוך-הוא, אני מאמין בו
יתברך באמונה ברורה ומזככת, עד ששום דבר שבעולם לא יזיז
אותי מהאמונה הפשוטה הזו, ותכף-ומיד כשיש לבר ישראל אמונה
בו יתברך, אזי מה שיהי להשבר.

מה אמר לך! רק אמונה ברוחה ומזפכת בו יתברך, אז הכל ישפנה. לכן ראה להכניס עצמך רק בו יתברך, ואז תרגיש אדם אחר, אל תסתכל על שום בריה שבעולם, אין לנו בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא, וחסדי השם יתברך, שזכינו להתקרב אל רבנו ו"ל, ומה היינו עושים בלי רבנו ו"ל. ראה להחיות עצמך עם "לא כלום", הינו בזה שאתה בעצמך מרגיש שאתה "לא כלום", בזה בעצמו תחיה עצמך.

חסדי השם יתברך, אתה יושב בפנה שלך, "אין ביין ווינקלע", וראה כמה דברים יוצאים משם, אורות צחצחות המאירים את כל העולם כלו. תאמין לי, שגם אני שקוע בחובות, ובפרטיות הרדיפות מהסמ"ך-מ"ם, ימח שמו וזכרו, עם כל זה אני מחזק עצמי, פן תחזק עצמך גם-כן.

המאחל לך שבת שלום...

כא תתקלב

בעזרת השם יתברך, ערכי-שבת-קדש לסדר תצוה, ז' אדר (שבת זכור) ה'תשנ"ד.

שלום וברכה ל... גרו יאיר.

אקנה להקדוש-ברוך-הוא, שפעלת משהו עם העורך-דין, תכתב דו"ח במוצאי-שבת-קדש, קבלתי ארבעה חשבונות של תשלומי ארנונה, ואיני מבין איך יכולים לעבר על זה, ועל-כן תשים אותם על המקום, קדם כל מה ולמה עלינו לשלם על הגנים?! וכן בקומה עליונה אין פנימיה בכלל, יש שתי מטות, צריכים לקפל את זה בכל יום, וכך לתפס אותו שיעלה למעלה, ויראה לך איפה הפנימיה. יש שם עוד בית-הכנסת של הכולל, ארון-קדש ושלחנות וספסלים וספרים, האם בשביל זה צריכים לשלם ארנונה?! תעמד על זה חזק, ותראה שיבטלו את הדרישות שלהם.

העקר חזק ואמץ, פי אני רואה עתיד גדול פאן ביבנאל, זה

רפא

בנחל

כא תתקלג

אשר

יהיה נעשה "עיר" ולא "מושבה", אף שזה נראה כחלום, אבל זה יתגשם במהרה.

המאחל לך שבת שלום...

החצי השני מהמכתב שלך לא יצא, נא לשלח עוד פעם.

כא תתקלג.

בעזרת השם יתברך, ערב־שבת־קנש לסדר תצוה, ז' אדר (פרשת זכור) ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד, הרב ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את הדיו"ח מהתלמוד תורה, אין אפה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה והנחת־רוח שאפה גורם לי, ובפרט שאפה כותב, שהם כל־כף תמימים, שאינם יודעים בין רע לטוב, זה חלקי מכל עמלי, ואני רוצה להקים גודל שלם להקדוש־ברוך־הוא, שיהיו עובדי השם אמתיים בלי שום חכמות, ברסלבר חסידים אמתיים, ולחתנם סמוך לפרקם, כפי שיהיו שמורים מהחטא, וטוב שתעורר אותם תמיד להתפלל בעבורי, כי אני נמצא בצרות גדולות, ואני צריך לרחמי שמים מרבים, ואהיה לך אסיר תודה, אם כל הילדים יתפללו בעבורי, כי הבל פיהם הוא בלי חטא, וכוונאי גשמע ומתקבל מאד מאד בשמים.

רק חזק ואמן מאד מאד, ושום דבר שפעולם לא יוכל לשבור אותך, כי יש לך פחות הנפש בלתי רגילים, בחסדי השם ממש חסד עליון, ואפה יכול לעשות מאלו התינוקות ממש יהלומים, אני מתכונן לאט לאט להביא לך את התלמידים השוכבים, ובעזרתו יתברך, אעשה מהם חדושים, את ... ואת ... אני כבר לוקח בשבוע הבא, כי רחמנות גדולה עליהם.

המאחל לך שבת שלום...

כא תתקלד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֵדֵר תְּצַנְהוּ, ח' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלַח נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאָד ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ, אֲשֶׁר בּוֹ אֶתָּה כּוֹתֵב לִי דו"ח
מִכָּל אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּם עִם ... וְעַם ... וְכוּ' וְכוּ'. לְדַעְתִּי, לָךְ כָּל הַדְרָךְ
בְּיַחַד עִם ... כִּי פָּשׁוּט אֲנִי רוֹאֶה, שֶׁהַסֵּמ"ךְ־מ"ם רוֹצֶה רַק לְהוֹצִיא
מִמֶּנִּי כִסְפִים לְזֶרֶק לְזָבֵל, וּפָשׁוּט מִצְבִּי הַכִּסְפִּי רַק הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
יִדְעַ, וְלִכֵּן אִם ... מִבְּטִיחַ שֶׁהוּא יִלָּךְ אִתְּכֶם אֶל ... וַיִּדְבְּרוּ רַק חִיּוּבֵי,
וַיִּסְפְּרוּ אֶת הַסְּפּוּר שֶׁלָּנוּ, אִז תִּלָּךְ לְאוֹרֵךְ הַדְרָךְ עִם ... כִּי לֹא יִמְלֹט
שְׁאֲנַחְנוּ נִהְיָה פֶּה חֲנוּקִים כָּל הַזְּמַן, וּבִפְרֹט רְצִיחָה וּגְנֻבָה פְּזוּ, שֶׁ...
נִתְּנָה לָנוּ כָּבֵר עֲשָׂרִים וַחֲמֵשֶׁה אֶלְף שְׁקָלִים, וְזֶה מִנַּח בְּמוֹעֵצָה
הַדְּתִית, וְהַסֵּמ"ךְ־מ"ם אֵינּוּ רוֹצֶה לְשַׁחֲרַר אֶת זֶה, אִז אִתְּם צְרִיכִים
לְהִלָּחֵם עַל זֶה בְּכָל תַּקְרָה, וְלֹא לְהִנָּיֵחַ פְּרָגַע. הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר,
שְׁגִמּוּלוֹ יָשׁוּב עַל רֹאשׁוֹ מֵה שְׁיֹתֵר מֵהָר, כִּי אֲנִי רוֹאֶה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה
כָּל מִינֵי תַחֲבוּלוֹת לְהַפִּיל אוֹתִי בַּפֶּחַ, חֵס וְשְׁלוֹם, וּפָשׁוּט הַגְּעַתִּי
לְמַצֵּב כְּזֶה, שְׁאִין לִי כָּבֵר פְּרוּטָה לְפָרֻטָה, וַחֲבָל עַל מְמוֹן יִשְׂרָאֵל
שֶׁיִּלָּךְ לְאִבּוּד. וְלִכֵּן אֲנִי מָאָד מָאָד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּלָּךְ לְכָל אֶרֶץ
הַדְרָךְ עִם ... וּבּוֹדָאֵי שְׁכָל פֶּרֶט וּפְרֹט אִתְּם מִתְעַצֵּימִים עִמִּי,
וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יוֹלִיכֵנוּ עַל דְרָךְ הָאֱמֶת, כִּי אֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק אֶת
הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כִּי רַק הוּא יָכוֹל לְעֲזֹר לָנוּ, וְרַק הוּא יָכוֹל לְהַצִּיל
אוֹתָנוּ מִהַצָּרוֹת צְרוּרוֹת הָאֵלוּ, שְׁעוֹבְרִים עָלֵינוּ, וְכֵן הַלִּילָה בִּישִׁיבַת
הַמוֹעֵצָה, תִּרְאֶה לְהַעֲמִידוֹ בְּמִקּוּמוֹ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל
תִּפְחָד מִשׁוּם דְּבָר, כִּי הוּא לֹא מִבִּין שְׁפָה אַחֲרַת, וְאֲנִי מִקְנֶה
לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַשְּׁבוּעַ הוּא פּוֹרִים, חַג שְׁנִתְּלָה הַמֶּן־עַמְלָק,
יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, כֵּן יִפְלוּ תַחַתְנוּ וְתַחַת כָּל רַגְלֵי יִשְׂרָאֵל כָּל שׁוֹנְאֵינוּ
וּמִתְנַגְּדֵינוּ, וְעַם יִשְׂרָאֵל יִקְבְּלוּ אֶת מְלִכוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּדַע כָּל פְּעוּל

אָשׁוּר   כּא תתקלה   בּנחל   רפג

כּי אַתָּה פִּעַלְתּוֹ, וַיִּבִּין כָּל יִצְחָר כּי אַתָּה יִצְרָתוֹ, כּי הַנִּזְנֵה מִלֶּךָ וּמִלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה.

תּוֹדִיעַ לִי בְּלִילָה כְּשֶׁתְּסִימוּ אֶת הַיְשִׁיבָה, כְּדִי שְׁאַהֲיָה אֶתְכֶם בְּקֶשֶׁר.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרִכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תתקלה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר תְּצִוָּה, ח' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לְדַעְתִּי, רָאִי לְהִתְחַמֵּק עִכְשָׁו מ... וְלְדַחֹת אֶת זֶה לְשָׁבוּעַ אוֹ לְשָׁבוּעִים, כּי פְּשׁוּט ... הַכְּנִיסוּ כְּבֹר עֲשָׂרִים וַחֲמִשָּׁה אֶלְף שְׁקָלִים בְּשִׁבְלִינוּ, וְהַסְמִ"ךְ-מ"ם הַרְשַׁע אֵינּוּ רוֹצֵה עֲקֻרוֹנִית לְשַׁחֲרַר אֶת זֶה, וְעַל-כֵּן לֹא כְּדָאִי לְלַכֵּת עִכְשָׁו אֶל ... כּי אֲנַחְנוּ לֹא יְכוּלִים לְהִיּוֹת בְּשָׁנֵי מְקוֹמוֹת, לְכֵן עַד שְׁיִתְבָּרַר מֶה וּמִי וְאִימַת, כְּדָאִי לְדַחֵף אֶת הַפְּגִישָׁה אֶתְּם, וְזֶה מְאֹד מְאֹד גַּחוּץ. וּבְאַמַּת אֲנִי רוֹאֶה שֶׁה... נוֹתֵן הַמּוֹן כְּסָפִים לְמוֹסְדוֹת חֲנוּף, אֲבָל בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הַסְמִ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, אֵינּוּ מְנִיחַ, וּמוֹסֵר בְּכָל פַּעַם. וְהִנֵּה עִכְשָׁו אֲנִי צָרִיף עוֹד פַּעַם לְקַחַת עוֹרֶף-דִּין וְכוּ', וְלִכֵּן רָאִי לְדַחֵף עוֹד הַיּוֹם בְּבִקְרָא אֶת הַפְּגִישָׁה שְׁיִשׁ לָךְ הַיּוֹם.

אוֹדוֹת שֶׁ... בְּקָר בְּבֵית-סֵפֶר וְהַבְּטִיחַ שְׂרַת וְכוּ', וְהַכֵּל דְּבָרִים בְּטָלִים, הוּא רַק זוֹרֵק עֵצֶם לָנוּ כְּמוֹ לְכַלְבִּים וְכוּ', כּי כֵּן עֲשֵׂה עִם הַגִּדְר, הֵיכֵן שְׁאֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ גָרִים, שְׁעֲשֵׂה גִדְר מְגַחֲכַת, לֹא מֶה שְׁהַמוֹעֵצָה צָרִיכָה לַעֲשׂוֹת רְשָׁמִית. אֲנַחְנוּ עִכְשָׁו עוֹמְדִים עַל כֶּף מְאֹד מְאֹד חֲזָק, וּבְכַרְט שֶׁ... רוֹצִים לְהַכְּנִס בְּתַמּוֹנָה, לְהַקְצִיעַ לָנוּ שְׁטַח לְתַלְמוּד-תּוֹרָה וְלְבֵית-סֵפֶר, וְעַל-כֵּן לֹא כְּדָאִי לְקַחַת מִמֶּנּוּ אֶת הָעֵצֶם, אֲלֹא לֹא נַעֲזוּב אוֹתוֹ, וּבְשִׁקֵּט בְּשִׁקֵּט אֲנַחְנוּ פּוֹעֲלִים מְאֹד מְאֹד חֲזָק,

על אף שהסמ"ך-מ"ם אינו עוזב אותנו, ובכל פעם יש מסירות אחרות, ועם כל זאת אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, אשר בחדש הזה חדש אדר, שבו היתה מפלת הרשעים, תהיה גם לו מפלה גדולה.

אודות הבית-ספר, ראי לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תבלבלי את עצמך משום דבר, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ועוד תזכי לראות הרבה דברים יפים, שיעשה עמנו הקדוש-ברוך-הוא, צריכים רק סבלנות והתחזקות גדולה, ואל תשימי לב לשום בקרת שעושים עליך, כי כך צריך להיות, על כל דבר טוב יש בקרת, ואם תשימי לב על כל דבר קטן שעושים בקרת, לא נוכל להתקדם. ועל-כן עשי מה שתעשי להמשיך לפעל למען בית-הספר והתלמוד-תורה, וטוב שתהיי בקשר תמידי עם ... כי עכשו אנחנו עובדים דרך המועצה המקומית להשיג כל מה שאנחנו צריכים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל ממנו יתברך, ומי שאמר לעולמו די, שיאמר לצרותי די, וכבר אנוה לנחת ולראות בהתגלות מלכות שמים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתקלו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר תצוה, ח' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרו ויצילם מפל צרה וצוקה ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, ובפרט השבוע שהוא פורים, חג מחיית

עֲמֶלְק, עַל-יְדֵי תִקְףֵהּ הַשְּׂמֵחָה, וְלִכְּנַן תִּשְׁתַּדְּלוּ לְהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד בְּשִׂמְחָה, וְתִרְקְדוּ בְּכָל יוֹם אַחֵר כָּל תְּפִלָּה וְתַפְלָה, וּמוֹהַרְנֵי־תּוֹ"ל אָמַר פַּעַם לְאַחַד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ (זֶה הָיָה ר' עֹזֵר ו"ל): שְׂמַעְתִּי שְׂאֵתָה רַק יָרָא שְׂקוּרָאִים "פְּרוּם", לֹא כִּף קִבְּלָנוּ מִרְבָּנוּ ו"ל, הָעֶקֶר הוּא לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וְגַם לְהִיּוֹת יָרָא, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא הַיְסוּד שֶׁל הַיְהוּדוּת, כִּי בְּלִי שְׂמֵחָה אָדָם אֲבוּד לְגַמְרֵי. וְזוֹ הֵיטָה שְׂנֵאת הֶמֶן עַל עַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁרָאָה שֶׁהֵם שְׂמֵחִים בְּמִצְוֹת, כִּי הוּא חָשַׁב שֶׁהַמִּצְוֹת הֵן רַק בְּשִׁבִיל לְהַחְזִיק אֶת הָעַם בְּיַחַד, וְזֶהוּ סֵתֵם חֵק כְּמוֹ לְהַבְדִּיל חֻקֵי אֲמוֹת הָעוֹלָם, אֲבָל כְּשֶׁרָאָה שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל שְׂמֵחִים בְּמִצְוֹת, זֶה כִּבְרָ לֹא יָכוֹל הָיָה לְסַבֵּל, כִּי הוּא רָאָה שֶׁיֵּשׁ בְּזֶה דְּבָר לְמַעַלָּה מִהַטָּבַע, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל הַטָּבַע שֶׁל אֲזוּרְחֵי מְדִינָה, שְׂאִינָם שְׂמֵחִים עִם הַחֵק, וְרַב הַפְּעָמִים הֵם גַּם עוֹבְרִים עַל הַחֵק כְּשֶׁלֹּא רוֹאִים... לֹא-כֵן עִם יִשְׂרָאֵל, הֵם תָּמִיד שְׂמֵחִים עִם חֻקֵי הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה מֵה שְׂכָאֵב לוֹ, וּבְזֶה שֶׁיִּשְׂרָאֵל שְׂמֵחִים בְּמִצְוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה מוֹחֲקִים אֶת הֶמֶן-עֲמֶלְק (לְקוּטֵי-הַלְכוּת, נְפִילַת אֲפִים, הַלְכָה ד'); וְלִכְּנַן רָאוּ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַצְלִיחַ, כִּי עַל-יְדֵי שְׂמֵחָה פּוֹרְצִים כָּל הַגְּדָרִים וְכָל הַמַּחְצוֹת, וְזוֹכִים לְהַשִּׁיג אֶת הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, כִּי עַל-יְדֵי תִקְףֵהּ הַשְּׂמֵחָה, כְּשֶׁאָדָם שְׂמַח בְּמִצְוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא זוֹכֵה לְהַשִּׁיג אֶת הָאוֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא לְמַעַלָּה מִנַּפְשִׁין, וְרוֹחֵן וְנִשְׁמַתִּין, שֶׁהֵם כְּנֻגַד עֲשִׂיָה, יְצִירָה, בְּרִיאָה, וּמַשִּׁיגִים אֶת עֵצָם הָאֲצִילוֹת, בְּבַחֲיַנַת מְטִי וְלֹא מְטִי (לְקוּטֵי-מוֹהַרְנֵי, חֵלֵק א', סִימָן כד); וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה לד, סִימָן ט'): לְמַדְתָּךְ תוֹרָה דִּרְךָ אֶרֶץ, שְׂכַשְׂיָהּא עוֹשֶׂה אָדָם מִצְוָה, יְהֵא עוֹשֶׂה אוֹתָהּ בְּלֵב שְׂמַח, כִּי שְׂמַחַת הַמִּצְוֹת הִיא מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבָה אֲצִלוֹ יַתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן חַג הַפּוּרִים כָּל-כִּף גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, שְׂאֵז אָנוּ זוֹכִים לְהַגִּיעַ אֶל תְּכֵלִית הַשְּׁלֵמוֹת, וְאָנוּ שְׂמֵחִים בְּמִצְוֹת בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְעֲצוּמָה עַד מְאֹד, וְעֶקֶר שְׁלֵמוֹת הַמִּצְוֹת שֶׁל פּוּרִים הוּא מִצְוֹת שְׂבִין אָדָם לְחַבְרוֹ וּמִתְנֹת לְאַבְיוֹנִים וּמִשְׁלוּחַ מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ, כִּי הַיְסוּד בְּהַמִּצְוֹת הוּא מִצְוֹת שֶׁל בֵּין אָדָם לְחַבְרוֹ, כִּי יֵשׁ מִצְוֹת בֵּין אָדָם לְמָקוֹם, וְיֵשׁ מִצְוֹת בֵּין אָדָם לְחַבְרוֹ, וּבְכַאֲמַת בְּנֵי-אָדָם מְפָרִידִים אֶת זֶה, לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְכוּלִים לְהִיּוֹת יָרָאִים וּשְׁלָמִים, וּלְהַפּוֹף

לְבַנְיָאָדָם הֵם יְכוּלִים לְהִיּוֹת גְּנָבִים וְגִזְלָנִים, וְלַעֲשׂוֹת כָּל מִיּוֹנֵי שְׁחִיתוּת. וּבְאֻמַּת זוֹ טְעוֹת חֲמוּרָה עַד מָאד, כִּי מַצּוֹת שְׁבִין אָדָם לְמָקוֹם וּבֵין אָדָם לְחֻבְרוֹ הוֹלְכוֹת בְּיַחַד, כִּי לֹא יִמְלֹט כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה כָּל מִיּוֹנֵי עוֹלוֹת לְחֻבְרוֹ, שְׂיִהְיֶה אִזּוֹ יָרָא וְחָרַד, אֲלֵא אֲדַרְבָּהּ, אִם אָדָם מְזַלְזֵל בְּחֻבְרוֹ, סִימָן שֶׁהוּא מְזַלְזֵל גַּם בְּמָקוֹם בְּרוּךְ הוּא, וְעַל-כֵּן בָּאָה מַצּוֹת פּוּרִים – לְגַלוֹת שֶׁהַעֲקָר הוּא מַצּוֹת בֵּין אָדָם לְחֻבְרוֹ, שְׂפָזָה נִתְגַּלְגַּלָּה פְּנִימִיּוֹת לְבָבוֹ, שְׂיִישׁ לוֹ רִצּוֹן טוֹב לַעֲשׂוֹת גַּם מַצּוֹת בֵּין אָדָם לְמָקוֹם בְּרוּךְ הוּא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְעַל-כֵּן הַמַּצּוֹת הֵן מְשֻׁלוּחַ מְנוֹת אִישׁ לְרַעְיָהוּ וּמִתְנוּת לְאֲבִיוֹנִים, וְלָכֵן מָאד מָאד אֲבָקֵשׁ אֶתְכֶם, תִּחְזִיקוּ אֶת עַצְמְכֶם בְּיַחַד, וְאִישׁ אֶת רַעְיָהוּ יֹאמֵר חֲזַק, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד יִשְׁתַּדֵּל לְחֲזַק וּלְאַמֵּץ אֶת חֻבְרוֹ, וְיִדְוֶנּוּ לְכַף זְכוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְמַחֵק אֶת הַמֶּן-עַמְלָק מִקְרַבְנוֹ, וְהַעֲקָר שְׂיִהְיֶה בְּשִׂמְחָה. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (אֲבוֹת פָּרָק ג', יב): הֵיוּ מְקַבְּלִים אֶת כָּל הָאָדָם בְּשִׂמְחָה, כִּי צְרִיכִים לְקַבֵּל אֶת פְּנֵי חֻבְרוֹ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלִחְזֹקוֹ וּלְאַמְצוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשִׁיף עַל עַצְמוֹ אֹר וְזִיו וְשִׁפְעַ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

וְעַל כָּלֵם – אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְהִתְמַיֵּד בְּיֹתֵר בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְחֻבְלָה עַל כָּל יוֹם וְיוֹם שֶׁעוֹבֵר בְּלִי לַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְצְרִיכִים לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם אֶפְלוֹ קֶצֶת: קֶצֶת מִקְרָא, קֶצֶת מִשְׁנָה, קֶצֶת גְּמָרָא, קֶצֶת מִדְּרָשׁ, קֶצֶת שְׁלֹחַן עָרוּךְ, קֶצֶת סְפָרֵי רַבְּנֵינוּ ו"ל. וְאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּנַא דְּבֵי אֱלִיָּהוּ רַבָּה, פָּרָק ה'): כְּשֵׁם שְׂיִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים אֶת הַתּוֹרָה וְשִׂמְחִים בָּהּ, כִּי הַתּוֹרָה שְׂמַחָה בְּהֵן לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי כְּשֶׁאָדָם לּוֹמֵד תּוֹרָה בְּזֶה הָעוֹלָם וְשִׂמַּח בָּהּ, אִזּוֹ גַּם בְּעוֹלָם הַבָּא יִלְמַד תּוֹרָה וְיִשְׂמַח בָּהּ, וְצְרִיכִים לְלַמֵּד כְּסֻדְרָן דִּיקָא, וְכִי מְגִיעִים סוּף כָּל סוּף אֶל יְעוּדָם. וְלָכֵן אַל תִּהְיוּ בְּטֹלָנִים! רַק שְׂמַחוּ מָאד מָאד עַל נַעֲם חֻלְקָכֶם, וְזַכְרוּ מֵאֲמָרָם ו"ל (תְּנַא דְּבֵי אֱלִיָּהוּ רַבָּה, פָּרָק ח'): אָמַר לְהֵם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל בְּנֵי, וְכִי מָה שְׂמַחָה יֵשׁ לוֹ לְאָדָם? אֲלֵא בְּדַבְרֵי תּוֹרָה בְּלָבָד, הֵא כָּל הַמְּשַׂמַּח בְּכֻסְפָּ וְזָהָב מָה שְׂמַחְתוּ בָּהֶם לְאַחַר מִיתָה? אֲבָל אַתֶּם, בְּנֵי, בָּאוּ וְשְׂמַחוּ עִם הַתּוֹרָה שְׂמַחָה שְׁלֵמָה כְּדָרְךָ שְׂאֵנִי מְשַׂמַּח בְּכֶם, כִּי אֵין עוֹד שְׂמַחָה כְּשִׂמַּחַת הַתּוֹרָה

הַקְדוּשָׁה, וּבִפְרָט מִי שְׁזוֹכָה שְׂאִינוּ מְטַעַה אֶת עֲצָמוֹ, אֲלֵא זוֹכָה לְטִיֵּל בְּכֹל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה: מְקַרָּא, מְשַׁנָּה, גְּמַרָּא, מְדַרְּשׁ, הַלְכוֹת וְאַגְדוֹת, בְּרִיתוֹת וְתוֹסֵפּוֹת. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה ל', סִימָן ב'): שֶׁבַע שְׂמֻחוֹת — שֶׁבַענוּ בְּה' שְׂמֻחוֹת: מְקַרָּא, מְשַׁנָּה, תְּלֻמוֹד, תוֹסֵפֶתָא וְאַגְדוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעַה אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל, וּבּוֹרַח תְּמִיד אֶל הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה יִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אֹר וְזִיו וְחַיִּית וּדְבָקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ.

נָא וְנָא רְאוּ לְלַמַּד בְּכֹל יוֹם עִם חֲבֵרוֹתוֹת אֶפְלוֹ שְׁעָה אַחַת, כִּי מַעֲלַת לְלַמַּד בְּחֵבְרוּתָא — אֵין לְתַאֲר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל. וּמְלַבֵּד זֹאת רְאוּ שְׂיִהְיוּ שְׁעוּרִים כָּל הַיּוֹם — הֵן בְּכוּלֵּל וְהֵן בְּבֵית־מְדַרְּשׁ, כִּי בְּמָקוֹם שְׂיִשׁ קוֹל תּוֹרָה, אִף פַּעַם לֹא יִתְבַּטֵּל הַמָּקוֹם הַזֶּה. וְלִכֵּן תִּהְיוּ חֲזָקִים בְּזֶה, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׂיִמְשִׁיף עָלֵינוּ רוּחַ דְּקַדְשָׁה מְלַמְעָלָה, וְנִזְכֶּה לְהִיּוֹת דְּבָקִים בּוֹ יִתְבַּרַךְ, וַיִּמְלֵא לָנוּ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא כָּל מַחְסוּרֵינוּ, וַיִּשְׁמַחֵנוּ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם.

הַמַּאֲחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תתקלז.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קַדְשׁ לְסִדְרַת הַצְּנָה, ח' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גִּירוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ הָאֶרְךָ, שְׁבוּ אִתָּה כּוֹתֵב מֵה שְׁהַסְמִיךְ־מ"ם רוֹדֵף אוֹתָנוּ וְכו'.

מָה אָמַר לָךְ, הֵן אָמַת שְׂאַנְחָנוּ סוּבְלִים מִהַרְשָׁע מְרַשָּׁע טָמֵא מְטָמֵא הַזֶּה ... הַיְדוּעַ לְשִׁמְצָה וְכו' וְכו', וּמִי יוֹדֵעַ כַּמָּה זְמַן גַּצְטוֹרֵף לְסִבַּל מִמֶּנּוּ וְכו', אֲכַל אֲנִי מְכַרַח לְהַגִּיד לָךְ, לְבִסוּף אֲנַחְנוּ נִנְצַח וְכו', כִּי כְּנֻנְתָנוּ רַק לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבַּרַךְ.

עוד יספרו לדורות איך שאחד שצריך להיות נציג של הדת,
דיקא הוא ירדף את הדת, וירצה לעקר אותה וכו' וכו'.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

כא תתקלה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר תצוה, ח' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, שקבלנו מרבנו ז"ל מתנה שנקראת הפצה, להפיץ את ספריו הקדושים בתוך שכבת העם, כי בפרוש גלה לנו (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן יד), שעל-ידי שמקורבים בני-אדם לעבודת השם יתברך, מעלים את כבוד השם יתברך לשרשו. ואמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא פח.) על פסוק (ירמיה טו, יט): "אם תוציא יקר מזולל" — אלו שמקורבים בני-אדם לעבודת השם יתברך, כי זה נקרא מוציא יקר מזולל, הינו מזילותא דגלותא. ולכן כל מי שילך להפיץ, תמיד יהיה לו פסוף בכיס, וזה בדוק ומנסה, כי מי שזורע רוחניות — צומח לו גשמיות, הלואי היית מצית את מוהרנ"ת ז"ל, שהניח לנו צנאה ארבעה ימים לפני הסתלקותו, ואמר אז לאנשי שלומנו: "העבדה שלכם יהיה יפוצו מעינותיה חוצה", ואז אף פעם לא היה חסר לך פסף, והיית צוחק מכל המתנגדים והליצנים.

הלואי היית מצית אותי, ועוסק בהפצת מעינות החכמה חוצה, ואז היה טוב לך תמיד, ואף פעם לא היה חסר לך פסף בכיס.

המאחל לך שבוע טוב...

כּא תתקלט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּצַוֶּה, ח' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הַיּוֹם קָרְאוּ אֶת פְּרִשְׁת זְכוֹר, וְהִיא מְצוֹת עֲשֵׂה לְזִכֹּר מָה עָשָׂה עֲמֶלְק, וְלִכְן עָלִינוּ לְזִכֹּר מַה שֶּׁהֲרַשַׁע מְרַשַׁע טָמָא מְטָמָא הִזָּה גּוֹרֵם לָנוּ וְכוּ' וְכוּ', לֹא מְנִיחַ שִׁיְהִיָּה לָנוּ מְקוּנָה טְהוּרָה וְכוּ', לֹא מְנִיחַ לָנוּ שִׁיְהִיָּה לָנוּ תַלְמוּד־תּוֹרָה עַל טְהוּרַת הַקֹּדֶשׁ וְכוּ' וְכוּ', וּכְדַאי לְזִכֹּר אֶת זֶה, כִּי יְבוֹא הַיּוֹם שֶׁהוּא יוֹצִיא אֶת טְלַפְיוֹ הַטְּמְאוֹת, כְּמוֹ הַחֲזִיר הַזֶּה, שֶׁמוֹצִיא אֶת טְלַפְיוֹ וְצוֹעֵק: כָּשֶׁר אָנֹכִי... הַקְּבוּץ שֶׁלָּנוּ יִתְרַחֵב עַד מְאֹד בְּמֵאוֹת מִשְׁפָּחוֹת וְכוּ', וְאִז הוּא יִבְכֶּה שְׂרוּצָה רַק שְׁלוֹם וְכוּ', וְאִינוּ מִבִּין לְמָה לֹא רוֹצִים לַעֲשׂוֹת אִתּוֹ שְׁלוֹם... הוּא חוֹשֵׁב שֶׁאֲנַחְנוּ כָּל־כָּף שׁוֹטִים, וְנִשְׁכַּח אֶת מַעֲלָלָיו הַשְּׁפִלִים וְכוּ' וְכוּ'.

אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים לְפָנֵי חַג הַפּוּרִים, וְכִמוֹ שֶׁעֲזַר לָנוּ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אִז עַל־יְדֵי מְרֻדְכֵי וְאַסְתֵּר, שֶׁהֲרַבּוּ בַתְּפִלָּה עַד שֶׁנִּתְפַּטְרוּ מִחֶמֶן, כְּמוֹ־כֵן עָלִינוּ לְהֲרַבּוֹת בַּתְּפִלָּה, שֶׁנִּתְפַּטְר מִהֲרַשַׁע הִזָּה שֶׁמוֹנֵעַ אוֹתָנוּ מִלְּבָנוֹת מְקוּנָה וְכוּ' וְכוּ', מִי שֶׁמַּע כְּזֹאת וְכוּ', וּמִי יֵאָמֵן בְּשָׁנִים הַבָּאוֹת שֶׁזֶה כֶּף קָרָה?! חֲזוּק וְאַמֵּן, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַמֵּאֲחַל לְךָ שְׁבוּעַ טוֹב...

כּא תתקמ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּצַוֶּה, ח' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רק חזק ואמץ מאד לבטל את עצמך לגמרי לאין סוף ברוך הוא, ותדע שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג את עולמו בקסד וברחמים, בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, עד כדי כך, שאמרו חכמינו הקדושים (חלין ז:): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם פן מכריזין עליו מלמעלה; שאדם אינו מקבל מפה קטנה באצבעו הקטנה, אם לא מכריזין על זה קדם מלמעלה.

וזכר גם זכר מה שהרמב"ם אומר (פרק ג' מהלכות דעות, הלכה ב'): צריך האדם שיכונן לבו וכל מעשיו כלם לידע את השם ברוך הוא בלבד, ויהיה שבתו וקומו ודבורו הכל לעמת זה הדבר, כיצד? פשישא ויתן או יעשה מלאכה לטל שכה, לא יהיה בלבו לקבץ ממון בלבד, אלא יעשה דברים האלו כדי שימצא דברים שהגוף צריך להם מאכילה ושתייה ושיבת בית ונשיאת אשה, וכן פשיאכל וישתה וכו', לא ישים בלבו לעשות דברים האלו כדי להנות בלבד, עד שנמצא שאינו אוכל ושותה אלא המתוק לחך וכו', כדי להנות, אלא ישים על לבו שיאכל וישתה, כדי להברות גופו ואיבריו בלבד, לפיכך לא יאכל כל שהחך מתאנה ככלב וחרמור, אלא יאכל דברים המועילים לגוף אם מרים אם מתוקים, ולא יאכל דברים הרעים לגוף, אף-על-פי שהן מתוקים לחיף, ומי שיתנהג כך, מבטח לו שפל מעשיו הם לשם שמים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך תמיד, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך שבוע טוב...

כא תתקמא

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר תצוה, ח' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מאד מבקש אותך, שאל תניח את ידך כרגע, כי כן מובא (ארחות צדיקים, שער הגאונה): אל יתעצל מלנצח יצר הרע יום יום, וזו נקראת מלחמה גדולה. כמו שמצינו באחד מן החסידים, שפגע באנשים הבאים מן המלחמה, ושללו שלל גדול. אמר להם: שבתם ממלחמה קטנה, ועדין אתם עתידים למלחמה גדולה. אמרו לו: מה היא המלחמה? אמר להן, היצר וחילותיו! כי כל אויב שיש לה, שתנצח אותו פעם אחת או שתיים או שלש, אז ניח אותך; אבל היצר אינו פוסק ממך אף אם יהיה מנצח מאה פעמים, כמו שאמרו רבותינו (אבות פ"ק ב, ד): ואל תאמין בעצמך עד יום מותך, כי כל ימיה יארכך לה, אולי תעלים עיניך ממנו, ואם ינצחך בקל שפקלות — סוף ינצחך בחמורה שבתמורות; הלואי שתכניס את דבר זה אל לבך, ואז טוב לך כל הימים.

הלואי שהיית מתחיל ללמד בכל יום את הדף היומי, שאין למעלה מזה ללמד בכל יום דף גמרא, שזה שומר את האדם מכל רע. הדף היומי של היום זה קדושין ע"ז, הלואי שתתחיל מהלילה ללמד את הדף היומי, ותחזיק בזה כל ימי חייך, ותרגיש אחרת לגמרי.

המאחל לך שבוע טוב...

כא תתקמב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תשא, ט' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויחדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפל בדעתך משום דבר, ואף שאני יודע, שמאד מאד קשה לך דבר זה להתחזק, כי על כל אחד ואחד עובר בזה העולם מרירות וקטנות

וּחְלִישׁוֹת הַדַּעַת — הֵן מַעֲצָמוֹ וְהֵן מַאֲחֲרִים, וְהִרְבֵּה פְעָמִים הָאָדָם נוֹפֵל בְּיָאוֹשׁ וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת עָלִינוּ לְשִׁבְחַת לְאֲדוֹן הַכֹּל עַל כָּל הַחֶסֶד חָנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שֶׁזְכִּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְצָרִיכִים לָתֵת בְּכֹל יוֹם תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל גְּדֹל הַחֶסֶד הַזֶּה שֶׁזְכִּינוּ לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל, כִּי מָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְפִיחַ בָּנוּ רוּחַ חַיִּים חֲדָשָׁה אִיךָ לְהִתְחַזֵּק וְאִיךָ לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם.

נָא וְנָא תַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מַאֲמָצִים לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׁמַע כְּלֵי זָמֵר, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ בַחֲדָשׁ אֲדָר וְקוֹדֶם פּוּרִים צָרִיכִים לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נִקְדַּת יְהוּדֵינוּ, כִּי כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל מְלֵא מִצְוֹת כְּרֻמוֹן, וְכָל מִצְוָה וּמִצְוָה הִיא הַמְשֻׁכֶת אוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְכִשְׁאָדָם שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה בְּמִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְמַשֵּׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל, אֶלָּא הוּא שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה עִם כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁזוֹכֶה לְקַיֵּם בְּכֹל יוֹם, כִּי כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל מְלֵא מִצְוֹת כְּרֻמוֹן, הֵנָּה יֵשׁ לוֹ מְזוּנָה עַל פִּתְחוֹ, וְהֵנָּה מְנִיחַ תְּפִלִּין בְּכֹל יוֹם, וְהֵנָּה מְתַעֲטֵף בְּצִיצִית, וְהֵנָּה אוֹמֵר בְּרִכּוֹת, וְהֵנָּה אוֹכֵל כֶּשֶׁר, וְהֵנָּה שׁוֹמֵר שִׁבְתַּת וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה צָרִיכִים לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד, וְזֶה חֲשׁוֹב לְמַעְלָה, כִּי לְמַעְלָה בְּשָׂמִים מְאֹד מְתַפָּאֲרִים מְאָדָּם שֶׁעוֹבֵר עָלָיו מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת וְכוּ' וְכוּ', חְלִישׁוֹת הַדַּעַת וְעִגְמַת נַפְשׁ, צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְכַאוּבִים וְכוּ' וְכוּ', חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, בְּזִיוּנוֹת וְשִׁפְיכוֹת דְּמִים וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת הוּא זוֹכֶה לְהִתְחַזֵּק מְעַמָּד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר, זֶה מְאֹד מְאֹד חֲשׁוֹב לְמַעְלָה, כִּי דְבָר זֶה אֶפְלוּ מְלֵאךְ וְשָׂרְף לֹא יְכוּל לְהִרְאוֹת, כִּי אֲדַרְבָּה, רְאוּ בְּמִצִּיאוֹת, אֲשֶׁר הַמְּלֵאכִים וְשָׂרְפִים שֶׁיִּרְדּוּ לְמַטָּה, נִפְלוּ לְעַמְּקָא עֲמָקִים בְּשִׂאוֹל תַּחְתִּיּוֹת וְכוּ', לֹא כֵן בְּשָׂר וְדָם, אִישׁ מְגַשֵּׁם חֲמֹר גַּם וְעַב, הַמְּלֵא חֲטָאִים וְעוֹנוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְעִם כָּל זֹאת הוּא מְחַיֶּה אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה קִטְנָה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מִנְקִדַּת יְהוּדֵינוּ, בְּזֶה הוּא גּוֹרֵם יְחִוּד גְּדוֹל לְמַעְלָה. כִּי בְּאֵמֶת אֵין שׁוּם מִצִּיאוֹת בְּלִעְדֵי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַפֵּל לְכָל אֲלָקוֹת גָּמוּר הוּא, וְהָאָדָם מְרַב חֲטָאִיו וְעוֹנוֹתָיו, הוּא מְסַבֵּב עִם קְלָפוֹת וְהִסְתָּרוֹת וְהַעֲלָמוֹת, עַד שֶׁנֶּעְלַם וְנִסְתָּר וְנִתְכַּסָּה

אֲשֶׁר   כּא תתקמב   בְּנַחַל   רצג

מִמֶּנּוּ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׁבִשְׁבִיל זֶה הוּא בְּעֶצְבוֹת וּבְמִרְרוֹת,
עַד שֶׁהוּא מִתְיַאֵשׁ לְגַמְרֵי מַחֲיֵיו וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל אִם הָיָה שֶׁשׁ וְשִׁמְחָה
עַל כָּל נִקְדָּה וּנְקָדָה קִטְנָה שֵׁשׁ בּוֹ, אִזּו הָיָה מְשַׁתְּנָה כָּל הַמַּצֵּב רוּחַ
שְׁלוֹ, וְאִזּו הָיָה לוֹ רַק אֹר וְחַיּוֹת וּדְבָקוֹת.

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, רְאֵה לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל יוֹם עַל גְּדֹל הַחֲסֵד חַנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ,
וְתִשְׁתַּדֵּל תְּמִיד לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ אַחֵר הַטּוֹב שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה
עִמָּךְ, כִּי בְּאֵמֶת אִם תִּתְעַמֵּק בְּתוֹךְ הַטּוֹב, תִּרְאֶה אֲשֶׁר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
עוֹשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חֲדָשׁוֹת נִפְלְאוֹת לְגַמְרֵי, וְנוֹתֵן לְךָ
בְּרִיאוֹת וְכוּ', וְנוֹתֵן לְךָ חַיּוֹת וְכוּ', וְאִף שְׁמֵרֵב צֶעַר וּמִרְרוֹת נְדָמָה
לְךָ כְּאִלּוּ אֲבֹד מְנוּס וְתִקְנָה וְכוּ' וְכוּ', תִּדַּע אֲשֶׁר זֶה מִהַסְמֵ"ךְ-מ"ם
הַרְשָׁע שְׂרוּצָה לְעַקֵּר אוֹתָךְ מִשְׂרָשֶׁף, אֲבָל אִם תִּחְזִיק מֵעַמֵּד, וְשׁוּם
דְּבָר שְׂבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, אִזּו תִּרְאֶה אֶת גְּדֹל הַתַּעֲנוּגִים
וְהַשְׁעִשׁוּעִים שֶׁיְיָבוֹא לְךָ אַחֲרֶיךָ. הֶעֱקָר רְאֵה לְהַחְזִיק אֶת עֲצָמָךְ,
וְשׁוּם דְּבָר שְׂבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, וְאִזּו אִם תִּהְיֶה חֲזִק בְּזֶה,
תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבֹר וְדְבֹר
שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שֶׁאֵין לְתֹאֵר
וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וּבְכַרְט כְּשֶׁתּוֹזְכָה לְהוֹצִיא מִפִּיךָ אֶת הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים
שֵׁשׁ לְךָ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֵין לְךָ מַעֲלָה יִתְרָה מִזּוֹ — כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה
לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁחֲזִק בְּזֶה, וְאִזּו טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא לְנַצַּח
נְצַחִים.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תְּחִינֵי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ תְּמִיד, וּתְבַשֵּׂר לִי בְּשׁוֹרוֹת
מִשְׁמַחוֹת.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתקמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, ט' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיַּגִּי אֶפְנִים לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מִזְבֵּחַ, חֶלֶק א', סִימָן קסט): כְּשֶׁאֲדָם בְּשִׂמְחָה, הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ יִשְׁמַר אוֹתוֹ שֶׁלֹּא יָבוֹא לְיַדֵּי פֶגַם הַבְּרִית.

וְצִרִיף שֶׁתִּדַּע, שֶׁכָּל הַצָּרוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים שְׂנוֹכְשָׁלִים בְּפֶגַם-הַבְּרִית, זֶה רַק מִחֲמַת הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן שֶׁמְסַבֵּב אוֹתָם וְכוּ', עַד שְׂנוּפְלִים בִּיאֹוֹשׁ גָּמוּר וְכוּ', וְזֶה מֵה שֶׁמְבִיא אוֹתָם לְכָל הַחֲטָאֵת נְעוּרִים וְכוּ'. וְלָכֵן עֵקֶר הַעֲצָה הִיא שִׂמְחָה, כִּי עַל-יַדֵּי שִׂמְחָה מְגַרֵּשׁ מִמֶּנּוּ אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת וְכוּ'. וְעֵקֶר הַשִּׂמְחָה בָּאָה לְאָדָם רַק עַל-יַדֵּי לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלָכֵן תִּקְבַּל עַל עֲצֻמָּךְ לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם מִקְרָא — חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י מִפְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ, וְהַעֲקֵר לְהִתְמִיד בְּלַמּוֹד מִשְׁנִיּוֹת כְּסֵדֶר, לוֹמַר הִרְבֵּה פְּרָקִים בְּכֹל יוֹם, אִם אֶפְשָׁר ח"י פְּרָקִים לְיוֹם, אִין לְמַעְלָה מִזֶּה בְּתַקוּן הַבְּרִית, וְזֶה מְכַנְּסֵי שִׂמְחָה בְּלֵב הָאָדָם, וְכֵן לְהִיּוֹת חֲזָק בְּלַמּוֹד דָּף גְּמָרָא [מִי יִתֵּן שֶׁתִּלְמַד כְּפִי סֵדֶר הַדָּף הַיּוֹמִי, כִּף יִהְיֶה אֶצְלָךְ חוֹב לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם דָּף גְּמָרָא [הַדָּף הַיּוֹמִי שֶׁל הַיּוֹם הוּא קְדוּשִׁין ע"ח], וְלָכֵן תִּהְיֶה חֲזָק בְּזֶה לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנֵה, גְּמָרָא, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר הַעֲשִׂירוֹת שֶׁל הָאָדָם, וְזֶה חִיּוֹת הַנֶּפֶשׁ. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (שְׁבַת קכ.): "וּבְבִיתִי אִין לְחֵם וְשִׂמְלָה", שְׂאִין בִּידוֹ לֹא מִקְרָא וְלֹא מִשְׁנֵה וְלֹא גְּמָרָא, כִּי מִי שְׂאִין בִּידוֹ בְּכֹל יוֹם אֶת אֱלוֹ הַשְּׁלֵשָׁה לַמּוֹדִים, זֶהוּ הַעֲנֵי הַכִּי גְּדוּל, וְזֶה מֵה שֶׁמְבִיא אוֹתוֹ לְיַדֵּי עֲצָבוֹת. וְלָכֵן תִּקְבַּע לְעֲצֻמָּךְ שְׁעוּרִים כְּסֵדֶרֶן בְּכֹל יוֹם בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנֵה, בְּגְמָרָא, וְזֶה יָבִיא אוֹתָךְ לְיַדֵּי שִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְתִכְף-וּמִיד כְּשֶׁתִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, אֲזִי תִהְיֶה שְׂמוֹר מִעֲבֻרוֹת חֲמוּרוֹת.

רצה

בנחל

כא תתקמד

אשר

זכור גם תזכור, כי השמחה זהו הגאלה, כי אצלו יתברך נאמר
(דברי הימים' טז, כז): "עז וחדנה במקומו".

המאחל לך פורים שמח...

כא תתקמד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תשא, ט' אדר ה'תשנ"ד.

שלום רב אל ... תחיה.

ראי לחזק את עצמך בכל מה שעובר עליך, ותשתדלי מאד
מאד להיות בשמחה, ותדוני את כלם לכף זכות, כי מי שמרגיל את
עצמו לדון את כלם לכף זכות, על-ידי-זה זוכה למחין מישבים,
והוא זוכה לסבלנות, ואינו כועס ואינו מקפיד על אף אחד, מאחר
שיודע ועד, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ולכן תשתדלי מאד מאד
להיות בשמחה, ותכריחי את עצמך להיות בשמחה, כי השמחה היא
רפואה לכל — בין בגשמי ובין ברוחני, וכדאי לשמע בכל יום כלי
זמר, העקר להיות תמיד בשמחה. ורבנו ז"ל מאד מאד הפליג
במעלת השמחה, ואמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד), שחכמי
הרופאים אומרים, שכל החולאות הבאות לאדם הן רק מחמת
עצבות ועצלות, ועל-כן תעשי כל מיני פעולות שבעולם להיות רק
בשמחה. ועקר העצה — לשמח אחרים, כי בזה שמשמחים
אחרים, על-ידי-זה יש לו גם-כן שמחה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך, שיהיו לכם רק שמחות בבית, ושתרגישי
תמיד את הקדוש-ברוך-הוא, שהוא אתך, עמך ואצלה, ותרגילי את
עצמך לדבר עמו יתברך בלשון שאת רגילה בה, כי כל תפלה
ותפלה ושיחה ושיחה שמדברים ומשיחים אלו יתברך — נשמעת
ונתקבלת בכל העולמות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתקמה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פִּי תִשָּׂא, ט' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלַח יִגְיֵעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ...
נְרוּ יְאִיר.

כָּבֵד כְּתַבְתִּי לָךְ כַּמָּה מְכַתְּבִים, וְאֲנִי מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁקַבַּלְתָּ אֶת מְכַתְּבִי, וְלֹא שָׁמַעְתָּ עָלֵינוּ שׁוֹם לְשׁוֹן-הֶרַע וּרְכִילוֹת וְלִיצְנוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! יַעֲיֵד הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם יֵשׁ לָךְ יְדִיד טוֹב בְּזֵה הָעוֹלָם זֶה אֲנִי, פִּי אֲנִי תְּמִיד מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְךָ שְׂתַצֵּא מִצָּרוֹתֶיךָ, וּבְפָרֵט שְׂזַכִּיחַ לְהִיּוֹת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה אֲצִל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל הִבְטִיחַ לָנוּ הִבְטָחוֹת גְּדוּלוֹת וְנוֹרָאוֹת מְאֹד, וּמִי שְׂזַכָּה לְהִיּוֹת אֲצִלוֹ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, עָלָיו לְשַׂמַּח כָּל הַשָּׁנָה, וְאֲנִי בְּטוֹיֹת, שְׂתַצֵּא לְגַמְרֵי מִצָּרוֹתֶיךָ, הַעֲקֵר רְאֵה לְחִזְקֵךְ אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיּוֹי אֲפָנִים שְׂבַעוּלָם, וְאֵל תַּנִּיחַ אֶת הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת אֲצִלְךָ כְּרַגְעַ, אֲדַרְבֶּה, רְאֵה לְחִזְקֵךְ אֶת עֲצָמְךָ בְּיֹתֵר, שְׂשׁוֹם דְּבָר שְׂבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, פִּי עַקֵּר הַהֲצִלְחָה בְּזֵה הָעוֹלָם לְכֹל בֵּר יִשְׂרָאֵל הוּא רַק הַדְּבָקוֹת, שְׂאָדָם מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרַךְ, הִינּוּ שְׂמַכְנִים תְּמִיד בְּמַחוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרַךְ, וְיִוְדַע וַעַד, אֲשֶׁר אֵין בַּלְעֲדָיו יִתְבַּרַךְ כָּלֵל, וְהַפֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוֹר הוּא.

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְשׁוֹחַ וּלְסַפֵּר אֶת כָּל לְבַבְךָ אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, אֲשֶׁר זֶה נִקְרָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל 'הַתְּבוּדוֹת', וְתִהְיֶה רְגִיל בְּזֵה מְאֹד מְאֹד, וְאֵז תִּרְאֶה אֲשֶׁר אֵין לָךְ אֶפֶס אֲחֵד בְּעוֹלָם רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרַק תִּבְטַח בּוֹ יִתְבַּרַךְ, וּכְרַגְעַ שְׂתַתְּחַבֵּא אֲצִלוֹ יִתְבַּרַךְ, אֵז לֹא יוּכַל לָךְ שׁוֹם נִגַּע שׁוֹם פִּגְעַ לְהֶרַע לָךְ.

כְּכֹר כְּתַבְתִּי לְךָ כַּמָּה פְּעָמִים, שְׁאַנְחֵנוּ נִמְצָאִים בְּעַת צָרָה גְדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, הִנֵּה בִּיבְנֵאֵל לֹמְדִים בְּכַתְּבֵי חֲנוּךְ שְׁלֵנוּ שְׁנֵי גִנִּים, תְּלִמּוּד-תּוֹרָה, וּבֵית-סֵפֶר, וְיִשִּׁיבָה קִטְנָה קְרוֹב לְמֵאתִים תְּלִמִּידִים, וְאִין לָנוּ שׁוּם הַכִּנְסָה, וְזֶה עֲכָשׁוּ שְׁמַעְנוּ שֶׁהַכְּנִיסוּ עֲבוּרָנוּ עֲשָׂרִים וַחֲמִשָּׁה אֶלֶף שְׁקָלִים, וְ... לֹא רוֹצִים לְשַׁחֲרֵר לָנוּ אֵת זֶה, וְיִדוּעַ אֲשֶׁר כָּל הַפְּעִילוֹת שְׁלֵנוּ וְהֵן שֶׁל הַחוּגִים שֶׁל הַיְלָדִים, זֶה רַק מְחַסְדֵי בְּרֶסֶלֶב, וְלִבְסוּף הַכֶּסֶף נִתְקַע בְּ... וְלֹא רוֹצִים לְשַׁחֲרֵר לָנוּ, הִיָּה טוֹב מְאֹד אִם הִיִּית מְטַפֵּל בְּזֶה, וְכֵן הִגִּיעַ שְׁבָעִים אֶלֶף שְׁקָל בְּעֶבֶר בְּתֵי חֲנוּךְ, וְהֵם לֹא רוֹצִים לָתֵת לָנוּ, כִּי הֵם אוֹמְרִים שְׁאַנְחֵנוּ לֹא מְפָרִים, וּבְקָמַת יֵשׁ לָנוּ אֲשׁוּר וְכוּ', וְעַל-פֶּן מַה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם הִיִּית שׁוֹלַח אֵיזָה שְׁלִיחַ שְׁיַעֲזֵן בְּדַבָּר, וְלִמְצוּהָ רַבָּה יִחְשָׁב.

מָה אָמַר לְךָ, אֵת הַתְּנָאִים שְׁלֵנוּ אֵיפֹה שְׁאַנְחֵנוּ לֹמְדִים, זֶה לֹא נִתֵּן לְתֹאֵר וְלִשְׁעַר כָּלֵל, מִמָּשׁ כְּמוֹ שְׁלִמְדוֹ לְפָנַי שְׁבָעִים וּשְׁמוֹנִים שָׁנָה, בְּשָׁבוּעַ שְׁעֶבֶר בְּקָר אֶצְלָנוּ פִּקַּח מִמְשַׁרְד הַבְּרִיאוֹת, וְאָמַר שְׁפַקְבוּץ הֵיכֵן שֶׁהוּא גֵר הָאֲרוֹת סוּסִים יוֹתֵר תַּקִּינוֹת וְיָפוֹת מִהַבֵּית-סֵפֶר שְׁלֵנוּ, עַד כְּדֵי כֶּף אָמַר, וְכֵן בָּאוּ לְבַקֵּר אֶצְלָנוּ כַּמָּה חֻבְרֵי מוֹעֵצָה מְפָפֵר דְּבוּרָיָה (עַל יַד הַר תְּבוֹר), וְרָאוּ אֵת הַתְּנָאִים שְׁבָהֶם לֹמְדִים הַיְלָדִים שְׁלֵנוּ, עָנוּ וְאָמְרוּ, שְׁאַצְלָם אֶפְלוּ רַפְּת לְפָרוֹת נִמְצָאת בְּתְנָאִים הַרְבֵּה יוֹתֵר טוֹבִים, וְזֶה אוֹמְרִים חֲלוּנִיִּים וְעַרְבִים וְכוּ' וְכוּ', וּמָה נֹאמַר אֲנַחְנוּ.

לְזֹאת בָּאתִי לְבַקֵּשׁ וְלְהַתְחַנֵּן לְפָנֶיךָ, רְאֵה לְעֶזֶר לָנוּ, וּמִי יוֹדֵעַ אִם לְעַת כְּזֹאת הִגְעַתָּ לְמַלְכוּת — רַק לְעֶזֶר לָנוּ, אֲנִי בְּטוֹחַ בְּזֶה שְׁתַּעֲזֹר לָנוּ, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, רַק תִּשְׁלַח שְׁלִיחַ שְׁיַתְעַנֵּן בְּדַבָּר, וּבְכַמָּה יְכוּלִים לְעֶזֶר לָנוּ, וְאֵז תִּרְאֶה אִיךָ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

נָא וְנָא אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁלֵא תִזְרַק אֵת דְּכַרְבִּי אַחַר גִּוְךָ, רַק תִּתְנַחֵם אֶל הַדְּבוּרִים הָאֵלֶּה, וְאֵז יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִתְּנֶה לְךָ רַק טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתקמו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, ט' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֵי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצִילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֹגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרֹט עֲכָשׁוּ בֵימֵי אָדָר וְכַמָּה יָמִים לִפְנֵי פּוּרִים, עֲלֵיכֶם לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם מְרֵב שְׂמִיחָה, וְתַחֲזִיקוּ אֶת עַצְמְכֶם בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת, וְאִישׁ אֶת רַעְיוֹ יֵאמֶר חֲזוּק, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר חָשׁוּב לְמַעֲלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כְּמוֹ הָאַהֲבָה וְאַחֲדוּת שֵׁישׁ בֵּין נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהַסְמָ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, כֹּל עֲנִינּוֹ הוּא רַק לְעֲשׂוֹת פְּרוּדִים, וְלְהַחֲדִיר בְּאֲדָם כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוּרְסוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֵן, עַד שֵׁיפֹל הָאֲדָם בְּמַרְיוֹת וּבַעֲצָבוֹת וּבְכַעַס, וְיִוְצִיא אֶת הָעַצְבִּים שְׁלוֹ בְּבֵיתוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֵן. וְעַל-כֵּן רְאוּ לְהַרְגִיל אֶת עַצְמְכֶם לְתַן תּוֹנָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּכֶם, שְׁזָכִיתֶם לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, כִּי מָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְרְאוּ לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עִם רַבְּנוּ ו"ל: "בְּךָ רַבְּנוּ נִגְיָלָה", "בְּךָ רַבְּנוּ וְנִשְׂמַחָה", וְרְאוּ לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עִם הַנְּגוּן הַזֶּה בְּכָל יוֹם וְיוֹם. וְאַנִּי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנַּעֲבֹר אֶת כָּל הַצְּרוּת וְהִיסוּרִים וְהַדְּיָנִים הַקָּשִׁים שֶׁעוֹבְרִים עָלֵינוּ, וּבִפְרֹט עֲכָשׁוּ בֵימֵי אָדָר הַקְּדוּשִׁים וּבֵימֵי פּוּרִים, עַל-יְדֵי הַמַּחְאָת כַּף וְרַקוּדִים, שֶׁנִּרְקַד וְנִנְפָה כַּף אֶל כַּף נִמְתִּיק כָּל הַדְּיָנִים, וְתַהֲיֶה לְהַמְזַן-עַמְלָק מִפְּלָה גְדוֹלָה, וְלֹא יוּכַל לְעֲשׂוֹת לָנוּ שׁוּם רַע. וְעַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד, שֶׁרַק תִּרְקְדוּ בְּכָל יוֹם, וְתִשְׂמְחוּ מְאֹד מְאֹד, וְאֲזוּ תִרְאוּ נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

ראו שְׁתִּהְיֶה אֲצִלְנוּ רק אֲוִירָה שֶׁל תּוֹרָה וְשֶׁל יְרֵאת שָׁמַיִם, וְשֶׁלֹּא יִהְיֶה, חֵס וְשָׁלוֹם, אֵילוּ לְצִיִּים וְלִיְצִנּוֹת, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה מְסַלֵּק אֶת הַשְּׂכִינָה. תְּרַגְּלוּ אֶת עֲצַמְכֶם לְלַמֵּד בְּחִבְרוּתוֹת, כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיִמְצָא לְעֲצָמוֹ אִיזוֹ חִבְרוּתָא טוֹבָה, שְׂיִלְמַד עִמּוֹ עַל-כָּל-פָּנִים שְׁעָה אַחַת בַּיּוֹם, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׁאַר מֵאֲתָנוּ רק הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה שְׂאֵנוּ זוֹכִיִּים לְחַטָּף בְּכָל יוֹם. וְלִכֵּן רָאוּ לֹא לִהְיוֹת בְּטִלְנִים, וְתִשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה וּתְשִׁמְחוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם וְאֶת יְלָדֵיכֶם, שְׁתִּהְיֶה בְּבִיתְכֶם אֲוִירָה שֶׁל שִׂמְחָה, וְאֵל תִּהְיוּ בְּכַעַס וּבְרָצִיחָה עַל יְלָדֵיכֶם, אֲדוֹרְבָה תִּצְאוּ בְּחוּץ בֵּין הַהָרִים לְהַתְּבַדֵּד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְשֶׁם תּוֹצִיאוּ אֶת הָעֲצָבִים וְכוּ' בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת לְצַעֵק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ שְׂיַחֲוֶס וַיִּרְחַם עֲלֵיכֶם, שְׁתּוֹכְלוּ לְהַתְּפָרֵק מֵהַצָּרוֹת שֶׁלְכֶם וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל כְּשֵׁאתֶם חוֹזְרִים לְבֵיתְכֶם תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד לְדוֹן אֶת הָאִשָּׁה וְאֶת הַיְלָדִים לְכַף זְכוּת, וְתִרְאוּ שְׁתִּהְיֶה תְּמִיד אֲוִירָה שֶׁל שִׂמְחָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּגָּאֲלוּ מְכָל צְרוּתֵיכֶם, וְנִזְכָּה לְשִׁמְעַע בְּקוֹל שׁוֹפְרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ.

הַמֵּאחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שְׁפָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִכְתֹּב לִי מִכְּתָב, וּמִמֶּשׁ יַחֲיֶה אוֹתִי, כִּי נִפְשֵׁי קְשׁוּרָה בְּנַפְשְׁכֶם.

כא תתקמו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר כִּי תִשָּׂא, ט' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְּתָבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצַמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְתִחַזַּק אֶת

אָנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְתִשְׁתַּדֵּל לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד אוֹ עִם שְׁנַיִם מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְתִחַדְדִיר בֵּהֶם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה טוֹב גַּם לָךְ.

אוֹדוֹת מֵה שֶׁכְּתַבְתָּ בְּסִפְר־הַמְדוֹת, אוֹת רְפוּאָה, סִימָן א', בְּוִדְאֵי אַתָּה צוֹדֵק שֶׁחֲסֵרָה תִּבְת "אֶלָּא", וּבְדַפּוּסִים הַקּוֹדְמִים תִּמְצָא שָׁכָן נִדְפְּסָה תִּבְת "אֶלָּא", וְעַל-כֵּן אֵין שׁוּם קִשְׂיָא כָּלָל.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַזְּכוּת שֵׁישׁ לָךְ, שֶׁאַתָּה מִשְׁמֵשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְעוֹסֵק בְּצָרְכֵי צְבוּר בְּזֶה שֶׁאַתָּה מְחַלֵּק אֶת הַחֵלוֹת וְהַיִּיז, וְכֵן אַתָּה מִכִּין אֶת הַמַּקְוֶה וְכוּ' וְכוּ', כִּי מִי שֶׁזוֹכֶה לְעֶסֶק בְּצָרְכֵי הַרְבֵּים, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עוֹוֹנוֹתָיו.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַבְּךָ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתקמח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר כִּי תִשָּׂא, ט' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

פֹּה תִקְבֵּל מִכְּתָב שֶׁתִּמְסַר לְדוֹדְךָ ... כִּי אֲנִיחְנוּ נִמְצָאִים בְּמַצָּב מְאֹד קָשֶׁה, כִּי הִנֵּה ... נִתְּנוּ עֲשָׂרִים וְחֲמִשָּׁה אֶלְף שְׁקָלִים עֲבוּר הַמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ, וְהַמוֹעֵצָה דְתִית בְּרֵאשׁוֹת הַסֵּמ"ך-מ"ם לֹא מֵאֲפָשֶׁר לְהוֹצִיא אֶת זֶה, וְלָכֵן אִם אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵם פְּגִישָׁה בֵּין דוֹדְךָ לְבֵין ... כְּדֵי שְׁנוּכַל לְצַאת מִהַפַּח הַזֶּה שֶׁהַכְּנִיסִים אוֹתְנוּ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁאֲמַר לְעוֹלָמֵי דֵי, יֵאֵמֵר לְצָרוֹתֵינוּ דֵי, אֲנִי מַקְוֶה שֶׁתוֹצִיא מִהַפַּח אֵל הַפְּעֵל אֶת הַשְּׁלִיחוֹת, וּבְזְכוּת זֶה תִתְבָּרַךְ בְּכָל הַבְּרַכּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תתקמט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תשא, ט' אדר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה.

נא להודיעני אם הצלחת עם ... הקדוש־ברוך־הוא יעזור, שִׁכְנִס
אֶצְלָנוּ שְׁפַע לְמַלְיוֹנִים, שְׁנוּכַל לְהַדְפִּיס סְפָרִים סְפָרֵי רַבְנוּ ז"ל בְּשִׁפְע
כְּזֶה, עַד שְׁלֹא יִהְיֶה בֵּית שְׁלֹא יִהְיֶה שָׁם סְפָרֵי רַבְנוּ ז"ל, רַק חֹזֵק
וְאֵמֶץ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְתָמִיד תִּשְׁתַּדֵּל שִׁיְהִי בְּבִיתְכֶם טִיפ
שְׂמֵחַ, שִׁתְהִי אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֵחָה, וּבִפְרֹט אַתָּה, שֶׁתִּטְבַּע שְׁלֶךְ
לְהַמְשִׁיךְ אַחַר הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְכוּ', וְזֶה טְבַעַךְ מֵצַד שְׂרָשֶׁף וְכוּ',
וְעַל־כֵּן רֹאֵה לְהַפִּיץ אֶת טְבַעֲךָ, וְתִהְיֶה רַק בְּשִׁמְחָה, וְסוּף כָּל סוּף
תִּרְאֶה וְתִגְדַּע מֵה קוֹרָה כָּאֵן בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמֵה הִיא הַפְּעֻלָּה לְחַיִּים
עוֹשִׂים הַסְּפָרִים שְׂאֵתָה מְדַפְּסִים וּמְפִיץ בְּכֹל הָאָרֶץ.

אודות העתון תאמר ל... שִׁיכּוֹל לְהַפִּיץ גַּם בֵּין הַחֲרָדִים
בְּאֶשְׁדּוֹד, וְכֵן ... יְכוּל לְהַפִּיץ גַּם בֵּין הַחֲרָדִים בְּבִגְי־בְּרֵק, וְכֵן לְמֵצֵא
אֵיזָה מְפִיץ שִׁיפִיץ גַּם בִּירוּשָׁלַיִם.

תִּשְׁלַח עִם ... עוֹד שְׁנֵי סְפָרִים "אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרַסִּים", חֶלֶק ח'.

הַמְּחַפָּה לְתִשׁוּבָה מֵהִירָה...

כּא תתקנ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תשא, ט' אדר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי ...
גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַדּוּ"חַ, וּמִמֶּשׁ אַתָּה מְחִיָּה אוֹתִי,

כי עיני ולבי שם ביבנאל כל הימים, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיצעה עמנו נסים וגלים, שיתהפך המקום, ובמקום "מושבה" תגדל ותהיה נעשית "עיר" גדולה על אפם וחקמתם של שונאינו ומתנגדינו, ובקרוב נראה במפלת הזמן-עמלק, ימח שמו וזכרו, מסית ומדיח, מכשיל את נשמות ישראל בעברות, וחקמנא לצלן (אתמול שמעתי ש... ספר, אשר באוצר המקנה של יבנאל אין מים, וחקמנא לצלן, והוא סגור, כי הוא צריך תב"ר כדי לתקן את האוצר... שמו שמים, לאיזה מקום הגענו, אךם המכשיל את הרבים בכריתות, ולבסוף רע-בנים נותנים לו את הצדק, וחקמנא לצלן).

מאד מאד רציתי שתודע אם ... קבלה הבקר את המכתב ששלחתי לה, כי זה מאד מאד נחוץ, וכן האם תלו את המכתב כללי ששלחתי הבקר בלוח המודעות, וכן תודע מ... גרו יאיר, מה בקשר הנסיעה שלו מהתם להכא.

המחפה לתשובה מהירה...

כא תתקנא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תשא, ט' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד אבקש אותך, שתהיה חזק בלמוד דף היומי, הינו שכל יום יום תלמד דף גמרא בסדרת הדף היומי, כי דף גמרא ביום זה חיות להנפש, ואשרי מי שחזק בלמוד דף גמרא בכל יום, שזה ישמר אותו מפל רע, וימשיך עליו את הארבעה מלאכי השמירה, שהם ראשי תבות ג'מ'ר'א': ג'בריאל, מ'יכאל, ר'פאל, א'וריאל, ואפילו רק בגרסא לגרס את הדף, זה יתן לך ספוק נפשי מאד, ואפילו ללמד בלי תבנה, זה יעזר לך [הדף היומי של היום זה קדושין ע"ח], אשרי מי שלא יטעה את עצמו, ויחטף בכל יום

דף גמרא ואפלו בגרסא, כמאמרם ו"ל (עבודה זרה יט.): לעולם ליגרים איניש ואף על גב דמשכח, ואף על גב דלא ידע מאי קאמר, ואין מלים להסביר לה מה זה שיהודי זוכה לדפדף בכל יום דף גמרא, אפלו באמירה בעלמא, על-כל-פנים איך שהוא יש לו שיכות אל הגמרא, וכל זמן שיהודי מקשר להגמרא, הסמ"ך-מ"ם ונקבא דליה לא יכולים לעשות לו שום דבר.

אני מבטיח לה, אם תלמד כל יום דף גמרא, זה ישמר אותך ממריבות בביתך, ויהיה לה שלום-בית אמת, כי הסמ"ך-מ"ם ונקבא דליה רוצים להחטיא אותך בפגם-הברית, ועל-ידי שלומדים גמרא מכניעים את הקלפה המתטאת את האדם, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר"ן, חלק א', סימן ריד), ולכן תהיה חזק מאד ללמד בכל יום דף גמרא, וזה יביא לה שלום-בית, ומה גם אם תכניס עצמך בתוך הדף גמרא, ולחזור עליו כמה פעמים, כבר לא יהיה לה ראש להתנכח עם אשתך.

אקווה שתצית אותי, ואז טוב לה כל הימים.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתקנב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פי תשא, י' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל הנכבד מר ... גרו יאיר.

קבלתי משני נציגי המועצה המקומית תגובה מאד מאד חמה עליכם.

מה אמר לכם! לבי נקרע בקרבי ביי"ב קרעים על הצער הפור שקורה עמנו בקהלתנו ביבנאל, ושיכול להיות דבר כזה בעידן שלנו, שתהלה לאל, בכלליות עוזרת המועצה לתלמודי-תורה ולבתי-ספר ולישיבות ולחדרים וכו' וכו', ואינם עושים שום הפליות ביניהם, ופה ביבנאל יושבת קהלה המונה קרוב לשבעים

משפחות דתיות וחרדיות, שרודפים אותנו בכל מיני רדיפות חרמה מהרגע שבאנו לפה, ובמקום לעזור לדת מזה שממנה על הדת וכו', אדרבה הוא היה הראש והראשון שרצה לעקור אותנו מפה, ועוד הסית את תושבי המקום נגדנו, עם כל זאת ידוע לכם, כי עם ישראל נקראים עם קשה ערף, ודיקא כשרודפים אותו, אז הוא מתחזק יותר. וכדרך שאמרו חכמינו הקדושים (עין מנחות ג:): מה זית, אינו מוציא שמנו אלא על-ידי כתיית, אף ישראל; הזית — כל מה שאתה כותש אותו יותר, מוציא שמן זך יותר, וכך קרה לנו, שהיה לנו בהכרח לבנות מקנה טהרה לנשים מפספי הלואות וכו', פי המקנה של המושבה סגרו את זה כל שני וחמישי וכו', והנשים לא היה להן מקנה טהרה, ואני כבר לא מדבר מפשרות המקנה, שמצאנו לקויים גדולים, עד שבאוצר מי גשמים לא היו מים לגמרי... שנה ממש פריתות, רחמנא לישזבן, אלא עשה מאתנו צחוק, שבכל פעם סגרו את המקנה במקון, עד שלא היה לנו בררה, והצרכנו לבנות מקנה טהרה בשקט, כדי שלא ימסרו אותנו. וזה לא קורה לפני שבעים שנה ברוסיה האדמה, אלא השנה בארץ ישראל, עם כל זאת מסרתי את נפשי, ולויתי כספים, ובניתי בשקט מקנה טהרה, אשר היה כדאי לכבודו לבוא ולבקר את השטח שלנו במקנה, אף יהודים בונים מקנה טהרה במסירות נפש הכי גדולה.

וכן בענייני חנוף היה לנו מר ממנת, הילדים שכבר עולה המספר יותר ממאה וחמשים, הצרכו להטלטל בכל יום בגשם בחורף ובחם בקיץ עם אוטובוסים עד טבריה, והמריבות בין הילדים ואי הסדר על האוטובוסים, אני לא צריך להסביר לכם, וכבר קרו כמה תאונות, רחמנא לצלן, עד שהספמנו במסירות נפש לפתח תלמוד-תורה לבנים ובית-ספר לבנות, ושני גנים ופעוטון, ועד שהשגנו רשיון ממשרד החנוף, עברו עלינו צרות צרורות, מה שסבלנו רק הקדוש-ברוך-הוא יודע, ועדין אנו סובלים סבל רב מאד מאד. הצרכנו לשכר בתים פרטיים בשביל המוסדות שלנו, ואנחנו משלמים שכירות בכל חודש מהפעוטון ושני הגנים, ובית-ספר לבנות, ותלמוד-תורה לבנים, ושיבה קטנה לצעירים,

אֲשֶׁר   כּא תתקנב   בּנחל   שֶׁה

וְהִיִּיתִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, אִם אַתֶּם יְכוּלִים רַק לְבוֹא לְבַקֵּר אֶת הַמְּבֻנִים, הִיִּיתֶם נֹזְדָּעָזֵעִים בְּאֵילוֹ תִּנְאִים בְּשָׁנוֹת הַתְּשָׁעִים לְוּמְדִים יְלָדִים... וּמָה נֹאמֵר וּמָה נְדַבֵּר, אֲנַחְנוּ וְהַסֵּבֶל שֶׁאֲנַחְנוּ סוּבְלִים, וּלְבִסּוֹף אוֹמְרִים שֶׁאֲנַחְנוּ רוֹדְפִים... וְלְדַבֵּר וְזֶה קָשָׁה לְהֶאֱמִין, עַד שֶׁלֹּא רוֹאִים אֶת זֹאת בְּמוֹ עֵינַיִם, וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד הִיִּיתִי מִבְּקֵשׁ אֶת כְּבוֹדוֹ, אִם הוּא יְכוּל לַעֲשׂוֹת בְּקוֹר בְּקִהְלָה שְׁלֵנוּ, הִיָּה מִזְדָּעָזֵעַ מְאֹד מְאֹד מִמֶּרְאֵה עֵינָיו.

וְאֲנִי כְּבָר לֹא מְדַבֵּר שְׂאֵף שְׂיֵשׁ לָנוּ שְׁנֵי חֲבָרֵי מוֹעֲצָה, רֹאשׁ הַמוֹעֲצָה וְחֲבֵרוֹ תְּמִיד מְאִימִים עֲלֵינוּ ... וְכוּ', וְגַם הַתְּבִטָּאוּ בְּבִטּוּיִים יוֹתֵר חֲרִיפִים שֶׁיִּשְׁתַּמְּשׁוּ בְּנִשְׁק חֵם וְכוּ', עַד שֶׁהִיָּה הַהֲכָרַח הַיּוֹם בְּבַקֵּר לְשָׁנֵי הַנְּצִיגִים שְׁלֵנוּ לְפִתּוֹחַ תֵּיק בַּמְשָׁטָרָה נֶגֶד בִּטּוּיִים כְּאֵלוֹ, עַד כְּדֵי כֹךְ הִגַּעְנוּ.

וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת כְּבוֹדוֹ, שְׂיָבוֹא וַיְבַקֵּר בְּשִׁטַּח אִם אֲנִי מְגֻזֵּם, אֲנִישִׁי שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב" אֵינָם רוֹצִים שׁוֹם דְּבָר רַק תּוֹרָה וְתַפְלָה, וְלָמָּה מְגִיעַ לָנוּ רְדִיפוֹת כְּאֵלוֹ וְתִנְאִים כְּאֵלוֹ, שֶׁאֲפִלוּ בְּדוֹאִים וְעַרְבִים אֵין לָהֶם מְצַבִּים וְתִנְאִים כְּאֵלוֹ. וְלָכֵן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת כְּבוֹדוֹ, שֶׁיִּשְׁתַּדֵּל עֲבוּרֵנוּ, וְיוֹתֵר טוֹב לְבוֹא וּלְהִסְתַּפֵּל בְּשִׁטַּח, וְלֹא לְשִׁמְעַ שׁוֹם לְשׁוֹן-הָרַע, אֲשֶׁר בְּדַרְךְ כָּלֵל הוּא נִשְׁמַע וְנִתְקַבֵּל, אֲלֵא לְבוֹא וּלְהִתְעַנֵּן וּלְרֹאוֹת עֲבָדָא בְּשִׁטַּח כְּמָה אֲנַחְנוּ סוּבְלִים.

אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גִּדְל הַתּוֹדָה שֶׁנִּתֵּן לָכֶם מִעֲמָקָא דְּלְבָא, אִם תִּתְעַנְּנוּ וְתַעֲזְרוּ לָנוּ, וְאֲנִי כְּבָר לֹא מְדַבֵּר מִהַשְּׁכָר שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַם לָכֶם בְּרוּחַנִיּוֹת, כִּי הָאֱלֹקִים יְבַקֵּשׁ אֶת הַנְּרָדָף וְכוּ', וְאֲמַרְתִּי פַעַם פְּשָׁט: לָמָּה כָּתוּב (קִהְלַת ג, טו) "וְהָאֱלֹקִים יְבַקֵּשׁ אֶת הַנְּרָדָף", לָמָּה לֹא כָּתוּב וְהָאֱלֹקִים 'יִרְאֶה' אֶת הַנְּרָדָף? אֲלֵא לְפַעְמִים הָרוּדָף צוֹעֵק שֶׁהוּא נְרָדָף... וּבְאֵמַת כֹּךְ נִרְאֶה לְמִרְאֵה עֵינַיִם... כִּי יֵשׁ לוֹ לְשׁוֹן חֲלֻקָּלָה, עַד שֶׁבְּאֵמַת כְּבָר לֹא יוֹדְעִים מִי הָרוּדָף וּמִי הַנְּרָדָף, לְזֹאת כְּתִיב: "הָאֱלֹקִים יְבַקֵּשׁ אֶת הַנְּרָדָף"... אִם אַתָּה צוֹעֵק שְׁרוּדְפִים אוֹתָךְ מְדוּעַ... עַל-כֵּל-פָּנִים מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי,

שְׁכַבְדוֹ יִקְרַב אֶת שְׁנֵי הַנְּצִיגִים שְׁלֵנוּ, וְיִתְעַגְּנוּ בְּקִהְלָה שְׁלֵנוּ, וְאֲנִי
מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּשֶׁאֲבוֹא בְּקִרְוֹב לְאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, שְׁנוּכַל
לְהַפְגִּישׁ יַחַד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִי שְׁאֲנִי
מִבְקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּמִשְׁמֵתְכֶם, וְהַצְדֵּק וְהַיֶּשֶׁר יִהְיֶה
תָּמִיד אֲצִלְכֶם, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתקנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תִשָּׂא, י' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, הֵרַב ... גִּירוּ יְאִיר.

הַגָּה הַשְּׁבוּעָה זֶה ר' ... נִצְרָךְ לָנוּ מְאֹד מְאֹד, שִׁיְהִיָּה בְּיַחַד עִם ר'
... כִּי פְּשׁוּט יֵשׁ כִּסְפִים סְכוּמִים עֲנֻקִים שׁ... רֹצֵה לְתַת לָנוּ, וְזֶה
מִנְחָ וּמִמְתִּין, וּמָה גַם שִׁישׁ כְּמָה מְנִיעוֹת, שְׁמוֹנְעִים אֶת זֶה מֵאַתְּנוּ,
וְעַל-כֵּן הֵם צְרִיכִים לְהַתְרוֹצֵץ כָּל הַשְּׁבוּעָה ב... כְּדֵי לְקַבֵּל אֶת הַכֶּסֶף
וְזֶה חֻבֵּל, כִּי כִּף אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְתַת מְשֻׁכָּרֵת יוֹתֵר גְּבוּהָה לְמִלְמָדִים,
וְכֵן יְכוּלִים לְשַׁפֵּר אֶת הַתְּנָאִים וְהַחוּגִים הֵן שֶׁל הַבְּנִים וְהֵן שֶׁל
הַבְּנוֹת, וְלִקְנוֹת לָהֶם פְּרָסִים וּמִתְּנוּת, כִּי ... נוֹתְנִים עֲזָרָה כִּסְפִית, וְעַד
עַכְשָׁיו ... עֲצַר אֶת זֶה, וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ רוֹצִים לְלַכֵּת תַּכְף-וּמִיָּד אֶל ...
הַרוֹצִים לְעֹזֵר לָנוּ, לִכֵּן אִם יְכוּלִים לְמַצֵּא אֵיזָה מְמַלָּא מְקוֹם לְר' ...
הִיָּה טוֹב מְאֹד, כִּי סוּף כָּל סוּף זֶה לְטוֹבַת הַמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ, וְעַל-כֵּן
אִם אַתֶּם יְכוּלִים לְשַׁחֲרֵר אוֹתוֹ לְשְׁבוּעָה וּלְהִבְיֵא מְמַלָּא מְקוֹם,
וְאֲדַרְבָּה, אַתֶּם תִּיעָצוּ לִי אֶת מִי אַתֶּם חוֹשְׁבִים שִׁיְהִיָּה מִתְּאִים לְהִיּוֹת
מְמַלָּא מְקוֹם, וְאֲנִי אֶכְתֵּב לוֹ מִכְתָּב, אוֹלִי ... וְכוּ', כִּי חֻבֵּל, כִּי
הַשְּׁבוּעָה יֵשׁ לָנוּ כְּמָה עֲנִינִים נְחוּצִים מְאֹד מְאֹד בְּשִׁבִיל הַקְּהֵלָה שְׁלֵנוּ.

רְאֵה לְחֻזַק אֶת עֲצֻמְךָ בְּיוֹתֵר בְּעִבּוּדְתְךָ עֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ, וְהַקְדוּשׁ-

בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּצְלִיחַ בְּכָל דְּרָכֶיךָ, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שְׁהֵנָּה הֵנָּה יְשׁוּעָתָנוּ בָּאָה, וְנִזְכֶּה לְרְאוֹת בְּמַפְלַת הַסֵּמ"ךְ־מ"ם, שְׂרוּדְךָ אוֹתָנוּ רְדִיפוֹת אַחַר רְדִיפוֹת, וּמוֹסֵר אוֹתָנוּ מְסִירוֹת אַחַר מְסִירוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְעַכְשָׁו הַגִּיעַ הַזְמַן שְׁנוּכַל לְטַפֵּל בְּכָל הָעֲנֻגִים.

תִּרְאֶה לְדוּחַ מַה שְּׁצָרִיכִים עוֹד אֵינָה תִקְוֶן בַּתְּלֻמוֹד־תּוֹרָה אוּ בְּבֵית־סֵפֶר, וְנַעֲסֵק בְּזֶה.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ, וּתְבַשֵּׂר לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תתקנֵד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר פִּי תִשָּׂא, 'י אֲדַר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים .... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וּבִאֲמַת כְּבָר רְצִיטִי לְכַתֵּב לָךְ כַּמָּה פְּעָמִים, אַךְ הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים שְׁעוֹבָרִים עָלַי בְּשָׁבוּעוֹת אֵלוּ, לֹא נִתֵּן לְשַׁעַר וּלְסֵפֶר כָּלֵל, כִּי הַסֵּמ"ךְ־מ"ם הִרְשַׁע מוֹסֵר אוֹתִי עַל יָמִין וְעַל שְׂמָאל, וְגוֹרֵם לִי הַרְבֵּה הַרְבֵּה הַפְּסָדִים, וְלִכֵּן אֵין רֹאשֵׁי עָמִי, וְאֵין לִי יַעֲזֶה אַחֲרָת, רַק לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. הָאֲמַת אֲגִיד לָךְ, שְׂאֲנִי מִהֲרַגַע הִרְאֵשׁוֹן לֹא אֲחֻזָּתִי מִזֶּה שְׁתַּעֲשֶׂה מְשֻׁרָד גְּמִילָה לְ... כִּי אַתָּה מֵיַעַד לְדָבָרִים יוֹתֵר גְּדוֹלִים מִזֶּה, כִּי מִי שְׁנִכְנַס בְּזֶה, לֹא יִמְלֹט שְׁגָם הוּא לֹא יִתְפַּס בְּזֶה, כַּמְשָׁל שְׂאֲחַד הַנִּכְנָס בְּחִנוּתוֹ שֶׁל בֵּשֶׁם וּמִתְבַּשֵּׂם וְכוּ', וְהַהֲפוּךְ מוּבָן מִמִּילָא וְכוּ', וְעַל־כֵּן חֲסָדֵי הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁעֲשֶׂה עִמָּךְ נִסִּי נִסִּים שְׁנִצְלֵת מִמּוֹת לַחַיִּים, וְסַגְרַת אֶת הַכֵּל.

תֵּאֱמִין לִי, שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ הֵיטֵב הֵיטֵב אֶת מְכַאוֹבֵי נַפְשְׁךָ, וְכוֹאֵב לִי מְאֹד מְאֹד עַל כְּאַבְךָ הַגְּדוֹל, וּבְפִרְט בְּשַׁעֲה שְׁהֵיטָ אֲצִלִּי, מִמֶּשׁ

לְבִי נִקְרַע לִי"ב קְרָעִים מְרֹב צֶעַר וְעֲגָמַת נֶפֶשׁ שְׁהִיְתָה לִי, וְאֲנִי מִתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִוְצִיא אוֹתְךָ מֵהַפֶּחַ הַזֶּה שֶׁנִּפְלְתָה בּוֹ, שְׁהֵם הַחֹבוֹת, פִּי הֶעֱנִיית מַעֲבָרֶת אֶת הָאָדָם עַל דַּעְתּוֹ וְעַל דַּעַת קוֹנּוֹ, רְאֵה לְבָרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְבֹא בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, פִּי אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם עֲצָה אַחֲרֶת, רַק לְבָרַח אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, פִּי זֶה הַפְּלִי וַיֵּן שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרְבֵּנוּ וְ"ל, וְאִם תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלִבְפוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלִשְׁפָף דְּמָעוֹת כַּמִּים, אֲזוּ תִרְאֶה גַסִּים נְגָלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲךָ מַה שְׁאַתָּה צָרִיךְ עֲכָשׁוּ הוּא לְרֹאוֹת לְסֹגֵר אֶת כָּל הַחֹרִים וְכוּ', שְׁלֹא יֵצֵא יוֹתֵר וְכוּ', כְּדֵי שְׁלֹא תִכְנַס יוֹתֵר בְּחֹבוֹת, פִּי מִי שְׁרוּצָה לְצִאת מִחֹבוֹת, הַהִכָּרַח לוֹ לְסֹגֵר קֵדָם אֶת הַחֹרִים הֵיכֵן שֶׁנִּשְׁפָּף בַּחוּץ, וְאֲזוּ יֵצְלִיחַ לְחַסֵּל אֶת כָּל הַחֹבוֹת שְׁלוֹ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ, וְתִבְשֹׂר לִי בְּשׂוֹרוֹת מִשְׁמַחוֹת, וְתִזְכֶּה לְבֹא חֲזָרָה לִיבְנֵאל "עִיר בְּרִסְלָב" מַה שְׁיִוְתֵר מֵהָר, וְיִתְרַחֵב לָךְ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחֵינִיּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתקנה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר פִּי תִשָּׂא, י' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבְּלַתִּי.

מַה אִמַּר לָךְ! פָּתַח עֵינֶיךָ וַיֵּאִירוּ דְּבָרֶיךָ, פָּתַח עֵינֶיךָ אֶל מִי אַתָּה מִקְרָב, אִם אֶל אֶחָד שְׁמוּלֶיךָ אוֹתְךָ שׁוֹלֵל וְכוּ', הִנֵּה יוֹם בָּא וְהִנֵּה יוֹם הוֹלָךְ, וּמְאוּמָה אֵין בְּיָדֶיךָ וְכוּ'.

רְבֵנוּ וְ"ל אָמַר (שיחות-הַר"ן, סִימָן ו'): הַיֵּצֵר דּוּמָה כְּמִי שְׁמַחֲזִיק יָד סְגוּרָה, וְכֻלָּם רְצִים אַחֲרָיו, וּבְטוּחִים שְׁיִישׁ מִשָּׂהוּ בְּיָדוֹ, וְרְצִים

אחרי ימים ושנים וכו', ולבסוף פותח את ידו ואין בה פלוג, כן הם המפרסמים של שקר, שמסתובבים גם בתוך ברסלב וכו'.

אדם צריך לחיות עם חשבון הנפש — כמה דפים גמרא לומד בכל יום, כמה פרקים משניות, כמה סימנים שלחן ערוך הוא לומד, כמה דפים זהר ותקונים הוא גורס, ועל כלם — כמה הוא לומד ושוקד בספרי רבנו ז"ל? ! ואם אין לה ביד דבר זה כל יום ויום, דע לה שבשקר היסוד וכו'. ולכן תפקח את עיניך וראה כמה דבורים אתה מדבר עם הקדוש-ברוך-הוא, שזה יסוד מוסד בדעת רבנו ז"ל.

שלמה המלך אומר (משלי ל'): "שוא ידבר פזב הרחק ממני", בנה העולם יכולים להטעות עצמו מאד מאד, ועוד יחשב שהוא צודק, והוא יודע מה דעם רבינו זאך איז... [מה דבר רבנו ז"ל], ועוד אומר דעות בשעה שאפלו עברי ב"לקוטי-מוהר"ן" אינו יודע, הינו שאינו יודע לבטא את המלים בלי טעיות, ואף-על-פי-כן טפשים רצים אחר זה או אחר זה וכו', ואינם קולטים כי הנה יום והנה לילה, ומאומה אין בידיך.

ולכן הגיע הזמן, שתתישב היטב מה אתה? וזו מעלת האיש שזוכה להתבודד עמו יתברך, שבא בקביעות ומדבר עמו יתברך, ובכל שעה דן את עצמו מה עשה בשעה זו? כי אין לה הפסד כמו הפסד הזמן, כי את הכל יכולים לקנות או לתקן, אבל לא אבדת הזמן, כי אין אבדה פאבדת הזמן, ולכן תתחיל להתקרב מחדש אל רבנו ז"ל, ותתמיד מחדש בשיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל שב"שיחות-הר"ן" וב"חיי-מוהר"ן", ושם תראה מה רבנו ז"ל רוצה מאתנו.

הלואי שתחזר על השיחה ע"ו, ואז היית זוכה לסיים את כל התורה בלה: מקרא, משנה, גמרא, בבלי, ירושלמי, תוספתא, כל המדרשים כלם, ספרי הזהר והתקונים, וספרי הפוסקים — רמב"ם, טור ושלחן ערוך וכו' וכו'.

שי אָשׁר כּא תתקנו – כּא תתקנו בּנחל

מָה אָמַר לָךְ! אֲשֶׁרִי מִי שְׁאַיִנוּ מִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּנֵה הָעוֹלָם
כָּלֵל.

הדורש שלומך באהבה רבה...

כּא תתקנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, י' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הִנֵּה יְמֵי פּוֹרִים מְגִיעִים, וְצָרִיכִים לְהִשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד לְשִׂמְחָה,
כִּי דִיָּקָא עַל-יְדֵי שְׂמֻחָה זֹכִים לְהַכְנִיעַ אֶת עַמְל"ק שְׁגִימְטְרִיָּה סַפ"ק,
כִּי אָדָם שֶׁהוּא תְּמִיד עֲצוּב וּמְמַרְמֵר, יֵשׁ לוֹ סַפְּקוֹת תְּמִיד וְכוּ', וְהוּא
מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל, וְעוֹלִים לוֹ קִשְׁיוֹת עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִדְבָקוֹת
בּוֹ כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, אֲבָל אִם אָדָם תְּמִיד שִׂמְחָה, אֲזִי שׁוֹם בֶּן
אָדָם לֹא יָכוֹל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, וְלִכֵּן דִּיָּקָא עֲכָשׁוּ בֵּימֵי הַפּוֹרִים
הַקְּדוּשִׁים, עָלִינוּ בַּק לְשִׂמְחָה, וּלְהַחֲדִיר בְּעֲצָמוֹ אֶת הַשְׂמֻחָה, וְזֶה
יִכְנִיס בּוֹ יְשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי.

הדורש שלומך...

כּא תתקנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, י' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מוֹבָא בְּסַפְרִים, שֶׁהֶמֶן הָיָה גִלְגּוּל הַנְּחָשׁ הַקְּדָמוֹנִי, וּמְרַדְּכֵי הָיָה
גִלְגּוּל אָדָם הָרָאשׁוֹן, וְזֶה ה'מ'ן' רָאשֵׁי תְבוּת: הוּא מ'גִלְגּוּל גְּנֻחָשׁ,
וְלִכֵּן צָרִיכִים לוֹמַר 'אָרוּר הֶמֶן', כִּיּוֹן שֶׁהוּא גִלְגּוּל הַנְּחָשׁ שֶׁהִחֲטִיא

את אדם הראשון, שנאמר בו (בראשית ג, יד): "ארור אתה מפל",
 ודבר זה נשנה בכל דור ודור, פי נגד כל צדיק הדבוק בו יתברך,
 שמגלה ומפרסם את אמתת מציאותו יתברך, כמו שהיה אצל אדם
 קודם החטא, שאז לא היתה שום מציאות, אלא גלוי אלקות
 בתכלית המדרגה העליונה וכו', עומד נגדו המן בדגמת נחש. וכבר
 אמרו חכמינו הקדושים (מגלה יג:): לית דינע לישנא בישא כהמן,
 לא היה כמוהו יודע לדבר לשון-הרע, בדיוק כמו הנחש שדבר
 לשון-הרע כפיכול על הקדוש-ברוך-הוא, שאמר לחנה (בראשית ג,
 ה): "והייתם באלקים יודעי טוב ורע". ולכן כל מי שעוסק בצרכי
 צבור באמונה, עליו להתחזק ביתר שאת וביתר עז, ושום דבר
 בעולם לא יוכל לשבר אותו, ואפלו הנחשים והעקרבים יבואו
 וינשכו אותו, שהם כלל המתנגדים והרשעים וכו' וכו', אין לו מה
 להתפחד מהם, כי סופם של המתנגדים על הצדיקים האמתיים ידוע
 בכל הדורות, ולכן כל מי שעוסק בלקרב רחוקים, אסור לו להתפעל
 מאלו שחולקים עליהם, אדרבה עליו לברח יותר ויותר אל
 הקדוש-ברוך-הוא, ואז דבוריו יקבלו בשמים וכו'.

באמת אתה צריך לדעת, שצדיק הדבוק תמיד בהקדוש-ברוך-
 הוא, הוא נמצא בסכנה גדולה מאד, כי מאחר שמסר את כל פלו
 וכו', אליו יתברך, והוא בטל ומבטל לגמרי אל האין סוף ברוך הוא
 וכו', ומפחדים שלא יפל באיזו ישות וגאות וכו', ולכן מעמידים
 נגדו מתנגד אחד החולק עליו, ולפעמים הרבה מתנגדים, כדי
 שיהיה לו לב נשבר, ואז אף פעם לא יתנשא בלבו וכו'. ולכן טובה
 גדולה שיש מחלקת על צדיקים, פי אלו הקלפות המסבכות את
 הפרי, טובה גדולה עושות להפרי שלא יתקלקל מבפנים וכו'.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
 מבקש ומתפלל בעדך תמיד, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר
 תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך פורים שמח...

כא תתקנח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פי תשא, "אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מובא (קדשת לוי דרוש לפורים) על מאמרם ו"ל (תענית כט.): משנכנס אדר מרבין בשמחה. פי עקר השמחה לאדם בהעלותו הנצוצות לעבודתו יתברך, שהנצוצות נעשים לאדם שמעלה אותם כמו לבוש, ובזה מגיעה לו השמחה. וקדם אדר הוא שובבי"ם, שהוא העת העלאת הנצוצות לקדשה, ומשהגיע אדר, כבר הגיעה העת שהעלה אותם מקדם בשובבי"ם, ועתה באדר נעשים לו מלבוש. ובגלל כן נקרא שמו אדר — לשון מלבוש, כמו אדרת אליהו. וזוהי פונת דברי חכמינו הקדושים: "משנכנס אדר מרבין בשמחה", כשהגיע אצלו הלבוש מנצוצות הקדושים שהעלה בשובבי"ם — מרבין בשמחה, פי באה לו השמחה שמעלה אותם; הינו פי כשאדם חוטא בפגם-הברית — הוצאת זרע לבטלה, על-ידי-זה הוא מאבד נשמות, ורחמנא לישזבן, שהם הנשמות הערטלאין וכו', שמסתובבות בלי גוף, וגדל הרחמנות עליהם אין לתאר ואין לשער כלל, ואמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קמד), שאת הצער שיש להם זה אין לתאר, וכשאדם נפטר, אזי כלם מלויים אותו, וזה הבזיון הכי גדול שלו, שמלויים אותו ורבות קלפות ומשחיתים, פי מי שחוטא בפגם-הברית הוצאת זרע לבטלה, הוא בורא קלפות ומשחיתים, ואחר מיתתו מלויים אותו, וזו לו בושה גדולה, פה מספידים אותו בכל מיני לשונות של פבוד וכו', ושל גזמאות וכו', ופה עומדים אלפים ורבות קלפות ומשחיתים וכו', ולכן אצל צדיקים נזהרים מאד מאד לא להספיד אותם, פי הם יודעים את האמת, שאין ראוי להספיד אדם, ובפרט לומר עליו שבחים גזמאות, שזה הצער הכי גדול של נפטר, פי אף אחד אינו

רוֹאֵה אֶת הַקְּלָפוֹת וְהַמְשַׁחִיתִים שְׁמִסְבְּכִים אוֹתוֹ, מִה שְׂאִין כֵּן כְּשֶׁהֶסְפֵּד הוּא לְעוֹרֵר אֶת כָּל הַצְּבֹר שְׁבָאוֹ לְלוֹתוֹ, שְׂיַחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וְכוּ', וּמוֹרִידִים גַּם דְּמַעוֹת וְכוּ', זֶה גּוֹרֵם לְהִקָּל מִהַנְּפֹטֵר אֶת הָעֵנֶשׂ שֶׁל הַבוֹשֶׁה שְׁמַתְבִּישׁ, שְׁמִסְבְּכִים אוֹתוֹ כָּל-כְּפֹךְ הַרְבֵּה קְלָפוֹת וּמְשַׁחִיתִים.

וּבִאֲמַת אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכוֹת ו.): תִּנָּיֵא אַבָּא בְּגִימִין אוֹמֵר, אֲלֵמְלִי נִתְּנָה רְשׁוּת לְעֵינַי לְרֵאוֹת, אֵינִן כָּל בְּרִיָּה יְכוּלָה לְעַמֵּד מִפְּנֵי הַמְזִיקִין, אָמַר אַבְיִי אֵינְהוּ נִפְיִשִׁי מִיֵּן וְקִימִי עֲלֵן כִּי כִסְלָא לְאוּגִיָּא אָמַר רַב הוּנָא כָּל חַד וְחַד מִיֵּן אֲלָפָא מִשְׁמַאֲלִיָּה וְרַבְבְּתָא מִימִינִיָּה; אָדָם שֶׁחָטָא בְּחָטָא שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא בְּרָא קְלָפוֹת וּמְשַׁחִיתִים לְאֲלָפִים וְלְרַבְבוֹת, שְׁמִסְבְּכִים אוֹתוֹ לְיִמִּין וְלִשְׂמָאל וְכוּ', וְכוּ', וְאֵינִן הָעֵינַי שֶׁל הָאָדָם רוֹאֵה אוֹתָן וְכוּ', וּפְהָ הוּא מְחַפֵּשׂ כְּבוֹד שֵׁם וּפְרוֹסוֹם וְכוּ' וְכוּ', הָאֵם זֶה לֹא מְצַחִיק?! הָאֵם זֶה לֹא כּוֹאֵב?! וְלִכֵּן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקִים חוֹלְקִים עַל הָאָדָם, כְּדִי שְׂלֵא יִהְיֶה לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ כְּבוֹד, כִּי עַל-יְדֵי מַחְלָקַת שׁוֹבְרִים אוֹתוֹ שְׂלֵא יִהְיֶה לוֹ שׁוֹם הָרִי אֲמִינָא לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ כְּבוֹד, וּמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵנוּ וְ"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת גֵּאוּף, סִימָן כו): עַל-יְדֵי הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה בּוֹרָא קְלָפוֹת הַמְתַּלְבָּשִׁים בְּכַנֵּי-אָדָם מִתְּנַגְּדִים, וְחוֹלְקִים עָלָיו, וְעוֹשִׂים לוֹ יְסוּרִים; וְלִכֵּן כָּל מִי שְׂיִוְדַע בְּנַפְשׁוֹ שֶׁחָטָא וּפְגַם בְּפָגַם-הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רָאִי לוֹ לְשִׁמּוֹחַ מְאֹד עַל הַבְּזִיוּנוֹת וּשְׂפִיכוֹת דָּמִים שְׁסוּבַל מְאֹלוֹ הַרְשָׁעִים הַמְתַּנְגְּדִים הָאֲרוּרִים וְכוּ' וְכוּ', כִּי בּוֹדָאֵי הַכּל לְטוֹבָתוֹ, כִּי בְּזֵה שְׁחוֹלְקִים עָלָיו, וּמְכַפִּישִׁים אֶת שְׁמוֹ, וּמְדַבְּרִים עָלָיו כָּל דְּבַר אָסוּר וְכוּ' וְכוּ', וּמְמַצִּיאִים עָלָיו דְּבָרִים שְׂלֵא מִינִיָּה וְלֹא מְקַצְתִּיָּה וְכוּ', בְּזֵה שׁוֹרֵף אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַמְשַׁחִיתִים שְׁבָרָא מְחַמַּת חָטָא הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה.

וְהִנֵּה יְמֵי שׁוֹבְבִי"ם הֵם הַיָּמִים שְׂיִכּוּלִים לְתַקֵּן אֶת מַה שְׂאָדָם פָּגַם בְּפָגַם-הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׂאָז בְּשָׁבוּעוֹת הָאֵלוֹ: שְׁמוֹת, וְיֵאָרָא, ב'א, ב'שְׁלַח, י'תָרו, מ'שְׁפָטִים, עוֹסְקִים בְּתִשׁוּבָה עַל פָּגַם-הַבְּרִית שְׂפָגַם, וְכִיּוֹן שְׁנִתְּכֵלוּ כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַמְשַׁחִיתִים, נִכְנָס חֲדָשׁ אָדָר, שֶׁהוּא חֲדָשׁ הַשְּׂמֻחָה, כִּי אֵינִן עוֹד שְׂמֻחָה לְאָדָם כְּמוֹ

שְׁבַעֲר אֶת הַקְּלָפוֹת וְהַמְשַׁחִיתִים שֶׁבָּרָא עַל-יְדֵי עוֹנוֹתָיו, וְזוֹ
הַשְּׂמִיחָה הַכִּי גְדוֹלָה בְּפוּרִים, שְׂאֵז זֹכִים לְמַחֵק אֶת עֲמֶלֶק, שֶׁהוּא
הַמְטַמֵּא אֶת הַבְּרִית, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (דְּבָרִים כה, יז): "זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה
לְךָ עֲמֶלֶק בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם, אֲשֶׁר קָרָךְ בַּדֶּרֶךְ, וַיִּזְנֹב בְּךָ כָּל
הַנְּחָשִׁים אַחֲרֶיךָ, וְאַתָּה עָנָף וַיִּגַע וְלֹא יָרָא אֱלֹקִים", כִּי עֲמֶלֶק טַמֵּא
אֶת בְּרִיתְם וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה הוֹרִיד מֶהֱם אֶת הַיְרָאֵת שְׁמַיִם, וְקָרַר
אוֹתָם מִהַתְּלַהֲבוֹת דֶּקְדָּשָׁה וְכוּ' וְכוּ'. וְלִכֵּן תִּכְרַף-וּמְיָד אַחַר יָמֵי
שׁוֹכְבֵי"ם, נִכְנָסִים וּבָאִים יָמֵי אֶדָר הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהֵם יָמֵי שְׂמִיחָה, עַד
שְׁמִינֵיטִים לְפוּרִים, שְׂאֵז מְכַנְיָעִים אֶת הַמֶּן-עֲמֶלֶק לְגַמְרֵי, וְזֹכִים
לְתַקּוֹן הַבְּרִית תַּקּוֹן הַמַּחֲיִן, וְלִכֵּן אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל, שֶׁהַשְּׂמִיחָה בְּפוּרִים
הִיא תַּקּוֹן הַבְּרִית, וְהִיא כְּבָר הַכְּנָה לְפִסְחָה, גְּלוּי הַמַּחֲיִן בְּהַתְּגַלּוֹת
נִרְאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, שִׁירְגִישׁ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁרֵי לוֹ!
הַמַּאֲחַל לְךָ פּוּרִים שְׂמִיחָה...

כא תתקנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לִסְדֵּר כִּי תִשָּׂא, י' אֶדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל פְּלִלְיוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", תְּלַמִּידֵי "הַיְכַל-הַקְּדוֹשׁ" דֵּי בְּכָל
אֶתֶר וְאַתֶּר, הַוּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל
צָרָה וּמִכָּל צוּקָה, מִכָּל נֹגַע וּמִחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה בְּכָל
מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂאֲנַחֲנוּ זֹכִים לְדַבֵּר
עוֹד פְּעַם מְרַבֵּנוּ ו"ל, וְכָל זְמַן שְׂאֲנוּ מְלַבְּשִׁים בְּלִבוֹשׁ גִּשְׁמֵי וְחֲמָרֵי
אֵינָנוּ יוֹדְעִים מִי זֶה רַבֵּנוּ ו"ל וְגִדְּלָתוֹ. וְכַדֵּי לְהַפִּיר אֶת רַבֵּנוּ ו"ל,
עֲלֵינוּ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר סְפָרְיוֹ ו"ל, וְכָל זְמַן שְׂאֲנוּ חַיִּים,
עֲלֵינוּ לְשַׁקֵּד עַל סְפָרְיוֹ הַקְּדוּשִׁים. וּבִפְרָט הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא
"לְקוּוֹטֵי-מוֹהֲרָן". וּבְאֶמֶת אוֹמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּוֹטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן
קצב), שְׁפָנִיו, שְׁכָלוֹ וְחֲכָמָתוֹ טְמוּנִים בְּתוֹךְ סִפְרוֹ, אֲזִי אִם רוֹצִים

לראות את רבנו ו"ל ולהפירו, צריכים ללמד את ספרו, ואם אין לומדים ספרו, אין יודעים בכלל מה רבנו ו"ל רוצה מאתנו.

לזאת, אני מזרז את כל אנשי שלומנו לעשות לעצמם בכל יום שעור קבוע בספר הזה, ואשרי מי שלומד ב"לקוטי מוהר"ן", ועושה מהתורות תפלות, שאמר רבנו ו"ל, שכשעושים מהתורות תפלות, נעשים מזה שעשועים בכל העולמות (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה); ולכן צוה את מוהר"ן ו"ל, שיעשה תפלות מהתורות שלו, ואמר מוהר"ן ו"ל, שהרבה אנשים כבר יושבים בגן-עדן בזכות "לקוטי התפלות" שלו. וכן אמר, שהתפלות שלו הן משער ג', ולכן אשרי האדם הזוכה ללמד בכל יום תורה מ"לקוטי מוהר"ן", ואמר עליה תפלה מ"לקוטי תפלות", אזי מאיר לו רבנו ו"ל אחרת, ומפל שפן וכל שפן פשוזוכים לעין בכל תורה ב"שפת הנחל" של התורה הזו, אין לתאר ואין לשער התענוג הרותני שיהיה לכם.

מאד מאד אבקש את אנשי שלומנו היקרים, "חסידיו ברסלב", החזיקו עצמכם ביחד. כי רבנו ו"ל קדם שנסע להסתלק לעיר אומן, עמד אצל פתח הבית, והחזיק ידו על המזוזה, ואמר: "אם תחזיקו עצמכם ביחד, תוכלו להמשיך אותי אליכם". למדים מפאן, שאם נמצאים באחדות אחת, ממשיכים את רבנו ו"ל אלינו. וזה היסוד והעקר בין תלמידי רבנו ו"ל, "חסידיו ברסלב", שמכרחים להחזיק עצמם ביחד. ואומר רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא), שכל אחד ואחד יש לו שכל פרטי, וביחד פשבאים אל הצדיק כל השכליים הפרטיים נכללים בשכל הכולל, שהוא הצדיק. ועקר הזמן לזה הוא בראש השנה, שאז פלם באים ביחד אל הצדיק, ונעשה שמחה עצומה, בבחינת "אור צדיקים ישמח". כי אין עוד שמחה כששכליים פרטיים מתאחדים בשכל הכולל. וכן אומר רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'): כשפעלות משנות מתאחדים באחדות הפשוט, זה מעלה שעשועים בכל העולמות. כי כל אחד יש לו דעת אחרת, כמאמרם ו"ל (תנחומא פינחס י'): כשם שאין פרוצופיהם שוין זה לזה כך אין דעתן שוה; וממילא כל אחד חושב אחרת, ואי

אָפֿשר לוֹ לְהַכְרִיחַ דַּעְתּוֹ עַל אַחֲרִים שְׂיַחְזִיקוּ כְּמָהוּ. עִם כָּל זֹאת
כְּשֶׁמִּתְאַחֲדִים בְּיַחַד פְּעֻלוֹת מְשֻׁנוֹת בְּאַחֲדוֹת הַפְּשוּט בְּיַחַד עִם
הַצַּדִּיק, זֶה גוֹרֵם צְרוּפִים עֲלִיוֹנִים וְנִשְׁגָּבִים מְאֹד בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

לְכֵן, אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי מְאַמְצִים שְׁבַעֲוֹלָם
לְהַחְזִיק עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, וְכֵן נוֹכַח לְקַבֵּל מִרְבֵּנוּ ז"ל, כִּי אֹר רַבֵּנוּ ז"ל
הוּא כָּל-כֵּן גָּדוֹל, שְׂאֵי אָפֿשֶׁר לְקַבְּלוֹ אֶלָּא עַל-יְדֵי רַבּוֹי אַנְשִׁים, וְלְכֵן
אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ח'), שְׂאֵם מְקַרְבִּים עוֹד
נִפְשׁ אַחַת לְבֵית הַתְּפִלָּה, זֶה גוֹרֵם צְרוּפִים לְאִין סִפֵּר, כִּי כָּל עֲנִין
רַבֵּנוּ ז"ל זֶה תְּפִלָּה, וְאֵם מְקַרְבִּים עוֹד יְהוּדֵי שְׁגָם-כֵּן יִתְבוּדָד
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עוֹלָיִם לְמַעַלָּה צְרוּפִים לְכִילֵי בְּלִיוֹנִים, וְזֶה רַק
עַל-יְדֵי שְׂמֻקְרָבִים עוֹד יְהוּדֵי אֶחָד, מְכַל שְׁכֵן שְׂאֵלוֹ הַמְקַרְבִּים
צְרִיכִים לְהַחְזִיק עֲצָמָם בְּיַחַד, וְלֹא לִתֵּן שְׂיַפִּילוּ אוֹתָם.

וּבַפְּרָט עֵתָה שֶׁהוּא חֲדָשׁ אֲדָר, שְׁכַל הַקְּלִפָּה שֶׁל הַמֶּן-עַמְלָק
הִיָּתָה פְּרוּדִים, שְׂאָמֵר (אֶסְתֵּר ג, י'): "יִשְׁנֹו עִם אֶחָד מִפְּזָר וּמִפְּרָד מְכַל
הַעַמִּים"; וְכַל עֲנִינוּ הִיָּה לְפָזָר וּלְפִלָּג בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְעַקֵּר
הַגְּאֻלָּה שֶׁנִּתְּלָה הַמֶּן, הִיָּה רַק עַל-יְדֵי שֶׁהִתְאַחֲדוּ עִם יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד.
לְמִדֵּים מְכַאֵן מֵהִי אַחֲדוֹת, כְּשֶׁעִם יִשְׂרָאֵל מִתְאַחֲדִים יַחַד בְּכָל־לִיּוֹת,
וְאֲנִשֵׁי הַצַּדִּיק מִתְאַחֲדִים בְּפִרְטִיּוֹת, אִין לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל
הַשַּׁעֲשׂוּעִים שְׁגוֹרְמִים לְמַעַלָּה, וְזֶה מְכַנִּיעַ אֶת הַמֶּן-עַמְלָק, שֶׁהֵם
הַסְּפָקוֹת שְׁנֹכְנָסִים בְּכַנִּי-אֲדָם. וְלְכֵן אֲשָׁרִי וְאֲשָׁרִי מִי שְׁעוֹזֵר, שֶׁתְּהִיָּה
אַחֲדוֹת בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת
שְׁבַעֲוֹלָם לְהַפְרִיד בֵּינֵינוּ. לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ מְאֹד מְאֹד אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַיְקָרִים, רְאוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שֶׁתְּהִיָּה אַחֲדוֹת וְאַהֲבָה בֵּין
חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֶף בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם לֹא תוֹכַח לָנוּ, וְנִזְכָּה
בְּיַחַד לְהֵאִיר וּלְהַפִּיץ אֹר רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם.

רַבֵּנוּ ז"ל אָמֵר, שְׁעַקֵּר זְמַן הַצַּדִּיקָה הוּא בְּאֲדָר. וּבְכַאֲמַת חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (מְגִלָּה יג.), שֶׁהַשְּׁקָלִים שֶׁנִּתְּנוּ עִם יִשְׂרָאֵל בְּעַבּוּר
בְּנִין הַמִּשְׁפָּן, זֶה מֵה שֶׁהַכְרִיעַ אֶת הַשְּׁקָלִים שֶׁל הַמֶּן הִרְשָׁע, שֶׁנִּתְּן

עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים שְׁקֵלֵי כֶסֶף לְאַחֲשֹׁרוֹשׁ, כְּדֵי לְהַרְגוֹ וּלְאַבֵּד אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל. אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: רָשָׁע, כְּכֹר הַקְּדִימוֹ שְׁקֵלֵיהֶם לְשִׁקְלִיךָ. לְמַדִּים מִכָּאן, שְׂאֵם נוֹתְנִים צְדָקָה, מְכַנְיְעִים בְּזֵה אֶת הַמֶּן-עֲמֶלֶק, אֶת הַסֵּטְרָא אַחְרָא וְהַקְּלָפוֹת. וְלִכְּן בַּחֲדָשׁ הַזֶּה הוּא חֲדָשׁ אֲדָר, עָלִינוּ לְלַכֵּת וּלְהַפְיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל וּלְהַתְרִים יְהוּדִים, וּכְדֵאי שְׁנוּזְפָה לְהַפְיץ וּלְהַפְיץ יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֶת הַחוֹבְרוֹת וְהַקּוֹנְטְרַסִים, שְׂמָאֵד מְאֹד מִתְפַּשְׁטִים בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. וְאֲשֶׁרִי מִי שֵׁישׁ לוֹ חֵלֶק בְּזֵה! וְעַכְשָׁו זֶהוּ הַזְּמַן — לְרֵאוֹת לְהַפְיץ בֵּיתֵר שְׂאֵת וּבֵיתֵר עַז מְאוֹת וְאֲלָפֵי קוֹנְטְרַסִים, שְׂהֵם תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל וּמוֹהַרְנ"ת ז"ל, וְלְהַפְיֵצַם בֵּין נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לַעֲשׂוֹת הַתְּעוֹרְרוֹת בֵּין נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׂכַלְס יַחְזְרוּ בַחֲשׂוּבָה שְׁלֵמָה.

וְאִם אָנוּ מְדַבְּרִים מִכָּה, שְׂחֲדָשׁ אֲדָר הוּא חֲדָשׁ הַצְּדָקָה, אָנִי בָּא בְּזֵאת לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", דֵּי בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר, לַעֲשׂוֹת מַגְבִּית חֵד פְּעֻמִּית, הֵיּוֹת שְׂאֵנוּ בּוֹנִים מְקוּה טְהוּרָה בִּיבְנֵאֵל, שְׂזֵה דְּבַר שְׂתִלוּי בְּכֵרֵת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְצִרִיכִים עוֹד כְּפָה שְׂפוּצִים, רְצִיטֵי לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׂכָל מִשְׂפָּחָה תְּצַטְרַף וְתִתֵּן מְאָה שְׂקָלִים בְּעֵבוֹר מְקוּה מְלָפָה, מְקוּה זֹו נְבִנִית בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, מְשַׁקְעִים בְּזֵה דָם וְיִזְע וּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, פְּשוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, וְהַמוֹן יִפְקְדוּ בְּזֵרַע שְׂל קַיְמָא רַק בְּזִכּוֹת טְבִילַת הַמְּקוּה הַזֶּה, בְּכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל מִשְׂפָּחָה וּמִשְׂפָּחָה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׂתִתְרֵם בְּאִפְּן חֵד פְּעֻמֵי מְאָה שְׂקָלִים, וְלְמִסֵּר אֶת זֹאת לְגַבְאֵי הַצְּדָקָה ר' ... גְּרוֹ יְאִיר, וּבְזִכּוֹת הַצְּדָקָה הַזֶּה, שְׂהִיא יַחֲדָה בְּמִינָה, שְׂעַל-יְדֵי זֶה נִתְרַבּוֹת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל — נִזְכָּה לְגַאֲלָה. וּכְמֵאֲמָרֵם ז"ל (יְבִמוֹת סב.): אֵין בֶּן דְּוֹד בָּא, אֲלָא עַד שְׂיִכְלוּ כָּל נַשְׂמוֹת שְׂבַגְנוּף. וְלִכְּן אִם אָנוּ רוֹצִים לְרֵאוֹת בְּמוֹ עֵינֵינוּ אֶת הַגְּאֲלָה וּלְזַרְזֵה, אֲבַקֵּשׁ מְאֹד שְׂכָל מִשְׂפָּחָה תְּתֵרֵם כְּאִמּוֹר, וְכֵן דְּרוֹשִׁים עוֹד שְׂפוּצִים לַעֲשׂוֹת, אֲזִי אָנִי מְקוּה שְׂתֵרֵם כָּל אֶחָד, וְיִכְתֹּב שְׂהַצְּדָקָה הַזֶּה הִיא אִף וְרַק בְּעֵבוֹר הַמְּקוּה, וּבְזִכּוֹת זֶה נִזְכָּה שְׂיִקְיֵם אֲצִלְנוּ (יְרֵמְיָה יד, ח): "מְקוּה יִשְׂרָאֵל ה' הוֹשִׁיעַ בְּעַת צָרָה", הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזְרֵנוּ שְׂאֵנוּ

נמצאים בצרה גדולה, כי גוזרים עלינו גזרות רעות, ובזכות הצדקה של מקנה ישראל ה', נזכה להושע מכל צרותינו.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתקם.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פי תשא, "אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עכשו בימי אדר צריכים להרבות בצדקה, כמו שאמר רבנו ז"ל, שעקר תקון חדש אדר, הוא להרבות בצדקה, ולכן מאחר שהקדוש-ברוך-הוא חנן אותך בעשירות, ראה לקבל את כל אדם בסבר פנים יפות, ותתן לכלם מעט או הרבה, אבל אף פעם אל תוציא בבזיונות אדם, פי גדל החטא הזה, אי אפשר לתאר ולשער כלל, כמאמרם ז"ל (ויקרא רבה, פרשה לד, סימן ט'): העני הזה עומד על פתחך, והקדוש-ברוך-הוא עומד על ימינו, דכתיב (תהלים קט, לא): "כי יעמד לימין אביון", אם נתת לו, דע מי שעומד על ימינו, ונותן לך שכרך, ואם לא נתת לו, דע, מי שעומד על ימינו — פורע ממך, דכתיב (שם): "להושיע משופטי נפשו".

אדם שזכה שהקדוש-ברוך-הוא נתן לו כסף, הוא צריך להקפיד מאד להרבות בצדקה, ולשמח מאד שבאים אליו עניים, פי כף מבאר בזהר (וירא קד.): בשעתא דקדשא בריך הוא רחים ליה לבר נש, משדר ליה דורונא, ומאן איהו? מספנא, בגין דיזכי ביה, וכיין דיזכי ביה איהו אמשיף עליה חד חוטא דחסד דאתמשך מסטר ימינא, ופריש ארישיה ורשים ליה, בגין דכד ייתי דינא לעלמא ההוא מחבלא יזדהר ביה, וזקיף עינוי ותמא לההוא רשימו, כדין אסתלק מניה ואזדהר ביה, בגיני כף אקדים ליה קדשא בריך הוא במה דיזכי; מי שהקדוש-ברוך-הוא אוהב אותו, מביא לו מתנה

עניינים, ולא כמו שנוהג היום שפשיורים מקמצים וכו', ומחביאים ומסתירים את עצמם מהעני, ושולחים את בניהם או בנותיקהם ואומרים: לך תגיד שהאבא לא נמצא בבית וכו', והם לא יודעים שהם בעצמם גורמים, שלבסוף באמת אבא לא יהיה בבית, רחמנא לישוזבן, ולכן צריכים מאד לשמר על דבר זה, לא להוציא עני מביתו בבזיונות, רק לפיסו, ואפלו שאתה נותן לו סכום קטן, ראה לפיסו בכל מיני פייסים, ואז דיקא תראה ישועה גדולה מאד, כי מי שמרבה בצדקה רואה ישועות.

המאחל לך פורים שמח...

כא תתקסא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פי תשא, י' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל פלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ב"יבנאל עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרו ויצילים מפל צרה וצוקה ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו לעזר לנו בכל מה שרק יכולים — הן בבית-ספר והן בתלמוד-תורה, כי אנחנו צריכים הרבה עזר הן לממלא מקום וכו', והן שאר מיני עזר, תמיד תזכרו שהם הילדים שלכם, וזה העתיד שלכם, וכדאי להשקיע בהם פי מהם יצאו אילנות גדולים, אילנות נפלאים, ולכן ראו לעזר בכל מה שאתם רק יכולים לעבדא ולמעשה, וכבר ידוע מאמר החכם: "קל להיות מבקר מלהיות מחבר"... קל לבקר את המלמדים ואת המורות ואת ההנהלה מלהיות לבד מלמד או מורה או מנהל או מנהלת, ולכן אני מבקש את כל אחד ואחד מאנשי שלומנו: תנו שכם לעזר, ועל-ידי-זה נצליח מאד מאד, כי בקרוב ממש יהיו לנו מבנים בעבור התלמוד-תורה והבית-ספר, והקדוש-ברוך-הוא ירחיב לנו

שהנקיות היפי וההדור יהיה ממש להפליא, רק תתנו יד ושכם לעזר
במה שאתם רק יכולים.

ולי אתם יכולים לעזור עם תפלות, לבקש מהקדוש-ברוך-הוא,
שיצליח את דרכי.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפילתי
שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כא תתקסב

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תשא, י' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ידידי היקר לי מאד ...
גרו יאיר.

שמעתי את ההתפתחות שקרו היום עמכם וכו', לזאת אבקש
אתכם מאד מאד, אם אתה יכול להיות תמיד צמוד עם ... השבוע
הזה, כי פשוט צריכים לנסע ל... וכן ל... ולסדר ענינים, ואני אפעל
אצל המנהל הרב ... שישחרר אותך השבוע, כי פשוט זה פקוח
נפש, ואנחנו צריכים לסדר את זה פעם ולתמיד, כי חבל שממון
ישראל ילכו לאבוד, כסף שמגיע לנו ושולחים לנו מ... שיגנבו את
זה מאתנו, אותו זמן יכולים לתת להמלמדים העלאה במשכרת,
וחבל על כל גרוש שהולך לאבוד, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא,
שעכשו נראה ישועות גדולות שיעשה לנו הקדוש-ברוך-הוא. ולכן
ראה עכשו להיות צמוד עם ... כל השבוע, וזה לא בשביל הטובה
והכבוד שלנו וכו', אלא בשביל טובת כל הקהלה, ובפרט בשביל
טובת הילדים.

הקדוש-ברוך-הוא ישמע את תפילתי, שאני מבקש ומתפלל,

אָשׁר   כּא תתקסג   בּנחל   שׁכא

שְׁפָר נִזְכָּה לְרֵאוֹת בִּישׁוּעָתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל וּבְמַחֲיַת הַמֶּן-עַמְלֵק, וַיִּקְרָא
(תהלים עה, יא): "וְכָל קַרְנֵי רְשָׁעִים אֲגַדְעֵ, תְרוּמַמְנָה קַרְנוֹת צְדִיק".

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תתקסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְר בֵּי תִשָּׂא, י' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אוֹדוֹת שְׁאֵלְתָךְ, שֶׁהַחֲבָרָה קִדִּישָׁא אוֹמְרִים שְׁעִסְקוּ בְּקַבּוּרְתָּה בִּי
אָדָר, וְעַל הַמַּצָּבָה פְּתוּב י"ב אָדָר, אֲצִלִּי בְּטוֹחַ שֶׁהֵם נָתְנוּ לָךְ תַּאֲרִיךְ
לוֹעֲזִי, וְעַל-כֵּן יְכוּלִים לְהַסְתַּכֵּל בַּלּוּחַ שֶׁל הַשָּׁנָה הַהִיא, מְתִי יֵצֵא
הַתַּאֲרִיךְ הַלוֹעֲזִי — אִם בִּי אָדָר אוּ בִּי"ב אָדָר, וְאִם פְּתוּב עַל מַצָּבַת
קַבּוּרְתָּה י"ב, אֲזוּ צְרִיכִים לְהַחֲזִיק י"ב.

וְאוֹדוֹת שְׁאֵלְתָךְ, הֲרִי הֵם הָיוּ מְחַלְלֵי שַׁבָּת וְכוּ', וְרַחוּקִים
מִתּוֹרָה וּמִצְוֹת וְכוּ', הֵאֵם מוֹעִיל לָהֶם מֵה שְׁמַתְפַּלְלִים וְאוֹמְרִים
קִדִּישׁ וְכוּ' וְכוּ', בּוֹדְאֵי מֵה שְׁבַר יִשְׂרָאֵל עוֹשֶׂה לְנַשְׁמוֹת אַבּוֹתָיו
וְאַבּוֹת אַבּוֹתָיו, מוֹעִיל מְאֹד מְאֹד לְמַעַלָּה, וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים
אֵת הַמַּעַלָּה הַזֶּה שְׁמַנְיָחִים יְלָדִים טוֹבִים, הָיוּ מְכַנְיָסִים בְּיְלָדִים הַרְבֵּה
מְאֹד, וְהָיוּ מְשַׁקִּיעִים בָּהֶם תּוֹרָה וַיִּרְאֵת שָׁמַיִם, כִּי אֵין לְתַאֵר וְאֵין
לְשַׁעַר אֵת גְּדֹל הַנַּחֲתָרוּחַ שֶׁיֵּשׁ לְהַנַּשְׁמוֹת לְמַעַלָּה כְּשֶׁמַּנְיָחִים בְּנִים
בְּזֶה הָעוֹלָם, הַעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים, וְגוֹרְמִים
שְׁעִשׁוּעִים גְּדוֹלִים לְמַשְׁפָּחָה, כֵּן מוֹבָא בַּזֶּהר הַקָּדוֹשׁ.

רַק חֲזוּק וְאַמֶּץ, וְתִשְׁמַח אֵת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיָּקָרִים, כִּי הַעֲקָר
הוּא שְׂמֵחָה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תתקסד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פי תשא, י' אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות
בשמחה, ואל תניח את העצבות והעצלות אצלך כרגע, ותשמע בכל
יום כלי זמר, ואל תמשך את עצמך בשום פנים ואפן אל המרירות
והעצבות, כי זה לא יועיל לך כלל, אדרבה ראה רק לשמח את
עצמך. ועקר הנצחון בזה העולם הוא כשזוכים להיות בשמחה.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל זכותך זכות הרבים,
שאתה זוכה ומזכה את אחרים בקיום המצוות, על-ידי הפצת ספרי
רבנו ז"ל, כי אלפים ורכבות כבר חזרו בתשובה בזכות הקונטרסים
שזכית להדפיס, וזה ברור. ועל-פן מה ולמה לך להיות כל-כך
בעצבות ובמרירות, אתה זוכה להוציא מפתח אל הפעל דברים
כל-כך יפים, אשר בזה ראוי לך לשמח מאד מאד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

ראה לכתב לי מה שלומך, וכן האם ... מפייך ספרים, ואיפה
בדיוק אתם אווזים ב"אשר בנחל" חלק י', הינו באיזה תאריך יגמר
הספר.

המצפה לתשובה מהירה...

כא תתקסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בִּי תִשָּׂא, י' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות משפחת ... בודאי זה צער גדול מאוד מאוד, אך כפי שאני רואה, אנחנו עושים כאן איזו עבודה גדולה עד מאוד, כי כפי רובי הצרות והמניעות וכו', בודאי אנו פועלים כאן דבר גדול עד מאוד מאוד. תתאר לעצמך, פתח-תקנה הייתה פעם "מושבה", והיום זו "עיר" עם ה"א הידיעה, עיר גדולה, אני רואה כאן ביבנאל עתיד גדול, שיהיה נעשה "עיר" פתאם, משרד השכון לא ישאל אותם, ויבנה מאה דירות וכו' ועוד וכו', ויתחילו אנשי שלומנו להכנס לגור כאן למאות וכו', ויתרחבו גבולי הקדשה, ותהלה לאל, בכל העולם ממש, פשוטו כמשמעו, הולך כבר השם ביחד: "יבנאל עיר ברסלב", שהדפסנו את זה בכמה שפות במליוני עתקים, וזה נתפשט בעולם.

והנה יבנאל מי שרק מתבונן על ההרים היפים, שהוא מקום כל-כך יפה ונאים להתבודדות, ומקום שקט לתורה ולתפלה, הקדוש-ברוך-הוא יעזר לנו לשטח מרוח בעבור תלמוד-תורה ובית-ספר וכו' וכו', ויהיה לנו תלמוד-תורה ובית-ספר ענקי, בלי עין הרע, עם אלפי תלמידים ותלמידות וכו', וזה לא חלום, ועל-כן לא בחנם שהסמ"ך-מ"ם מרעיש עלינו עולמות וכו'. והנה נדמה בכל פעם ובכל רגע, פאלו פלו כל הקצים וכו', ולבסוף רואים ישועות, שהם למעלה מהדעת והשכל, ובודאי כנגד הרע שיש בקרבנו, מתחילים לשמע קול הברה של הסטרא אחרא, כמו בא (לקושי-מותרין, חלק א', סימן כב), ולכן לא בחנם המשפחה הזו התחילה לקלל ולחרף ולהשמיץ את כל אחד מאנשי שלומנו בצעקות ובקלות וכו', עד שמררו את חייהם, עד שכבר כמה מאנשי

שְׁלוֹמֵנו רָצוּ לְבָרַח, כִּי לֹא יָקְלוּ לְסַבֵּל אֶת הַסִּבָּל הַזֶּה, וְלִכֵּן אָמַרְתִּי לָהֶם, שְׁיִלְכוּ מִבַּיִת לְבַיִת אֶל תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם, וַיִּדְבְּרוּ עִמָּהֶם מִהֲקִדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּמִרְבֵּנוּ ז"ל וְכוּ', וְזוֹ הִיְתָה פְּנֹתִי, אָבֵל לֹא שְׁיִקְלָלוּ, וְכוּנָתִי הִיְתָה שְׁיִרְדוּ מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו וַיַּעֲזְבוּ אוֹתָם וְכוּ', וְאֲנִי כְּתַבְתִּי לָהֶם עֲכָשׁוּ מִכְתָּב, אֲקִנְיָה שְׁנָה יוֹעִיל, וְאִם לֹא, עַל-כָּל-פָּנִים הֵם עֲזָבוּ אֶת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו, וְהַתּוֹשְׁבִים נַעֲשִׂים מִבְּלִבָּלִים... מַה קוֹרָה כָּאן, אַחַד מֵהֶם מְדַבֵּר עֲלֵיהֶם ... תֵּאֲמִין לִי, שְׁהַדְּבַר כּוֹאֵב לִי בְיֹתֵר, אִךְ מַה לַּעֲשׂוֹת, הַהֲכָרַח לְסַבֵּל, וּמִי יִתֵּן, שְׁבִזָּה הַסִּבָּל נִפְטָר כְּכֹר מִהַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, וְנִשְׁמַע בְּשׁוֹרֹת מִשְׁמָחוֹת בְּמַפְלָתוֹ בְּקִרְוֹב מְאֹד.

אֲקִנְיָה לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנוֹכַח לַעֲבֹר עַל הַכֹּל, רַק חֲזַק וְאֲמִץ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, כִּי עוֹד תִּרְאֶה מַה שְׁיִקְרָה כָּאן בְּיַבְנָאֵל נְסִים נְגָלִים, "יַבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב", וְאִךְ שְׁנָה חֲלוּם, אִךְ הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרִטִית, וְדָבַר גְּדוֹל וְקִטְוֵן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ כָּלֵל.

הַמַּצְפָּה לְשִׁמְעַת מִמֶּךָ תִּכְרַךְ וּמִיָּד...

כא תתקסו

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר כִּי תִשָּׂא, "י אֲדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... נִרְם יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׁתַּפְּסִיקוּ לְקַלֵּל בְּכָל־לִיּוֹת, וּבִפְרִטִיּוֹת אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, כִּי מִי שְׁמַקְלֵל הוּא בָּא מֵעוֹלָם הַתְּהוֹ, וְכָל מִינֵי דִינָיִם קָשִׁים וּמְרִים יַעֲבֹרוּ עָלָיו, וְעַל-כֵּן הַשְּׁמָרוּ מְאֹד מְאֹד מִקְלָלוֹת, כִּי יִהְיֶה לָכֶם סוּף מֵר מְאֹד, אִם לֹא תַפְּסִיקוּ מֵעֲשִׂיכֶם, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם וְגַם מִזְהִירְכֶם, שְׁמַחֲלוּם תַּתְּחִילוּ רַק לְבִרְךְ אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל וְלֹא לְקַלְלוֹ, כִּי עַל-יְדֵי קְלָלוֹת בָּאָה אֲבִלּוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת קְלָלָה, סִימָן א'), זְכָרוּ זֹאת הַיֵּטֵב, כִּי אֲנִי רוֹאֶה עֲלֵיכֶם דִּינָיִם מְרַבִּים, וְאִם לֹא תַפְּסִיקוּ לְקַלֵּל וּלְהַשְׁמִיץ אֶת אֲנָשֵׁי

אֲשֶׁר   כּא תתקסז   בַּנְחַל   שְׂכָה

שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, יִתְקַים בְּכֶם פְּנ״ל, לְכֵן שִׁמְרוּ עֲצֻמְכֶם מְאֹד מְאֹד.

וְרִצִּיתִי לְדַבֵּר עִמָּכֶם דְּרַף הַטְּלָפוֹן, פִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, אֲנִי רוֹאָה אִם לֹא תִפְסְּקוּ, רַחֲמָנָא לְצַלָן, רַחֲמָנָא לְצַלָן, מַה יָכוֹל לְקֹרוֹת בְּבֵיתְכֶם. וְעַל-כֵּן הַשְּׁמְרוּ לָכֶם מְאֹד מְאֹד.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַ מְכֶם...

כּא תתקסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי כִי תִשָּׂא, י' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

פֹּה תִקְבַּל כְּמָה מִכְּתָבִים, וְתִמְסַר אֶת זֶה תְּכַף-וּמִיד, וּבִפְרֻט לְ... גְּרוֹ יְאִיר, וְתֹאמַר לוֹ, שְׂיִהְיֶה עִמִּי בְּקִשְׁרִי, וְכֵן יָשִׁיב לִי עַל שְׂאֵלוֹתִי, כִּי נַחוּץ לִי לְדַעַת.

וְשְׁלוֹם לִידִידֵי ... קִבְּלֹתִי אֶת מִכְּתָבֶיךָ, וְהִיָּה בְּדַעַתִּי לְעֲנוֹת לְךָ בְּאֵרִיכוֹת, אִךְ טְרֹדוֹתִי עֲכָשׁוּ רַבּוּ כְּמוֹ שָׂרְבוּ, אִם אֶפְשֶׁר לְהַכְנִיס עֲצָמָךְ וְכֵן לְהִבִּיא עוֹד כְּמָה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁגַם-כֵּן יִכְנִיסוּ עֲצָמָם לְעֲשׂוֹת שְׁלוֹם-בֵּית בֵּין ... עִם אִשְׁתּוֹ, כִּי חָבַל שְׂיִתְגַּרְשׁוּ, רַחֲמָנָא לְצַלָן, כִּי הַיְלָדִים יִהְיוּ הַקְּרֻבָּנוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָן, אֲנִי לוֹקַח עֲכָשׁוּ אֶת שְׁנֵי הַבָּנִים הַגְּדוֹלִים ... וְ... לְגַדְלָם.

אוֹדוֹת הַפְּצָה, אִם לֹא תִהְיֶה בְּטָלָן, וְתִלָּךְ בְּהַתְּמָדָה, אִתָּהּ יָכוֹל לְהִבִּיא בְּכָל יוֹם וְיוֹם שְׁפַע, רַק אֵל תִּהְיֶה עֲצָלָן. צְרִיכִים רַק לְלַכֵּת בְּקִבְעוֹת עֲצוּמָה וּבְמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, וְאִז תִּרְאֶה בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

הַמְּאֻחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאוּ לְמִסַּר אֶת הַמְּכָתֵב לְ...

כָּא תִתְקַסַּח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, י' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

חָבַל עַל הַזְּמַן הַיָּקָר. עִם רָשָׁע לֹא יְכוּלִים לְהִשְׁלִים בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, אָדָם שֶׁהִכְשִׁיל אֶת כָּלָם בְּעֶזְרֵן נִדְהָ שֶׁהוּא כְּרִיתוּת, אֵין לוֹ תִקְנָה כָּלָל, רַק לְהִתְפַּטֵּר מִרְבֵּנוּת, וְאִנִּי כְּבָר לֹא מְדַבֵּר מִמְסִירוֹת שְׁמוֹסֵר אוֹתֵנוּ, וְכָבָר יוֹתֵר מִחֲמָשִׁים אֶלֶף דּוֹלָר הַפְּסִיד לִי, וְנִדְנִו שֶׁל מוֹסֵר מוּבָא בְּשִׁלְחָן עֲרוּף, חֲשָׁן מִשְׁפָּט, אֶךְ אֲנַחְנוּ מוֹסְרִים אֶת זֶה בְּיַדִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ.

עוֹד עֶשֶׂר דְּקוֹת יִהְיֶה לָךְ מִכְתָּב בְּעֵבֹר ... מָה בְּקָשָׁר לְ...?

הַמְחַכָּה לְתִשׁוּבָה מִהִירָה...

כָּא תִתְקַסַּט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, י' אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

שִׁלְחָתִי לָךְ מִכְתָּב, וְעַדִּין לֹא שָׁמַעְתִּי מִמֶּךָ.

הָאֵם יֵשׁ בְּאִפְשָׁרוֹת לְסֵדֶר לְשִׁלַּח עוֹד הַלִּילָה עִם .. וְעִם שְׁנֵי הַבְּחוּרִים שְׁנוֹסְעִים עִמּוֹ כַּמָּה קַפְסָאוֹת קוֹנְטֵרְסִים: "צָא מִהַבֵּץ", "יָמֵי הַנְּעוּרִים", וְאֵם יֵשׁ אֶצְלָךְ קוֹנְטֵרְס בְּשִׁפְהַ הַרוֹסִית, וְאִנִּי אֶשְׁלַח לָךְ עוֹד כֶּסֶף, וְכֵן אֵם יֵשׁ אֵילוֹ קוֹנְטֵרְסִים עַל שְׁלוֹם-בֵּית אוֹ עַל פְּרִנְסָה, אֶקְנֶה שְׁתוּכַל לְגַיֵּס אֶת .. אוֹ ... שְׁיִסְדְּרוּ אֶת זֶה, אֶךְ שְׁזֶה כְּבָר מְאֻחָר, עִם כָּל זֹאת פֶּן וְאוּלֵי כִּי חָבַל, כָּאֵן יְכוּלִים לְהַפְיֵץ הַרְבֵּה, וְאִנִּי תְקוּעַ עִם הַמְדְּפִיס, שְׁאֵנִי לֹא יְכוּל לְהַדְּפִיס, אֶקְנֶה שְׁזוֹ לֹא תִהְיֶה טְרַחָה בְּשִׁבְלָךְ.

אֲשֶׁר   כּא תתקע   בַּנְחַל   שְׂכּוּ

הַעֲקֵר רְאֵה לְחֹזֶק עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי גְדוּלָה זְכוּתְךָ בְּשָׂמַיִם, עַל-יְדֵי זְכוּי הַרְבִּים שְׁלֶךְ, וְאַף שֶׁעֲכָשׁוּ אֶתְּךָ נִמְצָא בְּלִחָץ זֶה הַדְּחָק, אֲבָל תִּדַּע, שֶׁזֶה רַק זְמַנִּית, כִּי עוֹד פֶּעַם יִפְתַּח לְךָ שִׁפְעַת בָּזָה, שֶׁתּוּכַל לְהִדְפִּיס מְלִיוֹנִים סְפָרִים בְּלִי שׁוּם גְּזֵמָא כָּלֵל, הַתְּחִלְתִּי עִם הַגְּדָה, וְאֲנִי כְּבָר אוֹחֵז בְּסֵדֶר קְדוֹשׁ, אֲיֵנִי יוֹדֵעַ אִם אוֹכַל לְגַמְרוֹ, אֲבָל זֶה יִהְיֶה, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַמְצַפֶּה לְתִשׁוּבָה מֵהִיָּה...
...

כּא תתקע.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, י"א אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

הִנֵּה אִם יֵשׁ בְּאַפְשָׁרוֹת לְשַׁלַּח עִם ... וְעִם שְׁנֵי הַבְּחוּרִים שְׂתִיִּם אוֹ אַרְבַּע קַפְסָאוֹת שֶׁל קוֹנְטֵרַסִים: "צֵא מֵהַבֵּץ", "יְמֵי הַנְּעוּרִים" אוֹ עַל שְׁלוֹם-בֵּית, אוֹ עַל פְּרֻנְסָה, אוֹ רוֹסִית, כִּי אֲנִי נִתְקַעְתִּי עִם הַמְדָּפִיס, וְקָשָׁה לִי עֲכָשׁוּ לְהִדְפִּיס. אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶה כְּבָר מְאֹדָה, אֲבָל אִם אֶפְשֶׁר בְּדַחִיפּוֹת, רְאֵה לְסֵדֶר לִי אֵת זֶה.

הַמְּחַכֶּה לְתִשׁוּבָה מֵהִיָּה...
...

וְשְׁלוֹם לְ... אִם אֶתְּךָ יְכוּל לְעֻזֹר לְהַנִּי"ל, הֵן שְׂתִמְסֹר לוֹ אֵת הַמְּכַתֵּב, וְהֵן אִם יֵשׁ אֲצִלְךָ הַקּוֹנְטֵרַסִים הָאֵלֶּה, וְאֲנִי כְּבָר אֶתְחַשְׁבֵּן עִם ... גְּרוֹ יֵאִיר, תִּבְקֵשׁ דו"ח מ... וּמֵהֶרֶב ... וְתִשָּׂא אוֹתוֹ הָאִם בָּא הַיּוֹם הַמְּמַנֶּה עַל הַמְּחֻזֵּה, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, סִבָּב הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁרוּצָה לְעֻזֹר לָנוּ הַרְבֵּה, וְהוּא מְמַנֶּה עַל ... וְנוֹדֵף בּוֹ לְמָה מְצַעֵר אוֹתָנוּ, יְעֻזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְרְאוֹת בְּמַפְלַת הַמֶּן-עֲמֵלָק וּבְהַתְגַּלּוֹת מְלָכוּת שְׂמַיִם.

כא תתקעא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, י"א אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָאד מָאד רְצִיתִי, שְׁתַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לֹא לְהִתְגַּרֵּשׁ, כִּי אִפְלוּ הַמְזַבַּח מוֹרִיד דְּמָעוֹת, וְאַמְרָתִי פַעַם טַעַם — לָמָּה דִּיקָא הַמְזַבַּח בּוֹכָה? כִּי עַל הַמְזַבַּח הִבִּיאוּ קַרְבָּנוֹת, וּבְגֵרוֹשִׁין עָקַר הַקְּרָבָנוֹת הֵם הִילְדִים, וְלָכֵן הַמְזַבַּח בּוֹכָה — מִסְּפִיק קַרְבָּנוֹת, וְלָמָּה לְהִבִּיאַ עוֹד, הֲלֹא הִילְדִים שְׁלָף סוּבָלִים סָבַל רַב.

וְהִנֵּה אֲנִי מוֹכֵן לְקַחַת אֶצְלִי אֶת שְׁנֵי בְּנֵיךְ ... וְ... וְלִגְדֹל אוֹתָם, רַק בְּתַנְאֵי שְׁתַּכְתַּב עוֹד עִכְשָׁו מִכְתָּב אֵלַי בְּכַתֵּב יָדְךָ דְרָךְ פָּקֵס, כִּי אֲנִי לֹא רוֹצֶה לְהִסְתַּבֵּךְ עִם הַחֵק, וְהַחֵק הוּא שְׁהַהוֹרִים צְרִיכִים לְחַתֵּם עַל הַסְּכֻמַּת שְׁלוֹחַ הִילְדִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת סָבֶלֶן גָּדוֹל, וְאֵל תְּהִיָּה בְּכַעַס, כִּי הַכַּעַס לֹא יְבִיא אוֹתָךְ אֶל שׁוֹם דְּבָר.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַ מִמְּךָ...

כא תתקעב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, י"א אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אִתָּה צְרִיךְ לְהִכִּין גַּם אֶת אִשְׁתְּךָ, אֲסוּר לְזַרְק אִשָּׁה בְּדִירָה רִיקָה וְכוּ' בְּלִי רְהִיטִים וְכוּ', וְלוֹמַר לָהּ: פֹּה תִשְׁבִּי וְכוּ', וְזֶה זֶה וְכוּ', רִבְנוּ ו'ל הַזְהִיר מָאד מָאד לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אִשְׁתּוֹ, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְלַקֵּחַ עִם אִשְׁתְּךָ יוֹתֵר בְּעֵדִינּוֹת, יֵשׁ לָךְ, תְּהִלָּה לְאֵל, אִשָּׁה חַכְמָה וּפְקֻחִית, מָה אִתָּה רוֹצֶה מִמֶּנָּה? הַחַיִּים לֹא הוֹלְכִים כְּפִי שְׁרוּצִים...

צריכים לרצות כמו שזה הולך... ולכן אל תדחק עליה, רק תשתדל למלאות את בקשתה, ולסדר את הדירה, אני בטוח אם תלך עם אשתך בעדינות ובדרך ארץ, תפעל הרבה, פי סוף כל סוף אשתך אוהבת אותך וכו' ורוצה לעשות רצונך, אף טבעה של אשה, שרוצה דירה מסודרת וכו', וזה טבע מברך. על-כל-פנים לך טוב פאן ברוחניות ובגשמיות, אתה יכול לדבק עצמך בו? תברך, ולהתבודד בין הקרים וכו', וכן להתמיד בתורה הן עם עצמך והן עם אחרים, והן אנשי שלומנו לחזק ולאמץ אותם, ועל-פן ראה ללכת עמה בעדינות ובסבלנות, והקדוש-ברוך-הוא יאיר עינינו במאור תורתו, וירחיב לך בגשמיות וברוחניות, ויהיה לך מכל טוב, ויהיה לך ישוב טוב ביבנאל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

תראה את המכתב לאשתך, ואני מקווה שבקרוב מאד יהיה לכם פה כל הנוחיות שאשה צריכה: מכונת כביסה, תנור, ארונות וכו' וכו'.

כא תתקעג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פי תשא, י"א אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אַל ... תחיה.

יען שנעשה עפוב עבור הילדים לבוא לכאן, העצה הכי טובה, שאת תסעי מחר עמהם יחד אַל הקונסוליה, כי לא יתנו לשני ילדים צעירים ויזה בלי הסכמת ההורים בשום פנים ואפן, וכן אני רוצה מכתב ממך, שתשלחי עכשו בכתב ידך, שאת מסכימה שהילדים יהיו אצלי, כי אני לא רוצה להסתבך עם החוק.

המצפה לשמע בשורות משמחות...

כא תתקעד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תשא, י"א אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את השדוף של ... אני הצעתי כבר, ויכול מאד להיות שזה לך, אף הוא צריך עוד להיות כפאן אצלי כמה חדשים, פי אצלי ישלים עצמו, וכן היא עדין בגיל צעיר, צריכים לחכות לכל הפחות עד הנשואין קרוב לשנה.

אודות ה... זו רק היתה הצעה למנות אותך, אבל אפה לא צריך להתנצל כלל, אם אחד אינו יכול אני לא, העקר שפתחיל מחדש להתבודד עצמך עמו יתברך ביתר שאת וביתר עז, וכן תתמיד בלמוד התורה הקדושה פסדרן, עדי תזכה לסיים את כל התורה כלה.

אבל אודות המקנה בשום פנים ואפן איני מסכים שתתחמק וכו', אני כבר שמעתי מהספור וכו', אבל אצלי זה שטיות, כל אדם מכרח לסבל בזה העולם מפל מיני דברים בשביל כפרת עוונות, ואי אפשר להתחמק מזה, ועל-כן אם לא המקנה, ידברו וכו' על דבר אחר וכו', ולכן את המקנה אני לא מותר ורוצה שתמשיך בזה, פי זו זכות הרבים עד מאד מאד — להיות לעזר ליהודים שיוכלו לטבל בכל יום במקנה חמה וכו', זו זכות שאין לתאר ולשער כלל, כמו שהיא זכות להיות גבאי צדקה לחלק לזן וחלות לאנשי שלומנו, או להיות גבאי צדקה להתעסק בהפצת ספרי רבנו ו"ל, שהיא זכות גדולה עד מאד, כמו-כן היא זכות לחמם מקנה בשביל רבים. וחקמינו הקדושים אמרו, שבשביל שעשה פרק בעלה של דבורה הנביאה פתילות עבות, שיאירו לעם ישראל, פי הדליק לפידים שיהיה אור לעם ישראל, בשכר זה וכה למה שזכה, אף שהיה עם הארץ (תנא דבי אליהו ובה, פרק ט'). ולכן ראה וגם ראה להמשיך

בְּהִכְנַת הַמִּקְנֶה וּבְחִלּוּקַת הַחִלּוֹת וְהַיִּין וּבְעֵנִי הַפְּצָה וְכוּ', וְאַתְּ
הַבְּיֹנוֹת — זֶה מִתֵּן שְׂכָרוֹ בְּצֵדוֹ... לְכַפֶּרֶת עֲוֹנוֹת, אָבֵל ל... אֵל
תֵּלֶף, לְכֵן אַתָּה לֹא צָרִיף לְהַתְנַצֵּל כָּלֵל, וְאַנִּי מִבֵּין אוֹתָךְ הֵיטֵב הֵיטֵב.

רְאֵה וְגַם רְאֵה שְׁ... או ... יִקְבְּלוּ מִכְּתָב מ... וְכֵן מ... שְׁנוֹתָנִים
רְשׁוֹת שְׁבִנִיָּהֶם יְבֹאוּ לְכָאן, כִּי אַחֲרַת אֵינִי מְעַנְּנִן.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמָּךְ...

תִּחְלַק אֶת כָּל הַמְּכַתְּבִים לִיעֹדֵם.

כּא תתקעה.

בְּעֹרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, י"א אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְּתָבְכֶם, וְגִדְּל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִכֶּם
— אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְהִנְנִי מְבָרַךְ אֶתְכֶם עוֹד פַּעַם בְּבְרַכַּת
"מִזֵּל טוֹב" עַל נְשׂוּאֵיכֶם, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּבְנֶנוּ בֵּית נְאֻמָּן
בְּיִשְׂרָאֵל, וְאַחַד יַעֲזֹר לְהַשְׁנִי בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלֵל, וְתִדּוּגוּ אַחַד אֶת
הַשְּׁנִי לְכַף זְכוֹת תְּמִיד, וְשִׁתְּשֶׁרָה בִּינֵיכֶם אֲהַבָּה, אַחֲוָה וְרַעוּת וְהַבְּנָה
הַדְּדִית, וְאַף פַּעַם אֵל תְּרִיבוּ וְכוּ', וְשִׁלָּא יִהְיוּ בִּינֵיכֶם וּפּוּחִים, וְאֵל
תְּעַרְבוּ אֶת הַהוֹרִים בְּנְשׂוּאֵיכֶם, אֲלֵא תַחֲיוּ חַיִּים נְעִימִים עֲרָבִים
וּמְתוּקִים, וְאֵז טוֹב לְכֶם כָּל הַיָּמִים.

רְאוּ לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אַחַד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיוּנִי.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תקעו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פי תשא, י"א אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
ממך, שנכנסת בעסק החדש, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שהעסק
ישגשג מאד מאד, ותקח את הרב ... גרו יאיר, ואני מקווה
להקדוש-ברוך-הוא, שתצליחו בהצלחה בלתי רגילה, רק שתהיה
ביניכם אהבה, אחוה ורעות.

אודות מה שעבר עליך וכו', חלישות הדעת, בזיונות ושפיכות
דמים וכו', עם אדם שעבדת עמו כל-כף הרבה שנים וכו' וכו', אל
תהיה שבור וכו', כי כף דרכו של עולם, למי שעושים טובה —
מקבלים חזרה רעה, ועל-כן ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים
שבעולם, והקדוש-ברוך-הוא יצליח את דרכך, ותבשר לי תמיד
בשורות משמחות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפילתי
שאני מבקש ומתפלל בעדך, שבקרוב יהיה אצלכם חדשות נפות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תקעו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פי תשא, י"א אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומה מאד אבקש אותך, שתכניס את

עצמך בִּיתְר שְׁאֵת וּבִיתְר עוֹ בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכֵמָה חוֹצָה, וּמָה גַם שְׁתוּכַל לְשִׁלֵּם כֶּךָ אֶת הַחֹבוֹת שְׁלֶךָ, כִּי חָבַל שְׁתַּסְתּוֹכֵב בְּעוֹלָם הַדְּמִיוֹן עִם חֹבוֹת, תְּשִׁלֵּם בְּכָל יוֹם קֶצֶת, וְכֶךָ לֹא תִהְיֶה חַיֵּב לְאֶף אֶחָד, בּוֹדָאֵי זֶה יִקַּח זְמַן, אֲבָל תִּתְחִיל כְּבוֹר מֵהַיּוֹם.

עֲכָשׁוּ אֲנִי רוֹצֶה לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד אִישִׁית, זֶהוּ דְבַר עֲדִין מְאֹד, אֶף אֲשֵׁי תַחֲזֶה כְּבוֹר בְּקִשָּׁה מִמֶּךָ לִפְנֵי שְׁנָתִים אוֹ שְׁלֹשׁ, בְּמָקוֹם שְׁתַּסְתּוֹכֵב וְתִהְיֶה שָׁט בְּאַרְץ, מְדוּעַ לֹא תִטְפֵּל בִּבְנֵי שְׁלֶךָ, לְלַקֵּחַ אֶת רּוֹפֵא, כִּי עֲכָשׁוּ בְּגִיל צָעִיר יְכוּלִים עוֹד לְעוֹר לוֹ, וְאֵתָה מִתְעַלֵּם מֵהַמְצִיאוֹת, אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁזֶה דְבַר עֲדִין מְאֹד וְכוֹאֵב, וְאֲנִי מִרְגִּישׁ כְּאַבְרָהָ יוֹתֵר מִמֶּךָ וְכוֹ' וְכוֹ', עִם כָּל זֹאת הַיּוֹם כְּשֶׁהִתְתַּחַחֲיוֹת כָּל-כֶּךָ גְּדוּלוֹת, וְהִגִּיעוּ אֶל מַצְבִּים כְּאֵלוֹ, שְׂיִכּוּלִים לְעוֹר לִילָדִים שֶׁהֵם בְּמַצְבׁ כְּשֶׁל בְּנֵה, נִמְצָא מְדוּעַ לֹא תִקַּח אוֹתוֹ לְטַפּוֹל בְּבֵית-סֵפֶר מְיֻחָד, אֵינִי לִי פֹה נְגִיעָה, כִּי הוּא יְכוּל לְהִשְׁאַר אֲצֶל ... עוֹד שְׁנָתִים וְעוֹד אֲרַבַּע שָׁנִים וְעוֹד שֵׁשׁ שָׁנִים, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, וְלֹא יִזוֹז שׁוֹם דְּבַר, וּפְתָאֵם תִּרְאֶה שֶׁהוּא כְּבוֹר בְּגִיל עֶשְׂרֵה, וְהוּא בְּאוֹתָהּ רְמָה שֶׁל גִּיל שְׁלֹשׁ וְכוֹ', וְעַל-כֵּן מְאֹד אֲבַקֵּשׁ מִמֶּךָ, שְׁתַּעֲנִין לְהַכְנִיס אוֹתוֹ לְבֵית-סֵפֶר מְיֻחָד, וַיֵּשׁ הַיּוֹם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּבִנְיָ בְּרַק אוֹ בִירוּשָׁלַיִם, אֵתָה צְרִיף לְהַתְעַנֵּן, בְּמָקוֹם לְרוֹץ לְשִׁטּוֹת, תִּרְאֶה לְהַצִּיל אֶת הַיְלָד שְׁלֶךָ, כִּי חָבַל מְאֹד מְאֹד שְׂיִלֶךָ לְאַבּוֹד, וְעֲכָשׁוּ יְכוּלִים עוֹד לְעוֹר לוֹ, יְכוּלִים לְרַפֵּא אֶת הַבֵּן שְׁלֶךָ, וְאֲנִי עוֹד פְּעַם וְעוֹד פְּעַם חוֹזֵר, כִּי זוֹגְתִי תַחֲזֶה אֲמַרְהָ לֶךָ אֵת זֶה עוֹד לִפְנֵי שְׁנָתִים אוֹ שְׁלֹשׁ, אֵתָה מִתְעַלֵּם מֵהַמְצִיאוֹת. וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד, רְאֵה לְהַצִּיל אֶת בְּנֵה, בּוֹדָאֵי אֲנַחְנוּ נִתְפַּלֵּל בְּעִבוּרְךָ שְׁתַּצְלִיחַ, אֲבָל אֵתָה צְרִיף לְעֲשׂוֹת מִשְׁהוֹ לְהַכְנִיסוֹ לְבֵית-סֵפֶר מְיֻחָד, וְאֵינִי לְנוֹ שׁוֹם כְּנֹנָה, חֵס וְשְׁלוֹם, לְשַׁלַּח אֶת בְּנֵה, אֲבָל לְטוֹבַת בְּנֵה אֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים.

אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּקַּח אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּם בְּרִצְיוֹנֹת, וְאִזּוֹ טוֹב לֶךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לֶךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כא תקעה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פי תשא, י"א אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ואני מבין מאד מאד את צערך, אבל
אתה צריך לקחת את הענינים בידי, ולהגיד שאתה לא יכול, אני
פתיתי ... מכתב, והסברתי לו את המצב, פי היום יש בתי ספר
מיוחדים לילדים פאלו, ויכולים לטפל עם ילדים פאלו, ויכולים
להביא אותם אל רמה, ואני מקנה שהיא יבין, ואם אתה מרגיש
שאתה לא יכול, אתה צריך להגיד זאת להמנהל, ובאמת אי אפשר
לשבר פתה בשביל ילד אחד, בשעה שהילד צריך רפואה גדולה.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואני מקנה
להקדוש-ברוך-הוא, שתוכל להוציא תעודה, ועל-ידי-זה ירד ממך
העל הקשה שעובר עליך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח ברפך תמיד, ותבשר לי בשורות
משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כא תקעט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פי תשא, י"א אדר ה'תשנ"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים, הרב ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וכבר פתיתי מכתב ל... שאם קשה,
שיגיד ל... שקשה לו, פי לא יכולים להניח כף שילך הלאה וכו',

אֲשֶׁר   כּא תתקפ   בַּנְחַל   שֶׁלָּה

הֵן אָמַת שְׂרָחֲמָנוּת גְּדוּלָּה עַל ... אֲבָל כְּתַבְתִּי לוֹ מִכְתָּב, שֶׁהַיּוֹם יֵשׁ בְּתִי סֵפֶר מֵיְחָדִים לִילָדִים כְּאֵלוֹ, שְׂיִכּוּלִים לְטַפָּל בְּבַעְיָהּ, וְחִבָּל לְהַזְנִיחַ אֶת הַיֶּלֶד, וְלִכְּנֹן אֶתָּה בְּתוֹר מְנַהֵל, עֲלֶיךָ לְעַמֵּד חֹזֵק עַל זֶה, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל מָה שְׂיִגִּיבוּ וּמָה שְׂיֵאמְרוּ, הֵן אָמַת שְׂזָה כּוֹאֵב, אֲבָל צְרִיכִים לְחַיּוֹת עִם הַמְּצִיאוֹת, וּבְכַרְט שֶׁהַיּוֹם יְכּוּלִים לְעֹזֵר לָזֶה.

וְכֵן אִוֹדוֹת הַיֶּלֶד שֶׁל ... גֵּרוֹ יְאִיר, אִם הוּא אֵינוֹ מֵתְאִים לְכֶתֶה א', צְרִיכִים לְהַכְנִיס אוֹתוֹ בְּגֵן, כִּי לֹא יִמְלֹט לְהַכְנִיס יֶלֶד עִם חֲתוּל וְכו', אֲלֵא בְּגֵן, וְלֹא בְּכֶתֶה א'.

רְאֵה לְחֹזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשֹׁבֵר אוֹתְךָ, וְאִז תִּרְאֶה יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינִי לְתֹאֵר וְאֵינִי לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַנַּחֲת-רוּחַ שְׂאֶתָּה גּוֹרֵם לִי, בְּזֶה שְׂאֶתָּה מְחֻזָּק אֶת הַתְּלַמוּד תּוֹרָה. וְתֵאמִין לִי, כִּי קְרוּבָה יְשׁוּעַתְנוּ לְכוּא, וְתַהֲלֶה לְאֵל, אֲנַחְנוּ מְטַפְלִים הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּעֵנְיָנִים, וְעוֹד מְעַט הֵם יַעֲבִירוּ אֵלֵינוּ אֶת הַמַּגִּיעַ לָנוּ, וְיַהֲיֶה לָנוּ עֹזֵר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, צְרִיכִים עוֹד קֶצֶת סְבִלְנוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ דְּרַכְנוּ.

הַמְּאֵחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כּא תתקפ.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תִשָּׂא, י"א אָדָר ה'תשנ"ד.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וְגִדֵּל שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמָּךְ — אֵינִי לְתֹאֵר וְאֵינִי לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אֶתָּה חֲקוּק בְּפָנִימִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

אוֹדוֹת בְּנֵי בֵּיתְךָ, רְאֵה לְהַיּוֹת סְבִלָן גְּדוֹל עִמָּה, וְאֵל תִּדְחַק עֲלֶיךָ לְעַבֵּר לִיבְנָאֵל, רַק תִּמְשִׁיחַ לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִז תִּרְאֶה סוּף כָּל סוּף יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת.

אודות ההשקעה בינדים, בנדאי אתה צריך להשקיע בהילדים
 לדבר עם דבורי אמונה והשגחה פרטית, וכן שיאמרו תהלים,
 ותלמד עמם מדות טובות מ"ספר-המדות".

ועל כלם — בעסק הקדוש והנורא שאתה עוסק בהפצת מעינות
 החכמה, אין לתאר ואין לשער כלל, ובנדאי כשאתה הולך בעיר כזו,
 שהיא בשומרון, ששם לא מגיע אף אחד רק אתה, עליך להיות מאד
 מאד חזק בזה, ולשמח מאד על חלקך, על אשר אתה מוצה
 את נשמות ישראל עם ספרי רבנו ז"ל, כי היא זכות כזו, שאין לתאר
 ואין לשער כלל, כי סוף כל סוף עובר על כל אחד ואחד בזה העולם
 מה שעובר, ובזה שמחזקים את נשמות ישראל, זה עקר תקוננו, וזה
 עקר תקוננו, אשרי מי שיעסק בהפצת מעינות החכמה חוצה כל ימי
 חייו, שיעסק בהפצת ספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לו כל הימים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
 מבקש ומתפלל בעדך, שירחיב לך בגשמיות וברוחניות, ותהיה
 תמיד שמח, ותשתדל לעשות כל מיני פעולות שבעולם לשמח את
 נשמות ישראל, ותדבר עמם דבורי אמונה והשגחה פרטית, ואל
 תתפעל משום בריה שבעולם, כי מה יש לנו להתבייש, כמו שגלה
 לנו רבנו ז"ל, שאנו יודעים מאורות צחצחות כאלו, אורות עליונים
 כאלו, אין לנו במה להתבייש, אדרבה, עלינו לגלות ולפרסם את
 דבר רבנו ז"ל בעולם, ואז טוב לנו כל הימים.

המאחל לך ברכה ותצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחיני.

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

ברוך רחמנא, שזכנו לסיים את כל החבור הנפלא הזה, והוא כרך
 צו. יזכנו השם יתברך לסדר עכשו לדפוס את כרך צו להגדיל תורה
 ולהאדירה.

אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא.

תַּכּוֹן הָעֲנִינִים

חֶלֶק צ"ו

- ג . . . . . פְּתַח דְּבַר
- ה . . . . . הַקְדָּמָה
- יא . . . . . כּא תרפט
- מכתב ארץ ונפלא עד מאד, בו יחזק את כלליות אנשי שלומנו על ענני ההתקרבות לצדיק האמת, ולבטל כל מיני קשיות שיש עליו, ויחזק על בריחה מליצנות ועל כמה עננים הקשורים להתקרבות לרבנו ז"ל וכו', ויחזק על-פי זה מאד.
- כג . . . . . כּא תרצ
- מכתב כואב לאב על עזיבת ילדו את הישיבה.
- כד . . . . . כּא תרצא
- על-ידי הישועות במפלת הרשע מתקדש שמו יתברך.
- כד . . . . . כּא תרצב
- ידבר ממעלת הספרים ומה הם פועלים בעולם.
- כה . . . . . כּא תרצג
- ידבר מענין הקראת איזה מכתב, ומעלת פעילותנו, ויבאר שהמלחמה עליו פנים ואחור.
- כו . . . . . כּא תרצד
- ידבר מענין שצריך להרבות ידידים ולהלחם על קיומנו.
- כז . . . . . כּא תרצה
- ידבר מענין שאין מראים בדבר רבנו ז"ל אלא את הפסיעה הראשונה, ויחזק מאד על זה.
- כז . . . . . כּא תרצו
- יחזק על שיחה בינו לבין קונו, וידבר מענין 'אין בעל הנס מכיר בנסו'.
- כח . . . . . כּא תרצז
- ידבר נוראות נפלאות ממעלת האמונה הפשוטה, וזהירות מחקירות של

תַּכְּן הַעֲנִינִים

חָלַל הַפְּנוּי, וַיְדַבֵּר נִוְרָאוֹת מֵעֲנִין מִי שֶׁמְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ לְהַפְלִיל בּוֹ
יְתַבְרֶךְ, עַל-יְדֵי אַמוּנָה פְּשוּטָה וּבְהִירָה.

כא תרחצ

זֶהִיר אִשָּׁה שְׁלֵא לְהַתְגַּרֵּשׁ כָּלֵל, וְלִהְשָׁכִין שְׁלוֹם בְּתוֹךְ בֵּיתָם.

כא תרצט . . . . . לא

יְדַבֵּר מֵעֲנִין פְּתוּיִחַ וְשֹׁגְשׁוּג עוֹף בְּרִסְלָב שֶׁרְצוּנוֹ שִׁיתַּפְּשֵׁט.

כא תש . . . . . לא

יְחִזֵּק כְּנֶגֶד הַנְּסִיווֹת הַקָּשִׁים, שֶׁמֵּצֵד אֶחָד אֶדָּם צָרִיף לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ
יְתַבְרֶךְ, וְלִהְתַּחַזֵּק וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וּבְכָל פֶּעַם נִתְקַרֵּר וְכוּ', וַיִּגְלֶה
מַעֲלַת מִדַּת הַהִתְחַדְּשׁוֹת, וַיַּעֲזֹר מְאֹד לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
וַיְחִזֵּק לְמוּד בְּחִבְרוּתָא, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין 'מַעֲט גַם-כֵּן טוֹב', וַיַּעֲזֹר עַל
הַתְּבוּדוּת, וַיִּגְלֶה אֲשֶׁר מִי שֶׁדְּבוּק בְּהַשְׁגָּחָה נִפְלְאָה מִמֶּנּוּ יְתַבְרֶךְ, אֵינוֹ
מִתְפַּחַד מֵאֵף דָּבָר שֶׁבַעוּלָם.

כא תשא . . . . . לד

יְחִזֵּק מְאֹד בַּת יִשְׂרָאֵל בְּשִׁבְעָה מְשִׁיבֵי טַעַם לְצֵאת מֵהַדְּפֹאֵן, וְלִהְתַּחַזֵּק
לְהִסְתַּפֵּל עַל עֲצָמָה בְּאִפֵּן חֲדָשׁ אַחֵר לְגַמְרִי, עַל-פִּי הַהַקְדָּמוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ
מֵרַבְּנוּ ז"ל.

כא תשב . . . . . לו

יִשְׁבַּח מְאֹד הַדְּפֹסֶת סֵפֶר "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", חֵלֶק ט', ו"מְקוֹר הַשְּׂמִיחָה".

כא תשג . . . . . לז

יְדַבֵּר מֵעֲנִין זְרוּז בַּעַת לִידָה.

כא תשד . . . . . לז

יִשְׁבַּח הַדְּפֹסֶת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין 'עוֹף בְּרִסְלָב' וְאוֹר יְבִנְאֵל'.

כא תשה . . . . . לח

יְדַבֵּר מֵעֲנִין קוֹנְטְרַסִּים מְסִימִים וְאוֹצֵר הַקּוֹנְטְרַסִּים, וּמִהַלְשׁוּעוֹת שֶׁהוּא
צָרִיף.

כא תשו . . . . . לט

יְדַבֵּר מֵעֲנִין 'עוֹף בְּרִסְלָב' וְכִשְׁרוּתוֹ הַמְּהֵדָּרֵת.

כא תשז . . . . . לט

יִגְלֶה מַעֲלַת הַפְּצַת סֵפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

תָּכֵן הַעֲנִינִים

3

כא תשח . . . . . **מ**
ידבר מחזק כמה בחורים ומענין "עיר ברסלב".

כא תשט . . . . . **מא**
ישבח מעלת הדפסת הספרים ומהחצים של הסמ"ך-מ"ם שונכנסים בו
בעבור זה, ויחזק מאד שלא לילך יותר מכחו.

כא תשי . . . . . **מב**
ידבר מענין 'נצחתי ואנצח', ומענין אספת הנשים, וענין צניעות.

כא תשיא . . . . . **מג**
ישבח את התארגנות הנשים לאספות.

כא תשיב . . . . . **מג**
ידבר מענין ההפסד שעשה מי שעשה לענין יבנאל, שהיו יכולים כל-כף
הרבה לחזור בתשובה.

כא תשיג . . . . . **מד**
ידבר על לב אשה שתבין את גדל הצמיחה הרוחנית שיש לבעלה
ביבנאל, ויורה לה לשבת עמו באהבה ובלי מריבות וללא שימת לב על
הסתות המשפחה.

כא תשיד . . . . . **מה**
ידבר מהדפסת "אשר בנחל", ומענין איזה הפסד ומשבר שגורם לעונה
שמבטל הסמ"ך-מ"ם, ויחזק מאד על-פי זה ועל-פי דבור מ"ספורי-
מעשיות".

כא תשטו . . . . . **מז**
ידבר, שעקר הצלחתנו היא על-ידי שלום ואחדות, ויחזק מאד על-פי
באור אחת מהשבע ברכות.

כא תשטז . . . . . **מח**
יחזק מאד את פליות אנשי שלומנו על האהבה והשלום שביניהם,
שזה עקר החומה בצורה שיש בקהלה קדושה, ויחזק על התאספותם
באהבה.

כא תשז . . . . . **נ**
מכתב לראש המועצה של יבנאל, בו יחזקו עם באור מרמז, שטוב לו
היות עמנו מאשר נגדנו, ויעוררו על הנחת תפלין.

תִּכּוֹן הָעֲנֻנִים

- כא תשיח** . . . . . נא
 יִחְזַק מְאֹד אֶת כָּל־לֵיטוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל אַמוּנָה פְּשוּטָה גַם בְּזִמְנֵי חֲשׂוֹךְ
 כְּשֶׁהַכֹּל נֶעְלַם וְנִסְתָּר, וַיִּחְזַק לְהַשְׁלִים אַחֵר עִם הַשָּׁנִי, וְלִהְיוֹת בְּאַהֲבָה
 וּבְאַחֲדוּת.
- כא תשיט** . . . . . נב
 יְדַבֵּר מֵעַנְיָן תְּכֵנִית נִסְיַעְתּוֹ וְאַצֵּל מִי וְהִיכֵן יִהְיֶה, וַיְדַבֵּר מֵהַתְחַזְקוֹתָיו עַל
 שְׂמֵשׂאִיר סִפְרִים כְּאֵלוֹ.
- כא תשכ** . . . . . נג
 יְדַבֵּר מֵעַנְיָן הָאֲחֻדוֹת הַמְּכַרְחַת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּמֵעַנְיָן גְּלוּי תִּלְמִידֵי
 מוֹהֲרֵינֵינוּ וְ"ל, שְׁעַנְיָן רַבְּנוּ וְ"ל הוּא לְדוֹרוֹת.
- כא תשכא** . . . . . נה
 מְכַתֵּב פְּרֻדָּה אַחֲרֵי שְׁהוֹת שֶׁל כַּמָּה יָמִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וַיִּבְיַע אֶת
 הַתְּרַשְׁמוֹתָיו מֵהֵם.
- כא תשכב** . . . . . נו
 יְעוֹרֵר בְּחוֹר לְלַמֵּד שְׁעוֹר עֵיוֹן בְּיִשְׁבִּיבָה פְּרָאוּי, וְרַק בֵּין הַסְּדָרִים יַעֲסֹק
 בְּגִרְסָה וְלִמּוּד דְּפִים הַרְבֵּה.
- כא תשכג** . . . . . נז
 יְדַבֵּר מֵעַנְיָן הַלְּדֹת הַבֵּן וְשֵׁם וְסִנְדְקָאוֹת, וַיִּחְזַק עַל הַדְּפִסֵּת הַסְּפָרִים,
 וּמַעֲבֵר דִּירָה לִירוּשָׁלַיִם.
- כא תשכד** . . . . . נח
 יִתְיַחַס לְמַקְרָה נוֹרָא, שְׁבֵת יִשְׂרָאֵל הַלְכָה עִם עַרְבֵי, וַיְדַבֵּר עַל לְבָה
 שְׂתַעֲזֹכְנוּ.
- כא תשכה** . . . . . נח
 יִחְזַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה.
- כא תשכו** . . . . . נט
 יְדַבֵּר מֵעַנְיָן שְׂמִירַת שְׁבֵת שֶׁהִיא מְבִיאָה אֶת הַזְּרוּג, וּמֵעַנְיָן קִבְלַת
 הַסְּפָרִים שְׁלָנוּ.
- כא תשכז** . . . . . נט
 יִבְיַע תּוֹדוֹתָיו עַל הַכֵּנֶת הַמַּאֲכָלִים שֶׁלוֹ בְּהִיּוֹתוֹ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וַיִּחְזַק עַל
 שְׁלוֹם-בֵּית וְאַהֲבָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

כא תשכח . . . . . סא
 יְדַבֵּר עִם הָעוֹרֵף מֵעֵינַי הַגְּלִיזוֹן 'אוֹר יִבְנֶאֱל', וְכֵן אוֹדוֹת תְּשָׁלוּם, וַיִּחְזֶקוּ
 מְאֹד עַל יְפֵי הַמַּאֲמָרִים וְהַעֲרִיכָה, וַיִּשְׁבַּח מְאֹד.

כא תשכט . . . . . סא
 יְדַבֵּר מֵעֵינַי הַפֶּרֶת הַטּוֹב לְמִיטִיבוֹ וְאִישׁ חֲסֵדוֹ, וּמִכָּל שֶׁפֶן לְהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, וְעֵינַי בְּרִמְצוֹהָ שְׁלֵא בְזִמְנָהּ לְמַנַּע חִלּוּל שְׁבֵת, וַיִּבְיַע אֶהְבְּתוֹ
 לְמַלְמֵד מִצְּלַח.

כא תשל . . . . . סב
 יְדַבֵּר מֵעֵינַי רֹאשׁ הַמוֹעֵצָה וְהַמְּכַתֵּב שֶׁשָּׁלַח לוֹ.

כא תשלא . . . . . סג
 יְדַבֵּר מֵעֵינַי לְבָרַח מִחֲמֻרוֹת שֶׁל הַכֵּל שֶׁמְבִיאֹת לְקַלְקוּלִים, וַיִּזְהֵר מְאֹד
 מִהִנְהֻגוֹת מְשֻׁנוֹת שֶׁאֵינן לָהֶן שְׂרָשׁ בְּקַדְשָׁהּ וְכוּ', וַיַּעֲזֹר וַיִּזְהֵר עַל זֶה
 מְאֹד.

כא תשלב . . . . . סה
 יְדַבֵּר מֵעֵינַי "בְּצֹר הַרְחִבְתָּ לִי", וְנִפְלְאוֹת מֵעֵינַי הַתְּלָמוּד תוֹרָה בְּיִבְנֶאֱל.

כא תשלג . . . . . סז
 יְדַבֵּר מֵעֵינַי שְׂדוּף, וַיַּעֲזֹר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ לְעֹזֵר בְּאִיזוֹ סֵעֲדַת אַרְוִיסִין
 שֶׁל פְּלֵה יְתוּמָה.

כא תשליד . . . . . סח
 יִחְזַק אֶת כְּלָלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ עַל אֲמוּנָה וְשִׁמְחָה, וַיַּעֲזֹר מְאֹד עַל
 לְמוּד מִסְכַּת מְגִלָּה לְפָנֵי פוֹרִים, וַיְדַבֵּר מִהַמְּתַקֵּת הַדִּינִים שֶׁבָּא עַל-יְדֵי
 הַרְקוּדִים שֶׁל פוֹרִים.

כא תשלה . . . . . ע
 יְדַבֵּר מֵעֵינַי הַתְּקֻמוֹת הַבַּחֲוָרִים הַצְּעִירִים בְּיִבְנֶאֱל וּמִמְעַלַּת בְּנֵי הַנְּעוּרִים
 שֶׁמְחַדִּירִים בָּהֶם יִרְאֵת שְׁמִים בְּקִטְנוּתָם, וַיְדַבֵּר מֵעֵינַי מְלַמֵּד שֶׁגֵּר לְבַד,
 וַיִּחְזַק מְאֹד.

כא תשלו . . . . . עא
 יִחְזַק אֶת כְּלָלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ בְּעֵינַי הַשִּׁמְחָה, וַיְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמְעַלַּת
 הַזּוֹכָה לְפָרְסָם אֶת רַבְּנוֹ וְ"ל בְּעוֹלָם, כִּי לְעֵתִיד תִּתְגַּלֶּה גְּדֻלַּתוֹ הָאֱמִתִּית

- כא תשלז** . . . . . **עג**
 יבארו, שעקר מגמת הסמ"ך-מ"ם אף ורק לגנב ולהוציא כספים מן
 המקורות, ואינו מעביר תקציבים למוסדות היהדות וכו'.
- כא תשלח** . . . . . **עד**
 ימליץ שלא למכר את הרקב, ויחזק מאד על כמה ענינים, ובפרט שלא
 להשבר כלל.
- כא תשלט** . . . . . **עה**
 יחזק מאד את המלמד שהצרוף להפרד מאשתו, ויחזקו מאד בענין
 הילדים המרדנים.
- כא תשמ** . . . . . **עז**
 יחזק ויאמץ מאד את הזוכה להחדיר באנשי שלומנו הלכות וכו', ויגלה
 מעלת הפורים, ויחזק ויאמץ להתנהג בימים קדושים אלו כראוי.
- כא תשמא** . . . . . **עח**
 ידבר מזה שאי אפשר להרס ישיבה בגלל תלמיד אחד.
- כא תשמב** . . . . . **עח**
 יחזק אחד על הצרות שסובל מבנו, ויביע תודתו על העזרה שנותן לעזר
 שבת.
- כא תשמג** . . . . . **עט**
 ידבר מינקרת מצות הפרשת חלה וממעלת האשה הזוכה לשפוף נפשו
 אליו ותברך בעת הפרשת חלה, ויזהיר שלא לקנות דברי מאפה מסתם
 מאפיות שאין עליהן הכשר טוב.
- כא תשמד** . . . . . **פא**
 ידבר מענין ההתקרבות לרבנו ז"ל, שהוא רק על ידי למוד ספריו
 הקדושים, עד שיהיה שגור בפיו, ולא על-ידי דברים אחרים.
- כא תשמה** . . . . . **פב**
 יזרו להשיא הבנים והבנות בגיל צעיר, כדי שלא יבואו לידי חטא.
- כא תשמו** . . . . . **פב**
 יעזר לבטל את עצמו אליו ותברך מתוך ידיעה שכל מה שעובר עליו,
 הכל ממנו ותברך, ואם בן מה שיף לךאג.
- כא תשמז** . . . . . **פג**
 יגזיל לדבר אליו ותברך, ולעסק הרבה בספריו רבנו ז"ל.

תַּכְּן הַעֲנִינִים

7

- כא תשמח . . . . . פד**
יחזק בקצרה אשה כשרה על אמונה, שתביא לה הצלחה.
- כא תשמט . . . . . פד**
זהיר אחד לציתו בענינו, ויזרוזו ללמד בחכמותא, ולילף להפצה.
- כא תשנ . . . . . פה**
ידבר בכלליות לצנות המונכות של בית החנוף לבנות של יבנאל, על חובת העמידה על המשמר בעניני אמונה וצניעות בלי שום פשרות, ויורה להן דרך החנוף הנאות והרצוי, שנצליח להעמיד על ידו דור ישרים יברך.
- כא תשנא . . . . . פז**
דבר מענין מציאת הזיווג.
- כא תשנב . . . . . פז**
יעורר זוג שיחיו בשלום וכאהבה.
- כא תשנג . . . . . פח**
זהיר תלמיד צעיר, שיחדל מהתנהגות מחצפת.
- כא תשנד . . . . . פח**
זהיר לנהג כבוד ברבי המלמד תורה, ויעורר על למוד גמרא.
- כא תשנה . . . . . פט**
דבר מאיזו עסקה ומליץ לעשותה.
- כא תשנו . . . . . צ**
יחזק להיות בשמחה תמיד, ויעורר לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה.
- כא תשנז . . . . . צב**
דבר מענין סבלנות, ויגלה הפלגת מעלת תפלת הנשים שפועלת מאד.
- כא תשנח . . . . . צג**
דבר תוכחה לראש המועצה, ויזכיקנו למה אינו מתחשב בתושבים הדתיים, ויעוררו מאד להיות ראש מועצה של כלם.
- כא תשנט . . . . . צו**
יחזק אשה על גדלת בעלה, ויחזקנה שלא תתיאש מכל מה שעובר עליה.

תִּכּוּן הַעֲנִינִים

- כא תשס . . . . . צז**
 יְדַבֵּר מֵעֵינַיִן שְׂמֵחָה, וְלִתְּת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
- כא תשסא . . . . . צח**
 יִבְיַע דַּעַת רַבְּנֵי וי"ל שֶׁהִיא נֶגֶד גְּרוּשִׁין, וַיַּעֲזֹר לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם-בֵּית אֶצֶל אֵיזָה זוג.
- כא תשסב . . . . . צט**
 יְדַבֵּר מֵעֵינַיִן יִקְרַת מִצְוֹת שְׁלוֹחַ הַקֶּן.
- כא תשסג . . . . . צ**
 וַיִּחְזַק מְאֹד בְּאַמוּנָה בְּהַשְׁנָחָה פְּרֻטִית, וְשָׁלָא לְהַשְׁבֵּר מֵאַף דְּכָר שְׂבַעֲוֹלִים, וּמֵעֵינַיִן שְׂמֵחָתוֹ שֶׁל רַבִּי לִוִּי יִצְחָק "שָׁלָא עֲשָׂנִי גוִי", וַיִּחְזַק עַל זֶה מְאֹד.
- כא תשסד . . . . . קא**
 יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מֵעֵינַיִן קִדְשַׁת הַמִּחְשָׁבָה, וַיַּעֲזֹר עַל זֶה מְאֹד, כִּי הִיא הַעֲקָר, וּמֵעֵינַיִן כְּנֻת הַתְּפִלָּה וְשֵׁם הַנְּי"ה לְמוֹל עֵינָיו, וַיִּדְבֵּר נוֹרְאוֹת מֵעֵינַיִן זֶה.
- כא תשסה . . . . . קב**
 יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מֵעֵינַיִן חֲכָמָה עֲמֻקָּה, וְדַבְרֵי הַתְּחִינּוֹת נוֹרְאִים, שְׂעִמָּהֶם אֶפְשָׁר לַעֲבֹר אֶת הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם, וַיִּדְבֵּר מֵהַגְּלוּי שֶׁל רַבְּנֵי וי"ל הַנִּקְרָא שִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ.
- כא תשסו . . . . . קג**
 יְדַבֵּר מֵעֵינַיִן מְלַמֵּד בִּיבְנָאֵל וּמַעֲוֹד כְּמָה צְרוּת שְׁסוּכְלִים שָׁם, וַיִּחְזַק מְאֹד.
- כא תשסז . . . . . קד**
 יוֹדָה עַל מְשֻׁלּוֹחַ הַמַּחְאוֹת, וַיִּחְזַק מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה.
- כא תשסח . . . . . קה**
 יַעֲזֹר לְגַרְם שְׂתַהֲיִינָה נְשׁוֹת הַחַנוּף בְּאוֹיְרָה שְׂמֵחָה וְטוֹבָה, כִּף שְׂתוּכְלָנָה לְלַמֵּד.
- כא תשסט . . . . . קו**
 יִשְׁבַּח מְאֹד אֶת הַהַדְּפָסָה, וַיִּדְבֵּר מֵעֵינַיִן הַסְּפָרִים שֶׁיִּצְאוּ אָז: "אוֹצֵר הַחַיִּים" וְ"אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרַסִּים", וַיִּאֲחַל וַיִּכְרֹךְ בְּעֵבוֹר זֶה.
- כא תשע . . . . . קז**
 מִכְּתָב כְּלָלִי לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ, בּוֹ יִחְזְקֶם עַל חַנוּף הַיְלָדִים וְעַל אַחֲדוּת.

כא תשעא . . . . . קיא
 יחזק אמא על מה שקורה עם ילדיה, ויגביה מצב רוחה עם הבטחה
 לשנוי המצב וכו'.

כא תשעב . . . . . קיב
 ידבר מענין פדיון נפש לצדיקים, וממעלת העזרה ליהודי.

כא תשעג . . . . . קיב
 ידבר מענין פדיון נפש, ויחזק להיות בשמחה.

כא תשעד . . . . . קיג
 ידבר נוראות נפלאות ממעלת קדשת השבת, ומזכות הזוכה להתענג
 ולשמח בשבת, שמוחלין לו כל עונותיו, וחשוב פאלו מתענה אלה
 תעניות.

כא תשעה . . . . . קטו
 ידבר מענין שווק עוף ברסלב המהדר בכשרותו.

כא תשעו . . . . . קטז
 יבאר ענין תפלה בכח, ויוציא מהטעות שמסבירים זאת בדרך צעקות
 וכו', אלא הפונה קשור המתשבה לדבור.

כא תשעז . . . . . קיז
 יוכיח מאד אחד שמאמלל את אשתו וילדיו, ויזהירונית שיתאמן לחדל
 ממצעשיו, שלא על-פי דעת רבנו ז"ל, ויעשה שלום-בית.

כא תשעח . . . . . קכ
 ידבר מענין גירסת משניות, ויגלה מעלת המחדיר זאת בבחורים.

כא תשעט . . . . . קכא
 ידבר מענין הבדלה על-פי דעת האריז"ל, ומענין "שלא עשני גוי".

כא תשפ . . . . . קכב
 יזהיר מעצבות, ויעורר לעשות התחלה חדשה.

כא תשפא . . . . . קכב
 ידבר מחוב שחייב על חלוקת צרכי שבת, ויחזק להיות בשמחה.

כא תשפב . . . . . קכג
 ידבר מענין לדה קלה ועשית ורוז.

כא תשפג . . . . . **קכג**
 יְדַבֵּר מַעֲנֵן חֲצֵפָה שֶׁל יֵלֵד, וַיִּנְעֵץ לְנַמְעֵן לְחַדֵּל מִלְהוּת מוֹהֵל.

כא תשפד . . . . . **קכד**
 יְדַבֵּר מַעֲנֵן הַהֲדַפְסָה הַחֲדָשָׁה שֶׁל ה"לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן בְּאוֹתִיּוֹת מְאִירוֹת
 עֵינַיִם, וַיַּעֲזֹר עַל הַפְּצָתוֹ וְעַל לְמוּדוֹ.

כא תשפה . . . . . **קכה**
 יַעֲזֹר אֶת הָאָדָם לְדַבֵּר עִם אִשְׁתּוֹ בְּבֵית, וְשֵׁלָא יִהְיֶה מַצֵּב שְׂפַחוּץ הוּא
 מִפְּטָט כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, וְרַק בְּבֵית הוּא שׁוֹתֵק וּמַצְעֵר אֶת אִשְׁתּוֹ.

כא תשפו . . . . . **קכז**
 יְדַבֵּר מִקְנֵשֶׁת הַמַּחְשָׁבָה, וַיַּעֲזֹר לְזִכּוֹת לְזָהָה.

כא תשפז . . . . . **קכז**
 יְדַבֵּר מַעֲנֵן הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיַּעֲזֹר עַל קְדֻשַׁת הַמַּחְשָׁבָה, וַיַּעֲזֹר
 לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְעַל לְמוֹד מְשֻׁנְיּוֹת.

כא תשפח . . . . . **קכח**
 יְדַבֵּר מַעֲנֵן הַבְּטוּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ נְסִיִּים נְגָלִים, וַיּוֹצֵאִים
 מִהֲנַהֲגָה טְבָעִית, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת אֲמִירַת תְּהִלִּים וְתִקּוֹן הַכְּלָלִי.

כא תשפט . . . . . **קל**
 יִגְלֶה מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְלוֹמֵר שֶׁם אֶת ה'תִּקּוֹן
 הַכְּלָלִי.

כא תשצ . . . . . **קלא**
 יְדַבֵּר מִכָּל הַקּוֹרוֹת עִמוֹ מַעַת שָׂבָא לִיבְנָאֵל, וְכָל מַה שְּׁעָבַר וַעֲזָבָר עֲלָיו
 וְעַל קְהֵלָתוֹ בְּעֵינֵי מִלְחָמַת הַדָּת, וַיִּגְלֶה מַעֲנֵן קְדֻשַׁת יְבָנְאֵל עַל-יְדֵי
 הַגְּלוּי אֱלֻקוֹת שְׁנִגְלָה שֶׁם הַגְּמַת לִיזְעַנְסֵק וּמַעֲז'בוֹז' כַּמְסַפֵּר בְּפִי
 צְדִיקִים.

כא תשצא . . . . . **קלד**
 יְדַבֵּר מַעֲנֵן מַה שְּׁהֲצַדִּיק מִשְׁאִיר אֶת הַרְשִׁימוֹ דְקַדְשָׁה שְׁלוֹ כְּשִׁיּוֹצֵא
 מִהַמְקוֹם עַל-פִּי דְבוּר מִהַמְגִיד מְזֻלוֹטְשׁוּב זי"ע.

כא תשצב . . . . . **קלד**
 יַחֲזֹק אֶת אֶחָד שְׁפָגַם בְּבִרְיַת, וַיִּתֵּן לוֹ עֲצוֹת וְתִקּוּנִים, וַיַּעֲזֹרוּ מְאֹד לְלִמּוֹד
 מְשֻׁנְיּוֹת.

כא תשצג . . . . . קלו
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין אֵיזוֹ מִפְּרָסָם שֶׁל שְׁקָר בְּעַל תְּשׁוּבָה, אֲשֶׁר מִי יוֹדֵעַ וְכוּ',
 וּמִסִּית לְשַׁבֵּר בֵּיתוֹ שֶׁל הַנִּמְעָן עַל־יְדֵי טַפְשׁוֹת.

כא תשצד . . . . . קלז
 יֵאחֲזַל וַיִּבְרַךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וַיִּרְגִיעַ שְׁאִין חָשַׁשׁ לְחִמּוֹר בְּיוֹתֵר.

כא תשצה . . . . . קלח
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין הַחֹלָה מִהַמְּכַתֵּב הַקּוֹדֵם, וּמֵעֲנִין הַצֵּלַת נַפְשׁוֹת.

כא תשצו . . . . . קלח
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין הַבְּרִית שֶׁל הַמְּדַפְּסִים סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וַיִּבְאֵר עֲנִין אֵיזוֹ הַצֵּלַת
 נַפְשׁוֹת וּפְדִיּוֹן שְׁבוּיִים.

כא תשצז . . . . . קלט
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין זֶה שֶׁמִּצַּעַר אוֹתוֹ בְּהִנְהַגְוֹתָיו הַנִּפְסְדוֹת, עַד שֶׁנִּמְצָא בְּבֵית
 הַפֶּלֶא.

כא תשצח . . . . . קלט
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין צַעֲרוֹ שֶׁהוֹלְכִים בְּדַרְכִּים נִפְסְדוֹת, וְכָל רְצוֹנוֹ הוּא הַתְּכָלִית
 הַנִּצְחִית, וַיַּעֲוֹרֵר לְצִיְתוֹ 'לְגַב' עֲתִים לְתוֹרָה וְלַתְּפִלָּה, וְזוּלַת זֶה הַכֹּל
 הַכֹּל.

כא תשצט . . . . . קמ
 יַעֲוֹרֵר אֶחָד לְהַדְפִּיס סֵפֶר אֶחָד מִסִּפְרֵי "אֲשֶׁר בַּנְּחָל".

כא תת . . . . . קמ
 יִחְזַק לְשִׁתְּק לְבַיּוֹנוֹת, כִּי הֵם תְּקוּן לְחַטָּאת נְעוּרִים.

כא תתא . . . . . קמא
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין הָעֲצִיבוֹת וְהַדְּאָגוֹת, שֶׁבְּאוֹת מִפְּגַם־הַבְּרִית, וַיַּעֲוֹרֵר לְלַמֵּד אֶת
 הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

כא תתב . . . . . קמב
 יְדַבֵּר מִמֵּי שֶׁמִּחְזִיק בְּמִדַּת הָאֱמֶת, שְׁאִסוּר לוֹ לְהַתְּבַלְּבַל מִהָאֱמֶת שְׁלוֹ,
 וְלַחְזוּק בָּהּ חֲזָק, וַיַּעֲוֹרֵר לְהַתְּבַדֵּד אֵלָיו יִתְבַּרְךָ.

כא תתג . . . . . קמג
 יִחְזַק מְאֹד אֶת זֶה שֶׁלְּקַח לְעַצְמוֹ לְהַעֲתִיק מִקְּלָטוֹת שִׁיחוֹת וּדְרָשׁוֹת שְׁלוֹ,
 וַיּוֹדֶה לוֹ מְאֹד עַל זֶה, וַיִּחְזַק מְאֹד עַל עֲבוּדָה קְדוּשָׁה זוֹ, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין

מה שְׁעוֹבֵר עָלָיו וּמֵה שֶׁעֹבֵר עַל מוֹהַרְנֵי"ת וְלִל מִמַּתְנַגְדִּים רְשָׁעִים, וַיִּחְזַק מְאֹד.

כא תתד . . . . . קמו
 יוֹכִיחַ אֶחָד מִתְלַמְדֵיךָ מְאֹד, שֶׁהִסְתַּבֵּף בְּעִסְקִים מְפַקְפָּקִים, וַיִּגְלֶה לוֹ צַעֲרוֹ, שֶׁהָיָה עַד שֶׁהִשְׁתַּחֲרַר, וַיִּזְהִירוּ לְחֹדֶל מִשְׁטִיּוֹת וַיִּלְהַתְנַהֵג כְּכֹן אָדָם הַעוֹסֵק רַק בְּחַיִּיבֵי וְלֹא בְּהַבְלֵי הַבָּלִים.

כא תתה . . . . . קמח
 יִחְזַק אֶת הַשׁוֹחֵט דְּמַתָּא, שֶׁכְּשֹׁנְסָגְרִים הַשְּׁעָרִים נִפְתָּחִים חֲדָשִׁים, וַיַּעֲזֹרוּ וַיִּחְזְקוּ בְּכַמָּה מְטַעְמִים הַמְּשִׁיבִים אֶת הַנֶּפֶשׁ.

כא תתו . . . . . קנ
 יְדַבֵּר מֵעַנְיַן הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ 'נְחֻמָּן נְחֻן' לְתַתּוֹ לְרַף הַנְּמוּל, וַיְדַבֵּר מֵעַנְיַן נְחִינַת סַנְדְקָאוֹת לְאַבָּא.

כא תתז . . . . . קנ
 יְדַבֵּר מִמַּעַלַת הַזּוֹכָה לְהִיּוֹת גְּבֹאֵי וְשִׁמְשׁ אֶצֶל רַבְנּוֹ וְלֹ.

כא תתח . . . . . קנא
 יַעֲזֹר עַל דְּרָכָן שֶׁל נְשִׁים צְנוּעוֹת בְּבִגְדֵיהֶן וּבְהִנְהוּגוֹתֵיהֶן, וַיַּעֲזֹר לְזָפוֹת לְזָהָה.

כא תתט . . . . . קנג
 יְדַבֵּר מֵעַנְיַן בְּרִיאוֹת הַנְּמָצֵן, וַיִּחְזְקוּ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה.

כא תתי . . . . . קנה
 יִחְזַק לְשֵׁלֶם אֶת הַחֹבוֹת לְאֵט לְאֵט, וַיּוֹרֶה לוֹ דְּרָף אֵיף לַעֲשׂוֹת זֹאת, וַיִּלְהַתְמִיד בְּשַׁעוֹרִים כְּסַדְרָן.

כא תתיא . . . . . קנה
 יִחְזַק אֶת כְּלָיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וַיַּעֲזֹרְרֵם עַל זְהִירוֹת מְלִיצְנוֹת וּמִהֲנִיגוֹת נִפְסָדוֹת, שֶׁהֵן בְּגֵדֵר חֲלוּל הַשֵּׁם, וַיִּחְזְקֵם שְׁלֵא יִתְפַּעְלוּ מִהֲסַתַּת הַמְּסִיתִים כְּנִגְדָם.

כא תתיב . . . . . קנז
 יְדַבֵּר מֵעַנְיַן תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וַיַּעֲזֹרְנָן מִנְהִיגוֹ שֶׁל רַבִּי לְוִי יִצְחָק לְהַתְּפַלֵּל בְּשִׁטְיָבֵל שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ.

כא תתיג . . . . . קנז
 יְדַבֵּר מֵעַנְיַן אֵיזָה חוֹזָה, וַיִּחְזַק עַל זֶה מְאֹד.

- כא תתיד** . . . . . קנט
 ידבר חיזוק ועידוד למלמד מצלח, וידבר כמה פרטים בעניני חנוף ומענין הקשר שבין ההורים למלמדים.
- כא תתטו** . . . . . קסא
 יחזק ענין הפצת דעת רבנו ו"ל בעולם, ומענין משיח, שאסור להפגס לענינים מסכנים כאלו וכו'.
- כא תתטז** . . . . . קסב
 ידבר מענין הצלחת המורות עם הילדות בפעושים הכל בחכמה עצומה, ויעורר להחזיר בהן אמונה.
- כא תתיז** . . . . . קסג
 הנדכה לאחת המורות איך תסתדר באתגר של בית-הספר, ויחזק מאד.
- כא תתיח** . . . . . קסד
 יחזק מאד את האדם בתוך צרותיו, שישתף את הקדוש-ברוך-הוא בתוך צרותיו, ויחזק מאד בענין "בצר הרחבת לי".
- כא תתיט** . . . . . קסה
 יוכיח את ראש המועצה שאינו שם לבו אל צרת הילדים שלומדים בתנאים לא מתאימים.
- כא תתכ** . . . . . קסו
 יוכיח את אחד שסיעו בעדו ופדוהו במקומו רב, שישתדל לשלם תכף-ומיד את מה שהוא חייב, ולא יפיל את זה על אחרים.
- כא תתכא** . . . . . קסז
 יחזק מאד באמונה פשוטה בו יתברך, ולומר עקרי האמונה בפיו ובלשונו כמה פעמים ביום.
- כא תתכב** . . . . . קסח
 ידבר מענין שיש לנו רבי לפני מאתים שנה, והוא תובע מאתנו שנגאח אחרת כמה שאנו נראים היום, ויחזק מאד לעסק בתורה בהתמדה, ולעשות חשבון הנפש בכל יום, איך אנו נראים.
- כא תתכג** . . . . . קע
 יגלה שמי שלומד תורה לשמה, יכול לעשות אותות ומופתים ממש, ויזרו להפיץ את כל ספרי רבנו ו"ל שגדפסו אז מחדש.

כא תתכד . . . . . קעא
 יגלה מעלת הלומד דף גמרא לפני התפלה.

כא תתכה . . . . . קעא
 יגלה מעלתו ושבחיו של האדם, שעובר עליו מה שעובר, ובתנף כל קטניותו הוא מתחזק ועולה.

כא תתכו . . . . . קעב
 ידבר מענין איזו חכמת חיים בהתעסקות עם עורכי דינים וכו', ויחזק בדרך רבנו ו"ל איך שהעקר לילך עם הקדוש-ברוך-הוא, ולעשות בכל פעם התחלה חדשה, ולהתעסק בהתחזקות של רבנו ו"ל.

כא תתכוז . . . . . קעג
 ברכה קצרה לחתן וכלה על שדוכם וחתונתם.

כא תתכח . . . . . קעד
 ידבר מיפי ההדפסה, ומעוד כמה ענינים השכיחים לזה, ובענין תשלום כסף להדפסה.

כא תתכט . . . . . קעה
 ידבר מענין התנהגות עם המועצה.

כא תתל . . . . . קעה
 ידבר מענין הנמענים שדעתם רחבה בדת רבנו ו"ל, ויגלה נפלאות בזה, איך שהם צריכים ללמד זכות על זולתם, שלא זכו לזה עדין.

כא תתלא . . . . . קעו
 ידבר נפלאות נוראות לאנשי שלומנו על ענין הדבקות בו יתברך ועל גלוי אלקות דרך עשר ספירות, וידבר מענין לשמר עצמו מפעם ודברים בטלים, וענין אמונה והשגחה עליונה, ויחזק להיות טוב לגמרי.

כא תתלב . . . . . קעט
 ידבר מפמה ענינים הנוגעים לעתידה הרוחני של יבנאל, ויחזק מאד לעשות פעולות של התקדמות, וידבר מפמה פרטים טכניים של התרחבות.

כא תתלג . . . . . קפ
 יעורר אשה שתנהג בגישה נכונה וסובלנית כלפי בעלה, שאז אף טוב תראה.

תַּכְן הַעֲנִינִים

15

- כא תתלד** . . . . . **קפא**
יעורר בחור שלא יברר וישפחה, אלא יגמר את השדוף תכף ומיד.
- כא תתלה** . . . . . **קפב**
יעורר מאד להזהר בלמוד דף גמרא בבלי בכל יום, ויגלה מעלת הענין.
- כא תתלו** . . . . . **קפג**
יעורר על למוד "לקוטי-מוהר"ן" ועל התבודדות, ויחיה נפשות מאד במקרב זה.
- כא תתלז** . . . . . **קפד**
יגלה שמחתו, שתלמידיו מדברים ביראת שמים, ויבאר שהעקר בזה העולם הוא להתחזק.
- כא תתלח** . . . . . **קפה**
יעורר על שמחה ועל קביעות עתים לתורה ועל אמונה פשוטה בו תברך.
- כא תתלט** . . . . . **קפו**
ידבר על לב אשה בענין שלום ביתה, ויאחל ויברך ויחזק באמונה פשוטה.
- כא תתמ** . . . . . **קפז**
ידבר מענין יראת שמים ותפלה אליו תברך, ואהבה בין החברות.
- כא תתמא** . . . . . **קפז**
חזק להיות בשמחה, ויעורר על טבילת מקנה.
- כא תתמב** . . . . . **קפח**
ידבר מענין שלום-בית, שעל-ידי-זה משפנינים את השכינה בבית.
- כא תתמג** . . . . . **קפט**
ידבר חזק למורה מצות המחנכות ב"בנאל עיר ברסלב", וינגיל לדבר אליו תברך.
- כא תתמד** . . . . . **קצ**
יחזק מאד אחד מאנשי שלומנו, אשר הדפיס שיחות וספורים לא ידועים מרבנו ז"ל ותלמידיו במהלך הדורות, ויגלה לו שיש עוד מה להדפיס, ויחזקו להמשיך במפעלו.

כא תתמה . . . . . **קצא**
 יִחְזַק עַל אֵיזָה סְכָסוּף, שֵׁישׁ עֲנִינִים מִסּוּד הַגְּלָגוּל, וַיִּחְזַק עַל פִּי דַבָּר
 שֶׁל הַרְבֵּי ר' זֹשָׁא זִי"ע וַיַּעֲרֹר עַל עֲנִין הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּחְזַק עַל
 אַמוּנָה פְּשׁוּטָה.

כא תתמו . . . . . **קצב**
 יְדַבֵּר מְאֻמְנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁעַל-יְדֵי תַפְלָה אֵין הָאָדָם לְבַד לְעוֹלָם, וַיִּחְזַק
 בְּגֵד הַמְּשֻׁבָּרִים, וַיַּזְרֵז שְׁלֹא לַעֲנוֹת לְרוֹדְפִים.

כא תתמוז . . . . . **קצג**
 יַעֲרֹר בְּהִתְעוֹרְרוֹת נוֹרָאָה אֶת הַנִּמְעָן, שֶׁלֹּא יַעֲבֹר עָלָיו יוֹם אֶחָד בְּלִי
 לְלַמֵּד גְּמָרָא.

כא תתמוח . . . . . **קצה**
 יִגְלֶה לְנִמְעָן לְמָה אֵין לוֹ פְּרִנְסָה, וּמַהוּ הַחֲטָא שֶׁבְּגִינוּ נַעֲנֵשׁ, וַיִּחְזַקוּ
 בְּכַמָּה עֲנִינִים שֶׁעַל יָדָם תִּהְיֶה לוֹ פְּרִנְסָה.

כא תתמט . . . . . **קצו**
 יְדַבֵּר מִעֲנִין לַמּוֹד מְסֻכָּת, שְׁזוֹכָה לְמָה שְׁזוֹכָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנּוּ ו"ל,
 וַיִּגְלֶה מֵעֵלַת הַמְּסֻתָּה בְּצֵל כְּנָפָיו יִתְבָּרַךְ.

כא תתנ . . . . . **קצז**
 יְדַבֵּר מִעֲנִין צְוֹאת מוֹהֲרֵי"ת ו"ל שֶׁהִיא הַפְּצָה.

כא תתנא . . . . . **קצח**
 יְדַבֵּר מִעֲנִין הַתְּמֻדָּת הַתּוֹרָה וּמַגְנוֹת מִי שֶׁהוּא עוֹ פְּנִים, וַיַּעֲרֹר עַל סֵדֶר
 דְּרָף הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנּוּ ו"ל.

כא תתנב . . . . . **קצח**
 יְדַבֵּר מִעֲנִין מֵעֵלַת לַמּוֹד וְהַתְּמֻדָּה בְּסֵפֶר "לְקוּיֵי-מוֹהֲרֵי"ן הַקְּדוֹשׁ,
 וּמִעֲנִין רַבִּי מְרֻדְכִי מִטְּשַׁעֲרֵנָּא בַּל וַיִּחְסֹו לְרַבְּנּוּ ו"ל וְלִסְפָּרֵיו וְאֶנְשֵׁיו,
 וַיַּעֲרֹר מְאֹד עַל הַסֵּפֶר הַנִּזְכָּר.

כא תתנג . . . . . **ק**
 יְדַבֵּר מִעֲנִין הַכְּנַת הַגְּרוֹת בְּיוֹם שֵׁשִׁי בַּבֶּקֶר.

כא תתנד . . . . . **רא**
 יְדַבֵּר מִעֲנִין חֲזוּק הַנְּשִׁים וּמִמְצָב חוֹבוֹתָיו, וַיּוֹרָה שְׁלֹא לְסַיֵּעַ בְּיַד מִי
 שֶׁשִּׁפֵּף אֶת דָּמוֹ.

תַּכּוֹן הָעֲנִינִים

17

כא תתנה . . . . . **רא**
ידבר מענין משלום שהתעכב, ויברך על פרנסה בשפּע.

כא תתנו . . . . . **רב**
ידבר מענין עליות וירידות של החיים, ומשמחתו שזוכה לשלח צרכי שבת לאנשי שלומנו, ויזהיר שוב שלא לקחת דירות מהנ"ל, ויזכיר עוד אילו ענינים טכניים.

כא תתנו . . . . . **רג**
יזרו את הבחורים לעזר להעברת דירתו של ראש הישיבה שלקם ליבנאל, ויבאר ענין חדש אדר, ויביע שמחת ידיעתנו מרבנו ו"ל.

כא תתנח . . . . . **רד**
ידבר מאור יבנאל ומענין משלוחים להדפסה, ותשלום חוב להדפסה, וידבר מהעגמת נפש שיש לו מאיזה אסון שעשה לעצמו אחד מאנשי שלומנו בפזיזותו, וישבח הדפסת "אשר בנחל".

כא תתנט . . . . . **רז**
יחזק את פלליות אנשי שלומנו לשמח ולרקוד בחדש אדר, ולהמתיק הדינים.

כא תתס . . . . . **רו**
ידבר מהצרות שיש לו מהמסירות ומכל חיותו, שהיא הדפסת "אשר בנחל".

כא תתסא . . . . . **רז**
ידבר אל ראש הישיבה וענין פתיחת ישיבתו לתלמידים רציניים.

כא תתסב . . . . . **רח**
ידבר מענין שדוכים וצואת רבי יהודה התסיד.

כא תתסג . . . . . **רט**
יתנצל בפני זוג שלא עלה בידם להפגש עמו וכו', בהיותו עסוק, ויחזקם שלא לפחד, וליבטל עצמם להקדוש-ברוך-הוא.

כא תתסד . . . . . **רי**
ידבר מכמה ענינים של התלמוד-תורה, ומענין שגוי בחורים שהוא לוקח אצלו.

כא תתסה . . . . . **ריא**
ישבח את הפצת הקונטרסים, ויגלה שאינו מפחד רק מהשם יתברך

תִּכּוֹן הַעֲנִינִים

לְבַד, וַיְדַבֵּר מִשְׁנֵי הַבָּנִים הַזֵּה, וַיִּזְהַר שֶׁלֹּא יִקְחוּ דִירוֹת מִמִּי שֶׁהוֹצִיא עֲלָיו שֵׁם רַע.

כא תתסו . . . . . ריב
יְדַבֵּר מֵעֲנֵן הַלְדָּת בַּת וּנְתִינַת שֵׁם.

כא תתסז . . . . . ריג
יָשִׁיב לְאַחַד שְׂאֵשְׁתּוֹ אֵינָה מִסְפֶּמֶת שִׁיגוֹר בִּיבְנָאֵל, שִׁישְׁמַע לַעֲצָתָהּ, כִּי כְבוֹד הָאִשָּׁה עָדִיף.

כא תתסח . . . . . ריג
יְגַלֶּה חַיּוּתוֹ מִשְׁמִיעַת בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת מִיבְנָאֵל, וַיְדַבֵּר מִהַשְׁמַחֲוֹת שְׁמֵתֵרבוֹת שֵׁם, בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

כא תתסט . . . . . ריד
יְדַבֵּר מֵעֲנֵן שְׁלוֹם-בַּיִת, וְשֹׁאֵין לְעַרֵב אֶת הַחוּרִים בְּעֲנִינֵי מִשְׁפָּחָתוֹ.

כא תתע . . . . . רטו
יְדַבֵּר שְׁלוֹם אֶל אִשָּׁה בְּשֵׁרָה עַל שְׁלוֹם בֵּיתָהּ, וַיְדַבֵּר עַל לְבָהּ שֶׁלֹּא לְעַרֵב הַחוּרִים וְכַנְ"ל, וּלְהַשְׁתַּדֵּל בְּכְבוֹד בְּעֲלָהּ וּבְשְׁלוֹם בֵּיתָהּ.

כא תתעא . . . . . ריז
יִחְזַק עַל לַמּוֹד בְּחִבְרוּתָא וְעַל לַמּוֹד מִשְׁנִיּוֹת.

כא תתעב . . . . . ריז
יְדַבֵּר מֵעֲנֵן הַדְּפַסַּת סִפְרָיו "אֲשֶׁר בְּנַחַל" וְכוּ', וַיִּחְזַק בְּעֲנֵן זֶה וּבַהֲדַפְּסַת עוֹד סִפְרִים.

כא תתעג . . . . . ריח
יִחְזַק מִחֵבֶר סֵפֶר עַל הַלְכוֹת שַׁבָּת, וַיְדַבֵּר מֵעֲנֵן הַשְׁתַּמְשׂוֹת בְּפִקְסָא בְּעַרְבֵי שַׁבָּת כְּשִׁבְעָרְץ יִשְׂרָאֵל כְּבַר שַׁבָּת וּלְהַפְּךָ.

כא תתעד . . . . . ריט
יְדַבֵּר בְּשִׁבְחוֹ שֶׁל הַגְּלוּיִן הַסּוֹקֵר אֶת יְבָנָאֵל, וּמִבֵּיא מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל וּתְלַמִּידָיו הַקְּדוּשִׁים.

כא תתעה . . . . . רכ
יִזְכִּיחַ אַחַד שְׂאֵינּוּ מִסְגָּל לְלַמֵּד אֶת מַדַּת הַנּוֹתְרָנוּת, וְעַל-כֵּן הַצָּרִף לְהַתְגַּרֵּשׁ, וְחִיּוֹ מְרִים מְאֹד, הַפֶּל בְּגִלְל כְּעַס בְּלַתֵּי מְרָסֵן, שֶׁלֹּא נִגְמַל הַיָּמָנוּ.

- כא תתעו** . . . . . רכא
 יוכיח אָחָד שְׁכָל צְרוּתוֹ הֵן מַחֲמַת שְׁאִינוּ בְּשִׂמְחָה.
- כא תתעז** . . . . . רכב
 מִכְתָּב נְחוּמִים לְאַח שְׁנִקְטֵף בְּדָמֵי יָמָיו.
- כא תתעח** . . . . . רכג
 יִגְלֶה מַעֲלַת הַקּוֹנְטְרָסִים וְהַמְּכַתְּבִים, שְׁאִין מִי שֵׁיִשִּׁיג בָּהֶם, אֶלָּא מִי שֵׁיִשׁ לוֹ לֵב נִשְׁפָּר.
- כא תתעט** . . . . . רכד
 יְדַבֵּר מִדְּרָכּוֹ שֶׁל מוֹהֲרֵנוּת ז"ל, שֶׁהִיָּתָה דְרָךְ הַהִתְחַזְּקוּת, וְלִכְּן הִצְלִיחַ עַל כָּף, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת סִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים זי"ע.
- כא תתפ** . . . . . רכה
 יִגְלֶה מַעֲלַת חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וַיַּעֲזֹר לְהִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
- כא תתפא** . . . . . רכז
 יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַשְּׂמִיחָה, וַיַּעֲזֹר לְזִכּוֹת אֱלֹהֵי.
- כא תתפב** . . . . . רכח
 יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת שְׂבִיבֵית וּכְבוֹד הַבַּעַל.
- כא תתפג** . . . . . רכט
 יִרְגִיעַ אָחָד שְׁסוֹכֵר שְׁכָל יְסוּרָיו בְּאִים לוֹ מַחֲמַת שְׁמִדְּבָר בְּרַבִּים וְכוּ', וַיִּוכִיחֵנוּ שֶׁלֹּא כֵן הוּא, אֶלָּא אֲדַרְבָּה, הַהִפְּךָ הוּא הַנִּכְוָן.
- כא תתפד** . . . . . רכז
 יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַיּוֹכָח לְהַדְפִּיס גְּלוּי אֱלֻקוֹת כְּזֶה כְּמוֹ שְׂבִסְפָרִים הַחֲדָשִׁים, שְׁצָרֵיךְ לְשִׂמְחָה וְלְהִתְחַזֵּק בְּזֶה מְאֹד, וַיְדַבֵּר מִמַּעֲלַת עֲזָרַת הַהוֹרִים בְּהַעֲבֵרַת הַמַּגּוּרִים לִירוּשָׁלַיִם, וַיַּעֲזֹר עַל מַדַּת הַשְּׂמִיחָה.
- כא תתפה** . . . . . רכח
 יִזְהִיר מִפְּנֵי הַדְּמִיוֹנוֹת הַשְּׂיִכִים גַּם בְּלִמּוּד הַקְּבֵלָה וּבְעֻנֵן הַכּוֹנֵנוֹת, וַיַּחֲזֵק עַל דְּרָכּוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל.
- כא תתפו** . . . . . רכט
 יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת שְׂמִיעַת כְּלֵי זָמֵר, כְּדֵי שֶׁלֹּא לִפְלֵ בְּעֲצָבוֹת, וַיַּעֲזֵר אֶת דְּבָרֵי הַחוּנָה מְלוֹבְלִין זי"ע, וַיַּחֲזֵק מְאֹד שֶׁלֹּא לִפְלֵ אַחֲרֵי הַנְּפִילָה.

כא תתפז . . . . . רל
גילה מעלת בר ישראל, שמחזק עצמו באמונה פשוטה.

כא תתפח . . . . . רלא
יזכיר את אחד שהוא חכם ובעל מדע בעיני עצמו, ועובר עליו מה שעובר מחמת דמיונותיו ופגמיו, ויחזקו מאד שינהג כהם הקדוש, ויתבודד עמו יתברך, וישורף כל הרע שלו, על-ידי ח"י פראקים משניות.

כא תתפט . . . . . רלג
יספר על החסיד הברסלבאי ר' נועלוול מדיבאבע, איך שהיה משלם בתורה ובתפלה ובשמחה, והיה מנגן אשרינו.

כא תתצ . . . . . רלג
יזרו לקרא שם לבת, שלא תעבר שבת ללא השם, ויברך ויאחל ויעורר על מדת האמונה הפשוטה בו יתברך.

כא תתצא . . . . . רלד
יחזק באמונה פשוטה, שרצונו יתברך מתלבש בהכל, ואף בבעל בחירה המוסר למלכות וכו', ויגלה מעלת ידיעה זו.

כא תתצב . . . . . רלה
מכתב נפלא שעמו יוכלו הזוג לבנות ביתם בלי שההורים יטרפדו שדוף טוב מחמת כסילות וכו'.

כא תתצג . . . . . רלו
יגלה לנמען, שעל ידי התמדה בש"ס גמרא, עד שיזכה לסימו, ומצא את בת זוגו.

כא תתצד . . . . . רלו
ידבר מיזמת התקבצות הנשים, ועזרה הדדית זו לזו.

כא תתצה . . . . . רלז
ידבר מענין "אוצר הקונטרסים" חלק ח' שגדפס אז, ויגלה מה גורמת הדפסה זו, וידבר מכמה מכתבים דחופים להשיב לשולחיהם.

כא תתצו . . . . . רלח
יגלה מעלת המחזק את עצמו בתוף כל הנסיונות הקשים והמרים — באמונה פשוטה בו יתברך.

כא תתצז . . . . . רלט
 יחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ויגלה מעלת המכניס את עצמו
 בהשגחה פרטית.

כא תתצח . . . . . רמ
 ידבר מהחדושים המתחדשים, ויביע געגועיו וצעריו לזממן, שאינו
 בסמוך לאמירת החדושים, ויגלה מעלת חדושי אמונה.

כא תתצט . . . . . רמ
 יחזק הנמנע שמתאונן שאין לו פרנסה, ויחזקו מאד על מעלת התפלה
 בשביל פרנסה, ואיך שעל-ידי-זה ישפע עליו שפע גדול מאד וכו',
 ויחזקו ויעוררו על זה.

כא תתק . . . . . רמב
 ידבר מענין איזה אשור לאחינו, שיוכל להפניס לעזר לחמיו בחלו.

כא תתקא . . . . . רמב
 יוכיח אחד שמדת קמצנותו מעברת אותו על דעתו, ונוהג בקמצנות
 וברע לב ועין נגד אשתו, ויזהירנו על כבוד אשתו ועל שמחה בעצמו
 ובבית, ואז ישוב השלום לשכן באהלו.

כא תתקב . . . . . רמה
 מכתב ארץ לאנשי שלומנו, בו יעוררם על זהירות מלשון-הרע ומענין
 אחדות ועזרה הדדית, אשרי ההולך בדרךים אלו תמיד.

כא תתקג . . . . . רמח
 יורה שלא להתפטר ממשנת הנהול, ויחזק שלא להתפעל מן הבקרת
 שמוותחים וכו', כי כך הוא לעוסק בצרכי צבור.

כא תתקד . . . . . קנ
 יחזק אחד שלא ישבר מענין שדוף, ויחזקו בהשגחה פרטית.

כא תתקה . . . . . רנ
 יתן עצה על אחד שנסתבך וכו', ויתן עצות איך להנצל מהפסדים
 הפרויכים בפרויד, וידבר מענין אמונה ותקנה, שלבסוף הטוב יגבר על
 הרע.

כא תתקו . . . . . רנב
 ידבר מענין יקרת הספר הקדוש והנפלא "ארץ אפים", ויגלה בכמה

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

מְהִירוֹת זְכָה לְהִיֹּת נִדְפָס, וְיִסְפָּר עֲנִין הַפְּצָתוֹ וְהַדְּפָסְתּוֹ בְּרַבּוּי נִפְלָא
מְאֹד.

כא תתקז . . . . . רנג

יְדַבֵּר מֵעֲנִין פְּטִירַת בֶּן דָּוִד, שְׁלַגְמָעַן הִזָּה קָשֶׁר עִמּוֹ.

כא תתקח . . . . . רנד

יְדַבֵּר מֵעֲנִין שֶׁהִסְפָּרִים עוֹשִׂים פְּעֻלוֹת נִפְלְאוֹת, וּמֵצֵד שְׁנֵי הוּא סוֹבֵל
חֲרוּפִין וּבְזִיוֹנוֹת, וְיְדַבֵּר מֵעֲנִין הַחֲלֻטָּתוֹ לְגִלוֹת אֶת רַבְּנוֹ וְ"ל בְּכָל
הָעוֹלָם.

כא תתקט . . . . . רנה

יְדַבֵּר מֵהָעוֹל שְׁעוֹשִׂים לָנוּ בִּיבְנָאֵל, וּמֵעֲנִין מְסִירוֹת, וְיַחֲזִק עִצְמוֹ שֶׁהַכֹּל
יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

כא תתקי . . . . . רנה

יַחֲזִק לְעִשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כִּי הַהִתְרַחֲקוֹת הֵיא תַחֲלַת הַהִתְקַרְבוֹת.

כא תתקיא . . . . . רנו

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַהוֹגָה תְּמִיד בְּשִׁיחוֹת רַבְּנוֹ וְ"ל, עַד שֶׁבָּקִי בָּהֵן כָּרְאוּי,
וְאִזּוּ יִזְכָּה לְשִׁלְמוֹת הַהִתְקַרְבוֹת אֵלָיו וְ"ל.

כא תתקיב . . . . . רנז

יַחֲזִק אַחַד שְׁלֵא לְהִיֹּת שָׁבוּר, אֲלֵא לְהַחֲיֹת אֶת עִצְמוֹ עִם רַבְּנוֹ וְ"ל,
וְאַחֲר־כֵּן יִזְכָּה לְשִׁמּוֹחַ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

כא תתקיג . . . . . רנח

יַחֲזִק שְׁלֵא לְעַבֵּר עַל רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אַחֲר־כֵּן בָּאִים עֲנָשִׁים קָשִׁים
וּמָרִים עַד מְאֹד.

כא תתקיד . . . . . רנט

יַחֲזִיק מִדְּרָכִים מוֹזְרוֹת שְׂאִין לָהֶם שָׂרֵשׁ בְּדַבַּר רַבְּנוֹ וְ"ל, וְיִגְלֶה שְׁעָקָר
עֲנִינּוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ וְ"ל הוּא תוֹרָה.

כא תתקטו . . . . . רס

יְדַבֵּר מִכַּמָּה עֲנִינִים שֶׁל חֲזוּק שְׁלֵא יִרְמוּ אוֹתָנוּ.

כא תתקטז . . . . . רס

יְדַבֵּר מֵעֲנִין הַחֻבָּה שֶׁלָּנוּ לְחֲדָשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וּמֵעֲנִין פְּרוּשׁוֹ עַל הַגְּדָה
שֶׁל פֶּסַח, וּמֵעֲנִין בַּחֲזָרִים שְׁלוֹקָתָם אוֹתָם אֵלָיו מִחֲמַת אִמְלּוּתָם.

- תתקיז** . . . . . רסב
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן הַבָּאֵת הַבַּחוּרִים הַנַּ"ל, וְעוֹד כַּמָּה פְּרָטִים טְכָנִיִּים.
- כא תתקיא** . . . . . רסג
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן אוֹלְטְרָסְאוֹנָד בְּדוֹרְנוֹ.
- כא תתקיט** . . . . . רסג
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן טְרַדְתּוֹ בַּחֲבוּר פְּרוּשׁ עַל הַהֲגָדָה, וּמִשְׁמַחְתּוֹ מִהִדְיָעוֹת מִיְבֻנְאֵל.
- כא תתקכ** . . . . . רסד
 יַחְזֹק אֶת הַמְּלַמֵּד שֶׁל הַתְּלִמִּידִים, וַיְדַבֵּר הַרְבֵּה מִצְרָתוֹ וּמִהִדְחָקוֹת שְׁסוּבָלִים שֵׁם בִּיבְנָאֵל.
- כא תתקכא** . . . . . רסו
 יְדַבֵּר נְפִלְאוֹת מֵעֲנֵן שׁוּחַט, וְאִיף צְרִיכָה לֵהִיֹּת הַנְּהַגְתּוֹ בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָדוֹת, וְיִסְפֹּר מַעֲשֵׂה מַהֲבַעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְּדוּשׁ זִי"ע קִדְּם הַתְּגִלוֹתוֹ, וַיַּחְזֹק עַל זֶה מְאֹד.
- כא תתקכב** . . . . . רסה
 יַתְּנָה אֶת בִּיאַת הַבַּחוּרִים אֵלָיו בְּהַתְּנַהֲגוֹת נְאוּתָהּ בְּמִדּוֹת וְכו', בְּמִשְׁפָּךְ כַּמָּה חֻדְשִׁים.
- כא תתקכג** . . . . . רסט
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן מַה שְׁקוּרָה הָיָה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְאַשֶּׁר כִּנְגַד זֶה צְרִיף לְהַזְרִים אֶת הַקּוּנְטְרָסִים, וַיִּזְהַר שְׁלֹא לְפָרְסֵם אִישׁ נְדִיב בֵּין אַנְשִׁים נְצֻלִים וְלֹא אֲמַתִּיִּים, וַיְדַבֵּר מֵעֲנֵן כְּבוֹד אֲשֶׁתּוֹ וַיַּגְבַּח עִתִּים לְתוֹרָה וְלַתְּפִלָּה.
- כא תתקכד** . . . . . רעא
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן סְכָלְנוֹת לִילְדִים, וַיַּחְזֹק לֵהִיֹּת בְּשִׂמְחָה עַל שְׁעוֹר לוֹ, שְׂזָה בְּעֵצִים עוֹר הַרְבִּים.
- כא תתקכה** . . . . . ערב
 יְדַבֵּר לְרֹאשׁ מוֹעֲצַת יְבֻנְאֵל דְּבָרֵי תוֹכְחָה וַיְדִידוֹת כְּאֶחָד, וַיַּגְלֶה לוֹ נְצֻחִיוֹתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שְׁאֲסוּר לִילְף נִגְדָם כָּלֵל, כִּי אִם הַהֲפֹךְ, וְסוּף הַגְּנָבִים לְתַלְיָה וְלִמְאָסֵר, וַיְדַבֵּר מֵעֲנֵן יְבֻנְאֵל בְּהוֹסְדָה וּבַעֲתִידָה.
- כא תתקכו** . . . . . ערב
 יְדַבֵּר מִהַתְּכֻנִית שֶׁלוֹ לְהַשְׁקִיעַ בַּבַּחוּרִים, שֶׁהֵם הַעֲתִיד שֶׁלוֹ, וּמֵעֲנֵן מַה

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שְׁעוֹבֵר עָלָיו מִהַמוֹנֵעַ הַגָּדוֹל, וַיִּגְלֶה שֶׁכֵּל כְּנָתוֹ רַק לְגִלוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם.

כא תתקכוז . . . . . **עדר**

יְדַבֵּר מֵעֲנִין שֶׁמִּחְתּוֹ עַל חִלּוּקַת צָרְכֵי שַׁבָּת, וּמֵעֲנִין בֵּית וְעַד לְחֻכְמִים,
וְהַשְּׁעוֹר שֶׁאֹמֵר דֶּרֶךְ הַטְּלָפוֹן.

כא תתקכח . . . . . **רעו**

יְדַבֵּר מִשְׁאִיפְתּוֹ לְהִקִּים חֻבְרָה שֶׁל אַחֲדוּת וְאַהֲבָה, וַיִּזְהֵר שֶׁלֹּא לְהִתְעַרֵּב
בְּעֲנִינֵי הַמוֹעֵצָה, רַק הַמְּמַנִּים לְכֹף מִטְעָמוֹ.

כא תתקכט . . . . . **רעו**

יְעוֹרֵר לֵהִיּוֹת לְעוֹר לַמְּדַפֵּיס בְּהִלְוָאָה וְכוּ', כְּדִי שִׁיּוּכַל לְהִדְפִּיס סִפְרֵי
רַבָּנוּ ז"ל.

כא תתקל . . . . . **רעח**

יְחַזֵּק אֶת הַמְּדַפֵּיס, שֶׁלֹּא יִהְיֶה שְׁקוּעַ בְּעֲצָבוֹת אַחֲרֵי שֶׁזָּכָה לְשַׁבָּת בְּפִנְתּוֹ,
וְלִהְדַפֵּיס אוֹרוֹת כְּאֵלוֹ, וַיִּחַזֵּק מְאֹד.

כא תתקלא . . . . . **רעט**

יְבַקֵּשׁ מֵאֵת הַנִּמְעָן שֶׁיַּעֲמֵד עַל הַמְּשָׁמֵר לְהִדְרֹךְ דְּרִישוֹת לֹא מְצַדֵּקוֹת שֶׁל
אַרְגוֹנָה וְכוּ', כְּאֲשֶׁר אֵין זֶה מְצַדִּיק.

כא תתקלב . . . . . **רפ**

יְדַבֵּר מֵעֲנִין הַתְּלִמִּידִים הַתְּמִימִים וְהַיִּשְׁרִים, וַיִּבְיַע קוֹרֵת רוּחוֹ עַל כַּחַ
הַמְּלַמֵּד, שֶׁיְכוּל לְהַפְּךְ אוֹתָם לְחִדּוּשִׁים גְּדוֹלִים.

כא תתקלג . . . . . **רפא**

יִתֵּן עֲצָה כִּיֵּצֵד לְהַפְּסִיק אֶת הַמְּסִירוֹת בִּיבְנֵי אֵל הַגּוֹרְמוֹת אֲבוּד מְמוֹן
יִשְׂרָאֵל בְּחַנּוּם.

כא תתקלד . . . . . **רפב**

יְדַבֵּר מִכְּמָה עֲנִינִים הַשִּׁכִּים לְעִמּוּדוֹת שֶׁל הַמוֹסְדוֹת מוּל הַרְשׁוֹת
הַמְּקוֹמִית, וַיִּחַזֵּק שֶׁלֹּא לְהִתְפַּעֵל מִבְּקָרַת עַל הַעֲשִׂיָּה.

כא תתקלה . . . . . **רפג**

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת עִם כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ עַל מַעֲלַת שֶׁמִּחַת אָדָר וּפּוֹרִים, וַיִּגְלֶה
שֶׁרַשׁ וּמַעֲלַת הַשְּׂמִחָה הַנּוֹרְאָה הַזֹּאת, וַיְדַבֵּר הַרְבֵּה מִלְמוּד הַתּוֹרָה,
וּמִקְבִיעוֹת חֻבְרוֹתוֹת וְשְׁעוֹרִים, וַיִּחַזֵּק עַל זֶה מְאֹד.

- כא תתקלו** . . . . . רפד
 יְדַבֵּר בְּקִצְרָה אֹדוֹת הַסֶּבֶל שְׁאֵנוּ סוֹבְלִים מִמִּי שֶׁהֵיא צָרִיף לְהִיּוֹת נְצִיג
 שֶׁל הַדָּת.
- כא תתקלו** . . . . . רפז
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן הַפְּצָה וּמַעֲלַת מִי שֶׁעוֹסֵק בְּזֶה תָּמִיד.
- כא תתקלח** . . . . . רפח
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן מַעֲלָיו שֶׁל הַמוֹנֵעַ הַגָּדוֹל לְכָל הַפְּעִילוֹת דְּקִדְשָׁה בְּיַבְנָאֵל.
- כא תתקלט** . . . . . רפט
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן הַחֲדָרַת אֲמוּנַת הַהִשְׁגָּחָה פְּרָטִית בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְכוּ' וּמֵעֲנֵן
 דְּבִקּוֹת הַבוֹרָא, בְּבַחֲיַנַּת "בְּכָל דְּרִכִּיף דְּעַהוּ".
- כא תתקמ** . . . . . רפט
 יְדַבֵּר מִמַּלְחָמַת הַיָּצָר הַתְּמִידִית, וַיַּעֲזֹר לְלַמַּד דָּף הַיּוֹמִי.
- כא תתקמא** . . . . . רצ
 דְּבַרֵי הַתְּחִזְקוֹת נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים אֵיף יִחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ הָאָדָם בְּצַר לוֹ
 וּבַחֲשֶׁף הַגָּדוֹל שְׂאוּפֵף אוֹתוֹ, וַיִּגְלֶה לוֹ דְּרָף הַתְּחִזְקוֹת וְסֹדֵר הַתּוֹדָה
 וְהַהוֹדָאָה, שֶׁעֲלִיו לְהוֹדוֹת לַה' תָּמִיד, וַיִּחְיֶה אוֹתוֹ מְאֹד.
- כא תתקמב** . . . . . רצא
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן שְׂמִחָה, וַיִּחְזַק עַל הַלְמוּדִים הַגָּדוֹלִים, שֶׁזֶה עָקֵר הַשְּׂמִחָה
 וְתִקּוּן הַבְּרִית, שְׂמִיָּא עֲצָבוֹת.
- כא תתקמג** . . . . . רצד
 יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַשְּׂמִחָה, וּמִתְרַגְּשַׁת הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּף-הוּא תָּמִיד.
- כא תתקמד** . . . . . רצה
 יְדַבֵּר מֵעֲנֵן עָקֵר הַהֲצִלְחָה בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁהֵיא הַדְּבִקּוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
 וּמֵעֲנֵן הַתְּבוּדָדוֹת, וַיִּבְקֹשׁ עֲזָרָה עַל הַמוֹסְדוֹת שֶׁלָּנוּ שֶׁמִּתְנַפְּלִים לָהֶם
 מִכָּל צַד, וְהֵם מִתְקַיְּמִים בַּתְּנָאִים מִחֲפִירִים.
- כא תתקמה** . . . . . רצו
 מִכְּתָב כָּלְלִי לְקִרְאָת יְמֵי אֲדָר הַקְּדוּשִׁים, וַיִּחְזַק מְאֹד.
- כא תתקמו** . . . . . רחצ
 יִחְזַק בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה.

- ש** . . . . . כא תתקמוז
 יְדַבֵּר מְאִיזו טְעוֹת בְּ"סִפְר־הַמְּדוֹת" וְזָכוֹת הַמְשַׁמֵּשׁ לְרַבְּנוּ ז"ל, וְהַעוֹסֵק
 בְּצַרְכֵי רַבִּים — מוֹחֲלִים לוֹ עֲנוּתָיו.
- ש** . . . . . כא תתקמח
 יִבְקֹשׁ עֲזָרָה בְּסִיּוּעַ חֲלוּץ הַכֶּסֶף, שֶׁהִשְׁתַּלְּטוּ עָלָיו אֲנָשֵׁי דָּלָא מְעַלִּי.
- שא** . . . . . כא תתקמט
 יִבְיַע תַּקְנָתוֹ, שֶׁיִּכְנֹס שְׁפַע לְעִנְיָן הַהַדְפָּסָה, וַיִּנְרֹז הַנִּמְעָן שֶׁיִּקְפִּיד לֹא
 לְהַמְשִׁיךְ אַחֵר טַבְעוֹ שֶׁנִּמְשָׁךְ לְמַרְרֵרוֹת.
- שא** . . . . . כא תתקנ
 יְדַבֵּר מִעִנְיָן עֲתִידָהּ שֶׁל יִבְנֵאל, וּמֵהַבּוֹר שֶׁל מְקוּהָ שֶׁהָיָה בְּלֵי מַיִם,
 רַחֲמָנָא לְצַלָּן.
- שב** . . . . . כא תתקנא
 יְדַבֵּר נִחְרָצוֹת בְּהַתְעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דִּף הַיּוֹמִי, וַיִּגְלֶה לְאֵילּוּ
 מַעֲלוֹת זוֹכָה עַל-יְדֵי-זָה.
- שג** . . . . . כא תתקנב
 יִבְקֹשׁ בְּתַחֲנוּנִים מֵאֵת נְצִיג צְבוּר מְסִים הַקְּרוּב אֵלֵינוּ, שֶׁיִּבּוֹא לְבַדֵּק אִם
 יֵשׁ אָמֶת בְּטַעֲנוֹת נִגְדָנוּ, וְשָׁמָּה הֵם הַרְוֵדְפִים וְאָנוּ הַנִּרְדְּפִים דִּיקָא, שֶׁזוּהִי
 הָאָמֶת.
- שו** . . . . . כא תתקנג
 יְדַבֵּר מִעִנְיָן מִשְׁכַּרְתַּת לְאֲנָשֵׁי הַצֹּת, וּמִכַּמְהָ עֲנִינִים פְּרִטִים וְטַכְנִיִּים.
- שז** . . . . . כא תתקנד
 יְדַבֵּר מִעִנְיָן פְּלוּנֵי שְׂרוּצָה לְגֵרֵשׁ אוֹתָנוּ מִיִּבְנֵאל, וּמִכֶּף שֶׁהַבַּעַל הַבֵּית
 הָאֲמִתִּי הוּא רַק הַקְּדוֹשׁ-כְּרוּף-הוּא בְּעַצְמוֹ.
- שח** . . . . . כא תתקנה
 יַעוֹרֵר לְפָקַח עֵינָיו לְרֹאוֹת אִם אֵינוּ מְטַעָה עֲצָמוּ בְּזֵה הָעוֹלָם, וַיַּעֲרֹף
 חֲשׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ כַּמָּה דָפִים לומֵד בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִם יֵשׁ לוֹ
 טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחֵי בֵּיד, אוֹ שָׁמָּה לְהַפְּךְ.
- שי** . . . . . כא תתקנו
 יַעוֹרֵר עַל שְׂמִחָה וְהַכְנָעַת עַמְלָק.
- שי** . . . . . כא תתקנז
 יְבַאֵר מַה בֵּין אֲרוּר הַמֵּן לְכְרוּף מְרַדְּכֵי.

- כא תתקנח** . . . . . **שיב**
 יבאר הענין 'משונכנס אדר — מרבין בשמחה, שעקר השמחה לאדם
 בהצלוחתו הנצוצות לעבודתו יתברך וכו'.
- כא תתקנט** . . . . . **שיד**
 ידבר מענין רבנו ז"ל ומלמוד ספריו הקדושים ואמירת "לקוטי-תפלות"
 על כל תורה, וידבר מענין פורים ומחית צמלק, ויעורר לעשות מגבית
 על המקוה שבונה ביבנאל, ויגלה סגלת המקוה הזו.
- כא תתקס** . . . . . **שיח**
 ידבר מענין איש עשיר שצריך להזהר בצדקה, ולא לשלח עני מביתו
 ריקם.
- כא תתקסא** . . . . . **שיט**
 מכתב כללי ובו יבקש מכל אחד שיטה שכם לעזר לעניגי הקהלה
 והמוסדות.
- כא תתקסב** . . . . . **שכ**
 ידבר מענין טכני השיף לטובת קהלתנו.
- כא תתקסג** . . . . . **שכא**
 ידבר מענין ספק בזהוי יום היארצייט, וישיב לשאלה — האם יש נחת
 רוח גם לנשמת מחללי שבתות וכו', מזה שזרעם אומרים קדיש וכו'.
- כא תתקסד** . . . . . **שכב**
 יחזק את המדפיס, שלא להמשך אל המרירות, וידבר מענין הפצה
 והדפסה וגדל חשיבותן.
- כא תתקסה** . . . . . **שכג**
 ידבר מענין חזונו, שיבנאל תתהפך ל"עיר ברסלב", וגדל צערו על איזו
 משפחה שעושה בושות לקהלה, וידבר משבחה של יבנאל.
- כא תתקסו** . . . . . **שכד**
 יזהיר בתוכחה גדולה את הרגילים בקללות לחדל מהנהגה נואלת שפזו.
- כא תתקסז** . . . . . **שכה**
 יחזק אחד שיעזר לאיזו משפחה שלא תתפרק, ויחזק על ענין ההפצה.
- כא תתקסח** . . . . . **שכו**
 יבאר מדוע אינו יכול להשלים עם מוסר ומכשיל את הרבים.

- כא תתקסט** . . . . . **שכו**
 יְדַבֵּר מִמְשָׁלוֹחַ פְּמָה סְפָרִים וְעֲנִינִים הַקְּשׁוּרִים בְּזָה, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין שְׁמַחַת
 הַמְדַפֵּיס וְחֻזְקוֹ, וּמִפְּרוּשׁוֹ עַל הַגָּדָה.
- כא תתקע** . . . . . **שכז**
 יְדַבֵּר מִפְּמָה פְּרָטִים טְכְנִיִּים הַקְּשׁוּרִים לְהַנְ"ל.
- כא תתקעא** . . . . . **שכח**
 יוֹרָה שְׁלֵא לְשַׁבֵּר אֶת הַבַּיִת, חֵס וְשְׁלוֹם, וְלִהְיוֹת סְבֵלָן גָּדוֹל מְאֹד.
- כא תתקעב** . . . . . **שכח**
 יְדַבֵּר מִעֲנִין כְּבוֹד אִשְׁתּוֹ, וְלִהְתַּחֲשֵׁב בְּרֻגְשׁוֹתֶיהָ, שֶׁהִיא אוֹהֶבֶת דִּירָה
 מְסֻדָּרֶת וְכו'.
- כא תתקעג** . . . . . **שכט**
 יְדַבֵּר מִעֲנִין דְּרִישְׁתּוֹ לְהַסְכֵּמַת הַהוֹרִים בְּכֹתֵב עַל שְׁהוֹת יְלָדֵיהֶם אֶצְלוֹ.
- כא תתקעד** . . . . . **של**
 יְגַלֶּה מַעֲלַת הַמְּמֻנָה עַל הַמְקַנָּה, שְׁמוֹצָה אֶת הַרְבִּים בְּטְבִילָה חֲמָה בְּכָל
 יוֹם, וַיַּחֲזִקוּ מְאֹד.
- כא תתקעה** . . . . . **שלא**
 בְּרַפְתָּ מִזֵּל טוֹב בְּצָרוּף פְּמָה בְּרֻכּוֹת וְחֻזְקִים לְזוּג צָעִיר, שְׁזָה עֲתָה נִשְׂא.
- כא תתקעו** . . . . . **שלב**
 יַחֲזִק עַל עֵסֶק חֲדָשׁ, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין בְּזִינּוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים.
- כא תתקעז** . . . . . **שלב**
 יוֹכִיחַ אַחַד שְׂיֵשׁ לוֹ יֶלֶד חָרִיג, וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה כְּלוֹם לְנַצֵּל אֶת הָאֶפְשָׁרִיוֹת
 הַמְּפֻתָחוֹת שְׂיֵשׁ כִּיּוֹם לְקַדֵּם אֶת הַתְּפֻתָחוֹתוֹ.
- כא תתקעח** . . . . . **שלד**
 יִתֵּן עֲצָה בְּעֲנִין הַנַּ"ל לְמַלְמֵד שֶׁל הַיֶּלֶד, שְׂאִין לוֹ אֶת הַכְּלִים לְטַפֵּל בּוֹ.
- כא תתקעט** . . . . . **שלד**
 יְדַבֵּר מִפְּמָה קְשִׁיִּים וְדִילְמוֹת שְׂיֵשׁ בְּתִלְמוּד-תּוֹרָה, וַיַּחֲזִק אֶת הַמְּנַהֵל עַל
 עֲזָרְתוֹ הַעֲצוּמָה לְקַהֲלָה.
- כא תתקפ** . . . . . **שלה**
 יַחֲזִק תּוֹשֵׁב הַשׁוּמְרוֹן לִהְיוֹת סְבֵלָן בְּבַיִת, וְכִיצַד יִתְחַסֵּס לִילָדִים, וַיִּפְּלִיג
 לְתֹאֵר מַעֲלַת הַהֶפְצָה, וּבִפְרָט בְּמִקּוֹם כְּזֶה.

הספר הקדוש הזה נדפס
לזכות

גיטל בת דבורה קאהן

הקדוש ברוך הוא ימציא לה זיווג הגון משורש נשמתה
בזכות שעזרה להדפיס
את הכרך הזה של שו"ת "אשר בנחל"

הספר הקדוש הזה נדפס
לזכות

שאול ברוך בן מרים ברדוגו
וזוגתו

דבורה בת יונה
וילדיהם

מלכה - אדל - נחמן נתן - יוסף יהודה - שמעון מאיר
בעבור שנדבו להדפיסת הספר הקדוש הזה
הקדוש ברוך הוא יצליח דרכם, ויזכו למצוא חן ושכל טוב בעיני
אלקים ואדם.

הספר הקדוש הזה נדפס

לעילוי נשמת

שרה רבקה בת ר' יואל הכהן ע"ה

נפטרה ה' חשוון ה'תשע"ב

ת.נ.צ.ב.ה.

הספר הקדוש הזה נדפס

לזכות

היקר והנעלה

ר' אברהם כהן נ"י וזוגתו דבורה כהן תחי'

וילדיהם

עמוס – נחמה – יהודה

שנדבו סכום הגון עבור הדפסת הספר הקדוש הזה, בזכות זה

יזכו לרות רוב נחת דקדושה מכל יוצאי חלציו,

הקדוש ברוך הוא, יצליח את דרכם, ובכל אשר יפנו ישכילו

ויתברכו מפי אל עליון.

הספר הקדוש הזה נדפס
לכבודו יתברך שמו, מלך מלכי המלכים הקב"ה,
רבש"ע, מלך על כל העולם כולו בכבודיך, והנשא
על כל הארץ ביקריך, והופע בהדר גאון עוזיך על
כל יושבי תבל ארציק, וידע כל פעול כי אתה
פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל
אשר נשמה באפו, ה' אלקי ישראל מלך, ומלכותו
בכל משלה.

בזכות וכה רבינו נחמן בן פיגא במהרה בימנו
וברחמים גמורים, אמן ואמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
מוהרא"ש שליט"א
שיזכה בקרוב ממש לבוא לגור ביבנאל,
ולהוציא מהכה אל הפועל כל רצונותיו
וכיסופיו למענו יתברך, ולמען כל עם ישראל
ולגלות את אור רבינו לכל עם ישראל בתכלית
בשלימות בהתגלות משיח צדקינו ברחמים
גמורים . אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אהרון בן יעל

שנזכה להצליח איתו ברו"ג ושיזכה להיות בישיבה
קדושה כרצונו ית' והערב נא ה' אלוקינו את דברי
תורתך בפיו שיהיה לו חיות וחשק בתורה ותפילה
וקיום המצוות ושיהיה שמור מכל הטא ועון ומכל
השפעות רעות, בזכות וכוח רבינו נחמן בו פייגא אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

פנחס אליהו בן יעל

שנזכה להצליח איתו ברו"ג, והערב נא ה' אלוקינו את דברי
תורתך בפיו שיהיה לו חיות וחשק בתורה ותפילה וקיום
המצוות ושיהיה שמור מכל הטא ועון ומכל השפעות רעות,
בזכות וכוח רבינו נחמן בו פייגא אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

נתן בן יעל

שיזכה בקרוב ממש להתחתן ולהקים בית נאמן וכשר
בישראל עם ילדים בריאים כשרים וטובים ושהכל ילך
ויתנהג כרצונו ית' שמובתן בחסד וברחמים גמורים
בלי שום צער ובושה כלל, בזכות וכוח רבנו נחמן בן
פייגא, אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לרפואת
פסח בן חנה טובה
מעל דרך הטבע לגמרי ברחמים גמורים.
בזכות וכוח רבנו נחמן בן פיגא, אמן.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
אברהם בן חיה מלכה
לאה בת מרים
הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג, ולפרנסה בשפע ובנקל, ויזכו
לבריאות השלימה ולאריכות ימים ושנים טובות, ולנחת
דקדושה מכל יוצאי חלציהם; אכ"ר.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
משה בן מרים מינדל
חנה בת מרים
הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג, ולפרנסה בשפע ובנקל, ויזכו
לבריאות השלימה ולאריכות ימים ושנים טובות, ולנחת
דקדושה מכל יוצאי חלציהם, אכ"ר.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
אברהם יהושע העשיל בן מרים
יפה שינדל בת נעמיל מרגלית

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג ובכל מעשה ידיהם, ויזכו
לבריאות ואריכות ימים ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק', וירווי מהם הוריהם רוב נחת דקדושה,
אמן!

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
דבורה פיגא בת מרים

הקב"ה יעזור שתצליח ברו"ג, ובכל מעשה ידיה, ותזכה
לבריאות ואריכות ימים ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ויירווי הוריה רוב נחת דקדושה, אמן!

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

דבורה רייזל בת חיה גולדה
שולמית שלומצה בת חיה גולדה
רבקה ריוזא בת חיה בינה
ישראל אריה בן חיה בינה
חיים מאיר בן חיה בינה
שולמית שלומצה בת לאה
אליהו יהושע בן לאה
רבקה דבורה בת לאה
משה בן יפה שינדל

רחל בת שפרה מרים
משה בן שפרה מרים
לאה בת שפרה מרים
אברהם בן שפרה מרים
יעקב בן חנה
שולמית שלומצה בת חנה
נחום זאב בן חנה
ישראל אריה בן חנה

הקב"ה יעזור שיזכו להצלחה ברו"ג ובכל מעשה ידיהם ויזכו
לבריאות השלימה ולאריכות ימים ושנים טובות לעבודתו ית',
ויירווי מהם רוב נחת דקדושה, אמן!

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

ישראל אריה בן מרים

מנוחה נחמה בת רבקה

הקב"ה יעזור להם שיזכו להצלחה מרובה ברו"ג, ולפרנסה
בשפע ובנקל, ויזכו להפקד בזרע של קיימא דורות ישרים
מבורכים, ולאריכות ימים ושנים טובות מתוך בריאות
השלימה.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

שרה בת מרים

הקב"ה יעזור שתצליח ברו"ג בכל מעשה ידיה, ותזכה
לבריאות ואריכות ימים ושנים טובות לעבודתו יתברך, וירוו
ממנה הוריה רוב נחת דקדושה, אמן!

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

יצחק בן מרים

הקב"ה יעזור שיצליח ברו"ג ובכל מעשה ידיו ויזכה לבריאות
ואריכות ימים ושנים טובות לעבודתו יתברך, ולהתקרב לרבנו הק,
ולהתמיד בתורה הקדושה, ויהיה צדיק נוטר הברית, ויזכה לבנות
בית נאמן בישראל, וירוו ממנו הוריו רוב נחת דקדושה, אמן!

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אליעזר שלמה בן מרים

חיה גולדא בת חוה גיננדל

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג ובכל מעשה ידיהם, ויזכו
לבריאות ואריכות ימים ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק', וירווי מהם הוריהם רוב נחת דקדושה,
אמן!

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

משה בן מרים

חיה בינה בת פרידה

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג ובכל מעשה ידיהם, ויזכו
לבריאות ואריכות ימים ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק', וירווי מהם הוריהם רוב נחת דקדושה,
אמן!

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות שלמה ברוך בן רבקה

בעבור שלא חשך עמל ויגיעה רבה עד שיצא הספר כלול בהדרו
כמתכונתו בפאר ויופי שלם בהגהות, במראי מקומות ובמפתחות
השם יתברך יהיה בעזרו שיזכה לרוות נחת מכל צאצאיו שילכו בדרך התורה
והיראה, ויאריך ימים בבריות גופא ונהורא מעליא ומזונא רויחי

וזוגתו ריסא בת מרים

וילדיהם

מינדל, שמריהו, אהרן, ברכה, חיה גיטל, פייגא, נתן צבי, ביילא,
יוסף שלום, אפרים פישל

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

רפאל צבי בן מרים

ושפרה מרים בת שבע

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג ובכל מעשה ידיהם, ויזכו
לבריאות ואריכות ימים ושנים טובות לעבודתו יתברך,
ולהתקרב לרבנו הק', וירווי מהם הוריהם רוב נחת דקדושה,
אמן!

הספר הקדוש הזה נדפס

לזכות

יחיאל בן שלומצה

מרים בת אסתר גיטל

הקדוש ברוך הוא יעזור להם שירוּו רוב נחת

דקדושה מכל יוצאי חלציהם

ויתרחב להם בגשמיות וברוחניות

ויצאו מכל החובות, ויהיה להם פרנסה בניקל

ובהרחבה,

ויזכו להדפיס את כל חלקי

שו"ת "אשר בנחל"

אשר עדיין נמצאים בכתב יד

וכן את כל ספרי

כ"ק הגה"צ מוהרא"ש שליט"א

בתכלית ההידור והיופי

***

בעבור שהחפץ בעילום שם נדב סכום הגון

להדפסת הספר הקדוש הזה לזכותם

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הכּלָּלִי

תקון נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד לְכִלְלִיּוֹת הַחֲטָאִים
וְהוּא פָּגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְעָלְן

*

וּמְסַגֵּל מְאֹד גַּם לְפִרְנָסָה וְלְהַצְלָחָה
בְּכֹל הָעֲנִינִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת
אֲשֶׁרֵי מִי שֵׁיאֲמָרָם בְּכֹל יוֹם

*

יְסֹדוֹ, תִּקְנֵנוּ, גִּלּוֹ וְצִוְיָה לְפָרְסְמוֹ לְכֹל יִשְׂרָאֵל.
רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא אֹר הַגְּנוּז וְהַצְּפוּן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

*

הוֹבָא לְדְפוּס עַל-יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו ברננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות נריע לו: כי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו עלי ידי שהוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז * מכתם לדוד שמרני אל כי חסיתי בקך:
 ב אמרת ליהוה אדני אתה טובתי בל עליך:
 ג לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי
 ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל אסוף
 נספיהם מדם ובל אשא את שמותם על שפתי:
 ה יהוה מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
 ו חבלים נפלו לי בנעמים אף נחלת שפרה עלי:
 ז אברך את יהוה אשר יעצני אף לילות יסרוני
 כליותי: ח שויתי יהוה לנגדי תמיד פי מימיני
 בל אמוט: ט לבן | שמח לבי ויגל פבדי אף
 בשרי ישכן לבטח: י כי | לא תעזב נפשי לשאול
 לא תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח
 חיים שבע שמחות את פניך נעמות בימיך
 נצח:

לב * לְדוֹד מִשְׁפִּיל אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע פְּסוּי חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁרִי-אָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עוֹן וְאִין
 בְּרוּחוֹ רָמְיָה: ג כִּי-הִחַרְשֹׁתִי בָּלוּ עַצְמִי בְּשִׂאֲנֹתַי
 כָּל-הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבֵּד עָלַי יָדָךְ נְהַפְדֵּךְ
 לְשׂוֹדֵי בַחֲרֹבְנִי קִיץ סְלָה: ה חֲטָאתִי אֹדִיעֵךְ וְעוֹנֵי
 לֹא-כִפִּיתִי אֲמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה
 נִשְׂאֵת עוֹן חֲטָאתִי סְלָה: ו עַל-זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל-חֲסִיד | אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מְצֵא רַק לְשֹׁטֵף מַיִם רַבִּים
 אֱלֹוֹ לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה | סִתַּר לִי * מִצַּר תִּצְרֵנִי
 חֲנִי פִלַט תִּסּוּבְּבֵנִי סְלָה: ט אֲשַׁכִּילְךָ | וְאוֹרְךָ
 בְּדַרְדְּ-זוֹ תִלְךָ אִישְׁעָה עָלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל-תִּהְיוּ |
 פְּסוּם כְּפָרֵד אִין הַבַּיִן בְּמִתְנֵי-וֹרְסָן עָדִיו לְבָלוּם
 כָּל קָרֵב אֱלֹהֶיךָ: י רַבִּים מִכְּאוּבִים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטָח
 בִּיהוָה חֲסֵד יִסּוּבְּבֵנוּ: יא שִׂמְחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
 צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל לֵב:

מא * לְמַנְעֵחַ מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל-
 דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֵהוּ
 וַיִּחִיֵּהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל-תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אִיְבָיו:
 ד יְהוָה יִסְעָדֵנוּ עַל-עַרְשׁ דְּוֵי כָּל-מִשְׁכְּבוֹ הַפְּכֵת
 בְּחִלּוֹ: ה אֲנִי-אֲמַרְתִּי יְהוָה חֲנִנִי רַפְּאָה נַפְשִׁי
 כִּי-חֲטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מְתֵי יָמוֹת
 וְאָבֵד שְׁמוֹ: ז וְאִם-בָּא לְרֹאוֹת | שְׂוֹא יְדַבֵּר לְבוֹ

(* אחר אתה סתר לי – צריך להפסיק מעט (עיניו בלקו"מ ח"א סי' ריג)

יִקְבֹּץ אֶזְנוֹן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יִדְבַר: ׀ יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
 כָּל-שָׁנְאֵי עָלַי | יַחֲשִׁבוּ רָעָה לִּי: ׀ דְּבַר-בְּלִיעַל
 יַצִּיק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יוֹסִיף לָקוּם: ׀ גַּם-אִישׁ
 שְׁלוֹמִי | אֲשֶׁר-בָּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמֵי הַגִּדִיל עָלַי
 עֲקֹב: ׀ וְאַתָּה יְהוָה חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי וְאַשְׁלֶמְהָ לָּהֶם:
 יב בּוֹזֵאת יִדְעָתִי כִּי-חִפְצָתָּ בִּי כִּי לֹא-יִרְעֵ אֹיְבֵי
 עָלַי: ׀ יג וְאַנִּי בְּתַמִּי תַמְכֶּתָּ בִּי וְתַשִּׁיבֵנִי לְפָנֶיךָ
 לְעוֹלָם: ׀ ד בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם
 וְעַד-הָעוֹלָם אָמֵן | וְאַמֵּן:

מב * לְמַנְעַח מִשְׁכִּיל לְבַנְי-קַרְחָ: ׀ כ כְּאִיל תִּעְרֹג
 עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם בֵּן נַפְשֵׁי תִעְרֹג אֲלֵיךָ אֱלֹהִים:
 ג צְמָאָה נַפְשֵׁי | לְאֱלֹהִים לְאֵל חָי מָתִי אָבוֹא
 וְאַרְאֶה פָּנַי אֱלֹהִים: ׀ ד הִיתָה-לִּי דְמַעְתִּי לָחֵם יוֹמָם
 וּלְיָלָה כְּאֹמֵר אֵלַי כָּל-הַיּוֹם אֵיךָ אֲלֵהֶיךָ: ׀ ה אֵלֶּה
 אֲזַכְּרָה | וְאַשְׁפֹּכָה עָלַי | נַפְשֵׁי כִּי אֶעְבֵּר | בַּסֶּף
 אֲדִידִם עַד-בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
 חוֹנֵג: ׀ ו מִה-תִּשְׁתַּחֲוִי | נַפְשֵׁי וְתַהֲמִי עָלַי הוֹחֲלִי
 לְאֱלֹהִים כִּי-עוֹד אוֹדְנוּ יִשׁוּעוֹת פָּנִינוּ: ׀ ז אֱלֹהֵי עָלַי
 נַפְשֵׁי תִשְׁתַּחֲוֶה עַל-כֵּן אֲזַכְּרָךְ מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן
 וְחַרְמוֹנִים מִהַר מְצַעֵר: ׀ ח תְּהוֹם-אֶל-תְּהוֹם קוֹרָא
 לְקוֹל צַנּוּרִיךָ כָּל-מִשְׁבְּרִיךָ וְגַלְיָךָ עָלַי עֲבְרוּ:
 ט יוֹמָם | יְצוּהָ יְהוָה | חֲסִדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי
 תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: ׀ י אוֹמְרָה | לְאֵל סְלַעֵי לְמָה

שְׂבַחְתָּנִי לְמַדְקָדְרִי אֵלֶיךָ בְּלַחֵץ אוֹיֵב: * בְּרִצְחָ |
 בְּעֲצָמוֹתַי חֲרַפּוֹנֵי עוֹרְרֵי בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
 אֵיךְ אֵלֶיךָ: ** מַה־תִּשְׁתַּוְּחָתִי | נַפְשִׁי וּמַה־תִּתְּהַמֵּי
 עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנֵנו יְשׁוּעַת פָּנָי
 וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמַנְעִיחַ אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלְחַ
 שְׂאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: ב הַצִּילָנִי
 מֵאוֹיְבֵי | אֱלֹהֵי מִפְתְּקוֹמָמִי תִשְׁנַבְּנֵנִי: ג הַצִּילָנִי
 מִפְּעֻלֵי אֹן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
 אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עֲזִים לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־
 חֲטָאתֵי יְהוָה: ה בְּלִי־עוֹן יִרְצוֹן וַיִּפְּנֵנו עוֹרָה
 לְקַרְאתֵי וּרְאֵה: ו וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים | עֲבָאוֹת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִקְיִיעָה לְפָקֶד כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־תַּחַן
 כָּל־בְּגֵדֵי אֹן סָלָה: ז יָשׁוּבוּ לְעֶרֶב יִהְיוּ כַּכֶּלֶב
 וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ח הִנֵּה | יִבִּיעוֹן בְּפִיָּהֶם חֲרָבוֹת
 בְּשַׁפְּתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־
 לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: י עֲזוּ אֵלֶיךָ אֲשַׁמְרָה כִּי־
 אֱלֹהִים מִשְׁנַבְּנֵי: יא אֱלֹהֵי חֲסֵדֵי יִקְדַּמְנֵי אֱלֹהִים
 יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרֵי: יב אֶל־תַּחְרָגִם | פֶּן־יִשְׁפְּחוּ עַמִּי
 הַנִּיעַמוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידְמוּ מִגִּבְּעוֹ אֲדָנִי: יג חֲטָאת־
 פִּימוֹ דְּבַר־שִׁפְתֵימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֵאוֹנָם וּמֵאֲלֹהֵי
 וּמִפְּחָשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלָּה בְּחֶמְהָ כִּלָּה וְאֵינָמוּ וַיִּדְעוּ
 כִּי־אֱלֹהִים מִשָּׁל בִּיעֶקֶב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

טו וַיֵּשְׁבוּ לָעֶרֶב יַהֲמוּ בַכָּלֵב וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: טז הַמָּה
 יִנְיַעוֹן לֶאֱכֹל אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיְלִינּוּ: יז וַאֲנִי |
 אֲשִׁיר עֲזָךְ וְאַרְיֵן לְבַקֵּר חֲסֹדְךָ כִּי-הָיִיתָ מְשֻׁנֵּב לִי
 וּמְנוּס בַּיּוֹם עַר-לִי: יח עֲזִי אֵלֶיךָ אֲזַמְּרָה כִּי-אֱלֹהִים
 מְשֻׁנֵּבֵי אֱלֹהֵי חֲסֹדֶי:

עז * לְמַנְעַח עַל- יְדוּתוֹן לְאֶסֶף מְזֻמּוֹר: ב קוֹלִי (*
 אֶל-אֱלֹהִים וְאֶעֱעֶקֶה קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֵאֲזִין
 אֵלָי: ג בַּיּוֹם עָרַתִּי אֲדָנִי דְרָשְׁתִּי יָדַי | לִילָה נִגְרָה
 וְלֹא תִפּוּג מֵאַנָּה הִנָּחֵם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
 וְאֶהְמִיָּה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעַטֵּף רוּחִי סְלָה: ה אַחֲזֹתָ
 שְׁמֵרוֹת עֵינַי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמַיִם
 מִקֶּדֶם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נְגִינְתִּי בַלִּילָה
 עִם-לִבִּי אֲשִׁיחָה וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הֲלֵעוֹלָמִים
 יִזְנַח | אֲדָנִי וְלֹא-יִסִּיף לְרַעוֹת עוֹד: ט הָאֶפֶס לְנַעַח
 חֲסֹדוֹ נֹמֵר אֲמַר לְדָר וְדָר: י הַשָּׁכַח חַנּוּת אֵל
 אִם-קִפִּץ בָּאֵף רַחֲמָיו סְלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא
 שָׁנוֹת יָמַיִן עֲלִיּוֹן: יב אֲזַכּוֹר מֵעֲלִי-יָהּ כִּי-אֲזַכְּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלֹאֵךְ: יג וְהִגִּיתִי בְכָל-פִּעֲלֶךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
 אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בִּקְדָשׁ דִּרְכֶךָ מִי-אֵל גָּדוֹל
 כְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֵא הוֹדְעַת כְּעַמִּים
 עֲזָךְ: טז גְּאֲלֹתָ בְזָרוּעַ עֲמֶךָ בְּנִי-יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סְלָה:
 יז רָאוּךָ מַיִם | אֱלֹהִים רָאוּךָ מַיִם יַחֲלוּ אֵף יִרְגָזוּ

(* באמרך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ח"י יו"ד מ"ם

תְּהַמּוֹת: יח זָרְמוּ מַיִם | עֲבוֹת קוֹל נָתְנוּ שְׁחָקִים
 אַף־חֲצָצְרִיךְ יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעְמָךְ | בְּנִלְגַל הַאִירוּ
 בָּרְקִים תִּבֵּל רְגֵזָה וְתִרְעַשׂ הָאָרֶץ: כ בָּיִם דִּרְפָּךְ
 וְשִׁבִילְךָ בְּמַיִם רַבִּים וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְעוּ:
 כא נְחִיתָ כְּצֹאן עֶמֶךָ בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ * תִּפְלָה לְמוֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מָעוֹן אֶתָּה
 הָיִיתָ לָנוּ בְּדֶר וְדֶר: ב בְּטָרֶם | הָרִים יִלְדוּ
 וְתַחֲוִיל אֶרֶץ וְתִבֵּל וּמַעוֹלָם עַד־עוֹלָם אֶתָּה אֵל:
 ג תָּשֵׁב אֲנוֹשׁ עַד־דָּפָא וְתֹאמַר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם:
 ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר
 וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה: ה זָרְמַתֶּם שָׁנָה יִהְיוּ בַּבֶּקֶר
 כְּחֲצִיר יַחֲלֶף: ו בַּבֶּקֶר יַעֲיִץ וְחֲלֶף לְעָרֵב יִמּוֹלֵל
 וַיִּבֶשׁ: ז כִּי־כָלִינוּ בְּאֶפֶךְ וּבְחִמָּתְךָ נִבְהַלְנוּ:
 ח שָׁתָה עֲוֹנֹתֵינוּ לְנִגְדֶךָ עֲלַמְנוּ לְמֹאֹר שָׁנֶיךָ: ט כִּי
 כָּל־יָמֵינוּ שָׁנוּ בְּעִבְרָתְךָ כָּלִינוּ שָׁנֵינוּ כְּמוֹ־הֶגְהָ:
 י יָמֵי־שָׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בְּגִבּוֹרֹת |
 שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרֵהָבִם עָמַל וְאֹן כִּי־גֹז חִישׁ וְנִעְפָּה:
 יא מִי־יֹדַע עֹז אֶפֶךְ וּכְיִרְאֵתְךָ עִבְרָתְךָ: יב לְמִנּוֹת
 יָמֵינוּ כִּן הוֹדַע וְנִבֵּא לְבַב חֲכָמָה: יג שׁוּבָה יְהוָה
 עַד־מָתִי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבֹדֶיךָ: יד שִׁבְעֵנוּ בַּבֶּקֶר
 חֲסָדְךָ וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמָחָה בְּכָל־יָמֵינוּ: טו שְׁמַחְנוּ
 כִּימּוֹת עֲנִיתָנוּ שָׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: טז יִרְאֵה אֶל־
 עֲבֹדֶיךָ פְּעֻלָּךְ וְחֲדַרְךָ עַל־בְּנֵיהֶם: יז וִיְהִי | נַעַם

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

קה * הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
עָלִילוֹתָיו: ב שִׁירוֹ-לוֹ זְמִירוֹ-לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל-
נִפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב |
מִבְּקִשֵׁי יְהוָה: ד דְּרִשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בִקְשׁוֹ פָּנָיו
תָּמִיד: ה זְכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפְּתוֹ
וּמִשְׁפְּטֵי-פִיו: ו זַרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב
בְּחֵירוֹ: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
מִשְׁפְּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר עֲוֹה לְאַלְפֵי
דוֹר: ט אֲשֶׁר כָּרַת אֶת-אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
י וַיַּעֲמִדָהּ לְיַעֲקֹב לְחֵק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת-אָרֶץ-כְּנָעַן חֶבְלֵנִי גַחְלֵתְכֶם:
יב בְּהִיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר כְּמַעֲט וְגָרִים בָּהֶ:
יג וַיִּתְהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אֲחֵר:
יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשׂוֹת וַיִּזְכַּח עֲלֵיהֶם מַלְכִים:
טו אֶל-תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחֵי וּלְנִבְיָאֵי אֶל-תִּרְעוּ:
טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְהַלְּחָם שָׁבַר:
יז שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לָעֶבֶד נִמְכָּר יוֹסֵף: יח עָנוּ
בְּכָבֵל רָגְלוֹ בְּרֹזַל בָּאָה נִפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה
כא דְּבָרוּ אִמְרַת יְהוָה עֲרַפְתָּהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
כב וַיִּתִּירָהּ מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהּ: כג שָׁמוּ אָדוֹן
לְבֵיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל-קְנִיָּנוֹ: כד לְאִסָּר שָׂרָיו בְּנִפְשׁוֹ

וְזָקְנָיו יִחַפּוּם: כג וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גֵּר
 בְּאֶרֶץ־חָם: כד וַיִּפְרַר אֶת־עַמּוּ מְאֹד וַיַּעֲצֵמְהוּ
 מִצְרַיִם: כה הִפְךָ לָבֶם לְשֵׁנָא עַמּוּ לְהַתְנַבֵּל בְּעַבְדָּיו:
 כו שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָיו אֶהְרֹן אֲשֶׁר בָּחַר־בוֹ: כז שָׁמוּ־
 בָם דְּבָרֵי אֹתוֹתָיו וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח
 חֹשֶׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ וְלֹא־מָרוּ אֶת־דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת־
 מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמַת אֶת־דָּגְתָם: ל שָׂרֵץ אֲרָצָם
 אֶפְרָדָעִים בַּחֲדָרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֵא עָרֹב
 כְּנִיָּם בְּכָל־גְּבוּלָם: לב נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֹד אִשׁ
 לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיִּךְ גַּפְנִים וַתַּאֲנַתֶּם וַיִּשְׁבַּר עֵץ
 גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֵא אֲרָבָה וַיִּלַּק וַאֲיִן מִסְּפָר:
 לה וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
 לו וַיִּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם:
 לז וַיֹּצִיאֵם בְּכַסֵּף וְזָהָב וַאֲיִן בְּשַׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
 לח שָׂמַח מִצְרַיִם בְּעֲצָתָם כִּי־נָפַל פַּחַדָם עֲלֵיהֶם:
 לט פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְדָּ וְאִשׁ לְהָאִיר לַיְלָה: מ שָׂאֵל
 וַיָּבֵא שָׁלוֹ וְלֶחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח צִוֵּר
 וַיִּזּוּבוּ מַיִם הִלְכוּ בַּעֲצוֹת נְהָר: מב כִּי־זָכַר אֶת־
 דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת־אֲבֹרָהֶם עֲבָדָיו: מג וַיּוֹצֵא עַמּוּ
 בְּשָׂשׂוֹן בְּרָנָה אֶת־בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
 גּוֹיִם וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר אֵל יִשְׁמְרוּ
 חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְעֲרוּ הַלְלוּיָהּ:

קלז * על־נְהַרֹת | בְּכֹל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם־בְּכִינוּ
 בְּזִכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן: ב על־עָרְבִים בְּתוֹכָהּ תִּלְיֵנוּ
 בְּנִרוֹתֵינוּ: ג כִּי שָׁם שָׁאֲלוּנוּ שׁוֹבֵינוּ דְּבָרֵי־שִׁיר
 וְתוֹלְלֵינוּ שְׂמַחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: ד אִיךָ נָשִׁיר
 אֶת־שִׁיר־יְהוָה עַל אֲדָמַת נֶכֶר: ה אִם־אֲשַׁכְּחֶךָ
 יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: ו תִּדְבַּק לְשׁוֹנֵי | לְחַכֵּי
 אִם־לֹא אֲזַכְּרֶכִי אִם־לֹא אֲעֵלָה אֶת־יְרוּשָׁלַם עַל
 רֹאשׁ שְׂמֹחָתִי: ז זְכֹר יְהוָה | לְבָנֵי אֲדוֹם אֵת יוֹם
 יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ | עָרוּ עַד הַיְסוּד בָּהּ:
 ח בַּת־בְּכֹל הַשְּׂדוּדָה אֲשֶׁר־יִשְׁאָלֶנְךָ אֶת־
 גְּמוּלָךָ שִׁנְמַלְתָּ לָנוּ: ט אֲשֶׁר־יִשְׁאָחוּ וְנִפְץ אֶת־
 עַלְלִיךָ אֶל־הַסֵּלַע:

קנ * הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ־אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ הַלְלוּהוּ בְּרִקִיעַ
 עֲזוֹ: ב הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרָתוֹ הַלְלוּהוּ בְּרֹב גְּדָלוֹ:
 ג הַלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וּבְנֹזֶר:
 ד הַלְלוּהוּ בַתֶּף וּמַחֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִנָב:
 ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצִלֵי־שִׁמֶע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצִלֵי תְרוּעָה:
 ו כֹּל הַנְּשָׂמָה תִהְלֵל יְהוָה הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהנה שבות עמו וגל יעקב ישמח ישראל:
 ותשועת צדיקים מיהנה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהנה ויפלטם יפלטם
 מרשעים ויושיעם כי חסו בו: